

हाम्रो चाहना : स्वच्छ, पारदर्शी, जिम्मेवार र भ्रष्टाचारमुक्त राज्य संयन्त्रको स्थापना

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग

पैंतिसौ वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०८१/८२

सदाचार

निष्पक्षता

निर्भीकता

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग

टङ्गाल, काठमाडौं, नेपाल

२०८२

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको
पैंतिसौं वार्षिक प्रतिवेदन
आर्थिक वर्ष २०८१/८२

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग
टङ्गाल, काठमाडौं
२०८२

प्रकाशक:

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग
टङ्गाल, काठमाडौं ।

छापिएको संख्या: २५०० प्रति

सर्वाधिकार:

प्रकाशकमा निहित

मुद्रक: जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
सानोठिमी, भक्तपुर

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग टङ्गाल, काठमाडौं

फोन नं. : ५२६२१८०

५२६२२४७

इमेल : ujuri@ciaa.gov.np

info@ciaa.gov.np

वेबसाइट : www.ciaa.gov.np

पत्र सङ्ख्या :

मिति : २०८२/०६/०५

विषय :- पैतिसौ वार्षिक प्रतिवेदन पेस गरिएको ।

सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू,
राष्ट्रपतिको कार्यालय,
महाराजगञ्ज, काठमाडौं ।

नेपालको संविधानको धारा २९४ मा व्यवस्था भएबमोजिम अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को अवधिभर सम्पादन गरेका कामकारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन पेस गरेका छौं ।

भवदीय,

डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य	डा. हरि पौडेल	जय बहादुर चन्द	किशोर कुमार सिलवाल	प्रेम कुमार राई
आयुक्त	आयुक्त	आयुक्त	आयुक्त	प्रमुख आयुक्त

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका पदाधिकारीहरू

प्रेम कुमार राई
प्रमुख आयुक्त

किशोर कुमार सिलवाल
आयुक्त

जय बहादुर चन्द
आयुक्त

डा. हरि पौडेल
आयुक्त

डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
आयुक्त

अनुक्रमणिका

परिच्छेद	शीर्षक	पृष्ठ
	प्रतिवेदनको सारांश -----	क - च
परिच्छेद -१	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको परिचय-----	१-११
	१.१ पृष्ठभूमि -----	१
	१.२ आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकारसम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था-----	२
	१.३ आयोगको कामसँग सम्बन्धित मुख्य कानून एवम् कानूनद्वारा प्रदत्त अधिकार-----	४
	१.४ आयोगको कार्यविभाजन, अधिकार प्रत्यायोजन र अन्य निकायसँगको अन्तरसम्बन्ध -----	६
	१.५ आयोगको सङ्गठन संरचना, जनशक्ति, भौतिक पूर्वाधार र बजेट व्यवस्था -----	९
	१.६ आयोगले अवलम्बन गरेको छानबिन तथा अनुसन्धान प्रक्रिया-----	१०
परिच्छेद -२	उजुरी, छानबिन, अनुसन्धान र अभियोजनसम्बन्धी कार्यको विवरण तथा विश्लेषण-----	१२-२७२
	२.१ पृष्ठभूमि -----	१२
	२.२ उजुरी प्राप्तिका माध्यम र सोको सङ्ख्यात्मक विवरण-----	१२
	२.३ उजुरी र सोको फछ्यौटको विवरण-----	१४
	२.४ स्क्रिनिङ र प्रारम्भिक छानबिनबाट भएको उजुरी फछ्यौटको विवरण -----	२८
	२.५ विगत पाँच आर्थिक वर्षमा दर्ता एवम् फछ्यौट भएका र बाँकी रहेका उजुरीको विवरण---	३०
	२.६ विस्तृत अनुसन्धानबाट भएको निर्णय-----	३०
	२.७ आयोगको बैठक र निर्णय -----	३२
	२.८ विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दाको विवरण: -----	३३
	२.९ रिट निवेदन, पुनरावेदन र पुनरावलोकन -----	१२५
	२.१० कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको -----	१६२
	२.११ रोक्का/फुकुवासम्बन्धी निर्णय-----	१९०
	२.१२ अन्य निर्णय -----	१९५
	२.१३ तामेली-----	२०१
	२.१४ मुलतबी-----	२७२
परिच्छेद -३	भ्रष्टाचारजन्य कार्यको प्रवृत्ति विश्लेषण -----	२७३-३०३
	३.१ पृष्ठभूमि-----	२७३
	३.२ आयोगको स्थापनादेखि हालसम्मको उजुरी, फछ्यौट र मुद्दा दायरको प्रवृत्ति-----	२७३
	३.३ पछिल्ला पाँच वर्षमा दायर गरिएका मुद्दाको सङ्ख्यात्मक प्रवृत्ति -----	२७५

३.४	आयोगको स्थापनादेखि हालसम्म दायर गरिएका मुद्दाको कसुरगत प्रवृत्ति -----	२७५
३.५	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाको कसुरगत प्रवृत्ति -----	२७७
३.६	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाका प्रतिवादीको पदीय प्रवृत्ति -----	२८६
३.७	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाको शासकीय तहगत प्रवृत्ति -----	२८७
३.८	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाको बिगो मागदावीको प्रवृत्ति -----	२८८
३.९	आर्थिक वर्ष २०५९/६० देखि हालसम्म दायर मुद्दाहरूमा सफलता दरको प्रवृत्ति ----	२८९
३.१०	आर्थिक वर्ष २०५३/५४ देखि हालसम्मको पुनरावेदन र पुनरावलोकनको प्रवृत्ति ---	२९०
३.११	भ्रष्टाचारको कसुरगत प्रवृत्ति -----	२९२
परिच्छेद -४	भ्रष्टाचार नियन्त्रणका निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक कार्यहरू-----	३०४-३११
४.१	पृष्ठभूमि-----	३०४
४.२	निरोधात्मक कार्य -----	३०४
४.३	प्रवर्धनात्मक कार्य-----	३०६
४.४	संस्थागत क्षमता सुदृढीकरणसम्बन्धी कार्य -----	३०७
४.५	विविध कार्य -----	३१०
परिच्छेद - ५	सुझावहरू-----	३१२-३७६
५.१	पृष्ठभूमि-----	३१२
५.२	विगतका सुझाव कार्यान्वयनको अवस्था-----	३१२
५.३	भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी सुशासन प्रवर्धन गर्न आयोगद्वारा दिइएका सुझावहरू -----	३३१
परिच्छेद -६	आयोगको रणनीति र आगामी कार्यदिशा -----	३७७-३८६
६.१	पृष्ठभूमि-----	३७७
६.२	चौथो संस्थागत रणनीतिक योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) को समीक्षा-----	३७७
६.३	आयोगको पाँचौँ रणनीतिक योजना (२०८१/८२-२०८५/८६) -----	३८१
६.४	विद्यमान मुख्य मुख्य समस्या र चुनौती-----	३८३
६.५	आगामी रणनीतिक कार्यदिशा -----	३८४
उपसंहार	-----	३८७
अनुसूचीहरू	-----	३८८-४२८
अनुसूची १	आयोगमा हाल कार्यरत पदाधिकारीहरूको नियुक्ति विवरण -----	३८८
अनुसूची २	अधिकार प्रत्यायोजन गरिएका जिल्लाहरूको विवरण -----	३८८
अनुसूची ३	आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयको दरबन्दी र कार्यक्षेत्रसम्बन्धी विवरण -	३८९
अनुसूची ४	आयोगको बजेट विनियोजन, निकासा, खर्च, राजस्व आम्दानी तथा धरोटीको विवरण-----	३९७

अनुसूची ५	उजुरीको छानबिन वा अनुसन्धानमा आयोगले अवलम्बन गरेको प्रक्रियाको फ्लो-चार्ट-----	३९८
अनुसूची ६(क)	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरी, फछ्यौट र आगामी आर्थिक वर्षमा जिम्मेवारी सरेका उजुरीको विवरण-----	३९९
अनुसूची ६(ख)	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरीहरू तथा फछ्यौटको मन्त्रालयगत/निकायगत विवरण-----	४००
अनुसूची ६(ग)	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरी तथा फछ्यौटको जिल्लागत विवरण --	४०६
अनुसूची ७	आयोगको प्रत्यायोजित अधिकारको प्रयोग गर्ने जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कारबाही भएका उजुरी तथा फछ्यौटको संख्यात्मक विवरण -----	४०९
अनुसूची ८	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न भएका उजुरीको विषयगत तथा मन्त्रालयगत/निकायगत फछ्यौटको विवरण -----	४१०
अनुसूची ९	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न भएका उजुरीको मन्त्रालयगत/निकायगत तथा निर्णयगत फछ्यौटको विवरण -----	४१२
अनुसूची १०	३१ बुँदे सुझाव-----	४१४
अनुसूची ११	१३ बुँदे सुझाव-----	४१८
अनुसूची १२	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न प्रदेशस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरूको विवरण -----	४२०
अनुसूची १३	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न जिल्लास्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरूको विवरण ----	४२०
अनुसूची १४	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न स्थानीय तहस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरूको विवरण --	४२१
अनुसूची १५	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका पदाधिकारीहरूले गरेको अनुगमनसम्बन्धी विवरण --	४२२
अनुसूची १६	आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरू सहभागी भएको वैदेशिक तालिम, बैठक, गोष्ठी र सेमिनारसम्बन्धी विवरण-----	४२३
अनुसूची १७	आयोगको केन्द्रीय कार्यालयका महाशाखागत उजुरी र फछ्यौटको संख्या-----	४२४
अनुसूची १८	आयोगको कार्यालयगत उजुरी र फछ्यौटको संख्या -----	४२४
अनुसूची १९	विगत १५ वर्षमा उजुरी दर्ता र फछ्यौटको प्रवृत्ति-----	४२५
अनुसूची २०	विगत ५ वर्षमा उजुरी फछ्यौटको प्रवृत्ति-----	४२५
अनुसूची २१	विगत ५ वर्षमा सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति -----	४२६
अनुसूची २२	विगत ५ वर्षमा गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति-----	४२६
अनुसूची २३	विगत ५ वर्षमा नक्कली शैक्षिक योग्यतासम्बन्धी मुद्दाको प्रवृत्ति-----	४२७
अनुसूची २४	विगत ५ वर्षको घुस (रिसवत) सम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति-----	४२७
अनुसूची २५	विगत ५ वर्षको गैरकानुनी लाभ वा हानिसम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति-----	४२८
अनुसूची २६	विगत १५ वर्षमा मुद्दा दायर र प्रतिवादीको प्रवृत्ति -----	४२८

प्रतिवेदनको सारांश

नेपालको संविधानको धारा २९४ बमोजिम आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पादन गरेका कामकारबाही समेटी आयोगको पैतिसौं वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको छ। विभिन्न ६ वटा परिच्छेदहरूमा आयोगको परिचयदेखि आयोगले प्रदान गरेको सुझाव र आगामी कार्यदिशा समेत समावेश जम्मा ४२८ पृष्ठको यो प्रतिवेदनमा समेटिएका विषयवस्तुको सारांश देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः

१. नेपालको संविधानको भाग २१ मा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ। कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा कानूनबमोजिम अनुसन्धान गरी वा गराई त्यस्तो अनुसन्धानबाट कसुरदार देखिएको व्यक्तिउपर कानूनबमोजिम अधिकारप्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्नु वा गराउनु आयोगको मुख्य संवैधानिक दायित्व रहेको छ। आयोगले भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धान र अभियोजन गर्ने वा गराउने कार्यका अतिरिक्त भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि विभिन्न प्रकारका निरोधात्मक, प्रवर्धनात्मक र संस्थागत क्षमता विकासका रणनीतिहरू तय गरी सदाचार, निष्पक्षता, निर्भीकता, पेसागत विशिष्टता र प्रमाणमा आधारित अनुसन्धान एवम् अभियोजनजस्ता मूल्यमान्यताका आधारमा आफ्नो दायित्व निर्वाह गर्दै आएको छ।
२. आयोगमा प्रमुख आयुक्त र चार जना आयुक्तहरू रहने संवैधानिक व्यवस्था छ। आयोगको प्रशासनिक सङ्गठन संरचनातर्फ राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीका सचिवको नेतृत्वमा १२ वटा महाशाखाहरू रहेका छन्। आयोगको केन्द्रीय कार्यालय टङ्गाल, काठमाडौंमा रहेको छ भने आयोगका अन्य कार्यालयहरू इटहरी, बर्दिबास, हेटौँडा, पोखरा, बुटवल, सुर्खेत र कञ्चनपुरमा रहेका छन्। साथै, बुटवल कार्यालयको सम्पर्क कार्यालय नेपालगञ्जमा रहेको छ। आयोगबाट ३३ जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूलाई भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धानसम्बन्धी अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको छ।
३. आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा ५१२ जना र मातहत कार्यालयहरूमा ४७८ जना गरी जम्मा ९९० जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। उक्त दरबन्दीमध्ये राजपत्राङ्कित पदमा ३५३ जना, राजपत्र अनङ्कित पदमा ४६८ जना र श्रेणीविहीन पदमा १७९ जना कार्यरत रहेका छन्। उल्लिखित दरबन्दीमा मूलतः नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल न्याय सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, नेपाल कृषि सेवा, नेपाल वन सेवा र नेपाल प्रहरीका कर्मचारी कार्यरत छन्। साथै, आयोगले आवश्यकतानुसार आयोग बाहिरका विज्ञहरूको समेत सेवा लिने गरेको छ।
४. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका लागि कुल बजेट १ अर्ब ७८ करोड ६५ लाख ३१ हजार रुपियाँ विनियोजन भएकोमा १ अर्ब २० करोड ४१ लाख ९१ हजार ५ सय ४ रुपियाँ ७ पैसा खर्च भएको छ। आयोगलाई प्राप्त बजेटमध्ये चालुतर्फ १ अर्ब ६५ करोड ७६ लाख ८१ हजार रुपियाँ र पुँजीगततर्फ १२ करोड ८८ लाख ५० हजार रुपियाँ विनियोजन भएकोमा चालुतर्फ १ अर्ब १४ करोड ४१ लाख ९४ हजार २८ रुपियाँ २३ पैसा र पुँजीगततर्फ ५ करोड ९९ लाख ९७ हजार ४ सय ७५ रुपियाँ ८४ पैसा खर्च भएको छ। प्रतिवेदन अवधिसम्म आयोग र आयोगको कार्यालयमा कुनै पनि बेरुजु रहेको छैन।
५. भ्रष्टाचारजन्य कसुरसम्बन्धी उजुरीको सहजताका लागि आयोगमा विभिन्न माध्यमहरूबाट उजुरी गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ। आयोगमा टेलिफोन वा इमेल वा वेबसाइट वा सामाजिक सञ्जाल वा

हुलाकमार्फत् वा भौतिकरूपले उपस्थित भएर उजुरी दर्ता गर्न सकिन्छ। यसका अतिरिक्त सञ्चार माध्यममा प्रकाशन तथा प्रसारण भएका भ्रष्टाचार र अनियमिततासम्बन्धी विषयहरूलाई समेत उजुरीका रूपमा ग्रहण गर्ने गरिन्छ। त्यसपछि दर्ता भएका उजुरीहरूको परीक्षण गरी आयोगको निर्णयबमोजिम प्रारम्भिक छानबिन एवम् विस्तृत अनुसन्धान गरी देखिएका तथ्य र प्रमाणको आधारमा उजुरीलाई तामेलीमा राख्ने वा सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीलाई लेखी पठाई वा सुझाव दिई तामेलीमा राख्ने वा मुलतबीमा राख्ने वा विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने गरिन्छ।

६. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयमा दर्ता भएका २८,५५४ वटा र गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ बाट जिम्मेवारी सरी आएका ८,४७२ वटा गरी जम्मा ३७,०२६ वटा उजुरीको दर्ता कायम भएको छ। तीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् १०,२४५ वटा (२७.६७%) उजुरी आयोगको वेबसाइट प्रयोग गरी अनलाइनबाट प्राप्त भएका छन्। त्यसपछि क्रमशः लिखित निवेदन, इमेल, हुलाक सेवा, टेलिफोन, सामाजिक सञ्जाललगायतका माध्यमहरूबाट बढी उजुरी प्राप्त भएका छन्। यस अवधिमा दर्ता कायम भएका कुल उजुरीमध्ये १९,५६१ वटा (५२.८३%) उजुरी आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा रहेका छन्। आयोगका मातहत कार्यालयहरू मध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ३,९७० वटा (१०.७२%) उजुरी आयोगको कार्यालय, बर्दिबासमा र सबैभन्दा कम अर्थात् ९०२ वटा (२.४४%) उजुरी सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जमा रहेका छन्।
७. प्रतिवेदन अवधिमा ६ वटा प्रदेशमा स्थानीय तहका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध उजुरी बढी परेका छन् भने बागमती प्रदेशमा सङ्घीय निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध उजुरीको सङ्ख्या बढी रहेको छ। कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा प्रदेश सरकारका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध बढी उजुरी परेको छ। उजुरीको समग्र सङ्ख्या बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् ११,२७७ वटा (३०.४६%) रहेका छन् भने गण्डकी प्रदेशमा सबैभन्दा कम अर्थात् २,४१३ वटा (६.५२%) रहेका छन्। यस अवधिमा प्राप्त कुल उजुरीमध्ये १९,९३३ वटा अर्थात् ५३.८४% उजुरी स्थानीय तहसम्बद्ध, १२,४७५ वटा अर्थात् ३३.६९% उजुरी सङ्घ सरकारसम्बद्ध र ४,६१८ वटा अर्थात् १२.४७% उजुरी प्रदेश सरकारसम्बद्ध रहेका छन्।
८. यस अवधिमा दर्ता कायम भएका सङ्घ सरकारसम्बद्ध कुल १२,४७५ वटा उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी ७,६२३ वटा अर्थात् ६१.११% उजुरी बागमती प्रदेशमा र सबैभन्दा कम ४२३ वटा अर्थात् ३.४% उजुरी कर्णाली प्रदेशमा रहेका छन्। सङ्घ सरकारसम्बद्ध उजुरीमध्ये मन्त्रालयगत आधारमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयसँग सम्बन्धित उजुरी सबैभन्दा बढी अर्थात् १७.१२% रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका मन्त्रालयहरू क्रमशः गृह मन्त्रालय (१०.४१%), शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय (१०.३२%), स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय (५.९९%), अर्थ मन्त्रालय (५.४४%), उर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय (४.८९%), संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय (३.५८%), भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय (३.४३%), सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय (३.१०%) र उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (२.५७%) रहेका छन्। उल्लिखित मन्त्रालयहरू बाहेकका अन्य सङ्घीय मन्त्रालय तथा निकायसँग सम्बन्धित उजुरी ३३.१५% रहेका छन्।
९. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका प्रदेश सरकारसम्बद्ध कुल ४,६१८ वटा उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् १,२०० वटा (२५.९९%) उजुरी मधेश प्रदेशसम्बद्ध र सबैभन्दा कम अर्थात्

(ख)

- ३४५ वटा (७.४८%) उजुरी गण्डकी प्रदेशसम्बद्ध रहेका छन्। विषय क्षेत्रगतरूपमा परेका उजुरी सङ्ख्याको आधारमा कोसी, बागमती, गण्डकी, लुम्बिनी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी सबैभन्दा धेरै रहेका छन्। मधेस प्रदेशमा भने भौतिक पूर्वाधार तथा यातायत क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरीको सङ्ख्या सबैभन्दा बढी रहेको छ।
१०. यस अवधिमा दर्ता कायम भएका स्थानीय तहसम्बद्ध कुल १९,९३३ उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ७,०७२ वटा (३५.४८%) उजुरी मधेस प्रदेशका स्थानीय तहसँग सम्बन्धित र सबैभन्दा कम अर्थात् १,४२० वटा (७.१२%) उजुरी गण्डकी प्रदेशका स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहेका छन्। यसैगरी, स्थानीय तहसम्बद्ध उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ४१३ वटा (२.०७%) उजुरी पोखरा महानगरपालिका, कास्कीसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी पर्ने स्थानीय तहहरूमा क्रमशः काठमाडौँ महानगरपालिका, काठमाडौँसँग सम्बन्धित ३८१ वटा, छिपरमाई गाउँपालिका, पर्सासँग सम्बन्धित २९८ वटा, सुवर्ण गाउँपालिका, बारासँग सम्बन्धित २३० वटा, नारायण नगरपालिका, दैलेखसँग सम्बन्धित २०६ वटा, पचरौता नगरपालिका, बारासँग सम्बन्धित १९२ वटा, जलेश्वर नगरपालिका, महोत्तरीसँग सम्बन्धित १९१ वटा, ललितपुर महानगरपालिका, ललितपुरसँग सम्बन्धित १८८ वटा र जनकपुर उपमहानगरपालिका, धनुषासँग सम्बन्धित १७९ वटा रहेका छन्।
११. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका कुल उजुरीमध्ये विषय क्षेत्रगत आधारमा सबैभन्दा बढी अर्थात् १९,९३३ (५३.८४%) उजुरी स्थानीय तहसम्बद्ध रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी पर्ने विषयगत क्षेत्रमा क्रमशः भूमि प्रशासन (५.९१%), स्वास्थ्य (३.७२%), वन तथा वातावरण (३.५९%) र गृह प्रशासन (३.५४%) रहेका छन्। यसैगरी, गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी उजुरी २,३४६ वटा अर्थात् ६.३४% रहेका छन् भने नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्रसम्बन्धी उजुरीको सङ्ख्या १,६७८ वटा अर्थात् ४.५३% रहेको छ।
१२. प्रतिवेदन अवधिमा दर्ता कायम भएका कुल ३७,०२६ वटा उजुरीमध्ये स्क्रिनिङ तथा प्रारम्भिक छानबिनबाट जम्मा २९,७०३ वटा अर्थात् ८०.२२% उजुरी फछ्यौट भएका छन्। उजुरीको कार्यालयगत फछ्यौट तुलना गर्दा आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा रहेका १९,५६१ वटा उजुरीमध्ये १६,३०७ वटा अर्थात् ८३.३६% उजुरी फछ्यौट भएका छन् भने मातहत कार्यालयहरूमा रहेका १७,४६५ वटा उजुरीमध्ये १३,३९६ वटा अर्थात् ७६.७०% उजुरी फछ्यौट भएका छन्। आयोगका मातहत कार्यालयहरू मध्ये प्रतिशतका आधारमा सबैभन्दा बढी अर्थात् ८७.३६% उजुरी सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जबाट र सबैभन्दा कम अर्थात् ६९.६१% उजुरी आयोगको कार्यालय, सुर्खेतबाट फछ्यौट भएको छ भने सङ्ख्याका आधारमा सबैभन्दा बढी अर्थात् २,९०९ वटा उजुरीको फछ्यौट आयोगको कार्यालय, बर्दिबासबाट र सबैभन्दा कम अर्थात् ७८८ वटाको फछ्यौट सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जबाट भएको छ। यस अवधिमा फछ्यौट हुन बाँकी रहेका ७,३२३ वटा उजुरी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सरेका छन्।
१३. यस आर्थिक वर्षमा जम्मा ९४७ वटा उजुरीको विस्तृत अनुसन्धान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ। उक्त उजुरीमध्ये १३७ वटा उजुरीको सम्बन्धमा कसुरदारविरुद्ध विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरिएको छ, ७९४ वटा उजुरी तामेलीमा राखिएको छ र १० वटा उजुरीको अनुसन्धान मुलतबीमा राखिएको छ।
१४. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका जम्मा ८१ वटा बैठक बसी १,४११ वटा निर्णय गरेको छ। उक्त निर्णयहरूबाट १३७ वटा मुद्दा दायर गर्ने, १०५ वटा सुझाव लेखी पठाउने, ११ वटा आवश्यक कारवाहीका

- लागि लेखी पठाउने, ७९४ वटा तामेली राख्ने, १० वटा मुलतबीमा राख्ने, २५५ वटा पुनरावेदन गर्ने, ५ वटा पुनरावलोकन गर्ने र ३८ वटा अन्य कार्य सम्पन्न भएका छन्।
१५. प्रतिवेदन अवधिमा आयोगबाट विभिन्न भ्रष्टाचारजन्य कसुरमा १३५ वटा र सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरमा २ वटा गरी जम्मा १३७ वटा मुद्दा विशेष अदालतमा दायर गरिएको छ। भ्रष्टाचारजन्य कसुरमा दायर भएका मुद्दामध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ३७ वटा मुद्दा घुस रिसवतसम्बन्धी रहेका छन्। त्यसपछि क्रमशः गैरकानुनी लाभ हानिसम्बन्धी ३५ वटा, झुटा नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्रसम्बन्धी २७ वटा, सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानीसम्बन्धी २४ वटा, गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी ८ वटा, र विविध विषयका ४ वटा मुद्दा रहेका छन्। उल्लिखित मुद्दाहरूमा ९४ जना महिला, ६१९ जना पुरुष र ४० संस्था गरी कुल ७५३ प्रतिवादीविरुद्ध कैद सजाय र जरिवानाका अतिरिक्त जम्मा ६ अर्ब १ करोड ८४ लाख ७२ हजार ६ सय ९२ रुपियाँ ९३ पैसा बिगो मागदावी लिइएको छ।
१६. आयोगबाट विशेष अदालतमा दायर भएका मुद्दाहरू मध्ये आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा गत विगत आर्थिक वर्षमा दायर भएका मुद्दासमेत जम्मा ३९३ वटा मुद्दाको फैसला प्राप्त भएको छ। फैसला प्राप्त भएका मुद्दाहरूमध्ये ८७ वटा मुद्दामा पूर्ण र १२० वटा मुद्दामा आंशिक गरी २०७ वटा अर्थात् ५२.६७% मुद्दामा कसुर कायम भएको छ। आयोगले गर्ने स्टिड अपरेसनका सम्बन्धमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ को नियम ३० अमान्य र बदर हुने भनी मिति २०७८/०१/०८ मा फैसला भएको कारण उक्त मितिपछि घुस (रिसवत) सम्बन्धी भ्रष्टाचार मुद्दाको सफलतादर घटेको कारण समग्र सफलतादरसमेत प्रभावित हुन गएको छ।
१७. विशेष अदालतको फैसलामा पूर्णरूपले कसुर कायम नभएका १७८ र आंशिकरूपले कसुर कायम नभएका ७३ वटा गरी जम्मा २५१ वटा मुद्दाको सम्बन्धमा आयोगबाट यस अवधिमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएको छ। साथै, यस अवधिमा आयोगले गरेका पुनरावेदनउपर सम्मानित सर्वोच्च अदालतले गरेको फैसलामा चित्त नबुझी आयोगले सोही अदालतमा ५ वटा पुनरावलोकन निवेदन दिएको छ।
१८. आयोगले अवलम्बन गर्दै आएको निरोधात्मक रणनीतिअन्तर्गत आफ्नो चौतिसौं वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् सबै शासकीय तहका सार्वजनिक निकाय तथा पदाधिकारीलाई विभिन्न २६४ वटा सुझाव प्रदान गरेको थियो। यसैगरी, आयोगले प्रतिवेदन अवधिमा नेपाल सरकारका मुख्य सचिव, सचिव र विभागीय प्रमुख तथा प्रदेश सरकारका सचिवसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरी सोको आधारमा तीनै तहका सरकारका निकायहरूलाई ३१ बुँदे सुझाव दिएको छ भने नियामक निकाय र सार्वजनिक संस्थानका प्रमुखसँग छुट्टै अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरी उठेका सवालसँग सम्बन्धित १३ बुँदे सुझाव प्रदान गरेको छ। साथै, आयोगले विभिन्न उजुरीहरूको प्रारम्भिक छानबिनपश्चात् ५८६ वटा र विस्तृत अनुसन्धानपश्चात् १०५ वटा गरी जम्मा ६९१ वटा सुझाव विभिन्न सार्वजनिक निकाय वा पदाधिकारीलाई प्रदान गरेको छ। साथै, प्रतिवेदन अवधिमा आयोगले उजुरीको सघनता, प्रकृति, जटिलता, गाम्भीर्यतालाई मध्यनजर गरी विभिन्न ६ वटा सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीसँग समन्वय बैठक र छलफल गरेको छ।
१९. आयोगको प्रवर्धनात्मक रणनीतिअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका आयुक्तको उपस्थितिमा कोसी, मधेश र कर्णाली प्रदेशमा १-१ वटा प्रदेशस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन

- गरिएको छ। यसैगरी, यस अवधिमा आयोगले १४ वटा जिल्लाहरूमा जिल्लास्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम र १५२ वटा स्थानीय तहमा स्थानीय तहस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ। साथै, आयोगले "सुशासन सवाल" र "नीति संवाद" नामक टेलिभिजन कार्यक्रमको उत्पादन तथा प्रसारण गर्दै आएको छ।
२०. आयोगको जनशक्ति विकासका लागि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जम्मा १२५ जना नवआगन्तुक अधिकृत कर्मचारीहरूका लागि ४ पटक अनुसन्धानसम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गरिएको छ। यसैगरी, यस अवधिमा आयोगका ८२ जना अधिकृत कर्मचारीका लागि २ पटक सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरको अनुसन्धानसम्बन्धी १ दिने अभिमुखीकरण तालिम र ३२ जना अधिकृतस्तरका कर्मचारीको लागि सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी २ दिने विशिष्टीकृत तालिम प्रदान गरिएको छ। साथै, यसै वर्षमा आयोगका १११ जना पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई विभिन्न वैदेशिक तालिम, बैठक, गोष्ठी र सेमिनारमा सहभागी गराइएको छ।
२१. आयोगले विगतमा दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायबाट माग गरिएको विवरणमा कार्यान्वयन हुन बाँकी रहेको देखिएका सुझावहरूलाई यस पैतिसौं प्रतिवेदनमा निरन्तरता दिइएको छ भने आवश्यकता र औचित्यको आधारमा थप नयाँ मन्त्रालयगत वा निकायगत र विषय क्षेत्रगत सुझावसमेत यसमा समावेश गरिएको छ।
२२. भ्रष्टाचारको स्वरूप र शैलीमा भइरहेको परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्नका लागि आयोगमा विशिष्ट दक्षतायुक्त जनशक्ति तथा आधुनिक प्रविधि एवम् उपकरणको व्यवस्था र उपयुक्त अनुसन्धान पद्धतिको अवलम्बन गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ। भ्रष्टाचारका जोखिमयुक्त क्षेत्रमा प्रोएक्टिभ अनुसन्धान गर्ने प्रणालीलाई पूर्णरूपले अवलम्बन गर्न सकिएको छैन। उजुरीको सङ्ख्यामा वृद्धि हुँदै गए तापनि तथ्यपरक एवम् गुणस्तरीय उजुरीको अभाव रहेको छ। भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धानका लागि महत्वपूर्ण देशहरूसँग पारस्परिक कानुनी सहायता सम्झौता हुन सकेका छैनन्। भ्रष्टाचार नियन्त्रणको एकल जिम्मेवारी आयोगको मात्रै हो भन्ने आमधारणा रहेको पाइएको छ। भ्रष्टाचारबाट आर्जित आर्थिक हैसियतको सामाजिक स्वीकार्यता घटाउन सकिएको छैन। यी समस्या र चुनौतीहरूलाई सामना गर्न आयोगबाट दीर्घकालीन रणनीतिक योजनाका साथ आगामी आर्थिक वर्षमा लिने कार्यदिशा तय गरिएको छ।
२३. आयोगले सामना गर्नुपरेका विभिन्न नीतिगत, कानुनी, संस्थागत, प्रशासनिक र पर्यावरणीय चुनौतीहरूका बावजुद आयोगबाट भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका लागि उल्लेखनीय कार्यहरू भएका छन्। उजुरीको फछ्यौट दरमा वृद्धि हुँदै गएको छ। उजुरीको अनुसन्धान र अभियोजन पद्धतिमा सुधार गर्दै लगिएको छ। उजुरी फछ्यौटका लागि लाग्ने समयावधि र मुद्दाको सफलता दर बढाउन सार्थक प्रयासहरू भएका छन्।
२४. आयोगले सम्पादन गर्दै आएका उपचारात्मक, निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक कार्यबिच सन्तुलन कायम गर्न राज्यका सबै संयन्त्र, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज र सञ्चारजगतसँगको सहकार्य अपरिहार्य हुन्छ। साथै, भ्रष्टाचार नियन्त्रणलाई बहुआयामिक रूपमा आर्थिक-सामाजिक विकास एजेण्डामा समावेश गरी मूल प्रवाहीकरण गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। कानुनको परिपालनामा इमान्दार प्रयास, उच्च नैतिक मूल्यमान्यताको प्रवर्धन र जनअपेक्षालाई केन्द्रमा राखेर कार्यसम्पादन गर्न सकेमा मात्र अपेक्षितरूपमा भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ। खासगरी भ्रष्टाचारको असर होइन कारण नै रोकथाम गर्न सकेमा

मात्र भ्रष्टाचारलाई उल्लेख्य मात्रामा नियन्त्रण गर्न सकिन्छ। अतः भ्रष्टाचारजन्य कसुरको गुणस्तरीय र थप प्रभावकारी अनुसन्धान तथा अभियोजनमा आयोगलाई सहयोग पुऱ्याउन र भ्रष्टाचारविरुद्ध निरोधात्मक तथा प्रवर्धनात्मक अभियान तर्जुमा गरी सोको परिणाममुखी तवरले कार्यान्वयन गर्न राज्यका सबै कार्यकारी निकायहरूलाई आयोग आह्वान गर्दछ। साथै, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धन गर्ने कार्यमा साथ र सहयोगका लागि सार्वजनिक, निजी, गैरसरकारी तथा सहकारी क्षेत्र, सञ्चारजगत्, नागरिक समाज, आम-जनसमुदाय र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई आयोग हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

परिच्छेद- १

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को भाग १२ को व्यवस्थाबाट स्वतन्त्र एवम् स्वायत्त संवैधानिक निकायको रूपमा २०४७ साल माघ २८ गते अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको स्थापना भएको हो। सो संविधानअनुसार कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले अनुचित कार्य वा भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा आयोगले कानुनबमोजिम अनुसन्धान र तहकिकात गर्न वा गराउन सक्ने, अनुसन्धानबाट अनुचित कार्य गरेको देखिएमा कसुरदारलाई सचेत गराउन वा विभागीय वा अन्य आवश्यक कारवाहीका लागि अख्तियारवालासमक्ष लेखी पठाउन सक्ने र भ्रष्टाचार गरेको देखिएमा कसुरदारलाई कानुनबमोजिम अधिकारप्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्ने व्यवस्था गरिएको थियो। यस अघि नेपालको संविधान, २०१९ को भाग १० ग मा अख्तियारको दुरुपयोग हटाउन अख्तियार दुरुपयोग निवारण आयोगको व्यवस्था गरिएको थियो।

नेपालको संविधानको भाग २१ मा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ। कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा कानुनबमोजिम अनुसन्धान गरी वा गराई त्यस्तो अनुसन्धानबाट कसुरदार देखिएको व्यक्तिउपर कानुनबमोजिम अधिकारप्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्नु वा गराउनु आयोगको मुख्य संवैधानिक दायित्व रहेको छ। आयोगले भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धान र अभियोजन गर्ने वा गराउने दण्डात्मक कार्यका अतिरिक्त भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि विभिन्न प्रकारका निरोधात्मक, प्रवर्धनात्मक र संस्थागत क्षमता विकासका रणनीतिहरू तय गरी कार्यसम्पादन गर्दै आएको छ। यसले प्रचलित कानूनको अधीनमा रही सदाचार, निष्पक्षता, निर्भीकता, पेसागत विशिष्टता र प्रमाणमा आधारित अनुसन्धान एवम् अभियोजनजस्ता मूल्यमान्यताका आधारमा आफ्नो संवैधानिक दायित्व निर्वाह गर्दै आइरहेको छ। साथै, सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ मा भएको हालको संशोधित व्यवस्थाअनुसार आयोगले भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धान गर्ने क्रममा सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरका तत्त्व देखिएमा सोको समेत अनुसन्धान गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

आयोगमा प्रमुख आयुक्तसहित पाँच जना आयुक्तहरू रहने संवैधानिक व्यवस्था छ। आयोगको प्रशासनिक नेतृत्व राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीका सचिवबाट हुने व्यवस्था रहेको छ। राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका अधिकृतले नेतृत्व गर्ने गरी आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा १२ वटा महाशाखाहरू र विभिन्न स्थानमा ८ वटा कार्यालयहरू रहेका छन्। आयोगमा विभिन्न सेवा, समूहका जम्मा ९९० कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ लगायतका प्रचलित कानूनमा गरिएका व्यवस्थाबमोजिम आयोगले आफ्ना कामकारवाही सम्पादन गर्दै आएको

छ। नेपालको संविधानको धारा २९४ को व्यवस्थाअनुरूप आयोगले वर्षभरि सम्पादन गरेका कामकारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू समक्ष पेस गर्दै आएको छ।

१.२ आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकारसम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था

१.२.१ आयोगको गठन:

नेपालको संविधानको धारा २३८ मा आयोगको गठन सम्बन्धमा देहायबमोजिम व्यवस्था रहेको छ:

- (१) नेपालमा एक अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग रहनेछ जसमा प्रमुख आयुक्त र अन्य चार जना आयुक्तहरू रहनेछन्। प्रमुख आयुक्तले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको अध्यक्ष भई काम गर्नेछ।
- (२) राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा प्रमुख आयुक्त र आयुक्तको नियुक्ति गर्नेछ।
- (३) प्रमुख आयुक्त र आयुक्तको पदावधि नियुक्तिको मितिले छ वर्षको हुनेछ।
- (४) उपधारा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको कुनै अवस्थामा प्रमुख आयुक्त वा आयुक्तको पद रिक्त हुनेछ:
 - (क) निजले राष्ट्रपतिसमक्ष लिखित राजीनामा दिएमा,
 - (ख) निजको उमेर पैसट्टी वर्ष पूरा भएमा,
 - (ग) निजका विरुद्ध धारा १०१ बमोजिम महाभियोगको प्रस्ताव पारित भएमा,
 - (घ) शारीरिक वा मानसिक अस्वस्थताको कारण सेवामा रही कार्य सम्पादन गर्न असमर्थ रहेको भनी संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपतिले पदमुक्त गरेमा,
 - (ङ) निजको मृत्यु भएमा।
- (५) उपधारा (२) बमोजिम नियुक्त प्रमुख आयुक्त तथा आयुक्तको पुनः नियुक्ति हुन सक्ने छैन।
तर आयुक्तलाई प्रमुख आयुक्तको पदमा नियुक्ति गर्न सकिनेछ र त्यस्तो आयुक्त प्रमुख आयुक्तको पदमा नियुक्त भएमा निजको पदावधि गणना गर्दा आयुक्त भएको अवधिलाई समेत जोडी गणना गरिनेछ।
- (६) देहायको योग्यता भएको व्यक्ति अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको प्रमुख आयुक्त वा आयुक्तको पदमा नियुक्तिका लागि योग्य हुनेछ:
 - (क) मान्यताप्राप्त विश्वविद्यालयबाट स्नातक उपाधि प्राप्त गरेको,
 - (ख) नियुक्ति हुँदाका बखत कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको,
 - (ग) लेखा, राजस्व, इन्जिनियरिङ, कानून, विकास वा अनुसन्धानको क्षेत्रमा कम्तिमा बिस वर्ष काम गरी अनुभव र ख्याति प्राप्त गरेको,
 - (घ) पैतालिस वर्ष उमेर पूरा भएको, र
 - (ङ) उच्च नैतिक चरित्र भएको।
- (७) प्रमुख आयुक्त र आयुक्तको पारिश्रमिक र सेवाका सर्त सङ्घीय कानूनबमोजिम हुनेछ। प्रमुख आयुक्त र आयुक्त आफ्नो पदमा बहाल रहेसम्म निजलाई मर्का पर्ने गरी पारिश्रमिक र सेवाका सर्त परिवर्तन गरिने छैन।

तर चरम आर्थिक विश्रृङ्खलताका कारण सङ्कटकाल घोषणा भएको अवस्थामा यो व्यवस्था लागू हुने छैन।

(८) प्रमुख आयुक्त वा आयुक्त भइसकेको व्यक्ति अन्य सरकारी सेवामा नियुक्तिका लागि ग्राह्य हुने छैन।

तर कुनै राजनीतिक पदमा वा कुनै विषयको अनुसन्धान, जाँचबुझ वा छानबिन गर्ने वा कुनै विषयको अध्ययन वा अन्वेषण गरी राय, मन्तव्य वा सिफारिस पेस गर्ने कुनै पदमा नियुक्त भई काम गर्न यस उपधारामा लेखिएको कुनै कुराले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन।

१.२.२ आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार:

नेपालको संविधानको धारा २३९ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा देहायबमोजिम व्यवस्था गरिएको छः

(१) कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले कानूनबमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सक्नेछ।

तर यस संविधानमा छुट्टै व्यवस्था भएको पदाधिकारी र अन्य कानूनले छुट्टै विशेष व्यवस्था गरेको पदाधिकारीको हकमा यो उपधारा लागू हुने छैन।

(२) धारा १०१ बमोजिम महाअभियोग प्रस्ताव पारित भई पदमुक्त हुने व्यक्ति, न्याय परिषद्बाट पदमुक्त हुने न्यायाधीश र सैनिक ऐनबमोजिम कारबाही हुने व्यक्तिका हकमा निज पदमुक्त भइसकेपछि सङ्घीय कानूनबमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सकिनेछ।

(३) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानूनबमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्तिउपर कानूनबमोजिम अधिकारप्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्नेछ।

(४) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिको कामकारबाही अन्य अधिकारी वा निकायको अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने प्रकृतिको देखिएमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आवश्यक कारबाहीका लागि सम्बन्धित अधिकारी वा निकायसमक्ष लेखी पठाउन सक्नेछ।

(५) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले अनुसन्धान गर्ने वा मुद्दा चलाउने आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारमध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार प्रमुख आयुक्त, कुनै आयुक्त वा नेपाल सरकारको अधिकृत कर्मचारीलाई तोकिएको सर्तको अधीनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

१.३ आयोगको कामसँग सम्बन्धित मुख्य कानून एवम् कानूनद्वारा प्रदत्त अधिकार

१.३.१ आयोगको कामसँग सम्बन्धित मुख्य कानूनहरू:

आयोगका काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिमका कानूनद्वारा व्यवस्थित गरिएका छन् :

- (१) नेपालको संविधान
- (२) भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (संशोधनसमेत)
- (३) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ र नियमावली, २०५९
- (४) विशेष अदालत ऐन, २०५९ र नियमावली, २०८०
- (५) मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४
- (६) प्रमाण ऐन, २०३१ लगायत अनुसन्धानसँग सम्बन्धित अन्य कानूनहरू
- (७) सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ (संशोधनसमेत) र नियमावली, २०८१
- (८) राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२ र नियमावली, २०७०
- (९) नेपाल कानून व्याख्यासम्बन्धी ऐन, २०१०
- (१०) सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- (११) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कार्यविधि, २०७८
- (१२) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, पदाधिकारी एवम् कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७६
- (१३) अभियोजन मार्गदर्शन, २०७८
- (१४) अनुसन्धानसम्बन्धी अन्य नीति, निर्देशिका एवम् कार्यविधिहरू

१.३.२ आयोगलाई कानूनद्वारा प्रदत्त अधिकारहरू:

भ्रष्टाचारसम्बन्धी कसुरको अनुसन्धान र अभियोजन गर्ने संवैधानिक दायित्व निर्वाहको क्रममा आयोगले देहायका अधिकार प्रयोग गर्न पाउने व्यवस्था अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ मा गरिएको छ:

- (१) कुनै कार्यालय वा कुनै व्यक्तिको साथमा रहेको सम्बद्ध मिसिल वा प्रमाणको लिखत वा अन्य कुनै कुरा आयोगमा पेस गर्न आदेश दिने।
- (२) अख्तियार दुरुपयोगको आरोप लागेको व्यक्ति वा सम्बद्ध तथ्यहरूको जानकारी भएको भन्ने आयोगले सम्झेको व्यक्तिलाई आयोगमा उपस्थित गराई सोधपुछ गर्ने, बयान लिने वा आवश्यकताअनुसार बन्द सवाल जारी गर्ने।
- (३) भ्रष्टाचारको आरोपमा कारबाही चलाइएको कुनै व्यक्तिले कुनै प्रमाण लोप वा नष्ट गर्न सक्ने वा आयोगको कामकारवाहीमा बाधा व्यवधान वा प्रतिकूल प्रभाव पार्न सक्ने पर्याप्त कारण भएमा आयोगले निजलाई प्रचलित कानूनबमोजिम थुनुवा पुर्जी दिई थुनामा राख्ने।
- (४) आयोगमा उपस्थित हुने सूचना प्राप्त गरेपछि तोकेको म्यादभित्र उपस्थित नहुने व्यक्तिलाई पक्राउ गरी आयोगमा उपस्थित गराउन प्रहरीलाई आदेश दिने।

- (५) अख्तियार दुरुपयोगको आरोप लागेको व्यक्तिसँग बयान लिइसकेपछि खोजेको बखत हाजिर हुने कागज गराई छाड्ने वा तारिखमा राख्ने।
 - (६) भ्रष्टाचारको आरोपमा कारबाही चलाइएको व्यक्ति पदमा बहाल रहिरहँदा आफ्नो विरुद्धको प्रमाण लोप गर्न वा नास गर्न सक्ने वा अनुसन्धान र तहकिकातमा बाधा व्यवधान पुऱ्याउन सक्ने मनासिब कारण भएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई पदबाट निलम्बन गर्न नेपाल सरकार वा सम्बन्धित संस्थालाई लेखी पठाउने।
 - (७) भ्रष्टाचारको आरोपमा कारबाही चलाइएको व्यक्ति बेपत्ता हुनसक्ने मनासिब कारण भएमा वा बिगो हानि नोक्सानी भएको देखिएमा आयोगले निजसँग धरौटी वा जेथा जमानत माग्ने र नदिएमा थुनामा राख्ने।
 - (८) आयोगले अनुसन्धानको सिलसिलामा कुनै लिखत वा अन्य कुनै वस्तु पेस गर्न वा कुनै कुराको जानकारी दिन कुनै कार्यालय वा कुनै व्यक्तिलाई लेखी पठाएकोमा वा कुनै व्यक्तिलाई उपस्थित हुन आदेश दिएकोमा सोबमोजिम नगर्ने पदाधिकारीउपर विभागीय कारबाही चलाउन निर्देशन दिने तथा जरिवाना गर्ने वा थुनामा राख्ने।
 - (९) प्रचलित कानुनबमोजिम कुनै ठाउँको तलासी लिने वा लिन लगाउने र आवश्यक देखिएका कुनै वस्तु वा कागज वा मिसिल आफ्नो कब्जामा लिने वा त्यस्तो कागज वा मिसिलको प्रतिलिपि उतार्ने।
 - (१०) भ्रष्टाचारको कसुरमा अनुसन्धानको सिलसिलामा कुनै व्यक्तिको स्वदेश वा विदेशमा कुनै बैङ्क वा वित्तीय संस्थामा भएको कारोबार वा खाता सञ्चालन रोक्का राख्न आदेश दिने।
 - (११) अभियुक्तलाई राहदानी जारी नगर्न वा जारी भइसकेको भए सो राहदानी रोक्का राख्न सम्बन्धित निकायलाई आदेश दिने।
 - (१२) अभियुक्तलाई आयोगको स्वीकृति बिना कुनै स्थान छोड्न नपाउने गरी वा कुनै स्थानमा जान नपाउने गरी आदेश दिने।
 - (१३) आयोगको अनुसन्धान र तहकिकातसम्बन्धी कामकारबाहीमा बाधा विरोध गर्नेलाई जरिवाना वा कैद वा दुवै सजाय गर्ने।
 - (१४) आवश्यकताअनुसार सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ वा विशिष्टीकृत सेवा प्राप्त गर्ने।
- सोही ऐनमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका लागि आयोगले देहायबमोजिमका निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक कार्यहरू गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छः
- (१) आयोगको कामकारबाहीको सिलसिलामा जानकारीमा आएका तथ्यहरूको आधारमा सम्बन्धित कार्यालय, पदाधिकारी वा सार्वजनिक संस्थालाई देहायबमोजिम कुनै सुझाव दिनेः
 - (क) कुनै कानुन, निर्णय, आदेश वा कारबाही अव्यावहारिक, अवाञ्छनीय वा असङ्गत भएकोले त्यसमा संशोधन हुनुपर्छ भन्ने आयोगलाई लागेमा कारणसहित संशोधनको सुझाव दिने।
 - (ख) कुनै विषयमा आयोगले नेपाल सरकार वा कुनै सार्वजनिक संस्था वा पदाधिकारीबाट सतर्कता अपनाउनुपर्ने वा कुनै कदम उठाउनुपर्ने देखेमा के कस्ता सतर्कता अपनाउन वा कदम उठाउन उपयुक्त हुन्छ भनी सुझाव दिने।

- (ग) नेपाल सरकार वा कुनै सार्वजनिक संस्थाको कुनै परिपाटी वा कार्यप्रणाली त्रुटिपूर्ण छ भन्ने आयोगलाई लागेमा त्यसलाई सच्याउन र उत्पन्न समस्याको निराकरण गर्न कारण र आधारसहितको सुझाव दिने।
- (२) भ्रष्टाचार हुन नदिनका लागि निरोधात्मक उपायहरूको खोजी, अनुसन्धान, विकास तथा तत्सम्बन्धी जानकारी अभिवृद्धि गर्न आयोगले आवश्यक ठानेमा अख्तियार दुरुपयोग निवारणसम्बन्धी प्रवर्धनात्मक कार्यहरू गर्ने।
- (३) भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले खडा भएका राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थासँग आवश्यक समन्वय कायम गर्ने वा त्यस्ता संस्थासँग आपसी सम्बन्ध र सहयोग वृद्धि गर्ने।

१.३.३ संवैधानिक निकायको कामकारबाहीको अनुगमन र वार्षिक प्रतिवेदनसम्बन्धी व्यवस्था:

- (क) नेपालको संविधानको धारा २९३ मा संवैधानिक निकायको कामकारबाहीको अनुगमन सम्बन्धमा देहायबमोजिम व्यवस्था गरिएको छ:

संवैधानिक निकायका प्रमुख र पदाधिकारी सङ्घीय संसदप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही रहनु पर्नेछ। प्रतिनिधि सभाका समितिले राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग बाहेकका अन्य संवैधानिक निकायको प्रतिवेदनलगायतका कामकारबाहीको अनुगमन र मूल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्देशन वा राय सल्लाह दिन सक्नेछ।

- (ख) संविधानको धारा २९४ मा संवैधानिक निकायको वार्षिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा देहायबमोजिम व्यवस्था गरिएको छ:

- (१) यस संविधानबमोजिमका संवैधानिक निकायले आफूले गरेको कामकारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपतिसमक्ष पेश गर्नेछ र राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीमार्फत् त्यस्तो प्रतिवेदन सङ्घीय संसदसमक्ष पेश गर्न लगाउनेछ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदनमा खुलाउनुपर्ने कुराहरू सङ्घीय कानूनबमोजिम हुनेछ।
- (३) उपधारा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संवैधानिक निकायले प्रत्येक प्रदेशको कामकारबाहीको सम्बन्धमा अलग अलग प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश प्रमुखसमक्ष पेश गर्न सक्नेछ।

१.४ आयोगको कार्यविभाजन, अधिकार प्रत्यायोजन र अन्य निकायसँगको अन्तरसम्बन्ध

१.४.१ आयोगको आन्तरिक कार्यविभाजन, बैठक र निर्णय:

आयोगमा एक जना प्रमुख आयुक्त र चार जना आयुक्तहरू रहने व्यवस्था छ। पदाधिकारीहरूको नियुक्तिसम्बन्धी विवरण अनुसूची १ मा रहेको छ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २२ मा आयोगका प्रमुख आयुक्त र आयुक्तहरू बिचको कार्यविभाजन प्रमुख आयुक्तले तोकेबमोजिम हुने व्यवस्था गरिएको छ। अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कार्यविधि, २०७८ मा आयोगको निर्णय प्रक्रिया निर्धारण गरिएको छ। आयोगका आन्तरिक कार्यविधिहरू आयोगको बैठकबाट निर्णय गरी व्यवस्थित गरिएका छन्।

प्रमुख आयुक्तको निर्देशनमा सचिवले आयोगको बैठकको मिति, समय र छलफलका विषयसूची आयुक्तहरूलाई उपलब्ध गराउने, आयोगको बैठकको अध्यक्षता प्रमुख आयुक्तले गर्ने र प्रमुख आयुक्तको अनुपस्थितिमा उपस्थित आयुक्तहरू मध्ये वरिष्ठ आयुक्तले आयोगको बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यवस्था रहेको छ। बहुमत आयुक्तको निर्णयलाई आयोगको निर्णय मानिन्छ। बैठकको निर्णय सचिव वा निजले तोकेको आयोगको कर्मचारीले अभिलेख पुस्तिकामा जनाई बैठकमा उपस्थित प्रमुख आयुक्त र अन्य आयुक्तहरूको हस्ताक्षर गराई राख्ने गरिन्छ। आयोगको बैठकको निर्णय सचिव वा निजले तोकेको आयोगको कुनै अधिकृतले प्रमाणित गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

आयोगमा आएका भ्रष्टाचारसम्बन्धी उजुरीका सम्बन्धमा आवश्यक छानबिन, अनुसन्धान र तहकिकातका लागि आयुक्तहरूबाट संयुक्तरूपमा निर्णय हुने व्यवस्था रहेको छ। उजुरीको प्रारम्भिक छानबिन सम्पन्न भएपछि सम्बन्धित महाशाखाबाट सचिवमार्फत् सम्बन्धित आयुक्तसमक्ष पेस गरी निर्णय गर्ने व्यवस्था रहेको छ। मातहत कार्यालयहरूबाट प्रारम्भिक छानबिन सम्पन्न भएका उजुरीहरूको सम्बन्धमा प्रमुख आयुक्तबाट तोकिएका आयुक्त सम्बन्धित कार्यालयमा नै गई स्थलगत रूपमा निर्णय गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। विस्तृत अनुसन्धानको हकमा सम्बन्धित अनुसन्धान अधिकृतले अनुसन्धान कार्य सम्पन्न गरी सचिवमार्फत् सम्बन्धित आयुक्त र प्रमुख आयुक्तको स्वीकृतिसहित आयोगको बैठकमा पेस गरेको विस्तृत अनुसन्धान प्रतिवेदनउपर छलफल गरी निर्णय भएबमोजिम गर्ने गरिन्छ।

१.४.२ अधिकार प्रत्यायोजन:

नेपालको संविधानको धारा २३९ को उपधारा (५) मा नेपाल सरकारको अधिकृत कर्मचारीलाई तोकिएको सर्तको अधीनमा रही प्रयोग र पालना गर्ने गरी आयोगबाट अधिकार प्रत्यायोजन हुनसक्ने व्यवस्था भएबमोजिम आयोगबाट ३३ वटा जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूलाई अनुसन्धानसम्बन्धी अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको छ। अधिकार प्रत्यायोजन गरिएका जिल्लाहरूको विवरण अनुसूची २ मा रहेको छ।

प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्दा प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूले देहायका सर्तहरू पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ:

- (१) नेपालको संविधान, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८, भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ र अन्य प्रचलित कानून तथा आयोगबाट निर्धारित कार्यविधिहरू पालना गर्नुपर्ने,
- (२) अनियमितता र भ्रष्टाचारका विषयमा परेका उजुरीहरूका सम्बन्धमा प्रारम्भिक छानबिन गरी विस्तृत अनुसन्धान गर्न वा तामेलीमा राख्न सम्बन्धित कागजात संलग्न गरी आधार र कारणसमेत खुलाई निर्णयका लागि आयोगको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् आयोगसमक्ष तीन महिनाभित्र पठाउनुपर्ने,
- (३) आफ्नो कार्यक्षेत्र वा क्षेत्राधिकारभित्र नपर्ने उजुरीहरू आयोगको सम्बन्धित कार्यालयमा आवश्यक कारबाहीका लागि पठाउनुपर्ने,
- (४) आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्ति वा निजसँग संलग्न अन्य

व्यक्तिहरूलाई रङ्गेहात पक्राउ गर्नुपर्ने भएमा आयोग वा आयोगका सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखलाई गोप्य रूपमा तुरुन्त खबर गरी निकास भएअनुसार गर्नुपर्ने,

- (५) प्रारम्भिक छानबिनको सिलसिलामा उजुरीसँग सम्बन्धित आवश्यक कागजपत्र माग गर्न वा झिकाउन सक्ने र उजुरीसँग सम्बन्धित भौतिक चिजवस्तुहरू नियन्त्रणमा लिनुपर्ने भएमा वा आरोपित व्यक्तिसँग सोधपुछ गर्नुपर्ने भएमा आयोग वा आयोगको कार्यालय प्रमुखसँग समन्वय गरी गर्नुपर्ने,
- (६) आयोगले प्रारम्भिक छानबिनको क्रममा स्थलगत प्रतिवेदन वा राय प्रतिक्रिया माग गरेमा सो उपलब्ध गराउनुपर्ने,
- (७) प्रत्यायोजित अधिकारबमोजिम गरेका कामकारवाहीको विषयमा आयोगको सम्बन्धित कार्यालयमार्फत् मासिक विवरण आयोगमा पठाउने।

१.४.३ आयोग र अन्य निकायबिचको कार्यसम्बन्धः

मुलुकमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी सुशासन प्रवर्धनको लागि संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्थाबमोजिम अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र अन्य विभिन्न निकायहरूले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपमा अन्तरसम्बन्धित भई कार्यसम्पादन गर्दै आएका छन्। भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि आयोगसँग निकटतम कार्यसम्बन्ध रहेका प्रमुख निकायहरूमा संसद, संसदीय समितिहरू, सम्मानित सर्वोच्च अदालत, विशेष अदालत, तीनै तहका सरकार र मातहत निकायहरू, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय रहेका छन्। साथै, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, नेपाल प्रहरी, आन्तरिक राजस्व विभाग, राजस्व अनुसन्धान विभाग, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, भन्सार विभाग, वैदेशिक रोजगार विभाग, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू जस्ता अनुसन्धानकारी एवम् अर्धन्यायिक निकायहरू र महालेखा परीक्षकको कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैङ्क, वित्तीय जानकारी इकाइ, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय, नेपाल बिमा प्राधिकरणजस्ता सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित निकायहरू आयोगको कार्यसम्पादनसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले अन्तरसम्बन्धित रहेका छन्।

प्रतिनिधिसभाका समितिले संवैधानिक निकायको प्रतिवेदनलगायतका कामकारवाहीको अनुगमन र मूल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्देशन वा राय सल्लाह दिन सक्ने संवैधानिक व्यवस्था भएअनुरूप सङ्घीय संसदको प्रतिनिधि सभाको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिबाट आयोगका कामकारवाहीहरूको अनुगमन हुने गरेको छ। यसैगरी, संवैधानिक निकायले आफूले गरेको कामकारवाहीको वार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपतिसमक्ष पेस गर्ने र राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीमार्फत् सो प्रतिवेदन सङ्घीय संसदसमक्ष पेस गर्न लगाउने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ। आयोगले प्रत्येक वर्ष पेस गरेको वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयनका विषयमा समितिमा छलफल हुने गर्दछ। साथै, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका प्रयासहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउने विषयमा समय समयमा आयोग र संसदीय समितिबिच छलफल हुने गरेको र सो सम्बन्धमा समितिबाट आवश्यक निर्देशन हुने गरेको गरेको छ।

नेपालको संविधानमा आयोगबाट भएको अनुसन्धानबाट कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरेको देखिएमा यस्तो व्यक्ति वा सो कार्यमा संलग्न अन्य व्यक्तिउपर अधिकारप्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको छ। सो व्यवस्थाबमोजिम आयोगले उजुरीउपर अनुसन्धान गरी भ्रष्टाचारजन्य कसुर भएको देखिएमा विशेष अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्ने गर्दछ। आवश्यकतानुसार आयोगले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन वा पुनरावलोकनको निवेदन दर्ता गर्ने व्यवस्था रहेको छ। विशेष अदालतमा दायर भएका मुद्दाहरूको विशेष सरकारी वकिल कार्यालयबाट र सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएका मुद्दाहरूको महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट प्रतिरक्षा हुँदै आएको छ। मुद्दाको जटिलता र आवश्यकताका आधारमा आयोगमा कार्यरत सहन्यायाधिवक्ता तथा महान्यायाधिवक्ताको स्वीकृति लिई आयोगबाट तोकिएका कानुन व्यवसायीहरूबाट समेत त्यस्ता मुद्दाहरूको प्रतिरक्षा गर्ने गरिएको छ।

भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ मा भएको व्यवस्थाअनुसार राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले हरेक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको साठी दिनभित्र आफ्नो सम्पत्ति विवरण भरी सम्बन्धित निकायमा बुझाए नबुझाएको विषयमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन आयोगमा पठाउने गरेको छ। प्राप्त प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका सम्पत्ति विवरण नबुझाउने सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूलाई कानुनबमोजिम कारबाही हुँदै आएको छ। वित्तीय जानकारी इकाइबाट सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूको शङ्कास्पद कारोबारको सम्बन्धमा आयोगलाई जानकारी प्राप्त हुने गरेको छ।

आयोगबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले गरेको भ्रष्टाचारजन्य कार्यको अनुसन्धानका सिलसिलामा तीनै तहका सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट आवश्यक जानकारी तथा विवरण प्राप्त हुने गरेको छ। आयोगको मागअनुसार सङ्घीय र प्रदेश सरकारका मन्त्रालयहरू, स्थानीय तहहरू, राष्ट्रिय किताबखाना, राजस्व अनुसन्धान विभाग, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, नेपाल राष्ट्र बैङ्कलगायतका अभिलेख र विवरण रहने निकायहरूबाट आवश्यक विवरण आयोगलाई प्राप्त हुन्छ। त्यसैगरी आयोगमा परेको कुनै उजुरी अन्य निकायको अधिकारक्षेत्रअन्तर्गत पर्ने प्रकृतिको देखिएमा आयोगबाट आवश्यक कारबाहीका लागि सम्बन्धित निकायसमक्ष लेखी पठाउने गरिएको छ। यस्ता निकायहरूमा सम्बन्धित मन्त्रालय/विभाग/कार्यालय, विश्वविद्यालय, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, राजस्व अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरीलगायत अन्य नियामक निकायहरू रहेका छन्।

यसैगरी, ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेसनलजस्ता भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनको क्षेत्रमा क्रियाशील संस्था, पत्रपत्रिका, रेडियो, टेलिभिजन, सामाजिक सञ्जाललगायत आम सञ्चार क्षेत्र, उजुरीकर्ता, सूचनादाता, सुशासनका अभियन्ताहरू लगायत आम नागरिकहरू र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय लागु औषध तथा अपराध कार्यालय, ग्लोब नेटवर्कजस्ता अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ संस्थाहरू समेत आयोगको कामसँग कुनै न कुनै रूपमा अन्तरसम्बन्धित रहेका छन्।

१.५ आयोगको सङ्गठन संरचना, जनशक्ति, भौतिक पूर्वाधार र बजेट व्यवस्था

१.५.१ सङ्गठनात्मक संरचना र जनशक्ति व्यवस्था:

आयोगको प्रशासनिक नेतृत्व नेपाल सरकारको राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको सचिवबाट हुने व्यवस्था रहेको छ। आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा १२ वटा महाशाखाहरू रहेका छन्। यी

महाशाखाहरूको नेतृत्व नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल न्याय सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा र नेपाल प्रहरीका राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी वा सो सरहका अधिकृतहरूबाट हुने गरेको छ। आयोगको केन्द्रीय कार्यालय टङ्गाल, काठमाडौँमा रहेको छ भने आयोगका कार्यालयहरू इटहरी, बर्दिबास, हेटौँडा, पोखरा, बुटवल, सुर्खेत र कञ्चनपुरमा रहेका छन्। साथै, बुटवल कार्यालयको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जमा रहेको छ।

आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा विभिन्न सेवा समूहका ५१२ र मातहत कार्यालयहरूमा ४७८ गरी जम्मा ९९० कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। उक्त दरबन्दीमध्ये राजपत्राङ्कित पदमा ३५३, राजपत्र अनङ्कित पदमा ४६८ र श्रेणीविहीन पदमा १७९ जना कार्यरत रहेका छन्। उल्लिखित दरबन्दीमा मूलतः नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल न्याय सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, नेपाल कृषि सेवा, नेपाल वन सेवा र नेपाल प्रहरीका कर्मचारी कार्यरत छन्। साथै, आयोगले आवश्यकताअनुसार आयोग बाहिरका विज्ञहरूको समेत सेवा लिने गरेको छ। आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयको दरबन्दी र कार्यक्षेत्रसम्बन्धी विवरण अनुसूची ३ मा रहेको छ।

१.५.२ भौतिक पूर्वाधार र बजेटको व्यवस्था:

आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहतका सबै कार्यालयहरूको आफ्नै जग्गा र भवनहरू रहेका छन्। अनुसन्धानको लागि इन्जिनियरिङ ल्याब, पोलिग्राफी टेस्ट ल्याब, डिजिटल फरेन्सिक ल्याब जस्ता पूर्वाधारहरूको व्यवस्था रहेको छ। विभिन्न इन्टेलिजेन्स उपकरणहरू तथा अनुसन्धानसम्बन्धी विद्युतीय उपकरणहरू उपलब्ध रहेका छन्। सूचना प्रविधि पूर्वाधारको विस्तार भएको छ। नेपालको संविधान र प्रचलित कानूनद्वारा निर्दिष्ट कार्यजिम्मेवारी सम्पादनका लागि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था नेपाल सरकारबाट हुँदै आएको छ। आयोगको बजेट विनियोजन, निकासा, खर्च, राजस्व आम्दानी तथा धरोटीको विवरण अनुसूची ४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

१.६ आयोगले अवलम्बन गरेको छानबिन तथा अनुसन्धान प्रक्रिया

१.६.१ उजुरीको दर्ता र परीक्षण:

भ्रष्टाचारको सम्बन्धमा विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त हुन आएका उजुरीहरूलाई दर्ता गरी परीक्षण (स्क्रिनिङ) का लागि आयोगका सचिवको संयोजकत्वमा रहेको उजुरी परीक्षण समितिमा पेश गरिन्छ। उजुरी परीक्षण (स्क्रिनिङ) सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ मा उल्लेख भएबमोजिम सो समितिले उजुरीको परीक्षण गरी रायसहित आयोगसमक्ष पेश गर्दछ। समितिको रायसमेतलाई विचार गरी आयोगले उजुरीलाई तामेलीमा राख्ने वा सम्बन्धित निकायलाई लेखी पठाउने वा सो सम्बन्धमा प्रारम्भिक छानबिन गर्ने निर्णय गर्दछ।

१.६.२ प्रारम्भिक छानबिन:

प्रारम्भिक छानबिनको निर्णय भएमा सम्बन्धित महाशाखा वा कार्यालयले सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीको पहिचान तथा प्रमाण कागजातको पहिचान, सङ्कलन र विश्लेषण गर्दछ। त्यस्तो विश्लेषणको आधारमा आयोगको क्षेत्राधिकार, विषयको गाम्भीर्यता, आरोपको तथ्यपरक आधार,

सार्वजनिक वा सरकारी सम्पत्तिको हानि नोक्सानी वा अनुचित लाभको अवस्था, उजुरीको विषयमा कुनै अदालतमा विचाराधीन रहेको वा मुद्दा चलिरहेको अवस्थासमेतलाई विचार गरी सम्बन्धित महाशाखा वा कार्यालयले सचिवमार्फत् सम्बन्धित आयुक्तसमक्ष रायसहित पेस गर्दछ। महाशाखा वा कार्यालयको रायसमेतलाई विचार गरी प्रारम्भिक छानबिन गरिएको उजुरीलाई तामेलीमा राख्ने वा सुझावसहित तामेलीमा राख्ने वा मुलतबीमा राख्ने वा विस्तृत अनुसन्धानमा लैजाने निर्णय गरिन्छ। उजुरीको गाम्भीर्यता विचार गरी आवश्यकतानुसार सिधै विस्तृत अनुसन्धानको प्रक्रियासमेत सुरु गर्न सकिन्छ।

१.६.३ विस्तृत अनुसन्धान:

प्रारम्भिक छानबिनबाट विस्तृत अनुसन्धान गर्ने निर्णय भएमा आयोगबाट अनुसन्धान अधिकृत तोकिन्छ। अनुसन्धान अधिकृतले प्रमुख आयुक्त र सम्बन्धित आयुक्तको प्रत्यक्ष रेखदेख र निर्देशनमा भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धान गर्दछ। त्यस क्रममा सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुर भएको हुन सक्ने देखिएमा सो कसुरको समेत अनुसन्धान गर्नका लागि अनुसन्धान अधिकृत तोकौ अनुसन्धान गरिन्छ। उल्लिखित दुवै कसुरको अनुसन्धान अधिकृतले उजुरीमा आरोपित विषयहरूका बारेमा सम्बन्धित व्यक्तिहरूको बयान वा लिखित जवाफ लिने, प्रमाणहरू सङ्कलन गर्ने, अनुसन्धानका क्रममा आरोपित व्यक्तिलाई नियन्त्रणमा लिनुपर्ने भए नियन्त्रणमा लिने, आवश्यकतानुसार निजबाट धरौटी वा जेथाजमानी वा हाजिर जमानी लिने कार्य गर्न सक्दछ।

अनुसन्धानको कार्य पूरा भएपछि अनुसन्धान अधिकृतले आफ्नो रायसहित विस्तृत अनुसन्धान प्रतिवेदन तयार गरी आयोगको बैठकमा पेस गर्ने स्वीकृतिका लागि सचिवमार्फत् सम्बन्धित आयुक्त र प्रमुख आयुक्तसमक्ष पेस गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सो स्वीकृति प्राप्त भएमा अनुसन्धान अधिकृतले विस्तृत अनुसन्धान प्रतिवेदन आयोगको बैठकमा पेस गर्दछ। आयोगको मातहत कार्यालयमा अनुसन्धान अधिकृतले पेस गरेको प्रतिवेदनका हकमा आयोगको केन्द्रीय कार्यालयको कुनै अधिकृतलाई थप अनुसन्धान अधिकृत तोकौ निजमार्फत् प्रतिवेदन पेस गर्न लगाउने व्यवस्था रहेको छ। यसरी पेस भएको प्रतिवेदन आयोगमा पेस हुनु पूर्व सम्बन्धित आयुक्तबाट थप प्रमाण सङ्कलन वा अनुसन्धान गर्नुपर्ने भए सोसमेत गर्न लगाई आयोगमा पेस गर्न आदेश हुन सक्दछ। अनुसन्धान अधिकृतले पेस गरेको विस्तृत अनुसन्धान प्रतिवेदनउपर छलफल गरी कसुरको मात्रा, विषयको गाम्भीर्यता, प्रकृति एवम् सङ्कलित प्रमाणको प्रामाणिकतासमेतलाई दृष्टिगत गरी आयोगले सो उजुरीलाई तामेलीमा राख्ने वा सुझावसहित तामेलीमा राख्ने वा मुलतबीमा राख्ने वा विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने निर्णय गर्दछ।

मुद्दा दायर गर्ने निर्णय भएमा अनुसन्धान अधिकृतले मागदाबीसहित आरोपपत्र तयार गरी विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्दछ। यसरी दायर गरिएको मुद्दाको सम्बन्धमा विशेष अदालतबाट फैसला हुँदा आयोगको मागदाबीबमोजिमको कसुर स्थापित नभएमा वा आंशिक रूपमा मात्र स्थापित भएमा आयोगले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्ने निर्णय गर्न सक्दछ। त्यस्तो पुनरावेदनका सम्बन्धमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतले गरेको फैसलामा समेत चित्त नबुझेको खण्डमा आयोगले सोउपर पुनरावलोकनका लागि उक्त अदालतमा निवेदन गर्ने निर्णय गर्न सक्दछ। उजुरीको छानबिन वा अनुसन्धानको लागि आयोगले अवलम्बन गरेको प्रक्रियाको फलो-चार्ट अनुसूची ५ मा रहेको छ।

परिच्छेद-२

उजुरी, छानबिन, अनुसन्धान र अभियोजनसम्बन्धी कार्यको विवरण तथा विश्लेषण

२.१ पृष्ठभूमि

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयहरूमा भ्रष्टाचारजन्य कसुरको सम्बन्धमा विभिन्न माध्यमबाट उजुरीहरू प्राप्त हुने गर्दछन्। आवश्यक छानबिन र अनुसन्धान गरी यी उजुरीहरूको फछ्यौट गर्नु आयोगको मुख्य दायित्व हो। सो दायित्व निर्वाह गर्ने क्रममा प्राप्त उजुरीहरूको दर्ता र परीक्षणपश्चात् आयोगको निर्णयानुसार प्रारम्भिक छानबिन गर्ने, विस्तृत अनुसन्धान गर्ने, विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने, सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्ने, पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिने कार्य गरिन्छ। प्राप्त उजुरीको सम्बन्धमा आयोगको निर्णयानुसार सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीलाई लेखी पठाएर वा उजुरी तामेलीमा राखेर वा सुझावसहित तामेलीमा राखेर वा मुलतबीमा राखेर वा विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरेर उजुरीको फछ्यौट गर्ने गरिन्छ।

यस परिच्छेदमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता भएका नयाँ उजुरीहरूका साथै अघिल्लो वर्षबाट जिम्मेवारी सरेर आएका उजुरीहरूको विवरण, स्क्रिनिङ तथा प्रारम्भिक छानबिनबाट भएको उजुरी फछ्यौटको विवरण, विस्तृत अनुसन्धानसम्बन्धी विवरण, अभियोजन, पुनरावेदन र पुनरावलोकनको विवरण एवम् सोको आधारमा गरिएको विश्लेषण प्रस्तुत गरिएको छ।

२.२ उजुरी प्राप्तिका माध्यम र सोको सङ्ख्यात्मक विवरण

२.२.१ उजुरी प्राप्तिका माध्यम:

उजुरीकर्ताको सहजताका लागि आयोगमा विभिन्न माध्यमहरूबाट उजुरी गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ। आयोगमा हटलाइन नं. १०७ र टोल फ्री नं. १६६०-०१-२२२३३ मा फोन गरेर, भाइबर वा एस.एम.एस. नं. ९८६३३३३९९९ मा जानकारी पठाएर, ujuri@ciao.gov.np मा ईमेल गरेर र आयोगको फेसबुक पेज ([/NepalCIAA](https://www.facebook.com/NepalCIAA)), एक्स ([@CIAA_Nepal](https://www.facebook.com/CIAA_Nepal)) मार्फत पनि उजुरी दिन सकिने सुविधा रहेको छ। यसका अतिरिक्त आयोगको वेबसाइट (www.ciao.gov.np) प्रयोग गरी अनलाइन उजुरी गर्न सकिन्छ भने हुलाकमार्फत वा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय टङ्गाल र आयोगका अन्य आठ वटै कार्यालयहरूमा प्रत्यक्ष उपस्थित भएरसमेत उजुरी दर्ता गर्न सकिन्छ। यसबाहेक, पत्रपत्रिका तथा अन्य विद्युतीय सञ्चारमाध्यममा प्रकाशित वा प्रसारित भएका भ्रष्टाचार तथा आर्थिक अनियमिततासम्बन्धी सार्वजनिक चासोका विषयहरूलाई पनि आयोगले उजुरीका रूपमा ग्रहण गर्ने गरेको छ।

२.२.२ प्राप्तिको माध्यमका आधारमा उजुरीको विवरण:

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयहरूमा दर्ता भएका २८,५५४ वटा उजुरी र गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ बाट जिम्मेवारी सरी आएका ८,४७२ वटा

समेत गरी जम्मा ३७,०२६ वटा उजुरीहरूको दर्ता कायम भएको छ। दर्ता कायम भएका उजुरीको प्राप्तिको माध्यम देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.१

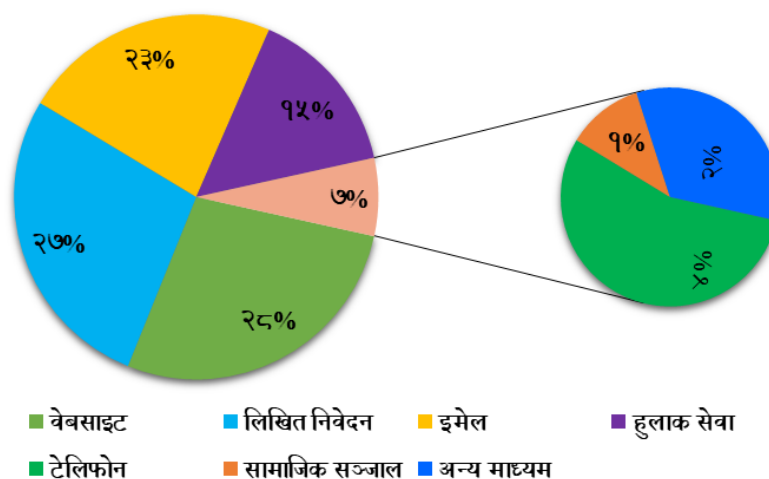
प्राप्तिको माध्यमका आधारमा उजुरीको विवरण

क्र. सं.	उजुरीको माध्यम	उजुरी सङ्ख्या	प्रतिशत	क्र. सं.	उजुरीको माध्यम	उजुरी सङ्ख्या	प्रतिशत
१.	वेबसाइट	१०,२४५	२७.६७	७.	सञ्चार माध्यम	२६३	०.७१
२.	लिखित निवेदन	१०,१८०	२७.४९	८.	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	१०४	०.२८
३.	इमेल	८,४८८	२२.९२	९.	हेलो सरकार	५२	०.१४
४.	हुलाक सेवा	५,५५५	१५.००	१०.	मोबाइल एप	३९	०.११
५.	टेलिफोन	१,४१३	३.८२	११.	अन्य माध्यम	३९७	१.०७
६.	सामाजिक सञ्जाल	२९०	०.७८	कुल उजुरी सङ्ख्या		३७,०२६	१००

माथिको तालिकामा उल्लिखित विवरणअनुसार यस आर्थिक वर्षमा दर्ता कायम भएका ३७,०२६ वटा उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् १०,२४५ वटा उजुरी आयोगको वेबसाइटबाट प्राप्त भएका छन्। यसैगरी, लिखित निवेदनबाट १०,१८० वटा, इमेलबाट ८,४८८ वटा, हुलाक सेवाबाट ५,५५५ वटा र टेलिफोनबाट १,४१३ वटा उजुरी प्राप्त भएका छन्। प्रतिवेदन अवधिमा प्राप्त भएका उजुरीको माध्यमको प्रतिशतलाई देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.१

प्राप्त उजुरीको माध्यमको प्रतिशत

माथिको चित्रमा देखाइएअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा प्राप्त कुल उजुरीको २७.६७% उजुरी आयोगको वेबसाइटबाट प्राप्त भएका छन् भने त्यसपछि क्रमशः लिखित निवेदनबाट २७.४९%, इमेलबाट २२.९२% र हुलाकबाट १५% उजुरी प्राप्त भएका छन्। यी चारवटा माध्यमहरूबाट मात्रै ९३.०९% उजुरी प्राप्त भएको छ।

२.३ उजुरी र सोको फछ्यौटको विवरण

२.३.१ दर्ता कायम भएका उजुरी र सोको फछ्यौटको विवरण:

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयहरूमा दर्ता कायम रहेका उजुरी र सोको कार्यालयगत फछ्यौट विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.२

दर्ता कायम भएका उजुरी र सोको फछ्यौटको विवरण

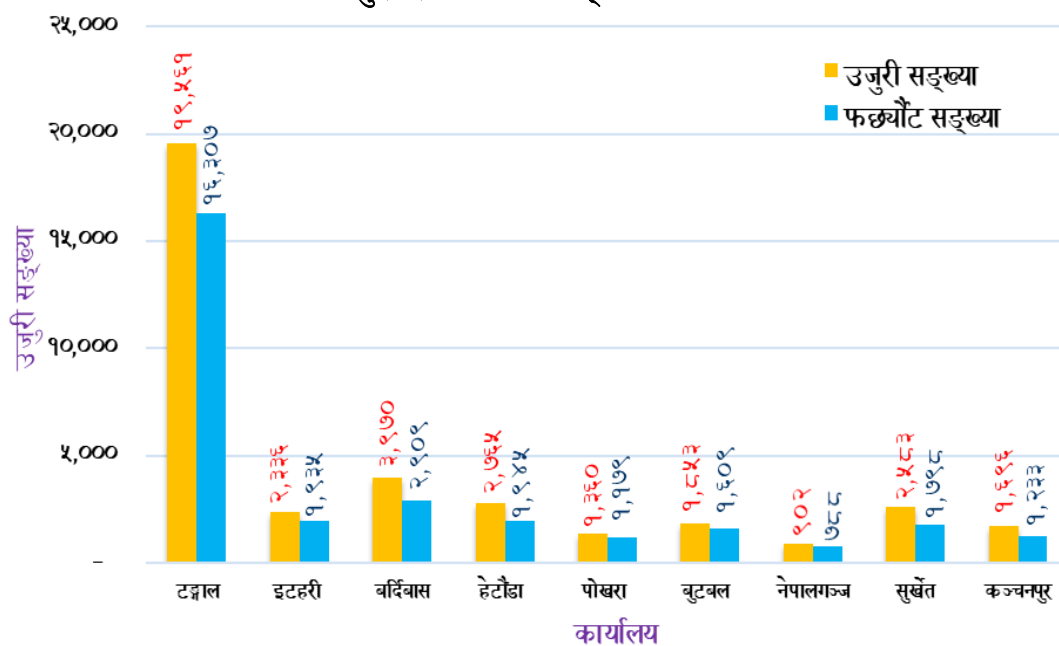
आयोगका कार्यालय	गत आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेको उजुरी	चालु आ.व. को उजुरी	जम्मा उजुरी सङ्ख्या	जम्मा फछ्यौट सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत	फछ्यौट प्रतिशत
टङ्गाल	३,६०४	५,९५७	१९,५६१	१६,३०७	५२.८३	८३.३६
इटहरी	५४८	१,७८८	२,३३६	१,९३५	६.३१	८२.८३
बर्दिबास	९३६	३,०३४	३,९७०	२,९०९	१०.७२	७३.२७
हेटौंडा	९१२	१,८५३	२,७६५	१,९४५	७.४७	७०.३४
पोखरा	१५९	१,२०१	१,३६०	१,१७९	३.६७	८६.६९
बुटवल	४३५	१,४१८	१,८५३	१,६०९	५.००	८६.८३
नेपालगञ्ज	१६९	७३३	९०२	७८८	२.४४	८७.३६
सुर्खेत	१,२११	१,३७२	२,५८३	१,७९८	६.९८	६९.६१
कञ्चनपुर	४९८	१,१९८	१,६९६	१,२३३	४.५८	७२.७०
कुल जम्मा	८,४७२	२८,५५४	३७,०२६	२९,७०३	१००	८०.२२

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणअनुसार यस आर्थिक वर्षमा दर्ता कायम भएका जम्मा ३७,०२६ वटा उजुरीमध्ये जम्मा २९,७०३ वटा (८०.२२%) उजुरीको फछ्यौट भएको छ। दर्ता कायम भएका उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् १९,५६१ वटा (५२.८३%) उजुरी आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा रहेका छन्। मातहत कार्यालयहरू मध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ३,९७० वटा (१०.७२%) उजुरी आयोगको कार्यालय, बर्दिबासमा रहेका छन् भने सबैभन्दा कम अर्थात् ९०२ वटा (२.४४%) उजुरी आयोगको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जमा रहेका छन्।

यसैगरी, यस आर्थिक वर्षमा फछ्यौट भएका २९,७०३ उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् १६,३०७ वटा उजुरी फछ्यौट आयोगको केन्द्रीय कार्यालयबाट भएको छ। आयोगका मातहत कार्यालयहरूको तुलनात्मक विश्लेषण गर्दा सङ्ख्यात्मक आधारमा आयोगको कार्यालय, बर्दिबासबाट सबैभन्दा बढी अर्थात् २,९०९ वटा उजुरी र सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जबाट सबैभन्दा कम अर्थात् ७८८ वटा उजुरीको फछ्यौट भएको छ भने प्रतिशतका आधारमा सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्जबाट सबैभन्दा बढी अर्थात् ८७.३६% उजुरी र आयोगको कार्यालय, सुर्खेतबाट सबैभन्दा कम अर्थात् ६९.६१% उजुरीको फछ्यौट भएको छ।

प्रतिवेदन अवधिमा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयहरूमा प्राप्त भएका उजुरी र फछ्यौटसम्बन्धी माथि उल्लिखित सङ्ख्यात्मक विवरणलाई देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.२
उजुरी र फछ्यौटको सङ्ख्या

२.३.२ प्रदेशगतरूपमा परेका सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहसम्बद्ध उजुरीको विवरण र विश्लेषण:

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा प्रदेशगतरूपमा परेका सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहसम्बद्ध उजुरीको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.३

प्रदेशगतरूपमा परेका सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहसम्बद्ध उजुरीको विवरण

प्रदेश	सङ्घ	प्रदेश	स्थानीय तह	कुल जम्मा	प्रतिशत
कोसी प्रदेश	९०१	४८९	१,९०४	३,२९४	८.९०
मधेश प्रदेश	१,३९६	१,२००	७,०७२	९,६६८	२६.११
बागमती प्रदेश	७,६२३	७०८	२,९४६	११,२७७	३०.४६
गण्डकी प्रदेश	६४८	३४५	१,४२०	२,४१३	६.५२
लुम्बिनी प्रदेश	१,०४८	६३७	२,७४३	४,४२८	११.९६
कर्णाली प्रदेश	४२३	६८१	२,२२६	३,३३०	८.९९
सुदूरपश्चिम प्रदेश	४३६	५५८	१,६२२	२,६१६	७.०७
प्रदेशगत जम्मा	१२,४७५	४,६१८	१९,९३३	३७,०२६	१००
औसत उजुरी	१,७८२	६६०	२,८४८	५,२८९	
प्रतिशत	३३.६९	१२.४७	५३.८४	१००	

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएअनुसार यस आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् ११,२७७ वटा (३०.४६%) उजुरी र गण्डकी प्रदेशमा सबैभन्दा कम अर्थात् २,४१३ वटा

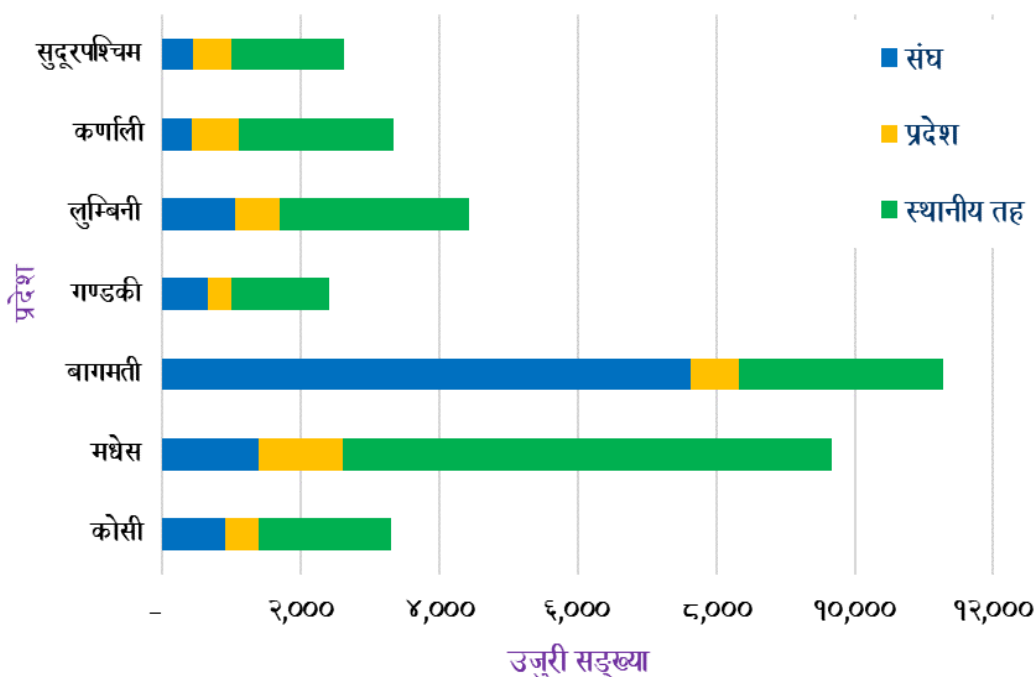
(६.५२%) उजुरी परेका छन्। यस आर्थिक वर्षमा सङ्घीय निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध प्रदेशगत रूपमा औसत १,७८२ वटा उजुरी दर्ता भएका छन्। यस अवधिमा बागमती प्रदेशमा सङ्घसम्बद्ध उजुरी औसतभन्दा चार गुणा बढी परेका छन् भने अन्य प्रदेशमा औसतभन्दा कम उजुरी परेका छन्। सङ्घसम्बद्ध सबैभन्दा बढी अर्थात् ७,६२३ वटा उजुरी बागमती प्रदेशमा र सबैभन्दा कम अर्थात् ४२३ वटा उजुरी कर्णाली प्रदेशमा परेका छन्।

यसैगरी, यस अवधिमा प्रदेश सरकारका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध प्रदेशगत रूपमा औसत ६६० वटा उजुरी परेका छन्। मधेस, बागमती र कर्णाली प्रदेशमा औसतभन्दा बढी उजुरी परेका छन्। सङ्ख्याका आधारमा सबैभन्दा बढी अर्थात् १,२०० वटा उजुरी मधेस प्रदेशका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध परेका छन् भने सबैभन्दा कम अर्थात् ३४५ उजुरी गण्डकी प्रदेशका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध परेका छन्। त्यस्तै, यस आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहसम्बद्ध प्रदेशगत औसत उजुरीको सङ्ख्या २,८४८ वटा रहेको छ। यस अवधिमा मधेस प्रदेशस्थित स्थानीय तहका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध सबैभन्दा बढी अर्थात् ७,०७२ वटा उजुरी र गण्डकी प्रदेशस्थित स्थानीय तहका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध सबैभन्दा कम अर्थात् १,४२० वटा उजुरी परेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा प्रदेशगतरूपमा परेका सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहसम्बद्ध उजुरीको सङ्ख्यात्मक विवरण देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

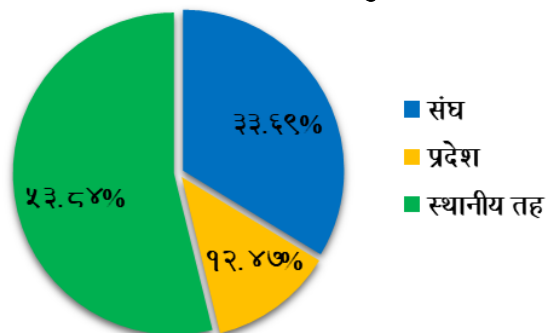
चित्र २.३

सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहसम्बद्ध प्रदेशगत उजुरी

साथै, प्रतिवेदन अवधिमा परेका सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहसम्बद्ध उजुरी देहायको चित्रमा देखाइएको छः

चित्र २.४
सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहसम्बद्ध उजुरीको हिस्सा

माथिको चित्रमा प्रस्तुत भएबमोजिम यस अवधिमा दर्ता भएका कुल उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ५३.४४% (१९,९३३ वटा) उजुरी स्थानीय तहसम्बद्ध र सबैभन्दा कम अर्थात् १२.८७% (४,६१८ वटा) उजुरी प्रदेशसम्बद्ध रहेका छन्। सङ्घीय निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध उजुरी ३३.६९% (१२,४७५ वटा) रहेका छन्।

२.३.३ बढी उजुरी परेका सङ्घीय मन्त्रालयको विवरण:

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बढी उजुरी परेका १० सङ्घीय मन्त्रालयको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

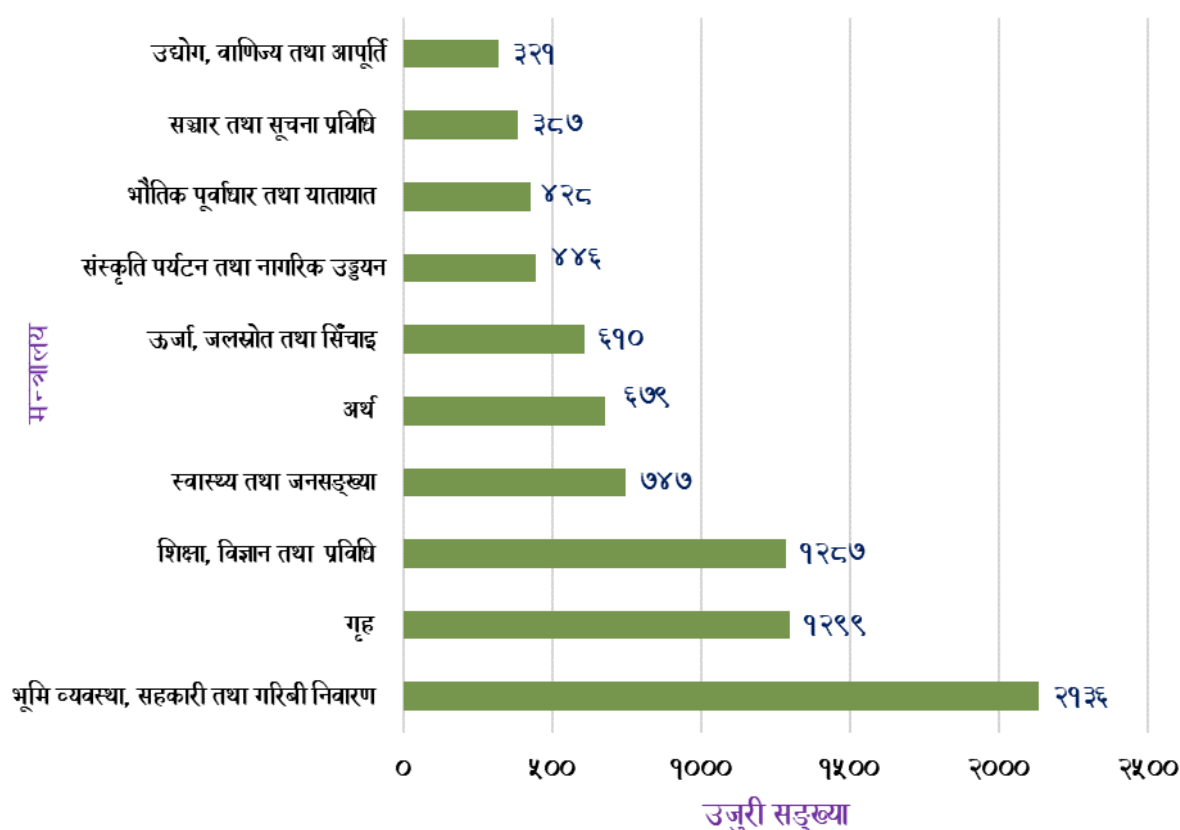
तालिका २.४
बढी उजुरी परेका १० सङ्घीय मन्त्रालय

क्र. सं.	मन्त्रालयको नाम	गत आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेको उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता भएका उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	प्रतिशत
१.	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण	५६५	१५७१	२१३६	१७.१२
२.	गृह	९१	१२०८	१२९९	१०.४१
३.	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि	२२६	१०६१	१२८७	१०.३२
४.	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या	१४४	६०३	७४७	५.९९
५.	अर्थ	१००	५७९	६७९	५.४४
६.	ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ	१४७	४६३	६१०	४.८९
७.	संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन	१३९	३०७	४४६	३.५८
८.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	१३६	२९२	४२८	३.४३
९.	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	८८	२९९	३८७	३.१०
१०.	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति	४४	२७७	३२१	२.५७
११.	अन्य मन्त्रालय तथा निकाय	१,३२८	२८०७	४,१३५	३३.१५
जम्मा		३,००८	९,४६७	१२,४७५	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएबमोजिम प्रतिवेदन अवधिमा सङ्घीय निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध दर्ता कायम भएका जम्मा १२,४७५ वटा उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् २,१३६ वटा (१७.१२%) उजुरी भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका मन्त्रालयमा क्रमशः गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित १,२९९ वटा (१०.४१%), शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयसँग सम्बन्धित १,२८७ वटा (१०.३२%), स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ७४७ वटा (५.९९%), अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ६७९ वटा (५.४४%), ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ६१० वटा (४.८९%), संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ४४६ वटा (३.५८%), भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ४२८ वटा (३.४३%), सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ३८७ वटा (३.१०%) र उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ३२१ वटा (२.५७%) रहेका छन्। उल्लिखित मन्त्रालयहरू बाहेकका अन्य सङ्घीय मन्त्रालय तथा निकायसँग सम्बन्धित उजुरी ४,१३५ वटा (३३.१५%) रहेका छन्। यस अवधिमा बढी उजुरी परेका सङ्घीय मन्त्रालयहरूको माथि उल्लेख भएबमोजिमको सङ्ख्यात्मक विवरण देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.५

बढी उजुरी परेका सङ्घीय मन्त्रालय

२.३.४ प्रदेशसम्बद्ध बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र (सेक्टर) को विश्लेषण:

(क) कोसी प्रदेश:

यस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच वटा विषयगत क्षेत्रहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ:

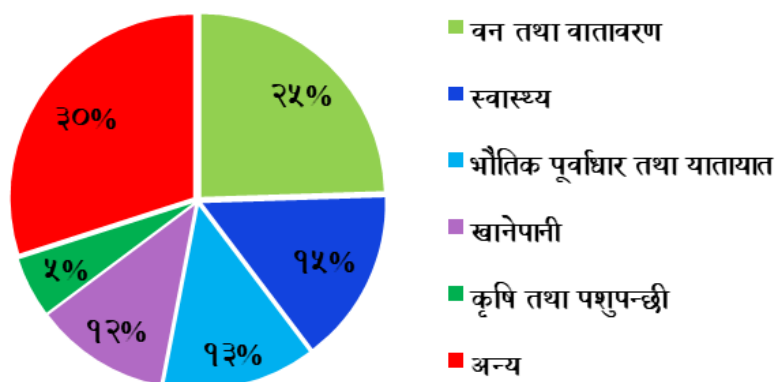
तालिका २.५
कोसी प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	वन तथा वातावरण	२३	९८	१२१	२४.४९
२.	स्वास्थ्य	६	६९	७५	१५.१८
३.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	११	५५	६६	१३.३६
४.	खानेपानी	१८	४०	५८	११.७४
५.	कृषि तथा पशुपन्छी	१०	१६	२६	५.२६
६.	अन्य	४३	१०५	१४८	२९.९६
जम्मा		१११	३८३	४९४	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएअनुसार यस अवधिमा कोसी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् १२१ वटा (२४.४९%) उजुरी वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका क्षेत्रहरू क्रमशः स्वास्थ्य (१५.१८%), भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात (१३.३६%), खानेपानी (११.७४%) र कृषि तथा पशुपन्छी (५.२६%) रहेका छन्। उल्लिखित क्षेत्रहरू बाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी २९.९६% रहेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा कोसी प्रदेशमा परेका उजुरीको विषयगत क्षेत्र देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ:

चित्र २.६
कोसी प्रदेशका बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र

(ख) मधेस प्रदेश:

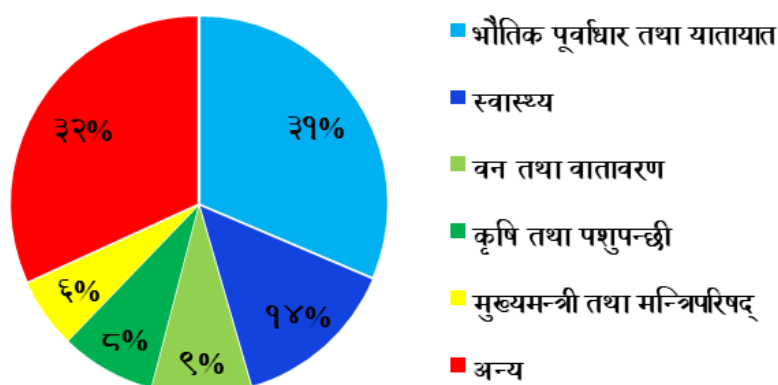
यस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच वटा विषयगत क्षेत्रहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.६
मधेस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	३३	३४५	३७८	३१.४०
२.	स्वास्थ्य	२२	१४८	१७०	१४.१२
३.	वन तथा वातावरण	२३	८०	१०३	८.५५
४.	कृषि तथा पशुपन्छी	२७	७१	९८	८.१४
५.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्	५	६७	७२	५.९८
६.	अन्य	७७	३०६	३८३	३१.८१
जम्मा		१८७	१,०१७	१,२०४	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा मधेस प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् ३७८ वटा (३१.४%) उजुरी भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका क्षेत्रहरू क्रमशः स्वास्थ्य (१४.१२%), वन तथा वातावरण (८.५५%), कृषि तथा पशुपन्छी (८.१४%), मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् (५.९८%) रहेका छन्। उल्लिखित क्षेत्रहरू बाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी ३१.८१% रहेका छन्। प्रतिवेदन अवधिमा मधेस प्रदेशमा परेका उजुरीको विषयगत क्षेत्र देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.७
मधेस प्रदेशका बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र

(ग) बागमती प्रदेश:

यस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच वटा विषयगत क्षेत्रहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

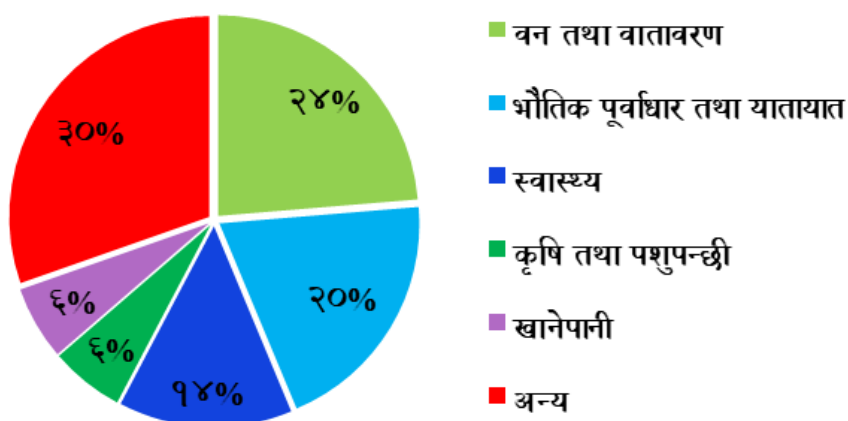
तालिका २.७
बागमती प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच विषयगत क्षेत्र

क्र.सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	वन तथा वातावरण	२८	१३९	१६७	२३.६९
२.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	५४	८७	१४१	२०.००
३.	स्वास्थ्य	१३	८६	९९	१४.०४
४.	कृषि तथा पशुपन्छी	१६	२६	४२	५.९६
५.	खानेपानी	११	३१	४२	५.९६
६.	अन्य	७७	१३७	२१४	३०.३५
जम्मा		१९९	५०६	७०५	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत भएबमोजिम यस अवधिमा बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् १६७ वटा (२३.६९%) उजुरी वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका क्षेत्रहरू क्रमशः भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात (२०%), स्वास्थ्य (१४.०४%), कृषि तथा पशुपन्छी (५.९६%) र खानेपानी (५.९६%) रहेका छन्। उल्लिखित क्षेत्रहरू बाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी ३०.३५% रहेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा बागमती प्रदेशमा परेका उजुरीको विषयगत क्षेत्र देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.८
बागमती प्रदेशका बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र

(घ) गण्डकी प्रदेश:

यस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच वटा विषयगत क्षेत्रहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

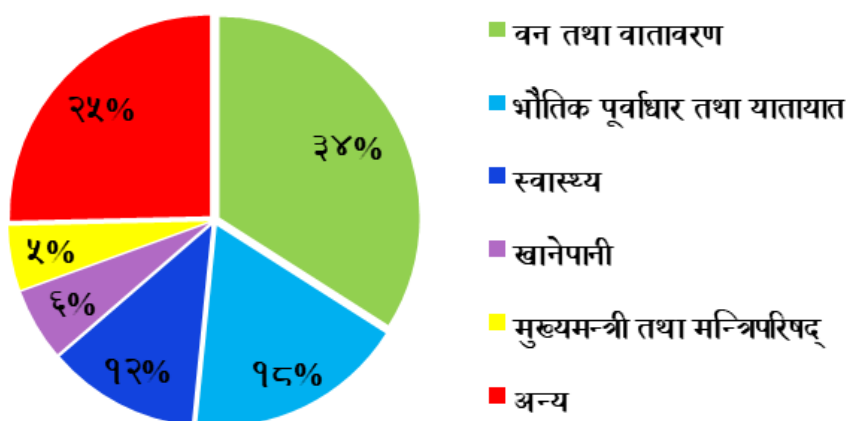
तालिका २.८
गण्डकी प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	वन तथा वातावरण	१५	१०३	११८	३४.०१
२.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	११	५०	६१	१७.५८
३.	स्वास्थ्य	३	३९	४२	१२.१०
४.	खानेपानी	२	१८	२०	५.७६
५.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्	२	१६	१८	५.१९
६.	अन्य	२०	६८	८८	२५.३६
जम्मा		५३	२९४	३४७	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् ११८ वटा (३४.०१%) उजुरी वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका क्षेत्रहरू क्रमशः भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात (१७.५८%), स्वास्थ्य (१२.१०%), खानेपानी (५.७६%), मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् (५.१९%) रहेका छन्। उल्लिखित क्षेत्रहरू बाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी २५.३६% रहेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा गण्डकी प्रदेशमा परेका उजुरीको विषयगत क्षेत्र देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.९
गण्डकी प्रदेशका बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र

(ड) लुम्बिनी प्रदेश:

यस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच वटा विषयगत क्षेत्रहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

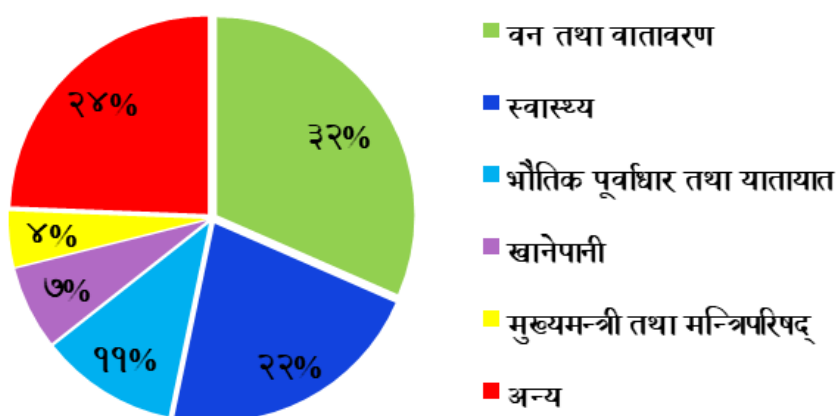
तालिका २.९
लुम्बिनी प्रदेशका बढी उजुरी परेका ५ क्षेत्र

क्र. सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	वन तथा वातावरण	२५	१७७	२०२	३१.५६
२.	स्वास्थ्य	९	१३०	१३९	२१.७२
३.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	१९	५२	७१	११.०९
४.	खानेपानी	९	३४	४३	६.७२
५.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्	३	२६	२९	४.५३
६.	अन्य	४६	११०	१५६	२४.३८
जम्मा		१११	५२९	६४०	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणअनुसार यस अवधिमा लुम्बिनी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् २०२ वटा (३१.५६%) उजुरी वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका क्षेत्रहरू क्रमशः स्वास्थ्य (२१.७२%), भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात (११.०९%), खानेपानी (६.७२%), मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् (४.५३%) रहेका छन्। उल्लिखित क्षेत्रहरू बाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी २४.३८% रहेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा लुम्बिनी प्रदेशमा परेका उजुरीको विषयगत क्षेत्र देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.१०
लुम्बिनी प्रदेशका बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र

(च) कर्णाली प्रदेश:

यस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच वटा विषयगत क्षेत्रहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

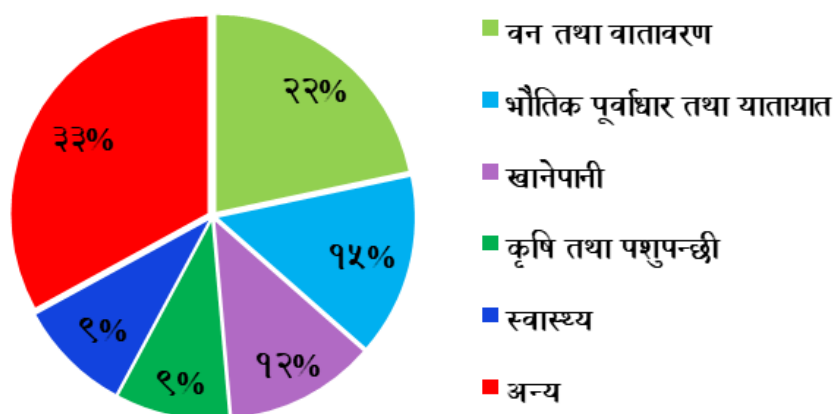
तालिका २.१०
कर्णाली प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	वन तथा वातावरण	५५	९३	१४८	२१.६७
२.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	५५	४६	१०१	१४.७९
३.	खानेपानी	३९	४४	८३	१२.१५
४.	कृषि तथा पशुपन्छी	३५	२८	६३	९.२२
५.	स्वास्थ्य	१५	४८	६३	९.२२
६.	अन्य	९१	१३४	२२५	३२.९४
जम्मा		२९०	३९३	६८३	१००

माथिको तालिकामा उल्लेख गरिएअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् १४८ वटा (२१.६७%) उजुरी वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका क्षेत्रहरू क्रमशः भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात (१४.७९%), खानेपानी (१२.१५%), कृषि तथा पशुपन्छी (९.२२%) र स्वास्थ्य (९.२२%) रहेका छन्। उल्लिखित क्षेत्रहरू बाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी ३२.९४% रहेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा कर्णाली प्रदेशमा परेका उजुरीको विषयगत क्षेत्र देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.११
कर्णाली प्रदेशका बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र

(च) सुदूरपश्चिम प्रदेश:

यस प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच वटा विषयगत क्षेत्रहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.११

सुदूरपश्चिम प्रदेशका बढी उजुरी परेका पाँच विषयगत क्षेत्र

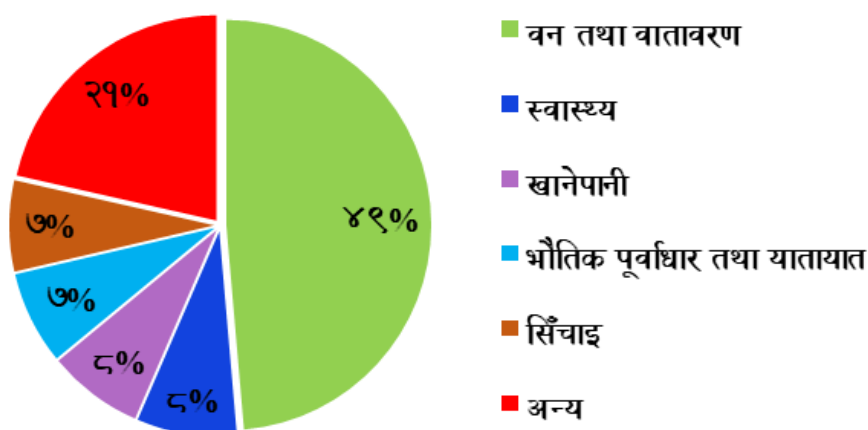
क्र. सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेका उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	वन तथा वातावरण	२५	२४०	२६५	४८.६२
२.	स्वास्थ्य	४	३९	४३	७.८९
३.	खानेपानी	१०	३१	४१	७.५२
४.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	७	३३	४०	७.३४
५.	सिँचाइ	१	३८	३९	७.१६
६.	अन्य	३३	८४	११७	२१.४७
जम्मा		८०	४६५	५४५	१००

माथिको तालिकामा उल्लिखित विवरणअनुसार यस आर्थिक वर्षमा सुदूरपश्चिम प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात् २६५ वटा (४८.६२%) उजुरी वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि बढी उजुरी परेका क्षेत्रहरू क्रमशः स्वास्थ्य (७.८९%), खानेपानी (७.५२%), भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात (७.३४%) र सिँचाइ (७.१६%) रहेका छन्। उल्लिखित क्षेत्रहरू बाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी २१.४७% रहेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा सुदूरपश्चिम प्रदेशमा परेका उजुरीको विषयगत क्षेत्र देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.१२

सुदूरपश्चिम प्रदेशका बढी उजुरी परेका विषयगत क्षेत्र

२.३.५ बढी उजुरी परेका स्थानीय तहको विवरण:

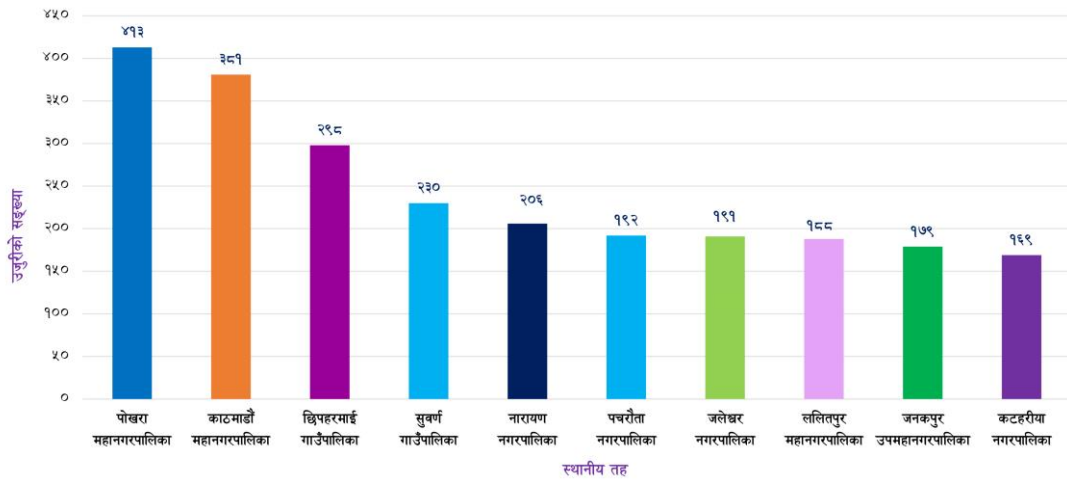
आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा बढी उजुरी परेका १० वटा स्थानीय तहको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.१२
बढी उजुरी परेका १० स्थानीय तह

क्र. सं.	मन्त्रालयको नाम	जिल्लाको नाम	गत आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता भएका	उजुरी सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१.	पोखरा महानगरपालिका	कास्की	२८	३८५	४१३	२.०७
२.	काठमाडौँ महानगरपालिका	काठमाडौँ	५६	३२५	३८१	१.९१
३.	छिपहरमाई गाउँपालिका	पर्सा	३८	२६०	२९८	१.५०
४.	सुवर्ण गाउँपालिका	बारा	५२	१७८	२३०	१.१५
५.	नारायण नगरपालिका	दैलेख	१५	१९१	२०६	१.०३
६.	पचरौता नगरपालिका	बारा	४५	१४७	१९२	०.९६
७.	जलेश्वर नगरपालिका	महोत्तरी	३०	१६१	१९१	०.९६
८.	ललितपुर महानगरपालिका	ललितपुर	२२	१६६	१८८	०.९४
९.	जनकपुर उपमहानगरपालिका	धनुषा	३४	१४५	१७९	०.९०
१०.	कटहरिया नगरपालिका	रौतहट	२२	१४७	१६९	०.८५
११.	अन्य स्थानीय तह		४०९१	१३३९५	१७४८६	८७.७२
जम्मा			४,८४३	१५,५००	१९,९३३	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा स्थानीय तहका निकाय वा पदाधिकारीसम्बद्ध दर्ता कायम भएका जम्मा १९,९३३ उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ४१३ (२.०७%) उजुरी पोखरा महानगरपालिका, कास्कीसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि क्रमशः काठमाडौं महानगरपालिका, काठमाडौं (१.९१%), छिपहरमाई गाउँपालिका, पर्सा (१.५०%), सुवर्ण गाउँपालिका, बारा (१.१५%), नारायण नगरपालिका, दैलेख (१.०३%), पचरौता नगरपालिका, बारा (०.९६%), जलेश्वर नगरपालिका, महोत्तरी (०.९६%), ललितपुर महानगरपालिका, ललितपुर (०.९४%), जनकपुर उपमहानगरपालिका, धनुषा (०.९०%) र कटहरिया नगरपालिका, रौतहट (०.८५%) बढी उजुरी पर्ने स्थानीय तहहरू रहेका छन्। बढी उजुरी परेका १० स्थानीय तहहरू मध्ये मधेस प्रदेशका ६, बागमती प्रदेशका २ र कर्णाली प्रदेशको १ स्थानीय तह रहेका छन्। स्थानीय तहसम्बद्ध कुल उजुरीको १२.२८% उजुरी बढी उजुरी पर्ने १० स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहेका छन् भने ८७.७२% उजुरी बाँकी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहेका छन्।

चित्र २.१३
बढी उजुरी परेका १० स्थानीय तह

२.३.६ उजुरीको क्षेत्रगत विवरण र विश्लेषण:

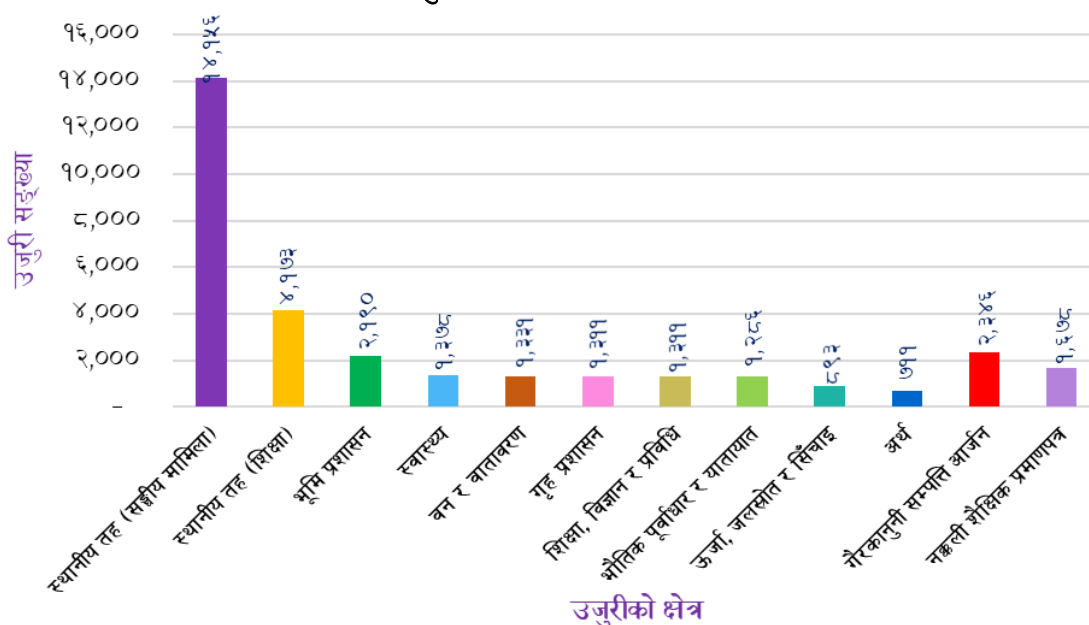
आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरीको क्षेत्रगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.१३
उजुरीको क्षेत्रगत विवरण

क्र. सं.	उजुरीको क्षेत्र	गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरेको उजुरी	आ.व. २०८१/८२ मा दर्ता उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	प्रतिशत
१.	स्थानीय तह (सङ्घीय मामिला)	२,९८९	११,१६७	१४,१५६	३८.२३
२.	स्थानीय तह (शिक्षा)	८७४	३,२९९	४,१७३	११.२७
३.	भूमि प्रशासन	५७६	१,६१४	२,१९०	५.९१
४.	स्वास्थ्य	२१६	१,१६२	१,३७८	३.७२
५.	वन र वातावरण	२४९	१,०८२	१,३३१	३.५९
६.	गृह प्रशासन	९२	१,२१९	१,३११	३.५४
७.	शिक्षा, विज्ञान र प्रविधि	२३५	१,०७६	१,३११	३.५४
८.	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	३२६	९६०	१,२८६	३.४७
९.	ऊर्जा, जलस्रोत र सिँचाई	२३७	६५६	८९३	२.४१
१०.	अर्थ	१०२	६०९	७११	१.९२
११.	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	५८४	१,७६२	२,३४६	६.३४
१२.	नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	१,१३६	५४२	१,६७८	४.५३
१३.	अन्य क्षेत्र	८५६	३,४०६	४,२६२	११.५१
जम्मा		८,४७२	२८,५५४	३७,०२६	१००

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा एक तिहाइभन्दा बढी अर्थात् १४,१५६ वटा (३८.२३%) उजुरी स्थानीय तह (सङ्घीय मामिला) सँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसैगरी, ११.२७% उजुरी स्थानीय तहको शिक्षा क्षेत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि क्रमशः भूमि प्रशासन (५.९१%), स्वास्थ्य (३.७२%), वन र वातावरण (३.५९%), गृह प्रशासन (३.५४%), शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि (३.५४%), भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात (३.४७), ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ (२.४१%), अर्थ (१.९२%), गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन (स्थानीय तहसम्बद्ध समेत-६.३४%) र नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र (स्थानीय तहसम्बद्ध समेत-४.५३%) बढी उजुरी परेका विषय क्षेत्रहरू रहेका छन्। उल्लिखित विषय क्षेत्रबाहेकका अन्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरी ११.५१% रहेका छन्। उजुरीको उल्लिखित विषय क्षेत्रगत विवरणलाई देहायको चित्रमा देखाइएको छः

चित्र २.१४
उजुरीको विषय क्षेत्रगत विवरण

२.४ स्क्रिनिङ र प्रारम्भिक छानबिनबाट भएको उजुरी फछ्यौटको विवरण

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा स्क्रिनिङ र प्रारम्भिक छानबिनबाट फछ्यौट भएका उजुरीहरूको कार्यालयगत सङ्ख्यात्मक विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.१४

स्क्रिनिङ र प्रारम्भिक छानबिनबाट फछ्यौट भएका उजुरीको विवरण

आयोगको कार्यालय	कुल उजुरीको सङ्ख्या	फछ्यौट गरिएका उजुरीको सङ्ख्या					बाँकी उजुरीको सङ्ख्या
		विस्तृत अनुसन्धानमा गएको	तामेली	सुझावसहित तामेली	अन्य कारबाही	कुल फछ्यौट सङ्ख्या	
टङ्गाल	१९,५६१	३१५	९,२०९	९१	६,६९२	१६,३०७	३,२५४

परिच्छेद- २ उजुरी, छानबिन, अनुसन्धान र ...

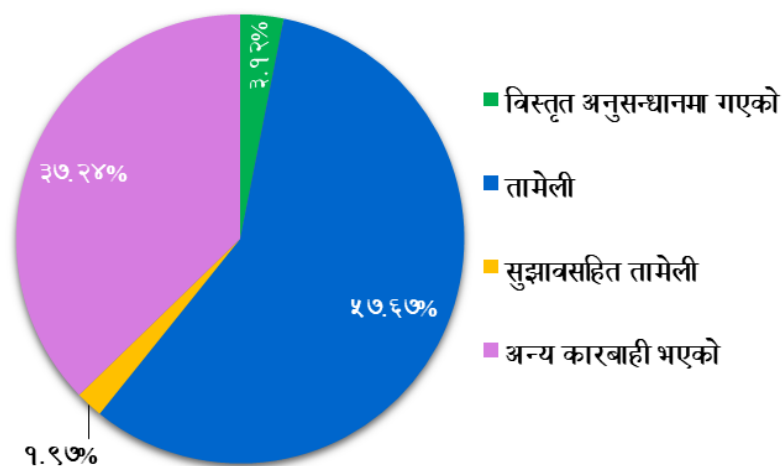
२८

वार्षिक प्रतिवेदन २०८१/८२

इटहरी	२,३३६	६८	१,१०६	१३	७४८	१,९३५	४०१
बर्दिबास	३,९७०	१५९	२,०२८	६८	६५४	२,९०९	१,०६१
हेटौडा	२,७६५	५७	१,१५८	७९	६५१	१,९४५	८२०
पोखरा	१,३६०	४६	५६२	६१	५१०	१,१७९	१८१
बुटवल	१,८५३	८४	८४१	१६४	५२०	१,६०९	२४४
नेपालगञ्ज	९०२	२०	४०३	२३	३४२	७८८	११४
सुर्खेत	२,५८३	११५	१,०८७	८५	५११	१,७९८	७८५
कञ्चनपुर	१,६९६	६३	७३६	२	४३२	१,२३३	४६३
जम्मा	३७,०२६	९२७	१७,१३०	५८६	११,०६०	२९,७०३	७,३२३

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणअनुसार यस आर्थिक वर्षमा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय, टङ्गालमा रहेका १९,५६१ वटा उजुरीमध्ये १६,३०७ वटा अर्थात् ८३.३६% उजुरी फछ्यौट भएका छन् भने मातहत कार्यालयहरूमा रहेका जम्मा १७,४६५ वटा उजुरीमध्ये १३,३९६ वटा अर्थात् ७६.७०% उजुरी फछ्यौट भएका छन्। आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयहरूका कुल ३७,०२६ वटा उजुरीमध्ये २९,७०३ वटा अर्थात् ८०.२२% फछ्यौट भएका छन्। यस अवधिमा स्क्रिनिङ र प्रारम्भिक छानबिनबाट फछ्यौट भएका कुल २९,७०३ वटा उजुरीमध्ये ५७.६७% उजुरी तामेलीमा र १.९७% उजुरी सम्बन्धित निकायमा सुझाव दिई तामेलीमा राखिएको छ भने ३.१२% उजुरीमा विस्तृत अनुसन्धानको कारबाही अगाडि बढाइएको छ। साथै, बाँकी ३७.२४% उजुरीउपर अन्य कारबाही भएका छन्। फछ्यौट हुन बाँकी रहेका ७,३२३ वटा उजुरी छानबिन वा अनुसन्धानका लागि आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा जिम्मेवारी सरेको छ।

चित्र २.१५
स्क्रिनिङ र प्रारम्भिक छानबिनबाट भएको फछ्यौट

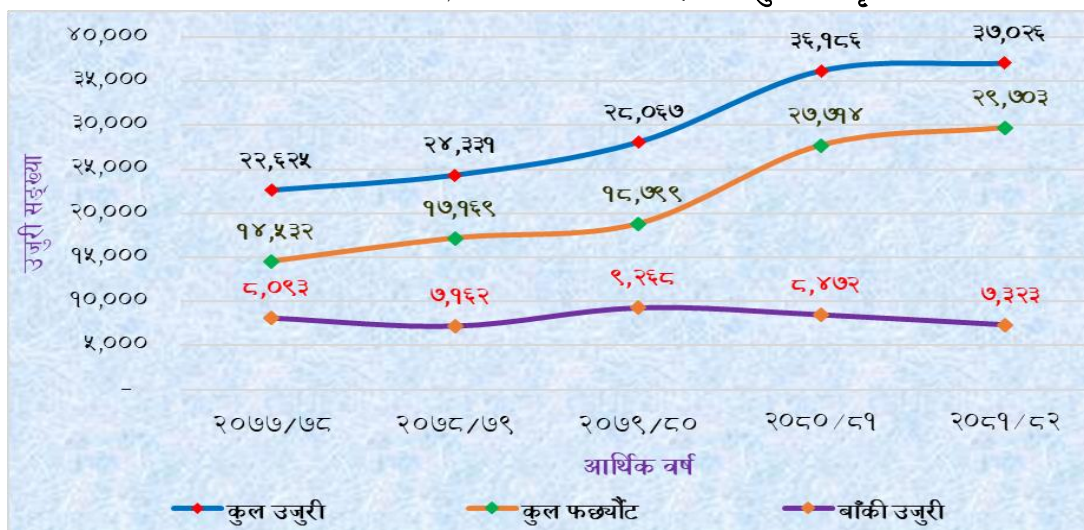

आयोगमा कुल दर्ता र फछ्यौट भएका उजुरीहरूको निकायगत/जिल्लागत/प्रदेशगत लगायतका विवरण अनुसूची ६ मा र आयोगको प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्ने जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा दर्ता भएका उजुरीसम्बन्धी विवरण अनुसूची ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

- २.५ विगत पाँच आर्थिक वर्षमा दर्ता एवम् फछ्यौट भएका र बाँकी रहेका उजुरीको विवरण:
विगत पाँच आर्थिक वर्षमा दर्ता कायम भएका, फछ्यौट भएका र बाँकी रहेका उजुरीको प्रवृत्ति देहायको रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.१६

विगत पाँच वर्षमा दर्ता, फछ्यौट र बाँकी रहेका उजुरीको प्रवृत्ति

माथिको रेखाचित्रमा प्रस्तुत विवरण र प्रवृत्तिअनुसार विगत पाँच आर्थिक वर्षमा उजुरी प्राप्ति र फछ्यौट सङ्ख्यामा क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको छ। एक आर्थिक वर्षमा फछ्यौट हुन बाँकी भई अर्को आर्थिक वर्षमा जिम्मेवारी सरेका उजुरीको प्रवृत्ति भने घटबढ भइरहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उजुरीको सङ्ख्या धेरै भए तापनि फछ्यौट सङ्ख्यामा वृद्धि भएसँगै आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा जिम्मेवारी सरेर जाने उजुरी सङ्ख्या घटेको छ।

- २.६ विस्तृत अनुसन्धानबाट भएको निर्णयः

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जम्मा ९४७ वटा उजुरीको विस्तृत अनुसन्धान गर्ने कार्य सम्पन्न गरी आयोग समक्ष पेस गरिएको छ। आयोगबाट भएका निर्णयको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

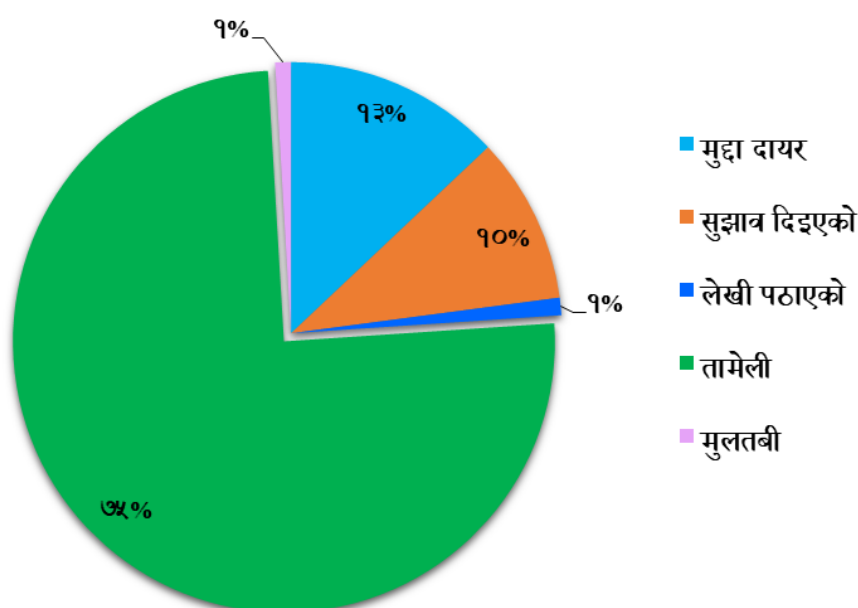
तालिका २.१५

विस्तृत अनुसन्धानबाट भएको निर्णय

क्र.सं.	विवरण	कारबाही सङ्ख्या
१.	मुद्दा दायर गरिएको	१३७
२.	सुझाव लेखिएको	१०५
३.	आवश्यक कारबाहीका लागि लेखी पठाइएको	११
४.	तामेली गरिएको	७९४
५.	मुलतबीमा राखिएको	१०
जम्मा		१,०५७

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा उजुरीको विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न गरी आयोगसमक्ष पेस भएका ९४७ उजुरीको सम्बन्धमा आयोगबाट १,०५७ वटा निर्णय भएको छ। यस अवधिमा विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न भएकामध्ये १३७ वटा आरोपपत्रहरू विशेष अदालतमा दायर भएका छन्। त्यसैगरी, सम्बन्धित निकायलाई सुझाव दिएको र लेखी पठाइएको सङ्ख्या क्रमशः १०५ र ११ रहेको छ भने ७९४ वटा तामेली गर्ने र १० वटा मुलतबीमा राख्ने निर्णयहरू भएका छन्। यस अवधिमा उजुरीको विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न गरी भएका निर्णयको विवरण देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.१७
विस्तृत अनुसन्धानबाट भएको निर्णय

माथिको चित्रमा प्रस्तुत गरिएबमोजिम प्रतिवेदन अवधिमा विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न गरी आयोगसमक्ष पेस भएका कुल उजुरीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ७५% उजुरीलाई तामेलीमा राख्ने निर्णय गरिएको छ। यसैगरी, यस अवधिमा विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने निर्णय १३% र सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीलाई सुझाव प्रदान गरी उजुरी तामेलीमा राख्ने निर्णय १०% भएका छन्। अनुसन्धान सम्पन्न भएका उजुरीहरूको विषयगत तथा मन्त्रालयगत/निकायगत फछ्यौटको विवरण अनुसूची ८ मा र विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न भएका उजुरीहरूको मन्त्रालयगत/निकायगत तथा निर्णयगत विषयगत फछ्यौटको विवरण अनुसूची ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

२.७ आयोगको बैठक र निर्णय

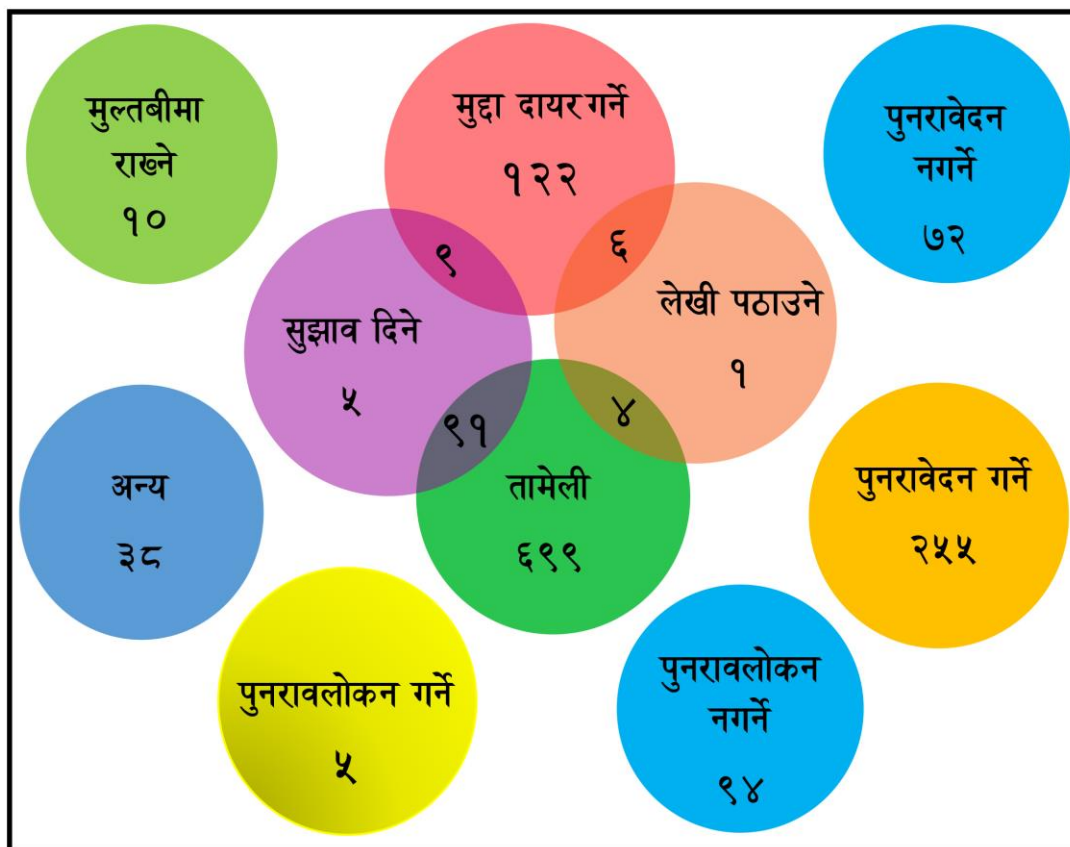
आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगको कुल ८१ वटा बैठक बसी विभिन्न विषयहरूमा जम्मा १,४११ वटा निर्णयहरू भएका छन्। आयोगको बैठकबाट भएका निर्णयसम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका २.१६
आयोगबाट भएका निर्णयको विवरण

क्र.सं.	निर्णयको विवरण	निर्णय सङ्ख्या
१.	मुद्दा दायर गर्ने मात्र	१२२
२.	मुद्दा दायरसहित सुझाव दिने	९
३.	मुद्दा दायरसहित लेखी पठाउने	६
४.	तामेलीमा राख्ने मात्र	६९९
५.	सुझावसहित तामेली	९१
६.	लेखी पठाउनेसहित तामेली	४
७.	सुझाव दिने मात्र	५
८.	लेखी पठाउने मात्र	१
९.	मुलतबीमा राख्ने	१०
१०.	पुनरावेदन गर्ने	२५५
११.	पुनरावेदन नगर्ने	७२
१२.	पुनरावलोकन गर्ने	५
१३.	पुनरावलोकन नगर्ने	९४
१४.	अन्य	३८
जम्मा		१,४११

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा आयोगको बैठकबाट भएका जम्मा १,४११ वटा निर्णयमध्ये ११० वटा फाइलका सम्बन्धमा २/२ वटा निर्णय भएका छन्, जसमध्ये मुद्दा दायरसहित सुझाव दिने ९ वटा, मुद्दा दायरसहित लेखी पठाउने ६ वटा, सुझावसहित तामेली राख्ने ९१ वटा, लेखी पठाउनेसहित तामेली राख्ने ४ वटा निर्णय भएका छन्। यस आधारमा ९, ६ र १२२ गरी जम्मा १३७ वटा मुद्दा दायर गर्ने, ९, ९१ र ५ गरी जम्मा १०५ वटा सुझाव लेखी पठाउने, ६, ४ र १ गरी जम्मा ११ वटा लेखी पठाउने, ६९९, ९१ र ४ गरी जम्मा ७९४ तामेलीमा राख्ने निर्णय भएका छन्। त्यसैगरी मुलतबी राख्ने १०, पुनरावेदन गर्ने २५५, पुनरावेदन नगर्ने ७२, पुनरावलोकन गर्ने ५, पुनरावलोकन नगर्ने ९४ र अन्य निर्णय ३८ वटा रहेका छन्। यससम्बन्धी विवरण देहायको भेनचित्रमा देखाइएको छः

चित्र २.१८
आयोगको बैठकबाट भएका निर्णय

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगको बैठकबाट निर्णय भएअनुरूप मुद्दा दायर गरिएको, पुनरावेदन गरिएको, सुझाव दिइएको, आवश्यक कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको, तामेली र मुलतबी राखिएको विवरण यसपछिका खण्डहरूमा क्रमैसँग प्रस्तुत गरिएको छ।

२.८ विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दाको विवरण:

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दाको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ:

तालिका २.१७

आ.व. २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दा, प्रतिवादी र बिगो मागदाबी

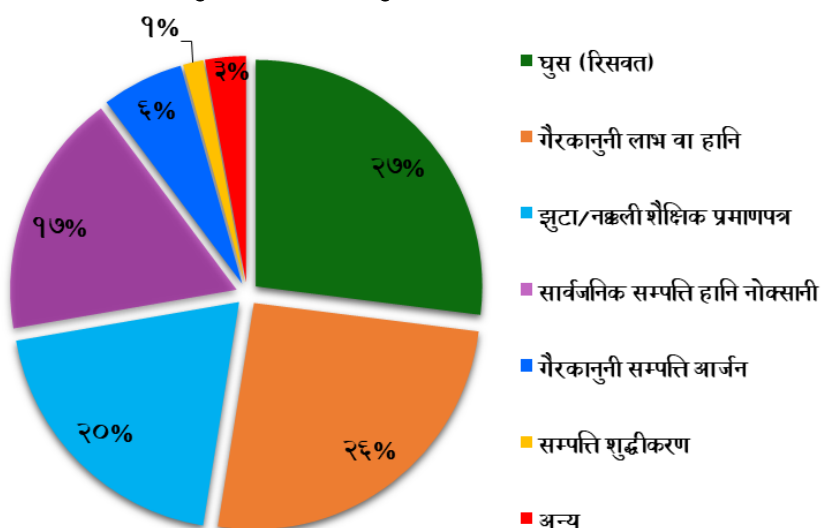
क्र. सं.	विषय	मुद्दा सङ्ख्या	प्रतिवादी (सङ्ख्या)				कुल बिगो मागदाबी (रु.)
			महिला	पुरुष	संस्था	जम्मा	
१.	घुस (रिसवत)	३७	६	७१	१	७८	४,९२,७६,८००।-
२.	गैरकानुनी लाभ वा हानि	३५	२७	२३८	२३	२८८	८२,५५,५७,०४४।७१
३.	झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	२७	४	२३	-	२७	-

४.	सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी	२४	४२	२४५	१४	३०१	४,६४,४१,७३,९४६।९७
५.	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	८	९	११	-	२०	३४,९६,९१,८६८।९२
६.	सम्पत्ति शुद्धीकरण	२	२	३	२	७	१४,९७,७३,०३२।३३
७.	अन्य	४	४	२८	-	३२	-
जम्मा		१३७	९४	६१९	४०	७५३	६,०१,८४,७२,६९२।९३

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणअनुसार प्रतिवेदन अवधिमा आयोगबाट विशेष अदालतमा दायर भएका १३७ वटा मुद्दामध्ये घुस (रिसवत) सम्बन्धी मुद्दा सबैभन्दा बढी अर्थात् ३७ वटा (२७%) रहेका छन्। त्यसपछि क्रमशः गैरकानुनी लाभ वा हानिसम्बन्धी मुद्दा ३५ वटा (२६%), झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्रसम्बन्धी मुद्दा २७ वटा (२०%), सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दा २४ वटा (१७%), गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दा ८ वटा (६%) रहेका छन् भने सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दा २ वटा र अन्य विषयका मुद्दा ४ वटा रहेका छन्। प्रतिवेदन अवधिमा विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दाको कसुरगत विवरण देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र २.१९

कसुरगत आधारमा मुद्दा दायरको स्थिति

यसैगरी, दायर भएका मुद्दामध्ये सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानीका मुद्दामा सबैभन्दा बढी अर्थात् ३०१ प्रतिवादी रहेका छन्। त्यसपछि क्रमशः गैरकानुनी लाभ वा हानिका मुद्दामा २८८, घुस (रिसवत) का मुद्दामा ७८, झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्रमा २७, गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनका मुद्दामा २०, सम्पत्ति शुद्धीकरणका मुद्दामा ७ प्रतिवादी रहेका छन् भने अन्य विषयका मुद्दामा ३२ प्रतिवादी रहेका छन्। कुल ७५३ प्रतिवादीमध्ये ९४ जना महिला, ६१९ जना पुरुष र ४० वटा संस्था रहेका छन्। निज प्रतिवादीहरूबाट जम्मा ६ अर्ब १ करोड ८४ लाख ७२ हजार ६ सय ९२ रुपियाँ त्रियानव्वे पैसा बिगो मागदाबी लिइएको छ।

२.८.१ घुस (रिसवत) सँग सम्बन्धित मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालत, काठमाडौँमा दायर गरेका घुस (रिसवत) सम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.१८

घुस (रिसवत) सँग सम्बन्धित मुद्दाहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको व्यहोरा	आयोगको निर्णय मिति/आरोपपत्र दायर मिति/मुद्दा नं र प्रतिवादी सङ्ख्या	प्रतिवादीको नाम, पद र कार्यालय	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम कसुर/सजाय मागदाबी/बिगो
१	जिल्ला ताप्लेजुङ, फुडलिङ नगरपालिका वडा नं. २ स्थित खेल मैदान निर्माणको कार्य गर्न फुडलिङ नगर कार्यपालिकाको कार्यालयसँग सम्झौता गरी याङ्सु निर्माण सेवाले निर्माण कार्य सम्पन्न गरेपश्चात् अन्तिम भुक्तानी रकम माग गर्दा नगरपालिकाका सबइन्जिनियर मो.अख्तर हुसैनले घुस (रिसवत) माग गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले खेलमैदान निर्माण कार्यको अन्तिम बिल भुक्तानी गर्नका लागि निवेदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/०४/०७, २०८१/०४/०८, (०८१-CR-०००१) १	मो. अख्तर हुसैन, सबइन्जिनियर, फुडलिङ नगरपालिका, ताप्लेजुङ	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) (ग) रु.१,००,०००।-
२	जिल्ला दोलखा, बिगु गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित लाकुरी डाँडा-पिपल डाँडा ग्रामीण सडक स्तरोन्नतिको निर्माण कार्य सम्पन्नपश्चात् बिल कागजात मिलाइदिने भनी पूर्वाधार विकास कार्यालय चौतारा, सिन्धुपाल्चोकका सब-इन्जिनियर हिराबाबु	प्रतिवादीहरूले लाकुरी डाँडा-पिपल डाँडा ग्रामीण सडकको स्तरोन्नति कार्यको बिल भुक्तानी दिएबापत घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/०४/११, २०८१/०४/१४, (०८१-CR-०००२) ३	हिराबाबु थापा, सबइन्जिनियर, पूर्वाधार विकास कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक नहकुल शिवाकोटी, सुपरभाइजर, पूर्वाधार	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) ग रु.८०,०००।- दफा ३ (१) र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) ग र दफा

	थापाले भनेबमोजिम ठेकेदारसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।			विकास कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	२२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.८०,०००।-
				सुम्बा शेर्पा, सुपरभाइजर, पूर्वाधार विकास कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	दफा ३ (१) र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) ग र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.८०,०००।-
३	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिकाका सबइन्जिनियर उपाकिरण रोकायासमेतले घुस (रिसवत) लिएको मुद्दामा सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका केशरीप्रसाद तिवारी र उर्मिला पौडेलले विशेष अदालतमा प्रतिकूल बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका केशरीप्रसाद तिवारी र उर्मिला पौडेलले विशेष अदालतसमक्ष उपस्थित भई बकपत्र गर्दा आयोगबाट अनुसन्धानको क्रममा गरिएका कागजातहरूको व्यहोराको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको।	२०८१/०४/११, २०८१/०४/१८, (०८१-CR-०००४) २	केशरीप्रसाद तिवारी र उर्मिला पौडेल, सरकारी साक्षी	दफा ३ (३)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) रु.३,५०,०००।-
४	जिल्ला नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम), कारागार कार्यालयका कारागार प्रशासक विनोदकुमार दत्त कर्णले काम गरेबापत पाउने सेवा सुविधा दिन सहजीकरण गरिदिने भनी सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले कैद भुक्तान गरिरहेका दिलबहादुर पुनसँग कारागार भित्र पसल/मेस सञ्चालन गरेबापत र कैदकट्टा/माफी मिनाहाको लागि सिफारिस गर्नेलगायतका विषयमा डरत्रास दिई घुस (रिसवत) रकम तथा दान, दातव्य र उपहार लिएको।	२०८१/०४/१५, २०८१/०४/१६, (०८१-CR-०००३) १	विनोदकुमार दत्त कर्ण, कारागार प्रशासक (शाखा अधिकृत), कारागार कार्यालय, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	दफा ३ (१) र दफा ५ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) र दफा ५ (१) रु.२,८१,४००।-
५	जिल्ला ललितपुर, नापी कार्यालय, लगनखेलका कर्मचारी सञ्जीव यादव र	प्रतिवादीहरूले निवेदकको बुबाको नाममा ८३४.५१ वर्गमिटर जग्गा	२०८१/०४/२२, २०८१/०४/२३,	सञ्जीवकुमार यादव, सभेक्षक, नापी	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ)

	लेखापढी व्यवसायी रामबाबु भुजेलले जग्गा हालसाबिकसम्बन्धी कामको लागि विभिन्न बहाना गरी दुःख हैरानी दिई घुस (रिसवत) रकम माग गरेको भन्नेसमेत।	रहेकोमा सँधियारहरूले जग्गा हालसाबिक गर्ने क्रममा निवेदकको बुबाको नाममा रहेको ७६.४८ वर्गमिटर जग्गा सँधियारसमेतको जग्गामा स्वेस्ता कायम भई गएकोमा उक्त हालसाबिक बदर गरी जग्गा फिर्ता र हालसाबिकसमेत गर्न गराउनका लागि घुस (रिसवत) रकम लिएको।	(०८१-CR-०००५) ३	कार्यालय, ललितपुर मोतिराम सुवेदी, खरिदार, भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, ललितपुर रामबाबु भुजेल, लेखापढी व्यवसायी, आर. बी. लेखापढी सेन्टर	रु.४,००,०००।- दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) रु.४,००,०००।- दफा ३ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) रु.४,००,०००।-
६	यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, एकान्तकुना कार्यालयमा कार्यरत कम्प्युटर अधिकृत वासुदेव रेग्मीले सेवाग्राही खोपीराम जैसी शर्माको सवारी चालक अनुमतिपत्र कार्यालयको अभिलेख सच्याई नवीकरण गर्ने गराउने प्रयोजनको लागि सेवाग्राही खोपीराम जैसी शर्माबाट रु.२००००।- घुस (रिसवत) लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले निवेदकको 'B' वर्गको सवारी चालक अनुमतिपत्रसम्बन्धी Driving License Registration System (EDLRS) मा भएको विवरण सच्याउनको लागि घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/०४/२२, २०८१/०४/३१, (०८१-CR-०००७) १	वासुदेव रेग्मी, कम्प्युटर अधिकृत, यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, एकान्तकुना, ललितपुर	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (क) रु.२०,०००।-
७	वि.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, भरतपुर, चितवनका लेखा अधिकृत अमृता कोइरालाले औषधी आपूर्तिको बिल भुक्तानी दिएबापत सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी	प्रतिवादीले वि.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालमा औषधी सप्लाई गरेबापतको रकम भुक्तानी पाउनका लागि निवेदकसँग माग गरी लिएको घुस	२०८१/०४/२९, २०८१/०४/३१, (०८१-CR-०००९) १	अमृता कोइराला, लेखा अधिकृत, वि.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, भरतपुर, चितवन	दफा ३ (१) र दफा ५ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ङ) र दफा ५ (१) रु.७,०४,०००।-

	लिएको भन्नेसमेत।	(रिसवत) रकम निजको साथबाट बरामद भएको।			
८	जिल्ला दार्चुला, शैल्यशिखर नगरपालिकाका कृषि प्राविधिक अधिकृत मोहनसिंह धामीसमेतले कृषि समूहले गरेको कृषि सामग्री खरिद तथा सप्लाईको बिल भुक्तानी गर्दा कमिसनबापत सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले शैल्यशिखर नगरपालिकामा कृषि सामग्री सप्लाई गरेबापतको रकम भुक्तानी पाउनका लागि निवेदकसँग माग गरी लिएको घुस (रिसवत) रकम लिएको।	२०८१/०४/३२, २०८१/०५/०२, (०८१-CR-००१०) २	मोहनसिंह धामी, कृषि प्राविधिक अधिकृत र अशोकसिंह धामी, कृषि नायब प्राविधिक सहायक, शैल्यशिखर नगरपालिका	दफा ३ (१) (ङ)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (ङ) रु.९,१२,०००।-
९	नेपाल प्रहरी, साइबर ब्यूरो, भोटाहीटीमा कार्यरत तत्कालीन प्रहरी निरीक्षक बुद्धिप्रसाद सुवेदीले साइबर अपराध मुद्दामा रहेका प्रतिवादीको मुद्दा मिलाइदिन्छु भनी निजका दाजुसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले साइबर अपराध मुद्दाका आरोपीको मुद्दा मिलाइदिन्छु भनी निजका दाजुसँग घुस (रिसवत) रकम लिएको।	२०८१/०५/१९, २०८१/०५/२७, (०८१-CR-००२१) १	बुद्धिप्रसाद सुवेदी, प्रहरी निरीक्षक, नेपाल प्रहरी, साइबर ब्यूरो, भोटाहीटी	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (ग) रु.९९,०००।-
१०	जिल्ला रूपन्देही, अस्थायी प्रहरी पोष्ट, भैरहवामा कार्यरत प्रहरी हवलदार डुकबहादुर खड्का क्षेत्रीले घरायसी प्रयोजनका सामान ल्याउन सहजीकरण गर्ने प्रयोजनार्थ सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले भारतबाट रूपन्देही जिल्लाको भगवानपुर नाका हुँदै भन्सार छली अवैध रूपमा घरायसी सामान ल्याउने कार्यको सहजीकरण गरिदिने प्रयोजनार्थ निवेदकसँग घुस (रिसवत) रकम लिएको।	२०८१/०५/२४, २०८१/०५/२६, (०८१-CR-००२०) १	डुकबहादुर खड्का क्षेत्री, हवलदार, अस्थायी प्रहरी पोष्ट, भैरहवा बसपार्क, रूपन्देही	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (क) रु.१५,०००।-
११	जिल्ला धनुषा, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका वडा नं. २४ का	प्रतिवादीहरूले घर बाटो प्रमाणित सिफारिस गरिदिने प्रयोजनका	२०८१/०६/१३, २०८१/०६/१४,	उपेन्द्र सहनी, वडाध्यक्ष वडा नं. २४	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (घ)

	वडाध्यक्ष उपेन्द्र सहनीसमेतले घर बाटो प्रमाणित सिफारिस गरिदिने प्रयोजनका लागि सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	लागि सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) रकम लिएको।	(०८१-CR-००१६) ३	र उपेन्द्र साह तेली, वडा सचिव, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका,	रु.४,५०,०००।-
				विजय मण्डल, मतियार	दफा ३ (१) र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.४,५०,०००।-
१२	जिल्ला झापा, बुद्धशान्ति गाउँपालिका वडा नं. २ का वडाध्यक्ष डिल्लीप्रसाद ओलीले जग्गा तथा लेनदेनको विवाद मिलाउने कार्यका लागि सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले जग्गा तथा लेनदेनको विवाद मिलाउने कार्यका लागि सेवाग्राहीसँग माग गरी लिएको घुस (रिसवत) रकम प्रतिवादीको साथबाट बरामद भएको।	२०८१/०७/०८, २०८१/०७/१२, (०८१-CR-००२९) १	डिल्लीप्रसाद ओली, वडा अध्यक्ष, बुद्धशान्ति गाउँपालिका, झापा	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (ग) रु.८०,०००।-
१३	जिल्ला काठमाडौं, तारकेश्वर नगरपालिकाका अमिन ईश्वरचन्द्र चौलागाईंले जग्गा कित्ताकाट गर्न सिफारिस गर्ने प्रयोजनका लागि सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले जग्गा कित्ताकाट गर्न नगरपालिकाबाट दिइने सिफारिसपत्रका लागि सेवाग्राहीसँग माग गरी लिएको घुस (रिसवत) रकम निजको साथबाट बरामद भएको।	२०८१/०७/२६, २०८१/०८/०५, (०८१-CR-००३१) १	ईश्वरचन्द्र चौलागाईं, अमिन, तारकेश्वर नगरपालिका	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (क) रु.२०,०००।-
१४	जिल्ला बारा, सिम्रौनगढ नगरपालिकाका तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वीरेन्द्रप्रसाद साहले नगरपालिकाले होटेलमा सञ्चालन गरेको	प्रतिवादीले निवेदकको होटलमा नगरपालिकाले सञ्चालन गरेको विभिन्न कार्यक्रमहरूको बिल भुक्तानी गरिदिने प्रयोजनका लागि	२०८१/०७/२७, २०८१/०७/३०, (०८१-CR-००३०) १	वीरेन्द्रप्रसाद साह कानु, निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सिम्रौनगढ	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ग) रु.७८,०००।-

	विभिन्न कार्यक्रमहरूको बिल भुक्तानी गरेबापत निवेदकसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	निवेदकसँग माग गरी लिएको घुस (रिसवत) रकम प्रतिवादीको साथबाट बरामद भएको।		नगरपालिका	
१५	जिल्ला अदालत, कपिलवस्तुका तहसिलदार सन्तोषकुमार मिश्रले बेरितको बण्डा मुचुल्का बदर गर्ने प्रयोजनार्थ सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले निवेदक/सेवाग्राहीसँग बेरितको बण्डा मुचुल्का बदर गर्ने कार्यका लागि माग गरी लिएको घुस (रिसवत) रकम प्रतिवादीको साथबाट बरामद भएको।	२०८१/०८/२०, २०८१/०८/२१, (०८१-CR-००३५) २	सन्तोषकुमार मिश्र, तहसिलदार र विकास पाण्डेय, कम्प्युटर अपरेटर, कपिलवस्तु जिल्ला अदालत	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (क) रु.२०,०००।-
१६	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, महोत्तरीका नायब सुब्बा अशोक यादवसमेतले सवारी ज्यान कसुर मुद्दामा मृतकको नजिकको हकदारले पाउनुपर्ने किरिया खर्च तथा क्षतिपूर्तिबापतको रकम दिलाउने कार्यमा सहजीकरण गर्न सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले निवेदकसँग सवारी ज्यान कसुर मुद्दामा मृतकको नजिकको हकदारले पाउनुपर्ने किरिया खर्च तथा क्षतिपूर्तिबापतको रकम दिलाउन सहजीकरणका लागि घुस (रिसवत) रकम लिएको।	२०८१/०८/२८, २०८१/०९/०१, (०८१-CR-००३८) २	अशोककुमार यादव, नायब सुब्बा र दिनेशप्रसाद साह, नायब सुब्बा, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, महोत्तरी	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (क) रु.२०,०००।-
१७	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, रोल्पाका कार्यालय प्रमुख प्र.ना.नि. ललितकुमार बुढाथोकीले जलजला हिमाल यातायात प्रा.लि. का साना सवारीसाधनहरूलाई आवतजावत गर्न सहजीकरण गरिदिन्छु भनी बहाना बनाई घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले जलजला हिमाल यातायात प्रा.लि. का साना सवारीसाधनहरूलाई आवतजावत गर्न सहजीकरण गर्ने गराउने कार्यका लागि निवेदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/०९/०९, २०८१/०९/११, (०८१-CR-००४३) १	ललितकुमार बुढाथोकी, प्रहरी नायब निरीक्षक, जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, रोल्पा	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (क) रु.२५,०००।-
१८	जिल्ला अछाम, मेल्लेख गाउँपालिकाका	प्रतिवादीले आफूसँग सम्बन्धित	२०८१/०९/२३,	ध्रुवप्रसाद सापकोटा,	दफा ३ (३)/दफा ३ (१) र

	तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ध्रुवप्रसाद सापकोटासमेतले अनियमितता गरेको सम्बन्धमा आयोगमा अनुसन्धान भइरहेको मुद्दा मिलाइदिनुपऱ्यो भनी अनुसन्धान अधिकृतलाई घुस (रिसवत) दिएको भन्नेसमेत।	अख्तियारमा परेको उजुरीसँग सम्बन्धित विषयमा अनुसन्धान अधिकृतलाई मोलाहिजा गर्न तथा अनुसन्धानलाई अनिष्ट गर्ने गराउने प्रयोजनका लागि अनुसन्धान अधिकृतलाई घुस (रिसवत) दिएको।	२०८१/०९/२५, (०८१-CR-००४७) १	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, मेल्लेख गाउँपालिका	दफा ३ (१) (ग) रु.१,००,०००।-
१९	साइबर ब्युरो, भोटाहिटीका तत्कालीन प्रहरी निरीक्षक बुद्धिप्रसाद सुवेदीले साइबर अपराध मुद्दाका प्रतिवादी गुन्जनकुमार मिश्रको मुद्दा मिलाइदिन्छु भनी निजका दाजु चन्दनकुमार मिश्रसँग घुस (रिसवत) लिई भ्रष्टाचार गरेको मुद्दामा सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका चन्दनकुमार मिश्रले प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका चन्दनकुमार मिश्रले विशेष अदालत, काठमाडौँसमक्ष उपस्थित भई बकपत्र गर्दा आयोगबाट अनुसन्धानको क्रममा गरिएका कागजातहरूको व्यहोराको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको।	२०८१/०९/२९, २०८१/१०/०२, (०८१-CR-००४९) १	चन्दनकुमार मिश्र	दफा ३ (३)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (ग) रु.९९,०००।-
२०	राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रद्वारा आ.व. २०७४/७५ मा आह्वान गरेको बोलपत्र NITC/G/NCB-7-074/75: Supply, Delivery and Installation of Security Appliances and Network Equipment को खरिदमा राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रका तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक सुनिल पौडेलसमेतले भ्रष्टाचार गरेको	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रलाई आवश्यक supply, Delivery, and Installation of Security Appliances and Network Equipment खरिद प्रक्रियामा लागत अनुमान, Technical Specification, लागत	२०८१/१०/०३, २०८१/१०/२४, (०८१-CR-००५८) २	सुनिल पौडेल, कार्यकारी निर्देशक, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र दिपक आनन्द, F5 Business Head(North), F5 India	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ) र दफा २४ रु.३,०८,५०,४००।- दफा ३ (३)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ) रु.३,०८,५०,४००।-

	भन्नेसमेत।	अनुमानभन्दा १% घटीमा एक मात्र बोलपत्रदाताको प्रस्तावमा कार्यकारी निर्देशक आफै मूल्याङ्कनकर्ता भई ठेक्का सम्झौताका साथै, भुक्तानी गरिदिएबापत राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रका तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक सुनिल पौडेलले भारतीय नागरिक दिपक आनन्दसँग घुस (रिसवत) लिने दिने कार्य गरेको।			
२१	विशेष अदातलमा दर्ता भएको मुद्दा नं. ०८१-CR-०००९, प्रतिवादी अमृता कोइरालासमेत भएको घुस (रिसवत) लिई भ्रष्टाचार गरेको मुद्दामा सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका नन्दलाल पौडेलले बयानको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका नन्दलाल पौडेलले विशेष अदालत, काठमाडौंसमक्ष उपस्थित भई बकपत्र गर्दा आयोगबाट अनुसन्धानको क्रममा गरिएका कागजातहरूको व्यहोराको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको।	२०८१/१०/०९, २०८१/१०/११, (०८१-CR-००५३) १	नन्दलाल पौडेल	दफा ३ (३)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (ड) रु.६,००,०००।-
२२	राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) म्युजियम मार्ग, छाउनीमा कार्यरत शाखा अधिकृत धनेश्वर प्रसाईले पेन्सनपट्टा बनाइदिने प्रयोजनार्थ सेवाम्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा निवेदकसँग पेन्सन पट्टा (निवृत्तिभरण अधिकारपत्र) बनाइदिने प्रयोजनार्थ घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/१०/१५, २०८१/१०/२०, (०८१-CR-००५४) ३	धनेश्वर प्रसाई, शाखा अधिकृत र भवानी अधिकारी, कार्यालय सहयोगी (करार), राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक)	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) रु.३,००,०००।-
				सुदर्शन न्यौपाने	दफा ३ (२)/दफा ३ (१), दफा

					३ (१) (घ) रु.३,००,०००।-
२३	जिल्ला नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापश्चिम), पाल्हीनन्दन गाउँपालिका वडा नं. ५ मा रहेको श्री राजनारायण माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतले विद्यालय भवन निर्माण सम्पन्नपश्चात् अन्तिम बिल भुक्तानी गर्नका लागि सेवाग्राही/निवेदकसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा निवेदकसँग विद्यालय भवन निर्माण सम्पन्न गरी नियमानुसार बिल भुक्तानी गरिदिने प्रयोजनका लागि घुस (रिसवत) रकम लिएको।	२०८१/१०/१८, २०८१/१०/२०, (०८१-CR-००५५) ३	रेशमराज कण्डेल, प्रधानाध्यापक, सुरेश गुप्ता, विद्यालय सहायक (लेखापाल) र सुरेन्द्र कहार, सदस्य, श्री राजनारायण माध्यमिक विद्यालय	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (ग) रु.६५,०००।-
२४	बादी नेपाल सरकार, प्रतिवादी वीरेन्द्र साह कानू भएको घुस (रिसवत) लिई भ्रष्टाचार गरेको मुद्दामा सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका उजुरी निवेदक दिपेश यादवले अदालतमा प्रतिकूल बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका दिपेश यादवले विशेष अदालत, काठमाडौंसमक्ष उपस्थित भई बकपत्र गर्दा आयोगबाट अनुसन्धानको क्रममा गरिएका कागजातहरूको व्यहोराको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको।	२०८१/१०/२७, २०८१/१०/२८, (०८१-CR-००६१) १	दिपेश यादव, निवेदक, सरकारी साक्षी	दफा ३ (३)/दफा ३ (१) (ग) र दफा ३ (१) रु.७८,०००।-
२५	बारा जिल्लाका नापी कार्यालय र मालपोत कार्यालयमा कर्मचारीहरू समेतको मिलेमतोमा आर्थिक लाभ लिई साबिक डुमरवाना गा.वि.स. वडा नं. ६ (क) को कित्ता नं. ३२३ र कित्ता नं. ३२५ जग्गाको सेस्तामा कित्ते गरी क्षेत्रफल बढाई अनियमितता गरेको	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा गैरकानुनी रूपमा आर्थिक लाभ लिई सेस्तामा कित्ते गरी फिल्डमा नभएको जग्गाको क्षेत्रफल बढाई बिक्री गर्नका लागि निवेदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/१०/२७, २०८१/११/०८, (०८१-CR-००६२) ८	दिनानाथ मिश्र, तत्कालीन नापी अधिकृत, शिवबालक साह कानू, तत्कालीन नापी अधिकृत र सुनिलकुमार झा, सर्वेक्षक, नापी	दफा ३ (१), दफा ९ र दफा ११/दफा ३ (१), ३ (१) (घ), दफा ९ र दफा ११ रु.१,५०,०००।-

	भन्नेसमेत।			कार्यालय, बारा	
				सुमनप्रसाद चौधरी, मालपोत अधिकृत र बुधनप्रसाद यादव, नायब सुब्बा, मालपोत कार्यालय, बारा	दफा ३ (१), दफा ९ र दफा ११/दफा ३ (१), ३ (१) (घ), दफा ९ र दफा ११ रु.१,५०,०००।-
				जयलाल सहनी, लेखापढी व्यवसायी	दफा ३ (२), दफा ९, दफा ११ र दफा २२/दफा ३ (१), ३ (१) (घ) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,५०,०००।-
२६	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २७ का वडा सचिव प्रभात लामिछानेले जन्मदर्ता र अन्य कागजातमा जन्ममिति फरक परेकाले सच्याउनको लागि निवेदन लिई गएका सेवाम्राही दिनेश लामिछानेलाई आफ्नो कार्यक्षमा नै बोलाएर पञ्जीकरण विभागको कर्मचारीले जन्मदर्ता सच्याउनको लागि ५	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा नाम, जन्ममितिसमेतका विवरण तथा गलत लिखत (दोहोरो जन्मदर्ता) तयार गर्ने प्रयोजनार्थ लागि निवेदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/१२/०६, २०८१/१२/१४, (०८१-CR-००६८) २	सुदामाप्रसाद चौधरी थारु, जग्गाधनी र रामपति देवी थरुनी, जग्गाधनी	दफा ३ (३), दफा ९, दफा ११ र दफा २२/दफा ३ (१), ३ (१) (घ) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,५०,०००।-
				प्रभात लामिछाने, वडा सचिव, पोखरा महानगरपालिका, वडा नं. २७	दफा ३ (१) र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा ९, भ्र. नि. ऐ., २०५९ (पहिलो संशोधनसहित) दफा ३ (१) (ग) र दफा ३ (१ क) रु.२,५०,०००।-
				दिनेश लामिछाने	दफा ३ (३) र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा

	लाख मागेको छु, मैले रु.२५०,०००।- मा कुरा मिलाएको छु भनी बहाना बनाई घुस (रिसवत) माग गरेको भन्नेसमेत।				९, दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र. नि. ऐ., २०५९ (पहिलो संशोधनसहित) दफा ३ (१) (ग) रु.२,५०,०००।-
२७	जिल्ला रूपन्देही, मर्चवारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/८० को योजनाबमोजिम पशुपन्छीलाई खोप भ्याक्सिन तथा औषधी वितरणका लागि गाउँपालिकाबाट रकम विनियोजन भएकोमा गाउँपालिकाको पशु शाखामा कार्यरत शाखा प्रमुख रामचन्द्र भुषालसमेतले कार्यक्रम सञ्चालनका बखत घुस (रिसवत) लिएको भन्नेसमेत।	आ.व. २०७९/०८० को योजना बमोजिम पशुपन्छीलाई खोप भ्याक्सिन तथा औषधी वितरणको लागि गाउँपालिकाबाट रकम विनियोजन भएकोमा गाउँपालिकाको पशु शाखामा कार्यरत शाखा प्रमुख रामचन्द्र भुषालसमेतले कार्यक्रम सञ्चालनका बखत घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/१२/११, २०८१/१२/१७, (०८१-CR-००६९) ३	रामचन्द्र भुषाल, पशु शाखा प्रमुख, मर्चवारी गाउँपालिका बुद्ध भेट सेन्टर र प्रोपाइटर, लक्ष्मी बस्थाल	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), भ्र.नि. ऐ., २०५९ (पहिलो संशोधन सहित) दफा ३ (१) (ग), दफा ३ (१) (क) रु.४,००,०००।- दफा ३ (३)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), भ्र.नि. ऐ., २०५९ (पहिलो संशोधन सहित) दफा ३ (१) (ग), दफा ३ (१) (क) रु.४,००,०००।-
२८	वादी नेपाल सरकार, प्रतिवादी धनेश्वर प्रसाईंसमेत भएको घुस (रिसवत) मुद्दा (०८१-CR-००५४) मा सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका उजुरी निवेदक भोजराज भट्टराईले विशेष अदालतमा प्रतिकूल बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका भोजराज भट्टराईले विशेष अदालत, काठमाडौंसमक्ष उपस्थित भई बकपत्र गर्दा आयोगबाट अनुसन्धानको क्रममा गरिएका कागजातहरूको व्यहोराको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको।	२०८१/१२/१५, २०८१/१२/१९, (०८१-CR-००७१) १	भोजराज भट्टराई, शिक्षक (अवकाश प्राप्त), सरस्वती आधारभूत विद्यालय, सङ्खुवासभा	दफा ३ (३)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग), दफा ३ (१) (क) रु.३,००,०००।-
२९	भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरीका नायब	प्रतिवादीहरूले निवेदकसँग जग्गाको ट्रायल चेक गरेर	२०८१/१२/२०, २०८१/१२/२२,	दिपेन्द्रनारायण चौधरी, नायब सुब्बा र	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), ३ (१) (ख) र भ्र.नि. ऐन, २०५९

	सुब्बा दिपेन्द्रनारायण चौधरीसमेतले जग्गाको ट्रायल चेक गरी नक्सा सुधार गर्न सहजीकरण गरिदिने भनी सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	क्षेत्रफल सुधार गरी लालपूर्जा बनाइदिने कार्यका लागि निवेदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	(०८१-CR-००७२) ३	मुन्नुकुमार दास, खरिदार, भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरी	(पहिलो संशोधन) को दफा ३ (१) (क) रु.३५,०००।-
				जिवछ महतो, लेखनदास, लेखापढी व्यवसायी	दफा ३ (२)/दफा ३ (१), ३ (१) (ख) र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) को दफा ३ (१) (क) रु.३५,०००।-
३०	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिकामा प्रशासकीय अधिकृत पदमा कार्यरत कपिल गिरीले अख्तियारमा परेको उजुरीसँग सम्बन्धित केस मिलाइदिने भनी निवेदकसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले अख्तियारमा परेको उजुरीसँग सम्बन्धित केस मिलाइदिने भनी निवेदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८१/१२/२९, २०८२/०१/०९, (०८१-CR-००७७) १	कपिल गिरी, प्रशासकीय अधिकृत (सातौँ तह), पोखरा महानगरपालिका	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (क) रु.२५,०००।-
३१	जिल्ला रूपन्देही, प्रहरी चौकी दुर्गौलियामा कार्यरत प्रहरी नायब निरीक्षक खिमबहादुर खड्काले भारतबाट दुर्गौलिया नाका हुँदै घरायसी प्रयोजनका सामान ल्याउन सहजीकरण गरीदिने भनी निवेदकसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले घरायसी प्रयोजनका सामान ल्याउन भन्सार सहजीकरण गरिदिने प्रयोजनका लागि निवेदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८२/०१/१०, २०८२/०१/१६, (०८१-CR-००८४) १	खिमबहादुर खड्का, प्रहरी नायब निरीक्षक, प्रहरी चौकी दुर्गौलिया, रूपन्देही	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (क) रु.३०,०००।-
३२	नेपाल बैङ्क लिमिटेडका सञ्चालक	प्रतिवादीहरूले नेपाल बैङ्क	२०८२/०२/१४,	चन्द्रबहादुर अधिकारी,	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा

	समितिका अध्यक्ष डा. चन्द्रबहादुर अधिकारीसमेतले जिल्ला तनहुँ, आबुखेरेनी-१ मा रहेको अकलादेवी टेडर्सको ऋण प्रक्रियामा सहजीकरण गरिदिने प्रयोजनका लागि घुस रकम माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	लिमिटेडबाट अकलादेवी टेडर्समा ऋण लगानीबापतको रकम उपलब्ध गराउन सहजीकरण गरिदिने कार्यका लागि घुस (रिसवत) लिएको।	२०८२/०२/२६, (०८१-CR-०११८) ६	तत्कालीन अध्यक्ष, नेपाल बैङ्क लिमिटेड	३ (१) (छ) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड), दफा ३ (१) (क) रु.५०,००,०००।-
				नारायणप्रसाद बराल, दानबहादुर कार्की र सुन्दरबहादुर बाँनिया	दफा ३ (३)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड), दफा ३ (१) (क) रु.५०,००,०००।-
				सन्तोष सुवेदी र खुस नसिब अन्सारी	दफा ३ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड), दफा ३ (१) (क) रु.५०,००,०००।-
३३	नेपाल बैङ्क लिमिटेडका सञ्चालक समितिका अध्यक्ष डा. चन्द्रबहादुर अधिकारीसमेतले जिल्ला रूपन्देही सिद्धार्थनगर-१, बेलहियामा रहेको भुसाल हस्पिटालिटीअन्तर्गतको Radisson Project को ऋण प्रक्रियामा सहजीकरण गरिदिने प्रयोजनका लागि रकम माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले नेपाल बैङ्क लिमिटेडबाट भुसाल हस्पिटालिटीअन्तर्गतको Radisson Project मा ऋण लगानीबापतको रकम उपलब्ध गर्न गराउन सहजीकरण गरिदिने कार्यका लागि घुस (रिसवत) लिए/दिएको।	२०८२/०२/१४, २०८२/०२/२६, (०८१-CR-०११९) ५	चन्द्रबहादुर अधिकारी, तत्कालीन अध्यक्ष, नेपाल बैङ्क लिमिटेड	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.१९,००,०००।-
				लक्कि खान भन्ने खुस नसिब अन्सारी	दफा ३ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.१९,००,०००।-

				बालकृष्ण भुसाल, अध्यक्ष, अमृत भुसाल, सेयर सदस्य र अङ्कित भुसाल, सेयर सदस्य, भुसाल हस्पिटालिटी	दफा ३ (३)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ), दफा ३ (१) (क) रु.१९,००,०००।-
३४	नेपाल बैङ्क लिमिटेडका सञ्चालक समितिका अध्यक्ष डा. चन्द्रबहादुर अधिकारीसमेतले काठमाडौं महानगरपालिका-३२ मा रहेको हिमाल तराई कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.को ऋण प्रक्रियामा सहजीकरण गरिदिने प्रयोजनका लागि रकम माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले नेपाल बैङ्क लिमिटेडबाट हिमाल तराई कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि. मा ऋण लगानीबापतको रकम उपलब्ध गर्न गराउन सहजीकरण गरिदिने कार्यका लागि घुस (रिसवत) लिए/दिएको।	२०८२/०२/१४, २०८२/०२/२६, (०८१-CR-०११७) २	चन्द्रबहादुर अधिकारी, तत्कालीन अध्यक्ष, नेपाल बैङ्क लिमिटेड रमेश आचार्य	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.५,००,०००।- दफा ३ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.५,००,०००।-
३५	नवलपरासी जिल्ला अदालत, परासीका कम्प्युटर अपरेटर रामलखन बनियासमेतले नवलपरासी पश्चिम कारागार चलान भएका व्यक्तिहरूलाई कारागार मुक्त गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले लागुऔषध मुद्दामा पुर्पक्षको लागि थुनामा रहेका व्यक्तिहरूलाई थुनामुक्त गरिदिने भनी निवदकसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८२/०२/२०, २०८२/०२/२१ (०८१-CR-०१०६) २	रामलखन बनिया, कम्प्युटर अपरेटर, नवलपरासी जिल्ला अदालत, परासी अर्जुन पन्थी, तामेलदार, उच्च अदालत तुलसीपुर, बुटवल इजलास	दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ग) रु.२,००,०००।- दफा ३ (१)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ग) रु.२,००,०००।-
३६	सघन सहरी तथा भवन निर्माण	प्रतिवादीले निर्माणाधीन सडकको	२०८२/०२/२१,	सन्तोषकुमार यादव,	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र

	आयोजनाको कार्यालय ओखलढुङ्गामा कार्यरत इन्जिनियर सन्तोषकुमार यादवले जिल्ला खोटाङ, हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका वडा नं. ७ मा निर्माणाधीन सडकको रनिङ बिल भुक्तानी प्रयोजनार्थ घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	रनिङ बिल भुक्तानी सहजीकरण गरिदिने कार्यका लागि निवेदक/सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) लिएको।	२०८२/०२/१२, (०८१-CR-०१०८) १	इन्जिनियर, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, ओखलढुङ्गा	दफा ३ (१) (घ) रु.६,७०,०००।-
३७	मालपोत कार्यालय, कोहलपुर, बाँकेमा कार्यरत खरिदार रतनबहादुर जि.सी. समेतले जग्गाको मोठ भिडाउने कार्यमा सहजीकरण गरिदिने प्रयोजनका लागि लेखापढी व्यवसायीमार्फत् सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरी लिएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले निवेदक/सेवाग्राहीको नाममा रहेको जिल्ला बाँके साविक चटार गा.वि.स. वा.नं. १ क. कि.नं. ८४० क्षेत्रफल ०-०-१३.५ को जग्गा कित्ताकाट गरी मोठ भिडाउन सहजीकरण गरिदिने कार्यका लागि घुस (रिसवत) लिएको।	२०८२/०३/०१, २०८२/०३/०२, (०८१-CR-०१२६) ४	हरिचन्द्र पाण्डे, खरिदार र रतनबहादुर जि.सी., खरिदार, मालपोत कार्यालय, कोहलपुर, बाँके शान्ति पुन र घनश्याम तिवारी	दफा ३ (१)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (क) रु.२०,०००।- दफा ३ (२)/दफा ३ (१) र दफा ३ (१) (क) रु.२०,०००।-

२.८.२ गैरकानुनी लाभ वा हानि नोक्सानी गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालत, काठमाडौँमा दायर गरेका गैरकानुनी लाभ वा हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.१९

गैरकानुनी लाभ लिई नेपाल सरकारलाई हानि नोक्सानी गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दाहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको व्यहोरा	आयोगको निर्णय मिति/आरोपपत्र दायर मिति/मुद्दा नं र प्रतिवादी सङ्ख्या	प्रतिवादीको नाम, पद र कार्यालय	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम कसुर/सजाय मागदाबी/बिगो
१	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, मधेस प्रदेशले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा इलाका प्रहरी कार्यालय, गौशाला, महोत्तरीको कम्पाउन्ड बाल निर्माण कार्यमा फिल्डमा भएको वास्तविक निर्माण कार्यभन्दा बढी मूल्याङ्कन गरी भुक्तानी लिने/दिने कार्य गरेको।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा इलाका प्रहरी कार्यालय, गौशाला, महोत्तरीको कम्पाउन्ड बाल निर्माण कार्यमा फिल्डमा भएको वास्तविक निर्माण कार्यभन्दा बढी मूल्याङ्कन गरी भुक्तानी लिने/दिने कार्य गरेको।	२०८१/०४/२४, २०८१/०४/३१, (०८१-CR-०००८) ४	अवध किशोरप्रसाद कुशवाह, उपसचिव र राममनिज यादव, इन्जिनियर, तत्कालीन आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, मधेस प्रदेश, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (ग) र (ङ) तथा दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र १९ (२) रु.५,३१,४२८।७०
				रविचन्द्र पजियार, तत्कालीन निमित्त प्रमुख, पूर्वाधार विकास कार्यालय, धनुषा	दफा ८ (१) (ग) र (ङ) तथा दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र १९ (२) रु.५,३१,४२८।७०
				राकेशप्रसाद जायसवाल, सञ्चालक, जायसवाल कन्स्ट्रक्सन, सबैला-३, धनुषा	दफा ८ (४) रु.५,३१,४२८।७०
२	जिल्ला सप्तरी, तिरहुत गाउँपालिका वडा नं. १ देखि वडा नं. ५ सम्म	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा तिरहुत गाउँपालिका, सप्तरीको वडा नं. १ देखि ५ सम्म	२०८१/०५/१४, २०८१/०५/२३, (०८१-CR-००१८)	रामनारायण साह, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, उग्रानन्द पाठक, इन्जिनियर र जागेश्वर मण्डल,	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.६,४५,६६५।०४

	सोलार बत्ती जडान कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	सोलार बत्ती खरिद तथा जडान योजनामा वास्तविक भएको कामभन्दा नापी किताब, अनुगमन प्रतिवेदन, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा बढी मूल्याङ्कन गरी अधिक भुक्तानी गरेको।	९	सबइन्जिनियर, तिरहुत गाउँपालिका	
				तीर्थमाया खत्वे, तत्कालीन उपाध्यक्ष तथा योजना अनुगमन समिति संयोजक, दुर्गानन्द यादव, योजना अनुगमन समिति सदस्य/योजना शाखा प्रमुख र वीरेन्द्रकुमार यादव, योजना अनुगमन समिति सदस्य, प्रशासन शाखा प्रमुख, तिरहुत गाउँपालिका	दफा १९ (२)
				रवेन्द्रकुमार यादव, अध्यक्ष, धिरेन्द्र यादव, सचिव र रेणुकुमारी यादव, कोषाध्यक्ष, सोलार बत्ती खरिद तथा जडान उपभोक्ता समिति	दफा ८ (४) रु.६,४५,६६५।०४
३	जिल्ला सप्तरी, तिरहुत गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित पर्यटन क्षेत्र गेट निर्माण, अधुरो भवन निर्माण रङरोगन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा पर्यटन क्षेत्रमा गेट निर्माण, अधुरो भवन निर्माण, रङरोगन, संवर्धन तथा व्यवस्थापन योजनामा वास्तविक भएको कामभन्दा नापी किताब, अनुगमन प्रतिवेदन र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा बढी मूल्याङ्कन गरी अधिक भुक्तानी गरेको।	२०८१/०५/१४, २०८१/०५/२३, (०८१-CR-००१७) ११	रमेशप्रसाद यादव, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र खुसेद इक्राम, इन्जिनियर तिरहुत गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.११,१९,९४९।३३
				सोनिकुमार सोनी, तत्कालीन लेखा प्रमुख, तिरहुत गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ङ)/दफा ८ (१) रु.७,३५,२८०।८९
				तीर्थमाया खत्वे, अनुगमन समिति संयोजक/तत्कालीन उपाध्यक्ष, दुर्गानन्द यादव, अनुगमन समिति सदस्य/योजना शाखा प्रमुख, वीरेन्द्रकुमार यादव, अनुगमन समिति सदस्य/प्रशासन शाखा प्रमुख, भोगानन्द महत्मान यादव, तत्कालीन वडा अध्यक्ष/ योजना	दफा १९ (२)

				अनुगमन समिति सदस्य र रमानन्द चौधरी, तत्कालीन वडा अध्यक्ष/योजना अनुगमन समिति सदस्य, तिरहुत गाउँपालिका	
				शिवनाथ चौधरी, अध्यक्ष, देवनारायण चौधरी, सचिव र चन्द्रा देवी, कोषाध्यक्ष, आर.सी.सी. गेट निर्माण, अधुरो भवन निर्माण, रङ्गोगन तथा संवर्धन योजना उपभोक्ता समिति	दफा ८ (४) रु.११,१९,९४९।३३
४	जिल्ला सिरहा, धनगढीमाई नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमेतको मिलेमतोमा विभिन्न औषधीजन्य सामग्रीहरूको खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा औषधी खरिदको लागि दैनिक पत्रिकाको सूचनामा उल्लिखित दररेटभन्दा कममा औषधी उपलब्ध गरी गराई पुनः दोस्रो पटक सोझै खरिदमार्फत् हेलिपड मल्टिपर्पोज प्रा.लि. बाट साविकको खरिद मूल्यभन्दा अस्वाभाविक बढी मूल्यमा औषधी खरिद गरी गराई झुटा विवरणको बिल भरपाईको आधारमा भुक्तानी गरेको।	२०८१/०८/०६, २०८१/०८/२०, (०८१-CR-००३३) ६	गोपालप्रसाद बगाले, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, पुरुषोत्तमकुमार प्रसाद, लेखा अधिकृत, सुरैत चौधरी, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र सम्पैत यादव, जिन्सी शाखा प्रमुख, धनगढीमाई नगरपालिका माधवप्रसाद गौतम, प्रबन्ध निर्देशक, (हेलिपड मल्टिपर्पोज प्रा. लि.) र हेलिपड मल्टिपर्पोज प्रा. लि., मैतिदेवी, काठमाडौं	दफा ८ (१) (ङ) र (ज)/दफा ८ (१) रु.४,६०,८१०।- दफा ८ (१) (ङ) र (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.४,६०,८१०।-
५	पशुपन्छी बजार प्रवर्धन	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा	२०८१/०८/०६,	डा. बलराम थापा क्षेत्री, कार्यक्रम	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९

	निर्देशनालय, हरिहरभवन, ललितपुरले आ.व. २०७३/७४ मा पशुहाट बजार निर्माण कार्यका लागि विनियोजित बजेट हिल साइड पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युट प्रा.लि., साँफेबगर नगरपालिका, वडा नं. ७ लाई प्रक्रिया नपुन्याई हचुवाको भरमा दिएको भन्नेसमेत।	पशुहाट बजार निर्माण तथा सञ्चालन योजनामा बढी मूल्याङ्कन गरी/गराई झुटा बिल भरपाईसमेतको आधारमा बढी भुक्तानी गरे/गराएको।	२०८१/०८/२०, (०८१-CR-००३४) ८	निर्देशक, रामप्रसाद बजगाई, लेखा अधिकृत र डा. पूजा शर्मा, पशु विकास अधिकृत पशुपन्छी बजार प्रवर्धन निर्देशनालय	(२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.४४,४२,८६१।-
				विश्वेश्वरप्रसाद खनाल, पशु विकास अधिकृत, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, अछाम	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.४४,४२,८६१।-
				लोकबहादुर बोहरा, अध्यक्ष, सुरतबहादुर भुल, व्यवस्थापक, पुष्कर भण्डारी, इन्जिनियर, हिलसाइड पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युट र हिलसाइड पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युट	दफा ८ (४) र दफा १९ (२) रु.४४,४२,८६१।-
६	जिल्ला धादिङ, रुबीभ्याली गाउँपालिका वडा नं. ४ बोराङस्थित पागोमादेखि मुक्रामदेवी माध्यमिक विद्यालयसम्म शाखा सडक निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा बोराङमा शाखा सडक निर्माणमा All Type of Soil Excavation कार्यमा ११,९०८.५५ घ.मि. परिमाण बढी कार्य गरेको देखाई सोबमोजिम रकम भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८१/०८/२५, २०८१/०९/०७, (०८१-CR-००४२) ८	टङ्कबहादुर नेगी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सुदिप रेग्मी, इन्जिनियर, बाबुलाल नेगी, लेखापाल र लालमान तामाङ, असिस्टेन्ट सबइन्जिनियर, रुबीभ्याली गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र १९ (२) रु.१०,८९,९८९।५८
				प्रशान्त तामाङ, वडा अध्यक्ष, रुबीभ्याली गाउँपालिका	दफा १९ (२)
				अजयलाल तामाङ, अध्यक्ष, सन्जीव तामाङ, सचिव र सञ्चामाया तामाङ, कोषाध्यक्ष, पागोमादेखि स्कुलसम्म शाखा सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	दफा ८ (४) रु.१०,८९,९८९।५८
७	जिल्ला स्याङ्जा,	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा	२०८१/०८/२५,	दीर्घनारायण अर्याल, तत्कालीन अध्यक्ष	दफा ८ (१) (ग)/दफा ८ (१)

	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका वडा नं. १ मा सदरमुकाम व्यवस्थापन योजना र तल्लो बजार नाली तथा ढलान सडक निर्माण योजनामा गुणस्तरहीन कार्य गरेको भन्नेसमेत।	वडा नं. १ मा सदरमुकाम व्यवस्थापन "क" योजनामा रु.२७,०५,०११।०७ र गाउँपालिकाबाट कार्यान्वयन भएको तल्लो बजार नाला तथा ढलान निर्माण योजनामा रु.८,३४,३२०।५८ बराबरको गुणस्तरहीन कार्य गरेको देखिएको।	२०८१/०९/१६, (०८१-CR-००४५) १२	र नवीन थापा, तत्कालीन इन्जिनियर, अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	रु.३५,३९,३३१।६२
				पुरण गुरुङ, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र सूर्यप्रसाद पौडेल, तत्कालीन सबइन्जिनियर, अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग)/दफा ८ (१) रु.२७,०५,०११।०७
				बालकृष्ण पौडेल, अध्यक्ष, कृष्णप्रसाद काफ्ले, सचिव र हिमकुमारी केसी, कोषाध्यक्ष, सदरमुकाम व्यवस्थापन उपभोक्ता समिति	दफा ८ (४) रु.२७,०५,०११।०७
				कमलप्रसाद गौतम, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र सुदीप आचार्य, तत्कालीन इन्जिनियर, अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग)/दफा ८ (१) रु.८,३४,३२०।५८
				मङ्गलदेवी थापा मगर, अध्यक्ष, विष्णुकुमारी वि.क., सचिव र एकनारायण देवकोटा, कोषाध्यक्ष, तल्लो बजार नाली तथा ढलान सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	दफा ८ (४) रु.८,३४,३२०।५८
८	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, मधेस प्रदेश, जनकपुरधामका प्रमुख वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ शङ्करप्रसाद साह, कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मधेस प्रदेश, धनुषाबाट आ.व. २०७९/८० मा सहकार्य प्रस्तावमा आधारित कृषि,	२०८१/०९/०४, २०८१/०९/२२, (०८१-CR-००४६) ९	डा. नम्रता सिंह, प्रदेश सचिव, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, मधेस प्रदेश	दफा ८ (१) (ङ) र दफा ११/दफा ८ (१), दफा ११ र दफा २४ रु.१,००,००,०००।-
				शङ्करप्रसाद साह, वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ, अमरचन्द्र मण्डल, कृषि प्रसार अधिकृत	दफा ८ (१) (ङ) र दफा ११/दफा ८ (१) र दफा ११

	विकास मन्त्रालयकी सचिव नम्रता सिंह र भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र, सप्तरीका कार्यालय प्रमुख प्रभात झासमेतले अनुदानग्राही युवरानी मत्स्य तथा कृषि फर्म प्रा.लि. सँग मिलेमतो गरी अनुदान रकममा व्यापक भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास कार्यक्रममा युवरानी मत्स्य तथा कृषि फर्म प्रा.लि., औरही-३, महोत्तरीलाई मिलेमतोमा छनोट गरी खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाई बैङ्क ग्यारेन्टी बिना नै खरिद सम्झौता गरी कार्यदिश दिनुका साथै सम्झौता अनुसारको कार्यसम्पन्न नगरी भुक्तानी गरेको।		र ब्रजेशकुमार साह, सह-लेखापाल, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, मधेश प्रदेश	रु.१,००,००,०००।-
				रञ्जितकुमार अधिकारी, पशु चिकित्सक र अविनाशकुमार झा, कृषि प्रसार अधिकृत, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, मधेश प्रदेश	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा २२ रु.५०,००,०००।-
				विकासकुमार साह, कृषि अर्थविज्ञ, कृषि विकास निर्देशनालय, मधेश प्रदेश	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा २२ रु.५०,००,०००।-
				लक्ष्मीनारायण यादव, सञ्चालक/अध्यक्ष, युवरानी मत्स्य तथा कृषि फर्म प्रा.लि. र युवरानी मत्स्य तथा कृषि फर्म प्रा.लि.	दफा ८ (४) र दफा ११ रु.१,००,००,०००।-
९	जिल्ला गुल्मी, कालिगण्डकी गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित श्री देउराली माध्यमिक विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष नगेन्द्रप्रसाद सापकोटासमेतको मिलेमतोमा शिक्षक नियुक्तिमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी नभई शिक्षकका लागि अनुदान उपलब्ध गराइएकोमा शिक्षक नै नियुक्ति नगरी बेपत्ता रहेको भनिएका देवीप्रसाद पन्थको शैक्षिक प्रमाणपत्रको दुरुपयोग गरी नक्कली नियुक्तिपत्र र हाजिरी विवरण बनाई प्रमाणित गरी	२०८१/१०/०३, २०८१/१०/२१, (०८१-CR-००५६) ९	नगेन्द्रप्रसाद सापकोटा, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका (वि.व्य.स.) तत्कालीन अध्यक्ष, मित्रलाल पाण्डे, तत्कालीन प्रधानाध्यापक तथा (वि.व्य.स.) सदस्य सचिव, प्रेमनारायण पाण्डेय, सहायक (लेखा), वेदबहादुर राना मगर, अवकासप्राप्त शिक्षक तथा तत्कालीन वि.व्य.स. सदस्य, लक्ष्मी भण्डारी न्यौपाने, तत्कालीन वि.व्य.स. सदस्य, पदमपानी पाण्डे, तत्कालीन	दफा ८ (१) (ड) र दफा ९/दफा ८ (१) र र दफा ९ रु.८,८७,८८०।-

		अनुपस्थित शिक्षकको नाममा पारिश्रमिक निकास गराई वार्षिक एकमुष्ट तलब बुझ्नेको झुटा फर्जी लिखत तथा भरपाई बनाई लेखापरीक्षणसमेत गरेको।		वि.व्य.स. सदस्य, सरस्वती पाण्डे, तत्कालीन वि.व्य.स. सदस्य, ईश्वरा दर्लामी, तत्कालीन वि.व्य.स. सदस्य र बलबहादुर न्यौपाने, तत्कालीन वि.व्य.स. सदस्य, देउराली माध्यमिक विद्यालय	
१०	जिल्ला दैलेख, गुराँस गाउँपालिका-६ स्थित भिउचुलादेखि पुलिया सडक निर्माण कार्यमा लागत अनुमानअनुसार काम नगरी नक्कली बिल भरपाई बनाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा सडक स्तरोन्नति योजनामा नभए नगरेको १४२४५.७० घन मिटर बराबरको कटान कार्य भए गरेको भनी बढी मूल्याङ्कन गरी गराई नक्कली बिल भरपाईसमेत तयार गरी बढी रकम भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८१/१०/१४, २०८१/१०/२७, (०८१-CR-००५९) १४	रामबहादुर बुढा, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सरोज दाहाल, इन्जिनियर, नवीनकुमार वि.सी., सबइन्जिनियर, दिनेश दाहाल, लेखा अधिकृत, राज कसेरा, लेखापाल, मदनप्रकाश मल्ल, अधिकृत छैटौँ र हिमबहादुर वली, वडा अध्यक्ष वडा नं. ६, गुराँस गाउँपालिका गगनसिंह खत्री, अध्यक्ष, गोविन्दबहादुर वली, सचिव र नन्दा राना, कोषाध्यक्ष, भिउचुला बगौरा पुलिया सडक स्तरोन्नति उपभोक्ता समिति हिक्मत वली, ठेकेदार इन्द्रजीत वि.सी., संयोजक, हस्ता	दफा ८ (१) (ग), (घ), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.१०,२२,४१३।८९ दफा ८ (४) रु.१०,२२,४१३।८९ दफा ८ (१) (ग), (घ), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१०,२२,४१३।८९ दफा १९ (२)

				बि.सी., सदस्य र विजयबहादुर वली, सदस्य, भिउचुला बगौरा पुलिया सडक स्तरोन्नति अनुगमन समिति	
११	कुलेश्वर माध्यमिक विद्यालय, काठमाडौंमा प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा प्राथमिक तहमा कार्यरत राहत शिक्षक विद्यालयमा अनुपस्थित रहेको समयमा निजको स्थानमा गैरकानुनी रूपमा सट्टा शिक्षक राखी अनुपस्थित शिक्षकको नाममा तलब निकास माग गरी अनुपस्थित शिक्षकको चेक जारी गरी सट्टा नाममा तलब माग गरी निकास लिई खेताला शिक्षकलाई तलब खुवाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा प्राथमिक तहमा कार्यरत राहत शिक्षक विद्यालयमा अनुपस्थित रहेको समयमा निजको स्थानमा गैरकानुनी रूपमा सट्टा शिक्षक राखी अनुपस्थित शिक्षकको नाममा तलब निकास माग गरी अनुपस्थित शिक्षकको चेक जारी गरी सट्टा शिक्षकलाई भुक्तानी गरेको।	२०८१/११/२२, २०८१/१२/०७, (०८१-CR-००६५) ४	सानुकान्छा नेपाल, प्रधानाध्यापक, शिवहरि घिमिरे, सहायक प्रधानाध्यापक र स्मृति रेग्मी, विद्यालय सहायक (लेखापाल), श्री कुलेश्वर माध्यमिक विद्यालय, काठमाडौं	दफा ८ (१) (ड)/दफा ८ (१) रु.१,५७,९१५।-
				श्रुति भण्डारी भनिने अम्बिका घिमिरे, सट्टा शिक्षक, श्री कुलेश्वर माध्यमिक विद्यालय, काठमाडौं	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१), दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,५७,९१५।-
१२	जिल्ला धनुषा, बटेश्वर गाउँपालिकाअन्तर्गतका वडाहरूमा स्वास्थ्य चौकी भवन र डिप बोरिड तथा डिप बोरिड हाउस निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा बोलपत्रको सूचना तथा बोलपत्र स्वीकृतिको आशयको सूचना प्रकाशन नगरी नगराई ठेक्काको प्रयोजनार्थ अभिलेखमा राख्ने	२०८१/१२/०६, २०८१/१२/१२, (०८१-CR-००६६) ४	सावनकुमार चौधरी, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र सुमनकुमार पुरी, अधिकृत छैठौं, बटेश्वर गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ड)/दफा ८ (१) रु.६,४४,१००।-
				वृजकुमार यादव, अध्यक्ष तथा प्रधानसम्पादक, जनकपुर टुडे मिडिया ग्रुप प्रा. लि. र जनकपुर टुडे मिडिया	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश

	भन्नेसमेत।	गरी जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको एक प्रति मात्र प्रकाशित गरी गराई सोही झुटा विवरणसहितको पत्रिकाको आधारमा रकम भुक्तानी लिने दिने कार्य गरेको।		ग्रुप प्रा.लि.	रु.६,४४,१००।-
१३	जिल्ला बझाङ, खप्तडछान्ना गा.पा. वडा नं. ४ स्थित सिम्लका घट्ट सिँचाइ कुलो निर्माणमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा रकम विनियोजन गरी कार्यसम्पन्न भएकोमा सोही कामलाई आधार मानी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा गाउँपालिका अध्यक्षसमेतको मिलोमतोमा बिना काम भुक्तानी गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा आ.व. २०७७/७८ को वार्षिक योजना किताबमा नभएको योजना र फिल्डमा कुनै कामसमेत नगरी पहिले नै सम्पन्न भइसकेको योजनालाई आ.व. २०७७/७८ मा उक्त योजनाको लागत अनुमानदेखि कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनसम्मका झुटा विवरणका आधारमा गलत लिखत तयार गरी अलगगै बजेट शीर्षकबाट रकम भुक्तानी लिएको।	२०८१/१२/०६, २०८१/१२/१३, (०८१-CR-००६७) ७	वर्कबहादुर रोकाया, अध्यक्ष, भीमबहादुर रोकाया, तत्कालीन वडा अध्यक्ष वडा नं.४, दीपककुमार रावल, निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सुरेन्द्रबहादुर खाती, तत्कालीन इन्जिनियर, जनक थापा मगर, असिस्टेन्ट सबइन्जिनियर र मदनराज जोशी, लेखापाल, खप्तडछान्ना गाउँपालिका शम्शेर रोकाया, उपभोक्ता समिति अध्यक्ष, घट्ट सिँचाइ कुलो निर्माण योजना समिति	दफा ८ (१) (ड), दफा ९ र दफा १२/दफा ८ (१), दफा ९ र दफा १२ रु.१४,०८,८१७।- दफा ८ (१) (ड), दफा ९, दफा १२ र दफा २२/दफा ८ (१), दफा ९, दफा १२ र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१४,०८,८१७।-
१४	जिल्ला बारा, कलैया उपमहानगरपालिकामा प्रमुख प्रशासकीय	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा आ.व. २०७७/७८ मा स्यानिटरी प्याड खरिदमा	२०८१/१२/१५, २०८१/१२/२६, (०८१-CR-००७३)	प्रहलादप्रसाद वर्णवाल, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, विजय अधिकारी, शिक्षा अधिकृत, राजेश ठाकुर हजाम,	दफा ८ (१) (क), (ड) र (ज)/दफा ८ (१) रु.५१,९९,१२०।-

	अधिकृतसमेतको मिलेमतोमा आ.व. २०७७/७८ र २०७८/७९ मा स्यानिटरी प्याड खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	बोलपत्र प्रक्रियामा मिलेमतो गरी प्रति प्याकेट रु.५४१- बढी मूल्य राखी ९६,२८० प्याकेट स्यानिटरी प्याड खरिद बिक्रीको कार्य गरी गराई बढी भुक्तानी समेत लिए/दिएको।	६	जिन्सी शाखा प्रमुख र दिव्या सर्राफ, लेखा अधिकृत, कलैया उपमहानगरपालिका	
				सागरदेवी फर्मा, कम्पनी, हेटौडा र प्रोप्राइटर, विमलेश साह	दफा ८ (१) (क), (ड) र (ज) र दफा २२/८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.५९,९९,९२०।-
१५	जिल्ला बाजुरा, त्रिवेणी नगरपालिका वडा नं. ५ मा निर्माण भएको किम्नी खोला पुल निर्माण उपभोक्ता समितिका अध्यक्षसमेतको मिलेमतोमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा किम्नी खोलामा ट्रस पुल निर्माण कार्यमा गुणस्तरहीन ग्याबिन जाली प्रयोग भएकोमा मनासिब कारण बिना निर्माण कार्यको गुणस्तर कम गरी निर्धारित गुणस्तरको हो भनी स्वीकृति दिएर निर्धारित सर्त तथा मापदण्डविपरीत वास्तविक फिल्डमा भएको कार्यभन्दा नापी किताबमा बढी उल्लेख गरी झुटा बिल बनाई भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८१/१२/२२, २०८१/१२/३१, (०८१-CR-००७५) ८	नवीन साउद, तत्कालीन इन्जिनियर र राजेन्द्र बहादुर वि.क., सबइन्जिनियर, त्रिवेणी नगरपालिका	दफा ८ (१) (क), (ख), (ग) र (ड) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.४,३९,४८६।६४
				राजेन्द्रबहादुर साउद, असिस्टेन्ट सबइन्जिनियर, त्रिवेणी नगरपालिका	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.४,३९,४८६।६४
				तीर्थराज थापामगर, तत्कालीन नि. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, त्रिवेणी नगरपालिका	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२,०६,९३५।८१
				खगेन्द्र साउद, तत्कालीन नि. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, त्रिवेणी नगरपालिका	दफा ८ (१) (क) र (ड) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२,२४,५५०।८३
				जङ्गबहादुर बुढा, अध्यक्ष, डम्म बहादुर	दफा ८ (४)

				बुढा, सचिव र तुलीदेवी बुढा, कोषाध्यक्ष, किम्नी खोला ट्रस पुल उपभोक्ता समिति	रु.४,३१,४८६।६४
१६	जिल्ला बारा, पचरौता नगरपालिकामा आ.व. २०७७/७८ मा सञ्चालन हुने निर्माण कार्यसम्बन्धी ठेक्काहरूको बोलपत्र प्रकाशित नगरी सार्वजनिक खरिद ऐनलाई छलेर आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा बोलपत्रको सूचना प्रकाशन नगरी ठेक्काको प्रयोजनार्थ अभिलेखमा मात्र राख्ने गरी प्रभाव दैनिक पत्रिकाको एक प्रति मात्र प्रकाशित गरी गराई खरिद प्रक्रिया कानूनसम्मत भएको भनी लेखा परीक्षणलगायतका अनुगमन सुपरीवेक्षण गर्ने निकाय तथा सम्बद्ध अधिकारीहरूलाई भ्रममा पारी झुटा बिल भरपाई र कागजातको आधारमा रकम भुक्तानी लिने दिने गरेको।	२०८१/१२/२९, २०८२/०१/०९, (०८१-CR-००७८) ४	श्यामप्रसाद यादव, तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र हासिम मियाँ अन्सारी, लेखापाल, पचरौता नगरपालिका के.एस. मल्लिपपौज प्रा.लि. र अध्यक्ष, कमलकुमार उपाध्याय	दफा ८ (१) (ङ)/दफा ८ (१) रु.३,५२,५६०।- दफा ८ (१) (ङ) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३,५२,५६०।-
१७	जिल्ला धनुषा, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधामबाट आ.व. २०७८/७९ मा आह्वान गरिएको ठेक्का नं. PPHL2/G/NCB/04/2078-	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला स्थापनाको लागि भएका खरिद कार्यमा प्रचलित कानूनबमोजिम खरिद कार्य गर्नु पूर्व गर्नुपर्ने गुरुयोजना र	२०८२/०१/०४, २०८२/०१/१४, (०८१-CR-००७९) १५	इमनारायण श्रेष्ठ, तत्कालीन प्रदेश सचिव, सामाजिक विकास मन्त्रालय, मधेश प्रदेश नवीन दास, लेखा अधिकृत र मुक्तिनारायण साह, वरिष्ठ स्वास्थ्य प्रशासक, सामाजिक विकास मन्त्रालय,	दफा ८ (१) (क), (च) र (ज)/दफा ८ (१) र दफा २४ रु.१९,४६,१३,१२०।- दफा ८ (१) (क), (च) र (ज)/दफा ८ (१) रु.१९,४६,१३,१२०।-

79 को Procurement of Supply, Delivery and Installation of Equipments and Reagents for Establishment of Pathology lab in Municipality अन्तर्गतको खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	पूर्वतयारी बिना खरिद कार्य अगाडि बढाएको, बजेट माग गरी स्पष्ट आधार, कारण र औचित्यता बिना नै ठेक्का टुक्र्याई बोलपत्रदातासँगको मिलेमतोमा लागत अनुमान, स्पेसिफिकेसन तथा खरिद सर्तहरू तोकी खरिद कार्य गरेको तथा कार्य सम्पन्न भएको भनी गलत प्रतिवेदन दिई भुक्तानी लिए/दिएको।		मधेश प्रदेश	
			डा. श्रवणकुमार मिश्र, निर्देशक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (च), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१), दफा १९ (२) र दफा २४ रु.१९,४६,१३,१२०।-
			गुणानन्दप्रसाद साह, वरिष्ठ ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक, सामाजिक विकास मन्त्रालय	दफा ८ (१) (क), (च) र (ज)/दफा ८ (१) रु.१९,४६,१३,१२०।-
			मनमोहन मिश्र, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिस्ट, रामउदगार यादव, ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक, जितेन्द्रकुमार साह, माइक्रोबायोलोजिस्ट, अमरेन्द्रकुमार मिश्र, माइक्रोबायोलोजिस्ट, रमेशकुमार मण्डल, ल्याब असिस्टेन्ट, अमरदीप महतो, लेखा अधिकृत, र कर्मशीलप्रसाद गोप, ल्याब असिस्टेन्ट, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (च) र (ज)/दफा ८ (१) रु.१९,४६,१३,१२०।-
			उमेश चौधरी, वरिष्ठ ल्याब अधिकृत, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (च), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.१९,४६,१३,१२०।-
			हस्पिटल इन्टरप्राइजेज प्रा.लि.,	दफा ८ (१) (क), (च) र (ज) र

				काठमाडौं र म्यानेजिङ डाइरेक्टर, विशाल पण्डित,	दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१९,४६,१३,१२०।-
१८	जिल्ला धनुषा, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधामले आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा गरेको ठेक्का नं. PPHL2/G/NCB/05/2078- 79, Procurement of Equipment, IT Infrastructure, Software and Furniture for establishment of Pathology lab in Municipality अन्तर्गतको खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा ६४ वटा पालिकाहरूमा जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला स्थापनाको लागि भएका खरिद कार्यमा प्रचलित खरिद कानूनबमोजिमको खरिद आवश्यकताको पहिचान नगरी, खरिद प्रयोजनार्थ बजेट माग गर्नु पूर्व आवश्यक तयारी बिना नै बजेट माग गरी खरिद कार्य टुक्र्याई, सम्झौताका सर्तिविपरीत स्वीकृत स्पेसिफिकेसनमा उल्लिखितभन्दा कम फिचर भएका, फरक र कम गुणस्तर तथा मूल्यका मालसामान खरिद गरी गलत Post Delivery Inspection प्रतिवेदनसमेत तयार गरी भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८२/०१/०४, २०८२/०१/१४, (०८१-CR-००८०) ९	डा. श्रवणकुमार मिश्र, निर्देशक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम गुणानन्दप्रसाद साह, वरिष्ठ ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक, उमेश चौधरी, वरिष्ठ ल्याब अधिकृत, अमरदीप महतो, लेखा अधिकृत र कर्मशीलप्रसाद गोप, ल्याब असिस्टेन्ट, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम मनमोहन मिश्र, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिस्ट र रामउदगार यादव, ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम सेभेन हिल्स प्रा.लि. र सञ्चालक, अनिल साह,	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१), दफा १९ (२) र दफा २४ रु.५,०१,९०,०८०।- दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.५,०१,९०,०८०।- दफा ८ (१) (क), (ड) र (ज)/दफा ८ (१) रु.५,०१,९०,०८०।- दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.५,०१,९०,०८०।-
१९	जिल्ला धनुषा, प्रदेश	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा	२०८२/०१/०४,	इमनारायण श्रेष्ठ, प्रदेश सचिव,	दफा ८ (१) (क), (च) र

	जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधामबाट आ.व. २०७९/८० मा आह्वान गरिएको ठेक्का नं. PPHL2/G/NCB/01/2079-80 को Procurement of Supply, Delivery and Installation of Equipments and Reagents for Establishment of Pathology lab in Municipality अन्तर्गतको खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला स्थापनाको लागि भएका खरिद कार्यमा प्रचलित कानूनबमोजिम खरिद कार्यको गुरुयोजना र पूर्वतयारी बिना बजेट माग गरी खरिद कार्य अगाडि बढाई स्पष्ट आधार, कारण र औचित्यता बिना नै ठेक्का टुक्र्याई, बोलपत्रदातासँगको मिलेमतोमा लागत अनुमान, स्पेसिफिकेसन तथा खरिद सर्तहरू तोकी खरिद कार्य गरेको, खरिद गरिएका उपकरणहरूको प्रयोगसमेत नभएको तथा कार्य सम्पन्न नहुँदै भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८२/०९/१४, (०८१-CR-००८१) १६	सामाजिक विकास मन्त्रालय, मधेश प्रदेश	(ज)/दफा ८ (१) र दफा २४ रु.२१,८९,३९,७६०।-
				नवीन दास, लेखा अधिकृत र मुक्तिनारायण साह, वरिष्ठ स्वास्थ्य प्रशासक, सामाजिक विकास मन्त्रालय, मधेश प्रदेश	दफा ८ (१) (क), (च) र (ज)/दफा ८ (१) रु.२१,८९,३९,७६०।-
				डा. श्रवणकुमार मिश्र, निर्देशक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (च), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१), दफा १९ (२) र दफा २४ रु.२१,८९,३९,७६०।-
				गुणानन्दप्रसाद साह, वरिष्ठ ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक, मनमोहन मिश्र, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिस्ट, रामउदगार यादव, ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक, जितेन्द्रकुमार साह, माइक्रोबायोलोजिस्ट, अमरेन्द्रकुमार मिश्र, माइक्रोबायोलोजिस्ट, दिपेन्द्रकुमार मिश्र, उपप्रमुख मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी, रमेशकुमार मण्डल, ल्याब असिस्टेन्ट, अमरदीप महतो, लेखा अधिकृत र कर्मशीलप्रसाद गोप, ल्याब असिस्टेन्ट प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (च) र (ज)/दफा ८ (१) रु.२१,८९,३९,७६०।-
				उमेश चौधरी, वरिष्ठ ल्याब अधिकृत,	दफा ८ (१) (क), (च), (ज) र

				प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२१,८९,३९,७६०।-
				हस्पिटल इन्टरप्राइजेज प्रा.लि., काठमाडौं र सञ्चालक, विशाल पण्डित	दफा ८ (१) (क), (च), (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.२१,८९,३९,७६०।-
२०	जिल्ला धनुषा, मधेश प्रदेश, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधामले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा गरेको ठेक्का नं. Re-PPHL2/G/NCB/02/2079-80, Procurement of Supply, Delivery and Installation of Equipment, IT Infrastructure, Software and Furniture for establishment of Pathology lab in Municipality अन्तर्गतको खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा ७२ वटा पालिकाहरूमा जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला स्थापनाको लागि भएका खरिद कार्यमा प्रचलित सार्वजनिक खरिद कानूनबमोजिमको खरिद आवश्यकताको पहिचान नगरी, आवश्यक पूर्वतयारी बिना नै बजेट माग गरी खरिद कार्य टुक्र्याई सम्झौताका सर्तविपरीत स्वीकृत स्पेसिफिकेसनमा उल्लिखितभन्दा कम फिचर भएका, फरक र कम गुणस्तर तथा मूल्यका मालसामान खरिद गरी	२०८२/०१/०४, २०८२/०१/१४, (०८१-CR-००८२) ९	डा. श्रवणकुमार मिश्र, निर्देशक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१), दफा १९ (२) र दफा २४ रु.६,०५,११,५००।-
				गुणानन्दप्रसाद साह, वरिष्ठ ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक र उमेश चौधरी, वरिष्ठ ल्याब अधिकृत, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.६,०५,११,५००।-
				अमरदीप महतो, लेखा अधिकृत र कर्मशीलप्रसाद गोप, ल्याब असिस्टेन्ट, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.६,०५,११,५००।-
				मनमोहन मिश्र, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिस्ट र रामउदगार यादव, ल्याब टेक्निसियन निरीक्षक, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, जनकपुरधाम	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज)/दफा ८ (१) रु.६,०५,११,५००।-
				सेभेन हिल्स प्रा.लि. र सञ्चालक, अनिल	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र

		भुक्तानी लिए/दिएको।		साह	दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.६,०५,११,५००।-
२१	जिल्ला सर्लाही, धनकौल गाउँपालिकाको वडा नं. ६ स्थित कृषि बाटो निर्माण कार्यमा मिलेमतो गरी प्राविधिक इस्टिमेटबमोजिम काम नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले मिलेमतोमा धनकौल गाउँपालिका वडा नं. ६ को कृषि बाटो निर्माण योजनामा वास्तविक गरेको कामभन्दा १२३ Cu.m. बढी काम गरेको नापी किताबमा उल्लेख गरी सोको झुटा बिल भरपाई बनाई बढी रकम भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८२/०१/०४, २०८२/०१/१५, (०८१-CR-००८३) ९	कृष्ण मोहनप्रसाद साह, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, उपेन्द्रप्रसाद साह, इन्जिनियर, मोहम्मद रफिक, सहायक पाचौ, र शशिरन्जन कुमार सिंह, सबइन्जिनियर, धनकौल गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.७,७९,२०५।-
				अभयकुमार साह, लेखापाल, धनकौल गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग), (ङ)/दफा ८ (१) रु.७,७९,२०५।-
				बोपेन्द्र राय, अध्यक्ष, इनरजित साह कानू, सचिव र सुरतीय कुमारी, कोषाध्यक्ष, कृषि बाटो निर्माण उपभोक्ता समिति	दफा ८ (४) रु.७,७९,२०५।-
				श्यामबाबु साह, वडा अध्यक्ष, धनकौल गाउँपालिका, वडा नं. ६	दफा १९ (२)
२२	जिल्ला बारा, फेटा गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा विद्युत पोल गाड्ने तथा तार तान्ने कार्य (PRM/04/079/80) को खरिद प्रक्रिया गोप्य राखी अनियमितता गरेको	प्रतिवादीहरूले मिलेमतोमा विद्युत पोल गाड्ने तथा तार तान्ने कार्यको बोलपत्र आह्वानको सूचना लुकाई सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन नगरी ठेक्काको प्रयोजनार्थ अभिलेखमा राख्ने गरी सौर्य	२०८२/०१/१७, २०८२/०१/२३, ४	गौरीशङ्कर कुमार सिंह, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र मुकेशप्रसाद साह, लेखा अधिकृत, फेटा गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ङ)/दफा ८ (१) रु.१,४२,१६०।-
				नेपाल मिडिया हाउस प्रा.लि., ललितपुर र प्रबन्ध निर्देशक, नवराज निरौला	दफा ८ (१) (ङ) र दफा २२/दफा ८ (१), दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,४२,१६०।-

	भन्नेसमेत।	दैनिक पत्रिकाको केही प्रतिमा मात्र सूचना प्रकाशित गरिएको विवरणसहितको पत्रिकाको आधारमा झुटा बिल भरपाई तयार गरी भुक्तानी लिने दिने कार्य गरेको।			
२३	जिल्ला कालिकोट, पलाता गाउँपालिका वडा नं. ९ र पचाल झरना गाउँपालिकाको सिमाना घाटाचौर, थिर्पुमा कर्णाली नदीमा गाडी तार्ने फेरी निर्माणको लागि विनियोजित रकम काम पूरा नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा कर्णाली नदी फेरी निर्माण योजनामा मनासिब कारण बिना निर्माण कार्य नै नगरी, निर्धारित सर्त तथा मापदण्डविपरीत कार्य गरी झुटा बिल, भरपाई र प्रतिवेदनसमेत तयार गरी भुक्तानी लिए दिएको।	२०८२/०९/२२, २०८२/०९/३१, (०८१-CR-००९४) १०	लक्ष्मणबहादुर बम, अध्यक्ष, पलाता गाउँपालिका, कालिकोट दाना न्यौपाने, उपाध्यक्ष र टक्कबहादुर बम, वडाध्यक्ष, वडा नं. ९, पलाता गाउँपालिका राजबहादुर बम, खडानन्द रिजाल, इन्जिनियर र विनोदकुमार बम, सबइन्जिनियर, तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, पलाता गाउँपालिका नन्दबहादुर शाही, सहलेखापाल, पलाता गाउँपालिका वीरजित रोकाय, अध्यक्ष, अंग विश्वकर्मा, सचिव र प्रदर्शिना बम, कोषाध्यक्ष, कर्णाली नदी फेरी निर्माण	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १४/दफा ८ (१) र दफा १४ रु.२५,०६,०५२।५३ दफा १९ (२) दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२५,०६,०५२।५३ दफा ८ (१) (ग), (ङ)/दफा ८ (१) रु.२५,०६,०५२।५३ दफा ८ (४) रु.२५,०६,०५२।५३

				उपभोक्ता समिति	
२४	जिल्ला सप्तरी, डाक्नेश्वरी नगरपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सम्पूर्ण वडामा १४८ वटा बिजुलीको पोलमा उच्चस्तरीय पोल लाइट जडान कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा पोललाइट जडानसम्बन्धी कार्यमा अस्वाभाविक बढी मूल्य राखी लागत अनुमान तयार गरेर नभए नगरेको कामलाई भए गरेको काम हो भनी गलत नापी किताब र बढी काम भएको गलत प्रतिवेदनसमेत तयार तथा स्वीकृति गरी बढी रकम भुक्तानी लिएको।	२०८२/०१/२२, २०८२/०१/३०, (०८१-CR-००९३) ९	रामकिसुन यादव, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, कुलानन्द बिराजी, इन्जिनियर, रामाकान्त चौधरी, इन्जिनियर र सञ्जयकुमार यादव, सबइन्जिनियर, डाक्नेश्वरी नगरपालिका	दफा ८ (१) (क), (ग), (ङ), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२५,०४,५३०।-
				अनिता परियार, लेखापाल, डाक्नेश्वरी नगरपालिका	दफा ८ (१) (ग) र (ङ)/दफा ८ (१) रु.३,९२,०००।-
				निकिता चौधरी, सहायक (पाँचौँ) र विनोदकुमार ठाकुर, शाखा अधिकृत, डाक्नेश्वरी नगरपालिका	दफा ८ (१) (ग) र (ङ)/दफा ८ (१) रु.२,०६,९३५।८१
				जि.एस. निर्माण सेवा र प्रोपराइटर, विजयकुमार यादव	दफा ८ (४) रु.२५,०४,५३०।-
२५	जिल्ला रुकुम पश्चिम, बाफिकोट गाउँपालिका वडा नं. २ मा आ.व. २०७९/८० मा सञ्चालित पिपलकाँडा-मेलगैरी सडकखण्ड निर्माण योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा पिपलकाँडा मेलगैरी सडक निर्माण योजनामा लागत अनुमानबमोजिम फिल्डमा नभएको कार्य भएको भनी झुटा व्यहोरा उल्लेख गरी नापी किताब, अनुगमन प्रतिवेदन र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा वास्तविक भएको कामभन्दा बढी मूल्याङ्कन गरी	२०८२/०१/२२, २०८२/०२/०७, (०८१-CR-००९९) ५	दुर्गबहादुर ओली, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र दलबहादुर ओली, खानेपानी तथा सरसफाइ टेक्निसियन, बाफिकोट गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२१,६३,८६५।४४
				मालिका बस्नेत निर्माण सेवा र प्रोपराइटर, शान्तबहादुर बस्नेत	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.२१,६३,८६५।४४
				महेन्द्र शर्मा, लेखापाल, बाफिकोट गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ग) र (ङ)/दफा ८ (१)

		अधिक भुक्तानी गरेको।			रु.२१,६३,८६५।४४
२६	राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रबाट आ.व. २०७५/७६ मा IFB No. NITC/G/NCB-6-075/076, Supply, Delivery and Installation and Commissioning of RISC and HCI Servers खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा Training, Installation and Configuration at GIDC and DRC मा स्वार्थ बाझिने गरी तयार भएको लागत अनुमानबाट बनेको बोलपत्र कागजात तथा सम्झौतामा निर्धारित कार्य नगरी, रकम भुक्तानी हुँदाको बखत र तत्पश्चात् समेत Warranty Onsite Support को कार्य नै नभएको अवस्थामा समेत सम्झौताबमोजिमको कार्य भएको भनी रकम भुक्तानी दिए/लिएको।	२०८२/०१/२२, २०८२/०२/०५, (०८१-CR-००९८) ६	सुनिल पौडेल, तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र रमेश पोखरेल, सहायक निर्देशक र रामशरण गायक, कम्प्युटर इन्जिनियर, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र निमबहादुर वली, लेखा अधिकृत, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र म्याक्स इन्टरनेसनल प्रा.लि. र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अकबर हुसेन	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१), दफा १९ (२) र दफा २४ रु.५,७९,००,०००।- दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.५,७९,००,०००।- दफा ८ (१) (ड) र (ज)/दफा ८ (१) रु.५,७९,००,०००।- दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.५,७९,००,०००।-
२७	जिल्ला मुगु, सोरु गाउँपालिका वडा नं. १० स्थित सहिदगेटदेखि कोटसम्म सडक निर्माण योजनामा वास्तविक कामभन्दा बढी मूल्याङ्कन गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा सहिदगेटदेखि कोटसम्म सडक निर्माण योजनामा उपभोक्ता समिति गठन पूर्व नै योजना सम्झौता गरी लागत अनुमानबमोजिम कार्य नगरी वास्तविक भएको कामभन्दा नापी किताब,	२०८२/०१/३१, २०८२/०२/०८, (०८१-CR-०१०१) ११	वीरेन्द्र मल्ल, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, प्रकाश आचार्य, इन्जिनियर र मनोज धामी, असिस्टेन्ट सबइन्जिनियर, सोरु गाउँपालिका जेठबहादुर बुढा, लेखापाल र नवीन बुमी, योजना शाखा प्रमुख, सोरु गाउँपालिका विष्णुदत्त जैसी, अध्यक्ष, पौमल सार्की,	दफा ८ (१) (ग), (ड) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२३,२२,८३२।१६ दफा ८ (१) (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.२३,२२,८३२।१६ दफा ८ (४)

		अनुगमन प्रतिवेदन र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा बढी मूल्याङ्कन गरी अधिक भुक्तानी गरेको।		सचिव, र नन्ददेवी जैसी, कोषाध्यक्ष सहिदगेटदेखि कोटसम्म सडक निर्माण योजना उपभोक्ता समिति	रु.२३,२२,८३२।१६
				दलवीर सार्की, संयोजक, धर्मराज जैसी, सदस्य, अनुगमन समिति, सहिदगेटदेखि कोटसम्म सडक निर्माण योजना उपभोक्ता समिति र वीरेन्द्रबहादुर मल्ल, तत्कालीन कार्यवाहक वडा अध्यक्ष, सोरु गाउँपालिका, वडा नं. १०	दफा १९ (२)
२८	जिल्ला सप्तरी, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० को स्वीकृत बजेटअनुसार गाउँपालिकाअन्तर्गत विभिन्न निर्माण कार्यको लागि बोलपत्र आह्वानको सूचनामा मिलेमतो गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा गाउँपालिकाका विभिन्न ठेक्काको बोलपत्र आह्वान तथा आशयपत्रको सूचना सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन नगरी नगराई ठेक्काको प्रयोजनार्थ अभिलेखमा राख्ने गरी सौर्य राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको एक प्रति मात्र तयार गरी झुटा बिल भरपाईका आधारमा भुक्तानी लिने दिने कार्य गरेको।	२०८२/०२/१४, २०८२/०२/२०, (०८१-CR-०१०५) ७	सुरेन्द्रकुमार यादव, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र शत्रोहन दास, सहलेखापाल, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिका	दफा ८ (१) (ड)/दफा ८ (१) रु.३,१६,४१०।-
				टाइम्स रिपब्लिक मिडिया प्रा.लि. र संस्थापक सदस्य, भुषणकुमार सिंह	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३,१६,४१०।-
				डच मिडिया प्रा.लि. र निर्देशक, रवि अर्याल	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३,१६,४१०।-
				कृष्णबहादुर कार्की, प्रबन्ध निर्देशक, प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक प्रा.लि.	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश

					रु.३,१६,४१०।-
२९	जिल्ला खोटाङ, दिप्रुड चुइचुम्मा गाउँपालिका वडा नं. ७ स्थित श्री कृष्ण उच्च माध्यमिक विद्यालयमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङबाट भवन निर्माणका लागि विनियोजित रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा विद्यालयको ४ कोठे आर.सी.सी. भवन निर्माण कार्यमा सम्झौताअनुसारको काम नगरी झुटा मूल्याङ्कन प्रतिवेदनका आधारमा विद्यालयको खातामा रकम निकास गरी भवन निर्माणको प्रक्रिया पूरा नै नगरी विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयको आधारमा रकम भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८२/०२/१४, २०८२/०२/२३, (०८१-CR-०११०) ९	ज्ञानमणि नेपाल, तत्कालीन जिल्ला शिक्षा अधिकारी, बृधन यादव, इन्जिनियर र शिवराज राई, सबइन्जिनियर, जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङ	दफा ८ (१) (ख), (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२५,५०,०००।-
				भुवनप्रसाद आचार्य, लेखा अधिकृत र सुरेशकुमार श्रेष्ठ, लेखापाल, जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङ	दफा ८ (१) (ख), (ग), (ङ)/दफा ८ (१) रु.२५,५०,०००।-
				खेमराज मगर, तत्कालीन प्रधानाध्यापक, श्री कृष्ण उच्च माध्यमिक विद्यालय	दफा ८ (१) (ख), (ग), (ङ) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.२५,५०,०००।-
				टिकाराम राई, तत्कालीन अध्यक्ष र हरिनारायण राई, अध्यक्ष, विद्यालय व्यवस्थापन समिति	दफा ८ (१) (ख), (ग), (ङ)/दफा ८ (१) रु.२५,५०,०००।-
				जयप्रसाद राई, ठेकेदार,	दफा ८ (१) (ख), (ग), (ङ) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.२५,५०,०००।-
३०	जिल्ला सर्लाही, चक्रघट्टा गाउँपालिकामा आ.व. २०७८/७९ मा नवीकरणीय ऊर्जा	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा प्रचलित कानूनविपरीत सौर्य बत्ती जडान शीर्षकका ९ वटा योजनालाई ५ वटा	२०८२/०२/१४, २०८२/०२/२९, (०८१-CR-०१२३) १३	विक्रम यादव, तत्कालीन अध्यक्ष, चक्रघट्टा गाउँपालिका	दफा ८ (१) (क), (ङ) र (ज)/दफा ८ (१) र दफा २४ रु.२,४९,४०,११०।-
				लालबाबुप्रसाद साह, तत्कालीन निमित्त	दफा ८ (१) (क), (ङ) र

	प्रविधिअन्तर्गत सौर्य बत्ती जडान कार्यक्रममा विनियोजित बजेटमा योजना टुक्र्याई खरिद गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्याकेजमा टुक्र्याई, स्पेसिफिकेसन र नर्म्स तयार नगरी पुष्ट्याईको आधार बिना अस्वाभाविक दरभाउ रहेको लागत अनुमान तयारी र स्वीकृत गरेको, बोलपत्रदाताको योग्यता र बोलपत्रसम्बन्धी कागजात तयार नगरी राष्ट्रियस्तरको दैनिक समाचारपत्रमा प्रकाशन नगरेको तथा बिलअनुसारको सामान आपूर्ति नभए तापनि खरिद कार्य सम्पन्न भएको भनी भुक्तानी लिए दिएको।		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सञ्जयकुमार ठाकुर, सहायक पाँचौं (लेखापाल), रामकैलाश राय यादव, सहायक पाँचौं, सन्तोष राय, सबइन्जिनियर र राजु राय, सबइन्जिनियर, चक्रघट्टा गाउँपालिका	(ज)/दफा ८ (१) रु.२,४९,४०,११०।-
				शिवशङ्कर प्रसाद कुशवाहा, लेखा अधिकृत, चक्रघट्टा गाउँपालिका	दफा ८ (१) (क), (ड) र (ज)/दफा ८ (१) रु.४७,५९,५६०।-
				स्काई राइज ट्रेडिङ कन्सर्न, मलङ्गवा, सर्लाही र प्रोप्राइटर, जयप्रकाश यादव	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.५६,३९,८४०।-
				एस.के. स्टोर्स, मलङ्गवा र प्रोप्राइटर, रञ्जुकुमारी साह	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.९५,२३,९१०।-
				जियो टेक्निकल एण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर सोलुसन नेपाल, मलंगवा र प्रोप्राइटर, सङ्गीता कुमारी	दफा ८ (१) (क), (ड), (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.९५,७६,३६०।-
३१	जिल्ला रौतहट, फतुवा विजयपुर नगरपालिका वडा नं. ४ मा कृषकहरूलाई	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा स्प्रे ट्याङ्की खरिद गर्नेसम्बन्धी बोलपत्र आह्वान र बोलपत्र	२०८२/०२/२१, २०८२/०२/२६, (०८१-CR-०११४)	शम्भुकुमार यादव, तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र नवीनकुमार यादव, सहलेखापाल,	दफा ८ (१) (ड) र दफा ११/दफा ८ (१) र दफा ११ रु.२,१२,२२५।-

	वितरण गर्ने स्प्रे ट्याङ्की खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	स्वीकृत भएको आशयको सूचना प्रकाशन भएको भनी सूचनाको नक्कली प्रति कार्यालयको अभिलेखमा राखी क्रमशः जनसवाल राष्ट्रिय दैनिक र तराई पोस्टको नाममा भुक्तानी दिएको।	६	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	
				ओमप्रकाश यादव, प्रतिनिधि, तराई पोस्ट	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.२,१२,२२५।-
				जनसवाल पब्लिकेशन प्रा.लि. र सम्पादक, रामजी बगाले	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,७२,८२५।-
				रुपेन्द्र पटेल, प्रकाशक, तराई पोस्ट	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३९,४००।-
३२	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सप्तरीको Veterinary Office Building निर्माणसम्बन्धी ठेकामा मिलेमतो गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा Veterinary Office Building निर्माणसम्बन्धी ठेकाको बोलपत्र आह्वानको सूचना लुकाई छिपाई सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन नगरी ठेकाको प्रयोजनार्थ अभिलेखमा राख्ने गरी सौर्य राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको एक प्रतिमा मात्र सूचना प्रकाशित गरी सोही झुटा विवरण र	२०८२/०३/०४, २०८२/०३/११, (०८१-CR-०१३२) ४	डा. प्रभात झा, तत्कालीन कार्यालय प्रमुख र अनिल लिम्बु, सह-लेखापाल, भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सप्तरी	दफा ८ (१) (ड)/दफा ८ (१) रु.१,२९,६६७।-
				मोडेक एडभर्टाइजिङ प्रा.लि. र प्रोप्राइटर, कौशलराज सिंह	दफा ८ (१) (ड) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,२९,६६७।-

		कागजातहरूको आधारमा भुक्तानी लिने दिने कार्य गरेको।			
३३	जिल्ला मकवानपुर, थाहा नगरपालिकामा अक्सिजन जेनेरेसन प्लान्ट खरिद गर्दा मिलेमतोमा बढी मूल्य तिरेर अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा अक्सिजन जेनेरेसन प्लान्ट खरिद कार्यको बोलपत्र मूल्याङ्कन गर्दा बदनियतपूर्वक स्वीकृत स्पेसिफिकेसनमा उल्लिखित विशेषताभन्दा फरक रूप, आकार, तोकिएको सर्त तथा मापदण्डविपरीत झुटा कागजातहरू पेस गरी कम गुणस्तर र कम मूल्यको फरक प्रविधिको Refrigerated Air Dryer Technology उपलब्ध गराउने भनी प्रस्तावित बोलपत्रलाई प्राविधिक मूल्याङ्कनमा उत्तीर्ण गराई सम्झौता गरी मोबिलाइजेसन पेश्की रकमसमेत भुक्तानी लिने दिने कार्य गरेको।	२०८२/०३/१८, २०८२/०३/२२, (०८१-CR-०१३६) ७	हरिलाल पुरी, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, हरिबहादुर खपाङ्गी मगर, तत्कालीन लेखा अधिकृत, सन्तोष बोहरा, तत्कालीन इन्जिनियर, र सुदर्शन पहेली, सहायक पाँचौ, थाहा नगरपालिका राजेश्वर कमली, बायोमेडिकल इन्जिनियर, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बागमती प्रदेश श्री शुभारम्भ सर्भिस ट्रेडर्स प्रा.लि. र अध्यक्ष, सोबित प्रसाई	दफा ८ (१) (ग), (ङ), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.१,१०,०१,१९९।७५ दफा ८ (१) (ग), (ङ), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.१,१०,०१,१९९।७५ दफा ८ (१) (ग), (ङ), (ज) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,१०,०१,१९९।७५
३४	जिल्ला खोटाङ, दिप्रुङ	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा	२०८२/०३/१८,	बालकृष्ण चापागाई, तत्कालीन जिल्ला	दफा ८ (१) (ख), (ग) र

	चुइचुम्मा गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित श्री जनता उच्च माध्यमिक विद्यालयमा भवन निर्माण तथा मर्मत सम्भारका लागि प्राप्त रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	चारकोठे विद्यालय भवन निर्माणमा सम्झौताको सर्तिविपरीत कम गुणस्तरको सामग्रीबाट निर्धारित मापदण्डविपरीतका कार्य गरी झुटा बिल भरपाई पेस गरी प्रयोगमा नै ल्याउन नसकिने भवन निर्माणको भुक्तानी दिने/लिने कार्य गरेको।	२०८२/०३/२६, (०८१-CR-०१४९) ९	शिक्षा अधिकारी, जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङ	(ड)/दफा ८ (१) रु.१०,००,०००।-
				गणेशप्रसाद भट्टराई, तत्कालीन जिल्ला शिक्षा अधिकारी, जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङ	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.१४,००,०००।-
				भुवनप्रसाद आचार्य, तत्कालीन लेखा अधिकृत, जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङ	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.१५,००,०००।-
				सुरेशकुमार श्रेष्ठ, तत्कालीन लेखापाल, जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङ	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.२,८०,०००।-
				शिवराज राई, तत्कालीन सबइन्जिनियर, जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खोटाङ	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.२४,००,०००।-
				हेम्बर बस्नेत, तत्कालीन प्रधानाध्यापक, जनता उच्च माध्यमिक विद्यालय, खोटाङ	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.३०,५०,०००।-
				दिलिपकुमार राई, तत्कालीन अध्यक्ष, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, जनता उ.मा.वि.	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.३०,५०,०००।-
				चर्चबहादुर विश्वकर्मा, तत्कालीन अध्यक्ष, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, जनता उ.मा.वि.	दफा ८ (१) (ख), (ग) र (ड)/दफा ८ (१) रु.२४,००,०००।-
				बबेन्द्र राई, भवन निर्माण गर्ने व्यक्ति	दफा ८ (१) (ख), (ग) (ड) र

					दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.७,००,०००।-
३५	राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रमा Supply, delivery, installation and commissioning of high computer infrastructure खरिद कार्यमा मिलेमतो गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा High computer infrastructure को खरिद कार्यमा स्वीकृत प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तथा बोलपत्र कागजातमा निर्धारित सर्त तथा मापदण्डविपरीत 2.1 GHz को गुणस्तरहीन प्रोसेसर रहेकोमा स्टोरेज आपूर्ति गरेको झुटा कागजातहरू पेस गरी बढी मूल्य कायम गरी भुक्तानी लिने/दिने कार्य गरेको।	२०८२/०३/२५, २०८२/०३/२७, (०८१-CR-०१४२) ७	सुनिल पौडेल, तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र	दफा ८ (१) (ग), (ङ), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१), दफा १९ (२) र दफा २४ रु.१५,८८,५०,०००।-
				सफल श्रेष्ठ, निर्देशक, रमेश पोखरेल, सहायक निर्देशक र रामशरण गायक, कम्प्युटर इन्जिनियर, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र	दफा ८ (१) (ग), (ङ), (ज) र दफा १९ (२)/दफा ८ (१) र दफा १९ (२) रु.१५,८८,५०,०००।-
				निमबहादुर वली, लेखा अधिकृत, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र	दफा ८ (१) (ग), (ङ), (ज)/दफा ८ (१) रु.१५,८८,५०,०००।-
				वर्ल्ड डिस्ट्रिब्युसन नेपाल प्रा.लि., काठमाडौं र अध्यक्ष तथा प्रबन्ध निर्देशक, अरुण श्रेष्ठ	दफा ८ (१) (ग), (ङ) र दफा २२/दफा ८ (१) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१५,८८,५०,०००।-

२.८.३ झुटा/नक्कली शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र पेस गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालत, काठमाडौंमा दायर गरेका झुटा/नक्कली शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रसम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.२०

झुटा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र पेस गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दाहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको व्यहोरा	आयोगको निर्णय मिति/आरोपपत्र दायर मिति/मुद्दा नं र प्रतिवादी सङ्ख्या	प्रतिवादीको नाम, पद र कार्यालय	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम कसुर/सजाय मागदाबी
१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, बुटवल वितरण केन्द्रका सहायक लेखापाल पदमा कार्यरत सुधिरकुमार चतुर्वेदीको भारतमा अध्ययन गरी उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक प्रमाणपत्र छानबिनको लागि पठाइएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले विहार संस्कृत शिक्षा बोर्ड, पटनाबाट जारी भएको भनिएको मध्यमा (हाइस्कूल) तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी नेपाल विद्युत प्राधिकरणको क्लर्क पदमा स्थायी नियुक्ति लिई ओहोदा, लाभ र सुविधा प्राप्त गरेको।	२०८१/०४/१०, २०८१/०४/२४, (०८१-CR-०००६) १	सुधिरकुमार चतुर्वेदी, सहायक लेखापाल, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, बुटवल वितरण केन्द्र	दफा १६ (१)
२	श्री सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, नं. ४३ रिजभ गण हेडक्वार्टर, बनबेहडा, कैलालीका तत्कालीन सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक वीरसिंह साहुले सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक पदमा बढुवा नियुक्तिको लागि पेस गरेको बि.ए. तहको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले डा. राममनोहर लोहिया अवध विश्वविद्यालय, फैजाबादबाट जारी भएको भनिएको बी.ए. तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/०४/१०, २०८१/०५/०७, (०८१-CR-००१३) १	वीरसिंह साहु, तत्कालीन सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक, श्री सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, नं ४३ रिजभ गण हेडक्वार्टर, बनबेहडा, कैलाली	दफा १६ (१) र भ्र. नि. ऐ., २०१७ को दफा १२/दफा १६ (१) र भ्र. नि. ऐ., २०१७ को दफा १२, दफा २९ (२)

३	जिल्ला कपिलवस्तु, यशोधरा गाउँपालिका, गौरी स्वास्थ्य चौकीमा सि.अ.न.मी. पदमा कार्यरत सरस्वती ओली क्षेत्रीको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले माध्यमिक शिक्षा परिषद्, उत्तर प्रदेशबाट जारी भएको भनिएको हाइस्कूल तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी मा.सि.का. पदमा नियुक्ति लिई स्तर वृद्धिसमेत भएको।	२०८१/०४/२४, २०८१/०५/०६, (०८१-CR-००१२) १	सरस्वती ओली क्षेत्री, सि.अ.न.मी निरीक्षक (अधिकृत छैठौं), गौरी स्वास्थ्य चौकी, कपिलवस्तु	दफा १६ (१)
४	जिल्ला स्याङ्जा, गल्याङ नगरपालिका, श्री जगन्नाथदेवी स्वास्थ्य चौकीमा कार्यरत सि.अ.हे.व. हीमा डुम्रे न्यौपानेको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले माध्यमिक शिक्षा परिषद्, उत्तर प्रदेशबाट जारी भएको भनिएको हाइस्कूल तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी ग्रामीण स्वास्थ्य कार्यकर्ता पदमा नियुक्ति लिई स्तर वृद्धिसमेत भएको।	२०८१/०४/२९, २०८१/०५/०६, (०८१-CR-००११) १	हीमा डुम्रे न्यौपाने, सि.अ.हे.व., श्री जगन्नाथदेवी स्वास्थ्य चौकी, गल्याङ न.पा., स्याङ्जा	दफा १६ (१)
५	जिल्ला ललितपुर, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, पाटन अस्पतालमा सिनियर ल्याब अधिकृत पदमा कार्यरत दिपेन्द्र यादवको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले मगध विश्वविद्यालय, बोधगया, बिहारबाट जारी भएको भनिएको B.M.L.T.(LE) तहको नक्कली शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र पेस गरी ल्याब अधिकृत (तह-८) पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/०५/०७, २०८१/०६/०२, (०८१-CR-००२६) १	दिपेन्द्र यादव, ल्याब अधिकृत, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, पाटन अस्पताल, लगनखेल	दफा १६ (१)
६	टीकापुर बहुमुखी क्याम्पस, कैलालीका जुनियर असिस्टेन्ट पदमा कार्यरत देवराज वनको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले केन्द्रीय माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, नयाँ दिल्लीबाट जारी भएको भनिएको एस.एल.सी. तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी जुनियर असिस्टेन्ट पदमा समायोजन नियुक्ति लिएको।	२०८१/०५/०७, २०८१/०५/१८, (०८१-CR-००१५) १	देवराज वन, जुनियर असिस्टेन्ट, टीकापुर बहुमुखी क्याम्पस	दफा १६ (१) र भ्र. नि. ऐन, २०१७ को दफा १२/दफा १६ (१), भ्र. नि. ऐन, २०१७ को दफा १२ र २९ (२)
७	जिल्ला डडेल्धुरा, कृषि ज्ञान केन्द्रमा सबइन्जिनियर पदमा कार्यरत लालबहादुर वि.क. को शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र	प्रतिवादीले प्राविधिक शिक्षा व्यावसायिक तालिम परिषद्बाट जारी भएको भनिएको डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ विषयको	२०८१/०५/१९, २०८१/०५/२४, (०८१-CR-००१९)	लालबहादुर वि.क., सबइन्जिनियर, कृषि ज्ञान केन्द्र, डडेल्धुरा	दफा १६ (१)

	नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	झुटा शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी सबइन्जिनियर पदमा नियुक्ति लिएको।	१		
८	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं.३२ स्थित सहरी स्वास्थ्य केन्द्र, मालेपाटनमा अ.हे.व. पदमा कार्यरत शोभा बुढाथोकीको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डबाट जारी भएको भनिएको एस.एल.सी. तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी अ.हे.व. पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/०५/१९, २०८१/०५/३१, (०८१-CR-००२३) १	शोभा उप्रेती, अ.हे.व., सहरी स्वास्थ्य केन्द्र, मालेपाटन, पोखरा	दफा १६ (१) र भ्र. नि.ऐन २०१७ दफा १२ र २९ (२)
९	जिल्ला सुनसरी, रामधुनी नगरपालिकामा इन्जिनियर पदमा कार्यरत देवेन्द्र नारायण चौधरीको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले केन्द्रीय माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, दिल्ली, भारतबाट जारी भएको भनिएको सिनियर स्कुल तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी इन्जिनियर पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/०५/१९, २०८१/०५/३१, (०८१-CR-००२४) १	देवेन्द्र नारायण चौधरी, इन्जिनियर, रामधुनी नगरपालिका	दफा १६ (१)
१०	डडेल्धुरा अस्पताल विकास समितिको अध्यक्ष पदमा कार्यरत लक्ष्मण सिंहको शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले पाटन संयुक्त क्याम्पसबाट जारी भएको भनिएको स्नातक तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी अस्पताल विकास समितिको अध्यक्ष पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/०५/२७, २०८१/०५/३१, (०८१-CR-००२५) १	लक्ष्मण सिंह, अध्यक्ष, डडेल्धुरा अस्पताल विकास समिति	दफा १६ (१)
११	जिल्ला डडेल्धुरा, परशुराम नगरपालिका वडा नं. ८ अन्तर्गत आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा अ.हे.व. पदमा कार्यरत रमेश बोहराको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्,भक्तपुरबाट जारी भएको भनिएको सी.एम.ए. तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी अ.हे.व. पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/०८/०६, २०८१/०८/१४, (०८१-CR-००३२) १	रमेश बोहरा, अ.हे.व., परशुराम नगरपालिका	दफा १६ (१)
१२	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, नं. २९ गण, ज्वालामाई, दाङमा कार्यरत तत्कालीन	प्रतिवादीले माध्यमिक शिक्षा परिषद्, क्षेत्रीय कार्यालय, प्रयागराजबाट जारी भएको	२०८१/०८/२०, २०८१/०८/२६,	छविीलाल कुँवर, तत्कालीन सशस्त्र प्रहरी	दफा १६ (१) र भ्र.नि. ऐन २०१७

	सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक छविलाल कुँवरको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	भनिएको हाइस्कूल तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी प्रहरी जवान पदमा नियुक्ति लिई बढुवासमेत भएको।	(०८१-CR-००३७) १	निरीक्षक, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, नं. २९ गण, दाङ	को दफा १२, दफा २९ (२)
१३	नेपाल बिमा प्राधिकरणका अध्यक्ष सूर्यप्रसाद सिलवालले नागरिकतामा केरमेट गरी पटकपटक जन्ममिति संशोधन गरी उमेरको हदबाट अनिवार्य अवकाश हुनुपर्नेमा नभई राष्ट्रसेवक पदमा बहाल नै रही पदको दुरुपयोग गरी लाभ, सुविधा र अधिकारको प्रयोग गरिरहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले बदनियत राखी राष्ट्रसेवकको हैसियत, लाभ, सुविधा प्राप्त गर्न जन्ममितिको झुटा विवरण/व्यहोरा पेस गरी स्वतः अवकाश हुने कानुनी व्यवस्थालाई अनदेखा गरी बिमा प्राधिकरणको अध्यक्षको ओहोदा, हैसियत र सुविधा प्रयोग गरिरहेको।	२०८१/०८/२३, २०८१/०८/२४, (०८१-CR-००३६) १	सूर्यप्रसाद सिलवाल, अध्यक्ष, नेपाल बिमा प्राधिकरण	दफा १५ र दफा १६ (१)/दफा १५, दफा १६ (१) र दफा २४
१४	जिल्ला चितवन, वि.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, भरतपुरमा हेल्पर (प्राविधिक) पदमा कार्यरत मनसुन नेपालको स्कूल तहको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, सानोठिमीबाट जारी भएको भनिएको एस.एल.सी. तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी हेल्पर (प्राविधिक) पदमा नियुक्ति लिई जुनियर असिस्टेन्ट पदमा बढुवासमेत भएको।	२०८१/०९/०४, २०८१/०९/०७, (०८१-CR-००४१) १	मनसुन नेपाल, जुनियर असिस्टेन्ट, वि.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, भरतपुर	दफा १६ (१)
१५	जिल्ला मोरङ, पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयका मुख्य सहायक (कम्प्युटर) हिरालाल यादवसमेतको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको छायाँप्रति पाना-११ समेत आवश्यक छानबिनका लागि पठाइएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले महाराजा अग्रसेन पब्लिक स्कूल, नयाँ दिल्लीबाट जारी भएको भनिएको प्रवीणता प्रमाणपत्र तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी मुख्य सहायक (कम्प्युटर) पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/०९/२५, २०८१/१०/०४, (०८१-CR-००५०) १	हिरालाल यादव, मुख्य सहायक (कम्प्युटर), पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय	दफा १६ (१)
१६	जिल्ला चितवन, वि.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, भरतपुर,	प्रतिवादीले त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट जारी भएको भनिएको प्रवीणता प्रमाणपत्र तहको	२०८१/१०/०३, २०८१/१०/११,	कमला अधिकारी, वरिष्ठ सहायक, वि.पी.	दफा १६ (१)

	चितवनमा प्रशासनतर्फ वरिष्ठ सहायक पदमा कार्यरत कमला अधिकारीको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी वि.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालको सहायक पदमा बढुवा नियुक्ति लिएको।	(०८१-CR-००५२) १	कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल	
१७	जिल्ला बझाङ, जयपृथ्वी नगरपालिकाअन्तर्गतको जालपा माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत प्रशिक्षक दीपक बोहराको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद्बाट जारी भएको भनिएको प्रमाणपत्र तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी सहायक प्रशिक्षक पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/१०/१४, २०८१/१०/२३, (०८१-CR-००५७) १	दिपक बोहरा, सहायक प्रशिक्षक, जालपा माध्यमिक विद्यालय, बझाङ	दफा १६ (१)
१८	कोसी अस्पताल, विराटनगर, मोरङमा कार्यरत जितेन्द्र भनिने जितेन चौधरीको B.Sc. तहको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र झुटा रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले राजिव गान्धी युनिभर्सिटी अफ हेल्थ साइन्स, कर्नाटकबाट जारी भएको भनिएको B.Sc. MIT तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी कोसी अस्पतालको रेडियोग्राफर पदमा नियुक्ति लिई पदोन्नतिसमेत भएको।	२०८१/११/११, २०८१/११/२०, (०८१-CR-००६३) १	जितेन चौधरी, रेडियोग्राफर, कोसी अस्पताल	दफा १६ (१)
१९	जिल्ला सर्लाही, बरहथवा नगरपालिकास्थित श्री चक्र जनता सहिद गङ्गा माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक पवनकुमार बुढाथोकीको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले त्रिभुवन विश्वविद्यालय, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, बल्लु, काठमाडौँबाट जारी भएको भनिएको प्रवीणता प्रमाणपत्र तह नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी नि.मा.वि. तृतीयस्तरको पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८१/११/२८, २०८१/१२/०३, (०८१-CR-००६४) १	पवनकुमार बुढाथोकी, शिक्षक, श्री चक्र जनता सहिद गङ्गा मा.वि., बरहथवा	दफा १६ (१) र भ्र. नि. ऐ. २०१७ को दफा १२ र २९
२०	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिन्धुलीमा सञ्चार शाखामा कार्यरत प्रहरी सहायक निरीक्षक श्यामकुमार गिरी भनिने कुमार गिरीले सेवा प्रवेश गर्दा पेस गरेको एस.एल.सी.	प्रतिवादीले बिहार संस्कृत शिक्षा बोर्ड, पटनाबाट जारी भएको भनिएको मध्यमा तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी प्रहरी जवान पदमा नियुक्ति लिई प्रहरी	२०८१/१२/११, २०८१/१२/१७, (०८१-CR-००७०) १	कुमार गिरी, प्राविधिक प्रहरी सहायक निरीक्षक, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिन्धुली	दफा १६ (१) र भ्र.नि. ऐन, २०१७ को दफा १२/दफा १६ (१) र भ्र.नि.

	तहको शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्रहरू नकली रहेको भन्नेसमेत।	सहायक निरीक्षक पदमा बढुवासमेत भएको।			ऐन, २०१७ दफा १२, दफा २९ (२)
२१	जडिबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड, शाखा कार्यालय, कैलालीका प्रमुख स्टोर सहायक पदमा कार्यरत प्रेमबहादुर रावलको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नकली भएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले माध्यमिक शिक्षा परिषद्, उत्तर प्रदेशबाट जारी भएको भनिएको हाइस्कूल तहको नकली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी स्टोर सहायक तहमा सुरु नियुक्ति लिई बढुवासमेत भएको।	२०८१/१२/२२, २०८१/१२/२८, (०८१-CR-००७४) १	प्रेमबहादुर रावल, प्रमुख स्टोर, जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड, शाखा कार्यालय, टीकापुर	दफा १६ (१) र भ्र. नि. ऐन, २०१७ को दफा १२ र दफा २९/दफा १६ (१) र भ्र. नि. ऐन, २०१७ को दफा १२ र दफा २९ (२)
२२	जिल्ला सिराहा, श्री महावीर मा.वि. चैनपुरमा कार्यरत शिक्षक ईश्वर स्याङ्गबाले सम्बन्धित निकायबाट अनुमति नलिई अन्यत्रसमेत अध्यापन गरेको तथा सोही विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक टिकबहादुर मगरले नियुक्तिका लागि पेस गरेको अध्यापन अनुमतिपत्र झुटा भएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले शिक्षक सेवा आयोगबाट जारी भएको भनिएको माध्यमिक तहको नकली अध्यापन अनुमतिपत्र पेस गरी शिक्षक पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८२/०१/१०, २०८२/०१/१६, (०८१-CR-००८५) १	टिकबहादुर मगर, शिक्षक, श्री महावीर मा.वि., चैनपुर	दफा १६ (१)
२३	राष्ट्रिय आवास कम्पनी लिमिटेड, पुल्चोक, ललितपुरमा इन्जिनियर (करार) पदमा कार्यरत सुमन खनालको शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्र नकली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट जारी भएको भनिएको B.E. Civil Engineering तहको नकली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी इन्जिनियर पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८२/०१/१७, २०८२/०१/२५, (०८१-CR-००८९) १	सुमन खनाल, तत्कालिन इन्जिनियर, राष्ट्रिय आवास कम्पनी लिमिटेड, पुल्चोक, ललितपुर	दफा १६ (१)
२४	जिल्ला चितवन, खैरहनी नगरपालिका वडा	प्रतिवादीले माध्यमिक शिक्षा परिषद्, उत्तर	२०८२/०१/२२,	गोपालप्रसाद शर्मा,	दफा १६ (१) र

	नं. ६, श्री खैरहनी माध्यमिक विद्यालयमा मा.वि. द्वितीय तहमा कार्यरत स्थायी शिक्षक गोपालप्रसाद शर्माको प्रवीणता प्रमाणपत्र तहको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रदेश, भारतबाट जारी भएको भनिएको प्रवीणता प्रमाणपत्र तहको नक्कली शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र लिई त्यसका आधारमा अन्य माथिल्ला तहको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रसमेत प्राप्त गरेर सो प्रमाणपत्रका पेस गरी मा.वि. (तृतीय तह) शिक्षक पदमा नियुक्ति लिई बढुवासमेत भएको।	२०८२/०१/३१, (०८१-CR-००९२) १	शिक्षक, खैरहनी मा.वि., खैरहनी-६, चितवन	भ्र.नि. ऐन, २०१७ दफा १२ र दफा २९/दफा १६ (१) र भ्र.नि. ऐन, २०१७ दफा १२ र दफा २९ (२)
२५	जिल्ला डोटी, दिपायल सिलगढी नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित सुदूरपश्चिम प्रदेश अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा नायब सुब्बा पदमा कार्यरत पूर्ण सिंह विष्टको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले माध्यमिक शिक्षा परिषद्, उत्तर प्रदेशबाट जारी भएको भनिएको हाइस्कूल तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी कार्यालय सहायक (सहायक द्वितीय) पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८२/०१/३१, २०८२/०२/०८, (०८१-CR-०१००) १	पूर्ण सिंह विष्ट, वरिष्ठ व्यवस्थापन सहायक, सुदूरपश्चिम प्रदेश अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	दफा १६ (१) र भ्र. नि. ऐन २०१७ दफा १२/दफा १६ (१), भ्र. नि. ऐन २०१७ दफा १२ र दफा २९ (२)
२६	जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिका वडा नं. १, छपकैयास्थित श्री रामदेनी तिवारी आधारभूत विद्यालयमा नि.मा.वि. तहमा कार्यरत शिक्षक चन्देशकुमार चौहानको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले मगध युनिभर्सिटी, बोधगयाबाट जारी भएको भनिएको BA English (Hons) स्नातक तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी नि.मा.वि. द्वितीय श्रेणीको शिक्षक पदमा पदोन्नति भएको।	२०८२/०२/२१, २०८२/०२/२६, (०८१-CR-०११५) १	चन्देशकुमार चौहान, शिक्षक, श्री रामदेनी तिवारी आधारभूत विद्यालय	दफा १६ (१)
२७	जिल्ला सप्तरी, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकामा सबइन्जिनियर पदमा कार्यरत दिपेन्द्रकुमार झाको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट जारी भएको भनिएको Diploma in Civil Engineering तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरी सबइन्जिनियर पदमा नियुक्ति लिएको।	२०८२/०२/२७, २०८२/०३/०२, (०८१-CR-०१२५) १	दिपेन्द्रकुमार झा, सबइन्जिनियर, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिका	दफा १६ (१)

२.८.४ सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानी गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालत, काठमाडौँमा दायर गरेका सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.२१

सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानी गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दाहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको व्यहोरा	आयोगको निर्णय मिति/आरोपपत्र दायर मिति/मुद्दा नं र प्रतिवादी सङ्ख्या	प्रतिवादीको नाम, पद र कार्यालय	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम कसुर/सजाय मागदाबी/बिगो
१	इलाम नगरपालिका, वडा नं. ११ स्थित माइभ्याली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका तत्कालीन अध्यक्ष डोलबहादुर कार्कीसमेतले कार्ययोजनाविपरीत सामुदायिक वनको रुख कटान र बिक्री गरी सामुदायिक वनलाई हानि नोक्सानी पुऱ्याएको तथा बैङ्कमार्फत् आर्थिक	प्रतिवादीहरूले वन उपभोक्ता समूहको वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत नगरी बदनियतपूर्वक खर्च गरी समूहको रकम हिनामिना र कटान आदेशभन्दा बढी वन विनाश गरी अवैध घाटगद्दी गरेर सरकारी सम्पत्ति हिनामिना गरेको।	२०८१/०५/०५, २०८१/०५/१२, (०८१-CR-००१४) २	रीता सम्बहाम्फे लोक्ताम, कोषाध्यक्ष, माइभ्याली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह डोलबहादुर कार्की, अध्यक्ष, माइभ्याली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	दफा १७/दफा ३ (१), ३ (१) (छ) र दफा १७ रु.३०,७८,६००।- दफा १७/दफा ३ (१), ३ (१) (छ) र दफा १७ रु.३९,३४,१०४।-

	कारोबार नगरी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।				
२	जिल्ला सप्तरी, कञ्चनरूप नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित शंकर मा.वि., वरमझियाका प्रधानाध्यापक दिलीपकुमार गुप्तासमेतले आ.व. २०७१/७२ मा शौचालय निर्माण र छात्रवृत्ति रकम, आ.व. २०७३/७४ मा पी.सी.एफ. अनुदानबापतको रकम र पाठ्यपुस्तक खरिदमा समेत अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा शंकर मा.वि. को शौचालय निर्माण, छात्रवृत्तिको रकम वितरण, पाठ्यपुस्तक खरिद र पी.सी.एफ. शिक्षकको तलब भत्तालगायतका योजना/ कार्यक्रममा नक्कली बिल भरपाईका आधारमा नगरेको कामको समेत रकम भुक्तानी दिएको।	२०८१/०६/०७, २०८१/०६/१५, (०८१-CR-००२८) ३	दिलीपकुमार गुप्ता, प्रधानाध्यापक, शंकर मा.वि. वरमझिया श्रवणकुमार चौधरी, मुखिया, शंकर मा.वि. वरमझिया हृदयनारायण चौधरी, शिक्षक, शंकर मा.वि. वरमझिया	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ङ) र दफा १७ रु.६,४९,९१६।६२ दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ङ) र दफा १७ रु.५,८७,३३३।२६ दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ग) र दफा १७ रु.६२,५८३।३६
३	जिल्ला बारा, साबिक भवानीपुर जितपुर गा.वि.स. का तत्कालीन सचिव आस महमद अन्सारीले विभिन्न	प्रतिवादीले साबिक जितपुर भवानीपुर गा.वि.स., (हाल जितपुर-सिमरा उपमहानगरपालिका) बारा को स्वामित्वमा रहेका सटरहरू	२०८१/०९/१९, २०८१/१०/०७, (०८१-CR-००५१) १	आस महमद मियाँ अन्सारी, सचिव, भवानीपुर जितपुर गा.वि.स.	दफा १७ र दफा १२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ) र दफा १२ रु.३८,३०,५००।-

	आर्थिक वर्षमा गा.वि.स. मा विनियोजन गरेको रकम हिनामिना गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	उपभोगकर्ताहरूले राखेको धरौटीबापतको रकम गा.वि.स. को खातामा जम्मा नगरेको साथै सम्बन्धित कागजातहरू लुकाई बरबुझारथसमेत नगरेको।			
४	जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक, नासिकास्थान, साँगा, महेन्द्रज्योतिमा पतञ्जली योगपीठ तथा आयुर्वेद कम्पनी नेपालले कम्पनी सञ्चालनको लागि हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद गरी कम्पनी सञ्चालन नगरी कम मूल्यमा किनेर बढी मूल्यमा बेचबिखन गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले मिलेमतो र संलग्नतामा पूर्व योजनाबमोजिम बदनियत राखी पतञ्जली योगपीठ तथा आयुर्वेद कम्पनी नेपालको नाममा साबिक चलालगणेशस्थान, साँगा, महेन्द्रज्योति गा.वि.स. हरूमा मन्त्रिपरिषद्बाट निर्णय हुनुभन्दा अघि गैरकानुनी तवरले खरिद गरिसकेको हदभन्दा बढी जग्गालाई वैधानिकता दिने गरी हदबन्दी छुटको झुटा विवरणसहितको सिफारिसका आधारमा हदबन्दी छुटको निर्णय गरी, बिक्री तथा सट्टापट्टाको लागि स्वीकृति दिने निर्णय गरी गराई नियमानुसार जफत तथा सरकारी सार्वजनिक	२०८१/१२/२२, २०८२/०२/२२, (०८१-CR-०१०७) ९३	माधव कुमार नेपाल, तत्कालीन प्रधानमन्त्री, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, प्रेमबहादुर सिंह, तत्कालीन मन्त्री, कानुन तथा न्याय मन्त्रालय, छत्रिबहादुर पन्त, तत्कालीन सचिव, जीतबहादुर थापा, तत्कालीन सहसचिव र लालमणि जोशी, तत्कालीन सहसचिव, भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय र केशरबहादुर बानियाँ, तत्कालीन महानिर्देशक, भूमिसुधार तथा व्यवस्थापन विभाग	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २४ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१८,५८,५०,०००।-
				कलानिधि पौडेल, तत्कालीन उपसचिव, गान्धीप्रसाद सुवेदी, तत्कालीन उपसचिव र हुपेन्द्रमणि के.सी, तत्कालीन उपसचिव, भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१८,५८,५०,०००।-

		कायम हुने ३१४ रोपनी १५ आना २ पैसा १ दाम जग्गा विभिन्न व्यक्तिहरूलाई बिक्री गरी निजी प्रयोग प्रचलनमा हुने गरी हस्तान्तरण गरे गराएको तथा निर्णय हुनुभन्दा पूर्व नै सनराइज बैङ्क लिमिटेडबाट उक्त हदभन्दा बढी जग्गा धितो दृष्टिबन्धक राखी कर्जा प्रवाहसमेत गरे गराएको।		राजाराम थापा, तत्कालीन उपसचिव, सीताराम पोखरेल, तत्कालीन शाखा अधिकृत र बुद्धिबहादुर कार्की, तत्कालीन नायब सुब्बा, भूमिसुधार तथा व्यवस्थापन विभाग	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१८,५८,५०,०००।-
		केदारनाथ भट्टराई, तत्कालीन नायब सुब्बा, विनोद कोइराला, तत्कालीन नायब सुब्बा र कृष्णप्रसाद सापकोटा, तत्कालीन नायब सुब्बा, मालपोत कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक		दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा ९, दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१८,५८,५०,०००।-	
		मोहनराम शर्मा, तत्कालीन खरिदार, जनार्दन गुरागाई, तत्कालीन प्रमुख मालपोत अधिकृत, शिवहरि शर्मा सुवेदी, तत्कालीन शाखा अधिकृत र हरिप्रसाद हुमागाई, तत्कालीन खरिदार, मालपोत कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक		दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१८,५८,५०,०००।-	
		वेदप्रसाद अर्याल, तत्कालीन मालपोत अधिकृत, मालपोत कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक		दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा ९, दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज)/ दफा ३ (१) (ज) र भ्र.नि	

					ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.१८,५८,५०,०००।- रु.५१,००,०००।-
				तुलामणि राजभण्डारी, तत्कालीन नायब सुब्बा, मालपोत कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज)/दफा ३ (१) (ज) र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.१८,५८,५०,०००।- रु.५१,००,०००।-
				कृष्णहरि भट्टराई, तत्कालीन का.मु कार्यालय प्रमुख, गुठी संस्थान, शाखा कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१३,१२,६०,०००।-
				पवन आचार्य, वरिष्ठ सहायक र माधवप्रसाद होमागाई, फाँटवाला गुठी संस्थान, शाखा कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक	दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा ९, दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१३,१२,६०,०००।-
				एशु मैनाली, जुनियर म्यानेजमेन्ट ट्रेनी, मनोज न्यौपाने, उपप्रबन्धक, विक्रान्त कोइराला, वरिष्ठ	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन,

				सहायक, रविनकुमार नेपाल, प्रमुख व्यवस्थापक, आशा राणा अधिकारी, सहायक महाप्रबन्धक, सञ्जयकुमार सिद्धी, जोखिम व्यवस्थापन विभाग, सुनिलरत्न स्थापित, अनुपालन विभाग कर्मचारी र बलराम विष्ट, नायब महाप्रबन्धक तत्कालीन सनराइज बैङ्क लिमिटेड	२०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१८,५८,५०,०००।-
				पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद कम्पनी नेपाल र संस्थापक सदस्य, शालीग्राम सिंह	दफा १७, दफा ९, दफा १९ (२) र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा ९, दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज)/दफा ३ (१) (ज) र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.१८,५८,५०,०००।- रु.५१,००,०००।-
				प्रेमबहादुर देसार्, तत्कालीन मालपोत अधिकृत, मालपोत कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक	दफा ९, दफा १९ (२)/दफा ३ (१), ३ (१) (झ) दफा ९, दफा १९ (२) र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१८,५८,५०,०००।-

				नवराज बस्नेत, शाखा अधिकृत, रामकृष्ण खत्री, नायब सुब्बा, विष्णुप्रसाद होमागाई, नायब सुब्बा, रामकाजी श्रेष्ठ, नायब सुब्बा, हरिशरण श्रेष्ठ, नायब सुब्बा, रामप्रसाद सत्याल, नायब सुब्बा, बद्रीप्रसाद हुमागाई, खरिदार, पुष्पकुमार पौडेल, खरिदार र रोसकाजी जस्पाउ, खरिदार, मालपोत कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक	दफा ९
				बैकुण्ठप्रसाद रेग्मी, कार्यालय प्रमुख र राजकुमार सिग्देल, कार्यालय सहायक, गुठी संस्थान, शाखा कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक	दफा ९
				किशोरकुमार महर्जन, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, निता प्रधान, सहायक महाप्रबन्धक, सुजित पोखरेल, जोखिम विभाग अधिकृत, राजीव सापकोटा, शाखा प्रबन्धक, ममता पराजुली, अधिकृत, तत्कालीन सनराइज बैङ्क लि.	दफा ९ र दफा २२/दफा ९ र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१८,५८,५०,०००।-
				भोजराज शर्मा वाग्ले	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २२

					प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ)
					रु.६,७०,००,०००।-
				जीवनराज कडेल	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च)
					रु. ६५,००,०००।-
				ध्रुवराज थापा	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ)
					रु.५,९४,५०,०००।-
				मनु घिमिरे	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ)
					रु.२,६०,००,०००।-
				ओम प्रकाश वंशल	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा १७, दफा २२

					प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशं र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.८७,००,०००।-
				भिमदत्त जोशी	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.९०,००,०००।-
				वीरिन्द्रलाल श्रेष्ठ	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.७८,००,०००।-
				लक्ष्मण कार्की	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.१४,००,०००।-
				सन्तोष श्रेष्ठ, छोरा, तत्कालीन भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्री	दफा ४७

				स्व.डम्बर श्रेष्ठ, कमला घिमिरे, श्रीमती, तत्कालीन नेपाल सरकारको मुख्यसचिव स्व. माधवप्रसाद घिमिरे र अरुणकुमार सराफ, स्व.राधेश्याम सराफको छोरा	
				उमेशराज दाहाल, शाखा अधिकृत, जीवरमण उप्रेती, नायब सुब्बा र मोहनप्रसाद पराजुली, नायब सुब्बा, मालपोत कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.५१,००,०००।-
				चौतारामा प्रा.लि., संस्थापक सदस्यहरू, विश्वरत्न शाक्य र शेखरकुमार राणा, चौतारामा प्रा.लि.	दफा ९, दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा ९, दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.५१,००,०००।-
				गुप्तराज कोइराला, दामोदर अधिकारी, म्लाडडोड तामाङ, नमिता भण्डारी, निर्मला पौडेल, बद्रीभक्त नाऐभा, बासुदेव थापा, यादवप्रसाद जोशी, राकेश सुवाल, राजेश त्वायना, राजेश साँद, रोशनीलक्ष्मी तुईतुई, लक्ष्मीकेशरी	दफा ४७

				जाकीबन्जार, सुरेन्द्रकुमार कोइराला, शिवहरि थापा, अमित श्रेष्ठ, तुल्सीराम सुवाल, नारायणकृष्ण जोशी, न्हुछेरत्र खाइतु, प्रकाश खाइजु, मिनु सुवाल, विक्रम प्रजापति, शिवनाथ त्वाना बासु, मन्जु कवाँ, सुसम्पन्न हाउजिड,	
५	जिल्ला पर्सा, नारायणी अस्पताल, वीरगञ्जको आकस्मिक कक्ष भवन निर्माणको ठेकामा प्रतिस्पर्धालाई सीमित हुनेगरी बोलपत्रमा योग्यताका आधार तोकी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा अस्पतालको आकस्मिक कक्ष निर्माणसम्बन्धी ठेका प्रक्रियामा बदनियतपूर्वक प्रतिस्पर्धा सीमित गर्ने उद्देश्यले स्वीकृत लागत अनुमानभन्दा फरक भवन निर्माण संरचनाको मुख्य कार्यमा भवन निर्माण बाहेकको कङ्क्रिट ब्लकको कार्यलाई मूल्याङ्कनको मुख्य आइटममा राखी बोलपत्रसम्बन्धी कागजात तयार गरी सोही आइटमको मूल्याङ्कनका आधारमा बोलपत्रदाता छनोट गरी ठेका सम्झौता गरेको।	२०८२/०१/१०, २०८२/०१/२१, (०८१-CR-००८७) १०	सञ्जयकुमार ठाकुर, प्रमुख मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट, नारायणी अस्पताल, वीरगञ्ज राजेन्द्र साह, निमित्त कार्यालय प्रमुख र म. सकुर अन्सारी, इन्जिनियर, सहरी विकास तथा भवन कार्यालय, पर्सा शुशिलप्रसाद यादव, नायब सुब्बा, सुदिपकुमार माझी, लेखापाल, डा. वीरेन्द्रबहादुर प्रधान, नि.प्रमुख मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट र माधवी चौधरी, नर्सिङ अधिकृत, नारायणी अस्पताल, वीरगञ्ज जगत बुढा, प्रबन्ध निर्देशक, मिसन कन्स्ट्रक्सन, विष्णुप्रसाद	दफा १७/दफा ३ (१) (झ), भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ), दफा १७ र दफा २४ रु.१,८४,३८,४५८।०७ दफा १७/दफा ३ (१) (झ), भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ) र दफा १७ रु.१,८४,३८,४५८।०७ दफा १७/दफा ३ (१) (झ), भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ) र दफा १७ रु.१,८४,३८,४५८।०७ दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१) (झ), भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो

				शर्मा, प्रबन्ध निर्देशक, लुम्बिनी विल्डर्स प्रा.लि. र लुम्बिनी-मिसन जे.भी.	संशोधन) दफा ३ (१) (छ), दफा १७ र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.१,८४,३८,४५८।०७
६	जिल्ला हुलाक कार्यालय, बाराका नायब सुब्बा बलिरामप्रसाद कुर्मीले हुलाक बचत बैङ्कको बचतकर्ताको बचत रकम कुनै अभिलेख नराखी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा हुलाक बचत बैङ्कमा निक्षेप रकम सङ्कलन गरी सो विवरण बचतकर्ताहरूको पासबुक तथा लेजर बुकमा मात्र जनाइ कार्यालयको दैनिक नगदी रजिस्टरमा प्रविष्टि र बैङ्क दाखिला नगरी बचतकर्ताहरूको बचत रकम अपचलन गरी हिनामिना गरेको।	२०८२/०१/१७, २०८२/०१/३०, (०८१-CR-००९१) ६	बलिरामप्रसाद कुर्मी भन्ने बलिराम प्रसाद, नायब सुब्बा, जयलालप्रसाद साह कानू, तत्कालीन कार्यालय प्रमुख, सुरेन्द्रप्रसाद यादव, तत्कालीन कार्यालय प्रमुख, अदालतप्रसाद कुर्मी, तत्कालीन कार्यालय प्रमुख, सुजितकुमार साह, तत्कालीन कार्यालय प्रमुख र बुन्निप्रसाद यादव, तत्कालीन कार्यालय प्रमुख, जिल्ला हुलाक कार्यालय, बारा	दफा १७/दफा ३ (१) (झ), भ. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ), र दफा १७ रु.५,३५,६४,२७९।३३
७	जिल्ला सर्लाही, बागमती नगरपालिका वडा नं. ४ र १२ मा राष्ट्रिय वन क्षेत्रमा बिना स्वीकृति माछापोखरीसमेतका भौतिक संरचना अवैध रूपमा निर्माण गरी सरकारी सम्पत्ति हानि नोक्सानी गरी अनियमितता गरेको	प्रतिवादीहरूको मिलेमतो र संलग्नतामा सागरनाथ वन विकास परियोजनाअन्तर्गतको वन क्षेत्रमा प्रचलित कानुनी व्यवस्थाविपरीत बदनियत राखी माछापोखरीसमेतका विभिन्न पूर्वाधार संरचना निर्माण गरी गराई सो उद्देश्यले अनुदान प्राप्ति, बजेट स्वीकृति तथा खर्च भुक्तानी गर्ने गराउने कार्यमा	२०८२/०१/२२, २०८२/०२/०४, (०८१-CR-००९७) ८	भरतकुमार थापा, नगरप्रमुख, बागमती नगरपालिका, सर्लाही लीलाकुमारी मुक्तान, नगर उपप्रमुख र विमलकुमार पोखरेल, तत्कालीन प्रमुख बागमती नगरपालिका, सर्लाही निरन्जन लामिछाने, इन्जिनियर,	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), भ. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७ र दफा २४ रु.५६,७१,०७,२९२।- दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), भ. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) र दफा १७ रु.५६,७१,०७,२९२।- दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१)

	भन्नेसमेत।	संलग्न रही सरकारी सम्पत्तिको हानि नोक्सानी र दुरुपयोग गरे गराएको।		बागमती नगरपालिका, सर्लाही	(झ), भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) र दफा १७ रु.१०,१४,९५,०००।-
				सागर पौडेल, इन्जिनियर, बागमती नगरपालिका, सर्लाही	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) र दफा १७ रु.४६,५६,१२,२९२।-
				विश्वराज पोखरेल, लेखा अधिकृत, बागमती नगरपालिका, सर्लाही	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) र दफा १७ रु.५६,०३,३४,४०४।-
				विजय कुमार, तत्कालीन मन्त्री, मधेस प्रदेश, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७ र दफा २४ रु.२९,९९,८६,१३५।-
				गोकुल भुजेल, तत्कालीन कानून अधिकृत, मधेस प्रदेश, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) र दफा १७ रु.२९,९९,८६,१३५।-
८	नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणमा टेरामक्स (TERAMOCS) खरिद कार्यमा अनियमितता	प्रतिवादीहरूले आपसी मिलेमतो र संलग्नतामा TERAMOCS प्रणाली खरिदमा प्रचलित कानूनविपरीत खरिदपूर्व	२०८२/०१/३१, २०८२/०२/०१, (०८१-CR-००९५) १८	मोहनबहादुर बस्नेत, तत्कालीन मन्त्री, सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय	दफा १७ र दफा १५/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १५, दफा १७ र दफा २४

गरेको भन्नेसमेत।	अनिवार्यरूपमा पूरा गर्नुपर्ने Feasibility Study, Detail Project Report (DPR), खरिद गुरुयोजना, Detail Cost Breakdown, Cost Benefit Analysis, कानुनी पूर्वाधार, सरोकारवालाहरूसँग गर्नुपर्ने समन्वयलगायतका आवश्यक कार्यहरू नगरी Expression of Interest (EOI) एवम् Request for Proposal (RFP) मार्फत् परामर्शदाता छनोट गर्दा बदनियतपूर्वक गलत मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरी सोको आधारमा तत्काल कार्यान्वयन गर्न नसकिने TERAMOCS प्रणाली अस्वाभाविक लागतमा खरिद गरी भुक्तानीसमेत गरे/गराएको।			रु.३,२१,८३,७७,१८२।-
		दिगम्बर झा, तत्कालीन अध्यक्ष, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	दफा १७/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७ र दफा २४	रु.३,२१,८३,७७,१८२।-
		धनराज ज्ञवाली, तत्कालीन बोर्ड सदस्य र टिकाप्रसाद उप्रेती, तत्कालीन बोर्ड सदस्य, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	दफा १७/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) र दफा १७	रु.३,२१,८३,७७,१८२।-
		पुरुषोत्तमप्रसाद खनाल, तत्कालीन अध्यक्ष, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	दफा १७/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७ र दफा २४	रु.३,२१,८३,७७,१८२।-
		सुरेन्द्रलाल हाडा, निर्देशक र दिपेश आचार्य, निर्देशक, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	दफा १७/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७	रु.३,२१,८३,७७,१८२।-
		अच्युतानन्द मिश्र, उपनिर्देशक, विजयकुमार राय, निर्देशक, रेवतीराम पन्थ, उपनिर्देशक, हिरण्यप्रसाद बस्ताकोटी, उपनिर्देशक, सुरेश बस्नेत, उपनिर्देशक, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	दफा १७ र दफा १९(२)/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७ र दफा १९ (२)	रु.३,२१,८३,७७,१८२।-

				सन्दिप अधिकारी, उपनिर्देशक, नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण	दफा १७/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७ रु.३,२१,८३,७७,१८२।-
				Jamal Anouti, Chief Executive Office (CEO), Vanrise Solutions SAL (Offshore), Vanrise Solutions SAL (Offshore), तेजप्रसाद खरेल, निर्देशक, Connection Trade Link Pvt. Ltd. Kathmandu, Nepal, दिलिपकुमार गुरुङ, अध्यक्ष, Connection Trade Link Pvt.Ltd. Kathmandu, Nepal and Connection Trade Link Pvt. Ltd. Kathmandu, Nepal	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१) (झ) भ्र.नि.ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज), दफा १७ र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३,२१,८३,७७,१८२।-
९	जिल्ला सिराहा, नवराजपुर गाउँपालिकामा आ.व. २०७६/७७ मा प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणमा स्रोत सुनिश्चितता र खरिद योजना बिना निकै छोटो समयावधिभित्रै भवनको केही संरचना मात्रै निर्माण गर्न डिपिआर खण्डीकरण गरी लागत अनुमान तयार गरी	२०८२/०१/३१, २०८२/०२/१३, (०८१-CR-०१०२) १३	अमरेन्द्र कुसियैत, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, कृष्णा साह, इन्जिनियर, जय नारायण यादव, सबइन्जिनियर र सोमप्रसाद आचार्य, लेखापाल, नवराजपुर गाउँपालिका विश्वमोहन प्रसाद यादव, तत्कालीन अध्यक्ष, शोभा कुमारी,	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड), दफा १७ र दफा १९ (२) रु.३४,३९,१८९।- दफा १९ (२)

		निर्माण कार्य सम्पन्न गराएकोमा सो निर्मित संरचनामा त्रुटि देखिई थप निर्माण गर्न नमिलेका कारण उक्त संरचना यथास्थितिमा राखी अर्को ठाउँमा संरचना बनाउन सुरु गरेको देखिँदा उक्त निर्मित संरचना उपयोगविहीन हुन गई सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी गरे/गराएको।		तत्कालीन उपाध्यक्ष, मदन यादव, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. ४, मनोजकुमार यादव, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. ५, रमेशकुमार निधी, तत्कालीन योजना शाखा प्रमुख र सञ्जयप्रसाद यादव, तत्कालीन जिन्सी प्रमुख, नवराजपुर गाउँपालिका	
				रामचन्द्र यादव, अध्यक्ष, दिपेन्द्रकुमार यादव, सचिव र कोसीलादेवी यादव, कोषाध्यक्ष, गाउँपालिका भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३३,३४.१८९।-
१०	जिल्ला रामेछाप, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, रामेछापमा नायब सुब्बा पदमा कार्यरत टिकाप्रसाद भट्टले अन्य संस्था र निकायमा समेत कामकाज गरी तलब भत्तासमेत बुझेको तथा निजले आफू काजमा कार्यरत रहेको	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा राष्ट्रसेवक कर्मचारीको आफ्नो वास्तविक परिचय लुकाई एकै समयमा गैरकानुनीरूपमा सञ्चारमाध्यममा स्थायी नियुक्ति लिएको, सहकारी संस्थाको संस्थापक सदस्य र सञ्चालक समितिमा रहेको, विज्ञापन एजेन्सीको स्थानीय प्रतिनिधि र इन्सुरेन्स कम्पनीको बिमा अभिकर्ता भई तलब	२०८२/०२/१४, २०८२/०२/२३, (०८१-CR-०१०९) ६	टिकाप्रसाद भट्ट, नायब सुब्बा (अस्थायी), मन्थली नगर विकास समिति	दफा ६, दफा ८ (१) (ड), दफा १४ र दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा ३ (१) (छ), दफा ६, दफा ८ (१), दफा १४, दफा १७, भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) र दफा ३ (१) (ड) रु.३७,७१,६४०।- रु.५७,२०,४३०।- रु.३,०४,६५०।- रु.१७,०७,३९१।-
				अमरबहादुर थापा, आयोजना	दफा ६ र दफा १७/दफा ३ (१), दफा

	कार्यालयबाट प्रकाशित हुने सार्वजनिक खरिदलगायतका सूचना एवम् विज्ञापनहरू आफू प्रतिनिधि रहेको एजेन्सीबाट बिना कुनै प्रतिस्पर्धा प्रकाशन गरेको भन्नेसमेत।	भत्तालगायतका सेवा सुविधा लिएको, एकै समयमा दोहोरो भ्रमण भत्ता तथा बैठक भत्ताबापतको रकम बुझिलिएको तथा अस्थायी कर्मचारीले ग्रेड सुविधा प्राप्त गर्ने कानुनी व्यवस्था नरहेकोमा नियमित ग्रेड सुविधासमेत लिएको।		प्रमुख, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, रामेछाप	३ (१) (ग), दफा ३ (१) (घ), दफा ६, दफा १७, भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ख) र दफा ३ (१) (ग) रु.२,७३,२८५।- रु.६६,०००।-
				नारायणप्रसाद भण्डारी, आयोजना प्रमुख, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, रामेछाप	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.२,०७,७७५।-
				यमलाल बेल्वासे, लेखा अधिकृत, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, रामेछाप	दफा ६ र दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा ६, दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.२,७३,२८५।- रु.३,१९,१७५।-
				सुरेशप्रसाद वाग्ले, आयोजना प्रमुख, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, रामेछाप	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा १७, भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.३,९५,४२०।-
				सुरेशप्रसाद दाहाल, लेखा अधिकृत, सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, रामेछाप	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.४,७९,५५०।-

११	नेपाल आयल निगम, प्रादेशिक कार्यालय डिपो, गगनगौडा, कास्कीका डिपो प्रमुखसमेतको मिलेमतोमा बिलमा उल्लेख भएको भन्दा बढी परिमाणमा पेट्रोलियम पदार्थ (डिजेल) सप्लाई गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा टैङ्कट्रकमा डिजेल लोड गर्दा अर्डरअनुसार स्वीकृत भएको भन्दा ३,०३८ लिटर बढी डिजेल सप्लाई गरे गराएको।	२०८२/०२/२१, २०८२/०२/२५, (०८१-CR-०११२) ६	चितरन्जन दास, प्रादेशिक प्रमुख, नेपाल आयल निगम लिमिटेड	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.४,४८,५२५।८२
				जगन्नाथ ढुङ्गाना, प्रतिनिधि, गण्डकी धौलागिरी पेट्रोलियम डिलर्स एसोसिएसन, निर्मल थापा, चालक, पेट्रोलियम टैङ्कट्रक, बाबुराम जमरकट्टेल, सञ्चालक, पश्चिमाञ्चल ट्रेडर्स, लक्ष्मण रानाभाट, प्रतिनिधि, गण्डकी धौलागिरी पेट्रोलियम डिलर्स एसोसिएसन र पश्चिमाञ्चल ट्रेडर्स	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.४,४८,५२५।८२
१२	जिल्ला जाजरकोट, भेरी नगरपालिका वडा नं. १० स्थित रानीचौर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्षसमेतले सामुदायिक वनको राजस्व हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले रानीचौर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहबाट स्वयंको नाममा काटिएको चेकमार्फत् झिकिएको रकमबाट नियमपूर्वक खर्च गरी बाँकी रकम कृषि विकास बैङ्कको नाममा झुटा तथा नक्कली राजस्व दाखिला भौचर तयार गरी, लेखापरीक्षण, परामर्श सेवा र होटल खर्चको नाममा झुटा तथा नक्कली बिल भौचर पेस गरी गैरकानुनी लाभ	२०८२/०२/२१, २०८२/०२/२७, (०८१-CR-०१२०) १	कर्णबहादुर शाही, अध्यक्ष, रानीचौर सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	दफा १७, दफा ९ र दफा ११/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ङ), दफा ९, दफा ११, दफा १७ भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.६,३६,०४७।-

		लिएको।			
१३	काठमाडौं महानगरपालिकाको सामाखुसी करिडोर अन्तर्गत बसुन्धरादेखि महेपीसम्मको ढल निर्माण कार्यको ठेकामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा काठमाडौं महानगरपालिकाको NCBW-KMC को ठेकामा Pending Litigation नहुने विषयलाई Pending Litigation रहेको भनी अपव्याख्या गरी गलत मूल्याङ्कन प्रतिवेदन खडा गरी सोही मूल्याङ्कनसमेतको आधारमा सबैभन्दा कम अङ्क कबोल गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई अयोग्य ठहर गरी दोस्रो कम अङ्क कबोल प्रस्ताव गर्ने निर्माण व्यवसायीसँग सम्झौता गरी सार्वजनिक सम्पत्ति बदनियतपूर्वक हानि नोक्सानी तथा दुरुपयोग गरेको।	२०८२/०२/२१, २०८२/०२/२८, (०८१-CR-०१२२) ७	प्रदीप परियार, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, काठमाडौं महानगरपालिका	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २४ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ) रु.४,३१,७२,२८७।३२
				रवीनमान श्रेष्ठ, निर्देशक, शिवराज अधिकारी, निर्देशक, वसन्त आचार्य, निर्देशक, नमराज ढकाल, निर्देशक र जनार्दन गिरी, इन्जिनियर, काठमाडौं महानगरपालिका	दफा १७ र दफा १९ (२)/ दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ) रु.४,३१,७२,२८७।३२
				उत्तम दाहाल, सहायक निर्देशक, काठमाडौं महानगरपालिका	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (छ) रु.४,३१,७२,२८७।३२
१४	नेपाल टेलिकमको नयाँ बिलिङ सिस्टमको आवश्यकता देखी ग्लोबल टेन्डर गर्ने निर्णय गरे तापनि प्रबन्ध निर्देशक सुनिल	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा सञ्चालक समितिको नयाँ बिलिङ प्रणाली खरिद गर्ने निर्णयविपरीत Annual maintenance contract(AMC) सेवा प्राप्त गर्ने गरी Asia Info Linkage	२०८२/०२/२३, २०८२/०२/२५, (०८१-CR-०१११) १८	सुनिल पौडेल, प्रबन्ध निर्देशक, नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २४ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.३३,४८,१७,४३०।०७
				राजेन्द्र श्रेष्ठ, प्रमुख वित्तीय	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१)

	पौडेलसमेतको मिलेमतोमा पुरानै विवादास्पद आपूर्तिकर्ता Asia Info सँग पुरानै सिस्टम बिना प्रतिस्पर्धा सोझै खरिद गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	Technologies (China) Inc. मार्फत प्रस्ताव पेस गरी गैरकानुनी तवरबाट मूल सम्झौताको प्रावधानबमोजिम AMC सेवामा वार्षिक ५% छुट लिनुपर्नेमा नलिई सो प्रावधानको प्रतिकूल हुने गरी Annual Maintenance Contract बापत अस्वाभाविक मूल्यमा एकमुष्ट ४+१ वर्षको सम्झौता गरी भुक्तानी लिए दिएको।		अधिकृत, प्रतिभा श्रेष्ठ, प्रमुख प्रावधिक अधिकृत, सङ्गीता अर्याल, प्रमुख व्यावसायिक अधिकृत (हाल प्रबन्ध निर्देशक), झविन्द्रलाल उपाध्याय, प्रमुख सञ्चालन अधिकृत, अमूल प्रधान, तत्कालीन निमित्त निर्देशक, राजीवकुमार के.सी, तत्कालीन उप-प्रबन्धक, सन्तोषकुमार श्रेष्ठ, तत्कालीन उप-प्रबन्धक, नवल चौधरी, तत्कालीन उप-प्रबन्धक, हेमप्रभा रामप्रताप कर्ण, तत्कालीन उप-प्रबन्धक, मुक्ति अर्याल, तत्कालीन उप-प्रबन्धक, परमात्मा भट्टराई, तत्कालीन उप-प्रबन्धक, देवेन्द्र खतिवडा, तत्कालीन प्रबन्धक र विनिता श्रेष्ठ, तत्कालीन निर्देशक, नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड	(झ), दफा १७, र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.३३,४८,१७,४३०।०७
				AsiaInfo Yunghang Software (Beijing) Limited (Formerly AsiaInfo-Linkage Technologies (China) Inc.), Long Yong, Senior Director, AsiaInfo Yunghang Software (Beijing) Limited, शैलेस श्रेष्ठ, Director,	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३३,४८,१७,४३०।०७

				Arniko International Pvt. Ltd. र Mr. Huang Wei (Yellow), तत्कालीन Operation/Project Manager, CRBT&CS Project Office, Kathmandu	
१५	जिल्ला धनुषा, औरही गाउँपालिका मा आ.व. २०७७/७८ मा एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रमअन्तर्गत १५ शैयाको अस्पताल भवन निर्माण कार्यको खरिद प्रक्रियामा अनियमित गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा अस्पताल भवन निर्माण कार्यको खरिद प्रक्रियामा अस्वाभाविक मूल्य कायम गरी लागत अनुमान तयार गरेर प्रतिस्पर्धा सीमित गराउने बदनियतले प्रचलित कानूनविपरीत बोलपत्र पेस गर्ने अन्तिम मितिमा बोलपत्र मूल्याङ्कनका आधार र सर्त परिवर्तन गरी बोलपत्र पेस गर्ने म्याद थप र सोही आधारमा मूल्याङ्कनसमेत गरी सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना र दुरुपयोग गरे गराएको।	२०८२/०२/२३, २०८२/०२/२७, (८०८१-CR १२१) १७	ब्रह्मदेव यादव, तत्कालीन अध्यक्ष, औरही गाउँपालिका मीरादेवी सहनी, तत्कालीन उपाध्यक्ष, सुबोधकुमार ठाकुर, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, आशेश्वर यादव, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. १, अमितकुमार यादव, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. २, गङ्गाप्रसाद यादव, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. ३, शिवनाथ साह, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. ४, प्रमेश्वरकुमार मण्डल, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. ५, दिलिपकुमार साह, तत्कालीन वडा अध्यक्ष, वडा नं. ६, सोनु	दफा १७/दफा ३ (१), दफा (३) (१) (झ), दफा १७, दफा २४ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा (३) (१) (छ) रु.६,७९,१२,३८३।९८ दफा १७/दफा ३ (१), दफा (३) (१) (झ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा (३) (१) (छ) रु.६,७९,१२,३८३।९८

				साह, इन्जिनियर, सन्तोषकुमार मण्डल, सबइन्जिनियर, बिनितकुमार साह, सबइन्जिनियर, मोहनकुमार मण्डल, खरिदार र मनोजकुमार यादव, खरिदार, औरही गाउँपालिका	
				लुम्बिनी/डि. एण्ड एन. जे.भी, दिपेन्द्रकुमार ठाकुर, तत्कालीन प्रबन्ध निर्देशक, डि. एण्ड एन. बिल्डर्स प्रा.लि. र विष्णुप्रसाद शर्मा, तत्कालीन प्रबन्ध निर्देशक, लुम्बिनी बिल्डर्स प्रा.लि.	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा (३) (१) (झ), दफा १७, भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा (३) (१) (छ) र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.६,७९,१२,३८३।९८
१६	जिल्ला बाँके, साविक नरैनापुर गाउँ विकास समितिमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा गा.वि.स. सचिवसमेतको मिलेमतो अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूले मिलेमतोमा साविक नरैनापुर गाउँ विकास समितिमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउन योग्यता नपुगेका व्यक्तिहरूलाई नागरिकतामा उल्लेख रहेको जन्ममिति र जारी मितिसमेत अन्देखा गरी बदनियत राखी सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राही परिचयपत्रको गलत लिखत तयार गरी सोही परिचयपत्रको आधारमा आ.व.२०५७/५८	२०८२/०२/२७, २०८२/०३/०१, (०८१-CR-०१२४) १७	अजयकुमार श्रीवास्तव, तत्कालीन अध्यक्ष, साविक नरैनापुर गा.वि.स.	दफा १७, दफा ९ र भ्र.नि ऐन २०१७ दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ग), दफा ९, दफा १७ भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ख) र भ्र.नि ऐन २०१७ दफा ९ रु.६३,६००।-
				सावितराम कुर्मी, तत्कालीन सचिव, साविक नरैनापुर गा.वि.स.	दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ड), दफा ९, दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.६,५६,७००।-
				अशोककुमार श्रीवास्तव,	दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा

		देखि २०७२/७३ सम्म सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी लिए दिएको।		तत्कालीन सचिव, साबिक नरैनापुर गा.वि.स.	३ (१) (ग), दफा ९, दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ख) रु.५८,२००।-
				रामचन्द्र धोबी	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ख), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (क) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३०,०००।-
				अवधराम बडही	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ख), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (क) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.४८,०००।-
				सन्तराम बडही	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ग), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ख) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.५८,२००।-
				हामिया पठानिन, राम जीवन पासी र	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ख), दफा १७ र भ्र. नि.

				साहजिमा खातुन	ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (क) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३०,०००।-
				मोमिना पठानीन र लायक सरीफ खाँ	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ख), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (क) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३६,०००।-
				नन्कौ मुराउ र जंगली कडरिया	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ख), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (क) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.४२,०००।-
				हरिराम अहिर र बारी खाँ	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ख), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (क) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३६,०००।-
				मोति भुजुवा	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ग), दफा १७ र भ्र. नि.

					ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ख) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.६३,६००।-
				मनोरानी अहिर	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ख), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (क) र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.३०,०००।-
१७	बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद्का कार्यकारी निर्देशकसमेतले गाडी खरिद बिक्री, सवारीसाधन भाडा, इन्धन तथा मर्मत र यात्री निवास मर्मत सम्भारलगायतका शीर्षकमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा निजी प्रयोगको लागि खरिद गरिएको स्कर्पियो गाडीको भुक्तानीका लागि इन्धन, मर्मत र कार्यालयको लागि भाडामा लिएको भनी गलत लिखत तयार गरेको तथा बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद्अन्तर्गतको यात्री निवास मर्मत सम्भार तथा गेट निर्माण योजनाहरूमा सम्झौता विपरित ठेकेदारमार्फत् कार्यसम्पन्न गराई भुक्तानी दिई सो रकम र उपभोक्ता समितिको नाममा	२०८२/०३/०१, २०८२/०३/०५, (०८१-CR-०१२८) १०	बलराम ठाकुर, तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक, बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद	दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा ९, दफा १७, दफा २४ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.५१,७१,८४४।७४
				सावित्री गिरी, लेखापाल, बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद	दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा ९, दफा १७, र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड) रु.३०,७२,८४४।७४
				चिरञ्जीवीराज शर्मा ढुङ्गाना, प्रशासकीय अधिकृत, बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद	दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा ९, दफा १७, र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ)

		निकासा गरेको पेशकी रकमबाट कर्मचारीको नाममा चेक जारी गरी प्रतिवादी बलराम ठाकुरले श्रीमतीको नाममा खरिद गरेको गाडीको भुक्तानीबाट कर्मचारीमार्फत् बिक्रेताको बैङ्क खातामा रकम दाखिला गरेको।		रु.१०,०१,८७६।०७
			कृष्ण मुरारी सिंह, कम्प्युटर अधिकृत, बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा १७, र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.१४,९९,०००।-
			विष्णुकुमार चौधरी, सवारी चालक, बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा १७, र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) रु.४,००,०००।-
			विजयकुमार चौधरी, अध्यक्ष र बवितादेवी साह, कोषाध्यक्ष, यात्री निवास मर्मतसम्भार उपभोक्ता समिति	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा १७, र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.२०,९९,०००।-
			जितेन्द्रकुमार यादव, ठेकेदार	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (घ), दफा १७, र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ग) दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश रु.२,००,०००।-
			इन्दुलेखा कुमारी ठाकुर	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३

					(१) (ड), दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र दफा ४७ रु.४५,२२,८४५।०२
				धनीराम मण्डल, सवारी चालक	दफा ४७
१८	पशुपति क्षेत्र विकास कोष, काठमाडौँबाट शवदाह मेसिन खरिद कार्यको ठेक्का प्रक्रियामा मिलोमतो गरी प्रतिस्पर्धालाई सीमित गराई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलोमतोमा शवदाह मेसिन खरिद कार्यको ठेक्का प्रक्रियामा नक्कली विज्ञ तथा फर्जी कागजातसमेत प्रयोग गरी अस्वाभाविक मूल्य कायम गरी लागत अनुमान तयार गरेको, मेसिन जडान गर्ने स्थानसमेत यकिन नगरी Standard Bidding Document मा तोकिएको मापदण्डविपरीत आवश्यकताभन्दा बढी अनुभवको मापदण्ड राखी प्रतिस्पर्धालाई सीमित गराई कम्पनी छनोट गरी पेशकीबापतको रकम भुक्तानी गरेको र कम गुणस्तरको मेसिन स्वीकार गरी ठेक्काबमोजिमको कार्य सम्पन्न नगरी ठेक्का प्रक्रिया अलपत्र पारेको।	२०८२/०३/०१, २०८२/०३/०८, (०८१-CR-०१२९) १६	मिलनकुमार थापा, सदस्य सचिव र राजुकुमार खत्री, निमित्त सदस्य सचिव, पशुपति क्षेत्र विकास कोष	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २४ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१०,३३,९१,०३०।३१
				घनश्याम खतिवडा, तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक, पशुपति क्षेत्र विकास कोष	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा १९ (२), दफा २४ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१०,३३,९१,०३०।३१
				रेवतिरमण अधिकारी, उपनिर्देशक, पशुपति ठाकुर, इन्जिनियर र चन्द्रप्रसाद खनाल, लेखा अधिकृत, पशुपति क्षेत्र विकास कोष	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१०,३३,९१,०३०।३१
				सीताराम रिसेल, तत्कालीन उपनिर्देशक, डेनिस उप्रेती, इन्जिनियर र रमेश पुरी, इन्जिनियर, पशुपति क्षेत्र विकास	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१०,३३,९१,०३०।३१

				कोष	
					दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१०,३३,९१,०३०।३१
				लैनबहादुर थापा, कानुनी सल्लाहकार, पशुपति क्षेत्र विकास कोष	दफा १७, दफा १९ (२) र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा १९ (२), दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१०,३३,९१,०३०।३१
				युवराज अधिकारी, इलेक्ट्रिकल विभाग प्रमुख, इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थान, पुल्चोक क्याम्पस, मनोज पुरी, प्रबन्ध निर्देशक, Map Entrepreneurs Pvt. Ltd., Map Entrepreneurs Pvt. Ltd., यदुनन्दन भट्टराई, निर्देशक, Map Entrepreneurs Pvt. Ltd., सुरज चापागाई, प्रबन्ध निर्देशक, Apple Engineering	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (झ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ज) रु.१०,३३,९१,०३०।३१

				Professional Consultancy Pvt. Ltd. and Apple Engineering Professional Consultancy Pvt. Ltd.	
१९	प्रदेश अस्पताल, सुर्खेतमा सामाजिक सेवा एकाइमा कम्प्युटर अपरेटर पदमा कार्यरत तृतीया शाहीसमेतले स्वास्थ्य बिमाको रकम अस्पतालको खातामा दाखिला नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलमतोमा आफ्नो जिम्मा रहेको प्रदेश अस्पताल, सुर्खेतको Health Insurance र General शीर्षकमा सङ्कलन गरेको राजस्व रकममध्ये न्यून रकममात्र अस्पतालको खातामा दाखिला गरी हिनामिना गरेको।	२०८२/०३/०९, २०८२/०३/०९, (०८९-CR-०९३०) ३	शङ्करप्रसाद सुवेदी, लेखा अधिकृत, प्रदेश अस्पताल, सुर्खेत	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७ भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.२५,६७,५२६।५०
				तृतीया शाही, कम्प्युटर अपरेटर (करार)), प्रदेश अस्पताल, सुर्खेत	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.२५,६७,५२६।५०
				गोमा सिञ्जाली मगर, तत्कालीन इन्चार्ज, कुमारी बैङ्क, इक्स्टेन्सन काउण्टर, प्रदेश अस्पताल, सुर्खेत	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.२४,०२,०९०।-
२०	जिल्ला डोल्पा, तत्कालीन दुनै गा.वि.स.मा अस्तित्वमा नरहेको विद्यालय दुर्गा प्रा.वि. तिप्लाको नाममा	प्रतिवादीहरूको मिलमतोमा काल्पनिक विद्यालय दुर्गा प्राथमिक विद्यालय खडा गरी सो विद्यालयको नाममा २ कोठे भवन निर्माणका लागि रकम	२०८२/०३/१३, २०८२/०३/१९, (०८९-CR-०९३३) ४	रविचन्द्र पजियार, तत्कालीन कार्यालय प्रमुख र मनिराम कुर्मी, तत्कालीन लेखापाल, तत्कालीन जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, डोल्पा	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ङ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.७,६०,०००।-
				नन्दसिंह बुढा, अध्यक्ष र सङ्गीता	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१),

	रकम विनियोजन गरी विद्यालय भवन निर्माण नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	विनियोजन गराई काल्पनिक उपभोक्ता समिति गठन गरेको देखाएर भवन निर्माण गरेको भनी झुटा तथा नक्कली कागजात तयार गरी भुक्तानी दिए/लिएको।		बुढा, कोषाध्यक्ष, भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	दफा ३ (१) (ङ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.७,६०,०००।-
२१	जिल्ला धनुषा, धनौजी गाउँपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा बजार नाला तथा फोहरमैला व्यवस्थापन शीर्षक अन्तर्गत बजार सेड निर्माण कार्यमा मिलेमतो गरी गुणस्तरहीन कार्य गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा Construction of steel truss structure for the shadow at Dhanauji Bazaar योजनाको विशेष अनुदान कार्यविधिविपरीत योजना शीर्षक संशोधन गरेको, फिल्डमा नगरेको कार्य गरेको भनी नापी किताब तयार गरी प्रथम र दोस्रो रनिङ बिलमा एउटै आइटमको परिमाणमा दोहोरो हुने गरी भुक्तानी लिई दिई तथा सम्झौताबमोजिमको कार्य सम्पन्न नगरी सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको।	२०८२/०३/१३, २०८२/०३/२०, (०८१-CR-०१३४) १०	बद्रीनारायण सिंह, तत्कालीन अध्यक्ष र गौरीशङ्कर मण्डल, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, धनौजी गाउँपालिका	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, दफा २४ र भ्र.नि. ऐ., २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.३१,३४,७७८।-
				रामवतीदेवी मण्डल, उपाध्यक्ष, धनौजी गाउँपालिका	दफा १९ (२)
				सावनकुमार चौधरी, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र छोटे मण्डल, सबइन्जिनियर, धनौजी गाउँपालिका	दफा १७, दफा ९ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा ९, दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.३१,३४,७७८।-
				नरेशकुमार मण्डल, नायब सुब्बा, धनौजी गाउँपालिका	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.३१,३४,७७८।-

				राधेश्याम राय, लेखापाल, धनौजी गाउँपालिका	दफा १७ र दफा ९/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा ९, दफा १७ र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.३१,३४,७७८।-
				विनोदकुमार मण्डल, सहलेखापाल, धनौजी गाउँपालिका	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७ र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.३१,३४,७७८।-
				एकता सप्लायर्स एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि. र सञ्चालक, ईन्द्रेशकुमार सिंह	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.३१,३४,७७८।-
२२	जिल्ला धनुषा, हंसपुर नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित सुगा निकासदेखि कट्टीसम्म पी.सी.सी. ढलान योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलोमतोमा पी.सी.सी. सडक ढलान कार्यमा बढी काम गरेको गलत अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरी वास्तविक कार्यभन्दा बढी रकम भुक्तानी गरेको साथै, योजनाको म्याद थप गर्दा बैङ्क जमानत जफत हुनुपर्नेमा सो नगरी ठेक्का सम्झौताको सर्तबमोजिम निर्माण	२०८२/०३/१३, २०८२/०३/२३, (०८१-CR-०१३७) १०	रामलोचन मण्डल, तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, हंसपुर नगरपालिका	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ङ), दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.७,८१,८१८।०३
				केशवकुमार अधिकारी, तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, हंसपुर नगरपालिका	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७ र भ्र.नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ङ) रु.४४,९०,३५०।००

		कार्य नगर्ने निर्माण व्यवसायीको ठेक्का अन्त्य गर्दा बाँकी रहेको मोबिलाइजेसन पेशकीको बैङ्क जमानतको रकम असुल गर्नुपर्नेमा नगरी हिनामिना गरेको।		दिनेशकुमार मण्डल, इन्जिनियर, हंसपुर नगरपालिका	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड) रु.३६,२२,१६८।०३
				शत्रुधन साह, खरिदार, हंसपुर नगरपालिका	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड) रु.२८,४०,३५०।००
				नेत्र लुंगेली, लेखापाल, हंसपुर नगरपालिका	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.५२,७२,१६८।०३
				विनोदकुमार मण्डल, सबइन्जिनियर, हंसपुर नगरपालिका	दफा १७ र दफा १९ (२)/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ड), दफा १७, दफा १९ (२) र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.७,८१,८१८।०३
				रेणुदेवी झा, तत्कालीन उपप्रमुख र ज्ञानेन्द्रकुमार झा, खरिदार, हंसपुर नगरपालिका	दफा १९ (२)
				देव कन्स्ट्रक्सन र प्रोप्राइटर, शुभचन्द्र मण्डल, , देव	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (ज), दफा १७, दफा २२

				कन्स्ट्रक्सन	प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (च) रु.५२,७२,१६६।०३
२३	जिल्ला डोल्पा, मुङ्केचुला गाउँपालिका वडा नं. ७ स्थित अन्नपूर्ण माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा पर्खाल निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा विद्यालयको Retaining Wall Construction कार्यमा बोलपत्र तयार तथा मूल्याङ्कन गर्दा प्रतिस्पर्धालाई सीमित गर्नका लागि स्थलगत प्रतिवेदनलाई अनिवार्य सर्त मान्ने निर्णय विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट आफूखुसी थपघट गरी उक्त निर्माण कार्यको लागि कम अङ्क कबोल गरेको निर्माण कम्पनीलाई अस्वीकृत गरी चौथो नं. को निर्माण कम्पनी छनोट गरी सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेको।	२०८२/०३/१३, २०८२/०३/२२, (०८१-CR-०१३५) १५	हृदयनारायण शाह, शिक्षक, जयबहादुर ठकुल्ला, शिक्षक, देवराज रावत, इन्जिनियर, मुङ्केचुला गाउँपालिका, डोल्पा जनक बुडा, अध्यक्ष, दत्तबहादुर बुडा, पदेन सदस्य, दुर्गादेवी लामा, सदस्य, अशोक रोकाया, सदस्य, कविता बुडा (ठकुल्ला), सदस्य, रुपा रोकाया, सदस्य, पृथ्वी ठकुल्ला, सदस्य, धनबहादुर कामी, सदस्य, नारायणी ठकुल्ला, सदस्य, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र नरदेव रोकाया, प्रधानाध्यापक, अन्नपूर्ण माध्यमिक विद्यालय उषाकुमारी सिंह, प्रोप्राइटर, दर्शन एण्ड दिग्दर्शन निर्माण सेवा	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड) रु.२९,६०,६९२।५५ दफा १७, दफा ९ र दफा ११/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा ९, दफा ११, दफा १७ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड) रु.२,९६०,६९२।५५ दफा १७, दफा २२ र दफा १४/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश, दफा १४ र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड)

					रु.२९,६०,६९२।५५
				दर्शन एण्ड दिग्दर्शन निर्माण सेवा	दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (छ), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र.नि ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (ड) रु.२९,६०,६९२।५५
२४	जिल्ला धनुषा, सबैला नगरपालिकामा आ.व. २०७७/७८ मा कृषि प्रर्वधन कार्यक्रमको अनुदान रकम तथा कृषि उपकरण खरिद र किसानलाई बासमती धानको बिउ वितरणलगायतका कार्यक्रममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा बाखाको साना व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बिना सार्वजनिक सूचना अर्चना कृषि सहकारी संस्थामार्फत् कार्यक्रम गर्न सम्झौता गरी खरिद गरिएको भनिएको पशु तथा कृषिजन्य मालवस्तुहरू वितरण नगरी झुटा प्रतिवेदन पेस गरेको साथै, पशु तथा कृषिजन्य मालवस्तुहरू नगरपालिकाको जिन्सी खातामा दाखिला गरी अर्चना कृषि सहकारीमार्फत् बिल भरपाई पेस गरी भुक्तानी लिए/दिएको।	२०८२/०३/२५, २०८२/०३/३०, (०८१-CR-०१४३) ७	रञ्जितकुमार यादव, तत्कालीन इन्जिनियर, शिवकुमार झा, लेखापाल, राजकिशोर सल्हेता, पशु सेवा शाखा प्रमुख र दुर्गाप्रसाद राय, तत्कालीन वडाध्यक्ष, वडा नं. ८ सबैला नगरपालिका सञ्जुकुमारी यादव, अध्यक्ष, अर्चना कृषि सहकारी संस्था पलवी ठाकुर र रौनित ठाकुर	दफा १७/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा १७ र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.१४,७७,५००।- दफा १७ र दफा २२/दफा ३ (१), दफा ३ (१) (च), दफा १७, दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र भ्र. नि. ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन) दफा ३ (१) (घ) रु.१४,७७,५००।- दफा १७/बिगो असुल गर्ने प्रयोजनका लागि

२.८.५ गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालत, काठमाडौंमा दायर गरेका गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.२२

गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेका मुद्दाहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको व्यहोरा	आयोगको निर्णय मिति/आरोपपत्र दायर मिति/मुद्दा नं र प्रतिवादी सङ्ख्या	प्रतिवादीको नाम, पद र कार्यालय	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम कसुर/सजाय मागदाबी/बिगो
१	जलस्रोत तथा सिँचाइ विभाग वा अन्तर्गतका विभिन्न कार्यालयहरूमा कार्यरत विष्णुकुमार श्रेष्ठले काठमाडौं, ललितपुरलगायत विभिन्न स्थानहरूमा घर घडेरी जग्गाहरू, गाडी खरिद तथा विभिन्न कम्पनीका शेयर तथा कम्पनीमा लगानी साथै विभिन्न नातेदार तथा व्यक्तिहरूको नाममा समेत जग्गाजमिन र चलअचल सम्पत्ति लुकाई स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले निज सार्वजनिक सेवामा प्रवेश गरेपछि विभिन्न पद र कार्यालयमा रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	२०८१/०९/०४, २०८१/०९/२८, (०८१-CR-००४८) ५	विष्णुकुमार श्रेष्ठ, इन्जिनियर, जलस्रोत तथा सिँचाइ विभाग, ललितपुर	दफा २० (१) र भ्र. नि. ऐ., २०१७ दफा १५/दफा २० (२), दफा ४७, भ्र. नि. ऐ., २०१७ दफा ३, दफा १६ (ग) र दफा २९ (१) रु.४,८८,३०,३२९।५४
				लक्ष्मीकुमारी श्रेष्ठ, श्रीमती	दफा ४७, भ्र. नि. ऐ., २०१७ दफा १६ (ग), दफा २९
				हरिकुमार श्रेष्ठ, बुवा	दफा ४७, भ्र. नि. ऐ., २०१७ दफा १६ (ग), दफा २९
				इन्द्रकुमारी श्रेष्ठ, आमा	दफा ४७, भ्र. नि. ऐ., २०१७ दफा १६ (ग), दफा २९
				विवेक श्रेष्ठ, छोरा	दफा ४७, भ्र. नि. ऐ., २०१७ दफा १६ (ग), दफा २९
२	जिल्ला काठमाडौं, नागार्जुन नगरपालिकाका नगरप्रमुख	प्रतिवादी नागार्जुन नगरपालिका, काठमाडौंको	२०८१/१०/२३, २०८१/१०/२७,	मोहनबहादुर बस्नेत, नगरप्रमुख, नागार्जुन	दफा २० (१), दफा १६ (२)/दफा २० (२), दफा १६ (२) र दफा २४

	मोहनबहादुर बस्नेतले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	नगरप्रमुख पदमा रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	(०८१-CR-००६०) २	नगरपालिका उर्मिला बस्नेत, श्रीमती	रु.८,६९,८७,१०५।६९ दफा ४७
३	जिल्ला काठमाडौँ, बागमती नगर जग्गा एकीकरण आयोजनामा अमिन (करार) पदमा कार्यरत दिनेशप्रसाद यादवले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले बागमती नगर जग्गा एकीकरण आयोजनामा अमिन (करार) पदमा कार्यरत रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	२०८१/१२/२९, २०८२/०१/०८, (०८१-CR-००७६) २	दिनेशप्रसाद यादव, अमिन (करार), बागमती नगर जग्गा एकीकरण आयोजना, गौरीघाट अमृताकुमारी यादव, श्रीमती	दफा २० (१)/दफा २० (२) रु.३,२९,४५,७०२।२१ दफा ४७/दफा १६ (२), दफा २०, दफा ४७ र भ्र.नि.ऐन, २०१७ दफा २९
४	जिल्ला भक्तपुर, उपत्यका विकास प्राधिकरण अन्तर्गत दिव्येश्वरी जग्गा एकीकरण आयोजनामा कार्यरत सबइन्जिनियर कुमार पौड्यालले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले सार्वजनिक सेवाको पदमा प्रवेश गरेपछि उपत्यका विकास प्राधिकरण अन्तर्गत विभिन्न कार्यालयमा रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	२०८२/०१/२२, २०८२/०१/२८, (०८१-CR-००९०) २	कुमार पौड्याल, सबइन्जिनियर, दिव्येश्वरी जग्गा एकीकरण आयोजना, भक्तपुर विष्णुमैया पौड्याल, श्रीमती	दफा २० (१), दफा १६ (२) र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा १५/दफा १६ (२), दफा २० (२), दफा ४७ र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा ३, दफा १६ (ग), दफा २९ (१) र (२) रु.३,६३,२९,२०७।५ दफा ४७ र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा १६ (ग), दफा २९
५	सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार, धनगढीका तत्कालीन भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्री (हाल प्रदेश सभा सदस्य) दीर्घबहादुर सोडारीले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति	प्रतिवादीले निज सरकारी/सार्वजनिक पदमा बहाल रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	२०८२/०१/३१, २०८२/०२/१९, (०८१-CR-०१०४) ३	दीर्घबहादुर सोडारी, प्रदेश सभा सदस्य, प्रदेश सभा सचिवालय गीता सोडारी, श्रीमती र बवि सोडारी, छोरा	दफा २० (१) र दफा १६ (२)/दफा २० (२), दफा १६ (२), दफा २४ र दफा ४७ रु.१,०८,३८,३०२।५७ दफा ४७

	आर्जन गरेको भन्नेसमेत।				
६	काठमाडौँ महानगरपालिकाका इन्जिनियर रामबाबु महतोले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले काठमाडौँ नगर पञ्चायतबाट सार्वजनिक सेवामा प्रवेश गरेपछि विभिन्न पद र कार्यालयमा रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	२०८२/०२/१४, २०८२/०२/२६, (०८१-CR-०११६) २	रामबाबु महतो कोइरी, इन्जिनियर, काठमाडौँ महानगरपालिका मालाकुमारी महतो, श्रीमती	दफा २० (१), दफा १६ (२) र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा १५/दफा २० (२), दफा १६ (२) र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा ३, दफा १६ (ग) र दफा २९ (१), (२) रु.४,५८,९७,४०३।८८ दफा ४७
७	यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, पर्सामा अधिकृत आठौँ तहमा कार्यरत कमलराज गौतमले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले निज सार्वजनिक सेवामा प्रवेश गरेपछि विभिन्न पद र कार्यालयमा रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	२०८२/०२/२३, २०८२/०३/०३, (०८१-CR-०१२७) २	कमलराज गौतम, अधिकृत आठौँ, यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, पर्सा सरला नेपाल, श्रीमती	दफा २० (१), दफा १६ (२) र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा १५/दफा २०(२), दफा १६ (२), दफा ४७ र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा ३, दफा १६ (ग) र दफा २९ (१), (२) रु.२,५१,७८,६८७।७१ दफा ४७ र भ्र. नि. ऐन, २०१७ दफा ३, दफा १६ (ग) र दफा २९
८	गण्डकी प्रदेश, भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, पोखरा, कास्कीका लेखा अधिकृत झलक शर्मा पौडेलले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीले सार्वजनिक सेवामा प्रवेश गरेपछि विभिन्न पद र कार्यालयमा रहँदा पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको।	२०८२/०३/१८, २०८२/०३/२५, (०८१-CR-०१३८) २	झलक शर्मा पौडेल, लेखा अधिकृत, भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, पोखरा, कास्की हुमाकुमारी उपाध्याय, श्रीमती झलक शर्मा पौडेल	दफा २० (१), दफा १६ (२) र भ्र. नि. ऐन, २०१७, दफा १५/दफा २० (२), दफा १६ (२), दफा ४७ र भ्र. नि. ऐन, २०१७, दफा १५, दफा ३, दफा १६ (ग), दफा २९ (१) र (२) रु.६,२६,९३,१२९।८२ दफा १६ (२), दफा २० (२), दफा ४७ र भ्र. नि. ऐन, २०१७, दफा १५, दफा २९ (२)

२.८.६ सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालत, काठमाडौँमा दायर गरेका सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दाहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.२३

सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी मुद्दाहरू

क्र. सं.	उजुरीको व्यहोरा	अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको व्यहोरा	आयोगको निर्णय मिति/आरोपपत्र दायर मिति/मुद्दा नं र प्रतिवादी सङ्ख्या	प्रतिवादीको नाम, पद र कार्यालय	सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ (संशोधनसहित) बमोजिम कसुर/सजाय मागदाबी/बिगो
१	लुम्बिनी विकास कोषका तत्कालीन योजना प्रमुख इन्जिनियर सरोज भट्टराईले निजको आमा जनक नन्दिनी भट्टराईको नाममा जग्गा खरिद गर्दा लुम्बिनी विकास कोषमा कार्य गरिरहेका निर्माण कम्पनीहरूबाट घुस (रिसवत) बापत प्राप्त रकम बिचका अन्य व्यक्ति प्रयोग गरी जग्गा बिक्रेतालाई रकम भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादी सरोज भट्टराई र जनक नन्दिनी भट्टराईले लुम्बिनी विकास कोषमा निर्माण कार्यमा संलग्न रहेका निर्माण कम्पनीहरूबाट प्राप्त गर्नुपर्ने घुस (रिसवत) बापतको रकमलाई विभिन्न व्यक्तिको खातामा राख्न (Placement) लगाई ती व्यक्तिहरूमार्फत् जग्गा बिक्रेतालाई रकम भुक्तानी (Layering) गरेर जग्गा खरिदमार्फत् (Integration) घुस (रिसवत) बाट प्राप्त गरेको सम्पत्तिको प्राप्तिको स्रोत, स्वामित्व र स्वरूप परिवर्तन गरी सम्पत्तिको शुद्धीकरण गरेको।	२०८१/०५/१९, २०८१/०५/२७, (०८१-CR-००२२) २	सरोज भट्टराई, तत्कालीन योजना प्रमुख, लुम्बिनी विकास कोष जनक नन्दिनी भट्टराई	दफा ३ (१) (क), (ख), (ग) र दफा ३ (३)/दफा ३० (१) र दफा ३४ (१) रु.१,८५,००,०००।- दफा ३ (१) (क), (ख), (ग) र दफा ३ (२), दफा ३ (३)/दफा ३० (२) र दफा ३४ (१) रु.१,८५,००,०००।-
२	जिल्ला काठमाडौँ, नागार्जुन नगरपालिकाका नगरप्रमुख मोहनबहादुर बस्नेतले पद्मा	प्रतिवादी र उनकी श्रीमती उर्मिला बस्नेतले प्रतिवादी राजुप्रसाद केँडेल र उनको स्वामित्वमा भएका कम्पनीबाट घुस	२०८१/०९/१२, २०८१/०९/१४, (०८१-CR-००४४)	मोहनबहादुर बस्नेत, नगर प्रमुख, नागार्जुन	दफा ३ (१) (क), (ख) र (ग) तथा दफा ३ (३)/दफा ३० (१), दफा ३० (७) र दफा ३४ (१)

	मर्चेन्ट कम्पनी प्रा.लि. र कम्पनीका सञ्चालक/अध्यक्ष राजुप्रसाद कँडेलबाट गैरकानुनी रूपमा जग्गा तथा रकम प्राप्त गरी उक्त जग्गा बिक्रीसमेत गरी सम्पत्ति शुद्धीकरण गरेको भन्नेसमेत।	(रिसवत) को रूपमा जग्गा, नगद तथा अन्य लाभ प्राप्त गरेको (सम्बद्ध कसुर) र उक्त अवैध आम्दानीलाई जग्गामा लगानी (Placement) गरी चार कित्तामा विभाजन (Layering) गरेर विभिन्न व्यक्तिलाई बिक्री (Integration) मार्फत् घुस (रिसवत) बापत प्राप्त गरेको सम्पत्तिको प्राप्तिको स्रोत, स्वामित्व र स्वरूप परिवर्तन गरी सम्पत्तिको शुद्धीकरण गरेको।	५	नगरपालिका	रु.१३,१२,७३,०३२।३३
				उर्मिला बस्नेत, श्रीमती, गहणी	दफा ३ (१) (क), (ख) र (ग) तथा दफा ३ (३), दफा ३ (२)/ दफा ३० (२) दफा ३४ (१) रु.१३,१२,७३,०३२।३३
				पद्मा कोलोनी प्रा.लि., पद्मा मर्चेन्ट प्रा.लि., र संचालक/अध्यक्ष राजुप्रसाद कँडेल	दफा ३ (१) (क), (ख) र (ग) तथा दफा ३ (३), दफा ३ (२)/ दफा ३० (२), (५) (८) दफा ३४ (१) रु.१३,१२,७३,०३२।३३

२.८.७ अन्य विषयका मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालत, काठमाडौँमा दायर गरेका अन्य विषयसँग सम्बन्धित मुद्दाहरूको विवरण देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.२४

अन्य विषयका मुद्दाहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको व्यहोरा	आयोगको निर्णय मिति/आरोपपत्र दायर मिति/मुद्दा नं र प्रतिवादी सङ्ख्या	प्रतिवादीको नाम, पद र कार्यालय	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ बमोजिम कसुर/सजाय मागदाबी/बिगो
१	जिल्ला नवलपरासी (ब.सु.प.), पाल्हीनन्दन गाउँपालिका वडा नं. ५ का तत्कालीन वडा अध्यक्ष ओमप्रकाश तेलीसमेतले गैर-नेपाली नागरिकलाई नक्कली जग्गाधनी खडा गरी जग्गा बिक्री वितरण गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा गैर नेपाली नागरिकलाई नेपाली नागरिक हो भनी मुचुल्काको रोहबरमा बसी सर्जमिन मुचुल्का तयार गरी सिफारिस दिने प्रयोजनका लागि प्रमाणित गरेको, गलत वंशावली प्रमाणित तथा सो बनाउन गराइएको मुचुल्काको रोहबरमा बसी सर्जमिन मुचुल्का तयार गरी सिफारिस दिन प्रमाणित गरेको र बसोबास प्रमाणित गरी सिफारिस दिने कार्यमा संलग्न रहेको।	२०८१/०५/१९, २०८१/०५/२०, (०८१-CR-००१६) १७	ओमप्रकाश तेली, तत्कालीन वडा अध्यक्ष र नरेशप्रसाद बढई, तत्कालीन वडा सदस्य, पाल्हीनन्दन गाउँपालिका, वडा नं. ५ रविकुमार खत्री, राधेश्याम बनिया, नारद कुर्मी, मजिद जोलाहा, भगौती चमार, सोमै कहार, कपिलदेव कुर्मी, प्रेमसागर चौधरी, वृज भुषणनाथ योगी, पशुपति बानिया, पुनर्मासी अहिर, हरिशंकर बनिया, सेतबाध यादव, सङ्घर्षकुमार खत्री र रमेश सहानी, मतियारहरू	दफा ९ दफा ९, दफा २२/दफा ९ र दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश
२	वादी नेपाल सरकार, प्रतिवादी ओमप्रकाश तेलीसमेत भएको	सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका चन्द्रिका चमार, अनन्त बढै, श्रीभद्रे	२०८२/०१/१७, २०८२/०१/१९,	चन्द्रिका चमार, अनन्त बढै, श्रीभद्रे केवट, लोरिक अहिर र	दफा ९ र दफा २२/दफा ९ र दफा

	गलत लिखत तयार गरी भ्रष्टाचार गरेको मुद्दामा सरकारी साक्षीको रूपमा पेस गरिएका दिनानाथ योगी, चन्द्रिका चमार, अनन्त बढै, श्रीभद्रे केवट, लोरिक अहिर र रामकिसुन कुर्मिले अदालतमा प्रतिकूल बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	केवट, लोरिक अहिर र रामकिसुन कुर्मिले विशेष अदालत, काठमाडौंसमक्ष उपस्थित भई बकपत्र गर्दा आयोगबाट अनुसन्धानको क्रममा गरिएका कागजातहरूको व्यहोराको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको।	(०८१-CR-००८६) ५	रामकिसुन कुर्मि	२२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश
३	यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, रूपन्देहीमा आर्थिक लेनदेन गरी सवारी चालक अनुमतिपत्रको परिणाम अद्यावधिक गरी फेल भएकालाई पास गराएको भन्नेसमेत।	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, रूपन्देहीबाट एक व्यक्तिको नाममा जारी भएको सवारी चालक अनुमतिपत्रको विवरण परिवर्तन गरी सोही Applicant ID र लाइसेन्स नम्बर हुने गरी परीक्षामा नै संलग्न नभएकी प्रतिवादी सभ्यता के.सी. को विवरण EDLVRS प्रणालीमा परिवर्तन गरी सवारी चालक अनुमतिपत्र जारी गरेको।	२०८२/०२/०८, २०८२/०२/१६, (०८१-CR-०१०३) ४	नारायणप्रसाद पाण्डेय, सहायक कम्प्युटर अपरेटर र कमल पराजुली, कम्प्युटर अपरेटर, यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, रूपन्देही अनिल बुढामगर, कम्प्युटर अपरेटर, यातायात व्यवस्था कार्यालय, दाङ सभ्यता के.सी., मतियार	दफा ९ र दफा ११ दफा ९ र दफा ११ दफा ९, दफा ११ दफा २२/दफा ९, दफा ११ दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश
४	जिल्ला चितवन, रत्ननगर नगरपालिका-२ स्थित श्री नेपाल नमुना माध्यमिक	प्रतिवादीहरूको मिलेमतोमा आफूलाई नभएको अधिकार प्रयोग गरी शिक्षक तथा कर्मचारी समायोजन एवम्	२०८२/०२/२१, २०८२/०२/२५, (०८१-CR-०११३)	तिलकराज शर्मा पौडेल, अध्यक्ष, लेखनाथ आचार्य, सदस्य र मेनुका लम्साल, सदस्य, विद्यालय	दफा १५

	विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतले मिलेमतोमा नियमविपरीत स्थायी शिक्षक नियुक्ति गरेको भन्नेसमेत।	व्यवस्थापन विनियम बनाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिका तत्कालीन अध्यक्ष तिलकराज शर्मा पौडेलकी छोरी तथा तत्कालीन प्रधानाध्यापक बुद्धिराज सुवेदीकी श्रीमती नाता पर्ने शिक्षक विजया सुवेदी पौडेललाई स्थायी नियुक्ति दिएको।	६	व्यवस्थापन समिति	
				दिपकचन्द्र शर्मा, शिक्षक, बुद्धिराज सुवेदी, धानाध्यापक, नेपाल नमुना माध्यमिक विद्यालय	दफा १५
				विजया सुवेदी, शिक्षक, नेपाल नमुना माध्यमिक विद्यालय	दफा १५ र दफा २२/दफा १५ र दफा २२ प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश

२.९ रिट निवेदन, पुनरावेदन र पुनरावलोकन

२.९.१ रिट निवेदन:

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगलाई विपक्षी बनाई अदालतमा दायर भएका ४२ वटा रिटको लिखित जवाफ पेस गरिएको छ।

२.९.२ पुनरावेदन:

आयोगले दायर गरेका मुद्दाउपर विशेष अदालतले गरेको फैसलामा चित्त नबुझी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरेका मुद्दाको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ:

तालिका नं. २.२५

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएका मुद्दाहरूको विवरण

नोट: ❁ चिन्हले आंशिक दाबी पुगेका मुद्दाहरूलाई जनाउँछ।

(पुनरावेदनसम्बन्धी विस्तृत विवरण आयोगको वेबसाइटमा हेर्न सकिन्छ।)

क्र.सं.	विशेष अदालतको मुद्दा नं.	विशेष अदालतको फैसला मिति	आयोगको पुनरावेदन गर्ने निर्णय मिति	पुनरावेदन दर्ता मिति	प्रत्यार्थी/ प्रतिवादीको विवरण	प्रत्यार्थी/ प्रतिवादीको सङ्ख्या	सर्वोच्च अदालतको मुद्दा नं.
१	०७८-CR-०००२	२०८०/०६/२५	२०८१/०४/०२	२०८१/०४/१५	दिलिप कार्की	१❁	०८१-CR-०११६
२	०७९-CR-०००४	२०८०/०६/२५	२०८१/०४/०२	२०८१/०४/१५	रामजी जोशी	१	०८१-CR-०११५
३	०७६-CR-०१५७	२०८०/०८/१४	२०८१/०४/१०	२०८१/०४/१५	केदारप्रसाद गौतम र भरतबहादुर बानिया	२❁	०८१-CR-०११३
४	०७९-CR-०१७६	२०८०/०८/०४	२०८१/०४/१०	२०८१/०४/१६	लक्ष्मण राना, सुरेन्द्रबहादुर बोहरा, धनबहादुर विष्ट र राजेन्द्रबहादुर भाट	४	०८१-CR-०१०७
५	०७७-CR-०१२३	२०८०/०६/२३	२०८१/०४/१०	२०८१/०४/१७	दिपक सुनार र दोर्णप्रसाद पौडेल	२❁	०८१-CR-०१४२
६	०७७-CR-००६३	२०८०/०६/२२	२०८१/०४/११	२०८१/०४/१८	नारायणबहादुर थापा, बेलबहादुर नेपाली, गिरीप्रसाद श्रेष्ठ, श्यामबहादुर खत्री र सुमिता रौनियार	५	०८१-CR-०१४७

७	०७६-CR-००८४	२०८०/०६/२४	२०८१/०४/१०	२०८१/०४/२२	प्रकाश अधिकारी, नरोत्तम श्रेष्ठ, प्रेमलाल श्रेष्ठ र गोमा श्रेष्ठ	४	०८१-CR-०२१३
८	०७९-CR-००३७	२०८०/०६/२५	२०८१/०४/१०	२०८१/०४/२२	खडकबहादुर रोकाया, देविलाल सुनार, खगेन्द्रप्रसाद उपाध्याय र टोपबहादुर घर्ती मगर	४	०८१-CR-०२१२
९	०७९-CR-०००१	२०८०/०७/१४	२०८१/०४/१६	२०८१/०४/२३	झपेन पाण्डे (करुणा काफ्लेसमेत भएको)	१	०८१-CR-०२१६
१०	०७८-CR-०१३२	२०८०/०७/२०	२०८१/०४/१६	२०८१/०४/२३	रामवचनप्रसाद र रामचन्द्र साह कानु	२	०८१-CR-०२१४
११	०७९-CR-०११०	२०८०/०७/१४	२०८१/०४/१६	२०८१/०४/२३	बेचन यादव मगरदैत्ता	१	०८१-CR-०२१७
१२	०७९-CR-००३४	२०८०/०७/१४	२०८१/०४/१६	२०८१/०४/२३	शिवनारायण यादव	१	०८१-CR-०२१५
१३	०७९-CR-००१४	२०८०/०७/१२	२०८१/०४/१६	२०८१/०४/२५	कमलप्रसाद खनाल	१	०८१-CR-०२६८
१४	०७८-CR-००६५	२०८०/०८/२५	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२७	गोकुल शर्मा पौडेल र हरिप्रसाद गौतम	२	०८१-CR-०२६७
१५	०७९-CR-०१७४	२०८०/०७/१६	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२७	चोलाराज दंगाल	१	०८१-CR-०२६६
१६	०८०-CR-००४३	२०८०/०९/२३	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२८	कल्याणी सुवेदी	१	०८१-CR-०२९२
१७	०७६-CR-०३९४	२०८०/०९/२३	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२८	रामकाजी लामा, खेमप्रसाद नेपाल, पुरुषोत्तम खत्री र रामशरण रिमाल	४	०८१-CR-०२९३
१८	०७६-CR-०३९५	२०८०/०९/२३	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२८	रामकाजी लामा, खेमप्रसाद नेपाल, पुरुषोत्तम खत्री र रामशरण रिमाल	४	०८१-CR-०२९४
१९	०७९-CR-००५२	२०८०/०९/२५	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२८	होमेन्द्र गुरमैता, अवधेष नन्दन बर्मा, राम दयाल ठाकुर मुमिहार, सुरेन्द्र कुमार सिंह, प्रमोदप्रसाद यादव र विनयकुमार सिंह	६	०८१-CR-०२९५
२०	०७८-CR-००११	२०८०/०८/२१	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२८	सन्दिप के.सी. र रमेश पराजुली	२	०८१-CR-०२९१
२१	०७९-CR-००११	२०८०/०७/२४	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/२९	भरतबहादुर बुढथापा	१	०८१-CR-०३०३
२२	०७८-CR-००६९	२०८०/०६/१६	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/३०	गोपालप्रसाद गैर, तुलसा रेग्मी र गुनाखर	३	०८१-CR-०३१७

					गैर		
२३	०७६-CR-०३२३	२०८०/०६/२२	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/३०	कृष्णबहादुर के.सी. र राजबहादुर शाही	२	०८१-CR-०३१६
२४	०७९-CR-००५९	२०८०/०६/१८	२०८१/०४/२२	२०८१/०४/३०	राजेन्द्रप्रसाद पाण्डेय, सन्तोषकुमार यादव, नारायण ओली, मनबहादुर खत्री, लालबहादुर के.सी. र शोभा कुमारी खत्री	६	०८१-CR-०३१८
२५	०७९-CR-०१०१	२०८०/०९/१९	२०८१/०४/२९	२०८१/०५/०२	दिपकबहादुर बुढाथोकी, लेलन मण्डल, दिपेश महतारा, मानबहादुर रावल, विरबहादुर बुढा र ज्ञानबहादुर शाही	६	०८१-CR-०३४६
२६	०७९-CR-०१७३	२०८०/०९/१३	२०८१/०४/२९	२०८१/०५/०२	रामचन्द्र मण्डल	१	०८१-CR-०३४७
२७	०७९-CR-०११५	२०८०/०९/२४	२०८१/०४/२९	२०८१/०५/०२	पाँचु राय, बासुदेव तिमलसिना र नारायणप्रसाद बराल	३	०८१-CR-०३४८
२८	०७९-CR-०००६	२०८०/१०/११	२०८१/०५/०५	२०८१/०५/०६	भगवान झा, दिलिपकुमार प्रधान, सुरेन्द्रकुमार कर्ण र राजाराम मण्डल	४	०८१-CR-०३६७
२९	०७९-CR-०००५	२०८०/१०/११	२०८१/०५/०५	२०८१/०५/०६	यामप्रसाद भुषाल, भगवान झा, राजाराम मण्डल, राम स्वार्थ महतो, जित मोहनकुमार दास, रेणु अग्वाल र ओम सत्य साइ प्राइभेट लिमिटेड	७	०८१-CR-०३६९
३०	०७९-CR-०१४०	२०८०/०९/६	२०८१/०५/०५	२०८१/०५/०६	अर्जुनकुमार चौधरी	१	०८१-CR-०३६८
३१	०७६-CR-०३१८	२०८०/०९/२५	२०८१/४/२९	२०८१/०५/०६	दिपेन्द्रप्रसाद पनेरु, केशवसिंह ऐरी, महेश विक्रम शाह र संजिव विशंखे	४	०८१-CR-०३६२
३२	०७८-CR-००४८	२०८०/०८/२७	२०८१/५०/०५	२०८१/०५/०९	शम्भुप्रसाद यादव	१	०८१-CR-०४१७
३३	०७९-CR-००७५	२०८०/०९/२४	२०८१/५०/०५	२०८१/०५/०९	बालविर ठाकुर, हिरालालकुमार मण्डल, जितकुमार यादव, राम सागर कपडी सुडी,	९	०८१-CR-०४१६

					रामजी साहु सुडी, अशोककुमार पंजियार, नजबुल खातुन, पलबी ठाकुर र रौनित ठाकुर		
३४	०७९-CR-००७३	२०८०/०९/०१	२०८१/०५/०५	२०८१/०५/०९	हरिबहादुर खत्री, सासिलता डि.सी., टेकबहादुर के.सी., जयराम घर्ति, सुवास बुढाथोकी, दिपेन्द्रबहादुर शाही, नैन सिंह राना, गणेश बुढा, कृष्ण साकी र गीताकुमारी बोहरा	१०	०८१-CR-०४१८
३५	०७९-CR-०१११	२०८०/०९/०२	२०८१/०५/०५	२०८१/०५/०९	भरतबहादुर बस्नेत, कमलबहादुर शाही, सुरेन्द्रबहादुर शाही, गुरुराज संज्याल, सुमित भट्ट, हरि प्रसाद पण्डित, श्रीधर अधिकारी, दिपककुमार भण्डारी, हिरानन्द देवकोटा, अनुप तिवारी, पुर्णबहादुर थापा, होमनाथ लम्साल र सिमनाथ कृषि विकास सहकारी संस्था लि.	१३	०८१-CR-०४१५
३६	०७८-CR-०१११	२०८०/०७/२१	२०८१/०५/०५	२०८१/०५/१२	भिमकान्त भण्डारी	१	०८१-CR-०४१४
३७	०७९-CR-००३६	२०८०/०८/२७	२०८१/०५/०७	२०८१/०५/१३	दशरथ शर्मा पराजुली, दिलमाया राना र विनुकुमारी पाण्डे	३	०८१-CR-०४६५
३८	०७८-CR-०१००	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/११	२०८१/०५/१४	खेमराज विष्ट, पुर्ण कुँवर, नरेन्द्र शाही, धनबहादुर विष्ट र हरि सिंह विष्ट	५	०८१-CR-०४६७
३९	०७८-CR-०१०१	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/११	२०८१/०५/१४	खेमराज विष्ट, देवराज जोशी, पुर्ण कुँवर, ज्ञानेन्द्र बुढा र हरि सिंह विष्ट	५	०८१-CR-०४६९
४०	०७८-CR-००९९	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/११	२०८१/०५/१४	खेमराज विष्ट, देवराज जोशी, पुर्ण कुँवर, नरेन्द्र शाही, भक्तराज जोशी, धनबहादुर	७	०८१-CR-०४६६

					विष्ट र सन्तोष जोशी		
४१	०७८-CR-००८२	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/११	२०८१/०५/१४	देवराज जोशी, खेमराज विष्ट, पुर्ण कुँवर, नरेन्द्र शाही, जनेन्द्र बुढा, गणेशबहादुर विष्ट र धन बहादुर विष्ट	७	०८१-CR-०४७०
४२	०७८-CR-००७७	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/११	२०८१/०५/१४	देवराज जोशी, खेमराज विष्ट, पुर्ण कुँवर, नरेन्द्र शाही, डम्बर चन्द, रामचन्द्र भण्डारी, राजेन्द्र भण्डारी र धनबहादुर विष्ट	८	०८१-CR-०४७१
४३	०७९-CR-००१०	२०८०/०९/२६	२०८१/०५/११	२०८१/०५/१४	शिवजीप्रसाद राय, रामकिशोर शाह, प्रेमचन्द्र झा, महम्मद दाउद र राजकुमार महतो	५	०८१-CR-०४६२
४४	०७८-CR-००९५	२०८०/०९/२४	२०८१/०५/७	२०८१/०५/१४	दशरथ भण्डारी, टंकप्रसाद रिजाल, राजिव हमाल र मोहनराम टेलर	४	०८१-CR-०४६३
४५	०७९-CR-००८६	२०८०/०९/२४	२०८१/०५/७	२०८१/०५/१४	छोटेराल चौधरी र जनकराज बोहोरा	२	०८१-CR-०४६४
४६	०७९-CR-००५६	२०८०/०९/५	२०८१/०५/११	२०८१/०५/१८	मदनमोहन झा, मुरारीप्रसाद आचार्य, कुसुमदेवी कलवार र राज किशोरप्रसाद	४	०८१-CR-०५०७
४७	०८०-CR-००२३	२०८०/०९/१३	२०८१/०५/१४	२०८१/०५/१९	राजकुमार थापा र बुद्धि विलास धिताल	२	०८१-CR-०५०६
४८	०७७-CR-००७०	२०८०/०९/८	२०८१/०५/१४	२०८१/०५/२६	दिलबहादुर श्रेष्ठ, दिनेश अधिकारी र केशव अधिकारी	३	०८१-CR-०५५८
४९	०७६-CR-००८६	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, लालबाबु साह गोल्दार, महेशप्रसाद यादव र हकिम अन्सारी	४	०८१-CR-०५६२
५०	०७६-CR-०१०२	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, रुवीकुमारी र राम वेलासप्रसाद पटेल	३	०८१-CR-०५६५

५१	०७६-CR-०१०३	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, शिव शंकरप्रसाद यादव र महेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५७२
५२	०७६-CR-००८७	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया र अब्दुल्लाह राउत गदी	२	०८१-CR-०५८१
५३	०७६-CR-०१०७	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, राजेशकुमार यादव र महेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५८०
५४	०७६-CR-०१०४	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	धर्मेन्द्रठाकुर हजाम, राजेश्वरप्रसाद चौरासिया र राम वेलासप्रसाद पटेल	३	०८१-CR-०५६३
५५	०७६-CR-०१०८	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, अरविन्द गिरी र महेश प्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५७६
५६	०७६-CR-००९१	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, उषाकुमारी राय र हकिम अन्सारी	३	०८१-CR-०५७३
५७	०७६-CR-०१०६	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, शिव शंकरप्रसाद यादव र महेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५७७
५८	०७६-CR-००८४	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, फिरोज आलम र महेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५६९
५९	०७६-CR-००९०	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, बबिताकुमारी देवी र हकिम अन्सारी	३	०८१-CR-०५७४
६०	०७६-CR-००८३	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, जितेन्द्रप्रसाद कुर्मी र जितेन्द्रप्रसाद कुर्मी	३	०८१-CR-०५७०
६१	०७६-CR-००८८	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया र नागेन्द्र महारा चमार	२	०८१-CR-०५७८
६२	०७६-CR-००८९	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, विरेन्द्र महारा	४	०८१-CR-०५६४

					चमार, महेशप्रसाद यादव र हकिम अन्सारी		
६३	०७६-CR-०१००	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, हरिओमकुमार साह, राम वेलासप्रसाद पटेल र महेशप्रसाद यादव	४	०८१-CR-०५७९
६४	०७६-CR-०१०९	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, कृपादेवी पटेल, महेशप्रसाद यादव र राम वेलास प्रसाद पटेल	४	०८१-CR-०५६६
६५	०७६-CR-०१०५	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, दुला रचनप्रसाद कुर्मी र महेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५६७
६६	०७६-CR-०१०१	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, उमा शंकर यादव, राम वेलासप्रसाद पटेल र महेशप्रसाद यादव	४	०८१-CR-०५६८
६७	०७६-CR-००९२	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, राम वेलासप्रसाद पटेल र महेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५७१
६८	०७६-CR-००८५	२०८०/०९/२२	२०८१/०५/२४	२०८१/०५/२७	राजेश्वरप्रसाद चौरासिया, हकिम अन्सारी र महेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-०५७५
६९	०७६-CR-०२८५	२०८०/१०/७	२०८१/०५/२४	२०८१/०६/०२	शिवकुमार साह र विकाश झा	२	०८१-CR-०६१७
७०	०७६-CR-०२८६	२०८०/१०/७	२०८१/०५/२४	२०८१/०६/०२	विकाश झा	१	०८१-CR-०६१६
७१	०७८-CR-००१७	२०८०/१०/५	२०८१/०५/१९	२०८१/०६/०२	विनोदकुमार पौडेल	१	०८१-CR-०६१८
७२	०७९-CR-००८३	२०८०/११/१६	२०८१/०५/१९	२०८१/०६/०९	ज्ञानेन्द्र गिरी र डा.ज्ञानेन्द्रमान सिंह कार्की	२	०८१-CR-०६६७
७३	०७६-CR-००६२	२०८०/९/१८	२०८१/०५/०७	२०८१/०६/१०	बुद्धिसागर थापा, टिकाप्रसाद दुलाल, नवराज खत्री, प्रल्हाद खडका,	६	०८१-CR-०६७७

					अर्जुनबहादुर थापा र उमेशकुमार भण्डारी		
७४	०७७-CR-००५९	२०८०/९/२५	२०८१/०५/०७	२०८१/०६/१०	राजकुमार श्रीवास्तव, पाण्डवप्रसाद देव, रवि सिंह, मदनकुमार अधिकारी र सन्तोष प्रधान शाही	५	०८१-CR-०६७६
७५	०८०-CR-०००६	२०८०/११/१३	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/११	रंजिना झा, श्यामकिशोर मंडल, नवोनारायण मिश्र, रतन साह र कमरुल खातुन	५	०८१-CR-०६८७
७६	०७९-CR-००५४	२०८०/११/६	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/११	डा. तपेन्द्रबहादुर शाह, महेश बुढथापा, बाँचबहादुर सेजुवाल, माया के.सी. भाम र बिजकन्या भाम	५	०८१-CR-०६८८
७७	०८०-CR-००१९	२०८०/१०/१६	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/११	कुमारबहादुर बराईलि, अर्जुनकुमार थापा, रामकुमारी खत्री, निलबहादुर मगर, रस्मिला बराईलि, चन्द्रबहादुर बस्नेत, रामबहादुर मगर र चन्द्रकला श्रेष्ठ	८	०८१-CR-०६८९
७८	०८०-CR-०००१	२०८०/११/३०	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१३	भोजराज खतिवडा, अमृतकुमार दाहाल, दिलकुमार बुढाथोकी, डिककुमार धमला, दीपकप्रसाद धमला, गोठीमाया मगर, संजीव साह, वीरबहादुर राई, संजिवकुमार यादव र दामोदर धमला	१०	०८१-CR-०६९७
७९	०७९-CR-००७१	२०८०/११/२१	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१३	ज्ञानेन्द्र चौधरी र बिबेक कार्की	२	०८१-CR-०७००
८०	०७७-CR-००५४	२०८०/९/२५	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१३	राजकुमार श्रीवास्तव, पाण्डवप्रसाद देव, डवाड क्षोदेन शेर्पा, बैकुण्ठप्रसाद भण्डारी र शिवजी सापकोटा	५	०८१-CR-०६९६
८१	०७९-CR-०११७	२०८०/११/१०	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१३	देवीलाल जैसी र रत्न बहादुर कार्की	२	०८१-CR-०६९८

८२	०७९-CR-००९१	२०८०/११/२४	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१३	राम सुरत पाल (गडरिया), दिलबहादुर बोहरा, प्रयागलाल बुढा, नन्द बहादुर रोकाया, रामशिला रोकाया र प्रेमबहादुर बुढा	६	०८१-CR-०६९९
८३	०७७-CR-०११०	२०८०/१०/२४	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१३	पवन सुवेदी, सिताराम खनाल, डेकराम पोखरेल, धुव्रप्रसाद देवकोटा, ललित बहादुर ओली, सतानन्द उपाध्याय (न्यौपाने), डिलाराम खरेल, प्रकाश पुन मगर, केशरकुमार चपाई, चन्द्रमणी नेपाली, सावित्री पौडेल, ओमबहादुर बस्नेत, धर्मदत्त चौलागाई, अरुणकुमार गौतम, गणेशमान आचार्य, केशवराज डागी, हुतराज पौडेल, ओमप्रकाश देवकोटा र धुर्वराज अर्याल	१९	०८१-CR-०७०१
८४	०७९-CR-००१२	२०८०/११/०६	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१३	नन्दप्रसाद पाण्डे र विनिता राना पाण्डे	२७	०८१-CR-०७२१
८५	०७९-CR-००७४	२०८०/११/०६	२०८१/०५/०७	२०८१/०६/१४	बालविर ठाकुर, रन्जितकुमार यादव, रन्जितकुमार यादव, देवेन्द्रप्रसाद यादव, पुरुषोत्तम दास यादव, पलवी ठाकुर र रौनितकुमार ठाकुर	७	०८१-CR-०७१९
८६	०७९-CR-००६९	२०८०/११/१४	२०८१/०६/०७	२०८१/०६/१४	नेत्रप्रसाद घिमिरे, मोहम्मद नुरुल हुसेन खाँ, कमलेसप्रसाद वर्मा (कोहार), अशोककुमार दुवे, जयप्रकाश लाल श्रीवास्तव, निरज श्रिवास्तव र सन्दिपकुमार त्रिपाठी	७	०८१-CR-०७२०

८७	०७८-CR-०११५	२०८०/१०/०८	२०८१/०६/१०	२०८१/०६/१५	शिवराज सेढाई, मिराकुमारी श्रेष्ठ र न्यू पाथिभरा सप्लायर्स	३	०८१-CR-०७३१
८८	०७८-CR-०११६	२०८०/१०/०८	२०८१/०६/१०	२०८१/०६/१५	शिवराज सेढाई, ओमशंकरप्रसाद र ओम सप्लायर्स	३	०८१-CR-०७३२
८९	०७६-CR-०३८४	२०८०/१०/२३	२०८१/०६/१०	२०८१/०६/१५	नयराज नेपाल, गोपाल थपलिया, तिर्थराज लम्साल, भुपेन्द्र राई, टिकाराम अधिकारी, अर्जुन भट्टराई, कृष्णप्रसाद कट्टेल, रुद्रप्रसाद दहाल, सुरेश अधिकारी, सुजन राई, मैयाकुमारी चापागाई, रमेश पौडेल, भूमिराज अधिकारी, राकेशरोशन मस्याङ्गदी, दिपेन्द्रकुमार मण्डल, रविन्द्रकुमार विश्वास र हरिमदन ढुङ्गेल	१७	०८१-CR-०७२८
९०	०७९-CR-०००९	२०८०/११/०६	२०८१/०६/१०	२०८१/०६/१५	टंकदत्त प्याकुरेल, मकरहवज शाही, विनोद थापा र गणेश भण्डारी	४	०८१-CR-०७२९
९१	०८०-CR-००२१	२०८०/११/१८	२०८१/०६/१०	२०८१/०६/१५	पद्म विनोद पोखरेल	१	०८१-CR-०७२७
९२	०७८-CR-००६७	२०८०/१०/०५	२०८१/०६/१०	२०८१/०६/१५	धर्मेन्द्रप्रसाद पटेल र अशोकप्रसाद पटेल	२	०८१-CR-०७३०
९३	०७९-CR-००८७	२०८०/१०/१२	२०८१/०६/१८	२०८१/०७/०२	भावना महत	१	०८१-CR-०७६४
९४	०७९-CR-००८२	२०८०/११/२२	२०८१/०७/२७	२०८१/०८/०६	भुपराज अधिकारी, ईश्वरी प्रसाद पाण्डे, अरविन्द मणि त्रिपाठी, राजेन्द्र रेग्मी, सन्तोष कोइराला, शिव प्र.न्यौपाने र स्फुक् ट्रेडर्स प्रा.लि.	७	०८१-CR-१०११
९५	०७८-CR-००५२	२०८०/११/०६	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०६	विनोदकुमार यादव	१	०८१-CR-१०१३
९६	०८०-CR-०१२९	२०८१/०३/२६	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०६	महेश सिंह कठायत, भिमबहादुर रोकाया,	६	०८१-CR-१०१४

					सर्जन शाही, दिपादेवी शाही, पुर्णबहादुर शाही र फुल्टउरा शाही		
९७	०७९-CR-००४८	२०८०/११/२३	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०६	हिरा केवट (रावल), राजु नेपाल, रविलाल पाण्डेय, सुबोधराज भट्टराई, उमेश केवट, नरेन्द्रप्रसाद चौधरी र दुर्गावती केवट	७	०८१-CR-१०१२
९८	०८०-CR-००८२	२०८१/०३/२७	२०८१/०८/६	२०८१/०८/०७	सम्राटबहादुर शाह	१	०८१-CR-१०३५
९९	०८०-CR-००६७	२०८१/०२/२३	२०८१/०८/६	२०८१/०८/०७	चन्द्र सिंह लामा, संगीता चौलागाई र माधवप्रसाद चौलागाई	३	०८१-CR-१०३८
१००	०७९-CR-०१५५	२०८०/१०/१८	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	चन्द्रभुषण झा, भिमबहादुर रोकाया, दलबहादुर बुढा र सुष्मा कार्की भण्डारी	४	०८१-CR-१०३७
१०१	०७९-CR-००८१	२०८०/११/१७	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	घनश्याम दुवे, ठाकुरप्रसाद गुरौ, शक्तिप्रसाद सापकोटा र पुष्पा सापकोटा	४	०८१-CR-१०३६
१०२	०७९-CR-००४६	२०८०/११/०६	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	नारायणप्रसाद पौडेल	१	०८१-CR-१०२९
१०३	०७९-CR-००५१	२०८०/१०/१८	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	परशुराम अधिकारी, सिताराम पोखरेल, ताराप्रसाद जोशी, प्रसाराम भुषाल, भक्तरत्न तुलाधर, शशी तुलाधर, रानु तुलाधर र दिव्य तुलाधर	८	०८१-CR-१०२८
१०४	०७८-CR-००१४	२०८०/०९/१८	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	केशवप्रसाद आचार्य, लोकेन्द्र कार्की, विसाल सुन्दास, माधवप्रसाद खतिवडा र पुष्पराज सिग्देल	५	०८१-CR-१०३०
१०५	०८०-CR-०११७	२०८१/०३/२६	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	प्रकाश बुडथापा, लोगबहादुर शाही, महेश सिंह कठायत, देवीप्रसाद पाण्डे, वैदेवी शाही, भिमबहादुर रोकाया, सर्जन शाही,	१०	०८१-CR-१०२७

					परुनाथ योगी, नव गिरी र रत्न रुपा शाही		
१०६	०७९-CR-०११४	२०८०/११/१७	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	अमरप्रसाद भट्ट, मनकाकुमारी अवस्थि, हरि नाथ, नरबहादुर कुँवर, जयराज जोशी र मन्जुकुमारी सिंह	६	०८१-CR-१०३३
१०७	०७९-CR-००८५	२०८०/११/०१	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	अँगढबहादुर शाही, सिताराम चौधरी र गोविन्द खनाल	३	०८१-CR-१०३२
१०८	०८०-CR-००८८	२०८१/०३/११	२०८१/०७/२७	२०८१/०८/०७	अरविन्दकुमार चौधरी, श्याम सुन्दर यादव, श्यामप्रसाद यादव, सुजन दाहाल र ललिताकुमारी साह	५	०८१-CR-१०३४
१०९	०७९-CR-००३९	२०८०/१२/२०	२०८१/०७/३०	२०८१/०८/०७	भीमबहादुर खत्री, रुद्रसेन साहु, सैजाद अलि तेली, जैनव तेली, राम हरष थारु र अन्जना दाहाल	६	०८१-CR-१०३१
११०	०७९-CR-००२०	२०८१/०२/०२	२०८१/०८/६	२०८१/०८/१३	बसन्तराज गौतम, राजबाबु पाण्डे, मनोजकुमार शर्मा भनिने मनोजकुमार आचार्य, हरिचन्द्र भुषाल, गायत्रीदेवी जयसवाल, शत्रुधन जयसवाल, सुमनकान्त ठाकुर, मनोजलाल कर्ण, उपेन्द्रलाल कर्ण कायस्थ, स्व. सूर्यनारायण लाल कर्ण, विन्दादेवी कर्ण, हबिब साह, कामेश्वर राय र प्रमोदकुमार कर्ण	१४	०८१-CR-१०६९
१११	०७८-CR-०१०४	२०८०/११/२७	२०८१/०८/६	२०८१/०८/१३	ओमप्रकाश लामिछाने र यामलाल घिमिरे	२	०८१-CR-१०९३
११२	०८०-CR-००७२	२०८०/१२/१५	२०८१/०८/१३	२०८१/०८/१८	ओमकारप्रसाद न्यौपाने, द्वारिकाप्रसाद दाहाल, देवेन्द्रनारायण चौधरी, हर्षलाल चौधरी, नानुकुमारी निरौला (बस्नेत),	९	०८१-CR-१११८

परिच्छेद- २ उजुरी, छानबिन, अनुसन्धान र ...

१३६

वार्षिक प्रतिवेदन २०८१/८२

					सविनाकुमारी चौधरी, राजकुमार चौधरी, टिकालक्ष्मी श्रेष्ठ र सुनीलकुमार चौधरी		
११३	०७८-CR-००९३	२०८०/११/०८	२०८१/०८/१३	२०८१/०८/१८	राजकुमार गोइत, उग्रानन्द पाठक, विजयकुमार यादव, छत्रबहादुर श्रेष्ठ, भुपेन्द्र यादव र ममतादेवी यादव	६	०८१-CR-१११९
११४	०७९-CR-०१०४	२०८०/११/२२	२०८१/०८/६	२०८१/०८/२०	ईश्वरचन्द्र मरहटा, रामकुमार श्रेष्ठ र ओमराज ढुङ्गाना	३	०८१-CR-११२९
११५	०८०-CR-००३१	२०८०/०८/२६	२०८१/०८/२३	२०८१/०८/२५	राजेन्द्र भण्डारी, जीवन सुवेदी र रमेशकुमार बस्नेत	३	०८१-CR-११५३
११६	०७९-CR-००२१	२०८०/११/२७	२०८१/०८/२०	२०८१/०८/२६	रणबहादुर कटवाल	१	०८१-CR-११५६
११७	०८०-CR-००५०	२०८०/१२/१४	२०८१/०८/२०	२०८१/०८/२७	नवीन डाँगी, रोशनी बिष्ट, बलबहादुर बस्नेत, मनबहादुर डाँगी, खडकबहादुर डाँगी, चन्द्र कुमारी डाँगी, रिता घर्ती, सफलदेव यादव, भुपाल दमाई, कृष्णबहादुर घर्ती, टिका वि.क., गनबहादुर भण्डारी र कुलबहादुर योगी	१३	०८१-CR-११७७
११८	०७६-CR-०२२२	२०८१/०२/१३	२०८१/०८/२०	२०८१/०८/२८	हरिचन्द्र भुपाल, शत्रुधन जयसवाल र गायत्रीदेवी जयसवाल	३	०८१-CR-११७२
११९	०८०-CR-००९१	२०८१/०१/१३	२०८१/०८/२०	२०८१/०८/२८	गजेन्द्र सिंह भण्डारी	१	०८१-CR-११७६
१२०	०७९-CR-०१३५	२०८१/०२/१४	२०८१/०८/२५	२०८१/०९/०५	इच्छाकुमार श्रेष्ठ, सन्तोषकुमार दास, नेत्रप्रसाद मरासिनी, सुकबहादुर गुरुङ, प्रकाश भट्टराई र भोलाबाब कन्स्ट्रक्सन	६	०८१-CR-१२०९
१२१	०८०-CR-०१३७	२०८१/०३/२८	२०८१/०८/२५	२०८१/०९/०५	अजय रजक	१	०८१-CR-१२०८

१२२	०७६-CR-०२५६	२०८०/०९/८	२०८१/०९/४	२०८१/०९/०७	राजेन्द्र बस्नेत, सीता बस्नेत, टुकुकुमारी बस्नेत र कृपा बस्नेत	४	०८१-CR-१२१०
१२३	०८०-CR-००१४	२०८१/०२/८	२०८१/०८/२०	२०८१/०९/११	साकर अहमद, नुर जहाँ र साजन साह	३	०८१-CR-१२२७
१२४	०७९-CR-०१७५	२०८०/१२/४	२०८१/०८/२५	२०८१/०९/१४	ओमनारायण झा र अरहुला कुमारिज	२३	०८१-CR-१२५१
१२५	०७६-CR-०२८४	२०८०/१०/१५	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/१४	जितेन्द्रकुमार चौधरी, किरण चौधरी र अभिषेक चौधरी	३३	०८१-CR-१२५०
१२६	०७६-CR-०२७६	२०८०/०९/२९	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/१४	जितेन्द्रकुमार चौधरी	१	०८१-CR-१२५४
१२७	०७९-CR-००८४	२०८०/११/०१	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/१४	लालबहादुर सुबेदी, तुलसी के.सी. र भवीलाल रामजाली	३३	०८१-CR-१२५३
१२८	०७८-CR-०१०९	२०८०/१०/२१	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/१४	लाहानु पारु, सोहन प्यारी थारु, राधे श्याम थारु र पारस गौतम	४	०८१-CR-१२५२
१२९	०७९-CR-०११३	२०८०/०९/२२	२०८१/०९/१८	२०८१/०९/२१	केशवनन्दबहादुर बानिया र पंकज कान्दु	२	०८१-CR-१२८४
१३०	०७९-CR-००६०	२०८०/०९/२२	२०८१/०९/१८	२०८१/०९/२१	विक्रम यादव, मुकेशकुमार पाठक, अजय यादव, जितेन्द्र यादव, शिव शंकरप्रसाद कुसवाह, अब्दुल अहद कवारी, शेख मो. ईरफान अलि, हजरा खातुन, मो. इरफान, विजयकुमार चौधरी र विनोद साह	११	०८१-CR-१२८३
१३१	०७९-CR-००९२	२०८०/११/१६	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/२१	उदयकुमार वखरिया यादव, शिलादेवी कापरी, जैसिलाल भिनवार यादव, कन्हैया मुखिया, तनुकलाल कुसियत, रामकिशोर महतो, संजय यादव, विन्देश्वर यादव, नन्दकुमार झा, कारी चमार, रेखाकुमारी र मुकेश लखनदेव यादव	१२	०८१-CR-१२८६

१३२	०७९-CR-०१०५	२०८०/०९/२६	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/२१	केशवबहादुर सुनार, बसन्त रोकाया, शिवराज शाही, कर्णबहादुर रोकाया, डिल विक्रम शाही, टोपबहादुर चन, कालि सार्की, मानसिंह कामी, राजकुमारी शाही र ज्ञानेन्द्र विक्रम शाही	१०	०८१-CR-१३००
१३३	०७९-CR-०१०६	२०८०/०९/२६	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/२१	केशवबहादुर सुनार, बसन्त रोकाया, कर्णबहादुर रोकाया, हरिप्रसाद डाँगी, टोपबहादुर चन, कालि सार्की, हर्कबहादुर डाँगी, रेशम डाँगी र कर्णचन्द्र डाँगी	९	०८१-CR-१२८५
१३४	०७९-CR-०१०७	२०८०/०९/२६	२०८१/०९/१२	२०८१/०९/२१	केशवबहादुर सुनार, बसन्त रोकाया, कर्णबहादुर रोकाया, विकास खत्री, टोपबहादुर चन, कालि सार्की, प्रचण्ड विक्रम शाही, सुना कामी र टोपबहादुर शाही	९	०८१-CR-१२८७
१३५	०७९-CR-०१२२	२०८१/०२/०१	२०८१/०९/२५	२०८१/०९/२६	पुष्करप्रसाद भट्ट, हिमालय सिंह ऐर, गोविन्दराज उपाध्याय, दिपेन्द्र चौधरी, विष्णुदेव भट्ट, सुवास अधिकारी, ईश्वरीप्रसाद भट्ट, दिवाकर भट्ट, केशवराज भट्ट, खगेश्वरी भट्ट र श्री भवानी कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	११	०८१-CR-१२८८
१३६	०८०-CR-००२५	२०८१/०२/०१	२०८१/०९/४	२०८१/०९/२६	सुरेन्द्रबहादुर विष्ट, हिमालबहादुर चन्द, हरिदत्त जोशी, हिमालय सिंह ऐर, गोविन्दराज उपाध्याय, विक्रम भण्डारी, नरेन्द्रदेव भट्ट, ईश्वरीप्रसाद भट्ट, केशवराज	१२	०८१-CR-१३१८

					भट्ट, पुष्पराज भट्ट, खगेश्वरी भट्ट र श्री भवानी कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.		
१३७	०७९-CR-०१५६	२०८१/०२/०१	२०८१/०९/४	२०८१/०९/२६	सुरेन्द्रबहादुर विष्ट, हिमालबहादुर चन्द, पुष्करप्रसाद भट्ट, हिमालय सिंह ऐर, गोविन्द राज उपाध्याय, नरबहादुर शाह, हरी सिंह धामी, हरि दत्त जोशी, ईश्वरीप्रसाद भट्ट (स्वर्गिय), दिवाकर भट्ट, केशवराज भट्ट, पुष्पराज भट्ट, खगेश्वरी भट्ट, भवानी कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	१४	०८१-CR-१३१९
१३८	०८०-CR-०१००	२०८०/१२/२५	२०८१/०९/२५	२०८१/०९/२९	परिवर्तित नाम मिरचौया १ (२०८०)	१	०८१-CR-१३३२
१३९	०७९-CR-०१५०	२०८०/१२/२५	२०८१/०९/२५	२०८१/०९/२९	सचिनकुमार भदैंसवार	१	०८१-CR-१३३१
१४०	०७९-CR-००७०	२०८०/११/२०	२०८१/०९/२५	२०८१/०९/२९	श्यामकिशोर राय, राम विनयप्रसाद यादव, उमेश कुमार दास, राम भरोसी मण्डल धानुक, रीनाकुमारी र बालमेश्वर साह कलवार	६	०८१-CR-१३३०
१४१	०८०-CR-०११४	२०८०/११/१५	२०८१/०९/२५	२०८१/१०/०६	तिलप्रसाद पाण्डे, मकरध्वज शाही, जयराम छत्याल, दिपक नेपाली, मंगल भण्डारी, सौमती रावल (ऐडी), दत्त विष्ट, मान्या टमटा, धनसारा टमटा, दत्त रोकाय र सिर्जना वुमी	११	०८१-CR-१३५९
१४२	०७९-CR-०१३३	२०८०/११/११	२०८१/१०/३	२०८१/१०/०८	शेषकान्त पौडेल	१	०८१-CR-१३६४
१४३	०७६-CR-०४३८	२०८०/०९/०५	२०८१/०५/२१	२०८१/०५/२१	टिकाराम जवाली, ईश्वर प्रकाश कलवार, मनोहर प्रसाद पन्थी, रमेशमान श्रेष्ठ, नन्दलाल दास, बुद्धीसागर सुवेदी,	२३	०८१-CR-०५१८

					नन्दनलाल कुम्हाल कोहारना, बुद्धिसागर तिवारी, सुवास खड्का, अमृतकुमार काम्बु मगर, खगेन्द्र पराजुली, नेत्रबहादुर चौधरी, रविकुमार खत्री, देवेन्द्र सिंह सैथवार, आमकुमार सैथवार, वृजमनी सैथवार, ईन्द्रावती सैथवार, रितकुमारी सैथवार, प्रदिप सुनार, तेजश्व सोनकर, पुर्णिमाकुमारी बर्मा, प्रियङ्गाकुमारी बर्मा र शिवलाल चमार		
	०८०-CR-००६४	२०८०/०९/०५			अनुप मेहता	१	
१४४	०७९-CR-००३०	२०८०/१०/१९	२०८१/१०/१४	२०८१/१०/१८	प्रमोद नेपाल र हरिभक्त श्रेष्ठ	२	०८१-CR-१५१६
१४५	०७८-CR-०१२२	२०८०/१०/२५	२०८१/१०/२३	२०८१/१०/२९	खिमबहादुर वि.क., सनोज उपाध्याय, नविन थापा, गगनबहादुर कार्की, अम्बरबहादुर गुरुङ र चेलीमाया थापा	६	०८१-CR-१५६३
१४६	०८०-CR-००१३ ०७५-CR-०२७२ विशेषमा मुलतबीमा रही पुनः फैसला भएको	२०८०/१०/२४	२०८१/१०/२३	२०८१/१०/२९	गमबहादुर वि.क र प्राणनाथ कसजु	२	०८१-CR-१५६४
१४७	०७९-CR-०१०३	२०८०/११/२०	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०१	ललितजंग मल्ल, सुन्तला रोकाय, हरिनि नेपाली, हजरकला कामी, चक्र ब. सावत र दानबहादुर बुढा	६	०८१-CR-१५६१
१४८	०७८-CR-००६०	२०८०/१०/२२	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०१	अरुण शाह र शिवाजी कामती	२	०८१-CR-१५६२
१४९	०८०-CR-००७७	२०८१/०१/६	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०१	इन्द्रलाल श्रेष्ठ	१	०८१-CR-१५६०
१५०	०७९-CR-०१२१	२०८०/१०/८	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०२	प्रकाशप्रसाद पोखरेल र गमबहादुर	२	०८१-CR-१५९६

परिच्छेद- २ उजुरी, छानबिन, अनुसन्धान र ...

१४१

वार्षिक प्रतिवेदन २०८१/८२

					विश्वकर्मा		
१५१	०७९-CR-०१२०	२०८०/१२/७	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०४	नन्दकिशोर गुप्ता र उषा गुप्ता	२	०८१-CR-१५९९
१५२	०७८-CR-०००१	२०८०/११/१६	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०४	रवि सिंह, गजेन्द्रप्रसाद राउत, दिपककुमार खड्का, विजय चपागाई र दुर्णप्रसाद फुयाल	५	०८१-CR-१५९७
१५३	०७७-CR-००२०	२०८०/११/६	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०४	बलभद्रप्रसाद दास र पुनम दास	२	०८१-CR-१५९८
१५४	०७९-CR-०१२९	२०८०/१२/५	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०५	दुर्गादास महर्जन, रविशंकर पाण्डेय, रामनारायण यादव, विष्णुप्रसाद काफ्ले, उत्तम कुँवर, योगेन्द्र आचार्य, सीताराम अधिकारी र नविन दाहाल	८	०८१-CR-१६१४
१५५	०७८-CR-०११२	२०८०/११/३०	२०८१/११/४	२०८१/११/०९	राजुभाई कुस्मा, सम्बरबहादुर कार्की, कमल स्याङतान, अच्युतप्रसाद फुयाल, प्रकाश कर्की, नरेन शाक्य, रेजु भट्टराई, श्याम सुन्दर चौधरी, लक्ष्मी श्रेष्ठ, रोशन राज भण्डारी, रिचा श्रेष्ठ, माया सेठी र गणेश अधिकारी	१३	०८१-CR-१६३६
१५६	०८०-CR-००४७	२०८०/१/१८	२०८१/१०/२३	२०८१/११/०९	डा. प्रदिप ढकाल, डा. मिलनकुमार थापा र अरुणकुमार श्रेष्ठ	३	०८१-CR-१६३५
१५७	०८०-CR-०१३९	२०८१/२/७	२०८१/११/४	२०८१/११/०९	ताराप्रसाद सापकोटा, नवकुल शर्मा, सरनकुमार खरेल, शेरबहादुर बस्नेत र देव इन्टरनेशनल प्रा.लि.	५	०८१-CR-१६३७
१५८	०७८-CR-०१२३	२०८०/१०/२५	२०८१/११/११	२०८१/११/१९	खिमबहादुर वि.क., नवीनकुमार दास, रनबहादुर थापा, टेकनारायण पुन र पार्वती थापा	५	०८१-CR-१७१७

१५९	०७८-CR-०१२१	२०८०/१०/२५	२०८१/१०/१४	२०८१/११/१९	खिमबहादुर वि.क., सनोज उपाध्याय, नविन थापा, खडानन्द कँडेल, दिपेन्द्रबहादुर खड्का, मनोज खड्का, सुर्यबहादुर भण्डारी, मसुमन अर्गेजा, गणेशबहादुर भण्डारी र टंकबहादुर कुँवर	१०	०८१-CR-१७१८
१६०	०७६-CR-०२७०	२०८०/११/०३	२०८१/११/११	२०८१/११/२०	कलाधर देउजा, मुकुन्दप्रसाद आचार्य, सुरेन्द्रमान कपाली, धर्मप्रसाद गौतम, जगतप्रसाद पुडासैनी, युक्तप्रसाद श्रेष्ठ, रुद्रकुमार श्रेष्ठ, पुष्पराज उपाध्याय, इन्द्रप्रसाद ढुंगाना, टिकाराम घिमिरे, टिकाबहादुर वि.सी., जिवनाथ पोखरेल, अर्जुनप्रसाद भण्डारी, मोहम्मद साविर हुसैन, श्रीहरि पुडासैनी, श्यामकुमार क्षेत्री, हरिकृष्ण तिमिल्लिना, परशुराम पोखरेल, कृष्णप्रसाद पौडेल, प्रकाश नारायण भट्ट, टंकनाथ पौडेल, प्रेमबहादुर खापुड, अर्जुन कुमार खतिवडा, शंकरप्रसाद सुवेदी, अंगुरकुमार सिग्देल, केदारप्रसाद श्रेष्ठ, कमल घिमिरे, देवबहादुर लामिछाने, भरतचन्द्र अर्याल, जनकबहादुर भण्डारी, हुपेन्द्रमणी के.सी., जीतबहादुर थापा, छविराज पन्त, डम्बर श्रेष्ठ, राजेन्द्रमान श्रेष्ठ, बालकृष्ण श्रेष्ठ, सुरोजराज राजकर्णिकार, अशोकनाथ उप्रेती, दीप	१०९	०८१-CR-१७१५

					बस्न्यात, विजयकुमार गच्छदार, हरिबोल आचार्य, रामेश्वर विडारी, सेमन्तराज चापागाई, हेमराज सुवेदी, तेजराज पाण्डे, दिनेशहरि अधिकारी, चन्द्रदेव जोशी, तुलसी पोखरेल, हरिप्रसाद जोशी, बलिरामप्रसाद तेली, दिलिपकुमार भट्ट, नवराज पौडेल, शैलेन्द्र पौडेल, जयप्रसाद रेग्मी, फणिन्द्रप्रसाद दाहाल, मणि कुमार राना, बद्रीबहादुर कार्की, लक्ष्मीनारायण उप्रेती, दिनेशप्रसाद शर्मा, रुक्म शमशेर ज.ब.रा., हाटक शमशेर, हेमन शमशेर ज.ब.रा., सुनिती राणा, शैलजा राणा, हेमान्द्री शमशेर ज.ब.रा., बिलवहादुर महर्जन, हर्ष महर्जन, कैलाशचन्द्र गोयल, माधवी सुवेदी, उमाकुमारी ढकाल्नी, श्रीकृष्ण महर्जन, चमेली श्रेष्ठ, कान्छा महर्जन, देवनारायण महर्जन, तीर्थमाया महर्जन, रेना गुरुङ्ग, बाबुराजा महर्जन, मचानानी महर्जन, ग्वाराभाइ महर्जन, द्वारिकामान महर्जन, रजनी पनेरु, बाबा कार्की, अगम ढुङ्गाना, खेमलाल खरेल, मीनबहादुर गुरुङ, लक्ष्मी ढकाल, तीर्थमाया महर्जन, देवनारायण महर्जन, श्रीमती मोहन महर्जन, संजय कुमार		

					महर्जन, सकुला नन्द महर्जन, इन्द्रबहादुर थापा क्षेत्री, शान्ती मल्ल प्रधानाङ्ग, मिठुदेवी चापागाई, सरस्वती कुमारी श्रेष्ठ, निर्मलादेवी श्रेष्ठ, मोहनप्रसाद भट्टराई, बैकुण्ठ शर्मा रेग्मी, विद्या पौडेल गौतम, सोदाकुमारी चापागाई, भुवनकुमारी चापागाई, खिमादेवी आडबुहाड, शशीकला सुब्बा, उर्मिला शाह, रामनाथ घिमिरे, रामकल्याण अधिकारी, शोभाकान्त ढकाल, रामकुमार सुवेदी र मिनबहादुर गुरुङ		
१६१	०७७-CR-००६६	२०८०/१०/१५	२०८१/११/११	२०८१/११/२२	बुद्धिमान जैशी, बालेश्वरप्रसाद यादव, केशव थापा मगर, बाबुराम खनाल, ख्यामनारायण पौडेल, दिनेश न्यौपाने, आत्माराम लुईटेल, गुनीकाजी मानन्धर, योगेश्वर कृष्ण पराजुली, कृष्णराज श्रेष्ठ, टंकबहादुर श्रेष्ठ, गोपालदास मानन्धर, बबिन मानन्धर, उज्ज्वल मानन्धर, डा. इश्वरलाल आचार्य, डा. दुर्गामान जोशी, दुर्गेश नन्दनी भट्ट चन्द, अन्ननादेवी मिश्र, अरुणा झा, सोमनाथ प्रसाई, कुमारी कंचन शाह, गोपाल तिमिलिसना, तिर्थबहादुर कार्की, त्रिलोक राज शाक्य, विरोदेवी यादव, भुवनेश्वरी पराजुली, पंकज पराजुली, मिनाकुमारी कार्की, राजेन्द्रप्रसाद रुपाखेती,	४८	०८१-CR-१७८४

					राममाया महर्जन, लोकबहादुर डंगोल, लोकेश महर्जन, शकुन्तला श्रेष्ठ, सरिताकुमारी ठाकुर, सुरेन्द्रकुमार मण्डल, सोनिया पोखरेल, नर्मदा उपाध्याय शर्मा, कृष्ण साल्की, सुशिल मानन्धर, देवनारायण तिमिल्सिना, नारायणदेवी मानन्धर, निर्मला शाक्य, पूर्णगोविन्द लाखे, रश्मी महर्जन, राज्यलक्ष्मी आमात्य, रामदुलारीदेवी शाह, रुपा श्रेष्ठ, सुनिल मानन्धर		
१६२	०७८-CR-००६२	२०८०/११/१४	२०८१/११/२२	२०८१/११/२६	घनश्याम बानिया, यामबहादुर ठकुरी, हरिकुमारी महता, यामबहादुर बानिया, धुनहादुर पुलामी मगर, खडकबहादुर बानिया, ज्ञानबहादुर बानिया, सन्तबहादुर सिजाली मगर, तिलुदेवी बराल, शरणबहादुर वि.क., विष्णुमाया थापा, लोकबहादुर माकीम, दिलबहादुर आले, विष्णुप्रसाद लम्साल, बुद्धिमाया वि.क., बाबुराम बानिया, विनिबहादुर बाँनिया, पुर्ण बहादुर वि.क., दोलनाथ आचार्य र धनबहादुर वि.क.	२०	०८१-CR-१७८९
१६३	०७९-CR-००९०	२०८१/०२/१६	२०८१/११/२५	२०८१/१२/०५	कमोद तिवारी, शम्भु साह रौनियार र शिवप्रकाश साह तेली	३	०८१-CR-१९१७
१६४	०७९-CR-००५०	२०८०/११/०२	२०८१/११/२८	२०८१/१२/०६	कमलेश डि.सी. र डा.विनयकुमार दास	२	०८१-CR-१८८०
१६५	०८०-CR-००५९	२०८१/०१/३१	२०८१/११/२८	२०८१/१२/०६	कृष्णप्रसाद सिग्देल, किर्तिराज सुवेदी र	३	०८१-CR-१८८१

					राम विनोद राउत बरै		
१६६	०७८-CR-००५०	२०८०/११/२७	२०८१/११/२८	२०८१/१२/०७	विष्णुकान्त मिश्र, नविनकुमार मिश्र र लाक्पा ग्याल्जेन	३	०८१-CR-१९१६
१६७	०७८-CR-००९६	२०८०/११/१५	२०८१/११/२२	२०८१/१२/०७	धर्मराज रोकाया	१	०८१-CR-१९१४
१६८	०८०-CR-००५७	२०८१/०१/३१	२०८१/११/२२	२०८१/१२/०७	कृष्णप्रसाद सिग्देल, किर्तिराज सुवेदी र राम विनोद राउत बरै	३	०८१-CR-१९१५
१६९	०७९-CR-०१४६	२०८०/११/०७	२०८१/११/२२	२०८१/१२/०८	हरिजङ्ग शाही, सुन्तला रोकाया, पशुपति शाही, पिताम्बर सारु, महेश सिंह कठायत, हस्तबहादुर मल्ल, रामप्यारी शाही, नानी कामी र सादना मल्ल	९	०८१-CR-१९०६
१७०	०८०-CR-०००२	२०८०/११/१८	२०८१/११/२२	२०८१/१२/०८	सीताकुमारी यादव	१	०८१-CR-१९०४
१७१	०८०-CR-०१२३	२०८१/०२/०९	२०८१/११/२२	२०८१/१२/०८	उर्मिला खड्का, रामप्रसाद काफ्ले, महेश्वर काफ्ले, होमबहादुर श्रेष्ठ, निमेष मिश्र, सुबोधकुमार चापागाई, सृजना दुवाल, विजय लुईटेल, रामबहादुर कार्की, ईराजन पोखरेल, माण्डवी पोखरेल र नम्रता महत	१२	०८१-CR-१९०५
१७२	०७९-CR-०१३६	२०८०/१२/०७	२०८१/११/०६	२०८१/१२/११	विष्णुकान्त मिश्र र हिरा देवी	२	०८१-CR-१९२७
१७३	०७९-CR-००७७	२०८१/०२/०१	२०८१/११/०६	२०८१/१२/११	गणेशप्रसाद पोखरेल र विमल न्यौपाने पोखरेल	२	०८१-CR-१९२८
१७४	०७९-CR-०१५८	२०८०/११/०४	२०८१/११/२८	२०८१/१२/१४	कुमारी तारा घिमिरे र दिपा थापा	२	०८१-CR-१९४८
१७५	०७९-CR-००८८	२०८०/११/३०	२०८१/११/२८	२०८१/१२/१४	परशुराम उपाध्याय, मनप्रसाद भट्ट, धर्मबहादुर मल्ल, मनोज धामी, जगतबहादुर शाही, रतनबहादुर शाही र	७	०८१-CR-१९४९

					धनदेवी छत्याल (शाही)		
१७६	०८०-CR-००१८	२०८०/१२/०१	२०८१/११/२८	२०८१/१२/१४	जयकुमार खड्का, आत्माराम राजवंशी, सुवर्ण मानन्धर, योगेन्द्रनाथ कर्माचार्य, लक्ष्मण थापा, भोलाप्रसाद न्यौपाने, अमर थापा, गीताकुमारी शाही र सुरोज गिरी	९	०८१-CR-१९४७
१७७	०८०-CR-००२८	२०८०/११/२२	२०८१/१२/०६	२०८१/१२/१४	आतेशकुमार सिंह, घनश्याम यादव, अर्जुनप्रसाद यादव, सरोजकुमार मंडल, रामानन्द चौधरी, राधेश्यामकुमार साह, निलमकुमारी शर्मा र श्रीप्रसाद भगत	८	०८१-CR-१९४३
१७८	०८०-CR-०१७१	२०८१/०६/०६	२०८१/१२/०६	२०८१/१२/१४	गुनराज श्रेष्ठ र वेद ब. राना मगर	२	०८१-CR-१९४४
१७९	०८०-CR-०१३८	२०८१/०३/१७	२०८१/१२/१३	२०८१/१२/१४	डा. सुनिलकुमार यादव, सुरेन्द्र महतो कोररी र रामईश्वर ठाकुर लोहार	३	०८१-CR-१९४६
१८०	०८०-CR-०१३१	२०८१/०२/२७	२०८१/१२/०६	२०८१/१२/१४	निर्मलप्रसाद सिटौला	१	०८१-CR-१९४५
१८१	०७८-CR-००७०	२०८०/११/१०	२०८१/१२/०६	२०८१/१२/१५	सन्तोष धामी, गजराज रावत, सुरतबहादुर रेश्मी र यज्ञश्वर पाण्डे	४	०८१-CR-१९५७
१८२	०७८-CR-००२३	२०८०/११/२१	२०८१/१२/०६	२०८१/१२/१५	देवेन्द्रमणी त्रिपाठी र असर्फी यादव	२	०८१-CR-१९५८
१८३	०७९-CR-०११८	२०८१/०२/१३	२०८१/१२/०६	२०८१/१२/१५	उपेन्द्रबहादुर थापा, पित्रि भक्त गिरी, हरिप्रसाद देवकोटा, मोहनबहादुर बुढा, लक्ष्मीप्रसाद अधिकारी, भुमिसरा पुलामी, लालबहादुर घर्ति मगर र नमुना समाज, सुर्खेत	८	०८१-CR-१९५९
१८४	०७९-CR-०११९	२०८०/११/१४	२०८१/१२/११	२०८१/१२/१५	विश्वराज मरासेनी, समेन्द्रप्रसाद चौधरी र सुरेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-१९५५

१८५	०७९-CR-०१३७	२०८०/११/१४	२०८१/१२/११	२०८१/१२/१५	हरिओमप्रसाद जयसवाल	१	०८१-CR-२०२०
१८६	०८०-CR-००८०	२०८१/०१/२७	२०८१/१२/११	२०८१/१२/१५	कल्लिम अहमद जोलाह र वदरुदुजा खौं	२	०८१-CR-१९५६
१८७	०७८-CR-०१३०	२०८०/११/०१	२०८१/१२/११	२०८१/१२/१७	बलराम थापा क्षेत्री, पूजा शर्मा, रामप्रसाद बजगाई, गणेशकुमार लिम्बु, गणेशबहादुर सोदेम्बा र तेजमान कन्दडवा	६	०८१-CR-२०२९
१८८	०८०-CR-०१९३	२०८१/०५/३०	२०८१/१२/१५	२०८१/१२/२१	देवराज चौलागाई, अमितकुमार ठाकुर र बुद्धिराज कँडेल	३	०८१-CR-२०२८
१८९	०८०-CR-०१४३	२०८१/०३/३१	२०८१/१२/१५	२०८१/१२/२२	कुशल दाहाल, चन्द्रदेव मेहता, डण्कर सिंह विश्वकर्मा, उमेशकुमार श्रेष्ठ, विशाल पण्डित, हस्पिटल इन्टरप्राइजेज प्रा.लि. र मनोजकुमार आचार्य	७	०८१-CR-२०२५
१९०	०८०-CR-०२०४	२०८१/०५/३१	२०८१/१२/२०	२०८१/१२/२२	अजय प्रकाश, रीतादेवी, राम प्रकाश साह, राम नरेशप्रसाद यादव, समिरा विक्रम शाह, मनोजप्रसाद जैसवाल, राजेशकुमार साह, मो. कमसुद आलम, सरोजकुमार साह, बबिताकुमारी चौधरी र षोगेन्द्र साह	११	०८१-CR-२०२६
१९१	०८०-CR-००२६	२०८०/११/१३	२०८१/१२/१५	२०८१/१२/२१	रविन्द्रप्रसाद बराल	१	०८१-CR-२०२७
१९२	०७८-CR-००७३	२०८०/१२/१२	२०८१/१२/२०	२०८१/१२/२५	गोविन्दबहादुर खड्का, राजुप्रसाद न्यौपान, टंकप्रसाद चौलागाई, दुर्गाबहादुर डिन्दोन तामाङ, नोर्बु लामा, बेतबहादुर पुँवार, ममिता श्रेष्ठ, सुब्बा थापा मगर, सुनबहादुर तामाङ, करिष्मा परियार, दलबहादुर तामाङ, होमबहादुर महत अनिता श्रेष्ठ, डिल्लीबहादुर सुनुवार,	२७	०८१-CR-२०२२

					काजीबाबु थापा, तारागुरुङ, युवराज सुनुवार, बुद्धिबहादुर तामाङ, मेनुका खड्का, अस्मिन रोका, प्रचण्ड सुनुवार, घण्टिकादेवी सुनुवार, ग्यालबु तामाङ, अशोककुमार सुनुवार, दिलमाया थापा, प्रकाश सुनुवार र अमृतबहादुर तामाङ		
१९३	०७९-CR-००९५	२०८०/११/२३	२०८१/१२/२०	२०८१/१२/२५	इच्छाकुमार श्रेष्ठ, सन्तोषकुमार दास र अर्जुनकुमार क्षेत्री	३	०८१-CR-२०२३
१९४	०७९-CR-००९६	२०८०/११/२३	२०८१/१२/२०	२०८१/१२/२५	इच्छाकुमार श्रेष्ठ, सन्तोषकुमार दास, मनोजकुमार खनाल, ध्रुवप्रसाद उपाध्याय, प्रकाश भट्टराई र महेश इन्जिनियरिङ एण्ड विल्डर्स प्रा.लि.	६	०८१-CR-२०२४
१९५	०८०-CR-०१०७	२०८१/०२/०९	२०८१/१२/२०	२०८१/१२/२५	कृष्णदत्त भट्ट, दुर्गाबहादुर कार्की, जनकीप्रसाद यादव, रामरक्षा कुर्मी (चौधरी), सन्जय थारु, संजय केवट, महेन्द्र राज बागले, रामगोपाल त्रिपाठी, ब्रह्मदेव महतो, हेमराज पण्डित, शिव शंकरप्रसाद, टोलकराज चापागाई, रमतु चौधरी, लालबाबु झा, गणेशकुमार थारु, वासुदेव गोडिया, नागेन्द्रप्रसाद सिंह राजपुत, एकनाथ घिमिरे र गिता जि.सी.	१९	०८१-CR-२०२१
१९६	०७९-CR-०१०९	२०८०/११/३०	२०८१/१२/२८	२०८१/१२/२८	शम्भुप्रसाद मैनाली, गौरीकुमारी र हिराकुमारी श्रेष्ठ	३	०८१-CR-२०७४
१९७	०७७-CR-००९२	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवन लाल श्रेष्ठ,	१५	०८१-CR-२०७६

					छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, दुर्गादत्त जोशी, रामचन्द्र बसौला, विकास श्रेष्ठ, प्रमोद भट्टराई, ऋषिराज भट्ट, राजु पोखरेल र मनोजकुमार भेटवाल		
१९८	०७७-CR-००९४	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवन लाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, सुरेन्द्र चापागाई र ऋषिराज भट्ट	१०	०८१-CR-२०७३
१९९	०७७-CR-००८९	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवन लाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, विकास श्रेष्ठ, गोकर्ण कट्टेल, कमल प्रजापति र रामबहादुर साह	१२	०८१-CR-२०८२
२००	०७७-CR-००९०	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवन लाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, सुरज श्रेष्ठ, राजु पोखरेल र मुकुन्दप्रसाद पराजुली	११	०८१-CR-२०८४
२०१	०७७-CR-००९१	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	छविरमण अधिकारी, रितावादे श्रेष्ठ,	१७	०८१-CR-२०८३

					लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, इच्छाबहादुर गुरुङ, विष्णुप्रसाद धिताल, सुवर्णराज भण्डारी, दुर्गादत्त जोशी, रामचन्द्र बसौला, विकास श्रेष्ठ, ऋषिराज भट्ट, सागर न्यौपाने, सन्तोष धिताल, प्रमोद भट्टराई, नरेश स्वार, मनोजकुमार भेटवाल, लेखनाथ दाहाल र रोहित दाहाल		
२०२	०७७-CR-००९३	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	छविरमण अधिकारी, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, इच्छाबहादुर गुरुङ, विष्णुप्रसाद धिताल, सुवर्णराज भण्डारी, दुर्गादत्त जोशी, रामचन्द्र बसौला, विकास श्रेष्ठ, ऋषिराज भट्ट, सागर न्यौपाने, सन्तोष धिताल, नरेश स्वार र मंजिल भेटवाल	१४	०८१-CR-२०७९
२०३	०७७-CR-००८७	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवन लाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, विकास श्रेष्ठ, घनश्याम घिमिरे, पशुराम खनाल, भैरव प्रसाद भेटवाल, मनोजकुमार भेटवाल र गोकर्ण कट्टेल	१३	०८१-CR-२०७७
२०४	०७७-CR-००८८	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवन लाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, विकास श्रेष्ठ, कोमानन्द अधिकारी, गोकर्ण	१२	०८१-CR-२०८१

					कट्टेल र नरेश दहाल		
२०५	०७७-CR-००९५	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवनलाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, विकास श्रेष्ठ, सुरज श्रेष्ठ, भैरवप्रसाद भेटवाल र देवराज दुङ्गाना	१२	०८१-CR-२०७१
२०६	०७७-CR-००८६	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवनलाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, सुरज श्रेष्ठ र अनोज श्रेष्ठ	१०	०८१-CR-२०७२
२०७	०७७-CR-००८५	२०८०/११/१०	२०८१/१२/२२	२०८१/१२/२८	बसन्त मल्ल, मधुवनलाल श्रेष्ठ, छविरमण अधिकारी, मधुरलाल सिन्या, रितावादे श्रेष्ठ, लोकेन्द्रमान कर्मचार्य, भरतकाजी श्रेष्ठ, प्रदिपबहादुर कर्मचार्य, विकास श्रेष्ठ, राजु पोखरेल र रविन लामा	११	०८१-CR-२०८०
२०८	०७९-CR-००६६	२०८०/११/१७	२०८१/१२/२०	२०८१/१२/३१	ठाकुरप्रसाद गुरा, विन्देश्वर यादव, ध्रुवराज मरासिनि, कृष्णप्रसाद पोखरेल, दयानिधि न्यौपाने, कमल पन्थी, पार्वता अधिकारी पौडेल, खिमा खनाल, ऋषिराम विश्वकर्मा, सीता घिमिरे, साबित्रीदेवी पोखरेल, पार्वती घिमिरे, तिलादेवी पौडेल र डिलमाया पुन	१४	०८१-CR-२०७५

२०९	०८०-CR-००७०	२०८१/०३/१८	२०८१/१२/२०	२०८१/१२/३१	अभिनय पाठक, पुरुषोत्तम शर्मा, राजेश कोइराला, सुमन श्रेष्ठ, हिराबहादुर गुरुङ, शम्भरबहादुर घर्ती क्षेत्री, कल्याणप्रसाद लटौला, ठण्डाकुमारी पराजुली दाहाल, गणेशकुमार श्रेष्ठ, उडवल बर्तौला, नारायणदत्त तिमिल्सिना र सोमराज कडरिया	१२	०८१-CR-२०८५
२१०	०७८-CR-००८१	२०८०/१२/१९	२०८१/१२/२२	२०८२/०१/०२	बैकुण्ठ अधिकारी, श्रीधर ज्ञवाली, मुकेश रामजाली नेपाली, राजाराम तिवारी र आधुनिक कृषि किसान संसार	५	०८१-CR-२०६८
२११	०८०-CR-००६०	२०८०/१२/१९	२०८१/१२/२२	२०८२/०१/०२	बैकुण्ठ अधिकारी, श्रीधर ज्ञवाली, मुकेश रामजाली नेपाली र राजाराम तिवारी	४	०८१-CR-२०७८
२१२	०७८-CR-०११३	२०८१/०१/०९	२०८१/१२/२०	२०८२/०१/०३	गणपति झा, मीनादेवी झा, दिवाकरकुमार झा, शिवाकरकुमार झा र करुणाकरकुमार झा	५	०८१-CR-२१३२
२१३	०७९-CR-०१५१	२०८१/०२/२२	२०८१/१२/२०	२०८२/०१/०३	कृष्णप्रसाद यादव र मञ्जुदेवी यादव	२	०८१-CR-२१२८
२१४	०८०-CR-०१४८	२०८१/०२/२०	२०८१/१२/२२	२०८२/०१/०५	निलकण्ठ पोखरेल, विश्वनाथ पौडेल, भानुभक्त भट्टराई, हरिलाल खनाल, हेमा न्यौपाने तिमिल्सिना, पशुराम खनाल, उमा श्रेष्ठ र श्रीप्रसाद श्रेष्ठ	८	०८१-CR-२१३५
२१५	०७९-CR-०१४५	२०८१/०१/२४	२०८१/१२/२२	२०८२/०१/०५	गोपालराज भण्डारी, पुष्कर भट्टराई, रामप्रसाद श्रेष्ठ, आर.के. कन्स्ट्रक्सन र कृष्णबहादुर कटुवाल	५	०८१-CR-२१३१
२१६	०८०-CR-०१५३	२०८१/०६/०६	२०८१/१२/२९	२०८२/०१/०५	उदयकृष्ण अधिकारी	१	०८१-CR-२१३३

परिच्छेद- २ उजुरी, छानबिन, अनुसन्धान र ...

१५४

वार्षिक प्रतिवेदन २०८१/८२

२१७	०८०-CR-०००४	२०८०/११/२२	२०८१/१२/२९	२०८२/०१/०५	सुरेन्द्रबहादुर विष्ट, सन्तोष पाण्डेय, राजेन्द्र सिंह धामी, दिपकसिंह विष्ट, जनकराज जोशी, धनन्जय जोशी र जानकी बडु जोशी	७	०८१-CR-२१३४
२१८	०८०-CR-०१६२	२०८१/०५/१८	२०८१/१२/२९	२०८२/०१/०५	गणेशमान सिंह, रुद्रबहादुर बली, हरिप्रसाद पाण्डेय र गौकला सिंह	४	०८१-CR-२१३०
२१९	०८०-CR-०१९७ ०७९-CR-००२५	२०८१/०३/२५ २०८०/११/२४	२०८१/१२/२९	२०८२/०१/०८	भीमकान्त लामिछाने, मोहनबहादुर कार्की, शिवराम रोकाय, जयप्रसाद तिमिल्सेना, नरेशबहादुर शाही, नन्दबहादुर शाही, उपेन्द्रबहादुर शाही, धुपेन्द्रबहादुर शाही, पदमबहादुर बुढा (क्षेत्री), गङ्गाराज शाही र हिराबहादुर शाही	११	०८१-CR-२१२६
२२०	०८०-CR-००९३	२०८१/०३/०९	२०८२/०१/१०	२०८२/०१/१६	मिनबहादुर भट्टराई र झुनाकुमारी कठेत	२	०८१-CR-२२११
२२१	०७९-CR-००६४	२०८०/१२/२२	२०८२/०१/१७	२०८२/०१/२१	सलाम सिं तामाङ, शर्मिला लामिछाने, रामचन्द्रप्रसाद प्रधानाङ्ग, वेदनारायण दंगाल, अनिस बल, बिजकुमार दोड र सत्यमान लामा	७	०८१-CR-२२३६
२२२	०७९-CR-०१७२	२०८०/१२/१२	२०८२/०१/१७	२०८२/०१/२१	विष्णुबहादुर शाही, मानबहादुर ऐडी, गोभधन बोहरा, नविन रेग्मी, हरिहर उपाध्याय, गोपाल विश्वकर्मा, नन्दादेवी देवकोटा (धिताल) र प्रयोगलाल जैसी	८	०८१-CR-२२३५
२२३	०७८-CR-००७४	२०८१/०१/२४	२०८२/०१/१७	२०८२/०१/२२	सिद्धिनाथ लाल दास, मनोजकुमार चौधरी र तारणीप्रसाद खतिवडा	३	०८१-CR-२२४९
२२४	०७९-CR-००५८	२०८०/११/१५	२०८२/०१/१०	२०८२/०१/२३	विनोद पुन, कुमार बोहरा, प्रकाश शाही,	६	०८१-CR-२२६७

					कुलबहादुर बुढा, मानदेव कुवर र नन्दकुमारी कुवर		
२२५	०८०-CR-००४८	२०८१/०१/२५	२०८२/०१/२२	२०८२/०१/२५	संजय शर्मा, प्रणिता उपाध्याय, सुनिल पौडेल, रमेश पोखेल, रामबहादुर बुढा, निमबहादुर बली, रामशरण गायक, सफल श्रेष्ठ र मधुकुमार मरासिनी	९	०८१-CR-२३१९
२२६	०८०-CR-००३३	२०८०/१२/२३	२०८२/०१/२५	२०८२/०१/२५	विरेन्द्रकुमार यादव, टेकनारायण यादव र उमेशप्रसाद यादव	३	०८१-CR-२३१८
२२७	०८०-CR-०१४४	२०८१/०२/०३	२०८२/०१/२२	२०८२/०१/२५	प्रमोद निरौला	१	०८१-CR-२२७९
२२८	०८०-CR-००८९	२०८१/०३/०९	२०८२/०१/२२	२०८२/०१/३१	सिंहराज डाँगी, रामकुमार नेपाली, धनबहादुर रोकाया, इशारा बुढा र निर्मला रोकाया	५	०८१-CR-२३५४
२२९	०८०-CR-००६५	२०८१/०१/२१	२०८२/०१/३१	२०८२/०२/०२	सुबाषचन्द्र यादव र उमेश यादव	२	०८१-CR-२३२०
२३०	०८०-CR-००४१	२०८१/०१/१०	२०८२/०१/३१	२०८२/०२/०५	बलदेव चौधरी, किरणकुमार कार्की, गुरुप्रसाद ढकाल र राजेश बछ्छार	४	०८१-CR-२३४५
२३१	०८०-CR-००५३	२०८१/०३/११	२०८२/०२/१४	२०८२/०२/२१	मानबहादुर खड्क र प्रेमकुमार श्रेष्ठ	२	०८१-CR-२४८५
२३२	०८०-CR-००८४	२०८१/०२/१६	२०८२/०२/०८	२०८२/०२/२१	शौकत अलि खाँ, धुवराज मरासिनी, शिवनाथ मण्डल, नन्दबहादुर कालाथापा र मानप्रसाद श्रेष्ठ	५	०८१-CR-२४८४
२३३	०८०-CR-०१३२	२०८१/०३/०२	२०८२/०२/२८	२०८२/०२/३०	मुहमद समिम अख्तर, नन्दकिशोर गुप्ता र सत्यपाल सौरभ	३	०८१-CR-२५१९
२३४	०७९-CR-०१२८	२०८०/११/०३	२०८२/०२/२७	२०८२/०२/३०	राम बल्लभ साह, आशादेवी यादव, रविन्द्रकुमार महत, धनिकलाल यादव,	२३	०८१-CR-२५२०

					सुजितकुमार यादव, अमन पोखरेल, हनुमान मण्डल, विद्यानन्द साह सुडी, ईन्द्रकुमार कर्ण, नरेश कामैत, चन्द्रेश्वरप्रसाद यादव, विष्णुदेव साह, रामनारायण मण्डल, ईन्द्रनारायण साह, ताराकान्त साह, विष्णुदेव यादव, उतिमलाल मण्डल धानुक, जलासकुमारी दनुवार, गिताकुमारी मण्डल, महादेव यादव, परमेश्वर मण्डल, अमृतदेवी दास र सत्यनारायण साह		
२३५	०७९-CR-००४४	२०८१/०१/२४	२०८२/०२/२७	२०८२/०२/३०	कृष्णकुमार निरौला, विशन सिंह थापा, शंकरबहादुर विष्ट, अशोककुमार भण्डारी, दलजित भट्ट, जयबहादुर विष्ट, घनश्याम दत्त विष्ट, गणेशबहादुर ऐर, नयन सिंह कुँवर, भीम सिंह रावल, नरेन्द्रबहादुर ऐर, नमराज भट्ट, मोहन चन्द ठकुरी, पुष्पराज जोशी, मदन दमाई, लिलावती धामी, जयबहादुर कामी, महेश विष्ट, नवराज ऐर, जानकी चन्द, महेशप्रसाद दाहाल र बेलुदेवी कामी	२२	०८१-CR-२५२२
२३६	०७९-CR-००९७	२०८०/१२/१४	२०८२/०२/२७	२०८२/०२/३०	दानबहादुर के.सी. र सुशिला पण्डित	२	०८१-CR-२५२१
२३७	०८०-CR-००८५	२०८१/०३/३०	२०८२/०२/२७	२०८२/०३/०२	दीर्घनारायण कोइराला र जिता कोइराला पौडेल	२	०८१-CR-२५३५
२३८	०८०-CR-०१३०	२०८१/०३/२५	२०८२/०२/२७	२०८२/०३/०२	हेमन्तप्रसाद साह, शान्तादेवी श्रेष्ठ,	१८	०८१-CR-२५३७

					चुडामणी पोखरेल, बेचन ठाकुर, ओमप्रकाश खड्का, नारायण दुङ्गेल, राकेशकुमार यादव, दिलिप महतो, सन्तोषकुमार साह, अजयकुमार यादव, राज किशोर झा, उर्मिला थापा मगर, उमादेवी बुढाथोकी, प्रेमबहादुर थापा, धनकुमारी मगर, नन्दमाया खनाल भनिने नन्दमाया क्षेत्री, पूर्णबहादुर सुस्लिङ र एम बहादुर थापा मगर		
२३९	०७९-CR-०१२४	२०८१/०२/०८	२०८२/०२/२७	२०८२/०३/०२	विकल पौडेल, नवीनकुमार पोखरेल, रमेशप्रसाद पोखरेल, मनिकमान महर्जन, शिरिष उपाध्याय, रामबहादुर बुढा, रोहितमान प्रधान, भुवन महर्जन र मित्रलाल गुरौ	९ॐ	०८१-CR-२५३६
२४०	०७८-CR-००८३	२०८१/०१/२४	२०८२/०२/१४	२०८२/०३/०४	हिरा सिंह विष्ट, लक्ष्मणदत्त जोशी, दुर्गाप्रसाद पनेरु, गंगादत्त भट्ट, मोहनदेव भट्ट, लालबहादुर ओखेडा, हर्कनारायण जोशी, विसन सिंह थापा, दलजित भट्ट, जयबहादुर विष्ट र नमराज भट्ट	११ॐ	०८२-CR-००८८
२४१	०७८-CR-००८४	२०८१/०१/२४	२०८२/०२/२७	२०८२/०३/०४	हिरा सिंह विष्ट, लक्ष्मण दत्त जोशी, दान सिंह कार्की, गंगादत्त भट्ट, हर्कनारायण जोशी, श्रीकेशन बडायक, विसन सिंह थापा, दिलाराज पन्त, जयबहादुर विष्ट, नयन सिंह कुँवर, नमराज भट्ट र पुष्पाराज	१२ॐ	०८२-CR-००१२

					जोशी		
२४२	०७८-CR-००८५	२०८१/०१/२४	२०८२/०३/०४	२०८२/०३/०८	मोहनदेव भट्ट, कृष्णकुमार निरौला, विशन सिंह थापा, दिलाराज पन्त, दलजित भट्ट, जयबहादुर विष्ट, गणेशबहादुर ऐर, नयन सिंह कुँवर, नरेन्द्रबहादुर ऐर, नमराज भट्ट, मोहनचन्द ठकुरी, पुष्पराज जोशी, चेतनाथ दाहाल, मानबहादुर चन्द, ईन्द्रा बडायक, बसन्ती दियाल, अनिता गुप्ता, लछ्मी चन्द, कुमारी गीता पन्त, देवकुमार ठाकुर, चन्द्रदेव गिरी, परमानन्द जोशी, कमलादेवी राना, रगु दमाई, चन्द्र खड्का, शुसिला बस्नेत, गङ्गा बस्नेत, करिएमा बस्नेत, जमुना बस्नेत, विरेन्द्रकुमार बि.सी., धनादेवी कामी, गोदावरीचन्द्र ठकुरानी, शान्त भट्ट, भीमदत्त भट्ट, कैलाश सुनार, तुलसी दमाई र पंकज रावल	३७	०८२-CR-०१४६
२४३	०७९-CR-००१५	२०८०/१२/१३	२०८२/०२/२७	२०८२/०३/१७	राजबहादुर बम	१	०८२-CR-००८६
२४४	०८०-CR-००९०	२०८१/०२/२४	२०८२/०३/०९	२०८२/०३/१८	प्रदिप भट्टराई र सुमित्रा सापकोटा	२	०८२-CR-०१४५
२४५	०७९-CR-०१३२	२०८१/०२/२९	२०८२/०३/०९	२०८२/०३/१९	सुन्दर भट्टराई, मुना अधिकारी, उत्सुक भट्टराई र प्रेरिका भट्टराई	४	०८२-CR-०१४४
२४६	०८०-CR-००१६	२०८१/०१/१७	२०८२/०३/०९	२०८२/०३/१९	वीरेन्द्रप्रसाद साह कानु, समेन्द्रप्रसाद चौधरी, सुरेशकुमार यादव, उपेन्द्र कुशवाहा, सिकेन्द्रप्रसाद यादव, विजयकुमार यादव, कविता देवी,	१०	०८२-CR-०१४१

					रामलोचन साह कानु, छट्टु गिरी र अनिता देवी		
२४७	०८०-CR-०११३	२०८१/०२/१३	२०८२/०३/०९	२०८२/०३/२२	वालेश्वर यादव, धनिलाल यादव, भोली यादव र विरेन्द्रप्रसाद यादव	४	०८२-CR-०१४२
२४८	०७९-CR-०१३८	२०८१/०१/१७	२०८२/०३/०९	२०८२/०३/२२	हरिओम प्रसाद जयसवाल, विरेन्द्रप्रसाद साह कानु, समेन्द्रप्रसाद चौधरी, अजितकुमार गुप्ता, दिनेशकुमार, दिनेशप्रसाद यादव, वैधनाथप्रसाद यादव र गीताकुमारी यादव	८	०८२-CR-०१४३
२४९	०७९-CR-०१६५	२०८१/०१/१७	२०८२/०३/२५	२०८२/०३/२७	विरेन्द्रप्रसाद साह कानु, समेन्द्रप्रसाद चौधरी, सुरेशकुमार यादव, उपेन्द्र कुशवाहा, निरंजनप्रसाद कुसवाहा, रामपाल दास र संध्या देवी	७	०८२-CR-००१७
२५०	०७९-CR-०१६४	२०८१/०१/१७	२०८२/०३/०९	२०८२/०३/२७	विरेन्द्रप्रसाद साह कानु, समेन्द्रप्रसाद चौधरी, सुरेशकुमार यादव, उपेन्द्र कुशवाहा, सोनालालप्रसाद यादव, नन्दकिशोर साह कानु र गीताकुमारी साह	७	०८२-CR-००१८
२५१	०८०-CR-०१५६	२०८१/०३/१३	२०८२/०३/२५	२०८२/०३/२७	धनन्जय आचार्य, मोतिप्रसाद बुढा, अभिषेक शाही, अपार गुरुङ र विश्वनाथ शाही	५	०८२-CR-००१९

२.९.३ पुनरावलोकन:

आयोगले गरेको पुनरावेदनउपर सम्मानित सर्वोच्च अदालतले गरेको फैसलामा चित नबुझी पुनरावलोकनका लागि सोही अदालतमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा निवेदन दिएका मुद्दाको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः ।

तालिका नं. २.२६

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावलोकन दायर भएका मुद्दाको विवरण

क्र.सं.	सर्वोच्च अदालत दर्ता नं.	सर्वोच्च अदालतको फैसला मिति	पुनरावलोकन गर्ने निर्णय मिति	पुनरावलोकन दर्ता मिति	प्रतिवादीको नाम थर	प्रत्यार्थी/ प्रतिवादीको सङ्ख्या	पुनरावलोकन दर्ता नं.
१	०७५-CR-१७८८	२०८०/१०/२५	२०८१/०४/१०	२०८१/०४/२२	फत्तेबहादुर सोडारी	१	०८१-CR-००५२
२	०७५-CR-१९२७	२०८०/१०/२५	२०८१/०४/०२	२०८१/०४/१५	रमेशबहादुर बोहरा, प्रेमबहादुर बोहरा, धनबहादुर बोहरा, धनबहादुर बोहरा, राजेन्द्र बोहरा	५	०८१-CR-००५०
३	०७५-CR-२४०७	२०८१/०८/२३	२०८१/१२/२२	२०८१/०१/०३	कृष्णमणि बोगटी, राजेन्द्र नेम्बुल	२	०८१-CR-०३९७
४	०७६-CR-०७२९	२०८१/११/२०	२०८२/०२/२७	२०८२/०३/०४	भोलाकुमार आले, सतिसकुमार भट्टराई	२	०८१-CR-०४६१
५	०७५-CR-१२२९	२०८१/०५/२७	२०८२/०३/१८	२०८२/०३/२४	विनोदकुमार मण्डल	१	०८२-CR-०००१

२.१० कारबाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उजुरीको अनुसन्धानपश्चात् आवश्यक कदम उठाउनको लागि सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीलाई सुझाव दिइएको/लेखी पठाइएको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

नोट : तालिका नं. २.२७ मा रहेको विवरणमा क. मा "लेखी पठाइएको निकाय र आयोगको निर्णय मिति", ख. मा "उजुरीको संक्षिप्त व्यहोरा" र ग. मा "लेखी पठाइएको विवरण" रहेको छ।

तालिका नं. २.२७

कारबाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको विवरण

क्र.सं.	विवरण
१.	क. शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र बङ्गलाचुली गाउँपालिका, दाङ, २०८१-०४-०२ ख. जिल्ला दाङ, बङ्गलाचुली गाउँपालिकाले विज्ञापन नै नगरी शिक्षक अध्यापन अनुमतिपत्र नभएका व्यक्तिहरूलाई करार शिक्षकमा नियुक्त गरेको भन्नेसमेत। ग. सङ्घीय शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधनसहित) र शिक्षा सेवा आयोग नियमावली, २०५७ सँग तादात्म्य नहुने गरी जारी भई कार्यान्वयनमा रहेका स्थानीय शिक्षा ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिकालाई अविलम्ब संशोधन गर्ने/गराउने व्यवस्था हुन र भविष्यमा समेत प्रचलित सङ्घीय शिक्षा ऐन, २०२८ र शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ सँग तादात्म्य नहुने गरी स्थानीय शिक्षा ऐन, नियम, कार्यविधि तथा निर्देशिका जारी नगर्न/नगराउने व्यवस्था गर्ने।
२.	क. जनकपुर उपमहानगरपालिका, धनुषा, २०८१-०४-०२ ख. जिल्ला धनुषा, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका, वडा नं. २१, श्री राजर्षि जनक माध्यमिक विद्यालयमा कुनै कार्यविधि र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय बिना शिक्षक कर्मचारीहरूको बैठकबाट लेखापाल रामहृदय यादवलाई स्थायी गरी मासिक पारिश्रमिक दिने निर्णय गराई सरकारी कोषबाट सुविधा लिएको भन्नेसमेत। ग. विद्यालयमा करार तथा अनुदानमा कर्मचारी/शिक्षक नियुक्ति गर्दा शिक्षा ऐन, नियमावली, कार्यविधि र मापदण्डहरूले तोकेको प्रक्रिया अनुसरण गरी कानुनबमोजिम गर्ने/गराउने।
३.	क. जिल्ला समन्वय समिति, चितवन, २०८१-०४-१० ख. जिल्ला समन्वय समिति, चितवनमा खर्च लेखन नमिल्ने स्थानीय भत्ता खर्च लेखेर भत्ता निकाली खाएको र आफ्नै जग्गामा मञ्च निर्माण गर्ने भनी गलत इस्टिमेट र डिजाइन स्वीकृत गराई रकम भुक्तानी दिई हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. भरतपुर, चितवनको गेस्ट हाउस चौरस्थित निर्माणाधीन सहिद मञ्चको निर्माण कार्य प्रचलित भवन संहिताबमोजिम हुने गरी गुणस्तरीय तथा सुरक्षित तवरले यथाशीघ्र सम्पन्न गर्ने गराउने।
४.	क. गल्याङ नगरपालिका, स्याङ्जा, २०८१-०४-१६ ख. जिल्ला स्याङ्जा, गल्याङ नगरपालिकामा सडकको मर्मतसम्भार तथा सरसफाई गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावलीविपरीत मर्मत र सडक सरसफाइमा डोजर भाडामा लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. सडक मर्मत तथा सरसफाइलगायत सार्वजनिक खरिद कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको पूर्ण परिपालना हुने गरी गर्ने गराउने।
५.	क. झापा गाउँपालिका, जनकल्याण माध्यमिक विद्यालय, झापा, २०८१-०४-२२

	ख. जिल्ला झापा, झापा गाउँपालिका वडा नं. ७ स्थित मदरगाछमा सञ्चालनमा रहेको जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयका तत्कालीन प्रधानाध्यापक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी तथा अभिभावक शिक्षक सङ्घका अध्यक्षले मिलोमतो गरी विभिन्न आ.व.मा छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक, भवन तथा शौचालय निर्माणको निमित्त अनुदान प्राप्त रकम हिनामिना गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत। ग. कुनै एक शीर्षकमा विनियोजित भएको रकम आफुखुसी अर्को शीर्षकमा खर्च गर्ने तथा कुनै एक शीर्षकमा विनियोजित बजेट रकमान्तर गर्दा जथाभावी आफूखुसी रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटीलाई पूर्णरूपले निस्तेज गर्दै रकमान्तर वा खर्च गर्नुपर्ने आवश्यकता तथा औचित्य भए प्रचलित कानुनबमोजिम मात्र गर्न व्यवस्था मिलाउने।
६.	क. कल्याणपुर नगरपालिका, सिराहा, २०८१-०४-२२ ख. जिल्ला सिराहा, कल्याणपुर नगरपालिकाका वडा नं. १ को कित्ता नम्बर १६४ रहेको पोखरी ठेक्का बन्दोबस्त गर्न सूचना प्रकाशन गरी टेन्डर वा खुल्ला डाँक आह्वान गर्नुपर्नेमा कहीं कुनै मितिमा सूचना जारी नै नगरी धरौटी र किस्ताबापतको रकम बैङ्कमा दाखिला नगरी कल्याणपुर नगरपालिका वडा नं. १ बस्ने सन्तोषकुमार कामतीलाई चलान पुर्जी दिएको भन्नेसमेत। ग. पोखरीको ठेक्का लगाउँदा सम्बन्धित जिम्मेवार पदाधिकारीबाट आवश्यक सतर्कता अपनाउने, स्थलगत अनुगमन कार्यलाई प्राथमिकतामा राख्ने र प्रचलित कानुनी प्रक्रिया पूरा गरेर मात्र ठेक्का दिने व्यवस्था मिलाउने।
७.	क. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, इनरुवा, सुनसरी, इनरुवा नगरपालिका, हरिनगर गाउँपालिका, देवानगञ्ज गाउँपालिका, सुनसरी, २०८१-०४-२४ ख. सुनसरी जिल्लाका विभिन्न विद्यालयहरूमा आ.व. २०६९/७० देखि आ.व. २०७३/७४ सम्म छात्रवृत्ति रकम वितरण नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १६५ मा विद्यालयले प्राप्त रकम जुन कामको लागि खर्च गर्न निकासा भएको हो सोही काममा मात्र खर्च गर्नुपर्नेछ भनी स्पष्ट व्यवस्था भएको हुँदा विद्यालयहरूमा छात्रवृत्ति शीर्षकमा निकासा भएको रकम एवम् छात्रवृत्ति वितरण गरी बाँकी रहेको रकम सम्बन्धमा जो जे गर्नुपर्ने हो नियमानुसार गर्ने/गराउने।
८.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, २०८१-०४-२४ ख. जिल्ला उदयपुर, त्रियुगा नगरपालिका, वडा नं. १० मा पाटनदेवी भगवती मन्दिर रहेको जग्गा स्नेस्तासम्बन्धी सक्कल फाइल गायब गरी सरकारी जग्गा अतिक्रमण गरेको भन्नेसमेत। ग. विवादित जग्गा नापजाँचका बखत भएको त्रुटि प्रचलित कानुनबमोजिम सुधार गरी सोको प्रगति विवरण आयोगमा पठाउने।
९.	क. डिभिजन वन कार्यालय, सुनसरी, २०८१-०४-२९ ख. जिल्ला सुनसरी, साविकको बराहक्षेत्र गा.वि.स. वार्ड नं. ५ स्थित ज्वालामुखी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको आर्थिक कारोबार तथा भवन निर्माणलगायतका कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. ज्वालामुखी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका तत्कालीन अध्यक्ष गिरबहादुर न्यौपाने, सचिव नचोराम राई, कोषाध्यक्ष भक्तकुमारी राई साथै सोही समूहका भू.पू. अध्यक्ष बोखिले राईसमेतको संलग्नतामा समूहको भवन निर्माणका लागि रु. ६ लाख भुक्तानी गरिएको सम्बन्धमा स्थलगत नापजाँच तथा प्राविधिक प्रतिवेदनसमेतबाट कम मूल्याङ्कन देखिन आएको रकम

	रु.३,३३,०३३।६१ का सम्बन्धमा प्रचलित ऐन नियमबमोजिम कारबाही गर्न गराउन आवश्यक कदम उठाउने।
१०.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, मालपोत कार्यालय, कास्की र मालपोत कार्यालय, लेखनाथ, कास्की, २०८१-०४-२९ ख. जिल्ला कास्की, साबिक शिशुवा गा.वि.स. वडा नं. ९ (हाल पोखरा महानगरपालिका वडा नं. ३०) मा पर्ने कि.नं. ३८६ क्षेत्रफल १४-१-३-१/३ रहेको सरकारी/सार्वजनिक जग्गालाई व्यक्तिको नाममा दर्ता गरेको भन्नेसमेत। ग. मालपोत कार्यालय कास्कीबाट मिति २०५६/०५/२३ मा व्यक्ति विशेष विनोदप्रसाद शर्मा अधिकारीको नाममा हुने गरी छुट दर्ता निर्णयको सम्बन्धमा सरकारी सार्वजनिक कायम हुने वा व्यक्तिको नाममा छुट दर्ता गर्न मिल्ने हो भन्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित सबैलाई सुनुवाइको मौका दिई जो जहाँ जे बुझ्नुपर्ने हो बुझी जग्गाको प्रकृति के कस्तो हो भन्नेसमेत हेरी पुनः निर्णय गर्ने गराउने।
११.	क. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ, शुक्लागण्डकी नगरपालिका, तनहुँ, २०८१-०४-२९ ख. जिल्ला तनहुँ, शुक्लागण्डकी नगरपालिका न.पा. ७ उदिनदुङ्गामा सार्वजनिक जग्गामा अवैध रूपमा क्रसर उद्योग सञ्चालन गरेको भन्नेसमेत। ग. सरकारी/सार्वजनिक प्रकृतिको जिल्ला तनहुँ, उदिने दुङ्गा ४ (घ) कित्ता नं. २, क्षेत्रफल १५-८-१-३ समेतको जग्गा संरक्षण गर्ने।
१२.	क. सडक डिभिजन कार्यालय, काठमाडौँ, २०८१-०४-२९ ख. काठमाडौँ दिगो सहरी यातायात आयोजनामा विष्णुमती लिङ्ग रोड दक्षिण खण्ड फलफुल बजार रुग्ण बनाई व्यवसायीसँगको मिलोमतोमा पेशकी जमानत तथा कार्यसम्पादन जमानतको म्याद गुजारेको भन्नेसमेत। ग. विष्णुमती लिङ्ग रोड (दक्षिण खण्ड) फलफूल बजार-टेकु पुल खण्डको सडक निर्माण कार्यको मिति २०७७/०९/२२ सम्म मात्र म्याद थप भएको र हाल तीन वर्षसम्म Void रहेको अवस्थामा ठेक्काको उपचार गरी सोको जानकारी आयोगलाई समेत दिने।
१३.	क. नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०८१-०४-२९ ख. नेपाल विद्युत प्राधिकरण, सुर्खेत वितरण केन्द्रका कार्यालय प्रमुखसमेतले बजार मूल्यभन्दा बढी मूल्यमा प्राविधिक सामग्री खरिद गरेको भन्नेसमेत। ग. खरिद प्रक्रियालाई प्रतिस्पर्धी बनाई सार्वजनिक खर्चको अधिकतम प्रतिफल हासिल गर्न र आपूर्तिकर्तालाई बिना भेदभाव सार्वजनिक खरिद प्रक्रियामा सहभागी हुने समान अवसर सुनिश्चित गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्ने सम्बन्धमा बजारमा प्रचलित दरभाउसमेतलाई आधार लिई दररेट तयार गरी वार्षिक खरिद योजनाअनुरूप प्रचलित सङ्घीय सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको पूर्ण पालना गरी खरिद कार्य गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने।
१४.	क. गढवा गाउँपालिका, दाङ, २०८१-०४-२९ ख. जिल्ला दाङ, गढवा गाउँपालिका वडा नं. ८ कोइलाबासमा आ.व. २०७६/७७ मा भ्यूटावर निर्माण योजनामा फिल्ड भए/गरेको वास्तविक कामभन्दा बढी रकम भुक्तानी गरी/गराई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. कुनै पनि निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा कै बखतमा स्पष्टरूपमा सबै विषय समेटे तयार गरी भेरिएसन आदेश गर्नुपर्ने भएमा आधार र कारणसहित सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३

	को दफा ५४ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११८ को व्यवस्थाबमोजिम मात्र गर्ने गराउने व्यवस्था हुन आवश्यक कदम उठाउने।
१५.	क. खानेपानी मन्त्रालय, २०८१-०५-०५ ख. डोटी जिल्लामा सञ्चालित बृहत् तिजाली मुडभरा पचनाली खानेपानी योजना काम सम्पन्न नभए तापनि अनुगमनमार्फत् कार्य सम्पन्नताको प्रतिवेदन तयार गरी सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. जनसहभागिता र लागत साझेदारीको अवधारणामा सञ्चालित खानेपानी आयोजनाहरूको सम्बन्धमा उपभोक्ता समितिमार्फत् गराउनुपर्ने कार्यको कार्यविधि तयार गरी लागू गर्ने गराउने।
१६.	क. इलाका प्रहरी कार्यालय, कोहलपुर र राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, सानोठिमी, २०८१-०५-०५ ख. जिल्ला बाँके, बैजनाथ गाउँपालिका वडा नं. ३ का वडाध्यक्ष श्री निखिल बैगारले २०७९ सालमा कक्षा १२ को परीक्षामा सहभागी भएको र सोही मितिमा वडा कार्यालयबाट समेत विभिन्न कार्यसम्पादन (सिफारिस) गरेको भन्नेसमेत। ग. निखिल बैगारको उक्त मितिहरूमा गरेको हस्ताक्षर, कक्षा १२ को शैक्षिक प्रमाणपत्र हालसम्म निजले नलिएको देखिएको भए तापनि निजको कक्षा १२ को सक्कल परीक्षा फाराममा नाम, थर, ठेगाना थाहा नभएको व्यक्तिको पासपोर्ट साइजको फोटो रहेको देखिएकाले सो विषयमा के कसो भएको हो आवश्यक छानबिन कार्य गर्ने गराउनेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने। निज निखिल बैगारको नाममा परीक्षाको प्रमाणपत्र बनिसकेको भए तापनि हालसम्म निजले लिएको नदेखिएकाले सो विषयमा के कसो भएको हो आवश्यक छानबिन कार्य गर्ने गराउनेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
१७.	क. मण्डनदेउपुर नगरपालिका, काभ्रेपलान्चोक, २०८१-०५-०५ ख. जिल्ला काभ्रेपलान्चोक, मण्डनदेउपुर नगरपालिकामा नगर सभाबाट पारित गरिएका विभिन्न योजनाहरू प्रक्रियाविपरीत रकमान्तर गरी अनियमिता गरेको भन्नेसमेत। ग. स्थानीय तहले योजना तथा बजेट निर्माणसम्बद्ध शाखाले आयोजना बैङ्कमा प्रविष्टि भएका आयोजनाको सम्भाव्यता, कार्यान्वयन योग्यता र पूर्वतयारीको द्रुत लेखाजोखा (Rapid Appraisal) गरी उपयुक्त देखिएका आयोजनाको मात्र प्राथमिकताक्रमसहितको सूची तयार गरी आयोजना बैङ्क व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमार्फत् सार्वजनिक गर्ने र त्यस्ता आयोजनाहरू मध्ये प्राथमिकताका आधारमा बजेटमा समावेश भएका योजना/आयोजनाको कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा उल्लिखित प्रक्रियाभन्दा बाहिरबाट विधायिकी स्वीकृतिका योजना तथा कार्यक्रमलाई ठुलो मात्रामा परिवर्तन गरिनु, रकमान्तर हुनु र तजबिजी अधिकारमा योजना छनोट हुनु तथा विधायिकी स्वीकृति बाहेकका आयोजना आर्थिक वर्षको बिचमा कार्यपालिकाको निर्णय तथा अन्य सोही प्रकृतिका निर्णयको आधारमा बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयनमा लैजाने प्रवृत्ति देखिनु वित्तीय अनुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणका दृष्टिले चिन्ताको विषय हो। उक्त कार्य नेपालको संविधानमा उल्लिखित आर्थिक कार्यप्रणाली र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्वसम्बन्धी ऐन, नियमविपरीत हुने र यस्तो कार्यबाट अख्तियारको दुरुपयोगसमेत हुने हुँदा यस्तो प्रवृत्तिको पूर्णतः अन्त्य गर्ने।
१८.	क. भिमसेन थापा गाउँपालिका, गोरखा, २०८१-०५-०७ ख. जिल्ला गोरखा, भिमसेन थापा गाउँपालिका वडा नं. ८ मा भुकम्पपश्चात् पुनर्निर्माणको लागि एकै घरधुरीमा रहेका अलग-अलग व्यक्तिहरूले सरकारी अनुदान लिएको र अपाङ्ग नभएको व्यक्तिलाई पनि अपाङ्ग भत्ता वितरण गरेको भन्नेसमेत।

	ग. अब आइन्दा अपाङ्गबापतको भत्ता सुविधा वितरण गर्दा प्रचलित ऐन, नियम र कार्यविधिको आधारमा वितरण गर्ने।
१९.	क. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, लुम्बिनी प्रदेश, २०८१-०५-११ ख. लुम्बिनी प्रदेशको राजधानीको प्रशासनिक भवन र अन्य संरचना निर्माणका लागि वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत नगराई र ८० करोडको लागत बढाई पुनः बोलपत्र आह्वान गरेको भन्नेसमेत। ग. विशेष परियोजनाहरूका सम्बन्धमा बजेट तथा निर्माण स्थलको व्यवस्थापनका साथसाथै सोको डिजाइन तथा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दा पटक पटक संशोधन गर्नुनपर्ने गरी सरोकारवाला निकायहरूसँगको आवश्यकता मूल्याङ्कन (Need Assessment) सहित परियोजनाको सम्पूर्णता कायम हुने र विद्यमान ऐन, नियम, मापदण्ड र संहिताजस्ता कानुनी प्रावधानहरूको समेत पूर्ण पालना हुने गरी मात्र कार्यान्वयनमा जाने व्यवस्था गर्ने/गराउने।
२०.	क. सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज, २०८१-०५-१४ ख. जिल्ला सोलुखुम्बु, साविक चौरीखर्क गा.वि.स. वडा नं. १ मा सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र पर्ने जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गरी अपचलन गरेको भन्नेसमेत। ग. नेपाल सरकारको नाममा रहेको कि.नं. २३५ जग्गामा ढुङ्गाको कम्पाउन्ड/पर्खाल लगाएको देखिएको र उक्त कित्ता सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र पर्ने भएकाले उक्त जग्गा संरक्षण गर्ने।
२१.	क. भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय, कलैया, बारा, २०८१-०५-१४ ख. जिल्ला बारा, भोडाहा गा.वि.स. वडा नं. ६ को कि.नं. १३३ क्षेत्रफल ४-५-० भएको जग्गा एउटाको नाममा कानुनबमोजिम दर्ता सेस्ता कायम रही भोगचलन र तिरोभरो भएकोमा नियमविपरीत आबादी समितिको निर्णयले कीर्ते कागजातका आधारमा गोपालप्रसाद लामिछानेको नाममा दर्ता गरी बिक्री वितरण गरेको भन्नेसमेत। ग. फिल्डबुकमा पर्ती उल्लेख भई कैफियतमा आबाद बेलायक भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको जिल्ला बारा साविक भोडाहा गा.वि.स. वडा नं. ६ (ग) कि.नं. १३३ ज.वि. ४-५-० को जग्गाको सम्बन्धमा व्यक्ति विशेषको नाममा जग्गाधनी दर्ता सेस्ता कायम गर्दाको निर्णय मिसिल र सुरु जग्गाधनी दर्ता सेस्तासमेतको आधारमा उक्त कि.नं. १३३ क्षेत्रफल ४-५-० जग्गाका सम्बन्धमा सम्बन्धित/सरोकारवाला व्यक्ति/निकाय तथा जहाँ जे बुझ्नुपर्ने हो बुझी उक्त जग्गा सरकारी सार्वजनिकअन्तर्गत पर्ने/नपर्ने सम्बन्धमा कानुनबमोजिम निर्णय तथा आवश्यक कदम उठाउने।
२२.	क. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबार, काठमाडौं, २०८१-०५-१४ ख. जिल्ला इलाम, इलाम नगरपालिकामा सिटी मार्ट भवन निर्माणमा लागत अनुमानबमोजिमको कार्य नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. स्थानीय तहले भेरिएसन आदेश जारी गर्ने सम्बन्धमा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा आवश्यक प्रबन्ध गर्ने।
२३.	क. सबै स्थानीय तह, २०८१-०५-१९ ख. जिल्ला धादिङ, त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका, सहिद स्मृति प्रतिष्ठानको भवन निर्माण गर्न विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. सार्वजनिक कोषको दुरुपयोग तथा गलत परिपाटी अब उप्रान्त कुनै पनि स्थानीय तहमा गर्न/गराउन नपाइने व्यवस्था हुन तथा सार्वजनिक कोषको प्रयोगका लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक कदम उठाउने।

२४.	क. सबै स्थानीय तह, २०८१-०५-१९ ख. जिल्ला धादिङ, त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा गाउँपालिकास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमअन्तर्गत अमुक पार्टीको लागि पार्टी कार्यालय भवन बनाउनसमेत रकम निकास गरेको भन्नेसमेत। ग. सार्वजनिक कोषको दुरुपयोग तथा गलत परिपाटी अब उप्रान्त कुनै पनि स्थानीय तहमा गर्न/गराउन नपाइने व्यवस्था हुन तथा सार्वजनिक कोषको प्रयोगका लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गरी गराई सार्वजनिक खर्च गर्न गराउन आवश्यक कदम उठाउने।
२५.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र सहकारी विभाग, २०८१-०५-१९ ख. साझा स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्था, काठमाडौँका निमित्त महाप्रबन्धक भरतप्रसाद ढकालसमेतले गाडी, इन्धन, भत्ता, काजलगायतमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. अस्वाभाविक रूपमा पुष्ट्याईको आधारसमेत नखुलाई बैठक भत्ता, दैनिक भ्रमण भत्तालगायतका अन्य भत्ता लिने निर्णय भए/गरेको देखिँदा सो सम्बन्धमा आर्थिक अनुशासन कायम राख्न नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ र भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ समेतलाई आधार मानी निर्णय गर्ने/गराउने।
२६.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, डडेल्धुरा, नेपाल इन्जिनियरिङ परिषद्, मिनभवन, काठमाडौँ, २०८१-०५-१९ ख. जिल्ला डडेल्धुरा, कृषि ज्ञान केन्द्रमा सबइन्जिनियर पदमा कार्यरत लालबहादुर वि.क. को शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादी लालबहादुर वि.क.ले आफूलाई लाभ पुऱ्याउने नियतले झुटा लिखत तयार गर्ने र किर्ते लिखत सद्देसरह व्यवहारमा ल्याउनेसम्मको कसुर गरेको देखिएको सम्बन्धमा निज प्रतिवादीउपर मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को परिच्छेद-२५ अन्तर्गतको लिखतसम्बन्धी कसुरमा थप अनुसन्धान गर्ने गराउने। प्रतिवादीले डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङको झुटा प्रमाणपत्र पेस गरी रामकृष्ण धर्मार्थ फाउन्डेसन विश्वविद्यालय, भोपालबाट सिभिल इन्जिनियरिङमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरेको र उक्त स्नातक तहको प्रमाणपत्रको आधारमा नेपाल इन्जिनियरिङ परिषद्, मिनभवन, काठमाडौँबाट दर्ता प्रमाणपत्र-२६८३४ सिभिल “क” वर्ग जारी मिति २०७८/०३/३१ गते भएको लाइसेन्स प्राप्त गरेको भनी बयानमा समेत खुलाएको देखिँदा सो सम्बन्धमा थप अनुसन्धान गर्ने गराउने।
२७.	क. स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०८१-०५-२७ ख. जिल्ला जुम्ला, कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा डिन पदमा नियुक्ति गर्दा अख्तियारको दुरुपयोग गरी अयोग्य व्यक्तिलाई नियुक्त गरेको भन्नेसमेत। ग. कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसम्बद्ध ऐन, नियमावली तथा मापदण्डहरूमा थप जिम्मेवारी दिनेसम्बन्धी स्पष्ट व्यवस्था नभएको तर विगतमा थप जिम्मेवारी दिइने गरेको अभ्यासको अवलम्बन गर्दै सह-प्राध्यापकको थप जिम्मेवारी दिई सोही जिम्मेवारीअनुसार माथिल्लो पद प्राप्त गरे सरह मानी डिन पदसमेतमा नियुक्त गरेको देखिन आएकोले प्रचलित कानूनमा भएका व्यवस्थाहरूको अधीनमा रहेर मात्र प्रतिष्ठानको जुनसुकै पदमा नियुक्ति तथा बढुवा गर्ने व्यवस्था गराउने।
२८.	क. सबै स्थानीय तह, २०८१-०५-२७ ख. जिल्ला जुम्ला, पातारासी गाउँपालिकाबाट प्राप्त भएको रु. ५० लाख रकमबाट सोही

	गाउँपालिकाको वडा नं. ५ मा निर्माणाधीन चुकेनी जलविद्युत आयोजनाको जग्गा खरिदमा जग्गा खरिद समितिका अध्यक्ष गोरबहादुर बुढाले चलनचल्तीको मूल्यभन्दा बढी मूल्यमा आफ्नै ५०० वर्गमिटर जग्गा खरिद तथा बिक्री गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. सार्वजनिक कोषको दुरुपयोग तथा गलत परिपाटी अब उप्रान्त कुनै पनि स्थानीय तहमा गर्न/गराउन नपाइने व्यवस्था हुन तथा सार्वजनिक कोषको प्रयोगका लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक कदम उठाउने।
२९.	क. औषधी व्यवस्था विभाग, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग, आन्तरिक राजस्व विभाग र कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, २०८१-०५-२७ ख. काठमाडौं महानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सचिवालय प्रमुख इन्द्र खनालसमेतले आ.व. २०७९/८० मा करिब एक करोडको बालपेपर, कार्पेट, पर्दा, कुर्सी, टेबल, दराज, मार्बल, टायल, बोटविरुवालगायतका सामग्रीहरू सचिवालयको नाममा खरिद गरी घरमा पुर्‍याएको भन्नेसमेत। ग. नयाँ फर्म/कम्पनी दर्ता गर्दा वा सञ्चालन भइरहेको फर्म वा कम्पनीको उद्देश्य वा कारोबार थप गर्दा व्यवसायको नाम र कारोबारको प्रकृति अमिल्दो भई आम नागरिक, उपभोक्ता र नियमनकारी निकायलाई भ्रम सिर्जना भएको देखिएकाले यस्तो भ्रम नहुने गरी व्यवसायको नाम र कार्यप्रकृतिबिच आवश्यक तादात्म्यता मिलाउने साथै अनुमति प्रदायक निकायहरू बिच उचित समन्वय गर्ने।
३०.	क. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, कास्की, २०८१-०६-०४ ख. जिल्ला कास्की, बहादुरे उच्च माध्यमिक विद्यालय, भदौरे, देउरालीमा विद्यालयको भवन निर्माण, छात्रवृत्ति अनुदान, पाठ्यपुस्तक, अनुदान रकम हिनामिना भएको भन्नेसमेत। ग. सरकारी लेखा प्रणालीको पूर्ण पालना गर्दै विद्यालयको आयव्यय एवम् लगानी, आम्दानी खर्चको अभिलेख चुस्तदुरुस्त राख्ने व्यवस्था मिलाई विद्यालयको सम्पत्ति संरक्षणको सुनिश्चितता गर्ने।
३१.	क. सोनमा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, महोत्तरी, २०८१-०६-०४ ख. जिल्ला महोत्तरी, सोनमा गाउँपालिकाको कार्यालयभन्दा ३०० मिटर पश्चिम गुलरिया जाने बाटोमा आ.व. २०७९/८० मा सञ्चालित योजना "सोनमा गाउँपालिका वडा नं. १ देखि सोनमा गाउँपालिका वडा नं. ४ गुलरियासम्म पी.सी.सी. सडक ढलान कार्यमा गुणस्तरहीन कार्य गरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. कुनै पनि योजनाको निर्माण कार्य गराउँदा फिल्डमा खटिई निर्माण कार्य लागत अनुमान र स्पेसिफिकेसनमा तोकिएअनुसारको गुणस्तर हासिल हुने गरी होसियारी एवम् विवेकपूर्ण ढङ्गबाट प्रत्येक कार्यहरू क्रमबद्ध तरिकाले गर्ने/गराउने।
३२.	क. नेपाल टेलिकम, २०८१-०६-०४ ख. नेपाल टेलिकमको Wireless Service Directorate, Babarmahal, Kathmandu को Contract No. NDCL/WSD/ICB/03/078-79 को Supply, Delivery and Installation of High Gain Antenna and Accessories सम्बन्धी खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. बोलपत्र मूल्याङ्कनको द्विविधा समाधान गर्न सम्बन्धित निकायका प्रमुखको स्वीकृतिमा खरिद विज्ञलाई मूल्याङ्कन समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्ने र परामर्शदाता आवश्यक भएमा परामर्शदाता नियुक्त गरी द्विविधा परेको विषयमा स्पष्ट गर्न सक्ने हुँदा आगामी दिनमा कानुनबमोजिम बोलपत्र मूल्याङ्कन गराउने।

३३.	क. कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०८१-०६-०७ ख. जिल्ला तनहुँ, आबुखैरेनी गाउँपालिका वडा नं. १ का कृषकहरूलाई अनुदानस्वरूप पशुपन्छी प्रवर्धन केन्द्र हरिहरभवन, ललितपुरबाट बरादी दुग्ध विकास केन्द्रलाई घाँसको बिउ, ओछ्याउने म्याट्रेस र ठेलागाडा खरिद गर्नका लागि रु.५० लाख रकम निकास दिइएकोमा अध्यक्ष उदयबहादुर के.सी. र सचिव दुर्गा पौडेलको मिलेमतोमा केही मात्र सामान खरिद गरी बाँकी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. उन्नत गाई/भैसी स्रोतकेन्द्र विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७३ को परिच्छेद (३) बुँदा ९ (क) को व्यवस्थाबमोजिम साझेदारले दाखिला गरेको २५ प्रतिशत रकम अनुदान प्राप्त हुनासाथ कृषकहरूले फिर्ता लिएको सम्बन्धमा आवश्यक छानबिन गरी गराई नियमानुसार कारवाही गर्न उपयुक्त देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
३४.	क. सबै मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरू, २०८१-०६-१० ख. जिल्ला महोत्तरी, रामगोपालपुर नगरपालिका नगरकार्यपालिकामा व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालनार्थ वडा कार्यालयहरूका लागि डेस्कटप कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्क्रानर तथा फोरजी वायरलेस खरिद कार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन नै नगरी भुक्तानी दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. कुनै पनि सरकारी निकायमा कार्यरत कर्मचारीले आफू त्यस निकायमा कार्यरत रहँदाको समयमा जिम्मेवारीअनुरूप बुझिलिएका सरकारी कामकारवाहीसम्बन्धी कागजात तथा जिन्सी सामग्रीहरू उक्त निकायबाट सुरुवा भएपश्चात् कानुनबमोजिम बरबुझारथ गरी रमाना लिनुपर्नेमा बरबुझारथ नै नगरी रमाना लिई सुरुवा भई जाने प्रवृत्ति देखिएको हुँदा सम्बन्धित कर्मचारीले रीतपूर्वक बरबुझारथ गरेपश्चात् मात्र कार्यालयबाट रमाना दिने व्यवस्था हुनतर्फ आवश्यक कदम उठाउने तथा परिपाटी सच्याउने।
३५.	क. उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय र नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति, २०८१-०६-१० ख. नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिका तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक शरद विक्रम राणा, तत्कालीन अध्यक्ष बैकुण्ठ अर्याल र निर्देशक युवक डङ्गोलसमेतले समिति मातहतका विराटनगरको Inland Clearance Depot (सुख्खा बन्दरगाह) Dry port/Integrated Check Post (ICP) को सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन कार्यको पट्टा बहालमा दिँदा अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बोलपत्रबाट प्रतिस्पर्धा नगराई म्याद थप गरी राज्यलाई करिब रु.४५,००,००,०००।- बराबरको आर्थिक हानि नोक्सानी पुऱ्याई गैरकानुनी सम्झौता गरी करोडौं रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. बिना प्रतिस्पर्धा ठेक्का सम्झौता गर्ने व्यवस्था हटाउने र ठेक्का सम्झौता गर्दा कै बखत सो ठेक्काको म्याद सकिने मिति यकिन हुने नै हुँदा यस्ता समय सीमासहितको सम्झौतामा तोकिएको समयावधि समाप्त हुनुअगावै अर्को सम्झौताको लागि बोलपत्र वा सूचनाको प्रक्रिया सुरु गरी सम्झौताको म्याद समाप्त भएको भोलिपल्टबाट नै नयाँ सम्झौता लागू हुनेगरी आवश्यक प्रबन्ध गर्ने तथा काबु बाहिरको परिस्थितिमा बाहेक समयमै सम्झौताको प्रक्रिया प्रारम्भ नगरी लापरवाही गरेमा त्यसबाट पर्न जाने हानि नोक्सानीप्रति सम्बन्धित कार्यालय वा निकाय प्रमुखलाई नै जिम्मेवार बनाउने।
३६.	क. त्रिभुवन विश्वविद्यालय, २०८१-०६-११ ख. जिल्ला धनुषा, रामस्वरूप रामसागर बहुमुखी क्याम्पसका मैथिली विषयका प्राध्यापक श्यामसुन्दर कापडीले मिति २०६८ मङ्सिरदेखि प्राध्यापक रहँदाहुँदै कान्तिपुर पब्लिकेशनमा समेत काम

	गरी आर्थिक सुविधा लिएको भन्नेसमेत। ग. त्रिभुवन विश्वविद्यालयको शिक्षक कर्मचारी सेवासम्बन्धी नियम, २०५० को सेवा सर्तसम्बन्धी प्रचलित कानूनबमोजिम निजलाई जो जे कारबाही गर्नुपर्ने हो गरी विश्वविद्यालय र अन्तर्गतका शैक्षिक एवम् अनुसन्धान संस्थाहरू लगायतमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई त्रि.वि. ऐन, नियमबमोजिम पूर्वस्वीकृति नलिई यस प्रकारका गतिविधि हुन नदिन सतर्कता अपनाउने।
३७.	क. रक्षा मन्त्रालय, २०८१-०६-१८ ख. यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, ललितपुरबाट नेपाली सेनामा कार्यरत रामकुमार मिजार र शर्मिला दुलालसमेतलाई कुनै पनि परीक्षामा सामेल नभई सवारी चालक अनुमतिपत्र दिएको भन्नेसमेत। ग. गैरकानुनी तवरले अन्य व्यक्तिको नाममा कायम रहेको सवारी चालक अनुमतिपत्र अनधिकृत रूपमा अन्य व्यक्तिको नामको वास्तविक नाम थरलगायतका विवरण हटाई सवारी चालक अनुमतिपत्र लिनुपूर्व लिइने लिखित तथा ट्रायल परीक्षामा सहभागी नै नभई मिलेमतोमा गैरकानुनी तवरले सरकारी कागजात सच्याउने, केरमेट गर्ने, थपघट गर्नेसमेतको कार्यमा शर्मिला दुलाल र रामकुमार मिजारको संलग्नता रही भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ११ बमोजिमको कसुर गरेको र निजहरू बहालवाला नेपाली सेनामा कार्यरत कर्मचारीहरू भएको व्यहोरा मिसिल संलग्न कागजातबाट देखिएको हुँदा निजहरूको हकमा आवश्यक कारबाही गर्ने।
३८.	क. डिभिजन वन कार्यालय, मकवानपुर, २०८१-०६-१८ ख. जिल्ला मकवानपुर, डाडडुङ्गे सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, हेटौडा-११, ले मनोमानी ढङ्गले काठ फर्निचर वितरण गरेको, अनुमतिभन्दा बढी रुख काटेको, बेम्बो पार्क निर्माणमा हिसाब किताब पारदर्शी नगरेको, आफुखुसी सामुदायिक भवन निर्माणको काम गरेको भन्नेसमेत। ग. सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहले कुनै पनि खरिद तथा निर्माण कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको पूर्ण पालना गर्ने/गराउनेतर्फ आवश्यक कदम चाल्ने।
३९.	क. जलेश्वर नगरपालिका, महोत्तरी, २०८१-०६-३० ख. जिल्ला महोत्तरी, जलेश्वर नगरपालिका वडा नं. १०, सारीस्थित माँ नागरिक सचेतना केन्द्रले जलेश्वर नगरपालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा बोरिङ जडान कार्यका लागि विनियोजित बजेट रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. बोरिङ निर्माण गर्ने योजनाको उद्देश्यबमोजिम सञ्चालनमा ल्याउने र सो योजनाको फरफारक गर्नेसमेतको कदम उठाउने।
४०.	क. नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, २०८१-०६-३० ख. नेपाल प्रहरीको विभिन्न २१ वटा हिमाली जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरूमा आ.व २०७९/८० मा सेटिङ मिलाई हिमाली सामान आइटमको ठेक्का एउटै सप्लायर्सलाई दिएको भन्नेसमेत। ग. नेपाल प्रहरीको पोसाकसम्बन्धी निर्देशिका, २०७१ मा स्वरूप तथा संरचनाको सम्बन्धमा स्पष्ट तोकिएको नदेखिएको तथा तत्सम्बन्धी खरिद कार्य छुट्टाछुट्टै प्रहरी युनिटहरूबाट गरिँदा प्रहरी नियमावली, २०७१ को पोसाकसम्बन्धी व्यवस्था अनुरूप एकरूपता कायम हुन व्यावहारिक समस्या हुने, खरिदमा प्रशासनिक खर्च बढ्ने तथा सम्बन्धित कार्यालयहरूको खरिद विज्ञता नहुनेसमेत देखिएको सन्दर्भमा हिमाली पोसाकको स्वरूप एवम् संरचना निर्धारण हुने व्यवस्था गरी प्रचलित खरिद कानूनबमोजिम मितव्ययी एवम् गुणस्तरीय खरिदको व्यवस्था गर्न उपयुक्त हुने देखिएको हुँदा सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।

४१.	क. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय र राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्, २०८१-०६-३० ख. राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्, त्रिपुरेश्वरमा सदस्य सचिवसमेतले नवौँ राष्ट्रिय खेलकुदमा किट्स ब्यागलगायत खेलकुद सामग्री, सवारीसाधन तथा होटेल प्रयोगसमेतमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३ (क) खरिद आवश्यकताको यथार्थ पहिचान गर्न, त्यसैगरी नियम ३ (घ) बमोजिम खरिदको विवरण, परिमाण र क्षेत्र यकिन गर्नका साथै नियम ३ (झ) बमोजिम उपयुक्त खरिद विधिको छनोट गरी खरिद गर्न गराउन आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउनेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने तथा परिपाटी सच्याउने। राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका महत्वपूर्ण खेलकुद प्रतियोगिताहरू सञ्चालनका सन्दर्भमा समयमा नै खेलकुद कार्यतालिका तयार गर्ने र सोही कार्यतालिकाबमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने र वार्षिक खेलकुद तालिकाबमोजिम खेलकुद प्रतियोगिताहरू सञ्चालन सुनिश्चितता कायम गर्ने गराउने व्यवस्था हुनतर्फ आवश्यक कदम उठाउने तथा परिपाटी सच्याउने। खरिद कार्य गर्दा तथा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने पेशकी दिनुपर्दा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४७ को उपनियम (१) र (२) बमोजिम आवश्यक रकमको यथार्थ अनुमान गरेर मात्र पेशकी दिने व्यवस्था गर्ने/गराउनेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने तथा परिपाटी सच्याउने।
४२.	क. संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०८१-०७-०८२. ख. नेपाल पर्यटन बोर्ड, गण्डकी प्रदेश कार्यालय, पोखराका प्रमुखसमेतले कोषबाट नियमविपरीत रकम झिक्ने र खर्च गर्ने गरेको भन्नेसमेत। ग. महालेखा परीक्षकबाट उठाइएको बेरुजु फछ्यौट गर्ने तथा कार्यालयबाट खर्च गर्दा सार्वजनिक खरिद, वित्तीय उत्तरदायित्व तथा आर्थिक ऐन, नियमको परिधिभित्र रही ऐनले निर्धारण गरेको प्रक्रियाको पूर्ण पालना गरी आर्थिक क्रियाकलाप गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
४३.	क. पशुपति क्षेत्र विकास कोष, २०८१-०७-०८ ख. पशुपति क्षेत्र विकास कोष, देवपत्तन, काठमाडौँमा मिलेमतोमा शिवरात्री पर्वलाई लक्षित गरी मन्दिर सजावट गर्ने कार्यको ठेक्कामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. श्री पशुपतिनाथ मन्दिरको मुख्य प्रवेशद्वारभन्दा बाहिर कोर क्षेत्र र आसपासको क्षेत्रमा डिजिटल लाइट जडान कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमको पालना भएको नदेखिँदा आगामी दिनमा खरिद कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमले निर्धारण गरेको खरिद कार्य विधिको पूर्ण पालना गरी खरिद कार्य गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
४४.	क. खानेपानी मन्त्रालय, २०८१-०७-०८ ख. काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी बोर्डका कार्यकारी निर्देशकले नियमावलीविपरीत पारिश्रमिक र सेवा सुविधा लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०६३ को दफा ३५ बमोजिम नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गराएर मात्र नियमावली लागू गर्नुपर्नेमा सो प्रक्रिया पूरा भएको नदेखिँदा अब उप्रान्त ऐनको व्यवस्थाबमोजिम नियमावली स्वीकृत गराएर मात्र लागू गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने साथै बोर्डका कार्यकारी निर्देशकको तलब, भत्ता र सुविधा निर्धारण गर्दा नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्डको पालनातर्फ आवश्यक कदम उठाउने।

४५.	क. वेदकोट नगरपालिका, कञ्चनपुर, २०८१-०७-२६ ख. जिल्ला कञ्चनपुर, वेदकोट नगरपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र २०७८/७९ मा विभिन्न विद्यालयहरूको ICT Lab लगायतको खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने सामुदायिक/सार्वजनिक विद्यालयहरूलाई सार्वजनिक खरिद कानूनहरूको विषयमा तालिम/प्रशिक्षण दिई सार्वजनिक खरिद कानूनको कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउन उपयुक्त देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
४६.	क. जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, हेटौँडा र भिमफेदी गाउँपालिका, मकवानपुर, २०८१-०७-२६ ख. जिल्ला मकवानपुर, भिमफेदी गाउँपालिका वडा नं. ८ स्थित बागमती खोलामा बिना प्रतिस्पर्धा सिधै ठेक्का प्रदान गरी नदीजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गरेको भन्नेसमेत। ग. बागमती प्रदेशको वातवरण संरक्षण ऐन, २०७७ को दफा ४ (ड) मा जिल्ला समन्वय समितिसमक्ष प्रारम्भिक वातवरणीय परीक्षणको (IEE) प्रतिवेदन स्विकृत गर्ने कानुनी व्यवस्था प्रतिकूल हुने गरी पालिकाबाट नै स्वीकृत गरेको देखिएको हुँदा उक्त परिपाटी सच्याउन उपयुक्त देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
४७.	क. सबै स्थानीय तह, २०८१-०७-२६ ख. जिल्ला धनुषा, सहिदनगर नगरपालिका वडा नं. ६ का वडा अध्यक्षले आफ्नो अधिकार नभएको विषयमा बरहकी पोखरी बिना प्रतिस्पर्धा ठेक्का लगाई सो ठेक्काबाट प्राप्त रकम राज्य कोषमा दाखिला नगरी आफूखुसी खर्च गरेको भन्नेसमेत। ग. अधिकारविहीन निकाय र अधिकारविहीन अधिकारीले आफूखुसी ठेक्का लगाई रकम उठाउने र खर्च गर्ने कार्य नगर्ने/नगराउनेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
४८.	क. युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय र युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोष, २०८१-०७-२६ ख. जिल्ला काठमाडौँ, युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोष, अनामनगरले हिमशिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. समेतका सहकारीहरूमा कर्जा प्रवाह गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. कर्जा असुल उपर हुन बाँकी रहेका नेपाल केन्द्रीय जडिबुटी सहकारी सङ्घ र मधुवन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. बाट कोषले साँवा र ब्याजबापत असुलउपर गर्नुपर्ने रकम यथाशीघ्र नियमानुसार असुलउपर गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
४९.	क. सबै स्थानीय तह, २०८१-०७-२६ ख. जिल्ला पर्वत, कुस्मा नगरपालिका वडा नं. ३ को वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य इष्टिमेटअनुसार नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा उपभोक्ता समितिबाट खरिद गर्न सकिने व्यवस्थाका प्रावधानहरू विपरीत सार्वजनिक निकायहरूबाट खुल्ला रूपमा प्रतिस्पर्धा गराई निर्माण गर्नुपर्ने सरकारी भवनलगायतका संरचनाहरूको निर्माणसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराइएको देखिएकाले उल्लिखित ऐन र नियमावलीका प्रावधानहरू अक्षरशः पालना गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
५०.	क. श्री त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय, ककौरा, बर्दिया, २०८१-०७-३० ख. जिल्ला बर्दिया, बाँसगढी नगरपालिका, वडा नं. ८ स्थित श्री त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा कम्प्युटर खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।

	ग. कम्प्युटर खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को प्रतिकूल स्पेसिफिकेसनभन्दा फरक कम गुणस्तरको कम्प्युटर बुझी लिई उक्त सार्वजनिक खरिद कानुनी व्यवस्थाहरूको परिपालना नगरेको देखिएको हुँदा उक्त कानूनको परिपालना गर्ने गराउनतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
५१.	क. रोसी गाउँपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक, २०८१-०७-३० ख. जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक, रोसी गाउँपालिका वडा नं. ११ र १२ मा सामुदायिक विद्युतीकरणमार्फत् विद्युतीकरण गर्ने कार्यमा सम्झौताबमोजिम काम नगरेको तथा स्थानीयबाट उठाएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. सामुदायिक ग्रामीण विद्युतीकरण विनियमावली, २०७१ अनुसार वितरक संस्थाले न्यूनतम १०% रकम विभागमा जम्मा गर्नुपर्ने भनी कानुनी व्यवस्था गरेको देखिएकोमा सोको विपरीत उक्त वितरक संस्थाको दायित्वअन्तर्गतको रकममध्ये रोसी गाउँपालिका, कटुञ्जेबेसी, काभ्रेपलाञ्चोकले सो १०% को ५०% रकम रु.२४,८३,३१७।३५ नयाँ किरण विद्युत सहकारी संस्था लि. लाई उपलब्ध गरे गराएको देखिएको हुँदा उक्त कार्य सामुदायिक ग्रामीण विद्युतीकरण विनियमावली, २०७१ लगायतको प्रचलित कानूनको प्रतिकूल देखिएकाले रोसी गाउँपालिकाको उक्त कार्यप्रणाली तथा परिपाटी सच्याई उक्त रकम नियमित गर्ने गराउनेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
५२.	क. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय (सबै) र सबै स्थानीय तह, २०८१-०७-३० ख. जिल्ला पाल्पा, रम्भा गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित जुनकिरी समाज, नेपालका अध्यक्षसमेतले आ.व. २०७८/७९ मा ट्रस बनाउनका लागि निकास भएको रकमबाट आफैले भोगचलन गरेको निजी जग्गामा ट्रस बनाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. स्थानीय तहलाई योजना तथा बजेट वितरण गर्दा वा कुनै विकास आयोजना शीर्षकमा रकम विनियोजन गर्दा आयोजनाको दिगोपन, कानूनबमोजिम आयोजना सञ्चालन गर्न मिल्ने वा नमिल्ने अवस्थाको सुनिश्चितता, पूर्वाधारको अवस्था, आयोजनाको स्वामित्व तथा हकभोगमा विवादरहित आयोजनामा मात्र रकम विनियोजनको सुनिश्चितता गर्ने गराउने गरी मात्र सरकारी कोषबाट रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था गर्ने/गराउनेतर्फ आवश्यक सतर्कतासमेतका कदम उठाउने।
५३.	क. भैरवी गाउँपालिका, दैलेख, २०८१-०८-१३ ख. जिल्ला दैलेख, भैरवी गाउँपालिकाले एम्बुलेन्स सञ्चालनबाट प्राप्त रकमको अभिलेख नराखी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. जुनसुकै आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त आम्दानी रकम तोकिएको समय सीमामित्र सरकारको सञ्चित कोषमा दाखिला गरी बजेटको परिधिमा ल्याई सभाको स्वीकृतिले मात्र खर्च गर्न, साथै अधिकारप्राप्त अधिकारीबाट नियमित रूपमा अनुगमन गरेर राजस्व दाखिला भए, नभएको यकिन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्दा, राष्ट्रिय एम्बुलेन्स सञ्चालनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ मा उल्लिखित प्रावधानहरूको पूर्ण परिपालना गरेको अवस्था नदेखिएकाले सोको पूर्ण परिपालना गर्ने।
५४.	घ. परराष्ट्र मन्त्रालय, २०८१-०८-२० ड. फ्रान्सको पेरिसस्थित नेपाली राजदूतावासले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा पोर्चुगलको राजधानी लिस्वनमा सञ्चालन भएको राहदानी शिविरमा प्रति राहदानी थप २५ युरो लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।

	च. नेपाल सरकारको निशान छाप अङ्कित लोगो प्रयोग गर्ने तथा कानुनबमोजिम सेवाग्राहीहरूबाट लिनुपर्ने शुल्क दस्तुरबाहेक अन्य कुनै पनि प्रकारको रकम उठाउने कार्य गैरआवासीय नेपाली सङ्घ संस्थाहरूबाट नगर्ने नगराउनेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
५५.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र गुठी संस्थान, २०८१-०८-२० ख. जिल्ला झापा, बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. ३ मा अवस्थित डोमालाल रङ्गशाला रहेको साविक अनारमनी गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थित कि.नं. १२० राधाकृष्ण गुठी, ऐ.ऐ.को कि.नं. ११८ र १२१ को जग्गा अनारमनी दुर्गा स्थान निजी गुठीका जग्गाहरूलाई गुठी संस्थान र गा.वि.स. समेतको मिलेमतोमा राजगुठीमा परिवर्तन गरी मोही कायम गराएको भन्नेसमेत। ग. जग्गाको मूल स्रोत हदबन्दी छलन वा सरकारी/सार्वजनिक प्रकृतिको जग्गा निजी गुठीमा दर्ता भैसा कायम भए नभएको यकिन गर्ने सम्बन्धमा सरोकारवाला निकाय/व्यक्ति/कार्यालयलगायत जो जहाँ जे बुझ्नुपर्ने हो बुझी प्रचलित कानुनबमोजिम आवश्यक कार्य गर्ने।
५६.	क. नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो, लाजिम्पाट, काठमाडौं, २०८१-०८-२३ ख. नेपाल बिमा प्राधिकरणका अध्यक्ष सूर्यप्रसाद सिलवालले नागरिकतामा केरमेट गरी पटकपटक जन्ममिति संशोधन गरी उमेरको हदबाट अनिवार्य अवकाश हुनुपर्नेमा नभई राष्ट्रसेवक पदमा बहाल नै रही पदको दुरुपयोग गरी लाभ, सुविधा र अधिकारको प्रयोग गरिरहेको भन्नेसमेत। ग. झुटा उमेर उल्लेख गरी कुटनीतिक राहदानी तथा विशेष राहदानी प्राप्त गरेको सम्बन्धमा साविक राहदानी ऐन, २०२४ तथा हाल प्रचलित राहदानी ऐन, २०७६ बमोजिमको कसुरजन्य कार्यतर्फ आवश्यक अनुसन्धान गर्ने।
५७.	क. सडक डिभिजन हेटौँडा, मकवानपुर, २०८१-०८-२५ ख. जिल्ला बारा, सिमरा-कोल्हवी-रजैया सडकको डुमरवाना स्थित दुधौरा खोलामा निर्माण भएको पक्की पुलमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत। ग. ठेक्का सम्झौताबमोजिमको कार्य सम्पन्न गरी गराई ठेक्का व्यवस्थापन टुङ्गोमा पुऱ्याउनतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
५८.	क. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय/ वेदकोट नगरपालिका, कञ्चनपुर, २०८१-०८-२५ ख. जिल्ला कञ्चनपुर, वेदकोट नगरपालिका वडा नं.५ का वडा अध्यक्ष गणेशबहादुर वि.क.ले आर्थिक लाभ लिई नगरपालिकालाई दान दिएको जग्गामा स्वास्थ्य खोप केन्द्र बनाउन सरकारी लगानीमा उपभोक्ता समितिमार्फत् डी.पी.सी. समेत गरी बनिसकेको घर अर्केको नाममा नाप नक्सा पास गर्न लगाई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत। ग. जिल्ला कञ्चनपुर, वेदकोट नगरपालिकालाई खोप केन्द्र भवन निर्माण योजनाको सःसर्त अनुदानअन्तर्गत विनियोजन भएको रकम वेदकोट नगरपालिकाले आफ्नो स्वामित्व तथा भोगाधिकारमा नभए/नगरेको जग्गामा खर्च गरे गराएको देखिएको हुँदा उक्त परिपाटी तथा कार्यप्रणाली त्रुटिपूर्ण भएकाले सच्याई जग्गाको भोगाधिकार यकिन भएपश्चात् मात्र सरकारी/सार्वजनिक रकम खर्च गर्ने/गराउने।
५९.	क. भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वर र नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय, बाँके, २०८१-०८-२५ ख. जिल्ला बाँके, नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालयका कर्मचारीहरू समेतको मिलेमतोमा एउटा सामान भनी अर्को सामान भित्र्याइ राजस्व छल्ने काम गरेको भन्नेसमेत। ग. पैठारीकर्ताहरू सब्विर अर्डर एण्ड सप्लायर्स र एस ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स नेपालगञ्जले वस्तु

	वर्गीकरण फरक पारी Palm Nut Cutting भनी प्रज्ञापनपत्रमा गलत घोषणा गरी सुपारी आयात गरेकाले भन्सार ऐन, २०६४ र भन्सार नियमावली, २०६४ बमोजिम भन्सार जाँचपास तथा परीक्षण कार्यालय र नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालयबाट निर्धारण भएको दण्ड जरिवाना असुलउपर गर्ने प्रक्रिया सुरु भएको देखिए तापनि सो रकम हालसम्म असुलउपर भएको नदेखिँदा उक्त रकम असुलउपर गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउन।
६०.	क. वीरगञ्ज महानगरपालिका, वीरगञ्ज, २०८१-०८-२५ ख. जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिकाले चुनावको बेला ठुलो सङ्ख्यामा ज्यालादारी कर्मचारी भर्ना गरी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. कर्मचारीको नियुक्ति र तलब भत्ता भुक्तानी दिने कार्य स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५० समेतको भावना तथा मर्मविपरीत रहेको देखिँदा यस प्रकारले कर्मचारीहरू नियुक्ति गर्ने गराउने कार्य तत्काल रोक्नु साथै, अब उप्रान्त कर्मचारीहरू नियुक्ति गर्दा माथि उल्लिखित सङ्घीय, प्रदेश तथा स्थानीय ऐन नियम एवम् प्रचलित करार निर्देशिकासमेतलाई ख्याल गरी स्वीकृत दरबन्दीभित्र रही प्रचलित कानुनविपरीत नहुने गरी पारदर्शी रूपबाट नियुक्ति गर्ने गराउनेतर्फ जो जे गर्नुपर्दछ गर्न आवश्यक कदम उठाउने।
६१.	क. चापाकोट नगरपालिका, स्याङ्जा, २०८१-०९-२५ ख. जिल्ला स्याङ्जा, चापाकोट नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित कित्ता नं. ४६१ को क्षेत्रफल ४३-१२-३-१ र कित्ता नं. ६०५ को क्षेत्रफल ५१-५-१-१२ रहेको सामुदायिक वनमा नगरपालिका, प्रदेश सरकार र सांसद विकास कोषबाट रकम निकास गरी कमिसनको निमित्त स्थानीय सरकारले स्वीकृत दिएको र उक्त भवन नेत्र स्मृतिको नाममा वन क्षेत्रमा निर्माण भएको हुँदा कानुनबमोजिम कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत। ग. जिल्ला स्याङ्जा चापाकोट नगरपालिका वडा नं. ३ को कित्ता नं. ४५१ को क्षेत्रफल ०-४-१४-३-२ मा निर्मित स्मृति भवन रहेको जग्गा हालसम्म पनि नेपाल सरकारकै नाममा खेस्ता पुर्जा कायम रही बजेट निकास गर्ने कार्यालयको नाममा जग्गाधनी खेस्ता पुर्जा तथा भोगाधिकार प्राप्त भएको नदेखिएको हुँदा उक्त त्रुटिपूर्ण परिपाटी/कार्यप्रणाली सच्याउने र त्यसबाट उत्पन्न समस्या निराकरण गर्ने।
६२.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, २०८१-०९-२५ ख. जिल्ला नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व), साविक शिवमन्दिर गा.वि.स. वडा नं. ९ (क), ९ (ख), ९ (ग) हाल कावासोती न.पा. वडा नं. ४ हसौरालगायत विभिन्न क्षेत्रका बासिन्दाको ७० बिघा जग्गा भूमाफियाको कब्जामा परी पुर्जाविहीन बन्दा समस्यामा परेका साथै वि.सं. २०३१ सालदेखि बसोबास गरेको भए पनि वि.सं. २०५५ सालपछि जोतभोग गर्नेभन्दा फरक व्यक्तिको नाममा पुर्जा बनाएको भन्नेसमेत। ग. वन तथा सरकारी, सार्वजनिक जग्गा व्यक्ति विशेषले दुषित दर्ता गरे गराएको स्थिति हुनसक्ने हुँदा उक्त जग्गाहरूको दुषित दर्ता हुन नदिन साविकदेखिका जग्गाका लगत, सुरु तथा सर्भे नापीका बखतका नापजाँचका नक्सा, जग्गाको प्रकृति खुल्ने खेस्तालगायतका सम्बद्ध आवश्यक सबै सबुद प्रमाणहरू अध्ययन, अनुसन्धान र जाँचबझ जे जे बुझ्नुपर्ने हो बुझी मालपोत ऐन, २०३४, मालपोत नियमावली, २०३६, जग्गा (नापजाँच) ऐन, २०१९, जग्गा (नापजाँच) नियमावली, २०५८, जग्गा प्रशासन निर्देशिका, २०५८ र प्रचलित जग्गा प्रशासन

	कार्यविधिहरूका आधारमा उल्लिखित १५६ जना व्यक्तिका नाममा दर्ता भएका विभिन्न कित्ता जग्गाहरूको दुषित दर्ता गरे गराएको हुनसक्ने तर्फ पुनः सम्बद्ध सबै प्रमाण बुझी हकभोग स्वामित्वका विषयमा कानुनबमोजिम पुनः जो जे गर्नुपर्छ गर्ने र सरकारी सार्वजनिक जग्गाको उचित संरक्षणतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
६३.	क. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्युठान/ मल्लरानी गाउँपालिका, प्युठान, २०८१-१०-०३ ख. जिल्ला प्युठान, साविक चुँजा गा.वि.स. वडा नं. ४ हाल मल्लरानी गाउँपालिका वडा नं. १ ठुलाचौरस्थित कित्ता नं. १२४, क्षेत्रफल ३८-५-२-३ (रो.आ.पै.दा.) सरकारी गौचरण जग्गामा जनज्योति प्रा.वि. सञ्चालन गर्ने भनेर सर्वसाधारणलाई बेचबिखन गरी उठेको रकम सम्बन्धित विद्यालयमा खर्च नगरी आफ्नो मनोमानी राजीखुसीले गाउँलेहरूलाई चर्को ब्याजमा लगानी गरेको भन्नेसमेत। ग. जिल्ला प्युठान, साविक चुँजा गा.वि.स., वडा नं. ४ हाल मल्लरानी गाउँपालिका, वडा नं. १ ठुलाचौरस्थित कित्ता नं. १२४ जग्गामा भएको अतिक्रमण/संरचना तत्काल हटाई संरक्षण गर्नुपर्ने देखिएकोले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
६४.	क. गृह मन्त्रालय, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, सुदूरपश्चिम प्रदेश, २०८१-१०-१४ ख. डिभिजन वन कार्यालय, कैलालीका तत्कालीन सहायक वन अधिकृत पुर्णशङ्कर यादवसमेतले नियमविपरीत वन क्षेत्रको अतिक्रमणमा संलग्न भई काठ बिक्री गरी रकम हिनामिना गरेको, मुक्त कमैयालाई दिने भनेको अधिकांश काठ व्यापारीलाई बिक्री गरेको, डिभिजन वन कार्यालय, पहलमानपुरको कार्यक्षेत्रमा पर्ने काठ बिक्री गरेको भन्नेसमेत। ग. कैलाली जिल्ला गोदावरी नगरपालिका वडा नं. २ स्थित अत्तरिया आसपासमा वन क्षेत्र तथा सडक क्षेत्र आसपासमा अतिक्रमण भई विभिन्न क्याम्पस, खानेपानी संस्थान, साना किसान सहकारी संस्था, उद्योग वाणिज्य सङ्घ, दलित सङ्घ, खेल मैदानसमेत करिब २५० घर टहरा निर्माण भएको देखिएको र धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नं. ७ स्थित हुलाकी सडकखण्डको बेली मिलन सामुदायिक वन क्षेत्रमा पर्ने बेलीको हनुमान मन्दिर नजिकको कच्ची सडकको वरिपरि तथा सिद्धनाथ सामुदायिक वन क्षेत्रको हुलाकी सडकखण्डको वरिपरिको ऐलानी/पती जग्गा अतिक्रमण गरी विभिन्न व्यक्तिहरूले घर टहरा निर्माण गरेको स्थलगत मुचुल्काबाट देखिँदा उल्लिखित वन क्षेत्र तथा ऐलानी/पती जग्गामा भएको अतिक्रमण हटाई सरकारी सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण गर्नुपर्ने देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
६५.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बझाङ, २०८१-१०-१४ ख. जिल्ला बझाङ, जयपृथ्वी नगरपालिकाअन्तर्गतको जालपा माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत प्रशिक्षक दीपक बोहराको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादी दीपक बोहराले आफूलाई लाभ पुऱ्याउने नियतले झुटा लिखत तयार गर्ने र कित्ते लिखत सङ्केत सरह व्यवहारमा ल्याउनेसम्मको कसुर गरेको देखिएको हुँदा मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा २७६ बमोजिमको लिखतसम्बन्धी कसुरमा आवश्यक अनुसन्धान गर्ने।
६६.	क. स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, रामशाहपथ र शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय सिंहदरबार, २०८१-१०-२३ ख. जिल्ला चितवन, भरतपुरस्थित कलेज अफ मेडिकल साइन्सले भरतपुर अस्पतालको हाताभित्र निर्माण गरेको संरचना धितो राखी कानुनविपरीत कर्जा लिएको तथा तिर्नुपर्नेले भाडा समयमा

	नदिई सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत। ग. विभिन्न मितिमा भरतपुर अस्पताल विकास समिति र इन्टरनेसनल सोसाइटी फर मेडिकल एजुकेशन प्रा.लि. बिच गरिएका करारनामा/सम्झौता अनुसार भाडाको रकम परिमार्जन भएपनि सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउनेसम्बन्धी कार्यनीति, २०७९ लागू भएपश्चात् सो कार्यनीतिले उल्लेख गरेका प्रावधानहरूको कार्यान्वयन भएको नदेखिएकाले उक्त कार्यनीतिको कार्यान्वयन गर्नेतर्फ जो जे गर्नुपर्ने हो सो गर्न आवश्यक कदम उठाउने।
६७.	क. सबै स्थानीय तह, २०८१-१०-२३ ख. जिल्ला स्याङ्जा, चापाकोट नगरपालिकामा नगरप्रमुख, उपप्रमुखसमेतले गैरकानुनी रूपमा स्वास्थ्य उपचार खर्चबापतको रकम लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. विपन्न नागरिक पहिचानका स्पष्ट आधार र मापदण्ड बनाई सङ्घीय तथा प्रादेशिक कानूनसँग नबाझिने तथा दोहोरो सुविधा नपर्ने गरी स्थानीय तहको आन्तरिक आय र जनसङ्ख्याको अनुपातका आधारमा स्थानीय तहको आर्थिक क्षमता र दीगोपनासमेतलाई मध्यनजर गरी औषधी उपचार खर्चको अधिकतम सीमा निर्धारण गरी कडा रोगहरू (क्यान्सर, मुटु रोग, मृगौला रोग, पार्किन्सन्स, अल्जाइमर्स, स्पाइनल इन्ज्युरी, हेड इन्ज्युरी र सिकलसेल एनिमिया) को लागि मात्र आवश्यक कानून बनाई औषधी उपचार खर्च उपलब्ध गराउन उपयुक्त हुने देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
६८.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र नापी विभाग, काठमाडौं, २०८१-११-१५ ख. जिल्ला भक्तपुर, सूर्यविनायक नगरपालिका वडा नं.७ स्थित बाटो जनिएको सार्वजनिक जग्गालाई फिल्ड सर्वेक्षण नगरी व्यक्तिगत जग्गाको रूपमा सङ्केतीकरणमा अघावधिक गर्ने गरी निर्णय गरेको भन्नेसमेत। ग. जिल्ला,भक्तपुर साविक गुण्डु गा.वि.स. वडा नं. ८ कि.नं. ७१६ जग्गाको NeLIS Database नक्सामा भएको सङ्केत परिवर्तनका सम्बन्धमा नापी कार्यालय भक्तपुरबाट मिति २०७९/११/१७ मा विवादित बाटोमा कायम भएको सरकारी सङ्केत हटाई व्यक्तिगत सङ्केत कायम गरेको, सोही कार्यालयबाट मिति २०८०/०५/१५ मा पुनः पूर्व निर्णयअनुसार कायम गरिएको व्यक्तिगत बाटोको सङ्केत हटाई सरकारी सङ्केत कायम गरेको देखिँदा एउटै कार्यालयबाट फरक फरक मितिमा एकै विषयमा फरक फरक निर्णय भएकाले यथार्थ व्यहोरा के हो सम्बन्धित जग्गाका जग्गाधनी, बाटो प्रयोग गर्ने स्थानीय मानिसहरू, स्थानीय तहका प्रतिनिधिसमेतलाई रोहबरमा राखी प्रमाण पेस गर्न लगाई, मालपोत तथा नापी कार्यालयमा रहेका जग्गाका साविकदेखिका सेस्ता, सर्वे नापजाँच हुँदाका बखतदेखि हालसम्मका कागजात एवम् नापीका फिल्डबुक चौहदीसमेतका साविकदेखिका कागजात हेरी जाँचबुझ गरी सो सम्बन्धमा पुनः यकिन गरी आवश्यक निर्णय गर्नेतर्फ कदम उठाउने।
६९.	क. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, डोटी र के.आई. सिंह गाउँपालिका, डोटी, २०८१-११-२२ ख. जिल्ला डोटी, के.आई. सिंह गाउँपालिका, वडा नं. ६ स्थित श्री भूमिराज मा.वि. सलेनामा आ.व. २०७३/७४ मा ४ कोठे विद्यालय भवन निर्माणको लागि विनियोजित रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. श्री भूमिराज मा.वि. सलेना, डोटीको ४ कोठे दुईतले पक्की भवनको हक हस्तान्तरण हुन नसकेको अवस्थामा नियमित मर्मतसम्भार र रेखदेखको दायित्व कसको हुने यकिन हुन नसकेकाले प्रचलित

	कानूनबमोजिम यथाशीघ्र हक हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
७०.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, २०८१-११-२२ ख. जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १७ महतगौडास्थित सदाशिवजी सिद्धेश्वर हरिहर मन्दिरको नाममा रहेको जग्गा व्यक्तिले हडपेको भन्नेसमेत। ग. नेपाल सरकारको नाममा रहेको जग्गा व्यक्तिको नाममा कायम गरी पुनः नेपाल सरकारकै नाममा कायम हुन आएको जिल्ला कास्की, साविक छिनेडाँडा गा.वि.स. वडा नं. ६ को कि.नं. २५१९, क्षेत्र. ३६-१४-१-० जग्गामा अतिक्रमण हुन नदिन नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयसँग आवश्यक समन्वय गरी उक्त जग्गा अतिक्रमण हुन नदिई संरक्षण गर्न जो जे गर्नुपर्ने हो गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
७१.	क. मोदी गाउँपालिका, पर्वत, २०८१-११-२२ ख. जिल्ला पर्वत, मोदी गाउँपालिका वडा नं. २ मा सरकारी रकमबाट व्यक्तिगत जग्गामा तरकारी शीत भण्डार निर्माण गरेको भन्नेसमेत। ग. शीत भण्डार निर्माणको समयमा व्यक्तिको नाममा रहेको जग्गामध्ये कि.नं. ३१२ र ३१३ को जग्गा दानपत्रमार्फत् निःशुल्क मोदी गाउँपालिकाको नाममा कि.नं. १६९८ कायम भई अधिकांश क्षेत्रफल सरकारी स्वामित्वमा आएकोमा शीत भण्डारले चर्चेको केही भाग व्यक्तिगत जग्गामा परेको देखिएकाले उक्त क्षेत्रफललाई समेत गाउँपालिकाको स्वामित्वमा ल्याउनेतर्फ उपयुक्त कदम उठाउने।
७२.	क. सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय, २०८१-११-२२ ख. जिल्ला सुर्खेत, गुर्भाकोट नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित गुर्भाकोट बहुमुखी क्याम्पसको भवन निर्माणको बोलपत्र स्वीकृत गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावलीविपरीतको कार्य गरी सम्झौता गरेको भन्नेसमेत। ग. क्याम्पसको तला थप निर्माणसम्बन्धी खरिद कार्य गर्दा कार्यालयले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा ऐ.ऐ. नियमावली, २०६४ को व्यवस्था पालना नगरेकाले गुर्भाकोट बहुमुखी क्याम्पस, सुर्खेतलाई सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६५ (२) (क) बमोजिमको आवश्यक कदम उठाउने।
७३.	क. श्री खारे माध्यमिक विद्यालय, दोलखा, २०८१-११-२८ ख. जिल्ला दोलखा गौरीशङ्कर गाउँपालिका वडा नं. ८ स्थित खारे माध्यमिक विद्यालयका प्र.अ. नरेन्द्रसिंह महतासमेतले मिलेमतो गरी अक्षय कोषमा राखेको रकम झिकेर अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. अक्षयकोषको रकम जुन उद्देश्यका लागि दाताहरूले प्रदान गरेको हो सो उद्देश्य पूर्ति गर्ने प्रयोजनमा मात्र खर्च गर्नुपर्नेमा सो नगरी अनधिकृतरूपमा रकम निकाली खर्च गर्ने गरेको देखिएकाले उक्त रकमको छुट्टै बैङ्क खाता खोली जुन उद्देश्यले राखिएको हो सोही प्रयोजनमा मात्र प्रयोग गर्नेतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
७४.	क. काठमाडौँ विश्वविद्यालय, २०८१-११-२८ ख. काठमाडौँ विश्वविद्यालयले परीक्षामा अनुत्तीर्ण भएका र बीचमा कक्षा छाडेका विद्यार्थीलाई पनि दीक्षित गरेको भन्नेसमेत। ग. विश्वविद्यालय प्राज्ञिक परिषद्को सचिवालयबाट प्रस्तावित ग्रेस लिस्ट चेकजाँच एवम् रुजु गर्ने गरी कार्यविधिगत तथा व्यवस्थापकीय सुधार गर्ने र यस्तो जिम्मेवारपूर्ण कार्यमा संलग्न

	कर्मचारी/पदाधिकारीसमेतको जिम्मेवारी स्पष्ट गरी सोअनुरूप कार्यसम्पादन नगर्ने कर्मचारी/पदाधिकारीसमेतलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउनेतर्फ जो जे गर्नुपर्ने हो आवश्यक कदम उठाउने।
७५.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सर्लाही, २०८१-११-२८ ख. जिल्ला सर्लाही, बरहथवा नगरपालिकास्थित श्री चक्र जनता सहिद गङ्गा माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक पवनकुमार बुढाथोकीको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत। ग. पवनकुमार बुढाथोकीले आफूलाई लाभ पुऱ्याउने नियतले झुटा लिखत तयार गर्ने र किर्ते लिखत सङ्गे सरह व्यवहारमा ल्याउनेसम्मको कार्य गरेको सम्बन्धमा प्रतिवादीउपर मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा २७६ बमोजिमको लिखतसम्बन्धी कसुरमा आवश्यक अनुसन्धान गर्ने।
७६.	क. उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि., २०८१-११-२८ ख. नेपाल खाद्य संस्थानका महाप्रबन्धकसमेतले संस्थानको लामो समयसम्म लेखापरीक्षण नगराएको, जापानिज चामल सहयोग कार्यक्रम (KR-१०) को बिक्रीको रकम Counter Part Fund मा जम्मा नगराएको तथा अधिकांश राम्रो गोदाम भाडामा लगाएको भन्नेसमेत। ग. खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि.को आर्थिक तथा खरिदसम्बन्धी विनियमावलीलाई प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली अनुकूल हुनेगरी संशोधन गरी ढुवानीलगायत अन्य खरिदमा बोलपत्रसम्बन्धी व्यवस्थालाई प्रभावकारी ढङ्गले लागू गराउने। कर्मचारी सरुवालगायत वृत्ति विकासका विषयहरूमा विनियमावलीको व्यवस्था पूर्णरूपले पालना भए नभएको सञ्चालक समितिबाट नियमित अनुगमन हुने व्यवस्था मिलाउने तथा सरुवा काज खटाउने जस्ता प्रावधानहरूको स्पष्ट व्याख्या र सीमाङ्कन गर्ने। कर्मचारी पदपूर्तिको सम्बन्धमा प्रचलित नियम कानुनको आधारमा विश्वसनीय र अनुमानयोग्य प्रणालीको निर्माण गरी विज्ञापन, प्रकाशनलगायत भर्ना छनोटको सम्बन्धमा स्वच्छता, निष्पक्षता र पारदर्शिता अवलम्बन गर्ने। कम्पनी तथा मातहतमा कुटानी भएका चामल तथा उत्पादित अन्य खाद्य सामग्रीको गुणस्तरको हकमा प्रभावकारी र मापनयोग्य गुणस्तर मापदण्ड निर्धारण गरी तोकिएको स्तरबमोजिम भए नभएको सम्बन्धमा कडाइकासाथ चेकजाँच गर्ने प्रणालीको विकास गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने। कम्पनीको शेयर, जग्गाजमिन, अन्य चलअचल सम्पत्ति, आयव्यय तथा विगतदेखिको तिर्नुपर्ने उज्राती रकम, उठाउनुपर्ने दायित्व र शङ्कास्पद असामीका साथै कर्मचारीहरूको अग्रिम प्रशासकीय पेशकीको सम्बन्धमा अभिलेख अद्यावधिक गरी समयमै प्रचलित कानुनी प्रावधानबमोजिम उपर्युक्त निर्णय गरी कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने। विभिन्न दातृ संस्था तथा विदेशी सहयोगअन्तर्गत भुक्तानी गर्नुपर्ने भनी देखाइएको दायित्वहरूको सम्बन्धमा अभिलेख हेरी यकिन गरी समयमै हिसाब मिलान गर्ने। कम्पनीले अदालतको फैसला तथा अन्य अवस्थाबाट प्राप्त जग्गाजमिनको स्वामित्व प्राप्ति तथा नेपाल सरकार तथा सोसम्बद्ध निकायहरूलाई बिक्री वितरण गरिएका जग्गाहरूको सम्बन्धमा तथ्य प्रमाण र अभिलेख हेरी आम्दानी बाँध्ने वा लगत कट्टा के गर्ने हो समयमै गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।

	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरू तथा अवकास भएर जाने कर्मचारीहरूको निरन्तर अभिलेख अद्यावधिक गरी अधिल्लो आर्थिक वर्षमा नै सङ्ख्या यकिन गरी उपदान, कल्याण कोष, सञ्चित विदालगायत अन्यबाट प्राप्त हुने सुविधाहरूको यथोचित प्रबन्ध गर्ने। कार्यालयको कामकारवाही तथा आर्थिक हिसाब किताबको सम्बन्धमा बिना विलम्ब आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण गराई सञ्चालक समितिसमक्ष पेस गरी कडाइका साथ लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने। महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट गरिएका अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएका विषयहरूका सम्बन्धमा समयमै यथोचित कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने र लेखापरीक्षण गर्न बाँकी भएको हकमा यथाशीघ्र लेखापरीक्षण गर्ने।
७७.	क. चिकित्सा शिक्षा आयोग, सानोठिमी, २०८१-११-२८ ख. चिकित्सा शिक्षा आयोग, सानोठिमी, भक्तपुरले वि.सं. २०८१ सालको MBBS परीक्षा, चिकित्सक, नर्स, फर्मासिस्टको नाम दर्ता परीक्षामा चरम आर्थिक लेनदेन गरी नतिजा प्रकाशन गरेको तथा गुनासो बाहिर आएपछि ३००० जनाको नतिजा परिवर्तन गरी परीक्षा र कलेज विद्यार्थी सिट सङ्ख्यामा चरम भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत। ग. अब उपरान्त यस प्रकारको नतिजा प्रकाशन गर्दा स्पष्ट मापदण्डको व्यवस्था गरी, सोको परिपालना गराउन र उक्त मापदण्ड उल्लङ्घन भएकोमा सोमा संलग्न कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई दायित्व वहन गराउने साथै आगामी परीक्षाहरूको नतिजालाई तहाँको परीक्षा सञ्चालन कार्यविधिको पूर्ण पालना गर्दै विश्वसनीय एवम् वस्तुनिष्ठ बनाउने।
७८.	क. सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०८१-१२-०६ ख. राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र, सिंहदरबारले नागरिक एप खरिद गरी प्रत्येक वर्ष Maintenance Support को नाममा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रको ठेक्का नं. NITC/G/NCB-०५/०७७-७८ अन्तर्गत Supply, Delivery and Installation of Hardwares and Turnkey Solution for Upgradation/Development of Nagarik App सम्बन्धी ठेक्का सम्झौतामा उल्लिखित ९३ वटा सेवामध्ये हालसम्म ६२ वटा मात्र सेवा प्रदान भए गरेको देखिएको हुँदा उक्त सम्झौताबमोजिमको सम्पूर्ण सेवा यथाशीघ्र प्रदान गर्न गराउनतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
७९.	क. सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०८१-१२-०६ ख. प्रमाणीकरण नियन्त्रणको कार्यालय, अनामनगर पब्लिक की इन्फ्रास्ट्रक्चर डाटा सेन्टरको लागि आ.व. २०६८/६९ मा ५०० थान सफ्टवेयर लाइसेन्सलगायत सामानहरू अनावश्यक रूपमा खरिद गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. सफ्टवेयर लाइसेन्स खरिद अघि सोको Requirement Analysis, Need Assessment, तथा Usage/Demand Forecasting जस्ता पूर्वतयारीका कार्यहरू सम्पन्न गरी आवश्यक सङ्ख्या यकिन गरेपछि मात्र खरिद गर्न तथा लाइसेन्स आवश्यक सङ्ख्या यकिन गर्न नसकिने अवस्थामा सम्भव भएसम्म Pay-as-you-go Model (खपत अनुसारको भुक्तानी) अपनाई खर्च र उपयोगको सन्तुलन मिलाउन र सफ्टवेयर लाइसेन्स नवीकरण गर्दा पहिले प्रयोगमा रहेको लाइसेन्स सङ्ख्या, सम्भावित थप आवश्यकताहरू, प्रयोगकर्ताको वृद्धि दर विश्लेषण गरी आवश्यक मात्रामा नवीकरण गर्ने।
८०.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, कास्की र पोखरा महानगरपालिका, कास्की, २०८१-१२-०६ ख. जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २७ का वडा सचिव प्रभात लामिछानेले

	जन्मदर्ता र अन्य कागजातमा जन्ममिति फरक परेकाले सच्याउनको लागि निवेदन लिई गएका सेवाग्राही दिनेश लामिछानेलाई आफ्नो कार्यक्षमता नै बोलाएर पञ्जीकरण विभागको कर्मचारीले जन्मदर्ता सच्याउनको लागि ५ लाख मागेको छ, मैले रु.२,५०,०००।- मा कुरा मिलाएको छु भनी बहाना बनाई घुस (रिसवत) माग गरेको भन्नेसमेत। ग. दिनेश लामिछाने र प्रभात लामिछानेले आपसी मिलोमतोमा झुटा विवरणसहितको प्रतिवादी दिनेश लामिछानेको नाम र जन्ममिति फरक पारी जन्मदर्ता प्रमाणपत्र जारी गरे गराएको विषयमा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ को दफा ४१ (मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को अनुसूची-१ मा समावेश भएको कसुरसम्बन्धी मुद्दाका हकमा) लगायतको प्रचलित कानूनबमोजिम अनुसन्धान गर्ने।
८१.	क. जनएकता प्राथमिक विद्यालय, बर्दिबास-६, महोत्तरी, बर्दिबास नगरपालिका, महोत्तरी, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, महोत्तरी, २०८१-१२-११ ख. जिल्ला महोत्तरी, जनएकता प्रा.वि., किसाननगरका प्रधानाध्यापक मकसुधन महतोसमेतको शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्र र अध्यापन अनुमतिपत्र नक्कली रहेको, विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष र प्रधानाध्यापकको मिलोमतोमा आर्थिक चलखेल गरी हालसम्म विद्यालयको भवन निर्माण नगरेको, विद्यालय स्थापना देखि २०६७ सालसम्म दलित छात्रवृत्ति र पाठ्यपुस्तक वितरण नगरेको भन्नेसमेत। ग. तत्कालीन विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष पञ्चलाल महतो र प्रधानाध्यापक मकसुधन महतोले जम्मा रु. ३,०५,५००।- पेशकी लिई लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा समेत देखिएकाले पेशकी रकम असुल/फछ्यौट गर्न जे जो गर्नुपर्ने हो सो सम्बन्धमा आवश्यक कदम उठाउने।
८२.	क. जलस्रोत तथा सिँचाइ विभाग, जावलाखेल ललितपुर, कमला सिँचाइ व्यवस्थापन कार्यालय, धनुषा, जिल्ला प्रशासन कार्यालय धनुषा र गणेशमान चारनाथ नगरपालिका, धनुषा, २०८१-१२-१५ ख. जिल्ला धनुषा, पोर्ताहा गाउँको नहरको पूर्व र पश्चिमको जग्गाको सबैले २०३१ सालमा मुआब्जा पाइसकेको जग्गाको महेन्द्रमान सिंह कटवालको छोरा प्रकाश कटवालको नाममा लालपुर्जा बनाई कमला सिँचाइ कार्यालयको कम्पाउन्डभित्र रहेको बगैँचासहितको भवन र रुखहरू कमला हर्दिनाथ सिँचाइ कार्यालयका डिभिजन इन्जिनियर गौतमकुमार ठाकुरले सरुवा भई जाने बेलामा रु.५० लाख घुस खाई प्रकाशकुमार सिंह कटवाललाई तपाईंको जग्गा हगभोग गर्नुहोस् भनी लिखित गरी दिएको भन्नेसमेत। ग. कमला सिँचाइ व्यवस्थापन कार्यालयको भोगचलनमा रहेको तर प्रकाशमान सिंह कटवालको नाममा कायम रहेको साबिक लवटोली गा.वि.स. वडा नं. २ (ग), कित्ता नं. १८३ र १८५ का जग्गाहरू नियमानुसार कमला सिँचाइ व्यवस्थापन कार्यालयको स्वामित्वमा ल्याउन जो जे गर्नुपर्ने हो सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने। जग्गाको केही भाग अतिक्रमणको चपेटामासमेत रहेको देखिएकाले सो अतिक्रमित जग्गाको सम्भार संरक्षण गर्ने।
८३.	क. सुरक्षण मुद्रण केन्द्र, सिंहदरबार, २०८१-१२-१५ ख. सुरक्षण मुद्रण केन्द्र, सिंहदरबारले गुणस्तरहीन र अनावश्यक मालवस्तु, सेवा र मेसिन औजार खरिद गरी प्रयोगमा नल्याई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. सुरक्षण मुद्रण केन्द्र, सिंहदरबारबाट आ.व. २०७५/७६ र २०७६/७७ मा SPC/G/NCB-१०/०७५-७६ र SPC/G/NCB-०७६-७७-०५ मार्फत खरिद गरिएका Computer, Printer, Plotter लगायतका उपकरणहरूमध्ये केही उपकरणहरू हालसम्म पनि सञ्चालनमा

	ल्याएको नपाइएकाले राज्यलाई थप आर्थिक भार नपर्ने गरी ती उपकरणहरूको उपयोग गर्न जो जे गर्नुपर्ने हो सो व्यवस्था मिलाई उपकरणहरू प्रयोगमा आएको तथ्य प्रमाणसहित यस आयोगलाई जानकारी गराउने।
८४.	क. प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलाली, २०८१-१२-२० ख. जिल्ला कैलाली, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलालीमा निःशुल्क वितरण गर्ने आधारभूत औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री खरिद प्रक्रियामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. औषधी खरिदको कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले तयार गरेको नमूना बोलपत्रसम्बन्धी कागजातसमेतमा उल्लिखित सर्त एवम् मापदण्डको परिपालनातर्फ जो-जे गर्नुपर्ने हो सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
८५.	क. वन तथा वातावरण मन्त्रालय, मधेश प्रदेश जनकपुरधाम, धनुषा र भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, २०८१-१२-२२ ख. जिल्ला सिराहा, साविक चन्द्रोदयपुर गा.वि.स. वडा नं. ८ मा वन क्षेत्रको कि.नं. ४२० को जग्गा सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोग, जिल्ला समिति, सिराहाले व्यक्तिको नाममा दर्ता कायम गर्ने निर्णय गरेको तथा मिलेमतोमा राजमार्ग छोएको सो जग्गालाई सडक बाटो नभएको भनी कम मूल्याङ्कन गरी राजस्व छुली गरेको भन्नेसमेत। ग. सिराहा जिल्ला साविक चन्द्रोदयपुर गा.वि.स. वडा नं. ८ (क) कित्ता नं. ४२० क्षेत्रफल २-७-१५ जग्गा व्यक्तिको नाममा स्वेस्ता बदर भई पुन नेपाल सरकारको नाममा स्वामित्व कायम भएको देखिँदा उक्त जग्गामा अतिक्रमण हुन नदिनेतर्फ जो जे गर्नुपर्ने हो आवश्यक कदम उठाउने। २०५८ सालमा गठित सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोगबाट व्यक्तिलाई वितरण गरिएका जग्गा व्यक्तिको नाममा कायम गरिँदा अनियमिता भए नभएकोतर्फ आवश्यक अनुसन्धानलगायत जो जे गर्नुपर्ने हो सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
८६.	क. उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालय, इन्स्टिट्युट अफ चार्टर्ड अकाउन्टेन्ट्स अफ नेपाल (Institute of Chartered Accountant of Nepal - ICAN), सातदोबाटो, ललितपुर, नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो, लाजिम्पाट, २०८१-१२-२२ ख. जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक, नासिकास्थान, साँगा, महेन्द्रज्योतिमा पतञ्जली योगपीठ तथा आयुर्वेद कम्पनी नेपालले कम्पनी सञ्चालनको लागि हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद गरी कम्पनी सञ्चालन नगरी कम मूल्यमा किनेर बढी मूल्यमा बेचबिखन गरेको भन्नेसमेत। ग. पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद कम्पनी नेपाल नामक कम्पनी दर्तामा संलग्न राष्ट्रसेवक शङ्कितहरू ज्ञानदर्शन उदास, दानध्वज बस्नेत, कुसुमाकर शर्मा ढकाल, होमप्रसाद लुइटेल, तिलकराम रिजालसमेतले कम्पनी दर्तालगायतका कार्य गर्दा गराउँदा त्रुटि गरेको देखिएको हुँदा उक्त परिपाटी/कार्यप्रणाली सच्याउनतर्फ आवश्यक कदम उठाउने। पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद कम्पनीको लेखापरीक्षण गर्ने दर्तावाला लेखा परीक्षक वासुदेव गौतमसमेत (Govt. Regd. No.: "C" ०५६९/०५०) का सम्बन्धित लेखा परीक्षकका सम्बन्धमा आवश्यक छानबिनलगायत कानुनबमोजिमका कार्य गर्न गराउन उपयुक्त देखिएकाले सो सम्बन्धमा जो जे गर्नुपर्ने हो सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने। पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद कम्पनी नेपालले SBI Bank र Everest Bank लगायतका नेपालमा रहेको बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा नेपाल राष्ट्र बैङ्क, समाज कल्याण परिषद्लगायतको

	प्रचलित कानुनबमोजिमको सम्बन्धित निकाय/कार्यालयबाट अनुमति नलिई गैरकानुनी तरिकाले विप्रेषण (Remittance) मार्फत अबौं रकम प्राप्त गरे गराएको देखिएको, उक्त रकमको खर्चको हर-हिसाब स्पष्ट विवरण नदेखिएको हुँदा उक्त विषय बैकिङ कसुर तथा सजाय ऐन, २०६४, विदेशी विनिमय ऐन, २०१९, राष्ट्र बैङ्क ऐन, २०५८ लगायतको प्रचलित कानुनको समेत प्रतिकूल रहेको तर्फ थप अनुसन्धान गर्न उपयुक्त देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
८७.	क. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, वीरगञ्ज र वीरगञ्ज महानगरपालिका, पर्सा, २०८१-१२-२९ ख. जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिका वडा नं. १७, सिमानटोल, अलौस्थित नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू समेतको मिलेमतोमा विद्यालय भवनको बरन्डा तथा छत मर्मत कार्यका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट प्राप्त रकम मर्मत कार्य नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. श्री नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय, सिमान टोल, अलौ, वीरगञ्जमा बरन्डा तथा छत मर्मतका लागि आ.व. २०६६/६७ र आ.व. २०६७/६८ मा निकासा भएको रकममा तत्कालीन प्रधानाध्यापक अशोककुमार चौधरीको नाममा रहेको रु.२ लाख पेशकी बेरुजुको लगत कायम रहेको देखिँदा सो बेरुजु रकम फछ्यौट गर्नेतर्फ जो जे गर्नुपर्ने हो आवश्यक कदम उठाउने।
८८.	क. कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा र कृषि ज्ञान केन्द्र, कास्की, पोखरा महानगरपालिका, कास्की/जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्की, २०८१-१२-२९ ख. जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २४ मा रहेको थापा कृषि तथा पशुपन्छी फर्मले मिलेमतोमा सरकारी अनुदान लिई सार्वजनिक जग्गामा कृषि फर्म सञ्चालन गरेको भन्नेसमेत। ग. अनुदान वितरण गर्दा अनुदान प्राप्त गर्ने व्यक्तिको हक स्वामित्व र भोगमा भएको जग्गा हो होइन भनी यकिन गरेर मात्र अनुदान वितरण गर्ने। पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २४ स्थित कार्कीको तगरा बस्तीमा रहेको कित्ता नं. २६६७ को तत्कालीन समयमा अतिक्रमणमा रहेको सार्वजनिक जग्गाको आवश्यक संरक्षणको व्यवस्था गर्ने।
८९.	क. शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०८१-१२-२९ ख. जिल्ला पर्सा, धोबिनी गाउँपालिका वडा नं. २, असबारीस्थित श्री राम पशुपति प्राथमिक विद्यालयमा राहत दरबन्दीमा कार्यरत शिक्षक महेन्द्रकपुर यादवको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत। ग. शिक्षक सेवा आयोगको गठन (वि.सं. २०६१ साल) हुनुभन्दा अगाडि जारी गरिएका सरकारी विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूको अध्यापन अनुमतिपत्रसम्बन्धी उजुरी छानबिन गर्ने।
९०.	क. वन विज्ञान संस्थान, हेटौँडा क्याम्पस, मकवानपुर, २०८१-१२-२९ ख. वन विज्ञान संस्थान, हेटौँडा क्याम्पस, मकवानपुरले आ.व. २०७५/७६ मा सञ्चालन गरेको Construction of Boundary Wall and Renovation of Toilet Block For Hostel No. २ र बस खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. आ.व. २०७५/७६ मा सञ्चालन गरेको बस खरिद कार्यमा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र ऐ. नियमावली, २०६४ को परिपालना भएको देखिन नआएको हुँदा आगामी दिनमा खरिद कार्य गर्दा/गराउँदा खरिद प्रक्रियाको प्रारम्भिक चरणमै संस्थानको आवश्यकता परिपूर्ति हुने/नहुने विषय यकिन गरी Technical Specifications सहित लागत अनुमान तयार गरी प्रचलित खरिद कानुनको परिधिभित्र रही खरिद कार्य गर्ने/गराउने।

९१.	क. राजस्व अनुसन्धान विभाग, २०८१-१२-२९ ख. जिल्ला काठमाडौं, बागमती नगर जग्गा एकीकरण आयोजनामा अमिन (करार) पदमा कार्यरत दिनेशप्रसाद यादवले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादी दिनेशप्रसाद यादव र निजको श्रीमती अमृताकुमारी यादवले घर बिक्री गर्दा पुँजीगत लाभकर एवम् घर खरिदकर्ता लक्ष्मी गिरी र निजको श्रीमान् सुविनराज गिरीले रजिस्ट्रेसन दस्तुर छली गरेको तथा जग्गा खरिदमा प्रतिवादीहरूले रजिस्ट्रेसन दस्तुर कर छली गरेको र जग्गा बिक्रीकर्ता कमला ताम्राकार र विजय ताम्राकारले समेत पुँजीगत लाभकर छली गरेको देखिँदा प्रचलित राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२ अन्तर्गत निषेधित कसुर अपराध भए गरेको विषयमा कानूनबमोजिम थप अनुसन्धान तथा छानबिन कारवाही गर्ने।
९२.	क. वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, वन निर्देशनालय, हेटौँडा, मकवानपुर र भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, चौतारा, सिन्धुपाल्चोक, २०८२-०१-१० ख. भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोकले आ.व. २०७८/७९ मा बिना प्रतिस्पर्धा तारजाली खरिद गरेको भन्नेसमेत। ग. एउटै प्रकृतिका सामानहरू खरिद गर्दा/गराउँदा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा भएको व्यवस्थाअनुसार उपयुक्त प्याकेज बनाई बोलपत्रका माध्यमबाट प्रतिस्पर्धाको लाभ उठाउने गरी खरिद कार्य गर्न/गराउनतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
९३.	क. श्री ज्ञानदीप माध्यमिक विद्यालय, डलैपुर, बाँके, २०८२-०१-१० ख. जिल्ला बाँके, डुडुवा गाउँपालिका वडा नं. ५ डलैपुरस्थित श्री ज्ञानदीप मा.वि. मा २ कोठे भवन निर्माण गर्दा सरकारी मापदण्ड पूरा नै नगरी निर्माण कार्य सुरु गरेको एवम् विभिन्न शीर्षकमा आएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. विद्यालयमा जडान गरिएका सी.सी.टी.भी. क्यामेराहरू हाल सञ्चालनमा नभएको भन्ने आयोगबाट भएको स्थलगत प्रतिवेदनबाट देखिँदा उक्त सी.सी.टी.भी. क्यामेराहरू सञ्चालनमा ल्याउनेतर्फ जो जे गर्नुपर्ने हो गर्न आवश्यक कदम उठाउने।
९४.	क. डिभिजन वन कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक र नमोबुद्ध नगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक, २०८२-०१-१० ख. जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक नमोबुद्ध नगरपालिकामा अवस्थित नमोबुद्ध मन्दिरको वरिपरि रहेको साविक नमोबुद्ध वडा नं. १ कि.नं. १, ८८२ र ५९३ को करिब ८८० रोपनी सरकारी/सार्वजनिक जग्गा रहेकोमा उल्लिखित जग्गामध्ये केही जग्गा व्यक्ति विशेषबाट स्थायी संरचना बनाई भोगचलन गरेको भन्नेसमेत। ग. काभ्रे जिल्ला साविक नमोबुद्ध वडा नं. १ कि.नं. १ र ५९३ को राष्ट्रिय वनक्षेत्रको अतिक्रमणको सम्बन्धमा वन ऐन, २०७६ र वन नियमावली, २०७९ बमोजिम आवश्यक कानुनी कारवाही गर्न तथा उक्त क्षेत्रको वन संरक्षण गर्न जो जे गर्नुपर्ने हो सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने। काभ्रे जिल्ला नमोबुद्ध साविक कि.नं. १, ५९३ र ८८२ को वन तथा सार्वजनिक पर्ती जग्गामा भएको अतिक्रमण तत्काल हटाई सरकारी सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण गर्नुपर्ने देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
९५.	क. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, सिराहा र धनगढीमाई नगरपालिका, सिराहा, २०८२-०१-१०

	ख. जिल्ला सिराहा, श्री महावीर मा.वि. चैनपुरमा कार्यरत शिक्षक ईश्वर स्याङ्गबाले सम्बन्धित निकायबाट अनुमति नलिई अन्यत्रसमेत अध्यापन गरेको तथा सोही विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक टिकबहादुर मगरले नियुक्तिका लागि पेस गरेको अध्यापन अनुमतिपत्र झुटा भएको भन्नेसमेत। ग. शिक्षक ईश्वर स्याङ्गबाले विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ प्रमुखको स्वीकृतिबेगर आफू बहाल रहेको विद्यालय बाहिर श्री रामप्रताप रामप्रसाद तामाङ जनता बहुमुखी क्याम्पसमा कक्षा लिएको देखिएकाले निज शिक्षकको यस किसिमको क्रियाकलाप राष्ट्रसेवक कर्मचारीको व्यावसायिक आचरण प्रतिकूल देखिएको हुँदा उक्त विषयमा जो जहाँ बुझ्नुपर्ने बुझी उक्त कार्य गरे गराएको सम्बन्धमा कानूनबमोजिम कारवाहीतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
९६.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रुकुम (पश्चिम), २०८२-०१-१७ ख. जिल्ला रुकुम पूर्व, सिस्ने गाउँपालिकामा कार्यरत रही हाल अवकाश भएका कार्यालय सहयोगी प्रेमबहादुर खड्काले जन्ममिति सच्याएर प्रतिलिपि नागरिकता लिएको भन्नेसमेत। ग. जिल्ला रुकुम पूर्व, सिस्ने गाउँपालिकाबाट अवकाश भएका कार्यालय सहयोगी प्रेमबहादुर खड्काले नागरिकता कीर्ते गरेको विषयमा आवश्यक कारवाहीको सम्बन्धमा जे जे गर्नुपर्ने हो सो गर्ने।
९७.	क. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, बाँके, कोहलपुर नगरपालिका, बाँके, २०८२-०१-१७ ख. जिल्ला बाँके, कोहलपुर नगरपालिका वडा नं. १४ स्थित श्री राम माध्यमिक विद्यालयका शिक्षक पवनकुमार यादवले विद्यालयमा अनुपस्थित दिनको हाजिर गरी तलब भत्ता लिएको तथा विद्यालयको जग्गा त्रिवेणी समाज संस्थाले सम्झौताबमोजिम रकम नतिरी/नदेखाइ भोगचलन गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. विद्यालय र त्रिवेणी विकास संस्थाबिच मिति २०६८/०९/२७ मा भएको सम्झौताअनुसार संस्थाले भोगचलन गरिरहेको विद्यालयको नाममा दर्ता सेस्ता कायम भएको जग्गा नेपाल सरकारद्वारा जारी गरिएको सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा उपलब्ध गराउनेसम्बन्धी कार्यनीति, २०७९ को कार्यान्वयन भए गरेको नदेखिएकाले सोबमोजिम लिजमा परिणत गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कदम उठाउने।
९८.	क. स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०८२-०१-२२ ख. जिल्ला ओखलढुङ्गा, मोलुङ गाउँपालिकामा ५ शय्याको रामपुर अस्पताल भवन निर्माणको लागि वातावरणीय मूल्याङ्कन प्रतिवेदन गलत किसिमले तयार पारेको तथा ठेक्का सम्झौताबमोजिमको कार्य नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. पूर्वाधार निर्माणलागतको विषयमा ठोस डिजाइन, डिजाइन रिभ्यु र लागत अनुगमनको स्वीकृतिलागतका आवश्यक तयारी भएको यकिन भएपश्चात् मात्र खरिद प्रक्रियाको सम्बन्धमा आवश्यक पत्राचार गर्ने।
९९.	क. पञ्चकन्या आधारभूत विद्यालय, इन्द्रावती, सिन्धुपाल्चोक, २०८२-०१-२२ ख. जिल्ला सिन्धुपाल्चोक, इन्द्रावती गाउँपालिका, वडा नं. २ स्थित पञ्चकन्या आधारभूत विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षसमेतले विद्यालयको खाताको रकम आफूखुसी चलाएको भन्नेसमेत। ग. लेखापरीक्षणबाट औल्याइएको बेरुजु रकम विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट मिनाहा तथा छुट दिन मिल्ने नदेखिएकाले उक्त बेरुजु रकम असुलउपर गर्नेतर्फ जे जे गर्नुपर्ने हो

	आवश्यक कदम उठाउने।
१००.	क. श्री राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, पोखरा, कास्की, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्की र पोखरा महानगरपालिका, कास्की, २०८२-०१-२२ ख. जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १ कि.नं. ३४१ क्षेत्र. ३६-१३-०-१ नापी सर्भेका समयमा फिल्डबुक टुँडिखेल उल्लेख भएको सार्वजनिक जग्गा विद्यालय र व्यक्तिको नाममा कायम गरेको भन्नेसमेत। ग. विद्यालयको जग्गा/सटर लिज वा भाडामा लगाउँदा सार्वजनिक खरिद ऐन नियम र सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०७९ को पालना र सरकारी सम्पत्तिको संरक्षण गर्नेतर्फ जो जे गर्नुपर्ने हो आवश्यक कदम उठाउने। श्री राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, पोखरा-१, कास्कीको जग्गामा भएको अतिक्रमण हटाउन र सरकारी जग्गाको संरक्षण गर्न जो जे गर्नुपर्ने हो सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
१०१.	क. यातायात व्यवस्था विभाग, मिनभवन, काठमाडौं, २०८२-०१-२२ ख. यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, कास्कीमा आर्थिक मिलेमतोमा एउटा व्यक्तिको लाइसेन्सको विवरण परिवर्तन गरी अन्य व्यक्तिको नाममा जारी गरेको भन्नेसमेत। ग. यातायात व्यवस्था कार्यालयको सवारी चालक अनुमतिपत्र प्राप्त गरेका व्यक्तिहरूको रेकर्ड राखिएको कार्यालयको चालक अनुमति पत्र दर्ता किताब (ढड्डा) मा भएको विवरणभन्दा फरक विवरण EDLVRS प्रणालीमा प्रविष्ट भएको देखिँदा ढड्डामा रहेको विवरण र EDLVRS प्रणालीमा विवरणहरू फरक नपर्ने गरी यथार्थ विवरणको रेकर्ड राख्नेतर्फ जो जे गर्नुपर्ने हो आवश्यक कदम उठाउने।
१०२.	क. कृषि विकास बैङ्क लि., शाखा कार्यालय, गौशाला, काठमाडौं, २०८२-०१-२२ ख. जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, काठमाडौंका तत्कालीन जनस्वास्थ्य निर्देशक (हाल सेवा निवृत्त बन्नीबहादुर खड्का) ले स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत। ग. बन्नीबहादुर खड्काको श्रीमती उषाकुमारी भण्डारीको नाममा कृषि विकास बैङ्क लि. को शाखा कार्यालय, गौशाला, काठमाडौंमा रहेको मुद्दति खाता नं. MM२२१७००३५१५ अनुसन्धानको क्रममा रोक्का राखिएकोमा हाललाई अनुसन्धान कार्य सम्पन्न भएको हुँदा उक्त खाता रोक्का राखी राख्न आवश्यक नदेखिएकाले खाता फुकुवा गर्ने।
१०३.	क. त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर, काठमाडौं, पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय, विराटनगर, मोरङ, २०८२-०१-२२ ख. जिल्ला चितवन, खैरहनी नगरपालिका वडा नं. ६, श्री खैरहनी माध्यमिक विद्यालयमा मा.वि. द्वितीय तहमा कार्यरत स्थायी शिक्षक गोपालप्रसाद शर्माको प्रवीणता प्रमाणपत्र तहको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादीले प्रवीणता प्रमाणपत्र तहको नक्कली शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र पेस गरी सोको आधारमा नेपालस्थित विश्वविद्यालयबाट स्नातक र स्नातकोत्तर तहको थप शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रसमेत प्राप्त गरेको देखिँदा सो नक्कली प्रमाणपत्रको आधारमा निज प्रतिवादीले प्राप्त गरेका माथिल्लो तहका शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्रहरूको सम्बन्धमा प्रचलित कानूनबमोजिम आवश्यक कारवाही गर्ने।
१०४.	क. आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर, २०८२-०१-३१ ख. जिल्ला महोत्तरी, बर्दिबास नगरपालिकामा आ.व. २०७७/७८ र आ.व. २०७८/७९ मा

	रातुनदी, बाँके खोलाको नदीजन्य पदार्थ ठेक्कामा ठेकेदारसँगको मिलेमतोमा राजस्व छुट दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. बर्दिबास नगरपालिकाबाट आ.व. २०७७/७८ मा ढुङ्गा, गिट्टी, र बालुवा उत्खनन सङ्कलन तथा बिक्री वितरणको लागि सम्झौता भएका नं. ८/१९/२०/२१/२२ ठेक्काबमोजिमको मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिला गरेको नदेखिएकाले सो सम्बन्धमा आवश्यक छानबिनसमेत गरी कर असुली तथा आवश्यक कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाउने कार्य आन्तरिक राजस्व विभागको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने हुँदा प्रचलित कानूनबमोजिम उल्लिखित ठेक्काको सम्झौताबमोजिमको असुल गर्नुपर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर तथा सोमा लाग्ने जरिवानासमेत निर्धारण गरी असुलउपर गर्नुपर्ने देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
१०५.	क. एन.आई.सी. एशिया बैङ्क लि., शाखा कार्यालय, धनगढी, २०८२-०१-३१ ख. सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार, धनगढीका तत्कालीन भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्री (हाल प्रदेश सभा सदस्य) दीर्घबहादुर सोडारीले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादीको छोरा बुहारी अवस्थाकुमारी बमको नाममा एन.आई.सी. एशिया बैङ्क लि., शाखा कार्यालय, धनगढीमा रहेको खाता नं. ०२५५७५०४३८९१५००१ मा हाल रहेको मौज्दात रकम रु.१,६३,९००.६५ लाई समेत रोक्का राखिएकोमा उल्लिखित रोक्का रकमभन्दा बढी रकम निज अवस्थाकुमारी बमले आर्जन गरेको र निजको नाममा अवैध सम्पत्ति रहेको देखिने प्रमाणको अभाव देखिएको हुँदा उल्लिखित खातालाई रोक्का फुकुवा गर्ने।
१०६.	क. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाडौँ र बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, काठमाडौँ, २०८२-०२-०८ ख. जिल्ला काठमाडौँ, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, महाकालमा मिलेमतोमा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरेको भन्नेसमेत। ग. जिल्ला काठमाडौँ, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, महाकाल १ सि.नं. १०२-०९०८-१७ कि.नं. १८ को पर्ती जग्गाको केही भू-भाग वरिपरिका साँध सीमाना जोडिएका कि.नं. २०, २७४, ३७०, २०९ र ३१८ ले बाल कम्पाउन्ड लगाई भोग गरेको साथै उक्त जग्गामा मन्दिर र बाटोको संरचना बनेको देखिएको हुँदा विभिन्न व्यक्तिले अतिक्रमण गरेको उक्त सार्वजनिक जग्गा संरक्षण गर्नेतर्फ जो-जे गर्नुपर्ने हो सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
१०७.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रूपन्देही, २०८२-०२-०८ ख. यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, रूपन्देहीमा आर्थिक लेनदेन गरी सवारी चालक अनुमतिपत्रको परिणाम अद्यावधिक गरी फेल भएकालाई पास गराएको भन्नेसमेत। ग. यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, रूपन्देहीका तत्कालीन कम्प्युटर अपरेटर कमल पराजुली र सहायक कम्प्युटर अपरेटर नारायणप्रसाद पाण्डेय, यातायात व्यवस्था कार्यालय, दाङ, तुलसीपुरका तत्कालीन कम्प्युटर अपरेटर अनिल बुढामगर र तिलोत्तमा नगरपालिका वडा नं. ४, रूपन्देही बस्ने सभ्यता के.सी. ले आफूहरूलाई लाभ पुऱ्याउने बदनियतले सरकारी सार्वजनिक विद्युतीय अभिलेखको झुटा अंश प्रविष्ट गर्ने/बनाउने कार्य मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा २७६ बमोजिमको कसुरसमेत देखिएको सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धान गर्ने।
१०८.	क. राजस्व अनुसन्धान विभाग, हरिहरभवन, ललितपुर, २०८२-०२-१४ ख. काठमाडौँ महानगरपालिकाका इन्जिनियर रामबाबु महतोले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।

	ग. प्रतिवादी रामबाबु महतोकी श्रीमती मालाकुमारी महतोले जिल्ला धनुषा, हरिहरपुर १ (ख) को कि.नं. २६१५ र १६०१, क्षेत्रफल क्रमशः ०-१-१ र ०-१-२ का जग्गाहरू र.नं. ७३५ “क”, मिति २०७२/१०/११ मा खरिद गर्दा र जिल्ला काठमाडौँ, साविक विष्णु (बुढानीलकण्ठ) वडा नं. ३ को कि.नं. ११४२, क्षेत्रफल ०-८-१-१ को जग्गा र.नं. ८२ “क”, मिति २०७८/०४/०८ मा खरिद गर्दा वास्तविक कारोबार मूल्यभन्दा रजिस्ट्रेसन लिखतमा कम थैली अङ्क कायम गरी रजिस्ट्रेसन दस्तुर छुली गरेको सम्बन्धमा राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२ लगायतको प्रचलित कानूनबमोजिम आवश्यक अनुसन्धान गर्न उपयुक्त देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
१०९.	क. त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर, काठमाडौँ, २०८२-०२-२१ ख. जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिका वडा नं. १, छपकैयास्थित श्री रामदेनी तिवारी आधारभूत विद्यालयमा नि.मा.वि. तहमा कार्यरत शिक्षक चन्देशकुमार चौहानको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादी चन्देशकुमार चौहानले मगध युनिभर्सिटी, बोधगयाबाट जारी भएको भनिएको BA English (Hons) स्नातक तहको नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्रको आधारमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट २००४ मा शिक्षा सङ्कायमा एक वर्षे बि.एड. र २०१३ मा Master's Degree in Education Specialization-Health Education विषयमा स्नातकोत्तर उत्तीर्ण गरेको देखिँदा उल्लिखित शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्रहरूको सन्दर्भमा आवश्यक कारवाही गर्ने।
११०.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जाजरकोट, २०८२-०२-२१ ख. जिल्ला जाजरकोट, भेरी नगरपालिका वडा नं. १० स्थित रानीचौर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्षसमेतले सामुदायिक वनको राजस्व हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादी रानीचौर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, जाजरकोटका तत्कालीन अध्यक्ष कर्णबहादुर शाहीले कृषि विकास बैङ्क लिमिटेड, शाखा कार्यालय, सुर्खेत, कुशे व्यावसायिक परामर्श तथा अनुसन्धान सेवा, राज परामर्श सेवा र होटल धौलागिरी एण्ड रेस्टुरेन्टको छाप दस्तखतको किर्ते गरेको सम्बन्धमा मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा २७६ अन्तर्गतको कसुरजन्य कार्यतर्फ आवश्यक अनुसन्धान गर्ने।
१११.	क. मायादेवी गाउँपालिका, रूपन्देही र सबै स्थानीय तह, २०८२-०२-२७ ख. जिल्ला रूपन्देही, मायादेवी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा विनियोजित आर्थिक सहायता रकम गैरकानुनीरूपमा जनप्रतिनिधिहरूका नजिकका नातेदार, पार्टीका कार्यकर्ताहरूलाई वितरण गरी सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत। ग. पालिकाको बजेटको ठुलो अंश आर्थिक सहायताको क्षेत्रमा विनियोजन गरी उक्त रकमलाई टुक्रा टुक्रा पारी विभिन्न व्यक्ति, संस्था तथा राजनीतिक दलहरूसमेतलाई वितरण गरेको देखिँदा सरकारी कोषको रकमबाट आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउँदा वस्तुपरक मापनका कानुनी आधारहरू तयार गरी पारदर्शीरूपमा आर्थिक सहायताको रकमको सदुपयोग गर्नेतर्फ जे-जे गर्नुपर्ने हो आवश्यक कदम उठाउने।
११२.	क. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सप्तरी, २०८२-०२-२७ ख. जिल्ला सप्तरी, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकामा सबइन्जिनियर पदमा कार्यरत दिपेन्द्रकुमार झाको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत। ग. प्रतिवादी तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकामा सबइन्जिनियर (प्राविधिक सहायक) पदमा कार्यरत

	दिपेन्द्रकुमार झाले आफूलाई लाभ पुऱ्याउने नियतले झुटा लिखत तयार गर्ने र किर्ते लिखत सदेसरह व्यवहारमा ल्याउनेसम्मको कसुर गरेको देखिएको हुँदा निज प्रतिवादीउपर मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा २७६ बमोजिमको लिखतसम्बन्धी कसुरमा आवश्यक अनुसन्धान गर्ने।
११३.	क. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, २०८२-०३-०९ ख. जिल्ला सोलुखुम्बु, साविक चौरीखर्क गा.वि.स. वडा नं. १ स्थित कि.नं. ११६ को सरकारी जग्गा कित्ताकाट भई कि.नं. ४५९, ४६० र ४६१ व्यक्ति विशेषको नाममा कायम गरेको भन्नेसमेत। ग. जिल्ला सोलुखुम्बु, साविक चौरीखर्क गा.वि.स. वडा नं. १ को कि.नं. ११६ कित्ताकाट भई हाल कायम कि.नं. ४५९, ४६० र ४६१ को हकमा जे-जो प्रमाण बुझ्नुपर्ने हो नियमानुसार बुझी मालपोत ऐन, २०३४ को दफा २४ लगायतको प्रचलित कानूनबमोजिम निर्णय गर्न गराउन उपयुक्त देखिएको हुँदा सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने।
११४.	क. आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धुलिखेल, काभ्रेपलाञ्चोक, २०८२-०३-१८ ख. जिल्ला रामेछाप, तामाकोसी गाउँपालिकामा तामाकोसी नदी क्षेत्रको नदीजन्य पदार्थको उत्खनन र कर सङ्कलनका क्रममा राजस्व हिनामिना भएको भन्नेसमेत। ग. तामाकोसी गाउँपालिका, दोलखा र कृति कन्स्ट्रक्सनबीच नदीजन्य पदार्थ उत्खनन तथा निकासी गर्न मिति २०७५/०६/२३ मा भएको सम्झौताबमोजिमको रकम रु.३,००,००,०००।- तामाकोसी गाउँपालिकामा जम्मा भइसकेको र सोमा लाग्ने मूल्य अभिवृद्धि करबापतको राजस्व रु.३९,००,०००।- रकम करदाता कृति कन्स्ट्रक्सनबाट हालसम्म दाखिला भएको नदेखिएकाले प्रचलित कानूनबमोजिम उल्लिखित मूल्य अभिवृद्धि कर रकम असुलउपर गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने।
११५.	क. न्याय सेवा आयोग, २०८२-०३-१८ ख. जिल्ला अदालत, गोरखाबाट भएको फैसलाबमोजिम डोर खटिई गई कित्ताकाट गरी अशंवण्डा गरिदिन ढिलासुस्ती गर्दै सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरेको भन्नेसमेत। ग. जिल्ला अदालत, गोरखाका तहसिलदार रामचन्द्र के.सी.ले निवेदक/सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) लिएको देखिए पनि निज न्याय सेवाअन्तर्गतको कर्मचारी भएकाले प्रस्तुत मुद्दामा यस आयोगबाट समेत कारवाही गर्दा एकै कसुरमा दोहोरो सजाय भई प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्तविपरीत हुने भएकोले सो सम्बन्धमा जो-जे गर्नुपर्ने हो सो गर्ने गराउने।
११६.	क. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र गोरखा नगरपालिका, गोरखा, २०८२-०३-२५ ख. जिल्ला गोरखा, गोरखा नगरपालिका, वडा नम्बर ६ स्थित महेन्द्र ज्योति माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक भाइकाजी श्रेष्ठले विद्यालयमा अनुपस्थित भएको समयको समेत एकमुस्ट हाजिर गरी तलब सुविधा लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत। ग. प्रधानाध्यापक भाइकाजी श्रेष्ठ विद्यालयमा अनुपस्थित रहेको अवधिको सम्बन्धमा शिक्षा ऐन, २०२८ को दफा १६ (ट), शिक्षा नियमावली, २०५९ तथा अन्य प्रचलित नेपाल कानूनबमोजिम जो जे गर्नुपर्ने हो गरी आयोगलाई समेत जानकारी गराउने।

२.११ रोक्का/फुकुवासम्बन्धी निर्णय

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उजुरीको छानबिन तथा अनुसन्धानको क्रममा कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ति रोक्का राखेको र फुकुवा गरेको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

नोटः तालिका नं. २.२८ मा रहेको विवरणमा क. मा "लेखी पठाइएको निकाय र आयोगको निर्णय मिति", ख. मा "उजुरीको संक्षिप्त व्यहोरा" र ग. मा "निर्णयको विवरण" रहेको छ।

तालिका नं. २.२८

रोक्का/फुकुवासम्बन्धी भएका निर्णयहरूको विवरण

क्र.सं.	क. लेखी पठाएको निकाय र निर्णय मिति, ख. उजुरीको व्यहोरा, ग. निर्णयको विवरण
१	क. भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग, २०८१-०५-१९ ख. पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद नेपाल कम्पनीले काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको नासिकास्थान, साँगा, महेन्द्रज्योतिमा कम्पनी सञ्चालनको लागि हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद गरेको र उक्त जग्गा कम मूल्यमा किनेर बढी मूल्यमा बेचबिखन गरेको भन्नेसमेत। ग. पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद कम्पनीको नाममा भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२१ ले तोकेको हदभन्दा बढी जग्गा खरिद गरेको देखिँदा अनुसन्धान कार्य सम्पन्न नहुँदासम्मको लागि उक्त कम्पनीको नाममा काठमाडौँ, बझाङ, सप्तरी, डोटी, सुनसरी, मोरङ, कैलाली, सिराहा, कञ्चनपुर, पाँचथर, स्याङ्जा जिल्लाहरूमा कायम भएका जग्गाहरू र उक्त कम्पनीको नाममा थप जग्गाहरू देखिन आएमा सो जग्गाहरू समेत कुनै पनि व्यहोराले हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी रोक्का राख्ने व्यवस्था मिलाउने र रोक्काको जानकारी दिने।
२	क. भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग र कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौँ, २०८१-०५-१९ ख. पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद नेपाल कम्पनीले काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको नासिकास्थान, साँगा, महेन्द्रज्योतिमा कम्पनी सञ्चालनको लागि हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद गरेको र उक्त जग्गा कम मूल्यमा किनेर बढी मूल्यमा बेचबिखन गरेको भन्नेसमेत। ग. पतञ्जली योग पीठको नाममा सम्पूर्ण शेयर रहेको विभिन्न कम्पनीहरूको नाममा भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२१ ले तोकेको हदभन्दा बढी जग्गा खरिद गरेको देखिँदा अनुसन्धान कार्य सम्पन्न नहुँदासम्मको लागि स्याङ्जा, पाल्पा र कास्की जिल्लामा उक्त कम्पनीको नाममा कायम भएको विभिन्न कित्ता जग्गाहरू र उक्त कम्पनीको नाममा थप जग्गाहरू देखिन आएमा सो जग्गाहरू समेत कुनै पनि व्यहोराले हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी रोक्का राख्ने र सोको जानकारी यस आयोगमा पठाउने, विभिन्न कम्पनीहरूको शेयर हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी व्यवस्था मिलाउने।
३	क. भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग र कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौँ, २०८१-०५-१९ ख. पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद नेपाल कम्पनीले काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको नासिकास्थान, साँगा, महेन्द्रज्योतिमा कम्पनी सञ्चालनको लागि हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद गरेको र उक्त जग्गा कम मूल्यमा किनेर बढी मूल्यमा बेचबिखन गरेको भन्नेसमेत। ग. नेपाल ग्रामोद्योग प्रा.लि. हाल पतञ्जली योग पीठको नाममा भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२१ ले तोकेको हदभन्दा बढी जग्गा खरिद भएको देखिँदा अनुसन्धान कार्य सम्पन्न नहुँदासम्मको लागि धनुषा र

	बारा जिल्लामा उक्त कम्पनीको नाममा कायम भएको विभिन्न कित्ता जग्गाहरू र उक्त कम्पनीको नाममा थप जग्गाहरू देखिन आएमा सो जग्गाहरू समेत कुनै पनि व्यहोरा ले हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी रोक्का राख्ने र सोको जानकारी यस आयोगमा पठाउने, उक्त कम्पनीको शेयर लगत हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी व्यवस्था मिलाउने।
४	क. भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग र कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं, २०८१-०५-१९ ख. पतञ्जली योग पीठ तथा आयुर्वेद नेपाल कम्पनीले काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको नासिकास्थान, साँगा, महेन्द्रज्योतिमा कम्पनी सञ्चालनको लागि हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद गरेको र उक्त जग्गा कम मूल्यमा किनेर बढी मूल्यमा बेचबिखन गरेको भन्नेसमेत। ग. पतञ्जली योग पीठका संस्थापक सदस्य शालिग्राम सिंहको नाममा विभिन्न कम्पनीहरू दर्ता भई उक्त कम्पनीहरूको नाममा भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२१ ले तोकेको हदभन्दा बढी जग्गा खरिद गरेको देखिँदा अनुसन्धान कार्य सम्पन्न नहुँदासम्मको लागि निजको नाममा दर्ता भएको कम्पनीहरूको नाममा कायम भएको रूपन्देही, धनुषा र कास्की जिल्लामा रहेको विभिन्न कित्ता जग्गाहरू र उक्त कम्पनीको नाममा थप जग्गाहरू देखिन आएमा सो जग्गाहरू समेत कुनै पनि व्यहोरा ले हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी रोक्का राख्ने र सोको जानकारी यस आयोगमा पठाउने, विभिन्न कम्पनीहरूको शेयर हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी व्यवस्था मिलाउने।
५	क. भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, धनुषा, २०८१-०६-३० ख. मालपोत कार्यालय, धनुषाले जनकपुर न.पा. वडा नं. ७ कि.नं. १ को क्षेत्रफल १-५-०-० को जग्गासमेत नक्कली फाइल खडा गरी लक्ष्मणप्रसाद सिंह राजपुतको नाममा सेस्ता कायम गरेको भन्नेसमेत। ग. धनुषा जिल्ला जनकपुर न.पा. वडा नं. ७ कि.नं. १ को क्षेत्रफल १-५-०-० (विघा) को जग्गाको नक्कली सेस्ता खडा गरी लक्ष्मणप्रसाद सिंह राजपुतको नाममा सेस्ता कायम गरेको देखिएको हुँदा उक्त कित्ता जग्गा आयोगबाट भइरहेको विस्तृत अनुसन्धान प्रक्रिया पूरा भई अर्को निर्णय नहुँदासम्मका लागि कुनै पनि तवरबाट हक हस्तान्तरण नहुने गरी यथास्थितिमा जग्गा रोक्का राख्ने र सोको जानकारी यस आयोगमा पठाउने।
६	क. मालपोत कार्यालय, ललितपुर र नापी कार्यालय, ललितपुर, २०८१-१२-१५ ख. जिल्ला ललितपुर, साविक इमाडोल गा.वि.स. वडा नं. ६ (घ) कि.नं. १८४ क्षेत्रफल ०-१०-०-० जग्गाधनी जितलाल महर्जनले मिति २०६८ सालमा उक्त जग्गाको पश्चिमतर्फ रहेको खोला बहावको क्रममा पर गएपछि सर्वे नापीको समयमा खोला तथा बगरलाई नापीमा छुट भएको भनी नापनक्सा गराई कि.नं. र क्षेत्रफल संशोधन गरेर कि.नं. २४३५ क्षेत्रफल ४-४-०-० बनाएको र ऐ. वडा नं. ६ (घ) कि.नं. ७६१ र ७५८ को जम्मा क्षेत्रफल ०-५-१-० जग्गाका जग्गाधनी भिमलाल महर्जनले मिति २०६८ सालमा खोला र बगरलाई नापीमा छुट भएको भनी नापनक्सा गराई उक्त कित्ताहरूको ०-५-१-० जम्मा क्षेत्रफललाई संशोधन गरेर परिवर्तित कि.नं. २४३६ क्षेत्रफल ४-०-०-० बनाएकोमा सो जग्गा नापी छुट भएको जग्गा नभई नेपाल सरकारको नाममा कायम रहेको कि.नं. ४७५ खोलाको जग्गा भएकाले दर्ता बदर गरी संलग्न कर्मचारीलाई कारबाही गरी पाउँ भन्नेसमेत। ग. जिल्ला ललितपुर, इमाडोल गा.वि.स. वडा नं. ६ कि.नं. १८४ क्षेत्रफल ०-१०-०-० को जग्गा

	संशोधन भई परिवर्तित कि.नं. २४३५ क्षेत्र. ४-४-०-० कायम हुँदा र ऐ.ऐ. कि.नं. १८५ क्षेत्र.०-८-०-० को जग्गा कित्ताकाट भई कायम भएका कि.नं. २४३६ क्षेत्र.४-०-०-० कायम गर्दा सुरु नापीका बखत कायम भएको फिल्डबुकमा सरकारी प्रकृतिको खोला जनिएको कि.नं. १५९ को जग्गासमेत व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता भएको, साविकको लगतभन्दा बढी जग्गा दर्ता भएको भन्नेसमेतको विषयमा थप अनुसन्धान गर्नुपर्ने भएकाले हाल देहायबमोजिमका जग्गाहरू कुनै पनि व्यहोराले विस्तृत अनुसन्धानको कार्य सम्पन्न नहुँदासम्मका लागि हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी रोक्का गर्ने।
७	क. भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग, सिडियस एण्ड क्लियरिड लि., धितोपत्र बोर्ड, पुतलीसडक, काठमाडौं, २०८२-०१-२२ ख. भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, ललितपुरका नायब सुब्बा राजनप्रसाद चापागाईले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको अनुसन्धानको सिलसिलामा जग्गा रोक्का राख्ने सम्बन्धमा। ग. राजनप्रसाद चापागाई र निजको श्रीमती दुर्गा देवकोटाको नाममा कायम भएको जग्गाहरू कुनै पनि व्यहोराले हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी रोक्का राख्ने व्यवस्था मिलाउने राख्ने र सोको जानकारी यस आयोगमा पठाउने, कम्पनीका शेयरहरूको हकहस्तान्तरण हुन नपाउने गरी व्यवस्था मिलाउने राख्ने र सोको जानकारी यस आयोगमा पठाउने।
८	क. भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग, २०८२-०२-०८ ख. जिल्ला ललितपुर, गोदावरी नगरपालिकाका इन्जिनियर पदमा कार्यरत सुवास विष्टले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत। ग. प्रचलित कानूनबमोजिम निज सुवास विष्ट र निजको बुवा सुदर्शन विष्टसमेतको ललितपुर जिल्लाका गोदावरी नगरपालिकासमेतका क्षेत्रमा कायम भएको घरजग्गाहरू कुनै पनि व्यहोराले हक हस्तान्तरण हुन नपाउने गरी रोक्का राख्ने व्यवस्था मिलाउने राख्ने र सोको जानकारी यस आयोगमा पठाउने।
९	क. नविल बैङ्क लिमिटेड, राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्क लिमिटेड र लक्ष्मी सनराइज बैङ्क लिमिटेड, २०८२-०२-०८ ख. सुर्खेत उपत्यका नगर विकास समिति, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेतमा कार्यरत सहायक लेखापाल खड्कबहादुर रानासमेतले सटर कवल तथा जग्गा भाडाबापतको आम्दानी बुझिलिई बैङ्क दाखिला नगरी आम्दानी मस्यौट गरेको भन्नेसमेत। ग. प्रचलित कानूनबमोजिम स्व. हरिवहादुर क्षेत्री र निजको श्रीमती सीमाकुमारी चन्द (क्षेत्री) को नाममा रहेको नविल बैङ्क लिमिटेडसमेतका बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात रकम कुनै पनि व्यहोराले रकमको कारोबार गर्न नपाउने गरी रोक्का राख्ने व्यवस्था मिलाउने र रोक्काको जानकारी यस आयोगमा पठाउने।
१०	क. मालपोत कार्यालय, दमक, झापा, २०८१-०४-०२ ख. जिल्ला झापा, दमक नगरपालिका साविक वडा नं. १४ हाल दमक वडा नं. १३ मा मेरो बुवा टिकाराम कुँवर र आमा कृष्ण माया कुँवरको नाममा रहेको कित्ता नं. ७३ र कित्ता नं. ७२ को क्रमशः क्षेत्रफल ४१३२.०० र १५०७.०० कायम भएको २०६७ सालमा भूमि आयोगबाट प्राप्त भएको जग्गा भोगचलन गर्दै आएकोमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट मिति

	२०८०। १०। २८ गतेको पत्रले दमक मालपोतमा रोक्का भएको बुझिएकाले मेरो बुबा र आमाको नाममा रहेको उक्त जग्गा फुकुवा गरी पाउँ भन्नेसमेत। ग. उक्त जग्गाहरूको हकमा हाल जग्गा रोक्का राख्नुपर्ने अवस्था नदेखिएकाले अन्य निकाय/कार्यालयबाट रोक्का राखेको भए कानुनबमोजिम हुने गरी जग्गाहरू रोक्का फुकुवा गर्ने।
११	क. मालपोत कार्यालय कपिलवस्तु, २०८१-०४-२९ ख. जिल्ला कपिलवस्तु न.पा. वडा नं. १ बस्ने कमलेशकुमार शर्माले निजको बाबु कमलाप्रसाद शर्माको नाममा रहेको साविक सिंहोखोर गाविस वडा नं. ५ का कित्ता नं. ५९५, ६१०, ६२९, ६३६, ७४२, ६५८, ६६४, ७४२, ७५३, ७५४, र ७५५ एवम् सोही गा.वि.स.को ५ (ख) को कित्ता नं ८४९, ८७५ र ९९९ गरी विभिन्न १४ कित्ता जग्गा फुकुवा गरी पाउँ भनी दिएको निवेदनका सम्बन्धमा। ग. कमलाप्रसाद शर्माको नाममा रहेको सिंहोखोर गा.वि.स.को वडा नं. ५ (क) का कित्ताहरू ५९५, ६१०, ६२९, ६३६, ७४२, ६५८, ६६४, ७४२, ७५३, ७५४, र ७५५ एवम् सोही गा.वि.स.को ५ (ख) को कित्ता नं ८४९, ८७५ र ९९९ गरी १४ कित्ता जग्गा यस आयोगको अनुसन्धानबाट यस मुद्दामा रोक्का राख्नुपर्नेसम्मको अवस्था अभिलेखबाट नदेखिएको साथै कित्ता नं. ८९९ वा ९९९ कुन कित्ता यस आयोगको पत्रबाट रोक्का रहेको हो भनी यकिन हुन यस आयोगबाट मालपोत कार्यालय, कपिलवस्तुमा पत्राचार गरिएकोमा सो कार्यालयको पत्रबाट सिंहोखोर गा.वि.स.को वडा नं. ५ (ख) कि.नं. ९९९ को जग्गा नै रोक्का रहेको भनी यकिन जानकारी प्राप्त भएकाले भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२१ को दफा ७ बमोजिमको जग्गाको हदबन्दीसम्बन्धी अनुसन्धानको लागि रोक्का राख्नुपर्ने/नपर्ने के हो? सम्बन्धित भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालयबाट हेरी बुझी गर्नुहुन र अन्य निकायको कारणबाट रोक्का राख्नु नपर्ने भए यस आयोगको तर्फबाट राखिएको जग्गा फुकुवा गर्ने।
१२	क. नविल बैङ्क, कमलादी, स्ट्याण्डर्ड चार्टर बैङ्क, बानेश्वर, नविल इन्भेष्टमेन्ट बैङ्किङ प्रा. लि., नक्साल, नेपाल टेलिकम, भद्रकाली प्लाजा, हिमालयन बैङ्क, कमलादी, ग्लोबल आइएमई क्यापिटल, नक्साल र प्रभु क्यापिटल लि., कमलादी, काठमाडौं, २०८१-०६-३० ख. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट पत्राचार गरी अनुसन्धानको क्रममा जग्गा, शेयर, बैङ्क खाता, लकरसमेत रोक्का राखेको हुँदा उक्त सम्पत्ति फुकुवा गरी पाउँ भनी गम्भीरलाल श्रेष्ठले दर्ता गरेको निवेदन सम्बन्धमा। ग. निज प्रतिवादी गम्भीरलाल श्रेष्ठसमेत संलग्न गैरकानुनीरूपमा सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको मुद्दा (०७३-CR-००५८) को अनुसन्धानको क्रममा मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरूबाट आयोगबाट रोक्का रहेको सम्पत्ति विवरणको हकमा उक्त मुद्दाको अन्तिम टुङ्गो लागिसकेको हुँदा अन्य मुद्दा र कारणले उक्त जग्गा रोक्का राख्न नपर्ने भए प्रस्तुत मुद्दाबाट उक्त जग्गा फुकुवा गरिदिने।
१३	क. मालपोत कार्यालय, पर्सा, २०८१-०८-२५ ख. जिल्ला पर्सा, साविक इनर्वाभाठा गा.वि.स. वडा नं. ५ (क) कि.नं. ४८१, ४८२ र ४८३ को जग्गा आयोगको प.सं. १ भूमि/१६७/०६९/७० च.नं. १३२१ मार्फत रोक्का राखिएको हुँदा उक्त जग्गा फुकुवा गरी पाउँ भनी भागमनीदेवी अहिरिनसमेतले यस आयोगमा दर्ता गरेको निवेदन सम्बन्धमा। ग. कित्ता नं. ४८२ र ४८३ का हकमा शाखा अधिकृत भीमप्रसाद दाहालबाट हस्ताक्षरित पत्र यसै

	आयोगबाट पत्राचार भएको भनी पत्राचार गर्ने र कित्ता नं. ४८१ का हकमा सम्बन्धित जग्गा फुकुवा गर्ने।
१४	क. २०८१-०९-०४ ख. नेपाल सरकार प्रतिवादी नारायणप्रसाद अधिकारीसमेत भएको वन मासी भ्रष्टाचार गरेको मुद्दामा अनुसन्धानको क्रममा प्रतिवादीको नाममा रहेको बैङ्क खाता रोक्का रहेकोमा उक्त खाता रोक्का फुकुवा गरी पाउँ भनी यस आयोगसमक्ष दिएको निवेदनमा रोक्का फुकुवा हुने/नहुने सम्बन्धमा। ग. निज प्रतिवादी सर्लाही, बरहथवास्थित इलाका प्रहरी कार्यालयमा कार्यरत रहँदा मनुष्यसहित सैचाइ क्षेत्रको राष्ट्रिय वन मासी वन जङ्गल नोक्सान गर्ने व्यक्तिलाई पक्राउ गरी पक्राउ भएका व्यक्तिबाट गैरकानुनी तवरले रकम लिई हिरासत मुक्त गरेको भन्ने आरोप दाबी पुग्न नसकी सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट भएको फैसला अन्तिम भई बसेकाले निजले मुद्दा अनुसन्धानको क्रममा राखेको धरोटी रु.२,००,०००।- फुकुवा गरी पाउँ भनी निवेदन दिएको अवस्थामा फैसलाबमोजिम हुने नै हुँदा यस आयोगबाट रोक्का राख्नुपर्ने अवस्था नहुँदा सो हदसम्म फुकुवा गर्ने।
१५	क. २०८१-१०-०३ ख. जिल्ला भक्तपुर, साविक सुडाल गा.वि.स. वडा नं. ४ (क), कित्ता नं. २५१ को क्षेत्रफल २४-८-० रोक्का रहेको जग्गा फुकुवा सम्बन्धमा। ग. सम्मानित सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत, पाटन तथा भक्तपुर जिल्ला अदालतले समेत साविक कि.नं. २५१ का सम्बन्धमा जे-जे बुझ्नुपर्ने हो, बुझी निर्णय गर्नु भनी मालपोत कार्यालय, भक्तपुरका नाममा आदेश जारी गरेको हुँदा अदालतको आदेशानुसार कि.नं. २५१ फुकुवाका सम्बन्धमा मालपोत कार्यालय, भक्तपुरले नै निर्णय गर्ने अधिकारक्षेत्र रहेकोमा सो सम्बन्धमा अदालतबाट पटकपटक सम्बोधन भइसकेकाले यस आयोगबाट केही गरिरहनु नपर्ने।
१६	क. मालपोत कार्यालय, टोखा, काठमाडौँ, २०८२-०२-१४ ख. जिल्ला काठमाडौँ, साविक धापासी गा.वि.स. वडा नं. ८ (क), कि.नं. ४७ र ४८ साविक पर्ती जनिएका सार्वजनिक जग्गाहरू हाल सिट नं. १०२-०९४५-१९, कि.नं. ६५, ६६ समेतमा व्यक्ति विशेषको जग्गामा घुसाइ दर्ता तथा अतिक्रमण गरेको भन्नेसमेत। ग. यस आयोगको मिति २०७८/१०/१० र मिति २०८१/०१/१० गतेको पत्रहरूबाट जिल्ला काठमाडौँ, साविक धापासी गा.वि.स. वडा नं. ८, सिट नं. १०२-०९४५-१९, कि.नं. ६६, १८३, १२३, १२४, १८५, २६२ र २६३ र ऐ.ऐ. सिट नं. १०२-०९४५-२४ को कि.नं. २२ को जग्गाहरू कुनै पनि व्यहोराले हक हस्तान्तरण नहुने गरी रोक्काको लागि मालपोत कार्यालय, टोखा, काठमाडौँमा पत्राचार गरेकोमा उक्त कार्यालयको मिति २०८२/०२/०८ को पत्रबाट सरकारी जग्गा कट्टा गर्नेसमेत प्रयोजनको लागि रोक्का फुकुवाको सहमतिको लागि पत्राचार भई आएकोमा उल्लिखित सम्पूर्ण जग्गाहरूको हकमा मालपोत ऐन, २०३४ को दफा २४ लगायतको प्रचलित कानूनबमोजिम निर्णय गर्न गराउनसम्मको प्रयोजनको लागि उल्लिखित जग्गाहरू फुकुवा गरी उक्त कार्य सम्पन्नपश्चात् पुनः रोक्का राख्ने।
१७	क. सम्बन्धित मालपोत कार्यालय, २०८२-०३-०९ ख. नेपाल सरकार र प्रतिवादी रामेश्वरप्रसाद भारतीसमेत भएको वन मासी भ्रष्टाचार गरेको (मुद्दा नं. ०७१-CR-१२८१) मुद्दामा अनुसन्धानको क्रममा रोक्का रहेको जग्गा फुकुवा गर्ने/नगर्ने सम्बन्धमा।

	ग. यस आयोगको मिति २०५९/०५/२१ को पत्रबाट रोक्का रहेको रामेश्वर भारती र महेश्वर भारतीको नाममा दर्ता रहेको ललितपुर जिल्ला साविक ललितपुर नगरपालिका वडा नं. ३ को कि.नं. ३८४, ७३१, ७३२, ७३४ र ७३५ का जग्गाहरू प्रस्तुत मुद्दाबाट रोक्का राखी रहनुपर्ने नदेखिएकाले उक्त जग्गा फुकुवा गर्ने।
१८	क. सम्बन्धित भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, २०८२-०३-१८ ख. निवेदक विजयमणि आचार्य दिक्षितका बाबु तथा आमाको नाममा मालपोत कार्यालय, डिल्लीबजारमा छुट्टाछुट्टै दर्ता कायम जग्गाहरू रोक्का राखेको हुँदा उक्त जग्गा फुकुवा गरी पाउँ भन्नेसमेत व्यहोराको निवेदन सम्बन्धमा। ग. मुद्दाको अन्तिम टुङ्गो लागिसकेको अवस्था देखिएकाले अन्य मुद्दा र कारणले उक्त जग्गाहरू रोक्का राख्न नपर्ने भए यस आयोगको मिति २०७०/०८/०९ को पत्रबाट रोक्का रहेको जग्गाहरू फुकुवा गर्ने।

२.१२ अन्य निर्णय

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा गरेका अन्य निर्णयहरू देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

नोट : तालिका नं. २.२९ मा रहेको विवरणमा क. मा "निर्णय मिति", ख. मा "निर्णयको विषय" र ग. मा "निर्णयको विवरण" रहेको छ।

तालिका नं. २.२९

आयोगबाट भएका अन्य निर्णयसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	क. निर्णय मिति, ख. निर्णयको विषय, ग. निर्णयको विवरण
१	क. आयोग/मन्त्रालय/सचिवालय/केन्द्रीय निकाय सबै, २०८१-०४-०२ ख. सम्पत्ति विवरण अनुगमन प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष २०७९/८०) बमोजिम सम्पत्ति विवरण नबुझाउने सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिको सम्बन्धमा। ग. तोकिएको समयमा सम्पत्ति विवरण नबुझाउने ५१८५ जना पदाधिकारी/कर्मचारीहरूलाई अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३१ (क) को उपदफा (२) बमोजिम जनही रु. ५,०००/- जरिवाना गरी तोकिएको निकायमा ३० दिनभित्र सम्पत्ति विवरण पेस गर्ने/गराउने व्यवस्था हुन सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने।
२	क. विशेष अदालत, बबरमहल, २०८१-०४-२१ ख. वादी नेपाल सरकार प्रतिवादी सुधिरकुमार चतुर्वेदी भएको झुटा विवरण (नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र) पेस गरी भ्रष्टाचार गरेको मुद्दामा विशेष अदालत, काठमाडौँका रजिस्ट्रार श्री जितेन्द्रबाबु थपलियाबाट आरोपपत्र दर्ता नगर्ने गरी भएको दरपीठ सम्बन्धमा। ग. विशेष अदालतका रजिस्ट्रारबाट आरोपपत्र दर्ता दरपीठ गर्ने गरी भएको आदेश हालसम्मको प्रचलन, स्थापित मान्यता एवम् कानुनीरूपमा त्रुटिपूर्ण भएकाले सान्दर्भिक नजिर सिद्धान्तसमेत उल्लेख गरी रितपूर्वकको निवेदनपत्र दर्ता गर्ने।
३	क. २०८१-०४-२४ ख. हिरासत सुरक्षा व्यवस्थापन मार्गदर्शन, २०८१ स्वीकृत गरी जारी गर्ने सम्बन्धमा। ग. हिरासत सुरक्षा व्यवस्थापन मार्गदर्शन, २०८१ स्वीकृत गरी जारी गर्ने।
४	क. २०८१-०७-२६

	ख. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्तासम्बन्धी मापदण्ड सम्बन्धमा। ग. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्तासम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ स्वीकृत गर्ने।
५	क. २०८१-०८-१८ ख. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा रिट निवेदक पञ्चे तामाङ र विपक्षी अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगसमेत भएको परमादेश रिटमा रिट जारी हुने गरी उच्च अदालत, पाटनबाट प्राप्त रिटको आदेशमा दोहोर्न्याई पाउँ भन्ने निवेदन गर्ने/नगर्ने सम्बन्धमा। ग. उच्च अदालत, पाटनबाट भएको प्रस्तुत फैसला/आदेशउपर सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दोहोर्न्याई हेरी पाउने निवेदन गर्दा पनि सफलता पाउने सम्भावना नदेखिएकाले सो आदेशउपर सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा निवेदन दर्ता गरिरहन नपर्ने।
६	क. २०८१-०८-२० ख. विशेष अदालत मुद्दा नं. ०८१-CR-००२८ का सम्बन्धमा यस आयोगको मिति २०८१। ०६। ०७ को बैठकको निर्णय सङ्ख्या ३३२ र उक्त निर्णयबमोजिम विशेष अदालत, काठमाडौँमा अनुसन्धान अधिकृतबाट दायर गरिएको आरोपपत्रमा भएको त्रुटि संशोधन सम्बन्धमा। ग. टाइप/मुद्रण त्रुटिले गर्दा आयोगको बैठकको निर्णय सङ्ख्या ३३२ को पेज नं. ५ को हरफ १९ मा शिक्षक शब्दपश्चात् “हृदयनारायण” हुनुपर्नेमा “हृदयराम” हुन गएको, सोही पेजको हरफ २० मा चौधरीले भन्ने शब्द अघि “हृदयनारायण” हुनुपर्नेमा “हृदयराम” हुन गएको सम्बन्धमा उक्त टाइप/मुद्रण त्रुटिको कारण “अभियुक्तको नाममा” भएको त्रुटिहरू यस आयोगको बैठकबाट सच्याइएको।
७	क. २०८१-१०-१४ ख. आयोग तथा आयोग मातहतका कार्यालयहरूमा रहेका कागजातहरूलाई व्यवस्थित गर्नुपर्ने भएकाले अनावश्यक कागजातहरू पहिचान गरी धुल्याउने सम्बन्धमा। ग. आयोगको कागजात धुल्याउनेसम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो।
८	क. २०८१-१०-२३ ख. आयोगसमेतलाई विपक्षी बनाई रिट निवेदक चुरामणि पोखरेलसमेत ५ जनाको उत्प्रेषण, परमादेशसमेतको रिट निवेदनमा उच्च अदालत, पाटनबाट भएको आदेशउपर मुद्दा दोहोर्न्याई पाउँको निवेदन गर्ने/नगर्ने सम्बन्धमा। ग. उच्च अदालतबाट भएको प्रस्तुत आदेशउपर मुद्दा दोहोर्न्याई पाउँको निवेदन दर्ता गरिरहन नपर्ने।
९	क. २०८१-११-११ ख. आयोगसमेतलाई विपक्षी बनाई रिट निवेदक देवदत्त भट्टसमेतले उत्प्रेषण, परमादेशसमेतको रिट निवेदनमा उच्च अदालत, पाटनबाट भएको आदेशउपर मुद्दा दोहोर्न्याई पाउँको निवेदन गर्ने/नगर्ने सम्बन्धमा। ग. मुद्दा दोहोर्न्याई पाउँको निवेदन नगर्ने।
१०	क. २०८१-१२-११ ख. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ को नियम ४ र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कार्यविधि, २०७८ को दफा ७ र ८ एवम् प्रचलित कानूनबमोजिम सचिवले प्रयोग गर्न पाउने अधिकारका

	सम्बन्धमा। ग. प्रचलित कानूनबमोजिम सचिवले प्रयोग गर्न पाउने अधिकारका अतिरिक्त “आयोगलाई विपक्षी बनाई परेका मुद्दा/उजुरी/रिटहरूका सन्दर्भमा आयोगको तर्फबाट जवाफ प्रस्तुत गर्न आयोगका सचिवलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने।
११	क. २०८१-१२-२९ ख. आयोगले आफ्ना कामकारवाहीलाई थप व्यवस्थित र रणनीतिक बनाउने उद्देश्यले वि.सं. २०५९ देखि संस्थागत रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्दै आएको परिप्रेक्ष्यमा आ.व. २०७६/७७ देखि आ.व. २०८०/८१ को अवधिको लागि तय गरिएको आयोगको चौथो संस्थागत रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन अवधि समाप्त भएकोमा विज्ञहरूले पेस गरेको मस्यौदा एवम् सो सम्बन्धमा सङ्कलित पृष्ठपोषणसमेतको आधारमा परिमार्जन गरी तयार गरिएको "आयोगको पाँचौ रणनीतिक योजना (आ.व. २०८१/८२-२०८५/८६)" स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा। ग. "आयोगको पाँचौ रणनीतिक योजना (आ.व. २०८१/८२-२०८५/८६)" स्वीकृत गर्ने।
१२	क. २०८२-०१-१० ख. सूचना सङ्कलन र रङ्गेहात कारवाही (स्टिड अपरेसन) सञ्चालन तथा अनुसन्धान कार्यविधि, २०८२ स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा। ग. सूचना सङ्कलन र रङ्गेहात कारवाही (स्टिड अपरेसन) सञ्चालन तथा अनुसन्धान कार्यविधि, २०८२ स्वीकृत गर्ने।
१३	क. २०८२-०१-२२ ख. अनुसन्धान अधिकृतले पेस गरेको टेलिकम्युनिकेसन ट्रान्जिफिक मनिटरिङ एण्ड फ्रड कन्ट्रोल सिस्टम (Teramocs) सम्बन्धी एजेन्डा नं. १६ उपरको छलफल। ग. आगामी बैठकमा पुनः छलफल गरी निर्णय गर्ने।
१४	क. विशेष अदालत बबरमहल, २०८२-०१-३१ ख. जिल्ला बाजुरा, त्रिवेणी नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित किम्नी खोला पुल निर्माण उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष जङ्गबहादुर बुढासमेतले किम्नी खोला पुल निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्ने विषयमा आयोगको मिति २०८१/१२/२२ को बैठकको निर्णयानुसार मिति २०८१/१२/३१ मा सम्मानित विशेष अदालतमा मुद्दा नं. ०८१-CR-००७५ मा आरोपपत्र दर्ता भएकोमा मिति २०८२/०१/३१ मा अनुसन्धान अधिकृतले पेस गरेको त्रुटि संशोधन सम्बन्धमा। ग. आयोगको मिति २०८१/१२/३१ गतेको पत्रानुसार सम्मानित विशेष अदालतमा अनुसन्धान अधिकृतले दायर गरेको आरोपपत्रको अभियोग र दावी खण्डको देहाय ४ को पाना नं. ३१ मा समेत सोहीबमोजिम हरफ २१ र २२ मा निज प्रतिवादी खगेन्द्र साउद हुनुपर्नेमा तीर्थराज थापामगर भएको टाइपिङ त्रुटि संशोधन हुने गरी सच्याई पाउन सम्मानित विशेष अदालतसमक्ष अनुरोध गर्न पत्राचार गर्ने।
१५	क. २०८२-०२-०८ ख. कमलप्रसाद चम्लागाईसमेत ८ जनाको उत्प्रेषण, परमादेशसमेतको रिट निवेदनमा सम्मानित उच्च अदालत पाटनबाट भएको आदेशउपर मुद्दा दोहोर्‍याई पाउँको निवेदन गर्ने/नगर्ने सम्बन्धमा। ग. न्याय प्रशासन ऐन, २०७३ को दफा १२ बमोजिम उल्लिखित रिट निवेदनका सम्बन्धमा उच्च अदालत, पाटनबाट भएको आदेशका सम्बन्धमा यस आयोगबाट निवेदन गर्नुपर्ने अवस्था नदेखिँदा

	सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दोहोर्न्याई पाउँको निवेदन नगर्ने।
१६	क. २०८२-०२-२७ ख. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगसमेतलाई विपक्षी बनाई दायर गरेको परमादेश रिट निवेदन मुद्दामा उच्च अदालत, पाटनबाट भएको फैसलाउपर मुद्दा दोहोर्न्याई पाउँ भन्ने निवेदन गर्ने/नगर्ने सम्बन्धमा। ग. सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा दोहोर्न्याई पाउँ भनी निवेदन नगर्ने।
१७	क. आयोग/मन्त्रालय/सचिवालय/केन्द्रीय निकायहरू, सम्बन्धित प्रदेश प्रमुखको कार्यालय/प्रदेश सभा सचिवालय/मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/प्रदेश मन्त्रालयहरू, स्थानीय तह, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र र राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती, प्रहरी, शिक्षक), महालेखा नियन्त्रक कार्यालय र नेपाल राष्ट्र बैङ्क, प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरू, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, काठमाडौँका सचिव, मधेस प्रदेश, स्वास्थ्य मन्त्रालय, जनकपुरधामका सचिव र कार्यरत निकाय खुलेको हकमा सम्बन्धित निकायहरूमा, २०८२-०३-०४ ख. सम्पत्ति विवरण अनुगमन प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष २०८०/८१) बमोजिम सम्पत्ति विवरण नबुझाउने सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिका सम्बन्धमा। ग. राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रबाट प्राप्त आ.व. २०८०/८१ को सम्पत्ति विवरण अनुगमन प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका सङ्घीय तहका जम्मा ४५९३ जना, प्रदेश तहका ४७९ जना र स्थानीय तहका ४३२ जना सार्वजनिक पद धारण गरेका पदाधिकारी/कर्मचारीहरूको हकमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३१ (क) को उपदफा (२) बमोजिम जनही रु. ५०००।- जरिवाना गरी सोको एकमुष्ट जानकारी आयोग र सम्पत्ति विवरण अभिलेख रहने निकायहरूमा पठाउने। सम्पत्ति विवरण बुझाउनुपर्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गर्न देहायअनुसार नीतिगत व्यवस्था गर्नका लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा लेखी पठाउने। - सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहले सम्पत्ति विवरण बुझाउनुपर्ने दायित्वका सम्बन्धमा पर्याप्त जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, - सुरु नियुक्ति हुने राष्ट्रसेवकलाई सम्पत्ति विवरण फाराम भरेपश्चात् मात्र नियुक्ति पत्र दिने व्यवस्था गर्ने, - राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती, शिक्षक र प्रहरी), प्रदेश मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र स्थानीय तहले सम्पत्ति विवरणका बन्दी खामहरूको उचित व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने, - राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती, शिक्षक र प्रहरी) ले सम्पत्ति विवरण फारामलाई अनलाइन प्रविधिमार्फत् प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउन आवश्यक पहल गर्ने, - अनलाइन सफ्टवेयरमा सम्पत्ति विवरणसम्बन्धी तथ्याङ्क प्रविष्टि गर्ने कार्यलाई स्थानीय तहहरूले प्राथमिकता दिने। विगत आर्थिक वर्षहरू २०७८/७९ र २०७९/८० मा तोकिएको समयमा सम्पत्ति विवरण नबुझाउने पदाधिकारी/कर्मचारीहरूले रु.५,०००।- (पाँच हजार मात्र) जरिवाना दाखिला गरे नगरेको र ३० दिनभित्र सम्पत्ति विवरण सम्बन्धित निकायमा पेस गरे नगरेको यकिन गरी जरिवाना र सम्पत्ति विवरण नबुझाएका पदाधिकारी/कर्मचारीहरूलाई ताकेता गरी जरिवाना असुल

	र सम्पत्ति विवरण दाखिला गर्ने व्यवस्था हुन आयोग/मन्त्रालय/सचिवालय/केन्द्रीय निकायहरू/सम्बन्धित प्रदेश प्रमुखको कार्यालय/प्रदेश सभा सचिवालय/मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/प्रदेश मन्त्रालयहरू, स्थानीय तह, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र र राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती/प्रहरी/शिक्षक) लाई लेखी पठाउने। जिल्लास्थित सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहअन्तर्गतका कार्यालयहरूमा कार्यरत पदाधिकारी/कर्मचारीहरूले आ.व. २०७८/७९, २०७९/८० र २०८०/८१ को सम्पत्ति विवरण तोकिएको समयमा बुझाए/नबुझाएको र नबुझाएकाहरूले प्रत्येक आ.व. को रु.५,०००।- का दरले जरिवाना दाखिला गरे नगरेको यकिन गरी जरिवाना र सम्पत्ति विवरण नबुझाएका पदाधिकारी/कर्मचारीहरूलाई ताकेता गरी जरिवाना असुल र सम्पत्ति विवरण दाखिला गर्ने व्यवस्था हुन ७७ वटै जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूलाई लेखी पठाउने। राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले पेस गरेको सम्पत्ति विवरणसम्बन्धी वार्षिक अनुगमन प्रतिवेदनमा मृत्यु भएका र सेवा निवृत्त भइसकेका पदाधिकारी/कर्मचारीहरूको समेत नामावली आउने गरेको पाइएकाले प्रतिवेदनको शुद्धताका लागि प्रतिवेदन पेस गर्नु पहिले सम्बन्धित किताबखानाबाट जाँचबुझ गरेर मात्र प्रतिवेदन पेस गर्ने र प्रत्येक आर्थिक वर्ष सुरु भएको ६० दिनभित्र र स्थानीय तहले आर्थिक वर्ष सुरु भएको ६० दिनभित्र प्राप्त भएको सम्पत्ति विवरणको अभिलेख राखी ३० दिनभित्र मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था भएबमोजिम उक्त सम्पत्ति विवरणको मात्र अनुगमन गरी प्रतिवेदन दिने गरेकाले देहायका ३ अवस्थामा समेत सम्पत्ति विवरण भरे/नभरेको अनुगमन गरी सोको वार्षिक प्रतिवेदन आयोगमा पेस गर्न र राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती, शिक्षक र प्रहरी) ले पनि यी पाँचवटै अवस्थामा सम्पत्ति विवरण माग गर्ने व्यवस्था मिलाउन राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई र राष्ट्रिय किताबखानालाई सुझाव लेखी पठाउने। १. पाँच हजार जरिवाना पछि पेस हुने सम्पत्ति विवरण, २. नयाँ नियुक्तिको ६० दिनभित्रमा पेस गर्नुपर्ने सम्पत्ति विवरण, ३. अवकाश भएको आर्थिक वर्षको सम्पत्ति विवरण। राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती, प्रहरी र शिक्षक) ले आफ्नो अभिलेखमा रहेका राष्ट्रसेवकहरूले तोकिएको समयमा सम्पत्ति विवरण नबुझाएको विवरण आयोगबाट प्राप्त भएपछि आ-आफ्नो अभिलेखमा रुजु गरी रु.५,०००।- (पाँच हजार मात्र) जरिवाना दाखिला गर्न र ३० दिनभित्र सम्पत्ति विवरण भरी सम्बन्धित निकायमा अनिवार्यरूपमा पेस गर्न लगाउन सम्बन्धित निकायहरूमा पत्राचार गर्न राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती, प्रहरी र शिक्षक) लाई लेखी पठाउने। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११० र मिति २०७५/०३/२० को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाबमोजिम आर्थिक वर्ष सुरु भएको ६० दिनभित्र प्राप्त हुन आएका सम्पत्ति विवरण फारामहरूको बन्दी खामसहित सम्पत्ति विवरण बुझाए नबुझाएको तथ्याङ्क ३० (तिस) दिनभित्र सम्बन्धित स्थानीय तहले सम्बन्धित प्रदेशको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाउने कानुनी व्यवस्थाको पालना नगर्ने र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई पूर्ण तथ्याङ्क उपलब्ध नगर्ने/नगराउने ९८ वटा स्थानीय तहका तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरू, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, काठमाडौँ (सङ्घीय तह) का सचिव र स्वास्थ्य मन्त्रालय, जनकपुरधाम (मधेश प्रदेश) का सचिवलाई प्रचलित कानूनको पालनामा जिम्मेवार हुन लेखी पठाउने।

	तोकिएको अवधिभित्र सम्पत्ति विवरण फाराम नभर्ने सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिलाई अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३१ (क) को उपदफा (२) बमोजिमको जरिवाना सङ्घीय राजस्व खाता नं. १४३१२ मा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय कोड नं. २०६००३५०१ खुलाई रकम जम्मा गर्न लगाई सम्पत्ति विवरण पेस गर्ने/गराउने व्यवस्था गरी सोको एकमुस्त जानकारी आयोगमा पठाउन सम्बन्धित निकायहरूलाई पत्राचार गर्ने। उक्त जरिवाना रकम दाखिला हुने व्यवस्थाका लागि मातहतका कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय र सरकारी कारोबार गर्ने बैङ्कहरूमा पत्राचार गरी सहजीकरण गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालय र नेपाल राष्ट्र बैङ्कलाई लेखी पठाउने। सम्पत्ति विवरण बुझाउन तोकिएको समयभित्र सम्बन्धित निकायमा सम्पत्ति विवरण पेस गरेको तर सम्बन्धित निकायको लापरवाही, हेलचेक्रयाइ, भूल वा अन्य प्राविधिक कारणबाट तोकिएको समयभित्र किताबखाना वा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सफ्टवेयरमा वा सम्बन्धित निकायहरूमा प्राप्त हुन नसकेका, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन भएकाको हकमा सङ्घीय तह वा आफू कार्यरत तहमध्ये कुनै एक तहमा सम्पत्ति विवरण बुझाएका पदाधिकारी/कर्मचारीहरूले समयमै सम्बन्धित कुनै एक तह/निकायमा सम्पत्ति विवरण पेस गरेको प्रमाण भएमा सोही प्रमाणसहित यस आयोग र सम्पत्ति विवरणको अभिलेख रहने निकायमा जानकारी गराए पुग्ने भनी राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती, प्रहरी र शिक्षक) लाई लेखी पठाउने। राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले यस आयोगसमक्ष पेस गरेको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सम्पत्ति विवरण अनुगमन प्रतिवेदनमा १,२८९ जना कर्मचारीहरूले विगत १० (दस) वर्षदेखि सम्पत्ति विवरण नबुझाएको भनी लेखी आएको ती कर्मचारीहरूको पछिल्लो यथार्थ अवस्था यकिन गरी सोको विवरण उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती/प्रहरी/शिक्षक) र कार्यरत निकाय खुलेको हकमा सम्बन्धित निकायहरूमा लेखी पठाउने। राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रबाट प्राप्त आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सम्पत्ति विवरण प्रतिवेदनमा सम्पत्ति विवरण नबुझाएका भनी उल्लेख भई आएका तत्कालीन न्याय सेवाका राष्ट्रसेवकहरू हाल न्यायाधीश भइसकेकाको हकमा कानूनबमोजिम गर्न न्याय परिषद्मा लेखी पठाउने।
१८	क. २०८२-०३-०४ ख. प्रतिवादी माधवकुमार नेपालसमेत रहेको हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद बिक्री गर्न दिई सरकारी सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना हानि नोक्सानी गरी भ्रष्टाचार गरेको समेत विशेष अदालत, काठमाडौँमा मिति २०८२/०२/२२ मा दर्ता मुद्दा (०८१-CR-०१०७) को बहस, पैरवी तथा प्रतिरक्षालगायतको कार्य सम्बन्धमा। ग. विशेष अदालत, काठमाडौँमा दर्ता भएको मुद्दा नं. ०८१-CR-०१०७ को बहस, पैरवी तथा प्रतिरक्षालगायतको कार्य गर्न अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३५ को उपदफा (२) तथा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १८० (५) बमोजिम वरिष्ठ अधिवक्ता श्री सुशीलकुमार पन्तलाई नियुक्त गर्ने।
१९	क. २०८२-०३-०४ ख. प्रतिवादी माधवकुमार नेपालसमेत रहेको हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा खरिद बिक्री गर्न दिई सरकारी सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना हानि नोक्सानी गरी भ्रष्टाचार गरेको समेत विशेष अदालत, काठमाडौँमा मिति २०८२/०२/२२ मा दर्ता मुद्दा (०८१-CR-०१०७) को बहस, पैरवी तथा प्रतिरक्षालगायतको कार्य सम्बन्धमा।

	ग. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २१ तथा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १८० (५) बमोजिम अधिवक्ता श्री माधव बस्नेत (प्रमाणपत्र नम्बर ५५२१, लोकन्थली, भक्तपुर) लाई सेवा र सर्तअनुसार सुविधा उपलब्ध गराउने गरी नियुक्त गर्ने।
२०	क. २०८२-०३-२५ ख. शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र छानबिन तथा अनुसन्धान कार्यविधि, २०८२ सम्बन्धमा। ग. शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र छानबिन तथा अनुसन्धान कार्यविधि, २०८२" स्वीकृत गर्ने।

२.१३ तामेली

आयोगमा पर्न आएका उजुरीहरूमध्ये आ.व. २०८१/८२ मा विस्तृत अनुसन्धानपश्चात् गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनतर्फका ४० वटा उजुरी र अन्य देहायबमोजिमका गरी जम्मा ७९४ उजुरीहरू अनुसन्धानबाट प्राप्त तथ्य र प्रमाणका आधारमा भ्रष्टाचारसम्बन्धी मुद्दा दायर हुन सक्ने नदेखिएकाले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा १९ को उपदफा (१२) तथा नियमावली, २०५९ को नियम १० बमोजिम तामेलीमा राखिएको छ।

तालिका नं. २.३०

विस्तृत अनुसन्धानपश्चात् तामेलीमा राखिएका उजुरीहरूको विवरण

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	निर्णय मिति
१.	जिल्ला रामेछाप, रामेछाप नगरपालिका वडा नं. ७ मा नेपाल सरकारबाट कृषि गाई फार्मको लागि रु.३५ लाख अनुदान रकम लिएर गाई फार्मको संरचना निर्माण नगरी तथा गाईवस्तु नेपालीकन सरकारी सम्पत्ति हानि नोक्सानी पुऱ्याएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/०२
२.	जिल्ला सप्तरी, छिन्नामस्ता गाउँपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा निःशुल्क स्यानिटरी प्याड खरिद कार्यमा अनियमितता गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/०२
३.	जिल्ला मुगु, खत्याड गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित नुवाकोटी खोला जलविद्युत आयोजनामा ९ लाख विनियोजन भएकोमा उपभोक्ता समिति अध्यक्ष श्रीलाल रावलले ५ लाख रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/०२
४.	जिल्ला पर्सा, विन्दबासिनी गाउँपालिकाको गदौलस्थित नैरङ्गिया नदीको पुलमा कम गुणस्तरको निर्माण सामग्री प्रयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/०२
५.	जिल्ला दाङ, बङ्गलाचुली गाउँपालिकाले विज्ञापन नै नगरी शिक्षक अध्यापन अनुमतिपत्र नभएका व्यक्तिहरूलाई करार शिक्षकमा नियुक्त गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/०२
६.	जिल्ला बारा, जिल्ला शिक्षा कार्यालयका तत्कालीन जिल्ला शिक्षा अधिकारी तुलाराम भण्डारी र शाखा अधिकृत अशोककुमार रौनियारले आ.व. २०७१/०७२ मा कक्षा ८ को जिल्लास्तरीय परीक्षा र एस.एल.सी. परीक्षा सञ्चालन गर्दा विद्यार्थीसँग रकम उठाई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/०२
७.	जिल्ला धनुषा, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका, वडा नं. २१, श्री राजर्षि जनक माध्यमिक विद्यालयमा कुनै कार्यविधि र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय बिना शिक्षक कर्मचारीहरूको बैठकबाट लेखापाल रामहृदय यादवलाई स्थायी गरी मासिक पारिश्रमिक दिने निर्णय गराई सरकारी कोषबाट सुविधा लिएको	२०८१/०४/०२

	भन्नेसमेत।	
८.	जिल्ला बारा, महागढीमाई नगरपालिका वडा नं. ९ मा ठुलो पिपरा हनुमान मन्दिरदेखि दक्षिणतर्फ जाने कृषि बाटो मर्मतका लागि आएको बजेट हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/०२
९.	पर्सा जिल्लामा आ.व. ०७५/७६ मा कृषि बजार सेड निर्माण परियोजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१०.	जिल्ला रसुवा, गोसाईकुण्ड गाउँपालिका वडा नं. २ टिमुरेका वडा सचिव बाङ्दी तामाङले नगदी रसिदमार्फत् राजस्व उठाउँदा उठाए जति राजस्व दाखिला नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
११.	जिल्ला सल्यान, कालिमाटी गाउँपालिकामा आ.व. २०७५/७६ मा शारदा नदीको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा सङ्कलनको ठेक्कापट्टा नगरी रोजगार संयोजकले ३०% कमिसन खाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१२.	जिल्ला उदयपुर, बेलका नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित खानेपानी डिप बोरिङ कार्य गर्न २ वर्ष पहिला सांसद विकास कोषबाट प्राप्त रु.१०,००,०००/- र स्थानीयबाट सङ्कलन गरिएको रु.७०,०००/- समेतबाट खानेपानी डिप बोरिङको कुनै पनि कार्य नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१३.	जिल्ला सर्लाही, मनुष्मारा नदीमा पुल निर्माण कार्य प्रचलित ऐन, नियम तथा सम्झौताका सर्तहरू बमोजिम निर्धारित समयमा गुणस्तरयुक्त निर्माण कार्य सम्पन्न नगराउने तथा गर्न नसक्ने निर्माण व्यवसायीलाई कारबाही नगरेको र योजना रूण रहेको भनी पुल निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१४.	जिल्ला डोल्पा, ठुलीभेरी नगरपालिका-३ स्थित पुष्पलाल स्मृति प्रतिष्ठान भवन निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१५.	जिल्ला स्याङ्जा, नरोदय माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक प्रेम शर्मा पौडेलले बिदा स्वीकृत नगराई भ्रमणमा गएको तथा सो अवधिको तलब भत्ता बुझेको र सोही विद्यालयको शौचालय निर्माण गर्ने कार्यमा आर्थिक अनियमितता गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१६.	जिल्ला कञ्चनपुर, श्री कृषि ज्ञान केन्द्र, महेन्द्रनगर र श्री दीप ज्योति महिला कृषि सहकारी संस्था लिमिटेडले आपसी मिलोमतोमा बदनियतपूर्वक रकम हिनामिना गरी नेपाल सरकारलाई हानि नोक्सानी पुऱ्याई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१७.	जिल्ला समन्वय समिति, चितवनमा खर्च लेखन नमिल्ने स्थानीय भत्ता खर्च लेखेर भत्ता निकाली खाएको र आफ्नै जग्गामा मञ्च निर्माण गर्ने भनी गलत इस्टिमेट र डिजाइन स्वीकृत गराई रकम भुक्तानी दिई हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१०
१८.	जिल्ला रूपन्देही, गैडहवा गाउँपालिका, राजस्व शाखामा कार्यरत कर्मचारी सञ्जयकुमार पासीसमेतको मिलेमतोमा नदीजन्य पदार्थ उत्खननलगायतका कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
१९.	जिल्ला रामेछाप, सुनापति गाउँपालिकाका अध्यक्ष ठुलोकान्छा तामाङले नियमविपरीत स्वकीय सचिव नियुक्त गरी तलब भत्ता दिएको र गाउँपालिकामा अनावश्यक कर्मचारी करारमा भर्ती गरिरहेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११

२०.	NIMB बैङ्कको भौचर दुरुपयोग गरी नेपाल कमर्स क्याम्पस मिनभवनमा आर्थिक चलखेल गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२१.	काठमाडौं उपत्यकाको खानेपानी सुधार आयोजनाअन्तर्गत समग्र वितरण प्रणाली र रिजर्भवायर निर्माण कार्यमा अस्वाभाविक लागत अनुमान तयार गरेको, ठेक्का सम्झौताको सर्तविपरीत अनुचित ढङ्गले भेरिएसन तयारी, सिफारिस तथा स्वीकृतलगायतका सार्वजनिक खरिद ऐनविपरीतका कार्य भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२२.	ललितपुर जिल्ला, गोदावारी नगरपालिका, वडा नं. ९, छम्पीका वडाध्यक्ष आत्माराम थापाले आर्थिक प्रलोभनमा परी बाटो नभएको जग्गालाई बाटो भएको भनी सिफारिस दिने गरेको तथा मेयर गजेन्द्र महर्जनसमेतको मिलेमतोमा २०० रोपनीभन्दा बढी सार्वजनिक जग्गा आर्ट भिलेज नामक कम्पनीका भूमाफियाहरूलाई दिएको हुनाले छानबिन गरी कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२३.	जिल्ला धनुषा, जनकपुर उपमहानगरपालिका वडा नं. १८ मा रहेको ०-१०-० कठा जग्गामा रहेको पोखरी र सोको डिलसमेत परापूर्वकालदेखि सार्वजनिक हकभोग रहेकोमा सो पोखरीको साँधमा रहेका व्यक्तिहरूले नापी टोलीका कर्मचारीहरूसँग मिलेमतो गरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२४.	जिल्ला सुनसरी, सिमरिया नहर चोक वडा नं. ११ हुँदै बर्जु गाउँपालिका जोड्ने करिब ४ कि.मी. सडकमा गरेको अस्फाल्ट पिचको काममा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२५.	जिल्ला सर्लाही, साविक लक्ष्मीपुर सुखचैना गा.वि.स. मा आ.व. २०६९/०७० मा मृतकको नाममा सामाजिक सुरक्षा भत्ता निकाली अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२६.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका, वडा नं. ०४, धुसेनीमा सञ्चालित केत्तुके खोलाबाट सिँचाई कुलो निर्माण योजनामा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२७.	जिल्ला सिराहा, कर्जन्हा नगरपालिकास्थित राजमागदिखि राजेन्द्र यादवको घरसम्म आर.सी.सी. ढलान कार्य उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष किशोरी यादवसमेतले गुणस्तरहीन निर्माण कार्य गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२८.	जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक, तेमाल गाउँपालिका, पोखरी नारायणस्थानमा आ.व. २०७५/७६ मा भ्यू-टावर निर्माणमा झुटा कागजात पेस गरी टावर निर्माण नगरी भुक्तानी दिई/लिई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
२९.	जिल्ला सुर्खेत, सिम्ता गाउँपालिका वडा नं. ६, राकमस्थित श्री बागेश्वरी माध्यमिक विद्यालयमा आ.व. २०७२/७३ मा श्री शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, सुर्खेतबाट ४ कोठे भवन निर्माणका लागि रु.२४,००,०००।- बजेट विनियोजन भएकोमा सो भवन हालसम्म जग निर्माण गरी पर्खाल मात्र लगाई विनियोजित बजेट भुक्तानी लिइसकेको र तत्पश्चात् उक्त विद्यालयकी प्र.अ. कौशिलादेवी सिंह ठकुरीले भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नु भन्दै विद्यालयबाट रकम निकासालाई काम नै नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
३०.	जिल्ला दैलेख, महाबु गाउँपालिकाको गिताचौर काशीकाँध सडक निर्माणमा रु. ५५,००,०००।- विनियोजित भएकोमा निर्माण उपभोक्ता समितिका	२०८१/०४/११

	अध्यक्षसमेतको मिलेमतोमा रु.२६,००,०००।- हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
३१.	नेपाल दूतावास रहेका पाँच नियोगबाट घरेलु कामदारको सुरक्षणबापत सम्बन्धित रोजगारदाताबाट सङ्कलन गरेको रु.८ करोड ४९ लाख रकमको वित्तीय विवरण लुकाएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
३२.	गोरखापत्र संस्थानको कोहलपुरस्थित कार्यालयमा प्रेस भवन तथा गोदाम भवन निर्माणको दोस्रो प्याकेजको करिब रु. ३ करोड ३० लाखको ठेक्का सम्झौतामध्ये करिब रु.१ करोड बराबरको सामग्री हटाई सो काम नै नगराई सोको भेरिएसन स्वीकृत गरी भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
३३.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, सिद्धिचरण नगरपालिका वडा नं. ३ मा सडक निर्माण समिति गठन गरेर सडक नै निर्माण नगरी वडा कार्यालयको सिफारिसमा रकम भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/११
३४.	जिल्ला सप्तरी, खडक नगरपालिकामा १५ वेडको अस्पताल भवन निर्माणका लागि विद्युतीय बोलपत्रमार्फत् खरिद प्रक्रियामा सहभागी भएको भ्याली-रायुष जे.भी.लाई प्राविधिक प्रस्तावमा अस्वीकृत गरेकाले कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
३५.	जिल्ला ललितपुर, राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्डका सहअध्यक्ष र प्रशासन प्रमुखले बोर्डको स्वामित्वमा रहेको ललितपुर-३ स्थित कार्यालय रहेको भवन भाडामा दिने प्रक्रिया लगायतका विषयमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
३६.	जिल्ला इलाम, देउमाई नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित भालुखोला सिर्जनशील आमबोटे सडक निर्माण योजनामा फिल्डमा भएको कामभन्दा बढी रकम भुक्तानी भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
३७.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, लुम्बिनी प्रादेशिक कार्यालय, बुटवलका प्रमुख नवराज ओझाले ट्रान्सफर्मर तेल खरिदमा नेपाल ल्युब आयलसँग मिलेमतो गरी प्राविधिक परीक्षण नगराई तेल खरिद गरी ठुलो रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
३८.	जिल्ला बारा, महागढीमाई नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित नगरदाहादेखि बेलहिया पुलसम्म कृषि सडक निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
३९.	काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नं. १४, कुलेश्वरमा रहेको श्री कुलेश्वर माध्यमिक विद्यालयको रकम हिनामिना गरेको, मा.वि. तहका शिक्षक हुँदाहुँदै प्रा.वि. शिक्षकलाई प्र.अ. बनाएको, विद्यालयको सटर भाडामा लगाउँदा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
४०.	जिल्ला काठमाडौँ, गोकर्णेश्वर नगरपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुखले आफूखुसी नियमविपरीत शिक्षक तथा सहजकर्ता भर्ना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
४१.	जिल्ला सप्तरी, छिन्नमस्ता गा.वि.स. वडा नं. १ र २ सखडामा भूमिगत सिँचाईको लागि विद्युतीकरण कार्यक्रमबापत नेपाल सरकार सिँचाई कार्यालय, लहान शाखाबाट उपभोक्ता समितिले कुनै काम नै नगरी सबै रकम भुक्तानी लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
४२.	जिल्ला हुम्ला, सर्केगाड गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित देवकोटा आधारभूत विद्यालयलाई आ.व. २०७४/७५ मा विनियोजन गरेको रकममा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६

४३.	जिल्ला धनुषा, मिथिला विहारी नगरपालिकामा कार्यरत लेखापाल सुभाष झाले आ.व. २०७९/८० को आर्थिक कारोबारको अन्तिम दिन कार्यदिश नै नभएको योजनाहरूको चेक काटेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
४४.	जिल्ला स्याङ्जा, गल्याङ नगरपालिकामा सडकको मर्मतसम्भार तथा सरसफाइ गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावलीविपरीत मर्मत र सडक सरसफाइमा डोजर भाडामा लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
४५.	जिल्ला बाँके, स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयअन्तर्गतको भेरी अस्पतालले सवारीसाधन पार्किङ, क्यान्टिन तथा बिरामीहरूको लागि खाना खुवाउने कार्यका लागि मिलेमतोमा टेन्डरको सूचना ढिला प्रकाशन गरी पुरानै ठेकेदारलाई ठेक्का दिएकाले यस विषयमा छानबिन गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
४६.	जिल्ला कपिलवस्तु, कृष्णनगर नगरपालिका वडा नं. २ का वडा अध्यक्ष सञ्जयकुमार गुप्तासमेतले राजस्व छली गरी जग्गाको सिफारिस गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/१६
४७.	जिल्ला झापा, झापा गाउँपालिका वडा नं. ७ स्थित मदरगाछमा सञ्चालनमा रहेको जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयका तत्कालीन प्रधानाध्यापक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी तथा अभिभावक शिक्षक सङ्घका अध्यक्षले मिलेमतो गरी विभिन्न आ.व.मा छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक, भवन तथा शौचालय निर्माणको निमित्त अनुदान प्राप्त रकम हिनामिना गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
४८.	जिल्ला सिराहा, कल्याणपुर नगरपालिकाका वडा नं. १ को कित्ता नम्बर १६४ रहेको पोखरी ठेक्का बन्दोबस्त गर्न सूचना प्रकाशन गरी टेन्डर गर्नुपर्नेमा सूचना जारी नै नगरी धरौटी र किस्ताबापतको रकम बैङ्कमा दाखिला नगरी सन्तोषकुमार कामतीलाई चलान पुर्जी दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
४९.	जिल्ला दैलेख, दुल्लु नगरपालिकामा कार्यरत इन्जिनियर सौगात कार्कीले एउटै स्रोतमा आधारित निकायबाट दोहोरो सुविधा भुक्तानी लिई सरकारी हानि नोक्सानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
५०.	जिल्ला सुनसरी, इटहरी उपमहानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र ठेकेदारसमेतले आ.व. २०७८/७९ सालको आइतबारे र बुधबारे हाटकर ठेक्का नलगाई राजस्व छली गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
५१.	जिल्ला कञ्चनपुर, शुक्लाफाटा नगरपालिका वडा नं. ४ स्थित श्री कालिका मा.वि., असैनामा प्रदेश सरकारबाट आ.व. २०७५/७६ मा ४ कोठे भवन निर्माणको लागि दिएको रु. ४० लाख र नगरपालिकाबाट कम्प्युटर खरिदका लागि दिएको रु. ६ लाख ५० हजार तथा मन्दिरको घेरबारलगायतको निर्माण कार्यमा निर्माण व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष अम्बिका जोशी र प्र.अ. राघव अवस्थीलगायतले मिलेमतो गरी आर्थिक अनियमितता गरेको र प्र.अ. राघव अवस्थीले एकै समयमा एकभन्दा बढी विद्यालयमा अध्यापन गरी नियमविपरीत दोहोरो सुविधा लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
५२.	जिल्ला दार्चुला, दत्तुथाप्ला-मालिकार्जुन सडक निर्माणका लागि गठित उपभोक्ता समितिका अध्यक्षसमेतले महाकाली नगरपालिका, दार्चुला र सांसद विकास कोषबाट एकै आर्थिक वर्षमा एउटै योजनामा एउटै उपभोक्ता समितिले सडकको	२०८१/०४/२२

	माटो कटिडलगायतका विभिन्न कामहरू गरेकोमा केही कार्य डिपिआर भन्दा फरक गरी प्राप्त रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
५३.	सुनसरी जिल्लाका विभिन्न विद्यालयहरूमा आ.व. २०६९/७० देखि आ.व. २०७३/०७४ सम्म छात्रवृत्ति रकम वितरण नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
५४.	मालपोत कार्यालय, चितवनमा आ.व. २०७३/७४ मा विभिन्न निसर्गकर्ताबाट पुँजीगत लाभकर असुल नगरी राजस्व रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
५५.	जिल्ला झापा, बिर्तामोड नगरपालिकामा गैरकानुनी ढङ्गले तयार पारिएको जग्गाधनी पुर्जाका आधारमा नक्सा तयार गर्न लगाई सार्वजनिक जग्गा (पैनी) अतिक्रमण गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
५६.	जिल्ला सुनसरी, भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका वडा नं. ४ को राजमागदिखि उत्तरमा अकाहा बजारसम्मको कालोपत्रे निर्माण कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
५७.	जिल्ला सप्तरी, सुरुङ्गा नगरपालिकामा आ.व. २०७४/७५ को खर्च सार्वजनिक नगरेको तथा नगरपालिका भवनको दोस्रो तल्ला थप गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
५८.	जिल्ला सङ्खुवासभा, खाँदबारी नगरपालिकास्थित श्री आदर्श माध्यमिक विद्यालयमा भवन निर्माणलगायतका कार्यहरूमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
५९.	जिल्ला रौतहट, गढीमाई नगरपालिकाको एउटै ठाउँको लागी एकमुष्ट रूपमा छुट्याइएको बजेट २०/२० लाखमा टुक्र्याई गोप्य शिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वान गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६०.	जिल्ला मकवानपुर, पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्रमा गैरकानुनी लाभ लिई मापदण्डविपरीतका क्रसर उद्योग सञ्चालन गर्न दिइरहेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६१.	जिल्ला खोटाङ, ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको वडा नं. ३ शनिबारे हटिया ट्रस निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६२.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, सिद्धिचरण नगरपालिका वडा नं. १० स्थित बेतेनीमा आ.व. २०७५/७६ विद्युतीकरणको लागि पुरानो माइक्रो हाइड्रोका समान प्रयोग गरी नयाँ किनेको देखाई रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६३.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, सुनकोसी गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित श्री कालिका माध्यमिक विद्यालय, सिस्नेरीका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षसमेतले आ.व. २०७१/७२ मा विद्यालय भवन निर्माणका लागि निकासी भएको रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६४.	जिल्ला गोरखा, अजिरकोट गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित श्री धनसिरा माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक समेतले आ.व. २०७१/७२ देखि विद्यालयको भौतिक निर्माण, छात्रवृत्ति नगद तथा जिन्सीलगायत विभिन्न शीर्षकमा प्राप्त रकममा फर्जी बिल भरपाई तयार गरी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६५.	कृषि विकास बैङ्क, काठमाडौँका तत्कालीन लगानी व्यवस्थापन संयोजकसमेतले कानुनको अपव्याख्या गरी बैङ्कको रकम प्राइभेट बैङ्कबाट जारी बण्ड खरिदमा	२०८१/०४/२४

	लगानी गरी बैङ्कलाई हानि नोक्सानी पुऱ्याएको भन्नेसमेत।	
६६.	जिल्ला सोलुखुम्बु, महाकुलुङ गाउँपालिकाका अध्यक्षसमेतले महाकुलुङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थालाई आ.व. २०७५/७६ को विकास बजेटबाट रकम निकास दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६७.	जिल्ला बारा, करैयामाई गाउँपालिका वडा नं. ७ सिस्वामा सामुदायिक भवन निर्माण कार्यको लागि विनियोजित बजेट भवन निर्माण नै नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६८.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सोलुखुम्बुमा प्रदेश सरकारको सहयोगमा बनेको भवन निर्माणमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
६९.	जिल्ला महोत्तरी, पिपरा गाउँपालिका वडा नं. १ मा आ.व. २०७५/७६ मा ओरालदेखि मा.वि. खैरबासम्म ह्युम पाइप जडान तथा ग्राभेलिङ कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२४
७०.	जिल्ला मनाङ, चामे गाउँपालिका वडा नं. ३ मा बसपार्क निर्माणका लागि जग्गा खरिद गर्दा सरकारी मुआब्जा समितिमार्फत् गर्नुपर्नेमा आफुखुसी मूल्य निर्धारण गरी खरिद गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७१.	यातायात व्यवस्था कार्यालय, दाङमा मोटरसाइकल लाइसेन्सको ट्रायल परीक्षामा फेल भएकाहरूबाट रकम लिएर लाइसेन्स दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७२.	जिल्ला डोल्पा, मुङ्केचुला गाउँपालिकाअन्तर्गत सर्मी डिपोको लागि खाद्य संस्थान, तुलसीपुर कार्यालयबाट चलान भएको चामल बिच बाटोमै बिक्री गरी अनुदानको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७३.	जिल्ला सुनसरी, साविकको बराहक्षेत्र गा.वि.स. वार्ड नं. ५ स्थित ज्वालामुखी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको आर्थिक कारोबार तथा भवन निर्माणलगायतका कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७४.	जिल्ला धनुषा, सहिदनगर नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित जनता एकाइ (प्राविधिक तथा व्यावसायिक) माध्यमिक विद्यालय, यदुकुहामा करार शिक्षक नियुक्तिमा घुस नदिएकोले परीक्षामा अनुत्तीर्ण गराएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७५.	जिल्ला तनहुँ, शुक्लागण्डकी नगरपालिका न.पा. ७ उदिनढुङ्गामा सार्वजनिक जग्गामा अवैध रूपमा क्रसर उद्योग सञ्चालन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७६.	काठमाडौँ दिगो सहरी यातायात आयोजनामा विष्णुमती लिङ्ग रोड दक्षिण खण्ड फलफुल बजार रुग्ण बनाई व्यवसायीसँगको मिलोमतोमा पेश्की जमानत तथा कार्यसम्पादन जमानतको म्याद गुजारेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७७.	जिल्ला दाङ, तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाअन्तर्गतका विद्यालयहरूमा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमअन्तर्गत ICT LAB को लागि कोटेसन आह्वान नगरी मिलेमतो गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७८.	जिल्ला रामेछाप, दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित ढलीढुङ्गा-तीनकुँवा-बस्के सडक निर्माण कार्य गुणस्तरहीन भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
७९.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, सुर्खेत वितरण केन्द्रका कार्यालय प्रमुखसमेतले बजार मूल्यभन्दा बढी मूल्यमा प्राविधिक सामग्री खरिद गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९

८०.	जिल्ला बाजुरा, बुढीगङ्गा नगरपालिका वडा नं. ६ मा खेलकुद मैदान निर्माण गर्न विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८१.	जिल्ला पर्सा, पटेर्वा सगौली गाउँपालिकाअन्तर्गत पर्ने भलुवाही खोलाको नदीजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गर्दा मिलेमतो गरी राजस्व रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८२.	जिल्ला दाङ, गढवा गाउँपालिका वडा नं. ८ कोइलाबासमा आ.व. २०७६/०७७ मा भ्यू-टावर निर्माण योजनामा फिल्ड भए/गरेको वास्तविक कामभन्दा बढी रकम भुक्तानी गरी/गराई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८३.	जिल्ला कैलाली, घोडाघोडी नगरपालिका, जनप्रगतिशील आधारभूत विद्यालय डुडापारीका तत्कालीन प्रधानाध्यापकले जिल्ला शिक्षा कार्यालय, घोडाघोडी नगरपालिका र सांसद विकास कोषबाट प्राप्त भएको रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८४.	जिल्ला सप्तरी, जिल्ला खेलकुद विकास समितिको कार्यालयका प्रमुखसमेतले आ.व. २०७२/०७३ र २०७३/०७४ मा विभिन्न स्थानको खेलमैदान निर्माण, कभर्डहल निर्माणलगायतका लागि आएको रकम कामै नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८५.	जिल्ला सप्तरी, छिन्नमस्ता गाउँपालिका वडा नं. १ मा मुंगराहा पोखरीदेखि रौंदी पोखरीसम्म कृषि सडकमा माटो/ग्राभेल कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८६.	नेपाल टेलिभिजनमा ल्यापटप खरिद (बोलपत्र नं. NTV/076/77-07) कार्यमा सार्वजनिक खरिद ऐनको प्रावधानविपरीत खरिद गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८७.	जिल्ला सर्लाही, गोडैता नगरपालिका (साविक रामवन गा.वि.स. वडा नं. २) मा रहेको पोखरी ठेक्काबाट प्राप्त आम्दानी रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८८.	जिल्ला पर्वत, जलजला गाउँपालिकामा मिलेमतोमा नियमविपरीत कालीगण्डकी नदीमा स्काभेटर प्रयोग गरी बालुवा रोडा उत्खनन गर्न दिएको तथा राजस्वसमेत छुली गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
८९.	शिक्षा तालिम केन्द्र, धुलिखेल, काभ्रेको नाममा रहेको सरकारी सवारीसाधन तत्कालीन कार्यालय प्रमुखले दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
९०.	खानेपानी तथा सरसफाइ सब-डिभिजन कार्यालय, दार्चुलामा आ.व. २०७४/७५ को अन्तिममा बजेट रकमान्तर गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९१.	जिल्ला रौतहट, कटहरिया नगरपालिकामा आ.व. २०७८/७९ मा महाराजीको घरदेखि नयाँ स्कुल जाने बाटोमा ग्राभेल, नाला र ढलान कार्य गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९२.	जिल्ला पाल्पा, बगनासकाली गाउँपालिकामा मिलेमतोमा अवैध रूपमा नदीजन्य पदार्थ चोरी निकासी गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९३.	जिल्ला सुनसरी, बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, धरानले आ.व. २०७७/७८ मा Diagnostic Kits and Reagents खरिद गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५

९४.	जिल्ला बागलुङ, जैमिनी नगरपालिका वडा नं. १० मा आ.व. २०७८/७९ मा टिमुरेघाट खेलकुद मैदानका लागि विनियोजन बजेट हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९५.	जिल्ला सप्तरी, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिका वडा नं. ५, बर्साइन टोलमा निर्मित स्लुइस गेट (Sluice Gate) निर्माण कार्यमा लागतबमोजिमको कार्य नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९६.	डोटी जिल्लामा सञ्चालित बृहत् तिजाली मुडभरा पचनाली खानेपानी योजना काम सम्पन्न नभए तापनि अनुगमनमार्फत् कार्य सम्पन्नताको प्रतिवेदन तयार गरी सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९७.	जिल्ला धनुषा, जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा सूचना छपाइ, सार्वजनिक सूचना तथा विज्ञापन छपाइ तथा कार्यालय प्रयोजनका लागि छपाइ योजनाको बजेट रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९८.	जिल्ला बाँके, बैजनाथ गाउँपालिका वडा नं. ३ का वडाध्यक्ष श्री निखिल बैगारले २०७९ सालमा कक्षा १२ को परीक्षामा सहभागी भएको र सोही मितिमा वडा कार्यालयबाट समेत विभिन्न कार्यसम्पादन (सिफारिस) गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
९९.	जिल्ला धनुषा, सबैला नगरपालिका, वडा नं. ११ स्थित इनर्वा टोलमा रहेको विभिन्न पोखरीहरूको जिर्णोद्धारमा विनियोजित बजेटमा बढी भुक्तानी गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
१००.	आन्तरिक राजस्व विभाग, काठमाडौँ अन्तर्गत दर्ता रहेका विभिन्न ४ वटा करदाताहरूको कर परीक्षण गर्दा राजस्व घटी निर्धारण गरिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
१०१.	जिल्ला काभ्रेपलान्चोक, मण्डनदेउपुर नगरपालिकामा नगर सभाबाट पारित गरिएका विभिन्न योजनाहरू प्रक्रियाविपरीत रकमान्तर गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
१०२.	जिल्ला पर्सा, बिन्दवासिनी गाउँपालिकामा आ.व. २०७४/७५ मा वाइफाई जडान, सडक नाटक, लोक सेवा तयारी कक्षा, कम्बल वितरण, विपद् व्यवस्थापनलगायतका कार्यक्रमहरूमा खर्च गर्दा नक्कली बिल भरपाई बनाई रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
१०३.	जिल्ला सप्तरी, महादेवा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमेतले मिलेमतोमा गाउँपालिकाको बजेटबाट सञ्चालित कल धारा वितरण योजनामा नक्कली बिल भरपाई बनाएर रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
१०४.	जिल्ला सङ्खुवासभा, चैनपुर नगरपालिका वडा नं. ६ स्थित सङ्खुवासभा बहुमुखी क्याम्पसको खेल मैदानमा पाराफिट निर्माण गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
१०५.	जिल्ला गोरखा, भिमसेन थापा गाउँपालिका वडा नं. ८ मा भुकम्पपश्चात् पुनर्निर्माणको लागि एकै घरधुरीमा रहेका अलग-अलग व्यक्तिहरूले सरकारी अनुदान लिएको र अपाङ्ग नभएको व्यक्तिलाई पनि अपाङ्ग भत्ता वितरण गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
१०६.	त्रिभुवन विश्वविद्यालय, इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थान अन्तर्गत पूर्वाञ्चल इन्जिनियरिङ कलेजबाट २०८० सालमा सञ्चालित कम्प्युटर इन्जिनियरिङ परीक्षामा अनियमितता गरी अनुत्तीर्ण गराएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७

१०७.	जिल्ला पर्वत, पैयुँ गाउँपालिकामा शिक्षकले विद्यालयमा हाजिर नभई ठेक्कापट्टामा संलग्न रही विभिन्न आयोजनाको रकम दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
१०८.	जिल्ला रामेछाप, गोकुलगङ्गा गाउँपालिकाअन्तर्गत फर्पु वडा भवनलगायतका निर्माण कार्यको ठेक्का प्रक्रियामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
१०९.	जिल्ला बैतडी, पाटन नगरपालिकामा मिलेमतोमा देहिमाण्डौदेखि वसन्तपुरसम्मको सडक स्तरोन्नतिका लागि विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
११०.	जिल्ला मोरङ, साविक केरावारी गा.वि.स. वडा नं. ३ स्थित माथिल्लो कुलो (सार्वजनिक कुलो) निर्माणमा लापरवाही गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०७
१११.	जिल्ला दैलेख, चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका, वडा नं. १ का विभिन्न योजनामा लागत इस्टिमेटबमोजिम काम नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/११
११२.	जिल्ला धनुषा, जनकपुर उपमहानगरपालिकास्थित जनकपुर विमानस्थलमा नयाँ टर्मिनल भवन तथा सहायक संरचना निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/११
११३.	कृषि विकास निर्देशनालय, सुर्खेतबाट आ.व. २०७६/०७७ मा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाअन्तर्गत चिङ्गाड गाउँपालिका वडा नं. ३ मा सञ्चालित अदुवा बेसार ब्लक सञ्चालन कार्यक्रमअन्तर्गत कृषकहरूलाई अदुवा र बेसार वितरणमा फर्जी बिल भरपाई पेस गरेको र मेसिनरी सामग्रीहरू समेत वितरण नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/११
११४.	जिल्ला रूपन्देही, कोटहीमाई गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित श्री तुनिहवा मा.वि., मर्यादपुरका प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा आ.व. २०७८/७९ मा विद्यालयको दुईकोठे भवन निर्माण कार्यमा विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/११
११५.	जिल्ला अछाम, तुर्माखाँद गा.वि.स. का तत्कालीन सचिवले गा.वि.स. लाई प्राप्त विभिन्न शीर्षकको रकम मापदण्डविपरीत वितरण गर्नुका साथै सामाजिक सुरक्षा भत्तामा मृत्यु भएका व्यक्तिको नामबाट समेत निकास गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/११
११६.	लुम्बिनी प्रदेशको राजधानीको प्रशासनिक भवन र अन्य संरचना निर्माणका लागि वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत नगराई र ८० करोडको लागत बढाई पुनः बोलपत्र आह्वान गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/११
११७.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं.९ मा कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडको नाममा रहेको जग्गा उषा बतास समूहको नाममा सम्झौता भई विगत १० वर्षदेखि बिना टेन्डर भोगचलन भई आएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
११८.	जिल्ला मुगु, खत्याड गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित सेरीदेखि बयालासम्म बाटो निर्माण योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
११९.	जिल्ला दैलेख, नौमुले गाउँपालिकामा सफ्टवेयर खरिदका लागि नक्कली बिल भरपाईका आधारमा भुक्तानी लिई रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२०.	जिल्ला सल्यान, शारदा नगरपालिकाले, आ.व. २०७९/८० मा ड्रोन क्यामेरा र सोसँग सम्बन्धित अन्य उपकरण खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४

१२१.	जिल्ला सोलुखुम्बु, साविक चौरीखर्क गा.वि.स. वडा नं. १ मा सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र पर्ने जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गरी अपचलन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२२.	अध्यागमन विभागका कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा गैरपर्यटकीय भिसावापतको रकम सरकारको राजस्व खातामा दाखिला नगरी प्रस्थान अनुमति दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२३.	जिल्ला रौतहट, गौर नगरपालिका र राजदेवी नगरपालिकामा Construction of Road and Drain of Gaur Municipality अन्तर्गतको १७ वटा रोड सेक्सनहरूमा डिजाइनबमोजिम सडक तथा नाला निर्माण नभएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२४.	अरनिको राजमार्गअन्तर्गत पर्ने मुडे-चरिकोट (दोलखा) सडक विस्तार आयोजनाको निर्माण कार्यमा ढिलाइ गरी नेपाल सरकारलाई हानि नोक्सानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२५.	जिल्ला इलाम, इलाम नगरपालिकामा सिटी मार्ट भवन निर्माणमा लागत अनुमानबमोजिमको कार्य नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२६.	चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान, वीर अस्पतालमा आ.व. २०७३/७४ मा उपकरण (Intraoperative CT with High End Navigation System, CT Simulator, Fully Automatic Immunohistochemistry Machine) खरिद, क्यान्सरजन्य औषधी खरिद र पदपूर्तिसमेतका विषयहरूमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२७.	जिल्ला सुनसरी, दुहवी नगरपालिका, वडा नं. ९ का कार्यवाहक वडाध्यक्षले घरबाटो सिफारिस गर्दा बाटोले छोएको जग्गालाई नछोएको भनी सिफारिस गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१४
१२८.	जिल्ला काठमाडौं, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित बुढानीलकण्ठ स्कुलले प्रचलित खरिद ऐन र नियमावलीविपरीत खरिद एवम् निर्माण कार्य गरी गराई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१२९.	जिल्ला धादिङ, त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका, सहिद स्मृति प्रतिष्ठानको भवन निर्माण गर्न विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३०.	जिल्ला धादिङ, त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा गाउँपालिकास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमअन्तर्गत अमुक पार्टीको लागि पार्टी कार्यालय भवन बनाउनसमेत रकम निकास गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३१.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, तुलसीपुर वितरण केन्द्रमा प्रसारण लाइन राम्रोसँग मिलाइदिने भनी सिमेन्ट उद्योगहरूसँग रकम लिने गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३२.	जिल्ला दार्चुला, लेकम गाउँपालिकामा आ.व. २०७७/७८ र आ.व. २०७८/०७९ मा स्वास्थ्य शाखालगायत अन्य शाखाहरूले कार्यक्रम नचलाइ किर्ते कागजात मिलाएर बिलहरू पेस गरी आर्थिक हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३३.	साझा स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्था, काठमाडौंका निमित्त महाप्रबन्धक भरतप्रसाद ढकालसमेतले गाडी, इन्धन, भत्ता, काजलगायतमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९

१३४.	जिल्ला महोत्तरी, भैगाहा नगरपालिकाले आ.व. २०७७/७८ मा नदीजन्य पदार्थहरू उत्खनन कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३५.	उदयपुर सिमेन्ट उद्योगमा कार्यरत कर्मचारीले आर्थिक चलखेल गरी कमसल कोइला प्रयोग गरी गुणस्तरमा असर पुऱ्याउने कार्य गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३६.	जिल्ला बारा, आदर्श कोतवाल गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित सार्वजनिक पोखरी सरसफाइको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३७.	जिल्ला धनुषा, गणेशमान चारनाथ नगरपालिकामा समानीकरण अनुदानको रकमलाई प्रशासनिक खर्चमा प्रयोग गरेको, भरतपुर स्वास्थ्य चौकीमा Emergency सेवा सञ्चालन गर्न औषधी तथा आवश्यक औजारहरू एकै पटक खरिद नगरी व्यक्तिगत लाभको लागि पटक पटक खरिद गर्नुका साथै दोहोरो सेवा सुविधा दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३८.	जिल्ला बारा, निजगढ नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा खेल आयोजना गर्न नेपाल तेक्वान्दो सङ्घ मधेस प्रदेश कमिटीलाई उपलब्ध गराएको बजेट रकममा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१३९.	जिल्ला लमजुङ, सुन्दर बजार न.पा. वडा नं. २ र जिल्ला तनहुँ, भानु न.पा. वडा नं. ११ को सिमानामा पर्ने नाउदी खोलामा मापदण्डविपरीत अवैधरूपमा नदीजन्य पदार्थ उत्खनन भइरहेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१४०.	जिल्ला सप्तरी, प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र विकास कोष कार्यक्रमअन्तर्गत खडक नगरपालिका वडा नं. ८ विसनपुरस्थित जनमुखी सहकारी संस्थाको भवन निर्माणलाई विभिन्न आर्थिक वर्षमा रकम विनियोजन गरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
१४१.	जिल्ला सुनसरी, हरिनगर गाउँपालिका वडा नं. ४ का वडा अध्यक्षले समितिका अध्यक्षहरूसँगको मिलेमतोमा आ.व. २०७५/७६ मा सञ्चालित कविर सन्त मन्दिर र हरिनगरा बजारदेखि पूर्व मुसहरी जाने बाटोमा कल्भर्ट निर्माण योजनामा इस्टिमेटअनुसारको कार्य नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
१४२.	जिल्ला म्याग्दी, मालिका गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित अल्काचौर दुखुलेक मालिका सडक स्तरोन्नति योजनामा वास्तविक कार्यभन्दा बढी भुक्तानी गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
१४३.	जिल्ला बारा, कोल्हवी नगरपालिका वडा नं. २ मा प्राकृतिक वनभित्र रहेको करिब २५ बिगाह क्षेत्रफलमा वृक्षारोपणका लागि आ.व.२०७२/७३ मा आएको करिब रु.५० लाख रकममा केही रकमको मात्र काम गरी करिब रु.४० लाख रकम तत्कालीन सेक्टर प्रमुख देवेन्द्र महतो र तामागढी साझेदारी वन उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष रविन्द्र पनुहारले हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
१४४.	नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् अन्तर्गतको कृषि यन्त्र परीक्षण तथा अनुसन्धान केन्द्र, नवलपुर, सर्लाहीले आ.व. २०७५/७६ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमअनुसार विभिन्न निर्माण कार्यहरू गर्दा बढी परिमाणको बिल बनाई हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
१४५.	जिल्ला चितवन, खैरहनी नगरपालिकामा डिजिटल प्रोफाइल बनाउने नाममा	२०८१/०५/२४

	सामान्य प्रकारको प्रोफाइल बनाई काम पूरा नभई रकम भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	
१४६.	जिल्ला सुर्खेत, गुर्भाकोट नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालयका लागि आवश्यक जग्गा खरिदमा ठुलो रकम कमिसन खाई मेयर हस्तबहादुर पुन र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत देवकिरण बुढासमेतको मिलेमतोमा भुक्तानी दिई आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
१४७.	जिल्ला कैलाली, मोहन्याल गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित हरियाली सामुदायिक वनमा आ.व. २०७५/७६ मा काठ बिक्रीबाट रु.७१,७१,४००।- आम्दानी भएकोमा श्री लालीगुराँस प्रा.वि. लाई सहयोगस्वरूप दिइएको, सडक निर्माणमा खर्च भएको र चौकीदारलाई तलब भत्ता खुवाएको देखाई बाँकी रकम उक्त सामुदायिक वनका अध्यक्षलगायतका पदाधिकारीले मिलेमतोमा हिनामिना गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
१४८.	जिल्ला मोरङ, जहदा गाउँपालिका वडा नं. २ मा रहेको श्री जनता मा.वि. का प्रधानाध्यापक सिताराम मण्डलसमेतले चारित्रिक प्रमाणपत्र, २०७२ सालको एस.एल.सी. को ग्रेड मार्कसिट वितरण, नयाँ शौचालय निर्माण, विद्यालयको जग्गाबाट प्राप्त वार्षिक आयलगायतका विभिन्न शीर्षकहरूको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
१४९.	जिल्ला रामेछाप, रामेछाप नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित गौरीशङ्कर मा.वि. ले स्वर्ण महोत्सवमा उठाएको रकम र प्रदेश सरकारबाट नमुना विद्यालयको लागि प्राप्त ५ करोडमध्ये १ करोड ३० लाख जतिको नक्कली बिल भरपाई तयार गरी हिनामिना गरेको तथा विद्यालयमा अङ्ग्रेजी माध्यम भन्दै ४०/५० लाख पैसा असुली गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५०.	लोक सेवा आयोगको परीक्षामा अपाङ्गता परिचयपत्र पेस गर्ने उम्मेदवारहरू विज्ञापन नं. २०७८/७९, इन्जिनियर सेवा, जनरल/स्यानिटरी/हाइवे/ हाइड्रोपावरको मिति २०७८/१२/१८ र १९ गतेको लिखित परीक्षाको नतिजामा अपाङ्गता कोटामा भएका व्यक्तिको अपाङ्गताको कुनै आधार नभएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५१.	काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. १६ सिट नं. १०२-१०२३-०१ कि.नं. ७१ साविकदेखिको गोरेटो बाटोको जग्गा कि.नं. ४४४ को जग्गाधनी मन्दिरा थापाले हालसाविक गराउँदा बाटोलाई कित्ताकाट गरी आफ्नो जग्गामा गाभी बाटो लोप गराई सरकारी जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५२.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, आ.व. २०७६/७७ मा सञ्चालित तीन वटा योजनाहरू मोलुङ एकवार, हर्कपुर पात्ले सडक आयोजना, निशङ्खे खेलमैदान निर्माण योजना र दुस्के-पोक्तिडखोला-वरुणेश्वर-विगुटार सडक निर्माण योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५३.	जिल्ला रौतहट, बौधीमाई नगरपालिका वडा नं. ४ स्थित श्री आधारभूत विद्यालय इनरवारीमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि दिवा खाजा भत्ताबापत नगरपालिकाबाट निकास भएको रकम रु.४,८८,०००।- सो विद्यालयका	२०८१/०५/२७

	प्रधानाध्यापक दिनेश पटेलले खाजा नै नखुवाई फर्जी बिल भरपाई बनाएर भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	
१५४.	जिल्ला डडेल्धुरा, गन्यापधुरा गाउँपालिकाअन्तर्गत आ.व. २०७८/७९ मा पारिखेतमा निर्माण गरिएको कोल्ड स्टोरमा इस्टिमेटबमोजिम प्रिफ्याब, एसीजस्ता निर्माण सामग्री प्रयोग नगरिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५५.	जिल्ला दाङ, लमही नगरपालिकामा रिङरोड निर्माण सम्भाव्यता अध्ययन, जखेराताल संरक्षण तथा पर्यटन गुरुयोजना र रिहार बगारबावा धार्मिक पर्यटकीय स्थल गुरुयोजना कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा मिलेमतो गरेर एउटै फर्मको नाममा टेन्डर स्वीकृत गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५६.	जिल्ला जुम्ला, कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा डिन पदमा नियुक्ति गर्दा अख्तियारको दुरुपयोग गरी अयोग्य व्यक्तिलाई नियुक्त गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५७.	काठमाडौँ महानगरपालिका-३१ साविक वडा नं. १० नक्सा सिट नं. १०२-११४७-२२ कि.नं. ३४ र ३५ को सार्वजनिक/सरकारी प्रकृतिको जग्गाहरू आफ्नो नाममा दर्ता गरी पक्की घर टहरा बनाई लामो समयदेखि रसायन व्यवसाय सञ्चालन गरी गैरकानुनी रूपमा भोगचलन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५८.	जिल्ला धनुषा, विदेह नगरपालिकाले आ.व. २०८०/८१ मा स्वास्थ्य संस्थामार्फत् निःशुल्क वितरण गर्ने औषधी खरिदमा ५० प्रतिशत कमिसन लिई कानुनअनुसार प्रक्रिया पूरा नगरी राज्यको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१५९.	जिल्ला ललितपुर, राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्डका सहअध्यक्ष दक्ष पौडेलले नियमविपरीत निष्क्रिय रहका संस्थाको नाममा अनुदान रकम बाँडेको, बोर्डको भवन भाडामा लगाइएका व्यापारीहरूसँग अनियमित रकम असुलेको र विदेश भ्रमणमा जाँदा अनियमित खर्च लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६०.	जिल्ला बागलुङ, छिस्ती सामुदायिक ग्रामीण विद्युतीकरणका अध्यक्ष भोजराज शर्मा र सचिव लालबहादुर वि.क. ले उपभोक्ता तर्फका कर्णसिंह पुन र रघुनाथ पौडेलसँगको मिलेमतोमा बिलबमोजिमको विद्युतको पोल खरिद नगरी प्राधिकरण कोष र उपभोक्ताबाट उठाएको लाखौं रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६१.	जिल्ला जुम्ला, पातारासी गाउँपालिकाबाट प्राप्त भएको रु. ५० लाख रकमबाट सोही गाउँपालिकाको वडा नं. ५ मा निर्माणाधीन चुकेनी जलविद्युत आयोजनाको जग्गा खरिदमा जग्गा खरिद समितिका अध्यक्ष गोरबहादुर बुढाले चलनचल्तीको मूल्यभन्दा बढी मूल्यमा आफ्नै ५०० वर्गमिटर जग्गा खरिद तथा बिक्री गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६२.	जिल्ला दैलेख, चामुन्डा विन्द्रासैनी नगरपालिका वडा नं. १ को वडा कार्यालयबाट आ.व. २०७५/७६ मा तामाङ होमस्टे सञ्चालनका लागि विनियोजन भएको रु. २ लाख उपभोक्ता समितिका अध्यक्षले समितिका सदस्यहरूलाई जानकारी नदिएर मौलिक ड्रेस खरिद तथा भ्रमणको नक्कली बिल भरपाई र फोटो बनाएर कार्यालयमा पेस गरी रकम भुक्तानी लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६३.	जिल्ला रूपन्देही, सम्मरीमाई गाउँपालिका, वडा नं. १ स्थित मुडिला मा.वि. का प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षसमेतले आ.व.	२०८१/०५/२७

	२०६८/६९ मा ४ कोठे भवन निर्माणको रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
१६४.	जिल्ला धादिङ, त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिकामा निर्माण गर्ने भनिएको रङ्गशाला नक्सा, डिजाइन, लागत अनुमान र प्रारम्भिक वातावरण परीक्षण बिना नै आयोजना पहिचान नभएको स्थानमा काम गरी भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६५.	नापी र मालपोत कार्यालय, डिल्लीबजार, काठमाडौँका कर्मचारीहरू समेतको मिलेमतोमा का.म.न.पा. वडा नं. ५ सि.नं. १०२-१०६६-०५ कि.नं. ६४ को जग्गामा कि.नं. २०६ र २०७ मा घुसाई क्षेत्रफल बढी देखाएर कि.नं. ६४ को जग्गा हडप्ने षडयन्त्र गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६६.	काठमाडौँ महानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सचिवालय प्रमुख इन्द्र खनालसमेतले आ.व. २०७९/८० मा करिब एक करोडको वालपेपर, कार्पेट, पर्दा, कुर्सी, टेबल, दराज, मार्बल, टायल, बोटविरुवागायतका सामग्रीहरू सचिवालयको नाममा खरिद गरी घरमा पुर्‍याएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६७.	जिल्ला बैतडी, शिवनाथ गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित श्री नागार्जुन आधारभूत विद्यालयका वि.व्य.स. अध्यक्ष र सचिवले विद्यालयलाई ३ कोठे भवन र खेलकुद मैदान निर्माण गर्न आएको रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६८.	जिल्ला दैलेख, ठाँटीकाँध गाउँपालिकाबाट नमुना समाज, सुर्खेतले नमुना समाज बनाउने भनी रकम लिएर निर्माणसम्बन्धी काम नगरी नक्कली झुटा बिल भरपाई बनाएर सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
१६९.	जिल्ला कपिलवस्तु, मायादेवी गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणका लागि विभिन्न आ.व. मा विनियोजन भएको रकमबाट पटक पटक मिलेमतो गरी मापदण्डविपरीत केही काम मात्र गराई सम्पूर्ण रकम भुक्तानी गरेको तथा नेपाल सरकारको निर्णयविपरीत मोटरसाइकल खरिद गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७०.	जिल्ला सिराहा, औरही गाउँपालिका, वडा नं. ३ मा मृत्यु दर्ताको प्रमाणित प्रतिलिपि लिन जाँदा वडा अध्यक्ष र सचिव मिली मेसिन बिग्रीएको बहाना बनाई सेवाम्राहीलाई फर्जी बिल दिएर राजस्व ठगी गरेको देखिएको हुँदा छानबिन गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७१.	जिल्ला सिराहा, कर्जन्हा नगरपालिका वडा नं. ५ को मूल सडक आर.सी.सी. ढलान कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७२.	जिल्ला धनुषा, लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमेतले बिना कुनै प्रमाणको प्रोत्साहन भत्ता र सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७३.	जिल्ला कास्की, बहादुरे उच्च माध्यमिक विद्यालय, भदौरे, देउरालीमा विद्यालयको भवन निर्माण, छात्रवृत्ति अनुदान, पाठ्यपुस्तक, अनुदान रकम हिनामिना भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७४.	जिल्ला सङ्खुवासभा, खाँदबारी नगरपालिकाका नगरप्रमुखसमेतले विभिन्न शीर्षकमा अनियमितता गर्नुका साथै आफ्ना आफन्तलाई करारमा नियुक्ति गरी सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७५.	जिल्ला सर्लाही, सर्लाही अस्पताल, मलङ्गवामा प्रसूति सेवा लिएबापत नेपाल	२०८१/०६/०४

	सरकारको तर्फबाट यातायात खर्चबापत दिइने रु.५००।- बुझ्नेको भरपाईमा सही गराई रकम नदिएको भन्नेसमेत।	
१७६.	जिल्ला कास्की, माछापुच्छ्रे गाउँपालिकाअन्तर्गत खुपेखोला धिताल खानेपानी योजनाअन्तर्गत निर्माण गरिएको खानेपानी ट्याङ्की नापी किताबअनुसार नभएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७७.	जिल्ला दाङ, सिँचाई कार्यालय, तुलसीपुरमा ठेक्का पट्टा तथा जिन्सी सामान खरिदमा कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख र स्टोर प्रमुखको मिलोमतोमा थोरै मूल्यको सामान ल्याई धेरैको बिल बनाएको र ठेक्का पट्टामा टेन्डर ननिकाली आफन्तलाई कोटेशनमा ठेक्का दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७८.	जिल्ला महोत्तरी, सोनमा गाउँपालिकाको कार्यालयभन्दा ३०० मिटर पश्चिम गुलरिया जाने बाटोमा आ.व. २०७९/८० मा सञ्चालित योजना "सोनमा गाउँपालिका वडा नं. १ देखि सोनमा गाउँपालिका वडा नं. ४ गुलरियासम्म पी.सी.सी. सडक ढलान कार्यमा गुणस्तरहीन कार्य गरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१७९.	नेपाल टेलिकमको Wireless Service Directorate, Babarmahal, Kathmandu को Contract No.NDCL/WSD/ICB/03/078-79 को Supply, Delivery and Installation of High Gain Antenna and Accessories सम्बन्धी खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१८०.	जिल्ला धनुषा, विदेह नगरपालिकाका नगरप्रमुखसमेतको मिलेमतोमा आ.व. २०७८/०७९ मा बाँदर व्यवस्थापनको नाममा रकम निकास गरी जिल्ला दररेटलाई मतलब नराखी बिना आधार मनपर्दी तरिकाले लागत अनुमान तयार गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०७
१८१.	जिल्ला तनहुँ, आबुखैरेनी गाउँपालिका वडा नं. १ का कृषकहरूलाई अनुदानस्वरूप पशुपन्छी प्रवर्धन केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुरबाट बरादी दुग्ध विकास केन्द्रलाई घाँसको बिउ, ओछ्याउने म्याट्रेस र ठेलागाडा खरिद गर्नका लागि रु.५० लाख रकम निकास दिएकोमा अध्यक्ष उदयबहादुर के.सी. र सचिव दुर्गा पौडेलको मिलेमतोमा केही मात्र सामान खरिद गरी बाँकी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०७
१८२.	जिल्ला रौतहट, स्वास्थ्य कार्यालय, गौरका कार्यालय प्रमुखले स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट दैनिक भ्रमण भत्ता बुझ्नेकोमा सोही मितिमा स्वास्थ्य कार्यालय गौर, रौतहटबाट समेत दोहोरो दैनिक भ्रमण भत्ता बुझ्नेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०७
१८३.	जिल्ला सिराहा, विष्णुपुर गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरूले आ.व. २०७८/७९ र आ.व. २०७९/८० मा कानुनविपरीत दोहोरो सुविधा लिई पदीय दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०७
१८४.	जिल्ला मुस्ताङ, लो-घेकर गाउँपालिकामा आ.व. २०७७/७८ मा वडा कार्यालयका लागि फर्निचरका सामान खरिदमा गा.पा. को रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०७
१८५.	नापी कार्यालय, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापश्चिम) का नापी अधिकृत सुग्रीव	२०८१/०६/१०

	यादव र सर्वेक्षक विन्देश्वर साहसमेतको मिलेमतोमा साबिक सुनवल गा.वि.स. वडा नं. १ (ग) कित्ता नं. १७५५ को जग्गाको फाइल नक्सा बनाउने बहानामा सो जग्गाको पूर्वी भागमा रहेको सरकारी/सार्वजनिक जग्गा बिक्री गरेको भन्नेसमेत।	
१८६.	जिल्ला डोटी, बडिकेदार गाउँपालिका, वडा नं. १, पातल गाउँमा रहेको लालीगुराँस जनजागृति सामुदायिक वनका अध्यक्ष तारा सिंह छेडालले उक्त सामुदायिक वनबाट दुई पटक काठ बेची गाउँका उपभोक्ता कसैलाई पनि हिसाब किताब नदेखाएकाले अध्यक्ष तारा सिंह छेडालको कार्यकालमा भएका सम्पूर्ण सामुदायिक वनको कारोबार छानबिन गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१८७.	जिल्ला रोल्पा, लुङ्ग्री गाउँपालिका वडा नं. १, स्थित सरस्वती माध्यमिक विद्यालयको भवन निर्माण गर्दा गुणस्तरहीन सामग्रीहरूको प्रयोग गरी रु.८,००,०००।- रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१८८.	जिल्ला महोत्तरी, रामगोपालपुर नगरपालिका नगरकार्यपालिकामा व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालनार्थ वडा कार्यालयहरूका लागि डेस्कटप कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्क्यानर तथा फोरजी वायरलेस खरिद कार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन नै नगरी भुक्तानी दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१८९.	जिल्ला नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व), विनयी त्रिवेणी गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित लक्ष्मी आधारभूत विद्यालयमा रिक्त दरबन्दीमा करार शिक्षक नियुक्ति गर्दा शिक्षा शाखा प्रमुख भुपराज पाण्डेले गाउँपालिकाका कर्मचारी दिनेश कुमारको श्रीमती नियुक्ति गर्न प्रश्नपत्र बाहिर ल्याई परीक्षण अड्डामा हेरफेरसमेत गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१९०.	नेपाल टेलिकम, केन्द्रीय कार्यालयका चिफ फाइनान्सियल अफिसर प्रदीपराज उपाध्यायले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१९१.	काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडबाट खरिद प्रक्रियाहरूमा व्यापक अनियमितता गरी खरिद प्रक्रिया अधिकांश रूपमा अपारदर्शी तरिकाले कोटेसनबाट गरिएको, गुणस्तरयुक्त सामान खरिद र सोको प्रमाणीकरणको विवरण प्राप्त नभएको, दैनिक प्रशासनिक खर्चलगायत अन्य भत्ता र सेवा-सुविधाहरूमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१९२.	सातदोबाटोस्थित सुजुकी ट्रायल सेन्टर र भक्तपुर राधेराधेस्थित इजि वे ट्रायल सेन्टरले सामान्य नेपाली जनतासँग यातायात व्यवस्था विभाग, यातायात क्षेत्रका गिरोह तथा अन्य निकायसँगको मिलेमतोमा मनपरी शुल्क लिई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१९३.	जिल्ला झापा, गौरीगञ्ज गाउँपालिका वडा नं. ६ का वडा अध्यक्ष बढीनारायण यादवले सार्वजनिक पदको दुरुपयोग गरी गैरनेपाली नागरिकलाई नेपाली नागरिकता दिलाउन सिफारिस गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१९४.	नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिका तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक शरद विक्रम राणा, तत्कालीन अध्यक्ष बैकुण्ठ अर्याल र निर्देशक युवक	२०८१/०६/१०

	डङ्गोलसमेतले समिति मातहतका विराटनगरको Inland Clearance Depot (सुख्खा बन्दरगाह) Dry port/Integrated Check Post (ICP) को सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन कार्यको पट्टा बहालमा दिँदा अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बोलपत्रबाट प्रतिस्पर्धा नगराई म्याद थप गरी राज्यलाई करिब रु.४५,००,००,०००।- बराबरको आर्थिक हानि नोक्सानी पुऱ्याई गैरकानुनी सम्झौता गरी करोडौं रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
१९५.	जिल्ला दाङ, राजपुर गाउँपालिकाको आ.व. २०७७/७८ मा वितरण गर्ने भनी ६०/७० क्विन्टल गहुँको बिउ खरिद गरेकोमा वितरण नगरी हाल बिगिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१९६.	जिल्ला तनहुँ, व्यास नगरपालिका वडा नं. १० र ११ फराकचौरमा बिना दर्ता स्वीकृति बेगर खानी सञ्चालन गरी राज्यको स्रोत दोहन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१९७.	जिल्ला सर्लाही, लालबन्दी नगरपालिकाले आफू अनुकूल निर्देशिका बनाई कानुनी सल्लाहकार, नगरप्रमुख र उपप्रमुखको स्वकीय सचिव पदमा कर्मचारी भर्ना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
१९८.	जिल्ला धनुषा, रामस्वरूप रामसागर बहुमुखी क्याम्पसका मैथिली विषयका प्राध्यापक श्यामसुन्दर कापडीले मिति २०६८ मङ्सिरदेखि प्राध्यापक रहँदा रहुँदै कान्तिपुर पब्लिकेसनमा समेत काम गरी आर्थिक सुविधा लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
१९९.	जिल्ला सुनसरी, केन्द्रीय प्रविधि क्याम्पस, धरानका प्राध्यापक पशुपति मिश्रले झुटा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र पेस गरी सरकारी सेवामा कार्यरत रहेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२००.	जिल्ला इलाम, माइजोगमाई गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेको आदिवासी जनजाति सशक्तीकरण कार्यक्रममा विभिन्न जातका फलफूलका बोटबिरुवा खरिद, बाखा खरिदलगायतका औचित्य र उपयोगिता नभएका ठाउँमा खर्च गरी गाउँपालिकालाई हानि नोक्सानी पुऱ्याएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०१.	जिल्ला कैलाली, गोदावरी न.पा. बाट लेखापरीक्षण प्रतिवेदनका साथमा बेरुजु तथा असुली हुन बाँकी विवरणमा गवासी घण्टेश्वर सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका पूर्वअध्यक्ष भीम बोगटीले तिर्नुपर्ने जम्मा रु.२१,२४,३८६।- बेरुजु तथा असुलउपर हुन बाँकी रकम यथार्थ नदेखिएकाले कारोबारमा नभएको रकमको गलत विवरण पेस गरेको देखिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०२.	जिल्ला मकवानपुर, हेटौँडा उपमहानगरपालिकाको कुखेनी र चुरे क्षेत्र एवम् वडा नं. ६, ७, ८ र १५ को राप्ती खोला बगरमा मोतिदान कन्स्ट्रक्सनले सम्झौताविपरीत अवैध रूपमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा सङ्कलन गरी मिलेमतोमा रकम दुरुपयोग गरेको तथा निजी जग्गाको माटोमा समेत कर काटेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०३.	जिल्ला सुनसरी, सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, दुहवीका तत्कालीन प्रधानाध्यापक नागेन्द्रलाल देवले विद्यालयको सेड तथा विद्यालयमा रडरोगन लगाउने कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐनबमोजिम खरिद कार्य नगरी आफूखुसी प्राप्त रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०४.	जिल्ला नुवाकोट, सूर्यगढी गाउँपालिकामा निर्माण हुन लागेको गाउँपालिकाको	२०८१/०६/११

	प्रशासनिक भवन निर्माणको ठेक्का नं. SRM/W/NCB/080/81/05 मा विभिन्न क्राइटेरिया राखी सीमित बोलपत्रदाताहरूका लागि मात्र पुग्ने गरी बनाएको भन्नेसमेत।	
२०५.	जिल्ला मोरङ, सुनवर्षी नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित श्री महेन्द्र आधारभूत विद्यालयका प्रधानध्यापकले विद्यालयले बैना गरेको जग्गाको कागज ५ लाख रुपियाँ लिई जग्गाधनीलाई नै फिर्ता गरेको, बच्चाको किट सेटको लागि भनी प्राप्त ७० हजार अनुदानबाट किट सेट खरिद नै नगरी खाई मासेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०६.	जिल्ला सुनसरी, गढी गाउँपालिका वडा नं. ४ को वडा अध्यक्षसमेतको मिलेमतोमा ट्युबेल खरिद नगरी फर्जी बिल भरपाई बनाई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०७.	जिल्ला मोरङ, जहदा गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित श्री दुर्गा मा.वि., मझरेमा भवन निर्माण कार्य गर्दा भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०८.	जिल्ला काठमाडौँ, कलङ्की ७ (ख) हाल का.म.न.पा. वडा नं. १४ सिट नम्बर १०२-११४३-१७ मा मालपोत कार्यालय, डिल्लीबजारबाट पारित सर्तनामा लिखतबमोजिम बाटो छाडी प्रयोगमा आएकोमा हालसाविकका बखत मोठ सेस्तामा जग्गाधनी दानबहादुर तामाङ, नापी कार्यालय र मालपोत कार्यालयका कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा बाटो नै लोप गराई कि.नं. ३४० ३४१ र ३४२ का कित्ताहरू बिक्री वितरण गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२०९.	जिल्ला दाङ, सहरी विकास तथा भवन कार्यालयमा आ.व. २०७७/७८ मा टेन्डर भई प्युठानको बिजुवारमा सडक विस्तार, नाला निर्माण तथा स्टोन बिछ्याउने कार्य इस्टिमेटबमोजिम नगरी इन्जिनियर र ठेकेदारको मिलेमतोमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१०.	जिल्ला धनुषा, हंसपुर नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित आधारभूत विद्यालय, हंसपुरको प्रधानध्यापक अशोककुमार मिश्रले विद्यालयको नाममा रहेको पोखरीको आम्दानीबाट उठेको रकमको हिनामिना गरेको तथा विद्यालयमा वास्तविक विद्यार्थीभन्दा बढी विद्यार्थी सङ्ख्या देखाएर छात्रवृत्ति रकम र खाजा कार्यक्रमको रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२११.	स्वास्थ्य सेवा विभाग, परिवार कल्याण महाशाखा, टेकुकी जनस्वास्थ्य अधिकृत कल्पना पाण्डेले एउटै भ्रमण आदेश विभिन्न संस्थामा पेस गरी पटक पटक गैरकानुनी भुक्तानी लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१२.	जिल्ला धनुषा, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, जनकपुरधामले २५ वटा हेमोडायलाइसिस मेसिनको खरिदमा सेटिङ गरी कम रकम कबोल गर्ने कम्पनीलाई बाइपास गर्दै बढी रकम कबोल गर्ने कम्पनीलाई खरिदको जिम्मा दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१३.	जिल्ला कैलाली, सामाजिक विकास मन्त्रालयले आ.व. २०७५/७६ मा प्रदेश मातहतका जिल्लाहरूमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर, औषधी वितरण र गोष्ठी सञ्चालन गर्दा दोहोरो सेवा सुविधा लिई आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१४.	जिल्ला बझाङ, साइपाल गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राधाकृष्ण	२०८१/०६/११

	जोशी र लेखापाल गजाधर साकीले गाउँपालिकाको विभिन्न शीर्षकको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
२१५.	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा खरिदार पदमा कार्यरत दिपेन्द्र ढुङ्गाना र परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, बल्लुमा कार्यरत निजकी श्रीमती शोभा ढुङ्गानाले १/२ दिनमै ट्रान्सक्रिप्ट तथा प्रोभिजनल सर्टिफिकेट बनाइदिने भनी विभिन्न परिक्षार्थीहरूसँग १० गुणा बढी रकम दलालीको रूपमा खाएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१६.	जिल्ला चितवन, भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. ७ मा प्रदेश सरकार र अन्य विभिन्न बजेटबाट निर्माण भएको कृष्णपुर खेल मैदान समितिका पदाधिकारी, वडाध्यक्ष र निर्माण कार्य हेर्ने जिम्मा लिएका प्राविधिकसमेतको मिलेमतोमा प्राप्त रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१७.	जिल्ला दाङ, साबिक पुरन्धारा गा.वि.स.-८ स्थित जलुकेमा सञ्चालित खानेपानी आयोजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१८.	जिल्ला कपिलवस्तु, कृष्णनगर नगरपालिकाबाट आ.व. २०७४/७५ र २०७५/७६ मा सडक बत्ती जडान गर्ने कार्यका लागि विनियोजित रकमबाट सम्झौताअनुसारको काम नगरेको, सिलाइ कटाइ तालिम सञ्चालन तथा फर्निचर खरिदमा सरकारी रकम हिनामिना गरेको र सवारी चालक नियुक्तिमा प्रक्रिया नपुऱ्याएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२१९.	जिल्ला जाजरकोट, छेडागाड नगरपालिका वडा नं. ११ स्थित बाल मा.वि. झापामा २०६९ सालदेखि विद्यालयमा मसलन्द खर्च, पाठ्यपुस्तक रकम, परीक्षा शुल्क, रजिस्ट्रेसन शुल्क, कम्प्युटर खरिदलगायतका विभिन्न शीर्षकको रकम तथा विद्यालयमा आएको भौतिक निर्माणतर्फको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/११
२२०.	भ्यू टावर निर्माण कार्यलाई कानुनविपरीत टुक्र्याई आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२१.	जिल्ला चितवन, नेपाल बैङ्क लि., नारायणगढ शाखाका सहायक प्रबन्धक सदिविच्छा कार्कीले बदनियतपूर्वक गलत लिखत खडा गरी ग्राहकको नाममा जम्मा गर्नुपर्ने रकम आफ्नो तथा आफ्नो भाइको नाममा जम्मा गरी भ्रष्टाचारजन्य कार्य गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२२.	जिल्ला रौतहट, गरुडा नगरपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा कमसल मोबाइल खरिद गरी बढी बिल भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२३.	जिल्ला लमजुङ, दुधपोखरी गाउँपालिका वडा नं. ५ को वडा भवन निर्माण योजनामा कमसल सामग्री प्रयोग गरी मापदण्डविपरीत भवन निर्माण गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२४.	जिल्ला दैलेख, आठबिस नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालयमा २ कोठे भवन निर्माणका लागि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्राप्त रकम किर्ते छाप र लेटरप्याड प्रयोग गरी विद्यालयको खाताबाट रकम निकाली हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२५.	जिल्ला रूपन्देही, कोटहीमाई गाउँपालिका वडा नं. ७ स्थित पासिडिहवामा आ.व.	२०८१/०६/१८

	२०७५/७६ मा प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराएको अनुदानबाट निर्माण भएको खेलकुद मैदानमा आर.सी.सी. फेन्सिङ पोल र तारजाली (Barbed Wire) सम्बन्धी कार्य प्राविधिक मूल्याङ्कनअनुसार नापी किताबमा रहेको तर हाल उक्त कार्य स्थलगत अनुगमनको क्रममा नदेखिएकाले हचुवाको भरमा भुक्तानी गरी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
२२६.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिकास्थित रामघाटबाट नदीजन्य पदार्थको बिक्री वितरणमा राजस्व चुहावट गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२७.	सडक विभागअन्तर्गतको निर्माणाधीन आयोजना चावहिल-जोरपाटी-साँखु सडकखण्डमा विभिन्न बहाना गरी निर्माण कार्यमा ढिलाइ गरेको, प्रचलित ऐन, नियम तथा सम्झौताका सर्तहरू बमोजिम निर्धारित समयमा गुणस्तरयुक्त निर्माण कार्य सम्पन्न नगरी नेपाल सरकारलाई हानि नोक्सानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२८.	जिल्ला रूपन्देही, सिद्धार्थनगर नगरपालिका वडा नं. २ मा निर्माण गरिएको पञ्चबाटिका पार्कको डिजाइनमा त्रुटि रहेको तथा वास्तविक कार्यभन्दा बढी भुक्तानी दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२२९.	जिल्ला रौतहट, गढीमाई नगरपालिकाका प्रमुखसमेतको मिलेमतोमा बागमती नदीबाट ढुङ्गा, गिट्टी र बालुवा निकासीको ठेक्कामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३०.	जिल्ला सप्तरी, हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका वडा नं.- ४ स्थित अर्जीमा भइरहेको पुल निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३१.	कैलाली जिल्लास्थित धनगढी राजघाट जोड्ने मोहना नदीको पुल ठेक्का सम्झौता समयभित्र निर्माण कार्य पूरा नभई पटक पटक म्याद थप गर्दासमेत पुल बन्न नसकेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३२.	यातायात व्यवस्था कार्यालय, सवारी चालक अनुमतिपत्र, ललितपुरबाट नेपाली सेनामा कार्यरत रामकुमार मिजार र शर्मिला दुलालसमेतलाई कुनै पनि परीक्षामा सामेल नभई सवारी चालक अनुमतिपत्र दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३३.	पुष्पलाल लोकमार्ग (मध्यपहाडी आयोजना, पश्चिम खण्ड) अन्तर्गत नुवाकोट जिल्लामा सञ्चालित Upgrading of Road to Gravel Standards Including Construction of Earthworks, Structural works सम्झौताअनुसार समयमा सम्पन्न नगरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३४.	जिल्ला चितवन, सडक डिभिजन, भरतपुरबाट निर्माणाधीन देवघाट-ठिमुरा सडकखण्डमा पर्ने त्रिशुली नदी माथिको पुल निर्माण क्रममै भत्किएको हुँदा स्पेसिफिकेसनबमोजिम निर्माण कार्य नगरी गुणस्तरहीन कार्य गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३५.	नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणअन्तर्गत त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा थाई एयरवेजले प्राप्त गरेको सेल्फ ग्राउन्ड ह्याण्डलिङ सेवाको अनुमति सम्बन्धमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३६.	जिल्ला गुल्मी, मदाने गाउँपालिका वडा नं. ३, सिर्सेनी र वडा नं. ६, पुर्कोट दह जोड्ने खोलामा निर्माणाधीन फलाटे पुल समयमा सम्पन्न नभएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३७.	जिल्ला पाँचथर, हिलिहाड गाउँपालिका वडा नं. ४ मा सञ्चालित श्री सिद्ध माध्यमिक विद्यालयको निर्माणाधीन भवनमा गुणस्तरहीन सामग्री प्रयोग गरेको	२०८१/०६/१८

	भन्नेसमेत।	
२३८.	जिल्ला धनुषा, धनौजी गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय, गौरदहामा भवन निर्माण तथा कम्प्युटर सेट खरिदमा कानुनविपरीत सम्झौता गरी गुणस्तरहीन कार्य गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२३९.	जिल्ला नवलपरासी, सुनवल नगरपालिका वडा नं. १३, बडेरामा सञ्चालित बडेरा खानेपानी सरसफाइ उपभोक्ता समितिले आ.व. २०७९/८० मा फिल्टर निर्माणका लागि प्राप्त अनुदान रकम काम नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२४०.	हुलाकी राजमार्ग योजना कार्यालय, जनकपुर, धनुषाअन्तर्गत निर्माण भएका सडकहरूमा दोहोरो भुक्तानी भएको तथा पुलहरूको निर्माण कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२४१.	जिल्ला रामेछाप, लिखु तामाकोसी गाउँपालिका वडा नं. १, दुरागाउँबाट होपिना भिरखर्कसम्म जाने सडकको योजनामा श्वेतगङ्गा हाइड्रोपावर कम्पनीबाट समेत सहायता लिई योजनामा डुप्लिकेसन गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२४२.	जिल्ला मकवानपुर, डाडडुङ्गे सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, हेटौडा-११, ले मनोमानी ढङ्गले काठ फर्निचर वितरण गरेको, अनुमतिभन्दा बढी रुख काटेको, बेम्बो पार्क निर्माणमा हिसाब किताब पारदर्शी नगरेको, आफुखुसी सामुदायिक भवन निर्माणको काम गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२४३.	जिल्ला सिराहा, मिर्चैया नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित श्री माध्यमिक विद्यालय, राघोपुरमा कार्यालय सहयोगी पदमा कार्यरत अनितकुमार यादवले सवारी ज्यान मुद्दामा कैदमा रहेको अवधिको समेत तलब भत्ता लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२४४.	जिल्ला सर्लाही, तत्कालीन हरिवन गा.वि.स. वडा नं. ६ (अ) कित्ता नं. १४२ को क्षेत्रफल ०-०-१५ को साविक ग्रामीण आवास तथा बस्ती विकास कम्पनी लि. को जग्गा कित्ते गरी अर्कैको नाममा कायम गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१८
२४५.	जिल्ला पर्सा, छिपहरमाई गाउँपालिका, भिस्वामा वडा कार्यालयमा पर्खाल तथा चौतारा र ग्यारेज निर्माण कार्यमा बढी रकम भुक्तानी भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२४६.	जिल्ला कपिलवस्तु, मालपोत कार्यालय तौलिहवाका कार्यालय सहयोगी विश्राम तेली र तामेलदार राकेशकुमार चौधरीले तामेली शाखामा सेवाग्राहीबाट घुस (रिसवत) रकम लेनदेन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२४७.	जिल्ला महोत्तरी, जलेश्वर नगरपालिका वडा नं. १०, सारीस्थित माँ नागरिक सचेतना केन्द्रले जलेश्वर नगरपालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा बोरिड जडान कार्यका लागि विनियोजित बजेट रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२४८.	जिल्ला रौतहट, फतुवा विजयपुर नगरपालिका-६ स्थित बलानदेखि मुसहर टोल हुँदै जाने सडक निर्माण कार्यमा पहिलो रनिड बिल बराबरको रकम दोहोरो भुक्तानी गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२४९.	जिल्ला पाल्पा, तानसेन नगरपालिका वडा नं. ४, सिलखान टोलमा NIC-ASIA बैङ्कदेखि गोलोघरसम्मको सडकमा Flag Stone राख्ने कार्यमा लागत इस्टिमेटभन्दा कम काम गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२५०.	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, इटहरीमा कार्यरत शाखा	२०८१/०६/३०

	अधिकृत कृष्ण सुवेदीले कर्तव्य मानव नामको फेसबुकबाट धम्की दिएर पैसा माग गरेको भन्नेसमेत।	
२५१.	नेपाल प्रहरीको विभिन्न २१ वटा हिमाली जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरूमा आ.व. २०७९/८० मा सेटिङ मिलाई हिमाली सामान आइटमको ठेक्का एउटै सप्लायर्सलाई दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२५२.	जिल्ला कपिलवस्तु, मायादेवी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा कृषिमा विनियोजित बजेटबाट सामग्री खरिद गर्नुपर्नेमा गत आर्थिक वर्षमै खरिद गरेका सामग्रीहरू वितरण गरी फर्जी बिल बनाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२५३.	जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक, चौरीदेउराली गाउँपालिकामा विभिन्न आ.व. मा सञ्चालित विभिन्न आयोजनाहरूमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२५४.	सस्पेन्सन ब्रिज डिभिजन, ललितपुरमा विभिन्न योजनाहरूको अनुगमन र मूल्याङ्कन भ्रमण खर्च भुक्तानी लिँदा फर्जी बिल/ हवाई टिकट पेस गरी तथा नियमविपरीत बढी दैनिक भत्ता भुक्तानी लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२५५.	प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेतमा आ.व. २०७८/७९ मा OMR Machine, Printing तथा Photocopy Machine खरिद प्रक्रियामा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२५६.	राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्, त्रिपुरेश्वरमा सदस्य सचिवसमेतले नवौँ राष्ट्रिय खेलकुदमा किट्स ब्यागलगायत खेलकुद सामग्री, सवारीसाधन तथा होटेल प्रयोगसमेतमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/३०
२५७.	जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयले भन्सार महसुल लगाई असुल गर्ने प्रयोजनका लागि Light Liquid Paraffin लाई गलत उप-शीर्षकमा वर्गीकरण गरी राजस्व चुहावट गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२५८.	जिल्ला दैलेख, आठबिस नगरपालिका वडा नं. ६ स्थित एकता कृषि तथा पशुपालन सहकारीले बाख्रापालनको लागि नगरपालिका र भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सुर्खेतबाट प्राप्त रकम दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२५९.	जिल्ला लमजुङ, मध्यनेपाल नगरपालिकाबाट आ.व. २०७७/७८ मा गण्डकी प्रदेश सरकार, विशेष अनुदान दलित विकास कार्यक्रमअन्तर्गत जस्तापाता खरिद वितरण कार्यक्रममा विनियोजित बजेटमा बढी लागत अनुमान तयार गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६०.	जिल्ला मनाङ, चामे गाउँपालिका वडा नं. ४ मा आ.व. २०७८/७९ मा सञ्चालित साङ्ग्राला होटलदेखि चिहानघाटसम्मको तटबन्ध योजनाअन्तर्गत त्रिचुङल्दा बस्ती संरक्षण आयोजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६१.	जिल्ला सिन्धुली, गोलन्जोर गाउँपालिका, वडा नं. २ का वडाध्यक्षसमेतको मिलेमतोमा भुकम्पमा परी भत्किएका घरहरूको पुनर्निर्माण का लागि दिइएको पहिलो किस्ताअनुसार निर्माण गर्नुपर्ने कुनै संरचना नबनाइ दोस्रो र अन्तिम किस्ता रकम भुक्तानी गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६२.	जिल्ला रामेछाप, लिखु तामाकोसी गाउँपालिका, दुरागाउँस्थित त्रिपुरेश्वर उच्च मा.वि. मा दुईकोठे RCC भवन निर्माणलगायतका योजनामा अनियमितता गरेको	२०८१/०७/०८

	भन्नेसमेत।	
२६३.	जिल्ला रामेछाप, खाँडादेवी गाउँपालिकामा डिजिटल बोर्ड खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६४.	जिल्ला रूपन्देही, सम्मरीमाई गाउँपालिका वडा नं. २, रामनगर झगरहवा प्रा.वि. मा शिक्षण सिकाइ अनुदान कोटा बन्द भए पनि मिलेमतोमा शिक्षक नियुक्तिलाई निरन्तरता दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६५.	नेपाल पर्यटन बोर्ड, गण्डकी प्रदेश कार्यालय, पोखराका प्रमुखसमेतले कोषबाट नियमविपरीत रकम झिक्ने र खर्च गर्ने गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६६.	जिल्ला सप्तरी, बोदेबरसाइन नगरपालिकामा आ.व. २०७६/७७ मा कोरोना सङ्क्रमण कालमा राहत सामग्री खरिद तथा वितरणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६७.	जिल्ला बारा, साविक कुडवा गा.वि.स. वडा नं. ९ स्थित श्री नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय, बलधुसवाका प्रधानाध्यापकसमेतले शौचालय निर्माण, पी.सी.एफ. छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तकलगायतको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६८.	पशुपति क्षेत्र विकास कोष, देवपत्तन, काठमाडौँमा मिलेमतोमा शिवरात्री पर्वलाई लक्षित गरी मन्दिर सजावट गर्ने कार्यको ठेक्कामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२६९.	काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी बोर्डका कार्यकारी निर्देशकले नियमावलीविपरीत पारिश्रमिक र सेवा सुविधा लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/०८
२७०.	जिल्ला कैलाली, धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नं. ७ स्थित सरस्वती मा.वि., मनिहराका प्रधानाध्यापकसमेतले विद्यार्थी पोसाक, स्टेसनरी सामान खरिद, भवन निर्माणलगायतका विषयमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७१.	जिल्ला कञ्चनपुर, वेदकोट नगरपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र २०७८/७९ मा विभिन्न विद्यालयहरूको ICT Lab लगायतको खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७२.	जिल्ला जुम्ला, तातोपानी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमेतको मिलेमतोमा स्यानिटरी प्याड खरिद कार्यमा सार्वजनिक खरिद नियमावलीविपरीत खरिद कार्य दुवैगुण गुणस्तरहीन स्यानिटरी प्याड खरिद गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७३.	जिल्ला हुम्ला, अदानचुली गाउँपालिका वडा नं. २ मा पहिरो नियन्त्रणको लागि प्राप्त रकम मिलेमतोमा हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७४.	जिल्ला मकवानपुर, भिमफेदी गाउँपालिका वडा नं. ८ स्थित बागमती खोलामा बिना प्रतिस्पर्धा सिधै ठेक्का प्रदान गरी नदीजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७५.	जिल्ला सर्लाही, बलरा नगरपालिका वडा नं. १० स्थित श्री महादेव जनता प्रा.वि. मा लागत इस्टिमेटबमोजिमको निर्माण सामग्री प्रयोग नगरी भवन निर्माण गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७६.	पर्सा जिल्लाअन्तर्गतका विभिन्न राष्ट्रिय वनबाट मिलेमतोमा जङ्गल फडानी गरी काठ तस्करी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६

२७७.	जिल्ला धनुषा, सहिदनगर नगरपालिका वडा नं. ६ का वडा अध्यक्षले आफ्नो अधिकार नभएको विषयमा बरहकी पोखरी बिना प्रतिस्पर्धा ठेक्का लगाई सो ठेक्काबाट प्राप्त रकम राज्य कोषमा दाखिला नगरी आफुखुसी खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७८.	जिल्ला चितवन, भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. १, देवघाटस्थित त्रिशुली नदी किनारमा निर्माण भएको गोलघर निर्माण कार्यमा सम्बन्धित प्राविधिक र उपभोक्ता समितिले उचित योजना स्थलको छनोट नगरेको तथा गुणस्तरहीन सामग्री प्रयोग गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२७९.	जिल्ला काठमाडौं, युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोष, अनामनगरले हिमशिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. समेतका सहकारीहरूमा कर्जा प्रवाह गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२८०.	जिल्ला पर्वत, कुस्मा नगरपालिका वडा नं. ३ को वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य इष्टिमेटअनुसार नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/२६
२८१.	जिल्ला सुनसरी, भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिकाबाट सञ्चालित सडक विस्तार, भवन निर्माणजस्ता कार्यमा प्राविधिकहरूको दैनिक खर्चबापतको रकम सम्बन्धित प्राविधिकलाई नदिई गाउँपालिकासमेतको मिलेमतोमा हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२८२.	जिल्ला मकवानपुर, हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा नं. १३ पदमपोखरीस्थित महेन्द्र माध्यमिक विद्यालयका निवर्तमान प्रधानाध्यापक शङ्करबहादुर थिङसमेतले विद्यालयको विभिन्न शीर्षकको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२८३.	जिल्ला सिराहा, औरही गाउँपालिका वडा नं. २ मा आ.व. २०७९/८० मा रामजानकी मन्दिरदेखि बनिनिया स्कूलसम्म ग्राभेल योजनामा पहिला नै पटक पटक ग्राभेलको काम भएको सडकमा केही ग्राभेल मात्र छरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२८४.	जिल्ला धनकुटा, सहिदभूमि गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित सुन्तला पार्क निर्माणमा जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरू समेतको मिलेमतोमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२८५.	जिल्ला दैलेख, गुराँस गाउँपालिका वडा नं. ७ स्थित प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट सञ्चालित लामाकाटियादेखि झुजसम्म गोरेटो बाटो निर्माण कार्यमा कामै नगरेका व्यक्तिलाई मिलेमतोमा रकम भुक्तानी दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२८६.	जिल्ला बर्दिया, बाँसगढी नगरपालिका, वडा नं. ८ स्थित श्री त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा कम्प्युटर खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२८७.	जिल्ला मकवानपुर, बागमती गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित टुँडिखेल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका पदाधिकारीहरूले वन क्षेत्रका रुखहरू कटान गर्ने उद्देश्यले बिना योजना सडक निर्माण कार्यको ढुयाक खोलेको लगायत विभिन्न शीर्षकमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२८८.	जिल्ला अस्पताल, रौतहटको भवन निर्माण कार्यमा गुणस्तरहीन सामग्री प्रयोग गरी	२०८१/०७/३०

	तथा समयमै काम सम्पन्न नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
२८९.	जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक, रोसी गाउँपालिका वडा नं. ११ र १२ मा सामुदायिक विद्युतीकरणमार्फत् विद्युतीकरण गर्ने कार्यमा सम्झौताबमोजिम काम नगरेको तथा स्थानीयबाट उठाएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९०.	जिल्ला दाङ, गढवा गाउँपालिका वडा नं. ५ मा आ.व. २०७५/७६ मा प्रनाहा खोलामा पुल निर्माण गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९१.	जिल्ला सिराहा, अर्नमा गाउँपालिकामा आ.व. २०७७/७८ मा रामजानकी चोकदेखि बालुवा टोल पोखरीसम्मको सडक कालोपत्रे गर्दा गुणस्तरहीन काम गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९२.	जिल्ला बर्दिया, बाँसगढी नगरपालिका वडा नं. ७ चौधरिया गाउँ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वनभित्रबाट अवैध रूपमा काठ निकास गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९३.	जिल्ला दार्चुला, मालिकार्जुन गाउँपालिका वडा नं. ८ पस्तीस्थित शङ्करपुर क्याम्पस भवन निर्माणमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९४.	जिल्ला पाल्पा, रम्भा गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित जुनकिरी समाज, नेपालका अध्यक्षसमेतले आ.व. २०७८/७९ मा ट्रस बनाउनका लागि निकास गरेको रकमबाट आफैले भोगचलन गरेको निजी जग्गामा ट्रस बनाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९५.	जिल्ला दैलेख, डुङ्गेस्वर गाउँपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा सेनिटरी प्याड खरिद गर्दा बढी लागत अनुमान स्वीकृत गरी तथा न्यून मापदण्डको सामान खरिद गरी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९६.	जिल्ला सुर्खेत, भेरीगङ्गा नगरपालिकाको वास सहजकर्ता छनोटमा निहित स्वार्थका लागि अन्तिम नतिजा प्रकाशनमा ढिलाइ गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९७.	जिल्ला सप्तरी, डाक्नेश्वरी नगरपालिकाका प्रमुखसमेतको मिलेमतोमा निजी पोखरीमा घाट निर्माणलगायतका कार्य गर्न सरकारी बजेट प्रयोग गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०७/३०
२९८.	शैक्षिक सत्र २०७७ मा पाठ्यक्रम विकास केन्द्रसँगको मिलेमतोमा निजी पाठ्यपुस्तक प्रकाशकहरूले स्वीकृति बिना नै पाठ्यपुस्तक प्रकाशन गरी बजारमा बिक्री गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
२९९.	जिल्ला सिराहा, श्री जनता मा.वि., फुलकाहाकट्टी-५ को आर्थिक वर्ष २०६७/६८, २०६९/७० मा भवन निर्माण, शौचालय निर्माण एवम् छात्रवृत्ति वितरण गर्न निकास गरेको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३००.	जिल्ला सर्लाही, छतौना गा.वि.स. मा निर्माण हुन लागेको इलाका स्वास्थ्य चौकी भवनमा इस्टिमेटअनुसार क्रसरबाट फुटालिएको गिट्टी र स्थानीय लोकल बालुवा प्रयोग गरी सर्तअनुसार काम नगरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३०१.	रेडियो नेपालले आह्वान गरेको बोलपत्रमा बोलपत्रदाताहरू S.K. Trading र Falcon/Tangent JV ले E-bidding मार्फत् पेस गरेको बोलपत्रमा बढी मूल्य प्रस्ताव गरेको बोलपत्रदातालाई आशयको सूचना (LOI) दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३०२.	जिल्ला दार्चुला, मालिकार्जुन गाउँपालिका वडा नं. ८ स्थित शङ्करपुर मा. वि.	२०८१/०८/०६

	पस्ती, दार्चुलाको रु.४०,००,०००।- को लागतमा निर्माण भएको भवन गुणस्तरहीन रहेको भन्नेसमेत।	
३०३.	जिल्ला लमजुङ, बैँसीसहर नगरपालिकाले भाडामा लगाएको नगरपालिकाको सटरको भाडा रकम सम्झौताअनुसार नगरपालिकाको राजस्व खातामा जम्मा नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३०४.	जिल्ला पाल्पा, मातागढी गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाले शैक्षिक गुणस्तरको लागि मिडासको सफ्टवेयर खरिद गर्दा बिल मिलाएर कमिसन खाएको, ७ लाख खर्च देखाएर ७ लाखमध्ये ३ लाख मात्र दिएर ४ लाख भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३०५.	जिल्ला सिराहा, श्री जनता माध्यमिक विद्यालय, फुलबरियाका पूर्व प्र.अ. राजेन्द्र यादवले विद्यालयको आ.व. २०७२/७३ मा रु. १ लाख ५० हजार पेशकी लिई हालसम्म काम नगरेको, छात्रवृत्तिको लागि निकासी भएको रकम रु.४२,०००।- हिनामिना तथा आ.व. २०७३/७४ देखि विभिन्न अवैधानिक शीर्षकमा विद्यार्थीहरूबाट शुल्क असुल्ने गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३०६.	जिल्ला दाङ, बङ्गलाचुली गाउँपालिकामा स्टोर शाखामा कार्यरत कर्मचारीले विभिन्न सामग्री खरिद गर्ने क्रममा कमिसन लिने गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३०७.	प्रसौनी गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित पतन्जली उद्योगदेखि नर्कटुवा जाने सडक ढलान कार्यको गुणस्तर M20 Grade Concrete को Strength 20N/mm2 हुनुपर्नेमा 18.49 N/mm2 भएको, ठाउँठाउँमा ढलान भत्किएको, निर्माण सामग्रीहरूको Lab Test नभएको र Visual Inspection बाट समेत निर्माण सम्पन्न संरचनाको गुणस्तर सन्तोषजनक नरहेको देखिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/०६
३०८.	जिल्ला जाजरकोट, क्षेत्र नं. २ अन्तर्गत पर्ने मोर्के खोला पुल निर्माणको कार्य ठेकेदारले बीचमै छाडेको, समयमै बैङ्क ग्यारेन्टीको म्याद थप नगरेका कारणले निर्माण व्यवसायीलाई बढी भुक्तानी भई उक्त रकम हालसम्म पनि असुलउपर नहुँदा नेपाल सरकारलाई हानि नोक्सानी भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३०९.	जिल्ला कालीकोट, नरहरिनाथको सालिक निर्माण योजनामा इस्टिमेटअनुसार काम नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१०.	जिल्ला डोटी, सेती प्राविधिक शिक्षालयका प्रमुखसमेतले आ.व. २०७७/७८ मा शिक्षालयभित्र सञ्चालन भएका विभिन्न मर्मत योजनाहरूमा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३११.	जिल्ला पर्वत, फलेवास नगरपालिका वडा नं. १, कार्कीनेटामा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण सम्पन्न भएको करिब दुई वर्ष भइसकदा पनि रकम फरफारक नभएको, भवन हस्तान्तरण भई सञ्चालनमा नआएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१२.	पृथ्वी राजमार्गको चुमखोला र गोरखाको बुटार जोड्ने निर्माणाधीन ११ करोड लागतको बेली ब्रिज पुल व्यवसायीको लापरवाहीका कारण सम्झौताबमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न नभएकाले सरकारी हानि नोक्सानी भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१३.	जिल्ला डडेल्धुरा, अमरगढी नगरपालिका, वडा नं. ३ आइतबजारस्थित मौसमी फलफुल तथा तरकारी भण्डारण तथा सङ्कलन केन्द्र निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३

३१४.	जिल्ला रुकुम (पश्चिम भाग), सानीभेरी गाउँपालिका वडा नं. ३ मा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा बोटविरुवा खरिदका लागि विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१५.	जिल्ला झापा, अर्जुनधारा न.पा. वडा नं. ८ स्थित शनिश्चरे माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क पुस्तक वितरण गरेको भनी बढी पुस्तकको भरपाई गराएर रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१६.	जिल्ला सप्तरी, जनता राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालय, बोदेबरसाइनका प्रधानाध्यापक वैद्यनाथ यादवले भौतिक निर्माणका लागि प्राप्त रकमबाट निर्माण कार्य अधुरै छाडी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१७.	जिल्ला पर्सा, बिन्दवासिनी गाउँपालिका, वडा नं. ४ का वडा अध्यक्षसमेतले आ.व. २०७८/७९ र आ.व. २०७९/८० मा सिफारिसबापतको राजस्व रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१८.	जिल्ला कैलाली, धनगढी उपमहानगरपालिका वडा नं. १ मा सञ्चालित श्री त्रिनगर मा.वि. का प्रधानाध्यापकलगायतका पदाधिकारीहरूले टेन्डर प्रक्रिया बिना नै विद्यालयको स्वामित्वमा रहेको सटरहरू भाडामा दिई प्राप्त रकम अनियमितता गरेको तथा व्यवस्थापन समितिको निर्णय नगराई शिक्षक भर्ना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३१९.	जिल्ला रूपन्देही, बुटवल उपमहानगरपालिका-१४ साविक सेमलार गा.वि.स. वडा नं. ३ को विभिन्न कित्ताका जग्गाधनीहरूले कि.नं. १७७ को सार्वजनिक नदी उकास जग्गा नापी कार्यालय र मालपोत कार्यालय, रूपन्देहीका कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा विभिन्न व्यक्तिहरूको नाममा फाइल नक्सा तयार गरी सेस्ता बढाएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३२०.	जिल्ला दैलेख, भैरवी गाउँपालिकाले एम्बुलेन्स सञ्चालनबाट प्राप्त रकमको अभिलेख नराखी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/१३
३२१.	जिल्ला सुनसरी, धरान उपमहानगरपालिका वडा नं. २० साविक घोषा गा.वि.स. वडा नं. ८ (ड) को कि.नं. ९ ज.वि. २ जिल्ला सुनसरी धरान उपमहानगरपालिका वडा नं. २० बस्ने वर्ष ७१ को पूर्णबहादुर तामाङको नाममा फिल्डबुक कायम भएकोमा नेपाल सरकारले छुट जग्गा दर्ता नखुलाएको अवस्थामा नापी कार्यालय, मालपोत कार्यालय, वडा कार्यालय तथा भूमाफियासमेतको मिलेमतोमा गैरकानुनीरूपमा दर्ता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३२२.	फ्रान्सको पेरिसस्थित नेपाली राजदूतावासले आर्थिक वर्ष २०८२/०८२ मा पोर्चुगलको राजधानी लिस्बनमा सञ्चालन भएको राहदानी शिविरमा प्रति राहदानी थप २५ युरो लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३२३.	जिल्ला डोल्पा, त्रिपुराकोट गाउँपालिका वडा नं. २ मा रहेको मदरल्याण्ड फोकसुण्डो एकेडेमीले २०६४ सालदेखि हालसम्मको रु.१४ लाख नवीकरण र जरिवानाबापतको राजस्व रकम तिर्नुपर्नेमा सो रकम नतिरी कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालयका शाखा अधिकृत भीमबहादुर बस्नेत र दुर्गादेवी खनाल मिली रु. १४ हजार मात्र दाखिला गर्न लगाएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३२४.	जिल्ला दार्चुला, शैल्यशिखर नगरपालिका वडा नं. २ स्थित भूमिराज आधारभूत	२०८१/०८/२०

	विद्यालय, तौकीका प्रधानाध्यापक हरिना भट्टले आ.व. २०७६/७७ मा विद्यालयलाई दुईकोठे भवन निर्माणबापत प्राप्त रु.१५ लाखमा गुणस्तरहीन भवन निर्माण गरेको भन्नेसमेत।	
३२५.	जिल्ला डोटी, सायल गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित दैना घोगातल सडक पहिले नै बनेकोमा आ.व. २०७५/७६ मा सोही सडकको नाममा रकम भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३२६.	जिल्ला कालिकोट, रास्कोट नगरपालिकाका नगरप्रमुख धर्मराज शाहीले नगरपालिकाले आ.व. २०८०/८१ मा क्षेत्रडी सिँचाइ कुलो निर्माण कार्यका लागि गरेको ठेक्का नं. RM/080-81/IRI/Works/NCB-01 मा मिलेमतो गरी सबैभन्दा बढी अङ्क कबोल गर्ने नगरप्रमुखको आफ्नै भाइको नाममा दर्ता भएको एस के एस विल्डर्स एण्ड अर्डर सप्लायर्सलाई छनोट गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३२७.	जिल्ला हुम्ला, अदानचुली गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित चाँफादेखि कुना सिँचाइ योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३२८.	जिल्ला सुर्खेत, साविक लगाम गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थित श्री नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक कर्णबहादुर कठायतले आ.व. २०७२/७३ मा विभिन्न काममा रकम हिनामिना गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३२९.	जिल्ला बाँके, राप्तीसोनारी गाउँपालिका वडा नं. ७ मा पर्ने मण्डफवा वन उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष हनिफ खाँसमेतले सिक्टा सिँचाइ आयोजनाको पूर्वी नहर योजनाअनुसार कटान भएको काठ ठेकेदारलाई बिक्री गरी प्राप्त भएको रकम, उपभोक्ताहरूबाट विभिन्न शीर्षकअन्तर्गत उठाएको र जरिवाना तथा दस्तुरबापतको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३३०.	जिल्ला पर्वत, कुस्मा नगरपालिका वडा नं. २ मा रहेको कालिका माध्यमिक विद्यालयको जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइबाट निर्मित भवन निर्माणको क्रममा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३३१.	जिल्ला झापा, बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. ३ मा अवस्थित डोमालाल रङ्गशाला रहेको साविक अनारमनी गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थित कि.नं. १२० राधाकृष्ण गुठी, ऐ.ऐ.को कि.नं. ११८ र १२१ को जग्गा अनारमनी दुर्गा स्थान निजी गुठीका जग्गाहरूलाई गुठी संस्थान र गा.वि.स. समेतको मिलेमतोमा राजगुठीमा परिवर्तन गरी मोही कायम गराएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
३३२.	जिल्ला मुगु, छाँयानाथ रारा नगरपालिका वडा नं. १० स्थित स्याउती खोलादेखि घट्टेलेखसम्मको बृहत् खानेपानी आयोजना उपभोक्ता समितिका अध्यक्षसमेतको मिलेमतोमा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३३३.	जिल्ला सिराहा, कर्जन्हा नगरपालिकास्थित नेपाल राष्ट्रिय फूलकुमारी महतो माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक भानुभक्त गौतमले विद्यार्थी दिवा खाजा शीर्षकमा आ.व. २०७९/८० मा निकासो भएको रकम हिनामिना भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३३४.	जिल्ला धनुषा, कृषि विकास निर्देशनालयबाट जय बजरङ्गवली कृषक समूह, गढीमाई नगरपालिका-५ मा निर्माण भएको कृषि सेड निर्माण योजनामा	२०८१/०८/२५

	अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
३३५.	जिल्ला बारा, सिमरा-कोल्हवी-रजैया सडकको डुमरवानास्थित दुधौरा खोलामा निर्माण भएको पक्की पुलमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३३६.	भूमिगत जलस्रोत विकास समिति, शाखा कार्यालय, महोत्तरीका कार्यालय प्रमुखसमेतले ८/१० करोडको बजेटमा सञ्चालित स्यानो ट्युबेल जडान तथा अन्य विभिन्न कार्यक्रमहरूमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३३७.	जिल्ला दार्चुला, शैल्यशिखर नगरपालिका वडा नं. ७ खोल्सीस्थित लटिनाथ नि.मा.वि. मा तीनकोठे ब्लक निर्माणका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र नगरपालिकाबाट प्राप्त रकम पुरानै संरचनाको नयाँ बिल भरपाई पेस गरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३३८.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिकामा फेवाताल किनारमा पर्खाल निर्माण कार्य गर्नका लागि वडा नं. ६ को वडा कार्यालयबाट फेवातालको सीमानालाई व्यक्तिको प्रलोभनमा परी सिमाना मिची पर्खाल तालपट्टि सारिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३३९.	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, रामेछापले आ.व. २०७८/७९ मा मेसिन उपकरण तथा सामग्री खरिद गर्दा बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद नगरी सोझै खरिद गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४०.	जिल्ला कञ्चनपुर, वेदकोट नगरपालिका वडा नं. ५ का वडा अध्यक्ष गणेशबहादुर वि.क. ले आर्थिक लाभ लिई नगरपालिकालाई दान दिएको जग्गामा स्वास्थ्य खोप केन्द्र बनाउन सरकारी लगानीमा उपभोक्ता समितिमार्फत् डी.पी.सी. समेत गरी बनिस्केको घर अर्कैको नाममा नाप नक्सा पास गर्न लगाई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४१.	रेडियो नेपाल, सुर्खेत क्षेत्रीय प्रसारण केन्द्रका कार्यालय प्रमुख पुष्करराज गौतमले आफ्नी श्रीमती रुक्मिणी पोखरेललाई करारमा नियुक्ति गरेको साथै, प्रसारण केन्द्रमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४२.	जिल्ला चितवन, राप्ती नगरपालिकामा वडा कार्यालयको मिलेमतोमा आफ्नो निजी जग्गामा चर्च निर्माणको लागि १२ लाख बजेट खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४३.	जिल्ला काभ्रे, पनौती नगरपालिकाका वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत इन्द्रप्रसाद अधिकारीले नगरप्रमुखहरूलाई प्रभावमा पारी एक तह माथिको सेवा सुविधा लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४४.	जिल्ला चितवन, भरतपुर महानगरपालिका वडा नं. १० अन्तर्गत पिच मर्मत कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४५.	जिल्ला बारा, कलैया उपमहानगरपालिका वडा नं. १२, धर्मनगर टोलमा बाखा प्रवर्धन राष्ट्रिय अभियान कार्यक्रमअन्तर्गतको रु.३१,१०,०००।- रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४६.	जिल्ला डडेल्धुरा, गन्यापधुरा गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित झुलढुङ्गा सिँचाई कुलो निर्माण योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४७.	जिल्ला काठमाडौँ, नागार्जुन नगरपालिका-६, टौखेलस्थित रामकोट ५ र ६ खानेपानी सरसफाई उपभोक्ता समितिले नियमानुसारको साधारण सभा,	२०८१/०८/२५

	लेखापरीक्षण तथा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कारोबार नगरी आर्थिक चलखेल गरेको, चरम लापरवाही गरी खानेपानीको क्षमताभन्दा बढी धारो वितरण गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
३४८.	जिल्ला सिन्धुली, कमलामाई नगरपालिका वडा नं. ७ बस्ने शोभा तामाङ र शान्ता पाख्रिनले ७ नं. वडा कार्यालयलाई प्रभावमा पारी आ.व. २०७९/८० र २०८०/८१ को बजेटबाट २ लाख रकम लिई नयाँ इनार निर्माण नगरी प्राविधिकसँगको मिलेमतोमा भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३४९.	कैलाली जिल्ला, लम्कीचुहा नगरपालिका वडा नं. २, कान्छी बजार बस्ने पदम गिरीले द्वन्द्वमा मृत्यु भएको आफ्नो छोरा सुनिल गिरीको सुनिल गिरी र सुरेन्द्र गिरी दुई नाममा दुई फरक फरक जिल्लाहरू कालिकोट र कैलालीबाट दोहोरो राहत लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३५०.	जिल्ला रूपन्देही, मर्चवारी गाउँपालिकाले जथाभावीरूपमा श्री जनता माध्यमिक विद्यालयका नि.मा.वि. शिक्षक हरिशचन्द्र बरईलाई गाउँपालिकाको शिक्षा शाखामा, शिक्षा शाखाका प्राविधिक सहायकलाई वडा सचिवको पदमा र श्री अमवा मा.वि.को शिक्षक भर्ना परीक्षामा कृषि शाखाका कर्मचारीलाई खटाएको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३५१.	जिल्ला पर्सा, जगरनाथपुर गाउँपालिकाले आ.व.२०७८/७९ मा कोरोना पीडितको नाममा आएको रु.८८,००,०००।- को राहत वितरणमा फर्जी रिपोर्ट केन्द्रमा पठाएको, स्वास्थ्य संयोजक रामसिकिल साहलाई रु.२४,००,०००।- सापटी दिएको, बाँकी रकम शिक्षकलाई तलब खुवाइ खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३५२.	जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिकाले चुनावको बेला ठुलो सङ्ख्यामा ज्यालादारी कर्मचारी भर्ना गरी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२५
३५३.	जिल्ला बाँके, साविक नौबस्ता गा.वि.स.का सचिव शाखा अधिकृत सुखप्रसाद रजौरेसमेतको मिलेमतोमा मेरो दाजु टिकाराम आचार्यको नाममा रहेको साविक नौबस्ता गा.वि.स. वडा नं. ८ (क) कि.नं. ९२५ को घर नभएको जग्गामा स्थलगत अध्ययन नै नगरी घर बनेको भनी गलत सिफारिस गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
३५४.	जिल्ला अछाम, बागेश्वरी साझा संस्था लि., कमलबजारका तत्कालीन अध्यक्ष ओमप्रकाश बिष्टले बागेश्वरी साझा संस्था लि. को नाममा रहेको २ तले ढुङ्गाले छाएको घरसहितको कि.नं. ११४७ को ३-१४-१-१ पर्ने जग्गा बेचबिखन गरी व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
३५५.	जिल्ला तनहुँ, व्यास नगरपालिका वडा नं. ५, पृथ्वी राजमार्गस्थित पाटन मानुङचोकको सार्वजनिक जग्गामा सरकारी रकममा बनाइएको लोकतान्त्रिक युवा क्लबको भवन भत्काइएको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
३५६.	जिल्ला सिन्धुपाल्चोक, बाह्रबिसे नगरपालिकासमेतले बाह्रबिसे सुनकोसी सडक स्तरोन्नति गर्दा निर्माण प्रक्रिया र खरिद प्रक्रिया मिची रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
३५७.	जिल्ला रूपन्देही, बुटवल उपमहानगरपालिका, नयाँ गाउँमा रहेको सिटी क्याम्पसको भवन निर्माणमा लुम्बिनी विश्वविद्यालयका उपकुलपति, डिन, रजिस्ट्रार	२०८१/०९/०४

	र क्याम्पस प्रमुख मिलेर दिनेश बस्याल नाम गरेका इन्जिनियरलाई ठेक्का दिई २ करोड कमिसन लिई भवनमा गुणस्तरहीन काम भएको भन्नेसमेत।	
३५८.	जिल्ला सर्लाही, हरिपुरा नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित श्री केश्वर जनता माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतले विद्यालय निर्माण तथा आ.व. २०७५/७६ मा विद्यार्थीहरूलाई दिवा खाजाबाट बचेको रकम सङ्गीय सञ्चित कोषमा दाखिला नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
३५९.	जिल्ला ओखलढुङ्गाको सदरमुकाममा सहरी विकास मन्त्रालयले विनियोजन गरेको ५०/५० लाख गरी १ करोडको योजना सम्झौता र प्राविधिक लगत इस्टिमेट नगरी कथित उपभोक्ताको नामबाट गुणस्तरहीन काम देखाई सरकारी रकम करिब ४० लाख भ्रष्टाचार गर्ने उद्देश्य रहेकाले छानबिन गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
३६०.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, सुनकोसी गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरूले सरकारी रकम दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
३६१.	जिल्ला बाजुरा, त्रिवेणी नगरपालिकाले आ.व. २०७४/७५ मा नगर प्रोफाइल बनाउने काममा प्रचलित कानूनविपरीत नगरप्रमुख रामसिंह रावल, तत्कालीन कार्यकारी अधिकृत खगेन्द्र साउद र सहभागितात्मक विकासका लागि ग्रामीण पहुँच नेपाल, बाजुराका अध्यक्ष खडकबहादुर रावलले रु.३,९६,६४४।- रुपियाँ बढी भुक्तानी दिई/लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३६२.	जिल्ला सुनसरी, इटहरी उ.म.न.पा. वडा नं. ५ स्थित ज्योति माध्यमिक विद्यालयको ४ कोठे भवन निर्माण कार्यमा गैरकानुनी लाभ वा हानि पुऱ्याउने बदनियतले काम गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३६३.	जिल्ला रामेछाप, मन्थली नगरपालिका वडा नं. ९ मा अवस्थित स्थानापति मा.वि. मा अध्ययनरत छात्रछात्राहरूले पाउनुपर्ने छात्रवृत्तिको रकम र दलित बालबालिकाले पाउनुपर्ने पोसाक, पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशालालगायत विभिन्न शीर्षकमा विनियोजित रकम हिनामिना तथा अपचलन भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३६४.	जिल्ला सिराहा, सिराहा नगरपालिका वडा नं. १३ स्थित श्री जनता माध्यमिक विद्यालय, फुलबरियामा भवन निर्माणको लागि निकासी भएको रकम पूरै भुक्तानी भइसकदासमेत भवन निर्माण कार्य सम्पन्न नभएको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३६५.	जिल्ला धनकुटा, पाखीबास नगरपालिका वडा नं. ६ स्थित अमर माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकले भवन निर्माण कार्य गराउँदा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३६६.	जिल्ला सुनसरी, इटहरी उ.म.न.पा. वडा नं. ५ स्थित ज्योति माध्यमिक विद्यालयको ४ कोठे भवन निर्माण कार्यमा गैरकानुनी लाभ वा हानि पुऱ्याउने बदनियतले काम गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३६७.	जिल्ला उदयपुर, कटारी नगरपालिका वडा नं. १ स्थित काली खोलामा बाँध बनाई पोखरी निर्माणको लागि आ.व. २०७५/७६ मा विनियोजित रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३६८.	जिल्ला डोटी, सायल गाउँपालिका वडा नं. ६ अन्तर्गत आ.व. २०७५/७६ र २०७६/७७ मा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण योजनामा गाउँपालिका सदस्य हर्क	२०८१/०९/१२

	लुहारसमेतले विभिन्न समूहअन्तर्गत अध्यक्ष भई काम नगरी पदको दुरुपयोग गरी कित्ते कागजात बनाई रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
३६९.	जिल्ला बाँके, जानकी गाउँपालिकाले १५ शैयाको अस्पताल बनाउने बहानामा विविध शीर्षक राखी १९ लाखभन्दा बढी रकम DPR तथा माटो परीक्षण प्रतिवेदन पेस हुनुभन्दा पहिले नै नेपाल ट्रेड एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा.लि., काठमाडौँलाई भुक्तानी दिई व्यापक रूपमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३७०.	कास्की जिल्ला अन्तर्राष्ट्रिय पर्वतीय सङ्ग्रहालय, रातोपैरो, पोखरामा सोभनियर सप र कम्पाउन्ड वाल निर्माणमा भेरियसन स्वीकृत नगरी रकम खर्च भएको र कार्यकारी निर्देशकको पदपूर्ति सूचनामा उल्लिखित न्यूनतम शैक्षिक योग्यता नपुगेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१२
३७१.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, सुनकोसी गाउँपालिका, वडा नं. २ का तत्कालीन वडा सचिव तथा पूर्व वडाध्यक्षसमेतले विभिन्न मितिमा मृत्यु भइसकेका व्यक्तिहरूको नाममा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेको भनी झुटा कागजात बनाई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३७२.	जिल्ला नवलपरासी (ब.सु.प.), पाल्हीनन्दन गाउँपालिकामा सडकको दायौँबायौँ नाली र माटो भरी ग्राभेल गर्ने योजनाको लागि रु.३०,००,०००।- बजेट विनियोजन गरी सो रकमबाट सडकको दायौँबायौँ खेतबाट माटो निकाली माटो मात्र भर्ने कार्य गरी पालिका अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, इन्जिनियर र लेखा अधिकृतसमेतलाई आफ्नो प्रभावमा पारी अनियमितता गरेको तथा गाउँपालिका भवन निर्माण कार्यमा भेरियसन गराई विभिन्न बहानामा रकम थप्दै आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३७३.	महोत्तरी जिल्ला सोनमा गाउँपालिकाले आ.व. २०७४/७५ मा सूचना सेवाको जानकारीका लागि मोबाइल एपसमेतको सफ्टवेयर खरिद गरी हालसम्म प्रयोग नगरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३७४.	जिल्ला खोटाङ, हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाका मेयरसमेतको मिलेमतोमा सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त बजेट हिनामिना गरेको तथा नगरपालिकाको बजेटबाट आ.व. २०७४/७५ मा वडा नं. ५ को खेल मैदान कार्यमा विनियोजित भएको रकम दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३७५.	सामाजिक विकास इकाइ, राजविराज, सप्तरीबाट आ.व. २०७९/८० मा सिराहा नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित श्री सिराहा बहिरा विद्यालय भवन निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३७६.	जिल्ला सप्तरी, राजविराज नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा वडा नं. ९ मा निर्माण भएको सहिद गेट र सहिद स्मारकमा न्यून गुणस्तरको निर्माण सामग्री प्रयोग गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३७७.	जिल्ला सर्लाही, हरिपूर्वा नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित जटही पोखरी सौन्दर्यीकरण योजनामा लागत अनुमानअनुसार काम नगरी सम्पूर्ण रकम भुक्तानी दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३७८.	जिल्ला सिराहा, नरहा गाउँपालिका वडा नं. २ मा रहेको श्री आधारभूत विद्यालय,	२०८१/०९/१९

	पानवारीका प्रधानाध्यापक रामनारायण मण्डल तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षले आ.व. २०७८/७९ मा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमअन्तर्गत २ कोठे भवन निर्माण गर्न गा.पा.ले विद्यालयको खातामा रु.१८ लाख रकम जम्मा गरेकोमा सो रकमबाट जगसम्म मात्र भवन निर्माण गरी बाँकी रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
३७९.	जिल्ला मुगु, छायाँनाथ रारा नगरपालिका वडा नं. ७ स्थित मिल भवन निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३८०.	जिल्ला नुवाकोट, बेलकोटगढी नगरपालिका वडा नं. २, ३ र ४ मा दोहोरो ना.प्र.नं. उल्लेख नगरी तथा मृत्यु भएको व्यक्तिहरूको नामबाट समेत सामाजिक सुरक्षा भत्ता निकाली खाई मासी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३८१.	श्रम तथा रोजगार सूचना केन्द्र, जुम्लाका नाथव सुब्बा टङ्कप्रसाद न्यौपानेले तालिम सञ्चालनका लागि सामाजिक विकास मन्त्रालय र कार्यालयबाट आ.व. २०७५/७६ मा पटक पटक गरी रु. ६० लाख पेशकी लिएकोमा कार्यक्रम सञ्चालन नगरी नक्कली बिल भरपाई पेस गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३८२.	जिल्ला सुनसरी, साविक मध्यहर्षाही गाउँ विकास समिति वडा नं. ७ मा सञ्चालित श्री सरस्वती प्राथमिक विद्यालयका तत्कालीन प्रधानाध्यापक सुखराम दासले जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सुनसरीमा विद्यार्थीको झुटा विवरण पेस गरी दिवा खाजा, पाठ्यपुस्तक र छात्रवृत्तिको अनुदान रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३८३.	जिल्ला झापा, बाह्रदशी गाउँपालिका-५ मा सञ्चालित फुलवारी माध्यमिक विद्यालयमा आ.व. २०७४/७५ मा विज्ञान प्रयोगशाला निर्माणका लागि निकासा भएको रकममा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३८४.	जिल्ला मकवानपुर, राक्सिराङ गाउँपालिकामा आ.व. २०७८/७९ मा सरकारी बजेटबाट व्यक्तिगत जग्गामा मन्दिर, चर्च र गुम्बा निर्माण गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३८५.	जिल्ला बाँके, कोहलपुर नगरपालिका वडा नं. १ कौशिलानगरस्थित श्री कृष्ण माध्यमिक विद्यालयको भौतिक संरचना निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
३८६.	जिल्ला झापा, कमल गाउँपालिका वडा नं. ५, सिम्ले क्याम्पामा अन्दाजी ३० बिगाहा ऐलानी जग्गामा रहेका रुखहरू उमेश तुम्क लिम्बुले कटान गरी जग्गा उपभोग गर्न सीमाङ्कन गरिरहेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३८७.	जिल्ला कपिलवस्तु, वाणगङ्गा नगरपालिका-२ स्थित मनकामना सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्ष मुक्तबहादुर कार्कीसमेतले आ.व. २०७९/८० मा गोलिया काठ दाउरा जम्मा २७००० क्यू फिट सार्वजनिक सूचना ननिकाली गोप्यरूपमा टेन्डर हाल्न लगाई सूचनामा उल्लेख भएको भन्दा तीन दिनपछि बोलपत्र खोली धरौटी रकम नपुग भएको फर्म रामेश्वर सः मिलको समेत बोलपत्र स्वीकृत गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३८८.	विश्व भाषा क्याम्पस, प्रदर्शनी मार्ग, काठमाडौँमा आन्तरिक आम्दानी घटाउने निर्णयकर्ता तत्कालीन क्याम्पस प्रमुखलगायत क्याम्पस कार्यसमितिउपर छानबिन गर्न र त्रिभुवन विश्वविद्यालयको नियम कानुनविपरीत सेवा शुल्कहरू भागवण्डामा	२०८१/०९/२५

	भुक्तानीको निर्णय गर्ने क्याम्पस प्रशासन तथा लेखा सहायक सुनिलकुमार खनालले व्यक्तिगत आफ्नै नाममा लाखौं रुपियाँ बराबरको नगद चेकमार्फत् भुक्तानी लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
३८९.	जिल्ला गोरखा, पालुङटार नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित हवाईग्राउण्ड नयाँवस्ती खानेपानी योजनाको कामको सिलसिलामा इन्जिनियर साहिल मण्डलले ५ लाख रुपियाँ लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९०.	जिल्ला नवलपरासी (ब.सु.प.), प्रतापुर गाउँपालिका वडा नं. २ (साबिक जमुनियाँ गा.वि.स.) मा आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा पशु हाटबजार निर्माणका लागि पशुपन्छी बजार प्रवर्धन निर्देशनालयले कागजी प्रक्रिया पूरा नगरी हचुवाको भरमा रकम बाँडी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९१.	जिल्ला दैलेख, आठबिस नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित आठबिस शिक्षा क्याम्पसमा क्याम्पस भवन, शौचालय र फिल्ड निर्माणका लागि आएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९२.	मालपोत कार्यालय तनहुँका लेखा अधिकृत श्यामप्रसाद गौतमसमेतले तनहुँ जिल्ला साबिक मनपाड गा.वि.स.-२ को कित्ता नं. ४४५ क्षेत्रफल ८-२-३-१ को जग्गा डेकबहादुर गुरुङबाट गणेशकुमार श्रेष्ठको नाममा रजिस्ट्रेसन पास हुँदा बाटो नपर्ने भनी घरबाटो सिफारिस गरी तत्कालीन अवस्थाको जग्गाको न्यूनतम मूल्याङ्कन रु.२६ लाख १६ हजार राखी रजिस्ट्रेसन पास हुनुपर्नेमा जम्मा थैली रु. २ लाख मात्र राखी सोहीअनुसार राजस्व दाखिला गरेका भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९३.	जिल्ला स्याङ्जा, चापाकोट नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित कित्ता नं. ४६१ को क्षेत्रफल ४३-१२-३-१ र कित्ता नं. ६०५ को क्षेत्रफल ५१-५-१-१२ रहेको सामुदायिक वनमा नगरपालिका, प्रदेश सरकार र सांसद विकास कोषबाट रकम निकासी गरी कमिसनको निमित्त स्थानीय सरकारले स्वीकृत दिएको र उक्त भवन नेत्र स्मृतिको नाममा वन क्षेत्रमा निर्माण भएको हुँदा कानुनबमोजिम कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९४.	सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, धादिङद्वारा सञ्चालित Construction of Multipurpose Convention Hall at Kalikasthan, Rasuwa को कार्य लागत अनुमानबमोजिम नगराई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९५.	जिल्ला डोटी, के.आई. सिंह गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित श्री भूमिराज मा.वि. को ४ कोठे विद्यालय भवन निर्माणका लागि आ.व. २०७३/७४ मा जिल्ला शिक्षा कार्यालयमार्फत् रु.३२,००,०००।- बजेट विनियोजन भएकोमा सो रकम तथा विद्यालयको विभिन्न शीर्षकमा विनियोजित रकम प्रधानाध्यापक लोकराज जैशीसमेतले अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९६.	उजुरीमा जिल्ला हुम्ला, ताँजाकोट गाउँपालिकाका अध्यक्षसमेतले आ.व. २०७६/७७ मा वडा नं. २ र ३ का कार्यालय भवनहरू निर्माण, स्वास्थ्य भवनको टेन्डर आह्वान र गाडी खरिदमा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९७.	जिल्ला दोलखा, तामाकोसी गाउँपालिकामा आ.व २०७४/७५ मा गाउँपालिकाबाट वृक्षारोपणका लागि विनियोजित रु. ३० लाख रकम हिनामिना	२०८१/०९/२५

	गरेको भन्नेसमेत।	
३९८.	जिल्ला सुनसरी, कोसी गाउँपालिका वडा नं. ४ मा हृदबन्दीका जग्गाहरू कृत्रिम तरिकाले उदयचन्द्र मिश्रले आफ्नो नाममा दर्ता गरी तथा वडा कार्यालयबाट गलत घरबाटो सिफारिस लिई किनबेच गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
३९९.	जिल्ला नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व), साविक शिव मन्दिर गा.वि.स. वडा नं. ९ (क), ९ (ख), ९ (ग) हाल कावासोती न.पा. वडा नं. ४ हसौरालगायत विभिन्न क्षेत्रका बासिन्दाको ७० बिघा जग्गा भूमाफियाको कब्जामा परी पुर्जाविहीन बन्दा समस्यामा परेका साथै वि.सं. २०३१ सालदेखि बसोबास गरेको भए पनि वि.स. २०५५ सालपछि जोतभोग गर्नेभन्दा फरक व्यक्तिको नाममा पुर्जा बनाएको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
४००.	न्यायिक समितिबाट खर्च गर्ने गरी विनियोजित रकमबाट ऐन बनाउने क्रममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
४०१.	जिल्ला महोत्तरी, जलेश्वर नगरपालिकास्थित श्री शुक्रदेव माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान शिक्षक पदमा नियुक्त रवीन्द्रकुमार चौधरी नियमित रूपमा सरकारी तलब भत्ता पाउने शिक्षक भए पनि जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-४ मा सञ्चालित निजी विद्यालय तिरहुत सेकेण्डरी बोर्डिङ स्कूलमा अध्यापनरत रहेको साथै एउटै व्यक्ति विभिन्न संस्था र पदमा बसी काम गरेको हुँदा कारबाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४०२.	सडक डिभिजन कार्यालय, चौरजहारीका तत्कालीन का.मु. डिभिजन प्रमुख श्री आशुतोष कर्ण तथा तत्कालीन इन्जिनियर कुशल भुसालले भेरी नदी पूर्वमकान्डा र गरायला मेघाबिच निर्माण हुने प्रिस्ट्रेट पुल समयमा सम्पन्न गर्न नसकेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४०३.	पर्सा जिल्ला, धोबिनी गाउँपालिकाले आ.व. २०७८/७९ मा सामान खरिद नै नगरी Washing Machine लगायतका सामानहरू खरिद गरेको भनी भुक्तानी दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४०४.	जिल्ला कपिलवस्तु, कृष्णनगर नगरपालिकामा सहायक पाचौँ पदमा कार्यरत साकिर अहमदले कृष्णनगर नगरपालिकाको बैङ्क खाताबाट निजको व्यक्तिगत नेपाल बैङ्क लिमिटेडको खातामा विभिन्न शीर्षकको रकम डिपोजिट गरी सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४०५.	जिल्ला काठमाडौँ, चन्द्रागिरी नगरपालिकाले कवाडी कर सङ्कलन गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४०६.	जिल्ला बारा, महागढीमाई नगरपालिकास्थित गढीमाई मन्दिर परिसर वरपरका विभिन्न स्थानहरूमा सी.सी. क्यामरा जडान कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४०७.	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्को कार्यालयले जारी गरेको कार्यविधिविपरीत निजी संस्थाहरूलाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्न दिई आर्थिक चलखेल गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४०८.	जिल्ला खोटाङ, दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका वडा नं. १४ मा	२०८१/१०/०३

	रहेको चम्पावती उच्च मा.वि. को भवन निर्माण कार्य गराउँदा मापदण्डविपरीत गुणस्तरहीन भवन निर्माण गरेको भन्नेसमेत।	
४०९.	मालपोत कार्यालय, बेलबारी, मोरङमा जग्गा राजीनामा पास गर्दा सरकारी राजस्व छुल्ने नियतले एउटै जग्गाको कारोबारमा एकभन्दा बढी लिखत तयार गरी फरक फरक अङ्क कायम गर्ने र न्यून थैली लेखिएको राजीनामा देखाई राजस्व कम दाखिला गर्ने र अधिक थैली लेखिएको राजीनामाबाट जग्गाधनीसँग रकम असुल गरी राजस्व हिनामिना भएकाले छानबिन गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१०.	जिल्ला प्युठान, साबिक चुँजा गा.वि.स. वडा नं. ४ हाल मल्लरानी गाउँपालिका वडा नं. १ ठुलाचौरस्थित कित्ता नं. १२४, क्षेत्रफल ३८-५-२-३ सरकारी गौचरण जग्गामा जनज्योति प्रा.वि. सञ्चालन गर्ने भनेर सर्वसाधारणलाई बेचबिखन गरी उठेको रकम सम्बन्धित विद्यालयमा खर्च नगरी आफ्नो मनोमानी राजीखुसीले गाउँलेहरूलाई चर्को ब्याजमा लगानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४११.	जिल्ला कञ्चनपुर, पुनर्वास नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित जनजागरण सामुदायिक वनमा अलपत्र अवस्थामा रहेको एक सानो भवन, माछापोखरी र स्विमिङ पुल निर्माणमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१२.	जिल्ला बाँके, नरैनापुर गाउँपालिका वडा नं. ६ मा प्रदेश सरकारको अनुदान रु.४० लाख विनियोजन गरी सञ्चालन गरिएको कोहला बाखा स्मार्ट गाउँ कार्यक्रममा इस्टिमेटअनुसार लगानी नगरी तथा काम गर्ने ठेकेदार मजदुरहरूको पारिश्रमिक तथा निर्माण सामग्रीको खर्च नै भुक्तानी नगरी समितिका अध्यक्ष सब्बिर खाँ र अन्य सदस्यहरूले भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१३.	जिल्ला मुगु, सोरु गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित फोटु पेलिट्रिसेट आयोजना निर्माणका लागि आ.व. २०७७/७८ मा कर्णाली प्रदेश सरकारबाट रु.३० लाख रकम विनियोजन भएकोमा खानेपानी, सिँचाइ तथा उर्जा विकास कार्यालय, मुगुका कार्यालय प्रमुख र उपभोक्ता समितिका अध्यक्षसमेतले उक्त योजना इस्टिमेटअनुसार नबनाइ रकम हिनामिना गरेको र आ.व. २०७८/७९ मा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले कर्णाली उज्यालो कार्यक्रमअन्तर्गत सोही आयोजनाका लागि रु.१० लाख रकम विनियोजन भई उपभोक्ता समिति गठन गरी पुनः सम्झौता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१४.	जिल्ला धनुषा, क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका वडा नं. ९ मा रहेको श्री माध्यमिक विद्यालय, इच्छापुरमा विज्ञापन आह्वान नगरी अनियमित तरिकाले करार अनुदान र निजी स्रोतमा शिक्षक नियुक्ति गरेको तथा प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षले आफ्नो नातेदारहरूलाई मात्र नियुक्ति गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१५.	जिल्ला धनुषा, मिथिला विहारी नगरपालिका वडा नं. ६ स्थित माध्यमिक विद्यालय, सिरसियाका प्रधानाध्यापक हुलास यादवले आ.व. २०७९/८० मा विद्यार्थीहरूको पोसाक र शैक्षिक सामग्रीको लागि नगरपालिकाबाट रु.७ लाख निकासा लिई पोसाक र शैक्षिक सामग्री वितरण नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३

४१६.	जिल्ला बारा, परवानीपुर गाउँपालिकाको कम्बल खरिद तथा वितरण कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१७.	जिल्ला सङ्खुवासभा, चैनपुर नगरपालिकामा आ.व. २०७६/७७ मा स्यानिटरी प्याड खरिदमा न्यूनतम अङ्कलाई कायम नगरी औषत अङ्क लिई लागत अनुमान तयार गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१८.	जिल्ला बझाङ, तत्कालीन सैनपसेला गा.वि.स.मा सञ्चालित श्री दुर्गा माध्यमिक विद्यालयका प्र.अ., लेखापाल र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षसमेतको मिलेमतोमा विद्यालयको खातामा रहेको रकम हिनामिना गरी हानि नोक्सानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
४१९.	जिल्ला सप्तरी, महादेवा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत केशव झा र लेखापाल रमेश चौधरीसमेतको मिलेमतोमा मास्क खरिद कार्यमा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२०.	जिल्ला रूपन्देही, तिलोत्तमा नगरपालिका वडा नं. १५, पत्थरडाँडास्थित श्री मधवलिया मा.वि. मा शिक्षक सरुवा भई आउँदा घुस (रिसवत)बापत रु.२,००,०००।- रकम दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२१.	जिल्ला सुर्खेत, गुर्भाकोट नगरपालिकाबाट प्राप्त रकम नमुना समाज, सुर्खेतले कामै नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२२.	जिल्ला दोलखा, साविक लादुक गा.वि.स. र सुरो गा.वि.स. जोड्ने तामाकोसी नदीमाथिको पुल नेपाल कन्सल्टेन्ट प्रा.लि. को गलत डिजाइनले दशकदेखि अलपत्र परेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२३.	महाकाली जनसेवा मा.वि. हल्दुखाल, कञ्चनपुरमा २०६९ सालदेखिको रकम हिनामिना भएको, विद्यालय मर्मतसम्भारको लागि लिएको रु.२,५०,०००।-, महाकाली सिँचाई नहरको लागि अधिग्रहण भएको विद्यालयको जग्गाबापत प्राप्त रकम र विभिन्न निकायबाट विद्यालयलाई प्राप्त अनुदान रकम मनोमानी तरिकाले खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२४.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, लिखु गाउँपालिका वडा नं. ४ मा रहेको ३ रोपनी व्यक्तिगत जग्गामा रु.१ करोड ५० लाख लागतमा ८ कोठा र १ वटा ठुलो सभाहलसहितको ३ तल्ले गाउँपालिकाको पक्की भवन बनाएको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२५.	छेडागाड नगरपालिका वडा नं. ४ को भवन निर्माण आयोजनामा निर्धारित डिजाइन र इस्टिमेटबमोजिम कार्य नगरी कामभन्दा बढी रकम भुक्तानी लिई आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२६.	जिल्ला जाजरकोट, छेडागाड न.पा.-१० स्थित श्री सरस्वती मष्टा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष गणेशबहादुर शाह, सचिव भद्रबहादुर बुढा र सल्लाहकार बहादुर बुढाको मिलेमतोमा सामुदायिक वनको आय व्यय रकम नदेखाएको र सल्लाको खोटेबाट आम्दानी भएको रकमसमेत जानकारी नगराई हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२७.	जिल्ला कास्की, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, सेतीफेवा जलविद्युत केन्द्रमा कार्यरत मेकानिकल सुपरभाइजर टङ्कनाथ पौडेल हाल तह ६ मा बढुवा भई पदस्थापन	२०८१/१०/१४

	गर्ने क्रममा कर्मचारी विनियमावलीविपरीत पदस्थापन भएको, साथै निज १० वर्षदेखि निरन्तर सेतीफेवामा बसी श्रीमतीको नाममा रहेको जे.बी. ट्रेडर्सबाट किर्ते हस्ताक्षर गरी ठेक्कापट्टा गर्ने गरेको भन्नेसमेत।	
४२८.	उदयपुर सिमेन्ट उद्योगमा परीक्षण नगरी गुणस्तरहीन कोइला प्रयोगमा ल्याइएकाले छानबिन गरी कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४२९.	जिल्ला दाङ, राजपुर गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित नौसहरा टोल र सालभौरी टोलमा डिप बोरिङ सञ्चालनको लागि आ.व. २०७५/७६ मा विनियोजित रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४३०.	जिल्ला सप्तरी, महादेवा गाउँपालिका वडा नं. ६ मा बजरङ्गवली मन्दिरदेखि दशरथ यादवको घरसम्म १० लाखको ढलानमा १ लाख ७५ हजारको ग्राभेल मात्र गरी उपभोक्ता समिति र इन्जिनियर मिली हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४३१.	डिभिजन वन कार्यालय, कैलालीका तत्कालीन सहायक वन अधिकृत पुर्णशङ्कर यादवसमेतले नियमविपरीत वन क्षेत्रको अतिक्रमणमा संलग्न भई काठ बिक्री गरी रकम हिनामिना गरेको, मुक्त कर्मैयालाई दिने भनेको अधिकांश काठ व्यापारीलाई बिक्री गरेको, डिभिजन वन कार्यालय, पहलमानपुरको कार्यक्षेत्रमा पर्ने काठ बिक्री गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४३२.	साझा भण्डार सहकारी संस्था लि., भोटाहिटी, काठमाडौँका सञ्चालक समितिका अध्यक्ष र सञ्चालकहरूले अनियमित रूपमा सुविधा लिएको तथा कर्मचारी/पी.ए./सल्लाहकारहरूको नियुक्तिमा अनियमितता गरी आर्थिक हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४३३.	जिल्ला पाल्पा, माथागढी गाउँपालिका वडा नं. ३ कसेनीस्थित निर्माण भएको दलित भवनको रु.१५,००,०००।- को काममा योजना सम्पन्न नहुँदै भुक्तानी दिएको, साथै माथागढी गेटदेखि खहरेसम्मको पिच र नाली निर्माणमा कमसल खालको निर्माण सामग्री प्रयोग गरेको र उक्त पिचमा समेत खाल्डा खुल्डी परिसकेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
४३४.	जिल्ला चितवन, भरतपुरस्थित कलेज अफ मेडिकल साइन्सले भरतपुर अस्पतालको हाताभित्र निर्माण गरेको संरचना धितो राखी कानुनविपरीत कर्जा लिएको तथा तिर्नुपर्नेले भाडा समयमा नदिई सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४३५.	जिल्ला जाजरकोट, जुनीचाँदे गाउँपालिका वडा नं. ५ मा आ.व. २०७९/८० मा शिवपुरी बाँचकोट सडक निर्माणका लागि विनियोजित रकम कामै नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४३६.	डिभिजन वन कार्यालय, जुम्लाबाट आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा तातोपानी गाउँपालिकामा कार्यान्वयन भएको पाँचसय पाटन पूर्वाधार निर्माण योजनामा इस्टिमेटअनुसार काम नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४३७.	जिल्ला जाजरकोट, कुशे गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित श्री भगवती मा.वि. को भवन निर्माणको लागि विनियोजित बजेटबाट भवनको जग मात्र हालेर पहिलो किस्ता निकाली काम नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३

४३८.	जिल्ला चितवन, भरतपुर महानगरपालिकासमेतको सहयोगमा वडा नं. १५ मा निर्माणाधीन गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट रङ्गशाला निर्माण सम्पन्न नगरी अलपत्र अवस्थामा राखी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४३९.	जिल्ला सुर्खेत, भेरिगङ्गा नगरपालिकामा साझेदारीमा नमूना गाउँ निर्माणका लागि प्राप्त रकम नमुना समाज, सुर्खेतले आफ्नो लगानीको कुनै स्रोत नदेखाई तथा कामै नगरी भुक्तानी लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४०.	जिल्ला रौतहट, ईशनाथ नगरपालिकामा निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमेतले आ.व. २०७८/७९ मा नगरपालिकासँग आफ्नै गाडीको भाडा लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४१.	जिल्ला भोजपुर, षडानन्द नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित खारतम्छा माध्यमिक विद्यालयको भवन निर्माण कार्यमा गुणस्तरहीन काम गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४२.	जिल्ला रौतहट, ईशनाथ नगरपालिका वडा नं. ३ मा ईशनाथ महादेव मन्दिरको पक्की कम्पाउन्ड वाल निर्माण र प्रवेशद्वार बनाउन विनियोजित बजेटमा गुणस्तरहीन कार्य गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४३.	जिल्ला स्याङ्जा, चापाकोट नगरपालिकामा नगरप्रमुख, उपप्रमुखसमेतले गैरकानुनी रूपमा स्वास्थ्य उपचार खर्चबापतको रकम लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४४.	जिल्ला धनकुटा, सहिदभूमि गाउँपालिका-२ मा सहिद पार्क निर्माण कार्यअन्तर्गत निर्माण भएको पोखरी निर्माणमा गुणस्तरहीन कार्य गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४५.	जिल्ला धादिङ, रुवीभ्याली गाउँपालिकामा आ.व. २०७५/७६ मा गरिएको घरधुरी सर्वेक्षण कार्यक्रममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४६.	त्रिभुवन विश्वविद्यालय, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, बल्लुद्वारा मानविकी तथा समाजिक शास्त्र सङ्कायअन्तर्गत ४ वर्षे स्नातक तह प्रथम वर्षको महेन्द्र मोरङ आदर्श बहुमुखी क्याम्पस, विराटनगर परीक्षा केन्द्रमा सञ्चालित परीक्षामा उत्तरपुस्तिका फेरबदल गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४७.	जिल्ला धनुषा, हंसपुर नगरपालिकामा आ.व. २०७६/७७ मा हिरा चौधरीको घरदेखि अधुरो पी.सी.सी. ढलान र कल्भर्ट योजनाको ठेक्का प्रक्रियामा मिलेमतो गरी सबैभन्दा बढी रकम कबोल गर्ने ठेकेदारसँग सम्झौता गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
४४८.	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, इलामका प्रमुखसमेतको मिलेमतोमा आ.व. २०७३/७४ मा विभिन्न शीर्षकमा आएको रकम काम नगरी फर्जी बिल भरपाई बनाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२७
४४९.	नेपाल टेलिभिजनमा आ.व. २०७९/८० मा दसैँ तिहारको सार्वजनिक बिदाको समयमा काम गरेबापत अतिरिक्त समय भत्ता भुक्तानी गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५०.	जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिका, वडा नं. ७ स्थित श्री माईस्थान विद्यापिठ मा.वि. का शिक्षक रवीनन्दन सिंह बिना निर्णय कुनै जानकारी नगराई वीरगञ्ज	२०८१/११/११

	महानगरपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत रहेको भन्नेसमेत।	
४५१.	जिल्ला दैलेख, भैरवी गाउँपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कृषि शाखा प्रमुखसमेतले फलफूलका बोटबिरुवा खरिद तथा ढुवानी कार्यमा कित्ते बिल भरपाई पेस गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५२.	जिल्ला इलाम, माइसेबुङ गाउँपालिकामा लेखा अधिकृतसमेतको मिलेमतोमा सरकारी मोटरसाइकल मर्मत र इन्धनको नक्कली बिल भरपाई बनाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५३.	जिल्ला मुस्ताङ, वारागुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिकामा गाउँपालिकाको गुरुयोजना बनाउने कार्यमा बिना प्रतिस्पर्धा एउटै संस्थामार्फत् कार्य गरी/गराई मिलेमतोमा सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५४.	काठमाडौँ महानगरपालिकामा विश्व सम्पदा सूचीमा रहेको बौद्धनाथ क्षेत्रको अभिताभ बुद्धमार्गमा पर्ने सडक कालोपत्रे गर्ने कार्यमा गुणस्तरहीन कार्य गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५५.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. ८ मा अवस्थित सहरी स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्र परिसरमा निर्माण गरिएको ट्रस्ट प्रयोग नगरी भत्काउन लागिएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५६.	जिल्ला जाजरकोट, छेडागाड न.पा.-६ स्थित सुवानाउली स्वास्थ्य चौकीमा बर्थिङ सेन्टर मर्मत, कम्पाउन्ड पर्खाल निर्माण तथा स्वास्थ्य सामग्री खरिदलगायतका कार्यमा विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५७.	वादी नेपाल सरकारविरुद्ध प्रतिवादी सरोज भट्टराईसमेत भएको विशेष अदालतमा विचाराधीन मुद्दामा सरकारी साक्षीका रूपमा पेस गरिएका सफिक अहमद खान र आइते तामाङले विशेष अदालतमा प्रतिकूल बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/११
४५८.	काठमाडौँ महानगरपालिकामा कोटेश्वर, पुतली सडकलगायतका क्षेत्रमा पैदल मार्ग विस्तार कार्यमा मापदण्डअनुसार नगरी नभक्तिएको ठाउँमा पनि टायल झिकेर नयाँ टायल हालिएको तथा बिना अध्ययन M35 Strength को ब्लक स्पेसिफिकेसन बनाई प्रतिस्पर्धा सीमित गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४५९.	जिल्ला बागलुङ, काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ७ मा आ.व. २०७७/७८ मा औद्योगिक ग्रामको लागि विनियोजित रकम काम नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६०.	सडक डिभिजन कार्यालय, मिनभवन, काठमाडौँमा मिति २०८०/१०/२८ मा कार्यालय परिसरमा रहेको निवासमा आगलागी हुँदा जलेको अवस्थामा फेला परेको नगद रकम अनियमितता गरी प्राप्त गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६१.	जिल्ला बाँके, राप्तीसोनारी गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित कम्दी कचनापुर सडक स्तरोन्नति योजनाको ठेक्कामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६२.	जिल्ला भक्तपुर, सूर्यविनायक नगरपालिका वडा नं.७ स्थित बाटो जनिएको सार्वजनिक जग्गालाई फिल्ड सर्वेक्षण नगरी व्यक्तिगत जग्गाको रूपमा सङ्केतीकरणमा अद्यावधिक गर्ने गरी निर्णय गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६३.	जिल्ला रौतहट, राजपुर नगरपालिका वडा नं. ५ मा आ.व. २०७५/७६ मा	२०८१/११/१५

	भिखारीको घरदेखि पानीटङ्की चोक जाने सडक, आ.व. २०७६/७७ मा दुर्गा मन्दिरदेखि भिवालीको घर हुँदै मस्जिद जाने बाटो र आ.व. २०७७/७८ मा रूपलालको घरदेखि बाबुलालको घर हुँदै सैनुलको घर जाने बाटो पी.सी.सी. ढलान योजनाहरूमा विनियोजित बजेट रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
४६४.	जिल्ला धादिङ, सिद्धलेक गाउँपालिकाले आ.व. २०७४/७५ मा निर्माण गरेको आदमटार लिफ्ट सिँचाई आयोजना निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६५.	जिल्ला काठमाडौँ, गोकर्णेश्वर नगरपालिकामा जथाभावी रूपमा कानुनी सल्लाहकार नियुक्त गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६६.	जिल्ला तनहुँ, सडक डिभिजन कार्यालय, दमौलीअन्तर्गत डुम्रे बैँसीसहर सडक मर्मत योजनामा न्यून गुणस्तरको कार्य गरेको र समयमा मर्मत कार्य सम्पन्न नभएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६७.	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, डोल्पामा आ.व. २०७०/७१ मा सुरक्षित मातृत्व, टेलिमेडिसिन, ज्येष्ठ नागरिकलाई पोषणलगायतका कार्यक्रममा फर्जी कागजात तथा नक्कली बिल बिजक तयार गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/१५
४६८.	जिल्ला डोटी, के.आई. सिंह गाउँपालिका, वडा नं. ६ स्थित श्री भूमिराज मा.वि. सलेनामा आ.व. २०७३/७४ मा ४ कोठे विद्यालय भवन निर्माणको लागि विनियोजित रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४६९.	जिल्ला सर्लाही, बलरा नगरपालिका वडा नं. ११ मा रहेको प्राथमिक विद्यालय, छतौनामा कार्यरत शिक्षिका प्रतिभा सिंहले प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा विद्यालयमा अनुपस्थित भएको समयको समेत तलब बुझ्ने गरेको साथै निजको अध्यापन अनुमतिपत्रसमेत नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७०.	जिल्ला अर्घाखाँची, मालारानी गाउँपालिका वडा नं. ४ मा आ.व. २०७७/७८ मा सञ्चालित प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको रकममा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७१.	जिल्ला अछाम, चौरपाटी गाउँपालिका-२ स्थित दशपल्लेपानी माध्यमिक विद्यालयमा ICT सामग्री खरिद शीर्षकमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७२.	जिल्ला चितवन, वीरेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस, भरतपुरमा क्याम्पसमा बास्केट बल कोर्ट निर्माण, भवन परिसरको कक्षा भवनको जग र पिल्लर निर्माण कार्यको त्रुटिपूर्ण मूल्याङ्कन गरी फर्जी बिलका आधारमा भुक्तानी गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७३.	जिल्ला कैलाली, जोशीपुर गाउँपालिकास्थित रघुनाथ आदर्श उच्च माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा कानुनविपरीत गैरनेपाली नागरिकलाई शिक्षक नियुक्त गरेको, बोलपत्र आह्वान नगरी बिना प्रतिस्पर्धा खरिद कार्य गरेको लगायत विभिन्न शीर्षकहरूको रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७४.	नेपाल विद्युत प्राधिकरणले आ.व. २०६५/६६ तथा २०६६/६७ मा थाइल्याण्ड, चीनलगायतका मुलुकबाट आयात गरिएका टान्सफर्मरहरू (ठेक्का नं. DCS 065/66-01) मापदण्डविपरीत तथा गुणस्तरहीन भएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७५.	जिल्ला झापा, बाह्रदशी गाउँपालिकाबाट २०७५ सालमा वन संरक्षण, वृक्षरोपण	२०८१/११/२२

	तथा गोडमेल गर्ने विद्यालयहरूमा वन विकाससम्बन्धी प्रचारप्रसार गर्नका लागि विनियोजित बजेटमा गलत कागजात तयार गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
४७६.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १७ महतगौडास्थित सदाशिवजी सिद्धेश्वर हरिहर मन्दिरको नाममा रहेको जग्गा व्यक्तिले हडपेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७७.	जिल्ला सिराहा, कल्याणपुर नगरपालिका वडा नं. ११ स्थित रहेको रामदुलारी माध्यमिक विद्यालयमा आ.व. २०८०/८१ मा ICT सामग्री खरिद कार्यमा स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएबमोजिमको सङ्ख्यामा सामान खरिद नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७८.	जिल्ला सुर्खेत, प्रदेश सभा सचिवालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेतमा सचिवालयको क्यान्टिन भाडामा सञ्चालन गर्न दिँदा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४७९.	जिल्ला सिराहा, सिराहा नगरपालिका वडा नं. २ स्थित छोटकी टोलमा सामुदायिक भवन निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४८०.	जिल्ला कपिलवस्तु, नापी कार्यालय, चन्द्रौटाका सर्भेक्षक बेचनप्रसाद गुप्ता (तेली) समेत भएको सेवाग्राहीबाट घुस (रिसवत) लिएको रकममध्ये बरामदी मुचुल्कामा उल्लिखित स्रोत नखुलेको रकम रु.५०,०००।- का सम्बन्धमा छुट्टै अनुसन्धान गर्ने भनी कायम भएको उजुरी सम्बन्धमा।	२०८१/११/२२
४८१.	जिल्ला पाल्पा, पाल्पा दरबार सङ्ग्रहालयमा खस आर्य कक्ष निर्माण कार्यमा मिलेमतो गरी आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४८२.	जिल्ला पर्वत, मोदी गाउँपालिका वडा नं. २ मा सरकारी रकमबाट व्यक्तिगत जग्गामा तरकारी शीत भण्डार निर्माण गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४८३.	जिल्ला बैतडी, दशरथचन्द्र नगरपालिका वडा नं. ८, साङडीस्थित भगवती मन्दिर संरक्षण कार्यअन्तर्गत घेराबार वाल निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४८४.	जिल्ला सुर्खेत, गुर्भाकोट नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित गुर्भाकोट बहुमुखी क्याम्पसको भवन निर्माणको बोलपत्र स्वीकृत गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावलीविपरीतको कार्य गरी सम्झौता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४८५.	जिल्ला बैतडी, पुर्चौडी नगरपालिका वडा नं. १०, विजयपुरमा लेटी खानेपानी योजना निर्माणमा आ.व. २०७४/७५ मा विनियोजित बजेटबाट कामै नगरी उपभोक्ता समितिसमेतको मिलेमतोमा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
४८६.	जिल्ला दोलखा गौरीशङ्कर गाउँपालिका वडा नं. ८ स्थित खारे माध्यमिक विद्यालयका प्र.अ. नरेन्द्रसिंह महतासमेतले मिलेमतो गरी अक्षय कोषमा राखेको रकम झिकेर अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४८७.	जिल्ला झापा, कचनकवल गाउँपालिका वडा नं. १ मा मियामुनिदेखि खुची गाउँसम्म स्ल्याब र सडक स्तरोन्नति योजनाअन्तर्गत आ.व. २०७५/७६ मा भएको कलभर्ट निर्माण कार्यको नापजाँचपश्चात् गणना गर्दा भए गरेको कार्यमा नापी किताबमा आर.सी.सी. ढलान कार्यको गणना नमिलेको र गणना नमिलेको कारण समग्रमा रु.३,१२,१२१।- रकम बढी भुक्तानी भएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८

४८८.	जिल्ला सङ्खुवासभा, पाँचखपन नगरपालिका वडा नं. ६ मा रहेको सहिद स्मृति प्रतिष्ठानको लागि संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयबाट विनियोजित रकम रु. २५ लाख बजेट नियमविपरीत खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४८९.	खानेपानी मन्त्रालयअन्तर्गत दोस्रो साना सहरी खानेपानी तथा सरसफाइ कार्यक्रम मुकन्दपुर, व्यास र रामपुर आयोजनाको परामर्शदाताको कार्य सम्पन्न गर्ने अवधि २०७२/०८/२८ सम्म रहेकोमा थप आर्थिक दायित्व सिर्जना नहुने गरी २०७४ जेठसम्म म्याद थपको निर्णय भएकोमा पुनः म्याद थपको निर्णय गरेपछि रु.४८ लाख ५६ हजार समायोजन भुक्तानी दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९०.	जिल्ला सिन्धुली, गोलन्जोर गाउँपालिकाले आ.व. २०७९/८० को निकासी कर लगाउँदा टेन्डर आह्वान नगरी ठेक्का लगाएका हुँदा सार्वजनिक खरिद नियमावलीविपरीत कार्य भएको र गत वर्ष रु.६०,००,०००।- मा लगाइएको ठेक्का हाल आ.व. २०७९/८० मा न्यूनतम दररेट रु.६,००,०००।- मात्रमा ठेक्का लगाइएको सम्बन्धमा छानबिन गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९१.	जिल्ला स्याङ्जा, वालिङ नगरपालिकास्थित वालिङ बहुमुखी क्याम्पसका शिक्षकहरूले अन्यत्र सरकारी सुविधा लिएर पनि दोहोरो हुने गरी दसैँ भत्ताबापतको सुविधा लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९२.	काठमाडौँ विश्वविद्यालयले परीक्षामा अनुत्तीर्ण भएका र बीचमा कक्षा छाडेका विद्यार्थीलाई पनि दीक्षित गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९३.	जिल्ला काठमाडौँ, नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानले सरकारी निकायहरूसँग करोडौँको छपाइसम्बन्धी कार्य बिना प्रतिस्पर्धा लिई भाडामा सञ्चालित छपाखानासँग मिलेमतो गरी कमिसन खाई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९४.	जिल्ला दाङ, तुलसीपुर उपमहानगरपालिका वडा नं. १८ स्थित जनकल्याण मा.वि. का प्रधानाध्यापक हिमबहादुर भण्डारीसमेतले २०७५ साल श्रावणदेखि माघसम्म प्रस्तुत गरेको आय व्यय विवरणको ग्लिल (ट्रस) समेतमा रु.९,००,०००।- खर्च देखाएकोमा सोअनुरूप खर्च नगरी बिल बनाई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९५.	काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नं. ७ मा रहेको पन्नाहिटी गल्लीमा PCC Block छाप्ने कार्यमा गुणस्तरहीन निर्माण सामग्री प्रयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९६.	जिल्ला नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम), पाल्हीनन्दन गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित श्री शुकदेव माध्यमिक विद्यालयका भूतपूर्व प्रधानाध्यापक राजाराम गुप्ताले करारमा शिक्षक भर्ना गर्ने उद्देश्यले निकासी भएको रु.४,००,०००।- रकम नक्कली बिल बनाएर हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९७.	काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नं. ७ मा रहेको पन्नाहिटी गल्लीमा PCC block छाप्ने काम भइरहेकोमा Specification बमोजिम full brick प्रयोग गर्नुपर्नेमा गुणस्तरहीन broken brick प्रयोग गरेको र महानगरपालिकाको सार्वजनिक निर्माण विभागमा जानकारी गराएपश्चात् थोरै लम्बाइमात्र broken bricks हटाई full brick प्रयोग गरेको, ठेकेदारलाई बारम्बार आग्रह गर्दा पनि broken bricks माथि PCC block छाप्ने काम भएकाले दोषीलाई कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८

४९८.	जिल्ला रोल्पा, गङ्गादेव गाउँपालिकाका सूचना प्रविधि अधिकृत प्रेमप्रकाश बलीसमेतको मिलेमतोमा आइ.सी.टी. व्यवस्थापनका लागि सिलबन्दी दरभाउपत्र माग गरिएकोमा एउटै व्यक्तिलाई छुट्टाछुट्टै फर्म पेस गर्न लगाई गुणस्तरहीन सामग्री खरिद गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
४९९.	नेपाल खाद्य संस्थानका महाप्रबन्धकसमेतले संस्थानको लामो समयसम्म लेखापरीक्षण नगराएको, जापानिज चामल सहयोग कार्यक्रमको बिक्री रकम Counter Part Fund मा जम्मा नगराएको तथा अधिकांश राम्रो गोदाम भाडामा लगाएको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५००.	पशुपति क्षेत्र विकास कोषका सदस्य सचिव डा. प्रदिप ढकालसमेतको मिलेमतोमा भुवनेश्वरी मार्गमा ढुङ्गा छान्ने कार्य, फुलपाती तथा सोभिनियरका पसल निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५०१.	सडक विभागअन्तर्गत सडक डिभिजन लहानमार्फत् निर्माण भइरहेको मुतनी खोला पुल र सुमरी खोला पुल निर्माण कार्यमा ढिलाइ गरी भ्रष्टाचार गरेको हुनसक्ने भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५०२.	वादी नेपाल सरकार प्रतिवादी ललितकुमार बुढाथोकी भएको घुस (रिसवत) लिई भ्रष्टाचार गरेको विशेष अदालतमा दर्ता भएको मुद्दामा सरकारी साक्षी प्रकाश खत्रीले बयान कागजको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५०३.	जिल्ला चितवन, राष्ट्रपति चुरे-तराई मधेस संरक्षण विकास समिति, कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइ, भरतपुर चितवनमार्फत् आ.व. २०७६/७७ मा विनियोजित बजेट कार्यक्रम बिना योजना लालखोला पार्किङ संरक्षण उपभोक्ता समिति दर्ता गरी कार्यक्रम सञ्चालन र सामाजिक परीक्षण नगराई विभिन्न निर्णय गरी कार्यसम्पन्नको सिफारिस दिई चुरे संरक्षणको लागि आएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५०४.	चिकित्सा शिक्षा आयोग, सानोठिमी, भक्तपुरले वि.सं. २०८१ सालको MBBS परीक्षा, चिकित्सक, नर्स, फर्मासिस्टको नाम दर्ता परीक्षामा चरम आर्थिक लेनदेन गरी नतिजा प्रकाशन गरेको तथा गुनासो बाहिर आएपछि ३००० जनाको नतिजा परिवर्तन गरी परीक्षा र कलेज विद्यार्थी सिट सङ्ख्यामा चरम भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५०५.	जिल्ला चितवन, रत्ननगर नगरपालिका-२ स्थित श्री नेपाल नमुना माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक बुद्धिराज सुवेदीसमेतले विद्यालयमा शौचालय निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५०६.	जिल्ला चितवन, रत्ननगर नगरपालिका-२ स्थित श्री नेपाल नमुना माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक बुद्धिराज सुवेदीसमेतले विद्यालयमा फर्निचर खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५०७.	जिल्ला इलाम, माई नगरपालिकाका प्रमुखसमेतले पशु चौपायाको ठेक्का र कृषि वनको राजस्व नउठाई कमिसन लिने गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५०८.	जिल्ला लमजुङ, क्वहोलासोथार गाउँपालिकाभित्र दुरी नपुग्ने ठाउँमा विभिन्न शीर्षकबाट एकै मितिमा भ्रमण भत्ता बुझ्नेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६

५०९.	राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र, सिंहदरबारले नागरिक एप खरिद गरी प्रत्येक वर्ष Maintenance Support को नाममा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१०.	डिभिजन वन कार्यालय, मकवानपुरका डिभिजनल वन अधिकृत प्रल्हाद धितालसमेतले बकैया तथा बागमती गाउँपालिकाअन्तर्गतका विभिन्न सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहबाट गरिएको रुख कटानमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५११.	जिल्ला बझाङ, बुङ्गल नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित बाइसधारा-बिउनाडा सडक निर्माण कार्यमा उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष र सचिवले पेशकी निकाली काम नगरी सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१२.	नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, नागरिक उड्डयन कार्यालयले विगत केही वर्षदेखि सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले जारी गरेको Standard Bidding Document विपरीत विभिन्न खरिद प्रक्रियामा व्यापक भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१३.	जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय, रूपन्देहीका उपन्यायाधिवक्ता कोषहरि निरौलाले ठगी मुद्दा मिलाइदिने बहानामा सेवाग्राहीसँग घुस रकम माग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१४.	जिल्ला मकवानपुर, थाहा नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित आग्रा खोलामा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा नदीजन्य पदार्थ सङ्कलन र निकासीका लागि लगिएको रसिद नबुझाई राजस्व रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१५.	जिल्ला कपिलवस्तु, बुद्धभूमि नगरपालिकाले आ.व. २०७५/७६ मा सुरक्षित आवास कार्यक्रमअन्तर्गत जस्तापाता खरिद कार्यमा कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा सम्झौताअनुसारको जस्तापाता खरिद नगरी सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१६.	प्रमाणीकरण नियन्त्रणको कार्यालय, अनामनगर, पब्लिक की इन्फ्रास्ट्रक्चर डाटा सेन्टरको लागि आ.व. २०६८/६९ मा ५०० थान सफ्टवेयर लाइसेन्सलगायत सामानहरू अनावश्यक रूपमा खरिद गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१७.	जिल्ला पाल्पा, तानसेन महोत्सवको सञ्चालनका क्रममा नगरपालिकाका कर्मचारीहरूले मिलेमतोमा व्यापार मेलाको नाममा अस्वाभाविक खर्च गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
५१८.	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, खुमलटारद्वारा निर्माण गर्न लागेको शीत भण्डार अलपत्र परेको र प्रोत्साहन अनुदान वितरणमा समेत अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५१९.	जिल्ला दार्चुला, शैल्यशीखर नगरपालिका वडा नं. ६ स्थित पशुपति मा.वि. को चारकोठे भवन निर्माण कार्य इस्टिमेटबमोजिम नगरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२०.	जिल्ला बझाङ, साविक कैलास गा.वि.स. वडा नं. ४ हाल जयपृथ्वी नगरपालिका वडा नं. १ स्थित मालिका सामुदायिक प्राथमिक विद्यालयका वि.व्य.स.का पूर्वअध्यक्षले आफूअनुकूल प्रध्यानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२१.	जिल्ला दार्चुला, महाकाली नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित काटै सडकदेखि	२०८१/१२/११

	स्कूलसम्मको बाटोमा रु.१० लाख विनियोजन गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
५२२.	जिल्ला महोत्तरी, जनएकता प्रा.वि., किसाननगरका प्रधानाध्यापक मकसुधन महतोसमेतको शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्र र अध्यापन अनुमतिपत्र नक्कली रहेको, विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष र प्रधानाध्यापकको मिलोमतोमा आर्थिक चलखेल गरी हालसम्म विद्यालयको भवन निर्माण नगरेको, विद्यालय स्थापना देखि २०६७ सालसम्म दलित छात्रवृत्ति र पाठ्यपुस्तक वितरण नगरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२३.	जिल्ला सुगु, सोरु गाउँपालिका वडा नं. ७ अन्तर्गत सिप सिरुपाटा सडक निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२४.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २२ स्थित श्री ओखलेडाँडा भुम्दीकोट माध्यमिक विद्यालयले अक्षय कोषका लागि सङ्कलन भएको ५०/६० लाख रकम विद्यालयको खातामा नराखी विभिन्न व्यक्तिहरूलाई व्याजमा लगाई अपचलन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२५.	जिल्ला बारा, महागढीमाई नगरपालिका वडा नं. ३ र ४ स्थित मल्हनी कल्भर्टदेखि गङ्गाभवानीपुर कल्भर्टसम्म ग्राभेल गर्ने कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२६.	जिल्ला बारा, महागढीमाई नगरपालिका वडा नं. २ स्थित भुतही पुलदेखि बर्वा, पर्सासम्म सडक ग्राभेल गर्ने कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२७.	जिल्ला बाँके, खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, नेपालगञ्जमा खानेपानी तथा सरसफाइ टेक्निसियन र महिला कार्यकर्ता पदमा विज्ञापन गरी भर्ना गर्नुपर्नेमा अस्थायी सेवा गरी सोबापतको सेवा सुविधासमेत लिइसकेका कर्मचारीहरूलाई नै पुनः करार सेवामा नियुक्ति गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२८.	जिल्ला सुनसरी, इटहरी उपमहानगरपालिका वडा नं. १९ स्थित बाल उद्यान तथा पार्क निर्माण योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५२९.	जिल्ला गुल्मी, रेसुङ्गा नगरपालिकाले पाडा खरिद, गोठ निर्माण एवम् औषधी खरिदलगायतका शीर्षकमा कूल ३५ लाख खर्च गरी वितरण गर्दा भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५३०.	गोरखापत्र संस्थानका महाप्रबन्धक लालबहादुर ऐरीसमेतले विभिन्न आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५३१.	जिल्ला हुम्ला, अदानचुली गाउँपालिकाको स्वास्थ्य र कृषि शाखामा खरिद गरिएका सामानमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५३२.	जिल्ला कैलाली, भजनी नगरपालिकाका नगरप्रमुख शेरबहादुर चौधरीसमेतले आ.व. २०७४/७५ र २०७५/७६ का विभिन्न योजनामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५३३.	निजामती अस्पतालमा कार्यरत प्रदीप शर्माले पूर्ण छात्रवृत्ति पाएर पनि अस्पतालबाट तलब र ओभरटाइमको सुविधा बुझ्ने गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५३४.	जिल्ला दोलखा, बैतेश्वर गाउँपालिकाका अध्यक्ष छवि लामा र प्रशासकीय	२०८१/१२/११

	अधिकृत ऋषिराम ज्ञवालीसमेतले आर्थिक लाभ लिन एम.बी.बी.एस. अध्ययनका लागि बबिराज उप्रेतीलाई बदनियतपूर्वक दिन नहुने छात्रवृत्ति दिई सरकारी रकम दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	
५३५.	जिल्ला बर्दिया, बढैयाताल गाउँपालिकाले आर्थिक ऐन, २०७९ मा लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक ऐनविपरीत दररेट निर्धारण गरी बिना प्रतिस्पर्धा माटो बिक्री गरी हानि नोक्सानी पुऱ्याएको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/११
५३६.	जिल्ला धनुषा, पोर्ताहा गाउँको नहरको पूर्व र पश्चिमको जग्गाको सबैले २०३१ सालमा मुआब्जा पाइसकेको जग्गाको महेन्द्रमान सिंह कटवालको छोरा प्रकाश कटवालको नाममा लालपुर्जा बनाई कमला सिँचाइ कार्यालयको कम्पाउन्डभित्र रहेको बगैँचासहितको भवन र रुखहरू कमला हर्दिनाथ सिँचाइ कार्यालयका डिभिजन इन्जिनियर गौतमकुमार ठाकुरले सरुवा भई जाने बेलामा रु.५० लाख घुस खाई प्रकाशकुमार सिंह कटवाललाई तपाईंको जग्गा हगभोग गर्नुहोस् भनी लिखित गरिदिएको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५३७.	जिल्ला महोत्तरी, रामगोपालपुर नगरपालिकामा आ.व. २०८०/८१ मा वडा नं. ४ को प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य अहिलेसम्म बाँकी हुँदाहुँदै प्राविधिक र अन्य कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा रकम निकास गरी विनियोजित बजेटमा व्यापक भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५३८.	जिल्ला बाजुरा, बुढीनन्दा नगरपालिका वडा नं. ६ बस्ने जैमले ल्वारले विगत ६ वर्षदेखि बुढीनन्दा नगरपालिका वडा नं. ६ र टीकापुर नगरपालिका वडा नं. १ बाट समेत गरी २ ठाउँबाट दोहोरो वृद्धभत्ता बुझ्ने गरेको र सो कार्यमा निजको बुहारी ईश्वरी ल्वारको समेत हात रहेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५३९.	जिल्ला मुगु, खत्याड गाउँपालिका वडा नं. १० स्थित ह्याडलु-रिगा-डुमाना सडक निर्माण योजनाको लागि आएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५४०.	जिल्ला सोलुखुम्बु, लिखुपिके गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित श्री हिमगङ्गा मा.वि. को चारकोठे भवन निर्माण कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५४१.	जिल्ला दाङ, पन्चकुले बाघमारे सुधार विस्तार खानेपानी उपभोक्ता समितिका सचिवसमेतले समितिको रु. १,२०,३४,०००।- हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५४२.	जिल्ला बाँके, नेपाल वायु सेवा निगम, क्षेत्रीय कार्यालय, नेपालगञ्जका कर्मचारीले मिलेमतो गरी मिति २०७९/७/२ को Flight Number RA- DS733, नेपालगञ्जदेखि ताल्चा उडानमा भाडा दर रु.७,४८०।- भन्दा बढी प्रतिव्यक्ति रु.१०,४२५।- लिई टिकट नदिई रु.३८,०२५।- को आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५४३.	जिल्ला बारा, पचरौता नगरपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूका लागि निःशुल्क वितरण गरिने सेनिटरी प्याड खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५४४.	जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिका वडा नं. २४ रामगढवास्थित श्री रामजानकी आधारभूत विद्यालयका अस्थायी शिक्षक भुपेन्द्र तिवारीले २०७० सालदेखि प्रधानाध्यापक भई कार्य गर्दा छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक, भौतिक	२०८१/१२/१५

	निर्माणसमेतमा भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	
५४५.	जिल्ला खोटाङ, हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका वडा नं. ६ स्थित रहेको श्री पीपलडाँडा देवीस्थान माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक सरिता राईसमेतले आ.व. २०७८/७९ को राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमअन्तर्गत दुईकोठे भवन निर्माणमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५४६.	दिगम्बर झासमेत भएको गैरकानुनी लाभ वा हानि पुऱ्याउने बदनियतले काम गरी भ्रष्टाचार गरेको मुद्दामा सरकारी साक्षी पविन्द्रराज मल्लसमेतले आयोगका अनुसन्धान अधिकृतसमक्ष गरेको बयान कागजको प्रतिकूल हुने गरी बकपत्र गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/१५
५४७.	जिल्ला कैलाली, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलालीमा निःशुल्क वितरण गर्ने आधारभूत औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री खरिद प्रक्रियामा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२०
५४८.	जिल्ला सिराहा, औरही गा.पा. का हाकिम र लेखापाल मिलेर आ.व. २०७७/७८ मा कार्यपालिका बैठक र गाउँ सभाको निर्णय बिना अबण्डा बजेटबाट ठेकेदारसँग मिलेमतो गरी रु.३० लाखभन्दा बढिको सप्टवेयरहरू टुक्राटुक्रा पारी आफूखुसी लागत अनुमान बनाई ६०% सम्म कमिसनमा सप्टवेयरहरू खरिद गरेर प्रयोग नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२०
५४९.	जिल्ला सप्तरी, विष्णुपुर गाउँपालिकाका तत्कालीन अध्यक्ष लिलाम्बर यादवसमेतले वडा नं. ६ र ७ का पोखरी ठेक्कामा ठेकेदारसँगको मिलेमतोमा लाखौं रकम बराबरको राजस्व रकम मिनाहा गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५०.	जिल्ला डोल्पा, ठुलीभेरी नगरपालिका वडा नं. ३, दुनैमा रहेको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, डोल्पाद्वारा आ.व. २०७२/७३ मा भवन निर्माण योजनामा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५१.	जिल्ला दैलेख, भैरवी गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित भक्ति आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापक श्यामप्रसाद आचार्य, वि.व्य.स.का अध्यक्ष र सदस्यले आ.व. २०७६ मा गाउँपालिकाबाट शिक्षकहरूलाई तलब खुवाउने अनुदानवापतको रकमबाट रु.७०,०००।- र भौतिक संरचनामा खर्च गरेको र रु.१,१०,०००।- खर्च नगरी दुरुपयोग गरेको तथा विद्यार्थी सङ्ख्या बढी देखाई आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५२.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २३ को कार्यालयले सञ्चालन गरेको सिधाने-फलाटे-डाडाँकटेरी भञ्ज्याङ उपशाखा सडक, दमदमे सामुदायिक होमस्टे निर्माण र कृषि सञ्चालको लागि छुट्याइएको १० लाख बजेटमा कुनै पनि काम नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५३.	मालपोत र नापी कार्यालय, ललितपुर र कलङ्कीसमेतले जग्गाको कित्ताकाट गर्दा खण्डीकरणसम्बन्धी निर्देशनविपरीत गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५४.	जिल्ला प्युठान, झिमरुक गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित चिरायू माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकसमेतले जालसाजी गरी विद्यालयमा मा.वि. तहको तलब रकम माग गरी नि.मा.वि. शिक्षक नियुक्ति गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२

५५५.	जिल्ला हुम्ला, खार्पुनाथ गाउँपालिकाका अध्यक्ष कर्णबहादुर रावलसमेतले जलविद्युत आयोजनाका लागि आएको रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५६.	जिल्ला सिराहा, साबिक चन्द्रोदयपुर गा.वि.स. वडा नं. ८ मा वन क्षेत्रको कि.नं. ४२० को जग्गा सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोग, जिल्ला समिति, सिराहाले व्यक्तिको नाममा दर्ता कायम गर्ने निर्णय गरेको तथा मिलेमतोमा राजमार्ग छोएको सो जग्गालाई सडक बाटो नभएको भनी कम मूल्याङ्कन गरी राजस्व छली गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५७.	नेपाल राष्ट्र बैङ्कको सञ्चालक समितिका एक सदस्यले ठुलो घराना सम्बद्ध व्यवसायीसँग घुस माग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२२
५५८.	जिल्ला बागलुङ, ढोरपाटन नगरपालिकामा मिलेमतोमा विभिन्न सामुदायिक वनमा जग्गा अतिक्रमण गरी भौतिक संरचना निर्माण गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५५९.	जिल्ला महोत्तरी, बर्दिबास नगरपालिकाअन्तर्गत वडा नं. १४ मा रहेको प्रशासकीय भवनमा गुणस्तरहीन काम गरिएको हुनाले बिलबमोजिमको शीर्षकको सम्पूर्ण कामको स्पेसिफिकेसनबमोजिमको गुणस्तर जाँच गराई पाउँ भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६०.	जिल्ला कञ्चनपुर, शुक्लाफाँटा नगरपालिका वडा नं. ११ स्थित कृष्ण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्ष दानबहादुर बोहराले आफ्नो कार्यकालमा उपभोक्ताहरूलाई जानकारी नदिएँ फोहर व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकालाई जमिन दिएको, बेवारिसे काठ आफूखुसी बेचबिखन गरेको, कोटेसन बिना ट्रयाक्टर खरिद गरेको, बिना जानकारी थप कर्मचारी नियुक्त गरेको र नगरपालिकाबाट समूहको लागि विनियोजित रु.१५ लाख कसैलाई जानकारी नदिएँ खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६१.	जिल्ला पर्सा, वीरगञ्ज महानगरपालिका वडा नं. १७, सिमानटोल, अलौस्थित नेपाल राष्ट्रिय प्राथमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू समेतको मिलेमतोमा विद्यालय भवनको बरन्डा तथा छत मर्मत कार्यको लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट प्राप्त रकम मर्मत कार्य नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६२.	जिल्ला सिराहा, मिर्चैया नगरपालिका वडा नं. १२ स्थित श्री मौजे जनता आधारभूत विद्यालयका शिक्षक प्रदिपकुमार साहले सरुवा भई आउँदा कीर्ते रमाना पत्र लिएको साथै विद्यालयको जग्गाको आम्दानी, छात्रवृत्ति र दिवा खाजाको रकम पारदर्शी नगरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६३.	जिल्ला महोत्तरी, जलेश्वर नगरपालिका वडा नं. २ स्थित श्री गणेश प्रा.वि.मा आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि हालसम्म दिवा खाजाको विषयमा फर्जी र नक्कली कागजात बनाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६४.	जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड, सानोठिमी, भक्तपुरमा मिलेमतोमा किताब छापने Web Machine खरिद गरेको साथै, रु.१ करोड ५० लाखको कमिसन लेनदेन भएको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६५.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २४ मा रहेको थापा कृषि तथा पशुपन्छी फर्मले मिलेमतोमा सरकारी अनुदान लिई सार्वजनिक जग्गामा कृषि	२०८१/१२/२९

	फर्म सञ्चालन गरेको भन्नेसमेत।	
५६६.	जिल्ला पर्सा, धोबिनी गाउँपालिका वडा नं. २, असबारीस्थित श्री राम पशुपति प्राथमिक विद्यालयमा राहत दरबन्दीमा कार्यरत शिक्षक महेन्द्रकपुर यादवको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र नक्कली रहेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६७.	जिल्ला बैतडी, दशरथचन्द नगरपालिकाअन्तर्गतका प्रतिक्षालय, स्वागत गेट, दशरथचन्द क्रिकेट खेल मैदान निर्माण, सडक, गाडी खरिद, पुस्तकालय निर्माण, बुड्ढाबाजे खेल मैदान निर्माणलगायतका विभिन्न योजनाहरूमा मिलेमतोमा भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६८.	जिल्ला बागलुङ, निसीखोला गाउँपालिका वडा नं. ५ मा मुख्यमन्त्री वातावरण मैत्री नमूना कृषि कार्यक्रमअन्तर्गत गण्डकी प्रदेश सरकारबाट कृषिउपज सङ्कलन तथा बिक्री केन्द्रका लागि विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५६९.	जिल्ला धनुषा, जनकपुर उपमहानगरपालिका वडा नं. ४ स्थित दलित छात्रावास निर्माणका लागि प्राप्त रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५७०.	जिल्ला मनाङ, नार्पा भूमि गाउँपालिकाका तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत दिपेन्द्र पण्डितले विभिन्न खरिद कार्यलगायत गाउँपालिकाको डिजिटल प्रोफाइल बनाउन रु.४,४०,०००।- को कार्य सम्पन्न नहुँदै सानेपास्थित म्याट्रिक्स सफ्टवेयर प्रा.लि. लाई आर्थिक लाभ लिई भुक्तानी दिएको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५७१.	जिल्ला हुम्ला अदानचुली गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा गाउँपालिका अध्यक्ष र कर्मचारीहरू समेतले अधिकारको दुरुपयोग गर्दै मनलाग्दी बजेट विनियोजन र खर्च गर्ने गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५७२.	जिल्ला हुम्ला, अदानचुली गाउँपालिका वडा नं. १ मा सञ्चालित काठिसेरा थापाज्युला तटबन्ध निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५७३.	जिल्ला बाँके, साविकको बेतहनी गा.वि.स. वडा नं. २, जाफरपुरस्थित सामुदायिक मदरसा दारुल उलुम फैजुरजाका अध्यक्ष इजाजुद्दीन खाँसमेतले भवन निर्माण कार्यको लागि जि.शि.का.बाट रकम प्राप्त भए पनि भवन निर्माण नगरेको तथा निःशुल्क पाठ्यपुस्तक र छात्रवृत्तिका लागि प्राप्त रकम वितरण नगरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५७४.	वन विज्ञान संस्थान, हेटौँडा क्याम्पस, मकवानपुरले आ.व. २०७५/७६ मा सञ्चालन गरेको Construction of Boundary Wall and Renovation of Toilet Block For Hostel No. 2 र बस खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५७५.	जिल्ला मुगु, खत्याड गाउँपालिकाले आ.व. २०७६/७७ देखिका प्रत्येक वर्षमा औषधी खरिद एकैचोटी गर्ने तर बिल भरपाई प्रत्येक आ.व. मा नेपालगञ्जबाट खरिद गरेको नयाँ बिल राख्ने गरेको साथै प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, लेखा प्रमुख र प्राविधिकसमेतको मिलेमतोमा कैयौं योजना फिल्डमा कार्यान्वयन नभई बिल भरपाई बनाई योजनाको नाममा राज्य कोषको दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२९
५७६.	जिल्ला बारा, महागढीमाई नगरपालिका, वडा नं. ४ स्थित दहियार टोलमा रहेको मस्जिदमा टायल हाल्ने काममा फर्जी बिल बनाई रकम भुक्तानी लिएको, वडा नं. ४ को वडा कार्यालय भवन निर्माणमा रकम हिनामिना गरेको र नाला निर्माण	२०८१/१२/२९

	गुणस्तरहीन भएको भन्नेसमेत।	
५७७.	जिल्ला सिन्धुली, दुधौली नगरपालिकाअन्तर्गतको सिथौली नगर अस्पतालमा CR, Computed Radiography System खरिदमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५७८.	सहरी विकास मन्त्रालयको वीरगञ्ज डिभिजनले रौतहट जिल्लाको जिगडिया र बेलबिछ्वा गा.वि.स.मा स्वास्थ्य चौकी बनाउन वर्षौं पहिले ठेक्का सम्झौता गरे पनि हालसम्म काम सुरु नै नगरी लाखौं सरकारी रकम दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५७९.	नलगाड हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड सञ्चालक समितिको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतका लागि अष्ट्रेलियाको Permanent Residency भएका प्रकाशबहादुर शाहीलाई सिफारिस गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५८०.	जिल्ला दैलेख, गुराँस गाउँपालिकामा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमअन्तर्गत ओखेनीदेखि उगाडासम्मको गोरेटो बाटोमा आएको रकममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५८१.	महोत्तरी जिल्ला, मनरासिसवा नगरपालिका, वडा नं. ४ स्थित श्री विद्या-सती प्राथमिक कार्यालयमा कार्यरत शिक्षक किरण कुमारीको अध्यापन अनुमतिपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५८२.	बाँके जिल्ला, तत्कालीन बेतहनीसहित १३ गाउँ विकास समितिका सचिवहरू समेतले २०७९ साल श्रावण २८ र २९ गतेको बाढीपीडितका लागि विनियोजित रकम रु.९४ लाख ९० हजार आर्थिक हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५८३.	जिल्ला सुनसरी, इटहरी उपमहानगरपालिका वडा नं. १४ स्थित श्री शान्ति सिर्जना माध्यमिक विद्यालयमा आ.व. २०७९/८० मा बढी निकासा भएको शिक्षकको तलब भत्ता शीर्षकको रकम मिलेमतोमा हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५८४.	जिल्ला सुर्खेत, गुर्भाकोट नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित श्री जनसेवा माध्यमिक विद्यालयका शिक्षक सुरेन्द्रविक्रम भण्डारीले आर्थिक वर्ष २०६९/७० मा साबिक जिल्ला शिक्षा कार्यालयको अनुदानमा विद्यालय भवन निर्माण हुँदा उक्त भवन निर्माणमा रकम अपुग भएकाले सापटीस्वरूप रु.७,५५,९५०।- दिएको भनी वि.व्य.स. र अभिभावकलाई जानकारी नदिएँ विद्यालयको खाताबाट पटकपटक उक्त रकम असुल गरेको, उक्त विद्यालयका पूर्वप्रधानाध्यापक लिलाराम थापाको नाममा रहेको बेरुजु रकम रु.६,८३,५१०।- को फर्जी बिल भरपाई तयार गरी सो रकमसमेत हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५८५.	जिल्ला सप्तरी, तिरहुत गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित श्री मा.वि., डिमनका प्रमुख रामविलास कामतीले विद्यालयको आय व्यय सार्वजनिक नगरेको, विद्यालयको जग्गा बिक्री गरेको, ४ कोठे विद्यालय भवन र शौचालय निर्माण गर्न निकासा भएको रकमबाट निर्माण नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/०४
५८६.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपालगञ्जका क्षेत्रीय कार्यालय प्रमुख र लेखा प्रमुखको संलग्नतामा हेलुड जलविद्युत आयोजनाका प्रमुखसमेतको मिलेमतोमा १० करोड अनियमितता गरेको, प्रसारण तथा वितरण लाइनको निर्माण पूरा नहुँदै भुक्तानी दिएको, आयोजनाका मेसिन तथा सामानहरू जिर्ण अवस्थामा राखेको, बजेट	२०८२/०९/०४

	निकासा गर्दा ७ प्रतिशत कमिसन लिने गरेको र प्राधिकरणका केन्द्रीय डाइरेक्टर लोकेन्द्रबहादुर थापाले नागरिकता सच्याएर जागिर खाइरहेको भन्नेसमेत।	
५८७.	पोखरा महानगरपालिका, २० नं. वडा कार्यालयका जनप्रतिनिधि उत्तम गुरुङ १० महिनादेखि सम्पर्कविहीन भए पनि पोखरा महानगरपालिकाले निजको खातामा मासिक रु.१५ हजार ३ सय रुपैयाँ जम्मा गर्दै आएको र यसभन्दा अघि पनि २० नं. वडाकै जनप्रतिनिधि लक्ष्मी सुवेदीले लामो समयसम्म विदेशमा रहेर पनि सेवासुविधा लिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५८८.	जिल्ला बझाङ, दहबगर स्वास्थ्य चौकीका इन्चार्ज वीरबहादुर धामीले स्वास्थ्य चौकीबाट सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५८९.	जिल्ला रोल्पा, गङ्गादेव गाउँपालिका वडा नं. २ को सुकाओडालदेखि भूर्तिसम्मको नयाँ ट्रायक निर्माणमा उपभोक्ता समितिसमेतको मिलोमतोमा हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५९०.	ताप्लेजुङ जिल्लाका ९ स्थानीय तहले विभिन्न आइटमको स्वीकृत जिल्ला दरभन्दा बढी दरबाट उपभोक्ता समितिलाई रु.७० लाख २ हजार बढी भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५९१.	जिल्ला काठमाडौँ, तारकेश्वर नगरपालिकाले आ.व. २०७७/७८ मा आफ्नो क्षेत्रभित्रको तीन वटा खोलाबाट ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, रोडा, ग्राभेल र माटोलगायतको सङ्कलन तथा बिक्री शुल्क सङ्कलनको लागि ठेक्का आह्वान गरी शुभ कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि. सँग सम्झौता गरेकोमा कोभिड-१९ को कारणले देशभर बन्दाबन्दी भएको अवस्था देखाई सम्झौताविपरीत हुने गरी ठेकेदारले निवेदन दिएको आधारमा ५८ दिन बन्दाबन्दी मानी वार्षिक दामासाहीले हुने रु. ५९,४९,९५३।- राजस्व रकम छुट दिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५९२.	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोकले आ.व. २०७८/७९ मा बिना प्रतिस्पर्धा तारजाली खरिद गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५९३.	जिल्ला बाँके, डुडुवा गाउँपालिका वडा नं. ५ डलैपुरस्थित श्री ज्ञानदीप मा.वि. मा २ कोठे भवन निर्माण गर्दा सरकारी मापदण्ड पूरा नै नगरी निर्माण कार्य सुरु गरेको एवम् विभिन्न शीर्षकमा आएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५९४.	जिल्ला दैलेख, आठबिस नगरपालिका वडा नं. ८, तिलेपाटामा अवस्थित आठबिस शिक्षा क्याम्पसद्वारा सञ्चालित त्रिभुवन विश्वविद्यालयको वार्षिक परीक्षा कार्यक्रमअन्तर्गत वि.सं. २०८० मा लिइएको बी.एड. दोस्रो वर्षको परीक्षामा विभिन्न विषयको प्रश्नपत्र परीक्षा समय अगावै आउट गराइएको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५९५.	जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक नमोबुद्ध नगरपालिकामा अवस्थित नमोबुद्ध मन्दिरको वरिपरि रहेको साविक नमोबुद्ध वडा नं. १ कि.नं. १, ८८२ र ५९३ को करिब ८८० रोपनी सरकारी/सार्वजनिक जग्गा रहेकोमा उल्लिखित जग्गामध्ये केही जग्गा व्यक्ति विशेषबाट स्थायी संरचना बनाई भोगचलन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
५९६.	जिल्ला नुवाकोट, ककनी गाउँपालिकाका अध्यक्ष मानबहादुर लामासमेतले ककनी गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित चाउथेगाउँ गौरीखर्क हुँदै जग्गे जाने सडकखण्ड निर्माण कार्यमा कित्ते कागजात तयार गरी रु.३५,००,०००।- रकम निकासा	२०८२/०१/१०

	गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	
५९७.	जिल्ला रौतहट, गौर नगरपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा नगरपालिकाको वडा नं. ५ को नाला निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/१०
५९८.	जिल्ला रुकुम पूर्व, सिस्ने गाउँपालिकामा कार्यरत रही हाल अवकाश भएका कार्यालय सहयोगी प्रेमबहादुर खड्काले जन्ममिति सच्याएर प्रतिलिपि नागरिकता लिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/१७
५९९.	जिल्ला बाँके, कोहलपुर नगरपालिका वडा नं. १४ स्थित श्री राम माध्यमिक विद्यालयका शिक्षक पवनकुमार यादवले विद्यालयमा अनुपस्थित दिनको हाजिर गरी तलब भत्ता लिएको तथा विद्यालयको जग्गा त्रिवेणी समाज संस्थाले सम्झौताबमोजिम रकम नतिरी भोगचलन गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/१७
६००.	ललितपुर महानगरपालिका वडा नं. ९ स्थित शङ्खुमुल जगतनारायण मन्दिर परिसरमा रहेको १५० मिटर सडक र सडक पेटी निर्माण गर्नलाई सांसद कोषबाट रु.५० लाख रकम विनियोजन भई उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष श्याम व्यञ्जनकारले कामको जिम्मा लिएर सडकको पेटी नै निर्माण नगरी फर्जी बिल भरपाई बनाई रकम निकास गरी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/१७
६०१.	जिल्ला रूपन्देही, मायादेवी गाउँपालिका-५ स्थित हाजी ऐनायतुल्लाह मा.वि. ले आयोगको कार्यालयमा पेस गरेको प्राविधिक सामान खरिद गरेको बिलमा उल्लिखित सामानहरूमध्ये रु.२२,२५०।- मूल्य बराबरको सामान स्थलगत अनुगमनको क्रममा फेला नपरेको, कम्प्युटर र फोटोकपी मेसिन खरिदमा अनियमितता गरेको, हाउस बायरिडमा दोहोरो भुक्तानी भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/१७
६०२.	जिल्ला बर्दिया, साविक मैनापोखर गा.वि.स. वडा नं. १ को कि.नं. ८४ मध्येबाट कित्ताकाट गरी कि.नं. १८७४ र १८७५ क्रमशः ३ कट्टा र १२ धुर रामदिन थारु र कालीप्रसाद थारुका नाममा २०५८ सालमा वितरण गरेको जग्गा खेस्ता जलेको भनी पुनः व्यक्तिको नाममा नक्कली खेस्ता कायम गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/२२
६०३.	जिल्ला दाङ, बङ्गलाचुली गाउँपालिकामा आ.व. २०७४/७५ मा उपभोक्ता समितिहरूबाट सञ्चालित सुधा मा.वि., झेलनेटाको भौतिक सुधार, तिते गिहरा ड्याम निर्माण, पुरुड खेल मैदान निर्माण, जनकल्याण प्रा.वि., छापडाँडाको संरक्षण कार्य र वडा कार्यालयको निर्माण कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/२२
६०४.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, मोलुङ गाउँपालिकामा ५ शय्याको रामपुर अस्पताल भवन निर्माणको लागि वातावरणीय मूल्याङ्कन प्रतिवेदन गलत किसिमले तयार पारेको तथा ठेक्का सम्झौताबमोजिमको कार्य नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/२२
६०५.	जिल्ला दैलेख, ठाँटीकाँध गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित ठाँटीकाँधदेखि स्याउदीकाँध जोड्ने ५ कि.मि. बाटोमा नयाँ सडकको ट्रयाक खनको लागि गाउँपालिकाबाट रु.१८ लाख रकम विनियोजन गरिएकोमा २०० मि. मात्र सडकको ट्रयाक निर्माण गरी सम्पूर्ण रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०९/२२
६०६.	जिल्ला स्याङ्जा, वालिङ नगरपालिकास्थित महेन्द्र माध्यमिक विद्यालयका पूर्वप्रधानाध्यापक गोपालधन सुवेदीले आ.व. २०७७/७८ मा निजी पब्लिकेसनबाट पाठ्यपुस्तक खरिद गर्न विद्यार्थीबाट रकम उठाई अभिलेख नराखी	२०८२/०९/२२

	विद्यालयको चेकबाट भुक्तानी गरेको, नमुना विद्यालयको पानी ट्याङ्की निर्माण कार्यको बढी मूल्याङ्कन गराई फाइदा लिएको लगायत विभिन्न शीर्षकमा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
६०७.	काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण, जिल्ला आयुक्तको कार्यालय, काठमाडौंले कुनै एजेण्डा बिना एक महिनामा २३ दिन बैठक बसेको देखाई ४० लाख रुपियाँ बाँडिएको, १० करोडको काम गरेर ७८ करोडको प्रतिवेदन तयार गरेको, २४ प्रतिशत मात्र काम भएकोमा सतप्रतिशत भौतिक प्रगति भएको विवरण बनाएको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६०८.	जिल्ला सिन्धुपाल्चोक, इन्द्रावती गाउँपालिका, वडा नं. २ स्थित पञ्चकन्या आधारभूत विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षसमेतले विद्यालयको खाताको रकम आफूखुसी चलाएको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६०९.	जिल्ला दैलेख, भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित श्री खड्गदेवी आधारभूत विद्यालयमा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमअन्तर्गत आएको रकममा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६१०.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १ कि.नं. ३४१ क्षे.फ. ३६-१३-०-१ नापी सर्भेका समयमा फिल्डबुक टुँडिखेल उल्लेख भएको सार्वजनिक जग्गा विद्यालय र व्यक्तिको नाममा कायम गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६११.	जिल्ला कञ्चनपुर, भिमदत्त नगरपालिका वडा नं. १८ बस्ने प्रतापबहादुर चन्दले मालपोत कार्यालयका कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा अर्काको नाममा दर्ता रहेको जग्गा आफ्नो नाममा दर्ता गराएको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६१२.	जिल्ला सुर्खेत, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति केन्द्र, कर्णाली प्रदेशले पोसिलो पिठो खरिदको लागि बोलपत्रको सूचना निकालेकोमा अत्यधिक लागत अनुमान कायम गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६१३.	जिल्ला जाजरकोट, कुसे गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित भगवती प्रा.वि. मा आ.व. २०७६/७७ मा विद्यालय भवनका ६१३ वटा ढुङ्गा र शौचालयका आधा ढुङ्गा बेचेर अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६१४.	जिल्ला सुनसरी, भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिकास्थित वडा नं. ४ सुनसरी पुलदेखि उत्तर महेन्द्र यादवको घर हुँदै उत्तर विद्युतको वालसम्मको बाटो कालोपत्रे र वडा नं. ६ र ७ जनता मा.वि. दक्षिण पिपलचोक सर्वेन्द्रको घरदेखि हनुमानी चोकसम्मको बाटो कालोपत्रे गर्ने कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६१५.	यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, कास्कीमा आर्थिक मिलेमतोमा एउटा व्यक्तिको लाइसेन्सको विवरण परिवर्तन गरी अन्य व्यक्तिको नाममा जारी गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६१६.	जिल्ला स्याङ्जा, पुतलीबजार नगरपालिकाको दमकल मर्मतमा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
६१७.	नेपाल पुनर्विमा कम्पनी लिमिटेडका तत्कालीन सिइओ शङ्करकुमार रायमाझी र डिजिओ दामोदर भण्डारीले पदको दुरुपयोग गरी सार्वजनिक खरिद ऐन र कम्पनीको कर्मचारी विनियमावलीविपरीत बिना विज्ञापन र रोस्टरसमेत तयार	२०८२/०१/२२

	नगरी बिमा विज्ञ भनी नुर प्रकाश प्रधानलाई करारमा नियुक्ति गरेको भन्नेसमेत।	
६१८.	जिल्ला डोल्पा, ठुलीभेरी नगरपालिका वडा नं. ४ मा आ.व. २०७४/७५ मा धुपिचौरदेखि तिप्ला गाउँसम्मको कृषि सडकको नाममा रु.१० लाख पेशकी लिई काम नगरी बजेट हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६१९.	जिल्ला धनुषा, हंसपुर नगरपालिका वडा नं. ७ पर्साही बजारदेखि दक्षिण महुलिया सीमानासम्म सडक निर्माण कार्य, सन्तलालबाबा पुस्तकालय मर्मत सम्भार कार्य, पुरानो सडकदेखि पैनीबाटो हुदै बोर्डिङ स्कूलसम्म सडक निर्माण कार्य र सुबोध मण्डलको घरदेखि पश्चिम मूल सडकसम्म माटो तथा ग्राभेल कार्यमा बढी भुक्तानी भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२०.	जिल्ला बागलुङ, ढोरपाटन नगरपालिका वडा नं. ४, लुकुरवनस्थित हिमालय आधारभूत विद्यालयको अनुदान कोटाका शिक्षक बालनरसिंह छुन्त्याल नियमितरूपमा विद्यालयमा उपस्थित हुने नगरेको र उपस्थित नभएको अवस्थामा सट्टा शिक्षकको रूपमा विनोद वि.क. र निलकुमारी श्रीपालीलाई पढाउन लगाई तलबबापतको पैसा दिने गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२१.	जिल्ला दाङ, मनिकापुर ट्युबेल सिँचाई आयोजना, गढवा-५, मनिकापुरमा आ.व. २०७२/७३ र आ.व. २०७३/७४ मा निर्माण भएको डिप बोर्डिङ निर्माण कार्यमा भूमिगत जलस्रोत तथा सिँचाई विकास डिभिजन कार्यालय, लमहीले अनियमितता गरी हालसम्म पनि आयोजना सञ्चालनमा आउन नसकेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२२.	जिल्ला दैलेख, ठाँटीकाँध गाउँपालिका वडा नं. १ र ६ स्थित कर्णाली राजमार्गबाट ठाँटीकाँध गाउँपालिका जोड्ने चिने-ठाँटीकाँध-बिजारे सडक स्तरोन्नतिमा प्राविधिकसहितको मिलेमतोमा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२३.	जिल्ला दाङ, बङ्गलाचुली गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण भएको २ वर्ष नपुग्दै चुहिएर बिजोक भएको साथै बिमहरू चर्किने फुट्ने गरेकोमा वास्तविक कारण नखोजी पालिकाले ८ बोरा सिमेन्ट लिई मर्मत कार्य गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२४.	जिल्ला भोजपुर, ट्याम्केमैयुङ गाउँपालिकाको नागीदेखि खावा जोड्ने १२ किलोमिटर सडकको स्तरोन्नतिका लागि कोसी प्रदेशबाट ससर्त अनुदानबापतको रु.१ करोड ३५ लाख रकमबाट टेन्डरमार्फत् निर्माण कार्य गर्नुपर्नेमा गाउँपालिकाका अध्यक्ष ध्रुवराज राई, वडा नं. ३ र ५ का वडाध्यक्षसमेतको मिलेमतोमा योजना टुक्र्याई दुईवटा उपभोक्ता समिति बनाएर निर्माण कार्य गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२५.	जिल्ला महोत्तरी, बर्दिबास नगरपालिकामा आ.व. २०७७/७८ र आ.व. २०७८/७९ मा रातुनदी, बाँके खोलाको नदीजन्य पदार्थ ठेक्कामा ठेकेदारसँगको मिलेमतोमा राजस्व छुट दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२६.	जिल्ला कैलाली, लम्कीचुहा नगरपालिका, वडा नं. २ स्थित श्री राष्ट्रिय नमुना मा.वि. को आ.व. २०७५/७६ मा नमुना विद्यालय विकास गुरुयोजनाअन्तर्गत फर्निचर निर्माण, कम्प्युटर खरिद तथा पुस्तक र अन्य सामग्री खरिद कार्यमा	२०८२/०१/३१

	अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	
६२७.	जिल्ला उदयपुर, रौतामाई गा.पा. ७ स्थित श्री रौता जनता क्याम्पसको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न नगरी सम्पूर्ण रकम भुक्तानी दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२८.	जिल्ला बारा, परवानीपुर गाउँपालिका वडा नं. ५, नौतन कलैया रोडदेखि शङ्कर साहको घरदेखि शिव पटेलको घर हुँदै दक्षिण सडक स्तरोन्नति कार्यमा लागत अनुमानभन्दा कम काम गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६२९.	जिल्ला दाङ, घोराही उपमहानगरपालिकामा सवारीसाधनको फर्जी बिल भरपाई बनाई राज्यलाई हानि नोक्सानी गरेको तथा आन्तरिक खरिद तथा जिन्सी शाखा प्रमुख बाबुराम पन्थीले आवश्यकताभन्दा बढी तेलको कुपन काटी रु.१६ लाख हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६३०.	जिल्ला कञ्चनपुर, भीमदत्त नगरपालिका वडा नं. ४ स्थित अ.न.मि. तालिम केन्द्रको नाममा भीमदत्त नगर विकास समितिको १० कट्टा जग्गा स्वीकृतिबेगर गैरकानुनीरूपमा दर्ता सेस्ता कायम गराई हक हस्तान्तरण गरेको हुँदा कानुनबमोजिम कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६३१.	जिल्ला रुकुम (पश्चिम), आठबिस नगरपालिकामा नगरपालिका प्रमुख गोरखबहादुर के.सी. र वडा अध्यक्ष देवबहादुर घर्तीसमेतले आलुचिप्स उद्योग सञ्चालन एवम् भवन निर्माणमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६३२.	जिल्ला झापा, भद्रपुर नगरपालिका वडा नं. ४ स्थित पृथ्वी निम्नमाध्यमिक विद्यालयको भवन निर्माणको लागि स्थानीय तहले दिएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/३१
६३३.	जिल्ला दाङ, घोराही उपमहानगरपालिका वडा नं. ३ मा श्री माध्यमिक विद्यालयको भोगचलनमा रहेको ८ नं. प्रति जग्गाको माटो त्रिपुर जे.भी. लाई प्रति टिप्पर रु.१ हजारका दरले बिक्री गरी सो रकम विद्यालयको खातामा जम्मा नगरेको भन्ने समेत।	२०८२/०२/०८
६३४.	प्रतिवादीहरू तेजबहादुर तामाङ, गणेश खड्का र साजन शर्माउपर ठगी तथा आपराधिक विश्वासघात मुद्दामा सम्मानित काठमाडौं जिल्ला अदालतमा अभियोजन गर्ने गरी र प्रतिवादीहरू प्र.स.ह. गणेश खड्का र प्र.ज. साजन शर्मा राष्ट्रसेवक कर्मचारी रहेको देखिँदा निजहरूले सार्वजनिक पदको दुरुपयोग गरी ठगी कार्यमा प्रत्यक्ष संलग्नता रही ठगी र आपराधिक विश्वासघातको कसुर गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
६३५.	जिल्ला दाङ, घोराही उपमहानगरपालिका वडा नं. १५ स्थित पद्मोदय पब्लिक नमुना माध्यमिक विद्यालयले CTEVT तर्फको खरिदमा स्पेसिफिकेसनअनुसारकै सामग्री दिँदासमेत भुक्तानी नदिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
६३६.	जिल्ला डडेल्धुरा, आलिताल गाउँपालिकाले स्वास्थ्यतर्फका कार्यक्रम, औषधी खरिद र सर्जिकल सामग्री खरिद गर्दा सप्लायर्स र सर्जिकल पसलहरूबाट मनपरी ढङ्गले बजार मूल्यभन्दा बढी मूल्यमा खरिद गरी करिब २५ लाख भ्रष्टाचार गरेको हुनसक्ने भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
६३७.	भीमदत्त नगरपालिका, कञ्चनपुरबाट नगर क्षेत्रभित्रका १० वटा पुलको आयोजना	२०८२/०२/०८

	सम्पन्न गर्नेभन्दा पनि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन मात्र तयार गराएर बजेट खर्च गरी रकम हिनामिना गरेको हुनसक्ने भन्नेसमेत।	
६३८.	जिल्ला डडेल्धुरा, परशुराम न.पा. ९ मा रहेको हटवानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्षसमेतले वनको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
६३९.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, गण्डकी प्रदेशबाट रकमान्तरण भएका योजनामा कामै नभई रकम भुक्तानी भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
६४०.	जिल्ला काठमाडौं, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, महाकालमा मिलेमतोमा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
६४१.	जिल्ला कञ्चनपुर, लालझाडी गाउँपालिकाका हाकिम, मेयर र इन्जिनियरसमेतको मिलेमतोमा मेयरको नातिले लिएको कञ्चनबजार कालोपत्रे योजनामा मापदण्डविपरीत कालोपत्रे गर्ने तयारी गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
६४२.	जिल्ला डडेल्धुरा, अजयमेरु गाउँपालिका वडा नं. ४ चौडीबोर गाउँ हुँदै चिपुर-भुलकुडा जाने बाटो चौडा गर्ने नाममा रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६४३.	जिल्ला सप्तरी, श्री सर्वोदय उच्च माध्यमिक विद्यालय, कञ्चनपुरका तत्कालीन प्रधानाध्यापक महेन्द्र यादव समेतले विद्यालयको रकम हिनामिनालगायत उक्त विद्यालयको वि.व्य.स. अध्यक्ष मन्नुकुमार पासमानको छोरी प्रतिभाकुमारी पासमानको दोहोरो जन्मदर्ता गराएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६४४.	जिल्ला अछाम, बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिकाले निशा फलफूल तथा माछा फर्मलयागत अन्य विभिन्न बाखा तथा कुखुरा फर्मलाई सोझै अनुदान रकम भुक्तानी गरेको तथा कानुनी सल्लाहकारलाई बिना हाजिरी मासिकरूपमा पारिश्रमिक उपलब्ध गराएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६४५.	जिल्ला सप्तरी, राजविराज नगरपालिकाले आ.व. २०८०/८१ मा सिसी क्यामेरा जडान कार्यमा बिल बिजकमा उल्लेख भएको दररेटभन्दा बढी दररेट कायम गरी भुक्तानी गरेको तथा खरिद गरिएको फाइबर केबलको परिमाणभन्दा बढी परिमाण देखाई भुक्तानी गरी सरकारी सम्पति हानि नोक्सानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६४६.	जिल्ला डोटी, दिपायल सिलगढी नगरपालिकास्थित खप्तड क्षेत्र पर्यटन विकास समितिको कार्यालय प्रमुखबाट सहीछाप गरी विभिन्न व्यक्ति, संस्था र व्यवसायीहरूलाई दिन भनी तयारी हालतमा राखिएका चेक र अन्य बिल भरपाईहरू माथि शङ्का लागेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६४७.	जिल्ला सिराहा, कल्याणपुर नगरपालिका वडा नं. ९ मा आ.व. २०७७/७८ मा रु.१ करोड लगानी गरी निर्माण गरेको डुमरी बजारदेखि अरड हुँदै मझौसम्म जाने सडक कालोपत्रे गर्ने कार्यमा गुणस्तरहीन कार्य गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६४८.	काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ४ को जग्गा मोही श्यामकाजी खड्कासँग घरायसी राजीनामा लिखत गरी भोगचलन गर्दै आएकोमा उक्त जग्गाको कित्ते जग्गाधनी पुर्जा बनाएको विषयमा काठमाडौं जिल्ला अदालतमा कित्ते जालसाजी मुद्दा दर्ता भई गलत गर्नेहरूलाई कसुर ठहर भएकोमा उक्त जग्गा ४/५ व्यक्तिसम्म नामसारी भई अन्यायमा परेकाले छानबिन गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६४९.	जिल्ला कैलाली, गौरीगङ्गा नगरपालिका वडा नं. १, मङ्गलपुर, चौमालास्थित	२०८२/०२/१४

	पशुपति माध्यमिक विद्यालयको विद्यालय भवन निर्माणको कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	
६५०.	जिल्ला मोरङ, रतुवामाई नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित श्री जनता माध्यमिक विद्यालयको चारकोठे भवन निर्माण कार्यमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६५१.	जिल्ला उदयपुर, रौतामाई गाउँपालिका-६ स्थित सुन्तला जात फलफूल विकास सहकारी संस्था लि. का सञ्चालक तिलकबहादुर राईले युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोषबाट प्राप्त भएको सहूलियत कर्जा सदस्यहरूमा लगानी नगरी एकलौटी प्रयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६५२.	जिल्ला डोल्पा, डिभिजन वन कार्यालयाबाट होमस्टे सञ्चालन गरी पर्यटनको प्रवर्धनमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ सन्तोषी होमस्टेका सञ्चालक छक्कबहादुर धरालाले रु.२२,५७,०००।- भुक्तानी सहयोग लिएकोमा निजले उद्देश्य तथा कार्यविधि विपरीत भवन निर्माण गरेको, सरकारी सहयोग निजीरूपमा प्रयोग गरेको र होमस्टे सञ्चालन नभएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६५३.	जिल्ला कालिकोट, खाँडाचक्र नगरपालिकाले न्यायिक समितिको कानुनी सल्लाहकारको रूपमा पदमबहादुर शाहीलाई नियुक्ति गरी हाजिरै नगराई तलब भुक्तानी गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/१४
६५४.	जिल्ला कपिलवस्तु, कृष्णनगर नगरपालिकामा आ.व. २०७८/७९ मा डिपिआरको नाममा बढी लागत अनुमान तयार पारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६५५.	जिल्ला बारा, जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका, वडा नं. ३ मा वडा अध्यक्ष ताराबहादुर कार्कीले गलत घरबाटो सिफारिस गरी रजिस्ट्रेशन पारित गर्दा राजस्व छली गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६५६.	जिल्ला सिन्धुली, मरिण गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित कुशेश्वर मा.वि.मा घेराबार तथा बाहिरी वातावरण सुधार योजनामा स्टोन मेसिनरी वर्क्सको फिल्डमा भएको परिमाण र नापी किताबको परिमाण तुलना गर्दा फरक पर्न गई रु.५,०५,२३७। ५० रकम बढी भुक्तानी भएको देखिएको र विज्ञान प्रयोगशाला स्थापनाको लागि प्राप्त सामग्रीहरू मध्ये बिलमा उल्लेख भएको रेफ्रिजरेटर थान १ र ल्याब च्याक टेबुल थान १ विद्यालय परिसरभित्र फेला नपरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६५७.	जिल्ला अछाम, बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिकाका पूर्वपदाधिकारीहरूले कार्यालयको कामकाजको लागि प्रयोग गरेको सामग्री कार्यकाल समाप्त भएपश्चात् फिर्ता गर्नुपर्नेमा सो नगरी सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६५८.	जिल्ला बाजुरा, हिमाली गाउँपालिकाले कानुनविपरीत बढी ढुवानी खर्च राखी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६५९.	जिल्ला बझाङ, सुर्मा गाउँपालिकाले आ.व. २०७४/७५ मा वडा नं. १ स्थित धनिधारा-नाउला सडक निर्माणका क्रममा काम भए नभएको यकिन नगरी कार्य सम्पन्न नहुँदै प्रमाणित बिल बिना नै रु. ५० लाख भुक्तानी दिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६६०.	जिल्ला मोरङ, विराटनगर दुग्ध वितरण आयोजनाले दुग्ध पदार्थ ढुवानीसम्बन्धी आ.व. २०७४/७५ मा आह्वान गरेको बोलपत्रमा सोही कार्यालयमा कार्यरत	२०८२/०२/२१

	भरत क्षेत्रीले आफ्नो नामबाट सञ्चालन गर्दै आएको एन टुर्सा स्टोर, बिर्तामोडलाई बोलपत्रको गोपनीयता भङ्ग गरी दर्ता गराएको भन्नेसमेत।	
६६१.	जिल्ला महोत्तरी, सोनमा गाउँपालिका वडा नं. ३ बस्ने सन्तोषी राय यादवले उमेर छुली गरी नियमितरूपमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता बुझ्नेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६६२.	जिल्ला गोरखा, सिरानचोक गाउँपालिका-४ स्थित श्री जनज्योति नि.मा.वि. का प्रधानाध्यापक राजेन्द्रप्रसाद पोखरेलले विद्यालयमा किर्ते कागजात बनाई अडिट गर्ने गरेको तथा विद्यालय निर्माणको विभिन्न शीर्षकमा प्राप्त रकम अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६६३.	जिल्ला सिराहा, नरहा गाउँपालिका-२ स्थित प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेटमार्फत् सञ्चालित सडक ग्राभेल आयोजनाको उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष सञ्जिलाकुमारी यादवसमेतले अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६६४.	जिल्ला धनुषा, धनुषाधाम नगरपालिका वडा नं. ५ को कित्ता नं. २९३, २९४, २७३, ३७४, ३६६, २८९, ३३०, ३२६, १७० र २२८ का जग्गाहरू खरिद गर्दा बाटो भएको जग्गालाई बाटो नभएको भनी वडा अध्यक्षले सिफारिस गरी राजस्व छुली गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
६६५.	जिल्ला सर्लाही, बलरा नगरपालिकाबाट आ.व. २०७९/८० मा सञ्चालन भएको करेसावारीसम्बन्धी किसानहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रममा विनियोजित भएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
६६६.	यातायात व्यवस्था विभागका कर्मचारी भानुभक्त जोशी र बोधराज बरालसमेतले निलम्बनमा रहेका B वर्गका सवारी चालक अनुमतिपत्रहरूलाई गैरकानुनीरूपमा निलम्बन फुकुवा गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
६६७.	बागमती प्रदेश सरकारबाट सिद्धलेक गाउँपालिका वडा नं. ७ मा सडक निर्माणको लागि रु.१० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा सडक निर्माणको क्रममा निस्किएको बालुवा बिक्री निकासी गरेकोमा जम्मा ६५ टिपको मात्र राजस्व सङ्कलन गरी बाँकी राजस्व रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
६६८.	वीरगञ्ज महानगरपालिका, पर्साले आ.व. २०७५/७६ को लागि आवश्यक पर्ने सामान खरिदको लागि खरिद सम्बन्धमा बोलपत्र आह्वान गर्दा साठी लाखभन्दा बढीको खरिदमा इ-बिडिड गर्नुपर्ने तथा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयबाट जारी गरिएको SBD प्रयोग गर्नुपर्नेमा सो नगरिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
६६९.	जिल्ला धादिङ, रुबीभ्याली गाउँपालिकाका विभिन्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले दैनिक भ्रमण भत्ता र अन्य पारिश्रमिकबापत दोहोरो भुक्तानी लिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
६७०.	जिल्ला अछाम, मेल्लेख गाउँपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा लघु उद्यम विकास कार्यक्रम, मेसिनरी औजार र फर्निचर खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
६७१.	जिल्ला अछाम, साँफेबगर नगरपालिका वडा नं. ८ गैरागाउँस्थित ब्याडमिन्टन इन्डोर कोर्ट व्यक्तिगत जग्गामा निर्माण गरी बजेट दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
६७२.	जिल्ला रूपन्देही, मायादेवी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/८० मा विनियोजित आर्थिक सहायता रकम गैरकानुनीरूपमा जनप्रतिनिधिहरूका नजिकका नातेदार,	२०८२/०२/२७

	पार्टीका कार्यकर्ताहरूलाई वितरण गरी सरकारी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	
६७३.	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, शाखा कार्यालय अछामका प्रमुख रामचन्द्र सुवेदीसमेतले सार्वजनिक खरिद ऐन व्यवस्थाविपरीत लागत अनुमान नै तयार नगरी फ्रिजहरू खरिद गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६७४.	जिल्ला सिराहा, औरही गाउँपालिकामा वडा नं. २ मा वडास्तरीय योजनाअन्तर्गत हातेकल जडान योजनामा सार्वजनिक स्थानमा कल जडान नगरी व्यक्तिको घरमा कल जडान गरी रकम लिएको र लेबरको फर्जी बिल भरपाई बनाई रु.४,००,०००।- रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६७५.	जिल्ला सप्तरी, हनुमाननगर कङ्कालिनी न.पा. वडा नं. १ भित्र विभिन्न पूर्वाधार निर्माण कार्यमा वास्तविक कार्यभन्दा बढी मूल्याङ्कन गरी व्यापक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६७६.	जिल्ला बाँके, नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाले आ.व. २०७३/७४ को स्थानीय तह पूर्वाधार कार्यक्रमका लागि १ करोड रकम निकास भएकामा सो बराबरको काम नगरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६७७.	जिल्ला सुनसरी, साविक कुसाहा गा.वि.स. स्थित श्री वी.पी. किसन आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापक रामविलास दासले तलब भत्ता र निर्माण सामग्रीमा समेत हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६७८.	जिल्ला मोरङ, विराटनगर महानगरपालिकाका प्रमुखको दबाबमा कर्मचारीसमेतले आर्थिक चलखेल गरी मकालु एभरेष्ट हस्पिटल सञ्चालनको अनुमति दिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६७९.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, झापाबाट नक्कली कागजातका आधारमा एकै व्यक्तिलाई ९ जनासम्मको बाबु कायम गरिएको र वास्तविक परिचय लुकाई नक्कली कागजात पेस गरी आर्थिक चलखेल गरी नागरिकता प्राप्त गरेको हुनसक्ने भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६८०.	सुनवल नगरपालिका, नवलपरासी (ब.सु.प.) का जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा वडा नं. ८ को स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरोन्नति गरी १५ शय्याको अस्पताल निर्माण गर्ने कार्यका लागि वडा नं. ९ मा स्थानान्तरण गर्दा जग्गा प्राप्ति बिनै ठेक्का आह्वान गरी सम्झौता भएपश्चात् निर्माण कार्य रोक्ने निर्णय हुँदा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६८१.	जिल्ला धनुषा, धनौजी गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित गौरदाहामा सःसर्त अनुदानबाट निर्माण हुन लागेको फाटक निर्माण कार्य सम्पन्न नभई मिलेमतोमा बजेट निकास गरी अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६८२.	जिल्ला महोत्तरी, पिपरा गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित गणेश चोकदेखि सलहेश गहवर हुँदै कुट्टीसम्मको बाटो मर्मत तथा ग्राभेल र सामुदायिक दलान निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६८३.	जिल्ला पर्सा, साविक भौराटार गा.वि.स. वडा नं. ७ (क) कित्ता नं. ७८६ क्षेत्रफल १०१.५८ वर्गमिटर जग्गा मालपोत कार्यालयको र.नं. ४४६८, मिति	२०८२/०२/२७

	२०८१/०३/२० रजिस्ट्रेसनअनुसार बिक्रीकर्ता एनआइसी एसिया बैङ्क लि. र खरिदकर्ता जितेन्द्रकुमार यादव भएको लिखित पारित गर्ने क्रममा उक्त जग्गामा कच्ची काठको २ तल्लो घर भएकोमा नभएको भनी सिफारिस गराई राजस्व छुली गरेको भन्नेसमेत।	
६८४.	बुटवल उपमहानगरपालिका-१०, रूपन्देहीमा सञ्चालित श्री कालिका मानव ज्ञान माध्यमिक विद्यालयमा रङरोगन गर्दा अनियमितता गरेको, विद्यालयको डिपिआर कार्यमा बढी रकम भुक्तानी गरेको तथा छात्रावास निर्माणमा बढी खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
६८५.	जिल्ला दैलेख, चामुण्डा विन्द्रासैनी नगरपालिकाले आ.व. २०७९/०८० मा प्रचलित खरिद कानुनविपरीत खरिदका विभिन्न शीर्षकमा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीविपरीत खरिद तथा निर्माण गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६८६.	जिल्ला चितवन, भरतपुर कोरोना विशेष (अस्थायी) अस्पतालमा ऐनविपरीत स्वास्थ्य सामग्री खरिद गरिएको र सामग्रीको यथार्थ अभिलेख नराखेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६८७.	जिल्ला मकवानपुर, राक्सिराङ गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा जिमको सामान खरिद गर्दा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६८८.	जिल्ला झापा, बुद्धशान्ति गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित श्री माध्यमिक विद्यालय, बर्नेका पूर्वप्रधानाध्यापक चन्द्रप्रसाद उप्रेतीले जिम्मेवारीबाट अलगिएपछि विद्यालयको हरहिसाब, नगद र जिन्सी बरबुझारथ नगरेको तथा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६८९.	जिल्ला कैलाली, गौरीगङ्गा नगरपालिका वडा नं. १०, उदासीपुरस्थित लक्ष्मी सामुदायिक वनका तत्कालीन उपभोक्ता समूहसमेतले सामुदायिक वनको लेखापरीक्षण नगरेको, समूहको नाममा कुनै खाता नरहेको तथा समूहको निर्णय बिना रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९०.	जिल्ला धनकुटा, महालक्ष्मी नगरपालिकाबाट आ.व. २०७५/७६ मा एउटै परामर्शदाताबाट पटक पटक डिपिआर निर्माणको काम गराई भुक्तानी भएको, पेस भएको प्रतिवेदनको व्यहोरा हुबहु देखिएको तथा नगरप्रमुखले नेपाल सरकारको स्वीकृति बिना विदेश भ्रमण गरी दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी लिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९१.	जिल्ला कैलाली, घोडाघोडी नगरपालिका, वडा नं. ११ स्थित श्री पहलमानसिंह मेमोरियल मा.वि. मा प्राविधिक धारको सामानको खरिदको लागि सुदुरपश्चिम प्रदेश सरकारबाट प्राप्त गरेको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९२.	जिल्ला इलाम, फाकफोकथुम गाउँपालिका वडा नं. ५ मा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा आर्थिक वर्ष २०७४/७५ देखि वडा कार्यालयको भवन निर्माणलाग्यत विभिन्न योजनाहरूमा गाउँपालिका तथा प्रदेश सरकारबाट आएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९३.	जिल्ला ओखलढुङ्गा, सिद्धिचरण नगरपालिका वडा नं. ८ र १० मा रहेका योजनाहरूमा जलस्रोत तथा सिँचाई कार्यालयसँग समन्वय गरी ठेकेदारको रूपमा पेशलकुमार धमलाले कार्यालयकै नियमानुसार एकै घरका सबै जनालाई उपभोक्ता	२०८२/०३/०४

	समिति बनाई काम नगरी रकम दुरुपयोग गरेको भन्नेसमेत।	
६९४.	जिल्ला खोटाङ, दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी नगरपालिका वडा नं. ७ स्थित श्री विद्योदय माध्यमिक विद्यालय, चिउरीडाँडाका प्रधानाध्यापक मनकाजी राईले कम्प्युटर खरिद र पुस्तक खरिदमा बिल मिलाएर खरिद गर्ने भनेको सामान खरिद नगरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९५.	जिल्ला पर्वत, कुस्मा नगरपालिकामा भएको कामकारवाहीहरू नियमानुसार नभएकाले दोषीलाई कानुनी दायरामा ल्याई क्षतिपूर्तिसहित कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९६.	जिल्ला इलाम, सूर्योदय नगरपालिका वडा नं. ८ मा रहेको श्री सयपत्री चिया उत्पादक तथा प्रशोधन सहकारी संस्था लि. ले प्रशोधन कारखाना सञ्चालन गरिरहेकोमा घाटामा गएको भन्दै सूचना प्रकाशित नगरी कौडीको भाउमा बिक्री गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९७.	जिल्ला मोरङ, रङ्गेली नगरपालिका वडा नं. २ स्थित जग्गाको हालसाविक गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९८.	जिल्ला रौतहट, तत्कालीन चन्द्रनिगाहपुर गा.वि.स. वडा नं. १ को कित्ता नं. ७२४३ को २ धुर जग्गासहितको घर ६ महिना अगाडि ९ लाख ३२ हजार रुपियाँमा खरिद बिक्री भएकोमा नेपाल नेत्र ज्योति सङ्गले १ करोड ९ लाख रुपियाँमा खरिद गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
६९९.	नेपाल पर्यटन बोर्ड, भूकुटीमण्डप, काठमाडौँको प्रबन्धक पदको पदपूर्तिका लागि २०६४ सालमा गरेको विज्ञापनमा दरखास्त दिँदा वरिष्ठ प्रबन्धक लक्ष्मण गौतमले कञ्चन ट्राभल एण्ड टुर्स प्रा.लि. मा २ वर्ष काम गरेको भनी पेस गरेको अनुभवको प्रमाणपत्र नक्कली भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
७००.	जिल्ला महोत्तरी, सोनामा गाउँपालिकाका अध्यक्ष विश्वेश्वरप्रसाद यादवसमेतले चन्दा उठाएर निर्माण गरिएको सामुदायिक भवन आफ्नो नजिकको मान्छेलाई उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष बनाई हालसालै बनेको कागजात बनाउन लगाई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०१.	जिल्ला कास्की, पोखरा महानगरपालिकास्थित शिशुवा अस्पतालमा रसिद नकाटी पैसा लिने र रसिद नै हराएर राजस्व रकम हिनामिना गर्ने गरेको देखिएकाले छानबिन गरी कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०२.	जिल्ला सङ्खुवासभा, सभापोखरी गाउँपालिका, बाह्रबिसेस्थित श्री त्रिवेणी मा.वि. लाई जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइको तर्फबाट जिल्ला शिक्षा कार्यालय, खाँदबारीबाट निर्माण भएको आर.सी.सी. भवनमा वास्तविक भए गरेकोभन्दा बढी परिमाण देखाई भुक्तानी लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०३.	जिल्ला उदयपुर, चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ३ र वडा नं. ९ को वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०४.	स्वास्थ्य सेवा विभागबाट खरिद गरिएका १७८ वटा अल्ट्रासाउण्ड, ९ सेट मोबाइल DR Machine लगायतको सामग्री खरिद गर्दा एउटै कम्पनीलाई मात्र मिल्ने गरी स्पेसिफिकेसन बनाई खरिद कार्यमा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९

७०५.	स्वास्थ्य सेवा विभागबाट खरिद गरिएका Procurement of Mobile Digital Radiography (DR) Machine (DOHS/G/NCB-46/MD 2078/79) मा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०६.	स्वास्थ्य सेवा विभागबाट खरिद गरिएका १३० थान हेमोडायलाइसिस मेसिन (DOHS/G/NCB-56/MD 2078/79) मा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०७.	स्वास्थ्य सेवा विभागबाट खरिद गरिएका Mobile X-ray with Flat Panel Detector (DOHS/G/NCB-52/MD-2078/79) मा मिलेमतो गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०८.	जिल्ला दाङ, शान्तिनगर गाउँपालिकाले किसानहरूलाई ५०% अनुदानमा उपलब्ध गराउने भनी बजारमा रु.१,८००।- सम्ममा पाइने किसान कम्पनीको १६ लिटरको स्प्रे ट्याङ्कीलाई रु.२,७००।- को बिल बनाई आर्थिक अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७०९.	जिल्ला स्याङ्जा, अर्जुनचौपारी गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित श्री सिद्ध आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापकले विद्यालयको आय व्यय सार्वजनिक नगरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७१०.	जिल्ला सोलुखुम्बु, साविक चौरीखर्क गा.वि.स. वडा नं. १ स्थित कि.नं. ११६ को सरकारी जग्गा कित्ताकाट भई कि.नं. ४५९, ४६० र ४६१ व्यक्ति विशेषको नाममा कायम गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७११.	जिल्ला बारा, साविक भतौडा गा.वि.स. वडा नं. ८, हाल कलैया उपमहानगरपालिका-२३ को कि.नं. १३, ज.वि. ०-९-१० को सरकारी जग्गा व्यक्तिको नाममा नामसारी गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७१२.	जिल्ला सिराहा, सिराहा नगरपालिका वडा नं. १२ का वडा अध्यक्षले पक्की घरसमेत बनाइसकेको जग्गालाई अनुचित रकम लिई घरबाटो नरहेको कृषियोग्य जग्गाको प्रमाणित गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७१३.	जिल्ला सर्लाही, बलरा नगरपालिकाबाट आ.व. २०७९/८० मा सञ्चालन भएको महिलाहरूलाई सिलाई कटाइसम्बन्धी तालिममा विनियोजित भएको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७१४.	जिल्ला दैलेख दुङ्गेश्वर गाउँपालिकामा आ.व. २०७६/७७ मा विभिन्न शीर्षकको खर्चको क्रममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०९
७१५.	जिल्ला डोल्पा, मुङ्केचुला गाउँपालिका वडा नं. ५ का वडा अध्यक्षसमेतले आ.व. २०७९/८० मा उपभोक्ता समितिबाट सोलार खरिदको ढुवानी कार्यमा झुटा बिल भरपाई बनाई उपभोक्ता समितिलाई ढुवानी रकमसमेत भुक्तानी दिई भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७१६.	जिल्ला खोटाङ, ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा आ.व. २०७८/७९ मा १५ बेडको अस्पताल भवन निर्माण गर्दा ठेक्का प्रक्रियामा मिलेमतो गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७१७.	दार्चुला जिल्ला, शैल्यशिखर नगरपालिका पूर्वजनप्रतिनिधिहरूले पदमा रहँदा नगरपालिकाबाट निजहरूको जिम्मामा रहेका सामानहरू फिर्ता नगरेको देखिएको	२०८२/०३/१३

	तथा नगरपालिकाको आ.व. २०७८/७९ को महालेखा परीक्षकको अन्तिम प्रतिवेदनअनुसार पनि सो विषयमा असुलउपर हुनुपर्ने बेरुजुसमेत कायम भएको देखिएको भन्नेसमेत।	
७१८.	जिल्ला रौतहट, गौर नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित ऐतिहासिक कलाकुञ्ज पुस्तकालयको भवन निर्माण कार्य गुणस्तरहीन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७१९.	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौंको पत्रसाथ प्राप्त प्रतिवेदनमा ललितपुर जिल्लास्थित श्री माँ बौद्ध भगवान निजी गुठीको जग्गा वि.सं. २०४७ सालमै निजी गुठीमा दर्ता भई साविक मोठ सेस्ता खारेज भइसकेकोमा खारेज भएको सेस्तालाई दोहोरो सेस्ता देखाई गुठी लोप हुने गरी निर्णय भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२०.	जिल्ला बैतडी, सिगास गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित विद्युतीय लाइन विस्तार सम्बन्धमा नेपाल विद्युत प्राधिकरण, बैतडी वितरण केन्द्रले लाइन विस्तार कार्यमा Stay wire 7/12 Swg हुनुपर्नेमा Temporary stay with conductor wire भई Conductor Wire पनि चुडिएको अवस्था रहेको साथै Stay Insulator को प्रयोग नभएको व्यहोरा उल्लेख भएकाले अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२१.	जिल्ला धनुषा, विदेह नगरपालिकाका नगरप्रमुखसमेतको मिलेमतोमा वडा नं. १ स्थित श्री माध्यमिक विद्यालय, ठाढीको नयाँ भवन निर्माण कार्यमा गुणस्तरहीन कार्य गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२२.	जिल्ला धनुषा, धनौजी गाउँपालिका वडा नं. १ को कार्यालय जाने सडकमा माटो तथा पुल निर्माण, वडा नं. १ देउरी चौतारादेखि वडा नं. १ को कार्यालय जाने सडकमा ग्राभेल र कलभर्ट तथा पी.सी.सी. ढलान रकम छुट्याई उपभोक्ता समितिबाट निर्माण कार्य भएकोमा सो काम इस्टिमेटअनुसार नभएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२३.	काठमाडौं महानगरपालिका-१६, म्हेपीमा जुवा कौडा खेल्ने व्यक्तिहरूलाई छाडिदिएकाले निज प्रहरी सहायक निरीक्षक विचित्र थापा मगर र प्रहरी जवान सुवासकुमार कार्कीलाई आवश्यक कारवाही गरी पाउँ भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२४.	जिल्ला रौतहट, कटहरिया नगरपालिका, वडा नं. ९ मा सञ्चालित विभिन्न योजनाहरूमा अनियमितता भएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२५.	जिल्ला मनाङ, चामे गाउँपालिकाले आ.व. २०७८/७९ मा चामे बजारमा खानेपानी तथा ढल बनाउने कामको रकम भुक्तानी गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२६.	जिल्ला अछाम, कमलबजार नगरपालिकाबाट आ.व. २०७८/७९ मा कार्यान्वयन भएको वडा नं. १ र वडा नं. ३ जोड्ने कमलबजार-बयला-बेलखेत सडक स्तरोन्नतिको निमित्त विनियोजित रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२७.	जिल्ला धनुषा, सबैला नगरपालिका वडा नं. ७ मा आ.व. २०७५/७६ मा नवटोलीदेखि मखनाहासम्म सडक निर्माण तथा मर्मत कार्य योजनामा इस्टिमेटविपरीत कार्य गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७२८.	जिल्ला कैलाली, गौरीगङ्गा नगरपालिका वडा नं. ४ राजीपुरमा आ.व. २०७९/८० मा पूर्व-पश्चिम राजमार्गको दक्षिणपट्टि बजार एरियामा बनाएको पक्की	२०८२/०३/१३

	नाला गुणस्तरहीन भएको भन्नेसमेत।	
७२९.	त्रिभुवन विमानस्थल, भन्सार कार्यालय, काठमाडौँबाट अनिवार्य अवकासप्राप्त तत्कालीन कार्टोग्राफर तेजबहादुर च्वामु श्रेष्ठसमेतले सुन तस्करी गर्ने गिरोहसँगको मिलेमतोमा अनुचित लाभ लिई सार्वजनिक पद धारणा गरी काम गरेको हुँदा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा आवश्यक कारवाहीका लागि लेखी पठाउने भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
७३०.	जिल्ला कपिलवस्तु, कृष्णनगर नगरपालिका वडा नं. ६ का वडाध्यक्ष जावेद आलम खानले आर्थिक लाभ लिई अमिरुलहक मुसलमानको नाममा दर्ता रहेको साबिक भिल्मी-२ को कि.नं. ४७९ तथा हकिक मोहम्मदको नाममा दर्ता रहेको कि.नं. ४७६ को जग्गामा घर नबनेको भनी सिफारिस दिएको तर उक्त दुवै कित्तामा घर बनेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३१.	जिल्ला बाँके, डुडुवा गाउँपालिकाका अध्यक्षसमेतले आफ्नो अनुकूलका व्यक्तिलाई करार सेवामा नियुक्ति गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३२.	जिल्ला झापा, गौरीगञ्ज गाउँपालिका वडा नं. १ स्थित माइखोलामा पुल निर्माण गर्न निकास भएकै रु.५० लाख रकम ऐ. वडा स्थित पुलमा जाने बाटोको नक्सासमेत नभएको देवी गाडापूर्व चकचकी धादरामा रु.३० लाख बराबरको पुल निर्माण गरी बाँकी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३३.	जिल्ला उदयपुर, त्रियुगा नगरपालिका वडा नं. ११ स्थित सङ्गमटोलदेखि सिर्जना मार्गसम्मको सडक कालोपत्रे गर्ने कार्यमा इस्टिमेटविपरीत कमसल सामग्री प्रयोग गरी भुक्तानी लिएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३४.	जिल्ला धनुषा, धनौजी गाउँपालिकामा आ.व. २०७७/७८ मा गाउँपालिका अध्यक्ष, प्रशासकीय प्रमुख, लेखा प्रमुखसमेतले वडा नं. ५ स्थित आयुर्वेद भवन निर्माण कार्यमा फिल्डमा नभएको काम तथा विगतमै भएका कार्यहरूलाई नै नापी किताबमा देखाई रु.१४ लाख ८८ हजार रकम भुक्तानी गरी १० लाख कमिसन खाएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३५.	जिल्ला बर्दिया, बाँसगढी नगरपालिकाले आ.व. २०७९/८० मा उद्यम विकास तालिम सञ्चालन गर्दा खाजा शीर्षकमा बचेको रु.१ लाख ३५ हजार रकम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत कमलप्रसाद पौडेलले कार्यक्रम सञ्चालक कृष्णा पाण्डेमार्फत् बुझी हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३६.	जिल्ला काठमाडौँ, साबिक पुकुलाछी गा.वि.स. वडा नं. ४ (क) कि.नं. १३८ को क्षेत्रफल ७-१२-३-० ऐ. कि.नं. १३९ को क्षेत्रफल ०-११-२-० समेतको जग्गा फिल्डबुकमा बज्रजोगिनी गुठी चलाइ खाने भनी उल्लेख भएकोमा मिति २०७१/०५/३० गते मालपोत कार्यालयको निर्णयले गुठी जग्गा रैकर बनाई गुलाब शमसेर थापाका नाममा दर्ता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३७.	जिल्ला मोरङ, विराटनगर महानगरपालिका वडा नं. १६ का वडा सचिवसमेतको मिलेमतोमा श्रेष्ठ चिया नास्ता पसलको फर्जी बिल पेस गरी भुक्तानी प्राप्त गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७३८.	जिल्ला बारा, साबिक बेनौली गा.वि.स. वडा नं. ४ मा रहेको कित्ता नं. ५३९	२०८२/०३/१८

	क्षेत्रफल ०-३-० को बाटोसँग जोडिएको जग्गाको कुनै किसिमको बाटोसँग नजोडिएको भनी तत्कालीन वडा अध्यक्षले गलत सिफारिस गरी अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	
७३९.	जिल्ला महोत्तरी, मनरा सिसवा नगरपालिकाको ७ नं. वडा कार्यालयको भवन उद्घाटन भएकोमा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र वडा अध्यक्षको मिलेमतोमा नक्कली वडा कार्यालय खडा गरेर भाडा निकासा गरी सरकारी सम्पत्ति हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७४०.	त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, काठमाडौँका आन्तरिक टर्मिनल प्रमुख पुर्णप्रसाद चुडालले एयरपोर्ट (आन्तरिक टर्मिनल) सम्म आवातजावत गर्न पास उपलब्ध गराई सहजीकरण गरिदिएको भनी प्रति महिना रु.१० हजारका दरले जम्मा १५ महिनाको एकमुष्ट रकम रु.१५०,०००।- घुस (रिसवत) माग गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७४१.	जिल्ला अदालत, गोरखाबाट भएको फैसलाबमोजिम डोर खटिई गई कित्ताकाट गरी अशंबण्डा गरिदिन सेवाग्राहीसँग घुस (रिसवत) माग गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७४२.	जिल्ला स्याङ्जा, पुतलीबजार नगरपालिकाले आ.व. २०७५/७६ मा दुङ्गा, गिटी र बालुवाको ठेक्का लगाउँदा आर्थिक ऐनले तोकेको दरभन्दा कम दरमा ठेक्का लगाई राजस्व हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
७४३.	जिल्ला उदयपुर, रौतामाई गाउँपालिका वडा नं. २ मा रहेको जनता माध्यमिक विद्यालयको भवन निर्माणको रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७४४.	जिल्ला गोरखा, गोरखा नगरपालिका, वडा नम्बर ६ स्थित महेन्द्र ज्योति माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक भाइकाजी श्रेष्ठले विद्यालयमा अनुपस्थित भएको समयको समेत एकमुष्ट हाजिर गरी तलब सुविधा लिई अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७४५.	जिल्ला नुवाकोट, शिवपुरी गाउँपालिका वडा नं. ७ का माधवप्रसाद भेटवालले सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोगको सदस्य रहेको समयमा वनक्षेत्रको जग्गा आफ्नो श्रीमती सुधा भेटवालको नाममा दर्ता गराएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७४६.	जिल्ला कञ्चनपुर, भीमदत्त नगरपालिकाले जैविक मार्गको नाममा चुरेको फेदमा मापदण्ड मिचेर खरिद ऐन नियमविपरीत निजी साधनहरूको प्रयोग गरी सडक ग्राभेल गरेको र राज्य कोषको चरम दुरुपयोग गरी करोडौँको बिल भुक्तानी निजी स्वार्थ सिद्ध हुने गरी भइरहेकाले सो कार्यको छानबिन गरी कडा कारवाही गरियोस् भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७४७.	जिल्ला बर्दिया, ठाकुरबाबा नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित कोपिला सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्ष दानबहादुर कठायतसमेतले कोपिला सामुदायिक वनका काठहरू बिक्री गरी प्राप्त भएको रकम रु.१५,००,०००।-, घुम्ती कोषको रकम र सामुदायिक वनमा तारजाली गर्ने योजना सम्पन्न नहुँदै तारजाली बेचबिखन गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७४८.	जिल्ला चितवन, रत्ननगर नगरपालिकाका वडाध्यक्ष आसिक तामाङले पिच बाटो भएको जग्गालाई ग्राभेल बाटो भनी सिफारिस गरेको तथा सोही जग्गालाई मिति	२०८२/०३/२५

	२०७९/०२/२७ मा सो जग्गामा घर बाटो छैन भनी सिफारिस गरी लाखौं राजस्व रकम छुली गरेको भन्नेसमेत।	
७४९.	जिल्ला कालिकोट, रास्कोट नगरपालिकाले गुणस्तरीय शिक्षा कार्यक्रमका लागि सङ्घीय विशेष अनुदान कार्यक्रमअन्तर्गतको बजेटबाट खरिद गरिएका ल्यापटप खरिद प्रक्रियाअनुसार नभएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७५०.	जिल्ला इलाम, सन्दकपुर गाउँपालिका वडा नं. ३ मा सञ्चालित श्री सरस्वती उच्च माध्यमिक विद्यालयमा रेट्रोफिटिङलागतको काम गर्दा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७५१.	सडक डिभिजन लहान, सिराहाको ठेक्का सम्झौतामा निर्माण भइरहेको सिद्धिचरण लोकमार्गको मिर्चैया-कटारी खण्डमा पर्ने हडिया खोलामा निर्माणाधीन करोडौं लागतको पक्की पुलको बिम ढलान नसकिँदै चर्केको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७५२.	जिल्ला सर्लाही, बरहथवा नगरपालिकामा एक्सन नेपाल नामक गैरसरकारी संस्थाले सञ्चालन गरेको सकारात्मक अभिभावकत्वसम्बन्धी १ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रममा अनियमितता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७५३.	जिल्ला म्याग्दी, रघुगङ्गा गाउँपालिका वडा नं. १ का वडा सचिव सरस्वती आचार्यले सामाजिक सुरक्षा भत्ता हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५
७५४.	जिल्ला मुगु, रारा राष्ट्रिय निकुञ्जस्थित भ्यूटावर निर्माणमा आ.व. २०७७/७८ मा स्पेसिफिकेसनबमोजिमको काम नगरी कार्यालय प्रमुख, रेञ्जर, लेखापाल र प्राविधिकहरूको मिलेमतोमा बिल पास गरी पैसा खाएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/२५

तपसिलबमोजिमका राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूले स्रोत नखुलेको सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्ने सम्बन्धमा अनुसन्धान हुँदा सार्वजनिक पद धारण गरेको अवधिभित्रको आम्दानीका वैध स्रोतबाट प्राप्त रकमको अनुपातमा निजहरूले आर्जन गरेको चलअचल सम्पत्ति तथा अन्य खर्चहरू कम भएको खुल्न आएको पछि अन्य थप प्रमाण प्राप्त हुन आएमा सोही बखत पुनः अनुसन्धानलगायत कानूनबमोजिम कारबाहीहरू हुने नै हुँदा हाल देहायका कर्मचारी/पदाधिकारीविरुद्धका ४० वटा उजुरीहरू अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा १९ को उपदफा (१२) बमोजिम तामेलीमा राखिएको छ।

तालिका नं. २.३१

स्रोत नखुलेको सम्पत्ति आर्जन सम्बन्धमा अनुसन्धानपश्चात् तामेलीमा राखिएका फाइलहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	निर्णय मिति
१.	जिल्ला सप्तरी, भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालयका मालपोत अधिकृत दिपेन्द्रकुमार झाले सार्वजनिक पदमा बहाल रहँदा गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
२.	जिल्ला कैलाली, डिभिजन वन कार्यालय, धनगढीका सहायक वन अधिकृत किशोरकुमार धामीले सार्वजनिक पदमा बहाल रहँदा गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
३.	नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको कार्यालय, बाँकेका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हरिवहादुर प्याकुरेलले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२९
४.	त्रिभुवन विमानस्थल, भन्सार कार्यालयमा कार्यरत नायब सुब्बा प्रेमप्रसाद सेढाईले	२०८१/०४/२९

परिच्छेद- २ उजुरी, छानबिन, अनुसन्धान र ...

२६८

वार्षिक प्रतिवेदन २०८१/८२

	पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	
५.	काठमाडौं महानगरपालिकामा कार्यरत वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत श्यामप्रसाद पाण्डेले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
६.	सडक विभाग, पाटन, ललितपुरका सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर कृष्णनाथ ओझाले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्य गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/०५
७.	जिल्ला रौतहट, राजपुर नगरपालिकाका लेखा अधिकृत मनोजराज कर्णले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/१९
८.	जिल्ला ललितपुर, सिँचाई विभागअन्तर्गत आयोजना कार्यान्वयन समूह, ललितपुरमा कार्यरत इन्जिनियर बिजेन्द्रप्रसाद गुप्ताले पदीय हैसियतभन्दा बढी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२४
९.	जिल्ला बाँके, राजस्व अनुसन्धान, मध्य तथा सुदूरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय, कोहलपुरका अनुसन्धान अधिकृत फणिन्द्रराज अर्यालले पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/०४
१०.	जिल्ला ललितपुर, राजस्व अनुसन्धान विभागका शाखा अधिकृत शिवचन्द्र पन्तले पदीय मर्यादाविपरीत कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
११.	काठमाडौं महानगरपालिकामा प्रशासकीय अधिकृत पदमा कार्यरत सुदर्शन भट्टराईले सार्वजनिक पदमा रहँदा गैरकानुनी कार्यमा संलग्न रही अकुत सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१२.	नेपाल पर्यटन बोर्ड, भृकुटीमण्डप, काठमाडौंका तत्कालीन प्रमुख कार्यकारी अधिकृत धनन्जय रेग्मीले माछापुच्छ्रे बैङ्कमा रहेको दीर्घकालीन कर्जा छोटो अवधिमा चुक्ता गरेको, Saleways Cash & Carry Pvt. Ltd. की कार्यकारी निर्देशक सिर्जना श्रेष्ठले निजको खातामा रु. ३ करोड शङ्कास्पद रकम जम्मा गरिदिएको साथै, मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०६/१०
१३.	मालपोत कार्यालय, चाबहिल, काठमाडौंमा कार्यरत नायब सुब्बा उर्वशा थापाले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
१४.	पशुपति क्षेत्र विकास कोष, काठमाडौंमा बाजा बजाउने पदमा कार्यरत सन्जय कपालीले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीत कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०८/२०
१५.	पशुपति क्षेत्र विकास कोषमा तत्कालीन बाजा बजाउने पदमा कार्यरत जिल्ला काठमाडौं, कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका वडा नं. ९ बस्ने कुमार दमाईले गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/०४
१६.	नेपाल टेलिकम, चितवन, टेलिफोन मर्मत केन्द्रका अवकाशप्राप्त अधिकृत हरिबहादुर के.सी.ले पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी	२०८१/०९/१२

	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	
१७.	राष्ट्रिय पुर्ननिर्माण प्राधिकरणअन्तर्गत केन्द्रीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइका प्राविधिक सहसचिव श्यामकिशोर सिंहले इन्जिनियरदेखि सहसचिव हुँदासम्म विभिन्न कार्यालयमा बसी गैरकानुनी तरिकाले अकुत सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
१८.	जिल्ला काठमाडौँ, कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका वडा नं. ८, तेजविनायक बसी श्री पशुपति क्षेत्र विकास कोषअन्तर्गत बाजा बजाउने पदमा कार्यरत अनिल परियारले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/१९
१९.	जिल्ला बर्दिया, बाँसगढी नगरपालिका वडा नं. ४ को रेउखोलामा लगाएको तटबन्धन जाली, सडकको कालोपत्रेलगायतका योजनाहरूमा उक्त नगरपालिकामा करार सेवामा कार्यरत इन्जिनियर बलराम पौडेलसमेतले गलत कार्य गरी छोटो समयमा विभिन्न स्थानमा घर घडेरी र बैङ्क ब्यालेन्ससमेत जम्मा गरी अकुत सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०९/२५
२०.	मालपोत कार्यालय, चाबहिल, काठमाडौँका तत्कालीन खरिदार लक्ष्मण बस्नेतले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/०३
२१.	यातायात व्यवस्था कार्यालय सवारी चालक अनुमतिपत्र, राधेराधे, भक्तपुरमा कार्यरत कम्प्युटर अधिकृत राजेन्द्रप्रसाद भट्टराईले पदीय दुरुपयोग गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/१४
२२.	नेपाल प्रशासन सेवा, राजस्व समूहका शाखा अधिकृत पुष्करनाथ उप्रेतीले विभिन्न सरकारी कार्यालयमा कार्यरत रहँदा गैरकानुनी रूपमा सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१०/२३
२३.	डिभिजन वन कार्यालय, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेतका सहायक वन अधिकृत (हाल: वन अधिकृत, आठौँ) ले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२२
२४.	बागमती नगर जग्गा एकीकरण आयोजना, काठमाडौँका इन्जिनियर विनोद कुँवरले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/०६
२५.	जिल्ला सप्तरी, अग्निसाइर कृष्णासवरन नगरपालिका वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल जिल्ला काठमाडौँ, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. १ बस्ने गुणस्तर तथा नापतौल कार्यालय विराटनगरका वरिष्ठ निरीक्षक शम्भुकुमार झाले सार्वजनिक पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/१२/२०
२६.	तत्कालीन काठमाडौँ उपत्यका सडक विस्तार आयोजना कार्यालय, काठमाडौँका इन्जिनियर विश्व विजयलाल श्रेष्ठले सार्वजनिक पदमा रहँदा गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
२७.	इलाका प्रहरी कार्यालय, लहानका प्रहरी निरीक्षक लालबाबुप्रसाद साहले निज पदमा बहाल रहँदा स्रोत नखुलेको सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०

२८.	जिल्ला कपिलवस्तु, महाराजगञ्ज नगरपालिकाका नगरप्रमुख अब्दुल कलामले स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
२९.	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, काठमाडौँका तत्कालीन जनस्वास्थ्य निर्देशक (हाल सेवा निवृत्त बट्टीबहादुर खड्का) ले स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
३०.	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, काठमाडौँमा उपसचिव पदमा कार्यरत लक्ष्मीप्रसाद जोशीले सार्वजनिक पदमा रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/२२
३१.	जिल्ला रूपन्देही, लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिकाका तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भुपेन्द्र पाण्डेयले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको हुँदा अनुसन्धान गरियोस् भन्नेसमेत।	२०८२/०२/०८
३२.	महाकाली सिँचाई आयोजना, महेन्द्रनगर, कञ्चनपुरका सि.डि.ई. रणबहादुर बमले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२१
३३.	प्रहरी प्रधान कार्यालय, काठमाडौँको उजुरी अनुगमन महाशाखामा कार्यरत प्रहरी उपरीक्षक कुमोध ढुङ्गेलले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
३४.	नापी कार्यालय, जनकपुर, धनुषाका प्रमुख नापी अधिकृत उमेश कुमारले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
३५.	व्यास नगरपालिका, तनहुँका अधिकृत आठौँ राजेन्द्र कार्कीले निज पदमा बहाल रहँदा पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी स्रोत नखुलेको गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२७
३६.	उदयपुर सिमेन्ट उद्योग लिमिटेड, उदयपुरका तत्कालीन कायम मुकायम नायब महाप्रबन्धक विजयकुमार ठाकुरले पदीय मर्यादाविपरीतका कार्यहरू गरी गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
३७.	नेपाल टेलिकमका तत्कालीन प्रमुख व्यापार अधिकृत गोकर्णप्रसाद सिटौलाले अवैध कामहरू गरी अकुत सम्पत्ति आय आर्जन गरेकाले कडाभन्दा कडा सजायको व्यवस्था गरियोस् भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
३८.	तत्कालीन अध्यागमन कार्यालय, सानोगौँचरण, काठमाडौँका शाखा अधिकृत विकास डङ्गेलले विभिन्न निकायमा बसी भ्रष्टाचार गरी अकुत सम्पत्ति कमाएको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
३९.	अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव पदमा कार्यरत बलराम रिज्यालले गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरी विलासिताको जीवन यापन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८
४०.	गृह मन्त्रालयको शाखा अधिकृत पदमा कार्यरत राजेन्द्रप्रसाद गौतमले गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरी विलासिताको जीवन यापन गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१८

२.१४ मुलतबी

आयोगमा पर्न आएका उजुरीहरूमध्ये आ.व. २०८१/८२ मा देहायका १० वटा उजुरीहरू अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ को नियम १० को उपनियम (२) बमोजिम मुलतबीमा राखिएको छ।

तालिका नं. २.३२

मुलतबीमा राखिएका फाइलहरू

क्र.सं.	उजुरीको व्यहोरा	निर्णय मिति
१	जिल्ला सिराहा, भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, साविक बेल्ला गा.वि.स. वडा नं. ९ अन्तर्गत कि.नं. १८२ को तत्कालीन श्री ५ को सरकारको नाममा रहेको जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
२	जिल्ला काठमाडौं, साविक सिनामङ्गल- ७ (घ) हाल काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ३५ (पेप्सीकोला) कित्ता नं. २५० र २५६ को सार्वजनिक जग्गा कित्ताकाट गरी विभिन्न व्यक्तिको नाममा कायम गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/०४/२२
३	काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. २८ स्थित कि.नं. ५९४ (ज.वि. ०-५-३-१) को जग्गा र सो जग्गामा बनेको घरभाडा व्यक्तिले लिएको भन्नेसमेत।	२०८१/०५/२७
४	जिल्ला बाँके, नेपालगञ्ज नगरपालिकास्थित सिक्टा सिँचाई आयोजनाको निर्माणमा करोडौं मोबिलाइजेसन लिई २८ महिनामा ७ प्रतिशत मात्र निर्माण गरेको भन्नेसमेत।	२०८१/११/२८
५	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, बाँकेबाट वीरेन्द्रप्रसाद गुप्तासमेतले विभिन्न ७ वटा विद्यालय सञ्चालन गर्ने अनुमति लिई कुनै पनि विद्यालय सञ्चालन नगरेको तथा जिल्ला शिक्षा कार्यालय, जिल्ला विकास समिति र गाउँ विकास समितिबाट समेत अनुदान रकम लिई हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१०
६	जिल्ला रूपन्देही, बुटवल उपमहानगरपालिकाले आ.व. २०७६/७७ मा नयाँ संरचनासहितको बधशाला निर्माण गर्दा अर्कै कम्पनीको मेसिन र प्रविधि प्रयोग गरी रकम हिनामिना गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०१/१७
७	वैकल्पिक उर्जा प्रवर्धन केन्द्रले आह्वान गरेको बोलपत्र कानुनसम्मत नभएको भन्नेसमेत।	२०८२/०२/२३
८	जिल्ला उदयपुर, चौदण्डीगढी नगरपालिकाले नदीजन्य पदार्थको ठेक्का लगाउँदा सम्झौता गर्नुपूर्व सबै रकम जम्मा गर्न लगाउनुपर्ने विगतको अभ्यासविपरीत पूरा रकम नलिई ठेक्का सम्झौता गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/०४
९	सडक विभागअन्तर्गत पुष्पलाल (मध्यपहाडी) राजमार्ग योजना, धुलिखेलमार्फत् निर्माण भइरहेको पुष्पलाल राजमार्गको खुर्कोट-घुर्मी सडकखण्डमा पर्ने सिन्धुली जिल्लाको खाडसाड र सोखु खोलामा पुल निर्माण कार्यमा ढिलाइ गरी भ्रष्टाचार गरेको हुनसक्ने भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३
१०	जिल्ला उदयपुर, त्रियुगा न.पा. वडा नं. १० स्थित बरूवा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका निवर्तमान अध्यक्ष निरबहादुर राईसमेतको मिलेमतोमा ६०१ क्यु. फिट चिरानी काठ घाटगद्दीमा नभएको तथा बिक्री रेकर्डमा पनि नदेखिएकाले किर्ते बिल भरपाई गरी खर्च गरेको भन्नेसमेत।	२०८२/०३/१३

परिच्छेद- ३ भ्रष्टाचारजन्य कार्यको प्रवृत्ति विश्लेषण

३.१ पृष्ठभूमि

विश्वव्यापीकरण र सूचना प्रविधिको प्रयोगमा भएको व्यापक विस्तारसँगै परिवर्तन भइरहेको भ्रष्टाचारको स्वरूप र शैलीलाई सम्बोधन नगरेसम्म भ्रष्टाचार नियन्त्रणका प्रयासहरू सार्थक हुन सक्दैनन्। भ्रष्टाचारको प्रवृत्तिको विश्लेषणले यसका नवीनतम स्वरूप र शैलीको पहिचान गरी त्यसलाई सम्बोधन गर्ने उपायहरू अवलम्बन गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ। यो सत्यलाई दृष्टिगत गरी आयोगले हरेक वर्ष आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदनमा भ्रष्टाचारको विद्यमान प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दै आएको छ। प्रस्तुत परिच्छेदमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको स्थापनादेखि हालसम्म आयोगमा प्राप्त उजुरीको सङ्ख्या, फछ्यौट सङ्ख्या र दायर भएका मुद्दाको सङ्ख्याको प्रवृत्ति प्रस्तुत गरिएको छ। यसमा प्रतिवेदन वर्ष अर्थात् आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर भएका मुद्दाको कसुरअनुसार छुट्टाछुट्टै विश्लेषण गरी यस वर्षमा दायर भएका मुद्दाका प्रतिवादीहरूको सङ्ख्यागत, पदगत र कार्यक्षेत्रगत प्रवृत्ति एवम् तीन शासकीय तहमा दायर गरिएका मुद्दाको तहगत प्रवृत्तिको पनि विश्लेषण गरिएको छ। यसैगरी, भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ लागू भएपछि आयोगले विशेष अदालतमा दायर गरेका मुद्दाको सफलता दरको प्रवृत्ति तथा विगत २९ वर्षको अवधिमा आयोगले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा गरेको पुनरावेदन र पुनरावलोकन निवेदनको प्रवृत्तिको विश्लेषणसमेत गरिएको छ। परिच्छेदको अन्त्यमा भ्रष्टाचारको विषय/क्षेत्रगत प्रवृत्तिको विश्लेषण प्रस्तुत गरिएको छ।

३.२ आयोगको स्थापनादेखि हालसम्मको उजुरी, फछ्यौट र मुद्दा दायरको प्रवृत्ति

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको स्थापनाकाल अर्थात् आर्थिक वर्ष २०४७/४८ देखि हालसम्म आयोगमा परेका उजुरीको सङ्ख्या, फछ्यौट सङ्ख्या र विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दाको सङ्ख्यासम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.१

आयोग स्थापनादेखि हालसम्मको उजुरी दर्ता, फछ्यौट र मुद्दा दायर सङ्ख्या

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	उजुरी	फछ्यौट	मुद्दा दायर	क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	उजुरी	फछ्यौट	मुद्दा दायर
१	२०४७/४८	५६४	-	-	१९	२०६५/६६	४१४९	३३०३	५०
२	२०४८/४९	१०६९	५८१	१	२०	२०६६/६७	४२९५	३०६७	२७
३	२०४९/५०	१०५०	६१८	५	२१	२०६७/६८	६१४५	३९०४	६७
४	२०५०/५१	१०२०	५२६	७	२२	२०६८/६९	८८३९	५४६६	१११
५	२०५१/५२	१००३	६३६	१	२३	२०६९/७०	११२९८	६६७२	९३
६	२०५२/५३	१०८५	७११	२	२४	२०७०/७१	२२६०२	१२८९२	१६८
७	२०५३/५४	१५०१	७५०	११	२५	२०७१/७२	३१२१३	२१६४८	३०३
८	२०५४/५५	१६०६	९२०	७	२६	२०७२/७३	२४६९१	१६६९४	१४४

परिच्छेद-३ भ्रष्टाचारजन्य कार्यको प्रवृत्ति विश्लेषण

२७३

वार्षिक प्रतिवेदन २०८१/८२

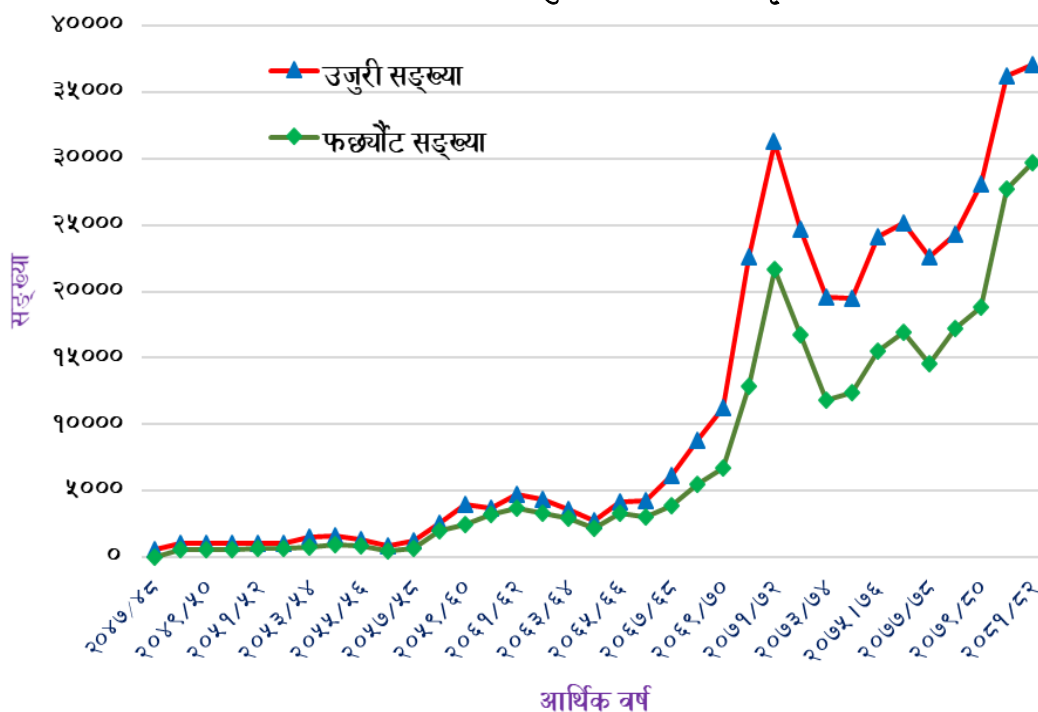
९	२०५५/५६	१३१३	८६१	१०	२७	२०७३/७४	१९५८०	११८६१	१५४
१०	२०५६/५७	८५९	४९८	५	२८	२०७४/७५	१९४८८	१२४००	१९४
११	२०५७/५८	१२६१	६९८	२६	२९	२०७५/७६	२४०८५	१५५२७	३५१
१२	२०५८/५९	२५२२	२०१५	४१	३०	२०७६/७७	२५१५२	१६९५२	४४१
१३	२०५९/६०	३९६६	२४८१	१४७	३१	२०७७/७८	२२६२५	१४५३२	११३
१४	२०६०/६१	३७३२	३१८८	१०५	३२	२०७८/७९	२४३३१	१७१६९	१३१
१५	२०६१/६२	४७५९	३७०९	११३	३३	२०७९/८०	२८०६५	१८७९७	१६२
१६	२०६२/६३	४३२४	३३५३	११४	३४	२०८०/८१	३६१८६	२७७१४	२०१
१७	२०६३/६४	३५६४	२९७६	११५	३५	२०८१/८२	३७,०२६	२९,७०३	१३७
१८	२०६४/६५	२७३२	२१३५	६५					

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणअनुसार समग्रमा आयोगको स्थापनादेखि नै आयोगमा प्राप्त उजुरीको सङ्ख्या र फछ्यौटको सङ्ख्या बढ्ने घट्ने भएको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि भने प्राप्त उजुरी र फछ्यौट दुवैको सङ्ख्या निरन्तर बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगमा हालसम्म कै सबैभन्दा बढी उजुरी दर्ता कायम भएको र उजुरीको फछ्यौटसमेत हालसम्मकै सबैभन्दा बढी भएको छ।

माथि उल्लिखित विवरणअनुसार आयोगको स्थापनादेखि हालसम्म अर्थात् आर्थिक वर्ष २०४७/४८ देखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म आयोगमा दर्ता कायम भएका उजुरी र सोको फछ्यौटको प्रवृत्ति देहायको चित्रमा देखाइएको छः

चित्र ३.१

आयोग स्थापनादेखि हालसम्मको उजुरी र फछ्यौटको प्रवृत्ति

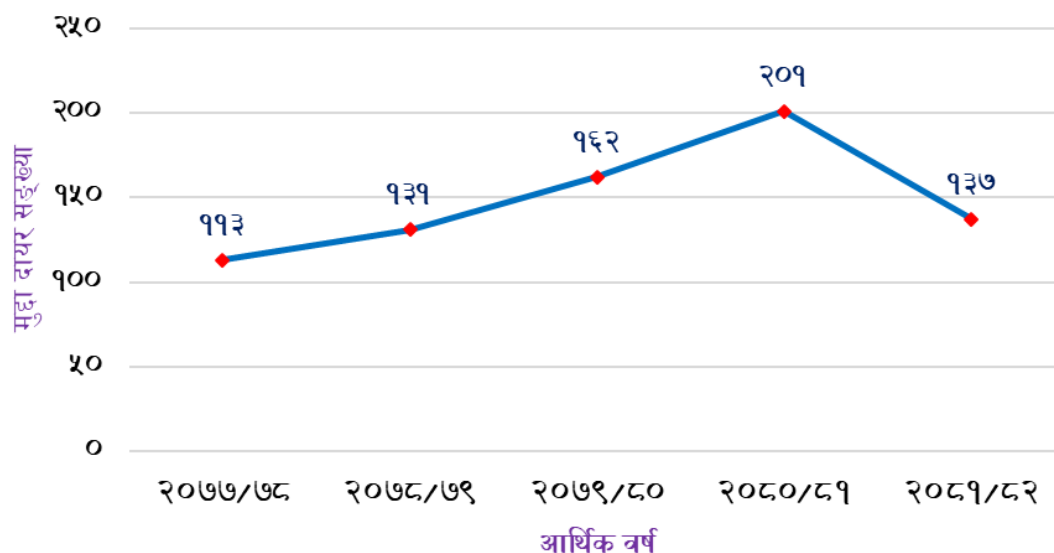

३.३ पछिल्ला पाँच वर्षमा दायर गरिएका मुद्दाको सङ्ख्यात्मक प्रवृत्ति

आयोगबाट पछिल्ला पाँच आर्थिक वर्षमा विशेष अदालतमा दायर गरिएका भ्रष्टाचारजन्य कसुरसम्बन्धी मुद्दाको सङ्ख्यात्मक प्रवृत्ति देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र ३.२

पछिल्ला पाँच वर्षमा दायर गरिएका मुद्दाको सङ्ख्यात्मक प्रवृत्ति

माथिको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको विवरणबमोजिम पाँच आर्थिक वर्षमध्ये पहिलो ४ आर्थिक वर्षहरूमा आयोगद्वारा विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दाको सङ्ख्यामा क्रमशः वृद्धि भएकोमा प्रतिवेदन वर्षमा आएर कम भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ११३ वटा मुद्दा दायर गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १३३ वटा, आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा १६२ वटा हुँदै आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा दायर मुद्दाको सङ्ख्या विगत पाँच वर्षको सबैभन्दा उच्च अर्थात् २०१ वटा पुगेको देखिन्छ। तर प्रतिवेदन वर्ष अर्थात् आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा भने मुद्दा दायर सङ्ख्या केही घटेर १३७ वटामा सीमित भएको छ। तसर्थ, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि २०८०/८१ सम्म मुद्दा दायर सङ्ख्यामा क्रमिक वृद्धि भएको भए पनि पछिल्लो वर्षमा केही कमी आएको छ।

३.४ आयोगको स्थापनादेखि हालसम्म दायर गरिएका मुद्दाको कसुरगत प्रवृत्ति

आयोगको स्थापनाकाल अर्थात् आर्थिक वर्ष २०४७/४८ देखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्मको अवधिमा आयोगले जम्मा ३,६२२ वटा मुद्दाहरू विशेष अदालतमा दायर गरेको छ। यी मुद्दाहरूको कसुरगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.२

आयोग स्थापनादेखि हालसम्म दायर गरेका मुद्दाको कसुरगत विवरण

क्र. सं.	आर्थिक वर्ष	नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	घुस (रिसवत)	सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानी	गैरकानुनी लाभ वा हानि	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	राजस्व हिनामिना/ चुहावट	सम्पत्ति शुद्धीकरण	विविध	मुद्दा दायर
१	२०४७/४८-२०५८/५९ सम्म									११६
१३	२०५९/६०	८१	-	-	१८	२८	-	-	२०	१४७

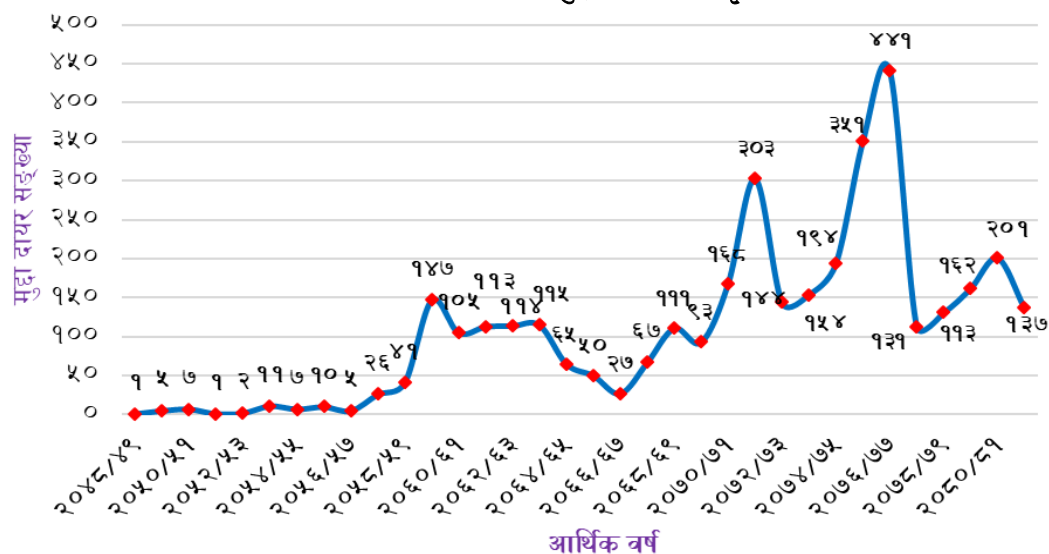
१४	२०६०/६१	४७	४	-	-	१६	-	-	३८	१०५
१५	२०६१/६२	८५	१	-	७	८	२	-	१०	११३
१६	२०६२/६३	६९	५	८	९	९	५	-	९	११४
१७	२०६३/६४	९३	३	१	-	-	९	-	९	११५
१८	२०६४/६५	५४	२	१	५	१	-	-	२	६५
१९	२०६५/६६	३६	२	२	८	२	-	-		५०
२०	२०६६/६७	१९	२	-	५	-	-	-	१	२७
२१	२०६७/६८	४६	९	२	९	-	-	-	१	६७
२२	२०६८/६९	८६	१०	-	११	-	-	-	४	१११
२३	२०६९/७०	७०	७	३	७	-	१	-	५	९३
२४	२०७०/७१	८०	२१	१०	३९	२	२	-	१४	१६८
२५	२०७१/७२	९६	६८	१०५	१८	२	४	-	१०	३०३
२६	२०७२/७३	५२	४६	२३	११	७	२	-	३	१४४
२७	२०७३/७४	४०	६४	१८	११	११	४	-	६	१५४
२८	२०७४/७५	६४	९७	१३	८	४	५	-	३	१९४
२९	२०७५/७६	८८	१४७	३९	३३	१२	१०	-	२२	३५१
३०	२०७६/७७	८५	२०५	७५	३६	१८	१२	-	१०	४४१
३१	२०७७/७८	३	७०	२०	११	३	३	-	३	११३
३२	२०७८/७९	६	३२	३५	३४	७	५	-	१२	१३१
३३	२०७९/८०	८	३२	२७	६४	१३	७	-	११	१६२
३४	२०८०/८१	३४	४८	३३	५८	११	१३	-	४	२०१
३५	२०८१/८२	२७	३७	२३	३६	८	-	२	४	१३७
कुल जम्मा		१,२६९	९१२	४३८	४३८	१६२	८४	२	२०१	३,६२२

नोट: भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ जारी हुनुभन्दा अघि अर्थात् आर्थिक वर्ष २०५८/५९ र सोभन्दा अधिका वर्षहरूको छुट्टाछुट्टै कसुरगत विवरण समावेश गरिएको छैन।

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणबमोजिम भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ लागू भएपश्चात् आयोगबाट हालसम्म विशेष अदालतमा दायर भएका ३,५०६ वटा मुद्दामध्ये विषयगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी १,२६९ वटा शैक्षिक योग्यताको नक्कली प्रमाणपत्रसम्बन्धी मुद्दा रहेका छन् भने त्यसपछि घुस (रिसवत) सम्बन्धी ९१२ वटा मुद्दा रहेका छन्। गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दाको सङ्ख्या १६२ रहेको छ। सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ मा भएको तेस्रो संशोधनले आयोगलाई भ्रष्टाचारबाट आर्जित सम्पत्ति शुद्धीकरणको कसुरमा अनुसन्धान तथा अभियोजन गर्ने जिम्मेवारी थप भएसँगै आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस कसुरमा २ वटा मुद्दा दायर गरिएको छ।

यसैगरी, आयोगको स्थापनादेखि हालसम्म अर्थात् आर्थिक वर्ष २०४८/४९ देखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्मको अवधिमा आयोगले दायर गरेका मुद्दाको सङ्ख्यात्मक प्रवृत्ति देहायको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र ३.३
आयोग स्थापनादेखि हालसम्मको मुद्दा दायरको प्रवृत्ति

माथिको चित्रमा देखाइएअनुसार आर्थिक वर्ष २०४८/४९ देखि भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ लागू हुनुभन्दा अघि अर्थात् आर्थिक वर्ष २०५८/५९ सम्म आयोगले सम्बन्धित अदालतमा जम्मा ११६ वटा दायर गरेको थियो। भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ लागू भएपश्चात् आर्थिक वर्ष २०५९/६० मा १४७ वटा मुद्दा दायर भएका थिए। त्यसपश्चात त्यसो सङ्ख्यामा घटबढ हुँदै जाँदा आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा ३०३ र आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा हालसम्मकै सबैभन्दा बढी ४४९ वटा मुद्दा दायर भएका थिए।

३.५ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाको कसुरगत प्रवृत्ति

३.५.१ घुस (रिसवत) सम्बन्धी मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालतमा दायर गरेका घुस (रिसवत) सम्बन्धी ३७ वटा मुद्दाका प्रतिवादीहरूको सार्वजनिक पद वा पेसासहितको विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

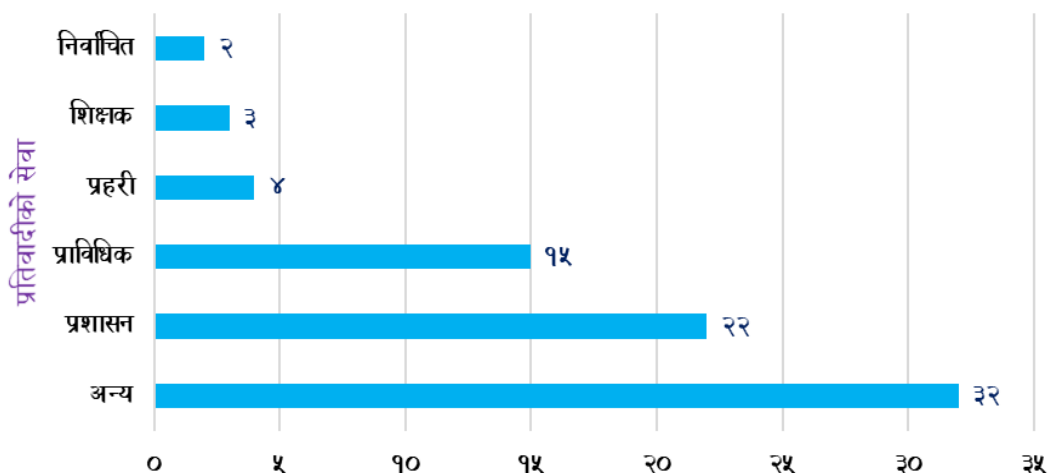
तालिका ३.३
घुस (रिसवत) सम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीको विवरण

क्र. सं.	पद/श्रेणी	प्रतिवादीको सङ्ख्या						कुल जम्मा
		प्रशासन	प्राविधिक	प्रहरी	शिक्षक	निर्वाचित	अन्य	
१	स्थानीय जनप्रतिनिधि	-	-	-	-	२	-	२
२	राजनीतिक नियुक्ति	-	१	-	-	-	३	४
३	उपसचिव वा सो सरह	१	-	-	-	-	-	१
४	शाखा अधिकृत वा सो सरह	८	५	१	१	-	-	१५
५	सहायक कर्मचारी	१३	९	३	२	-	-	२७
६	विद्यालय व्यवस्थापन समिति	-	-	-	-	-	१	१
७	मतियार/अन्य	-	-	-	-	-	२८	२८
कुल जम्मा		२२	१५	४	३	२	३२	७८

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणको आधारमा प्रतिवेदन वर्षमा आयोगबाट दायर गरिएका घुस (रिसवत) का ३७ वटा मुद्दाका जम्मा ७८ जना प्रतिवादीमध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् २२ जना प्रतिवादी प्रशासन सेवाका कर्मचारी रहेका छन्। त्यसपछि क्रमशः १४ जना प्राविधिक कर्मचारी, ४ जना प्रहरी र ३ जना शिक्षक गरी ४३ जना राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू तथा २ जना स्थानीय जनप्रतिनिधि र ३२ जना अन्य व्यक्तिलाई प्रतिवादी बनाइएको छ।

चित्र ३.४

घुस (रिसवत) मुद्दाका प्रतिवादीको पेसा र कार्यक्षेत्रगत प्रवृत्ति

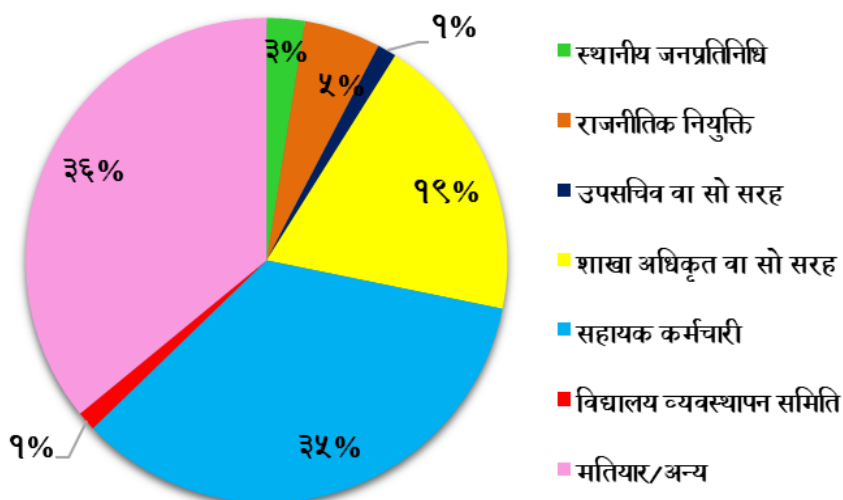

प्रतिवादीको सङ्ख्या

प्रतिवादी बनाइएका व्यक्तिहरूको पदगत आधारमा ७८ जना प्रतिवादीमध्ये सबैभन्दा धेरै मतियार/अन्य २८ जना, सहायकस्तरका कर्मचारी २७ जना, अधिकृतस्तरका कर्मचारी १५ जना, राजनीतिक नियुक्ति पाएका व्यक्ति ४ जना, स्थानीय जनप्रतिनिधि २ जना र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी १ जना रहेका छन्।

चित्र ३.५

घुस (रिसवत) मुद्दाका प्रतिवादीको पदगत हिस्सा

३.५.२ गैरकानुनी लाभ वा हानिसम्बन्धी मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालतमा दायर गरेका गैरकानुनी लाभ वा हानिसम्बन्धी ३५ वटा मुद्दाका प्रतिवादीहरूको सार्वजनिक पद वा पेसा र कार्यक्षेत्रसहितको विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.४

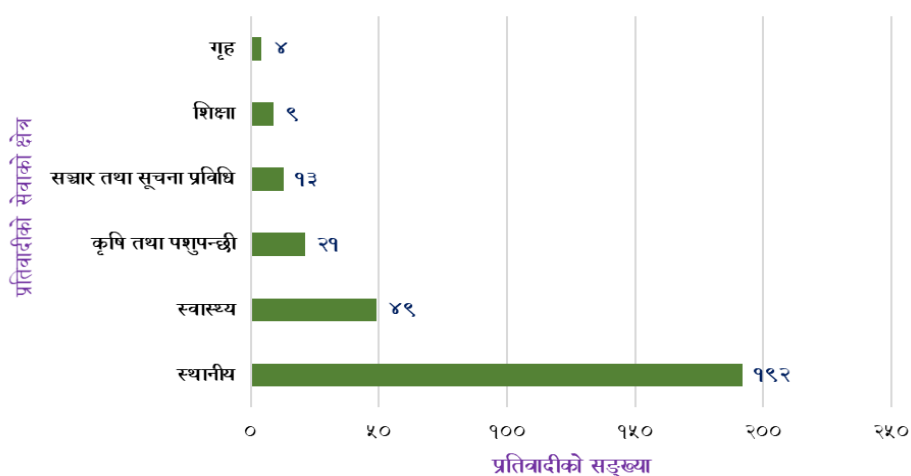
गैरकानुनी लाभ हानिसम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीहरूको विवरण

क्र.सं.	पद/श्रेणी	क्षेत्र/प्रतिवादीको सङ्ख्या						
		स्थानीय	स्वास्थ्य	कृषि तथा पशुपन्छी	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	शिक्षा	गृह	कुल जम्मा
१	स्थानीय जनप्रतिनिधि	१७	-	-	-	-	-	१७
२	सहसचिव वा सो सरह	१	६	२	१	-	-	१०
३	राजनीतिक नियुक्ति	-	-	-	२	-	-	२
४	उपसचिव वा सो सरह	६	६	२	१	१	२	१८
५	शाखा अधिकृत वा सो सरह	५५	२३	७	५	३	१	९४
६	सहायक कर्मचारी	३७	६	२	-	२	-	४७
७	उपभोक्ता/व्यवस्थापन समिति	४३	-	-	-	२	-	४५
८	मतियार/अन्य	३३	८	८	४	१	१	५५
कुल जम्मा		१९२	४९	२१	१३	९	४	२८८

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणको आधारमा प्रतिवेदन वर्षमा गैरकानुनी लाभ वा हानिसम्बन्धी मुद्दाका जम्मा २८८ जना प्रतिवादीहरूमध्ये कार्यक्षेत्रका आधारमा सबैभन्दा धेरै अर्थात् १९२ जना प्रतिवादी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसपछि क्रमशः ४९ जना स्वास्थ्य क्षेत्र, २१ जना कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्र, १३ जना सञ्चार तथा सूचना प्रविधि क्षेत्र, ९ जना शिक्षा क्षेत्र र ४ जना गृह क्षेत्रका प्रतिवादी रहेका छन्।

चित्र ३.६

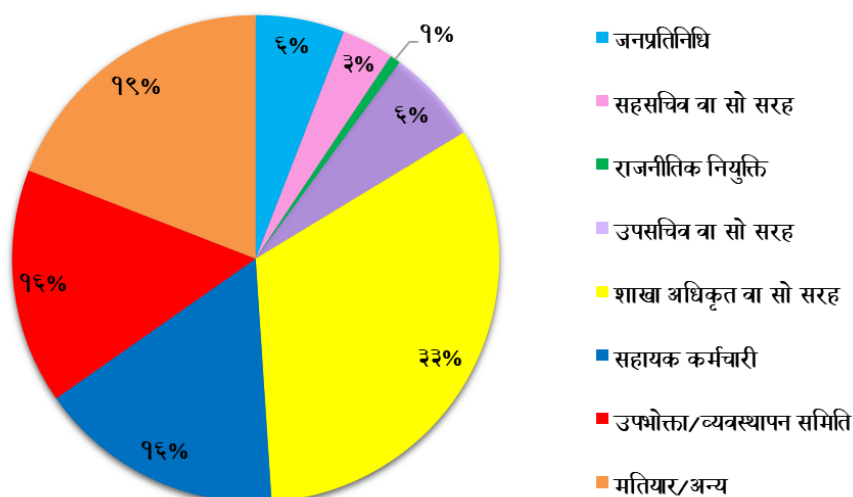
गैरकानुनी लाभ हानिसम्बन्धी प्रतिवादीको पेसा र कार्यक्षेत्रगत प्रवृत्ति

प्रतिवादीहरूमध्ये शाखा अधिकृत वा सो सरहका राष्ट्रसेवक कर्मचारीको सङ्ख्या सबैभन्दा धेरै अर्थात् ९४ जना रहेको छ। त्यसैगरी, प्रतिवादी बनाइएका अन्य राष्ट्रसेवक कर्मचारीमा सहायकस्तरका ४७ जना, उपसचिवस्तरका १८ जना र सहसचिवस्तरका १० जना रहेका छन्। साथै, मतियार/अन्य ५५ जना, विभिन्न उपभोक्ता तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी ४५ जना, स्थानीय जनप्रतिनिधि १७ जना र राजनीतिक नियुक्ति भएका २ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ।

चित्र ३.७

गैरकानुनी लाभ हानिसम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीहरूको पदगत हिस्सा

३.५.३ शैक्षिक योग्यताको नक्कली प्रमाणपत्रसम्बन्धी मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालतमा दायर गरेका शैक्षिक योग्यताको नक्कली प्रमाणपत्रसम्बन्धी २७ वटा मुद्दाका प्रतिवादीहरूको सार्वजनिक पदसहितको विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.५

शैक्षिक योग्यताको नक्कली प्रमाणपत्रसम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीहरूको विवरण

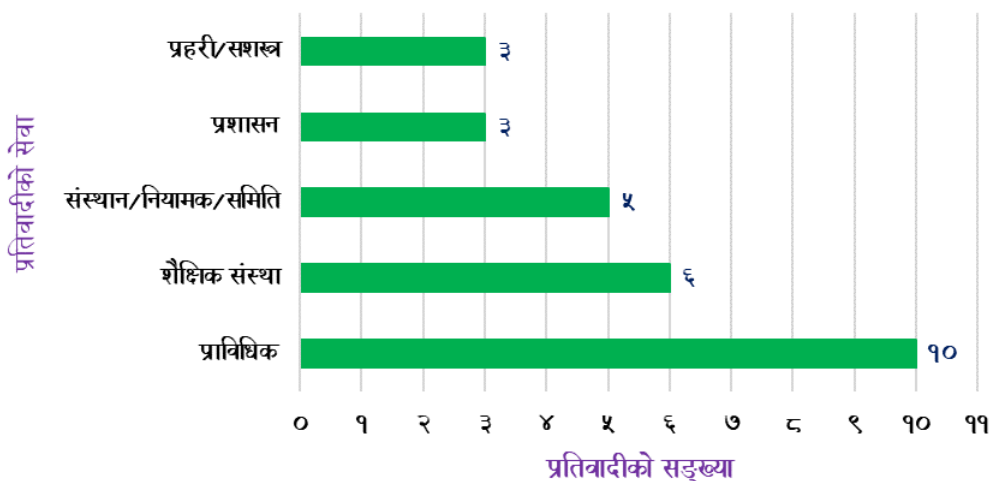
क्र. सं.	पद/श्रेणी	प्रतिवादीको सङ्ख्या					
		प्राविधिक	शैक्षिक संस्था	संस्थान/नियामक निकाय/विकास समिति	प्रशासन	प्रहरी/सशस्त्र	कुल जम्मा
१	राजनीतिक नियुक्ति	-		२	-	-	२
२	उपसचिव वा सो सरह	-	१	-	-	१	२
३	शाखा अधिकृत वा सो सरह	४	२	१	१	१	९
४	सहायक कर्मचारी	६	३	२	२	१	१४
कुल जम्मा		१०	६	५	३	३	२७

माथिको तालिकामा उल्लिखित विवरणको आधारमा प्रतिवेदन वर्षमा शैक्षिक योग्यताको नक्कली प्रमाणपत्रसम्बन्धी मुद्दाका जम्मा २७ जना प्रतिवादीमध्ये सबैभन्दा धेरै अर्थात् १० जना प्राविधिक राष्ट्रसेवक कर्मचारी रहेका छन् भने शैक्षिक क्षेत्रका ६ जना, संस्थान/नियामक निकाय/विकास

समितिसँग सम्बन्धित ५ जना, प्रशासन सेवाका ३ जना र प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी ३ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ।

चित्र ३.८

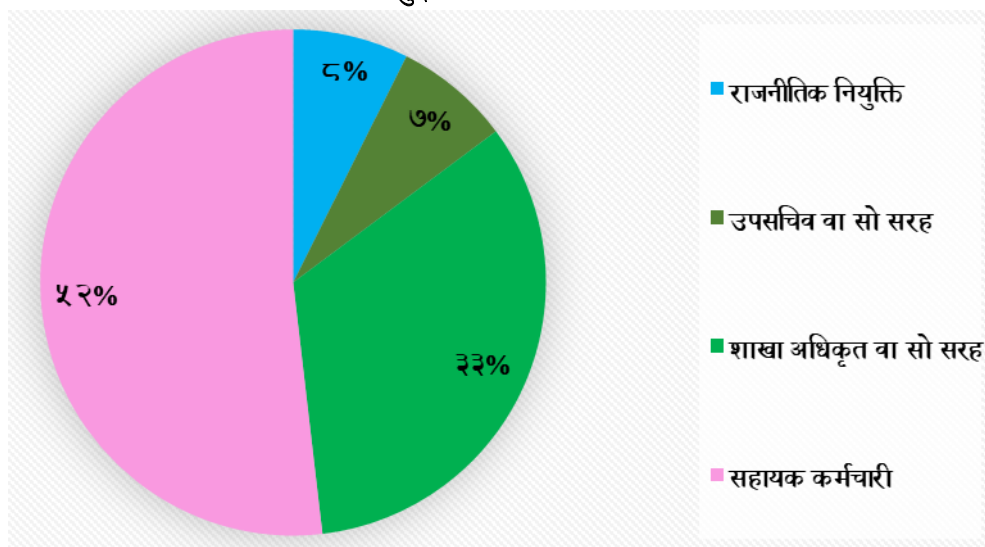
नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र मुद्दाका प्रतिवादीको पेसा र कार्यक्षेत्रगत प्रवृत्ति

यसैगरी, प्रतिवादीहरू मध्ये पदका आधारमा सबैभन्दा बढी सहायकस्तरका कर्मचारी १४ जना, शाखा अधिकृतस्तरका ९ जना साथै उपसचिवस्तर र राजनीतिक नियुक्ति भएका व्यक्ति २/२ गरी जम्मा २७ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ।

चित्र ३.९

नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र मुद्दाका प्रतिवादीहरूको पदगत हिस्सा

३.५.४ सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालतमा दायर गरेका सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानीसम्बन्धी २४ वटा मुद्दाका प्रतिवादीहरूको तत्कालीन सार्वजनिक पद र क्षेत्रगत आबद्धतासहितको विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.६

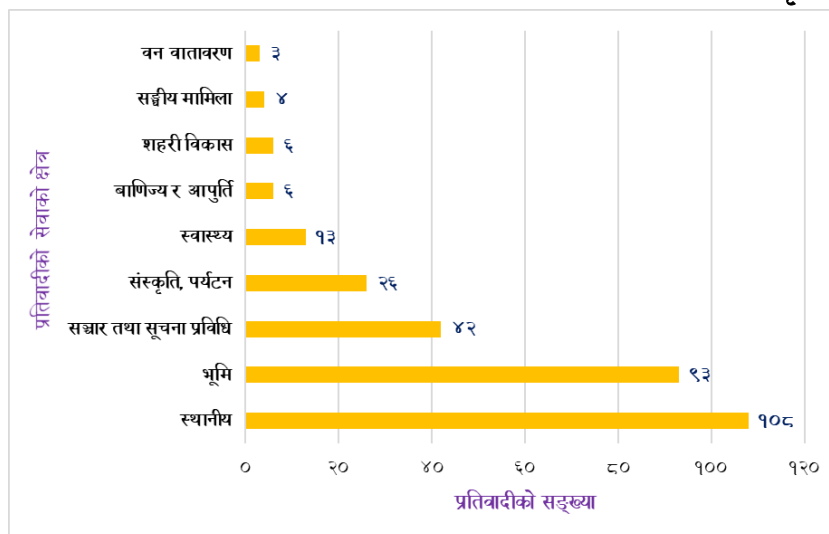
सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीहरूको विवरण

क्र. सं.	पद/श्रेणी	प्रतिवादीको सङ्ख्या									
		स्थानीय	भूमि	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	संस्कृति, पर्यटन	स्वास्थ्य	बाणिज्य र आपूर्ति	शहरी विकास	सङ्घीय मामिला	वन वातावरण	कुल जम्मा
१	पूर्वप्रधानमन्त्री	-	१	-	-	-	-	-	-	-	१
२	सङ्घीय मन्त्री	-	१	१	-	-	-	-	-	-	२
३	प्रदेश मन्त्री	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१
४	जनप्रतिनिधि	२०	-	-	-	-	-	-	-	-	२०
५	विशिष्ट श्रेणी	-	१	-	-	-	-	-	-	-	१
६	सहसचिव वा सो सरह	१	३	९	-	१	-	-	-	-	१४
७	राजनीतिक नियुक्ति	-	-	५	५	-	-	-	-	-	१०
८	उपसचिव वा सो सरह	७	५	१२	३	२	१	३	-	-	३३
९	शाखा अधिकृत वा सो सरह	२२	८	५	६	३	-	२	१	-	४७
१०	सहायक कर्मचारी	२०	२०	१	२	२	-	१	१	-	४७
११	उपभोक्ता/व्यवस्थापन समिति	११	-	-	२	-	-	-	२	३	१८
१२	मतियार/अन्य	२६	५४	९	८	५	५	-	-	-	१०७
कुल जम्मा		१०८	९३	४२	२६	१३	६	६	४	३	३०१

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणको आधारमा प्रतिवेदन वर्षमा सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दाका जम्मा ३०१ जना प्रतिवादीमध्ये क्षेत्रगत आवद्धताका आधारमा सबैभन्दा धेरै अर्थात् १०८ जना प्रतिवादी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहेका छन्। त्यसैगरी, भूमितर्फ ९३ जना, सञ्चार तथा सूचना प्रविधितर्फ ४२, संस्कृति, पर्यटनतर्फ २६ र स्वास्थ्यतर्फ १३ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ।

चित्र ३.१०

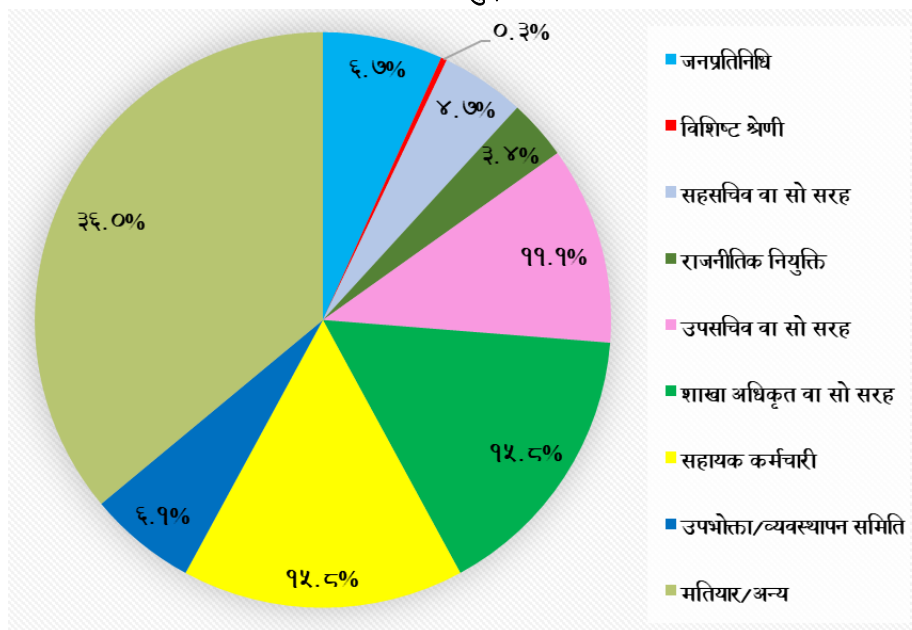
सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानीसम्बन्धी प्रतिवादीको पेसा र कार्यक्षेत्रगत प्रवृत्ति

साथै, प्रतिवादीहरूमध्ये पदगतरूपमा पहिलो पटक पूर्वप्रधानमन्त्रीलाई समेत प्रतिवादी बनाइएको छ। सबैभन्दा धेरै प्रतिवादी मतियार/अन्य १०७ जना रहेका छन् भने शाखा अधिकृतस्तर र सहायकस्तरका ४७/४७ जना, उपसचिवस्तर र सहसचिवस्तरका क्रमशः ३३ र १४ जना, विशिष्ट श्रेणीका कर्मचारी १ जना सङ्घीय मन्त्री २ जना, प्रदेशमन्त्री १ जना, स्थानीय जनप्रतिनिधि २० जना, राजनीतिक नियुक्ति भएका व्यक्ति १० जना र उपभोक्ता/व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी १८ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ।

चित्र ३.११

सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीहरूको पदगत हिस्सा

३.५.५ गैरकानुनी रूपमा सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालतमा दायर गरेका गैरकानुनी रूपमा सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी ८ वटा मुद्दाका प्रतिवादीहरूको सार्वजनिक पद र पेसासहितको विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.७

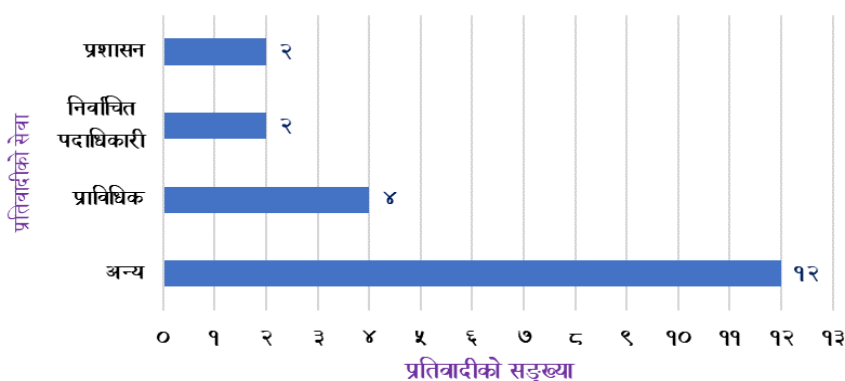
गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीहरूको विवरण

क्र.सं.	पद/श्रेणी	प्रतिवादीको सङ्ख्या				
		प्राविधिक	निर्वाचित पदाधिकारी	प्रशासन	अन्य	कुल जम्मा
१	प्रदेश सांसद	-	१	-	-	१
२	स्थानीय जनप्रतिनिधि	-	१	-	-	१
३	शाखा अधिकृत वा सो सरह	२	-	२	-	४
५	सहायक कर्मचारी	२	-	-	-	२
६	मतियार	-	-	-	१२	१२
कुल जम्मा		४	२	२	१२	२०

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणको आधारमा गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दाका २० जना प्रतिवादीमध्ये प्राविधिकतर्फका कर्मचारी ४ जना, प्रशासनतर्फका कर्मचारी २ जना, निर्वाचित पदाधिकारी २ जना र सम्पत्ति जफत गर्ने प्रयोजनार्थ १२ जना अन्य व्यक्तिहरूलाई प्रतिवादी बनाइएको छ।

चित्र ३.१२

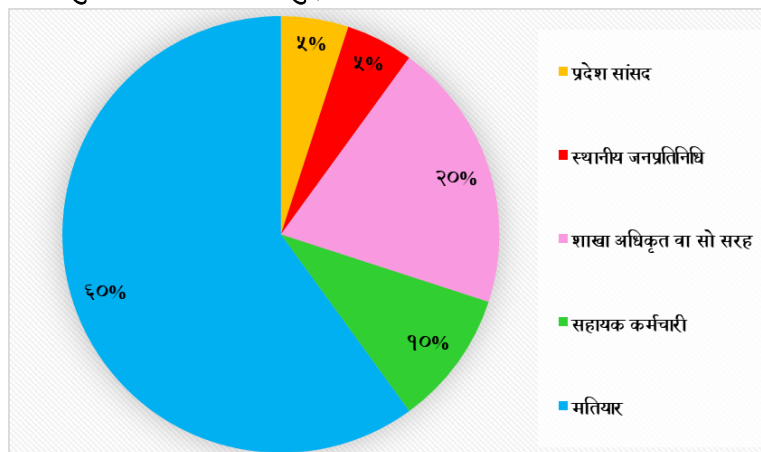
गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन मुद्दाका प्रतिवादीको पेसा र कार्यक्षेत्रगत प्रवृत्ति

प्रतिवादी बनाइएका व्यक्तिहरूको पदगत आधारमा सबैभन्दा धेरै मतियारको रूपमा १२ जना, अधिकृतस्तरका कर्मचारी ४ जना, सहायकस्तरका कर्मचारी २ जना, प्रदेश सांसद र नगरप्रमुख १/१ जना गरी जम्मा २० जनालाई प्रतिवादी कायम गरिएको छ।

चित्र ३.१३

गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन मुद्दाका प्रतिवादीहरूको पदगत हिस्सा

३.५.६ गलत प्रतिवेदन, सरकारी कागजात सच्याउने र नभएको अधिकार प्रयोगसम्बन्धी मुद्दा

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा गलत वंशावली तथा बसोबास प्रमाणको सिफारिस दिने, सवारी चालक अनुमतिपत्रको परिणाम अद्यावधिक गरी फेल भएकालाई पास गराउने, आफूलाई नभएको अधिकार प्रयोग गरी शिक्षक तथा कर्मचारी समायोजन एवम् व्यवस्थापन विनियम बनाई स्थायी नियुक्ति दिने, गलत लिखत तथा प्रतिवेदन तयार गर्नेजस्ता कार्य गरेका ४ वटा भ्रष्टाचारजन्य मुद्दामा ३२ जना प्रतिवादी बनाइएको छ। यी प्रतिवादीहरूको पद र कार्यक्षेत्रसहितको विवरण देहायका तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ:

तालिका ३.८

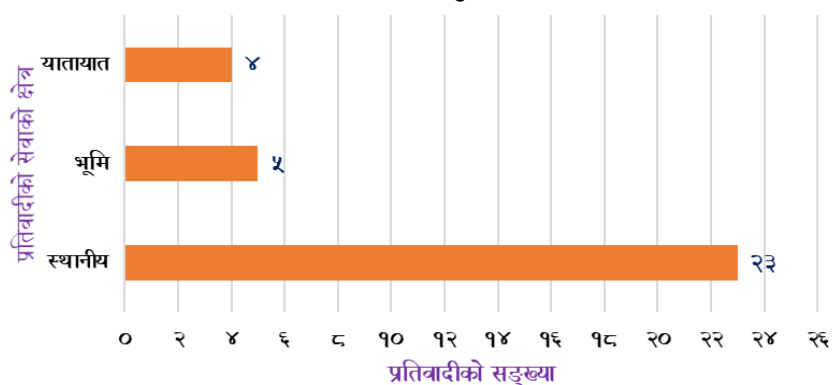
गलत लिखत/प्रतिवेदन, कागजात सच्याउनेलगायतका मुद्दाका प्रतिवादीको विवरण

क्र.सं.	पद/श्रेणी	प्रतिवादीको सङ्ख्या			
		स्थानीय	भूमि	यातायात	कुल जम्मा
१	स्थानीय जनप्रतिनिधि	२	-	-	२
२	शाखा अधिकृत वा सो सरह	२	-	-	२
३	सहायक कर्मचारी	१	-	३	४
४	विद्यालय व्यवस्थापन समिति	३	-	-	३
५	मतियार/अन्य	१५	५	१	२१
कुल जम्मा		२३	५	४	३२

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणको आधारमा प्रतिवेदन वर्षमा गलत लिखत/प्रतिवेदन दिने, कागजात सच्याउनेलगायतका मुद्दाका ३२ जना प्रतिवादीमध्ये सबैभन्दा बढी स्थानीय तहका २३ जना, भूमि प्रशासन क्षेत्रका ५ जना र यातायात क्षेत्रका ४ जना प्रतिवादी रहेका छन्।

चित्र ३.१४

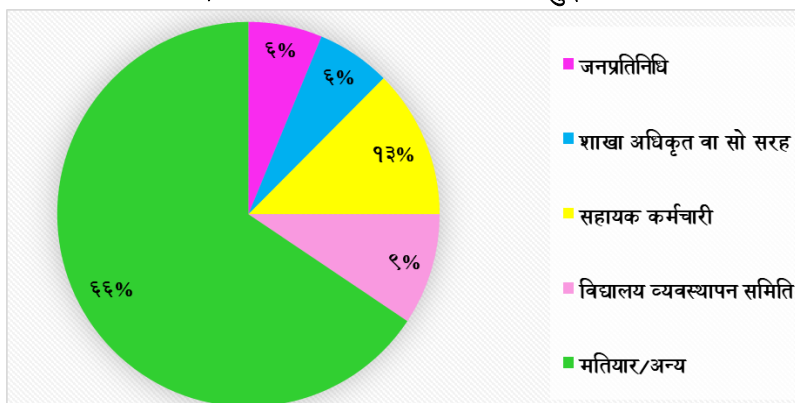
गलत लिखत/प्रतिवेदन दिने, कागजात सच्याउनेलगायतका मुद्दाका प्रतिवादीको पेसा र कार्यक्षेत्रगत प्रवृत्ति

प्रतिवादीहरू मध्ये सबैभन्दा बढी मतियारलगायतका अन्य २१ जना व्यक्ति रहेका छन् भने अन्य प्रतिवादीहरूमा सहायकस्तरका ४ जना कर्मचारी, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका ३ जना पदाधिकारी र स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा शाखा अधिकृतस्तरका २/२ जना रहेका छन्।

चित्र ३.१५

गलत लिखत/प्रतिवेदन दिने, कागजात सच्याउनेलगायतका मुद्दाका प्रतिवादीको पदगत हिस्सा

३.६ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाका प्रतिवादीको पदीय प्रवृत्ति

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगले विशेष अदालतमा दायर गरेका मुद्दाका कसुर र प्रतिवादीहरूको सार्वजनिक पदसहितको विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.९

दायर भएका मुद्दाको किसिम र प्रतिवादीको पदगत विवरण

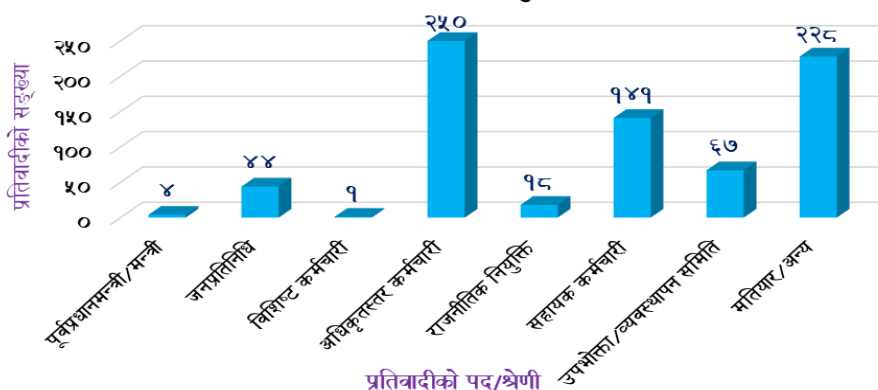
क्र.सं.	मुद्दाको किसिम	मुद्दा सङ्ख्या	प्रतिवादीको पदगत विवरण											
			पूर्व-प्रधानमन्त्री /मन्त्री	अन्य जनप्रतिनिधि	विशिष्ट कर्मचारी	अधिकृतस्तर कर्मचारी				राजनीतिक नियुक्ति	सहायक कर्मचारी	उपभोक्ता/ व्यवस्थापन समिति	मतियार/ अन्य	जम्मा
						स.स.	उ.स.	शा.अ.	जम्मा					
१	घुस रिसवत	३७		२			१	१५	१६	४	२७	१	२८	७८
२	गैरकानुनी लाभ वा हानि	३५		१७		१०	१८	९४	१२२	२	४७	४५	५५	२८८
३	झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	२७					२	९	११	२	१४			२७
४	सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी	२४	४	२०	१	१४	३३	४७	९४	१०	४७	१८	१०७	३०१
५	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	८		२				४	४		२		१२	२०
६	सम्पत्ति शुद्धीकरण	२		१				१	१				५	७
७	अन्य	४		२				२	२		४	३	२१	३२
कुल जम्मा		१३७	४	४४	१	२४	५४	१७२	२५०	१८	१४१	६७	२२८	७५३

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणअनुसार आयोगबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विशेष अदालतमा दायर भएका १३७ मुद्दामा पूर्वप्रधानमन्त्री, सङ्घीय सरकारका मन्त्री, प्रदेश सरकारका मन्त्री, अन्य जनप्रतिनिधि, राजनीतिक नियुक्ति भएका व्यक्तिसँगै कर्मचारी, विभिन्न उपभोक्ता तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीलगायत मतियार र अन्य गरी जम्मा ७५३ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ। प्रतिवादीहरू मध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् २५० जना अधिकृतस्तर (शाखा अधिकृत १७२ जना, उपसचिव ५४ जना र सहसचिव २४ जना) का राष्ट्रसेवक कर्मचारी रहेका छन्। विशिष्ट श्रेणीका १ जना र सहायकस्तरका १४१ जना कर्मचारीलाई प्रतिवादी बनाइएको छ। निर्वाचित जनप्रतिनिधितर्फ १ जना पूर्वप्रधानमन्त्री, २ जना सङ्घीय मन्त्री, १ जना प्रदेश मन्त्री र ४४ जना स्थानीय जनप्रतिनिधिलाई प्रतिवादी कायम गरिएको छ। त्यसैगरी, राजनीतिक नियुक्ति पाएका १८ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ। विभिन्न उपभोक्ता तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी ६७ जना र मतियारलगायत अन्य २२८ व्यक्तिसमेतलाई प्रतिवादी कायम गरिएको छ।

प्रतिवादी बनाइएका ७५३ जना व्यक्तिहरूमध्ये आधाभन्दा बढी ३९२ जना अर्थात् ५२% राष्ट्रसेवक कर्मचारी रहेका छन् भने ६६ जना अर्थात् ९% जनप्रतिनिधि तथा राजनीतिक नियुक्ति पाएका व्यक्ति र २९५ अर्थात् ३९% अन्य व्यक्तिलाई प्रतिवादी कायम गरिएको छ। झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र, गैरकानुनी लाभ वा हानि र घुस (रिसवत) सम्बन्धी मुद्दाका प्रतिवादीहरू मध्ये राष्ट्रसेवक कर्मचारीको हिस्सा बढी रहेको छ भने सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी, गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन, सम्पत्ति शुद्धीकरणलगायतका मुद्दामा राष्ट्रसेवक कर्मचारीभन्दा अन्य व्यक्तिहरूको हिस्सा बढी रहेको छ।

चित्र ३.१६

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर मुद्दाका प्रतिवादी

३.७ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाको शासकीय तहगत प्रवृत्ति

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरेका १३७ वटा मुद्दाहरूको शासकीय तहगत विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.१०

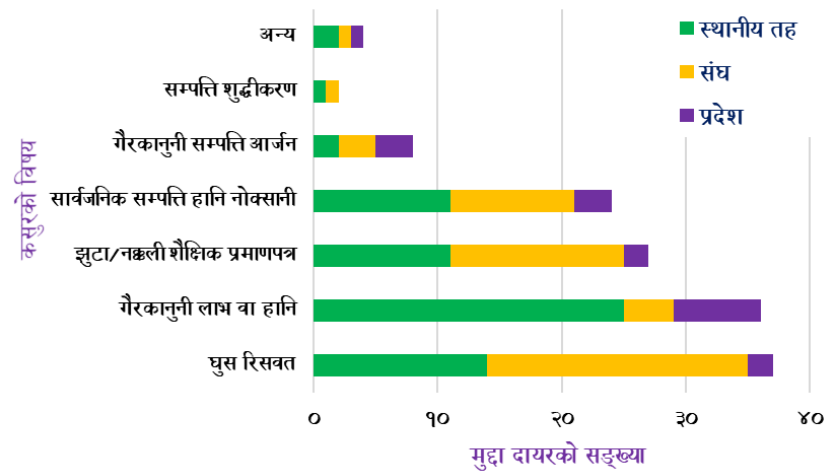
शासकीय तहका आधारमा मुद्दा दायर सङ्ख्या

क्र.सं.	मुद्दाको किसिम	स्थानीय तह	सङ्घ	प्रदेश	जम्मा
१	घुस (रिसवत)	१४	२१	२	३७
२	गैरकानुनी लाभ वा हानि	२४	४	७	३५
३	झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	११	१४	२	२७
४	सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी	११	१०	३	२४
५	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	२	३	३	८
६	सम्पत्ति शुद्धीकरण	१	१	-	२
७	अन्य	२	१	१	४
कुल जम्मा		६५	५४	१८	१३७
प्रतिशत		४७.४५%	३९.४२%	१३.१४%	१००%

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणको विश्लेषण गर्दा प्रतिवेदन वर्षमा आयोगले दायर गरेका १३७ वटा मुद्दामध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् ६५ वटा (४७.४५%) मुद्दामा स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई प्रतिवादी बनाइएको छ। त्यसैगरी, सङ्घीय सरकारका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई प्रतिवादी बनाइएका ५४ वटा मुद्दा रहेका छन् भने प्रदेश सरकारका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई प्रतिवादी बनाई १८ वटा मुद्दा दायर भएका छन्।

स्थानीय तहसम्बद्ध ६५ वटा मुद्दामध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् २४ वटा मुद्दा गैरकानुनी लाभ वा हानिसँग सम्बन्धित र सबैभन्दा कम अर्थात् १ वटा मुद्दा सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरसँग सम्बन्धित रहेको छ। त्यसैगरी, सङ्घसम्बद्ध ५४ वटा मुद्दामध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात् २१ वटा घुस (रिसवत) का मुद्दा र सबैभन्दा कम सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरको १ वटा मुद्दा रहेका छन्। साथै, प्रदेशसम्बद्ध १८ वटा मुद्दामध्ये सबैभन्दा बढी गैरकानुनी लाभ वा हानिका ७ वटा र सबैभन्दा कम अन्य विषयको १ वटा मुद्दा दायर गरिएको छ।

चित्र ३.१७
शासकीय तहका आधारमा दायर मुद्दाको हिस्सा

३.८ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरिएका मुद्दाको बिगो मागदाबीको प्रवृत्ति
आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरेका १३७ वटा मुद्दाहरूमा मागदाबी गरिएको रकमको कसुरगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.११

बिगो मागदाबीको आधारमा मुद्दाहरूको सङ्ख्या

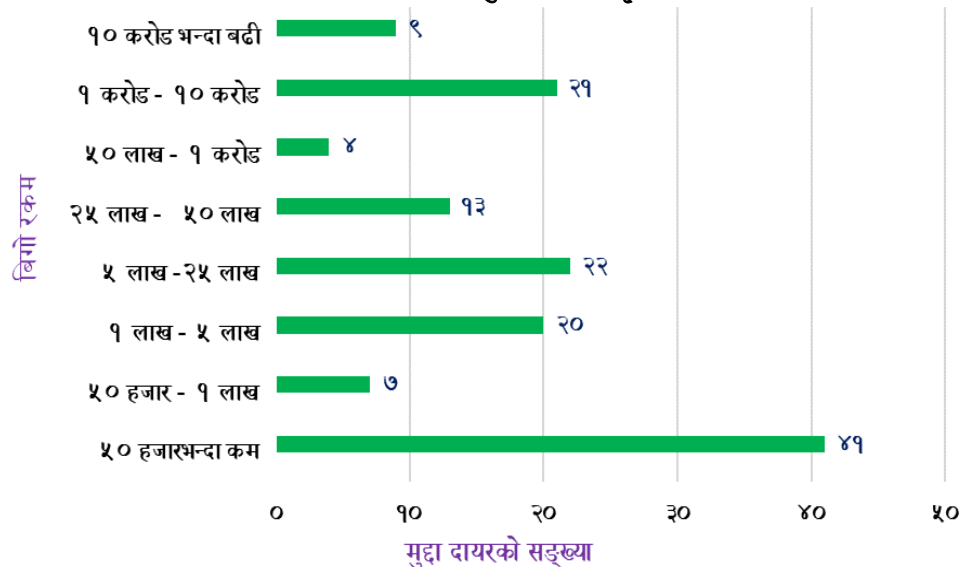
क्र. सं.	बिगो रकम (रु.)/ कसुरको विषय	घुस (रिसवत)	गैरकानुनी लाभ वा हानी	झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	सम्पत्ति शुद्धीकरण	अन्य	जम्मा
१	५० हजारभन्दा कम	१०	०	२७	०	०	०	४	४१
२	५० हजार - १ लाख	७	०	०	०	०	०	०	७
३	१ लाख - ५ लाख	११	८	०	१	०	०	०	२०
४	५ लाख - २५ लाख	६	११	०	५	०	०	०	२२
५	२५ लाख - ५० लाख	१	६	०	६	०	०	०	१३
६	५० लाख - १ करोड	१	१	०	२	०	०	०	४
७	१ करोड - १० करोड	१	६	०	५	८	१	०	२१
८	१० करोडभन्दा बढी	०	३	०	५	०	१	०	९
जम्मा		३७	३५	२७	२४	८	२	४	१३७

प्रतिवेदन अवधिमा दायर गरिएका १३७ वटा मुद्दाहरूमध्ये ५० हजार भन्दा कम बिगो मागदाबी गरिएका मुद्दा सबैभन्दा बढी ४१ वटा (झुटा/नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र २७ वटा र अन्य विषयका ४ वटा मुद्दामा शून्य बिगो मागदाबी रकम अर्थात् बिगो मागदाबी नगरिएका ३१ वटा मुद्दासहित) रहेका छन् रु. ५० लाखदेखि १ करोडभन्दा कम बिगो मागदाबी गरिएका मुद्दाहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा कम ४ वटा रहेका छन्। यस अवधिमा दायर भएका मुद्दाहरूमध्ये १० करोडभन्दा बढी बिगो मागदाबी गरिएका ९ वटा मुद्दा रहेका छन्। जसमध्ये सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानीसँग

सम्बन्धित ५ वटा, गैरकानुनी लाभ वा हानिसँग सम्बन्धित ३ वटा र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी १ वटा मुद्दा रहेका छन्।

चित्र ३.१८

बिगो रकमका आधारमा मुद्दाहरूको प्रवृत्ति

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सबैभन्दा बढी बिगो मागदाबी गरिएको मुद्दामा १ अर्ब ४७ करोड १० लाख ८५ हजार ४ सय ८२ रुपियाँ पचासी पैसा रकम मागदाबी गरिएकोमा आ.व. २०८१/८२ मा त्यस्तो बिगो मागदाबी ३ अर्ब २१ करोड ८३ लाख ७७ हजार १ सय ८२ रुपियाँ त्रियानब्वे पैसा गरिएको छ। आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दायर गरेका मुद्दाहरूमा जम्मा ६ अर्ब १ करोड ८४ लाख ७२ हजार ६ सय ९२ रुपियाँ त्रियानब्वे पैसा बिगो मागदाबी गरिएको छ।

३.९ आर्थिक वर्ष २०५९/६० देखि हालसम्म दायर मुद्दाहरूमा सफलता दरको प्रवृत्ति

भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ जारी भएपछि अर्थात् आर्थिक वर्ष २०५९/६० देखि हालसम्म आयोगले विशेष अदालतमा दायर गरेका मुद्दाका सम्बन्धमा सो अदालतबाट प्राप्त फैसलामा कसुर कायम भए नभएको सम्बन्धी विवरण देहायको तालिका र चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३.१२

विशेष अदालतबाट प्राप्त फैसलामा कसुर कायम भएको दर

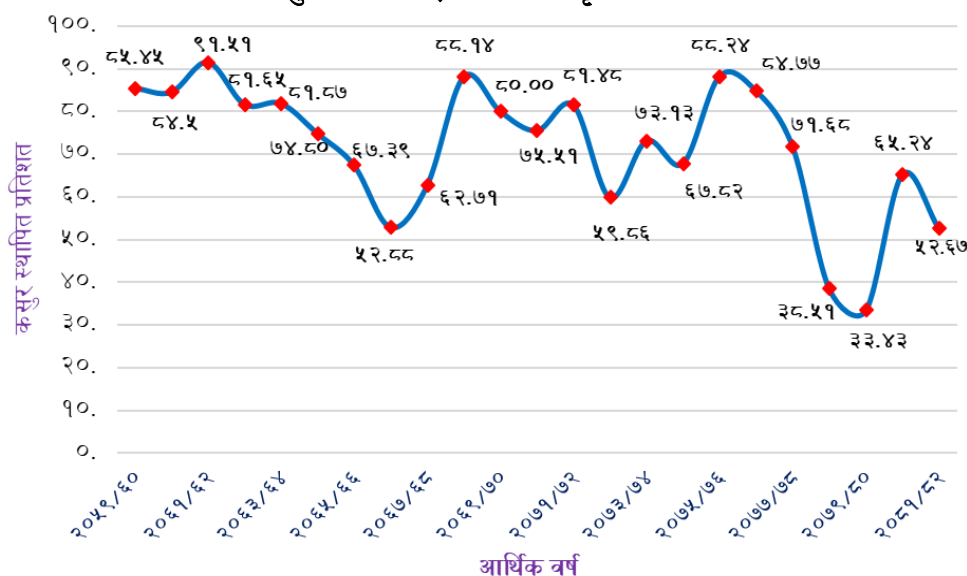
क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	फैसला प्राप्त सङ्ख्या	कसुर कायम भएको सङ्ख्या	कसुर कायम भएको प्रतिशत	क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	फैसला प्राप्त सङ्ख्या	कसुर कायम भएको सङ्ख्या	कसुर कायम भएको प्रतिशत
१	२०५९/६०	५५	४७	८५.४५	१३	२०७१/७२	१०८	८८	८१.४८
२	२०६०/६१	१२९	१०९	८४.५	१४	२०७२/७३	२७९	१६७	५९.८६
३	२०६१/६२	१०६	९७	९१.५१	१५	२०७३/७४	१६०	११७	७३.१३
४	२०६२/६३	१०९	८९	८१.६५	१६	२०७४/७५	१७४	११८	६७.८२

५	२०६३/६४	१७१	१४०	८१.८७		१७	२०७५/७६	२०४	१८०	८८.२४
६	२०६४/६५	१२७	९५	७४.८०		१८	२०७६/७७	१९७	१६७	८४.७७
७	२०६५/६६	९२	६२	६७.३९		१९	२०७७/७८	११३	८१	७१.६८
८	२०६६/६७	१०४	५५	५२.८८		२०	२०७८/७९	१४८	५७	३८.५१
९	२०६७/६८	५९	३७	६२.७१		२१	२०७९/८०	३४१	११४	३३.४३
१०	२०६८/६९	५९	५२	८८.१४		२२	२०८०/८१	२३३	१५२	६५.२४
११	२०६९/७०	९५	७६	८०.००		२३	२०८१/८२	३९३	२०७	५२.६७
१२	२०७०/७१	९८	७४	७५.५१						

माथिको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणबमोजिम आर्थिक वर्ष २०६१/६२ मा सबैभन्दा बढी अर्थात् ९१.५% मुद्दामा कसुर कायम भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०५९/६० देखि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म दायर गरेका मुद्दाहरूको सम्बन्धमा विशेष अदालतले गरेको फैसलामा पूर्ण वा आंशिक सफलता दर हरेक आर्थिक वर्षमा ५०% भन्दा बढी रहँदै आएकोमा स्टिड अपरेसनका सम्बन्धमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९ को नियम ३० अमान्य र बदर हुने भनी मिति २०७८/०१/०८ मा फैसला भएको कारण उक्त मितिपछि घुस (रिसवत) सम्बन्धी भ्रष्टाचार मुद्दाको सफलतादर घटेको हुँदा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो सफलतादर ३८.५१% र आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा जम्मा ३३.४३% कायम रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ५२.६७% मुद्दामा कसुर स्थापित भएको छ।

चित्र ३.१९

कसुर कायम भएको दरको प्रवृत्ति

३.१० आर्थिक वर्ष २०५३/५४ देखि हालसम्मको पुनरावेदन र पुनरावलोकनको प्रवृत्ति

आर्थिक वर्ष २०५३/५४ देखि २०८१/८२ सम्म आयोगले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा गरेका पुनरावेदन र पुनरावलोकनको सङ्ख्यात्मक विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

परिच्छेद-३ भ्रष्टाचारजन्य कार्यको प्रवृत्ति विश्लेषण

२९०

वार्षिक प्रतिवेदन २०८१/८२

तालिका ३.१३

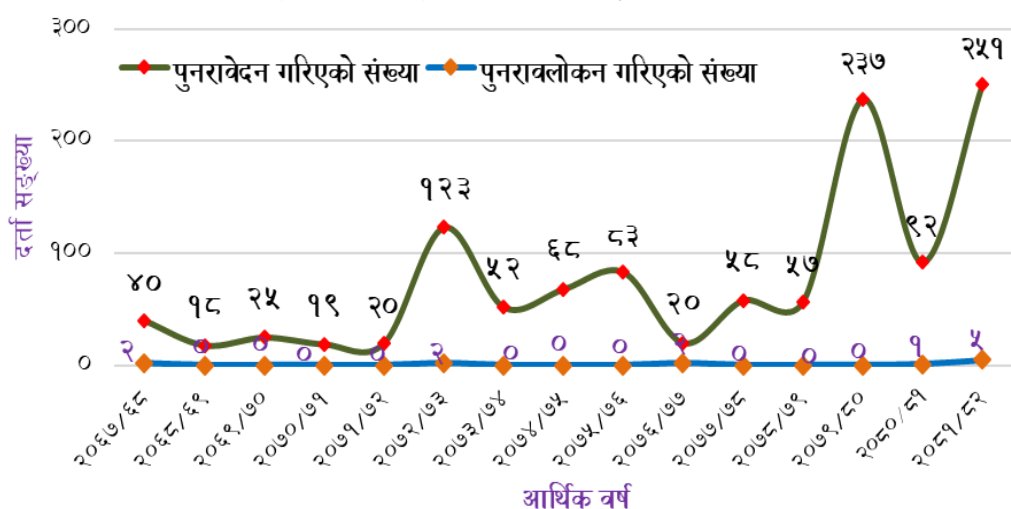
आयोगले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा गरेका पुनरावेदन र पुनरावलोकनको सङ्ख्या

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	पुनरावेदन सङ्ख्या	पुनरावलोकन सङ्ख्या	क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	पुनरावेदन सङ्ख्या	पुनरावलोकन सङ्ख्या
१	२०५३/५४	६	-	१६	२०६८/६९	१८	-
२	२०५४/५५	५	-	१७	२०६९/७०	२५	-
३	२०५५/५६	९	-	१८	२०७०/७१	१९	-
४	२०५६/५७	१२	-	१९	२०७१/७२	२०	-
५	२०५७/५८	१३	-	२०	२०७२/७३	१२३	२
६	२०५८/५९	१९	-	२१	२०७३/७४	५२	-
७	२०५९/६०	४	२	२२	२०७४/७५	६८	-
८	२०६०/६१	१३	-	२३	२०७५/७६	८३	-
९	२०६१/६२	२९	१	२४	२०७६/७७	२०	२
१०	२०६२/६३	३०	१	२५	२०७७/७८	५८	-
११	२०६३/६४	१७	-	२६	२०७८/७९	५७	-
१२	२०६४/६५	३०	-	२७	२०७९/८०	२३७	-
१३	२०६५/६६	२३	१	२८	२०८०/८१	९२	१
१४	२०६६/६७	३५	१	२९	२०८१/८२	२५१	५
१५	२०६७/६८	४०	२				

माथिको तालिकामा प्रस्तुत विवरणअनुसार पछिल्ला १० आर्थिक वर्षहरूमा विशेष अदालतले गरेको फैसलाउपर आयोगले सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा गरेको पुनरावेदनको सङ्ख्या र पुनरावेदनउपर सम्मानित सर्वोच्च अदालतले गरेको फैसलाका सम्बन्धमा सोही अदालतमा आयोगले दिएका पुनरावलोकन निवेदन दुवैको सङ्ख्यामा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा २५१ वटा पुनरावेदन र ५ वटा पुनरावलोकन निवेदन दर्ता भएका छन्। यो हालसम्म कै बढी सङ्ख्या हो।

चित्र ३.२०

पुनरावेदन र पुनरावलोकनको प्रवृत्ति

३.११ भ्रष्टाचारको कसुरगत प्रवृत्ति

३.११.१ स्थानीय तहसम्बन्धी

मुलुक सङ्घीय प्रणालीमा रूपान्तरण भई ७५३ स्थानीय तह स्थापना भएपश्चात् आयोगमा दर्ता हुने कुल उजुरीमध्ये स्थानीय तहका विभिन्न विषय क्षेत्रसँग सम्बन्धित उजुरीहरूको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ। आयोगमा अघिल्लो आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सेरेर आएका र आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा परेका कुल उजुरीमध्ये १९,९३३ वटा अर्थात् ५३.८४% उजुरी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित रहेका छन्। स्थानीय तहमा परेका उजुरीहरू मुख्यरूपमा शिक्षा, स्वास्थ्य, सार्वजनिक खरिद, अनुदान वितरण, गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन र नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्रसँग सम्बन्धित रहेका छन्। स्थानीय तहमा मूलतः देहायबमोजिमका भ्रष्टाचारजन्य कार्य गर्ने प्रवृत्ति रहेको देखिन्छः

- (१) प्रचलित मापदण्ड, नर्म्सहरू अध्ययन तथा विश्लेषण नगरी लागत अनुमान तयार गर्ने तथा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी बोलपत्रका सर्तहरू राख्ने; आधारभूत इन्जिनियरिङ सर्भे तथा डिजाइन नै नगरी संरचना निर्माण गर्ने; धेरै योजनाहरूको डिपिआर तयार गर्ने तर सोअनुसार निर्माण कार्य नगर्ने, बोलपत्र मूल्याङ्कनका सर्तहरू प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी तयार गर्ने; खरिद कार्यमा प्रतिस्पर्धा छल्ने उद्देश्यले टुक्रा पारी वा सोझै खरिद गर्ने,
- (२) परामर्शसँग सम्बन्धित कार्यमा स्वीकृत नर्म्स वा कार्यसर्तबमोजिम परामर्शदाताको आवश्यकताको आधार विश्लेषण नै नगरी हचुवामा लागत अनुमान कायम गर्ने वा बजेट विनियोजनलाई नै लागत अनुमान मानी परामर्शको कार्य गर्ने गराउने; पटक पटक एउटै विषयमा डिपिआर तयार पार्ने; डिपिआर बमोजिम संरचना निर्माण नगर्ने; एउटै व्यक्ति वा फर्मबाट पटक पटक ड्रइङ, डिजाइन बनाउन लगाई प्रतिवेदन लिने र भुक्तानी लिने वा दिने,
- (३) सङ्घ वा प्रदेशबाट पहिले नै बजेट विनियोजन भइसकेको योजनामा पुनः बजेट छुट्याई दोहोरो प्रकृतिका योजना तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने, सञ्चालन गर्ने एवम् दोहोरो भुक्तानी लिने वा दिने,
- (४) सार्वजनिक निर्माणमा गुणस्तर कम हुने तथा वास्तविक कामभन्दा बढीको नापी किताब र बिल तयार गरी बढी भुक्तानी दिने; पुल, भवनजस्ता सार्वजनिक संरचनाहरूको निर्माण अवधिमा नियमानुसार अनुगमन, मूल्याङ्कन नगर्ने; कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र निरीक्षणबिना यथार्थ प्राविधिक नापजाँच नगरी गलत प्राविधिक परीक्षण प्रतिवेदन बनाई बढी भुक्तानी दिने/लिने; वास्तविक निर्माण कार्यको नापजाँच नै नगरी लागत अनुमानको आधारमा बिल तयार गरी आर्थिक वर्षको अन्तमा बिलको भुक्तानी गर्ने र पछि बाँकी कार्य गर्ने गराउने,
- (५) स्थानीय तहको योजना मूल्याङ्कनको लागि उपप्रमुख वा उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा रहेको अनुगमन समितिले आयोजनाको स्थलगत अनुगमन नै नगरी कागजी अनुगमन गर्ने; अनुगमनमा जानु पूर्व नै प्रतिवेदन तयार गर्ने गरी हस्ताक्षर गर्ने; सबै योजनामा एकै प्रकारको प्रतिवेदन पेस गर्ने र आर्थिक वर्षको अन्तिममा केवल औपचारिकताको लागि मात्र प्रतिवेदन दिने,
- (६) सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गरी वा नगरी प्रदेश कानूनबमोजिम प्रदेश किताबखानामा पद दर्ता नगरी, प्रदेश लोकसेवा आयोगमा मागको आकृति फारामसमेत नपठाई कर्मचारी करारमा भर्ना गर्ने साथै दरबन्दीभन्दा बढी तथा दरबन्दी नै नभएका पदहरूमा समेत प्रस्ट देखिने गरी नातेदार र आसेपासेलाई करारमा कर्मचारी नियुक्ति गर्ने तथा गैरकानुनी रूपमा सल्लाहकार नियुक्ति गर्ने,

- (७) नदीजन्य पदार्थ (ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा) को आय ठेक्का, राजस्व सङ्कलन तथा सोको उपयोगमा वातावरणीय पक्षलाई बेवास्ता गर्ने; दोहोरो रसिद प्रयोग गर्ने; जथाभावी उत्खनन गरी राजस्व हिनामिना गर्ने; अवैधानिक रूपमा क्रसर उद्योगहरूको दर्ता तथा सञ्चालन गरी स्थानीय तहको मिलेमतोमा नदीजन्य पदार्थको दोहन तथा रकम हिनामिना गर्ने; अपारदर्शीरूपमा मिलेमतोमा ठेक्का पार्ने, आफूअनुकूल पक्षलाई ठेक्का दिने; नगर सभाको निर्णयबाट आय ठेक्काको राजस्व तथा मूल्य अभिवृद्धि करमा छुट दिने,
- (८) कानूनअनुसार सङ्कलन गर्नुपर्ने राजस्व कम दाखिला गराई अनुचित लाभ लिने; राजस्व नतिर्ने उद्देश्यले गलत लिखत तयार गर्ने; क्षेत्राधिकारभन्दा बाहिरको विषयमा कर लगाउने; किर्ते कागजात पेस गरी भुक्तानी लिने वा दिने; घरबाटो लगायतका वडा कार्यालयबाट प्रदान गरिने विभिन्न सिफारिसमा कर छुली गर्ने,
- (९) आवश्यकता र औचित्यको विश्लेषण नगरी अस्वाभाविक मूल्यमा सफ्टवेयर खरिद गरी प्रयोगविहीन अवस्थामा राख्ने; सिसिटिभी जडान, ट्रफिक लाइट जडान, सडक बत्ती जडान कार्यमा अस्वाभाविक मूल्य कायम गरी खरिद गर्ने र जडान गरेपश्चात् समयमा मर्मत सम्भार नगरी राख्ने,
- (१०) नदीजन्य तथा खानीजन्य पदार्थ, हाटबजारको आयलगायतका आय ठेक्काहरूमा राजस्व छुट दिने तथा ठेकेदारबाट असुल गर्नुपर्ने रकमसमेत असुल नगर्ने,
- (११) मापदण्डभन्दा बढी इन्धन, मर्मत, सवारीसाधन भाडा (दोहोरो सुविधासमेत) मा खर्च गर्ने; राजनीतिक दलका कार्यकर्ता, निजहरूको आमसभा, पत्रकार, गैरसरकारी निकायलाई कानूनविपरीत इन्धन दिने; सरकारी सवारीसाधनको दुरुपयोग गर्ने; इन्धनको नक्कली बिल देखाई भुक्तानी लिने वा दिने,
- (१२) कतिपय महिला उपप्रमुख भएको स्थानीय तहमा निजको श्रीमानले पालिकाभित्रका कार्यहरूमा अनधिकृत संलग्नता राख्ने, योजना छनोट गर्ने, कर्मचारीलाई दबाव दिने तथा आफू स्वयम् उपप्रमुख भएको झैं व्यवहार गर्ने,
- (१३) औषधीको खरिद, भण्डारण, वितरणलगायतको मापदण्ड निर्माण नगर्ने; तोकिएभन्दा कम उपभोग्य म्याद भएका औषधी तथा कम गुणस्तरीय स्यानिटरी प्याड खरिद गर्ने; स्वास्थ्य सामग्री खरिदको लागि पेशकी रकम लिई फर्जी बिल भरपाईको आधारमा भुक्तानी लिने/दिने,
- (१४) पत्रिकामा सूचना प्रकाशन नगरी वा पत्रिका प्रकाशकसँग समेत मिलेमतो गरी सीमित सङ्ख्याका पत्रिकामा मात्र सूचना प्रकाशन गरी मिलेमतोमा ठेक्का लगाई सार्वजनिक खरिद कार्य गर्ने,
- (१५) जग्गा प्राप्ति नगरी सार्वजनिक संरचना निर्माण गर्ने तथा सार्वजनिक संरचना (अस्पताल, शीत भण्डार, वडा कार्यालय आदि) निर्माण गरी उपयोगमा नल्याउने,
- (१६) स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूको विदेश भ्रमणसम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ र स्थानीय तहका कर्मचारीको विदेश भ्रमणसम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ को प्रावधानविपरीत विदेश भ्रमण गर्ने,
- (१७) राजनीतिक दलको आबद्धताको आधारमा उपभोक्ता समितिको पदाधिकारी छनोट गर्ने; जटिल प्रकृतिका निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिमार्फत् गर्ने वा गराउने; उपभोक्ता समितिले जिम्मा लिएको कार्य अन्य ठेकेदारमार्फत् गराउने; उपभोक्ता समितिमार्फत् हुने सार्वजनिक निर्माण कार्यको सम्पन्नताको सिफारिसमा वडा कार्यालयबाट घुस माग गर्ने वा लिने,

- (१८) पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई मापदण्ड बिना नै औषधी उपचार खर्चलगायत अन्य आर्थिक सहायता दिने,
- (१९) कुनै निश्चित व्यक्ति वा फर्म वा सङ्घ संस्था वा सहकारी वा प्रतिष्ठानको नामै तोकेर अनुदान दिने वा बजेट विनियोजन गर्ने; लाभग्राही पहिचान, योगदान प्रारूप तथा अनुगमन वा मूल्याङ्कनसहितको स्पष्ट मापदण्ड निर्माण नगरी अनुदान वितरण गर्ने,
- (२०) पालिकाबाट प्रदान हुने विभिन्न प्रकारका सिफारिस, अनुदान वितरण, पञ्जीकरणलगायतका सेवामा घुस (रिसवत) माग गर्ने,
- (२१) विपद् व्यवस्थापन तथा आर्थिक सहायता शीर्षकका रकम मापदण्ड बिना आफूखुसी खर्च गरी अनियमितता गर्ने,
- (२२) फर्चिनर, मेसिन औजार र सवारीसाधन खरिद गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमको प्रावधान मिचेर सोझै खरिद गर्ने,
- (२३) विविध शीर्षकमा रहेको बजेट दलगत वा व्यक्तिगत भेला, पिकनिक आदिमा खर्च गर्ने; गोष्ठी, सेमिनार, तालिम आदिको नाममा कार्यक्रम नै सञ्चालन नगरी कागजमा मात्र देखाई अनियमिता गर्ने,
- (२४) सङ्घ र प्रदेशबाट प्राप्त ससर्त प्रकारका रकम खर्च नहुँदा सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्नेमा अन्य खातामा सारेर आफूखुसी खर्च गर्ने,
- (२५) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा पूर्ण रूपमा बैङ्किङ प्रणालीको प्रयोग नगर्ने; प्रत्येक वर्ष लाभग्राहीहरूको विवरण नवीकरण गरी लाभग्राहीहरूको नाममा मात्र भत्ता वितरण गर्नुपर्नेमा त्यसो नगरी नवीकरण नगर्ने; मृत्यु भएका, बसाइँसराइ गरेका, विवाह भई गएका लाभग्राहीको नाममा समेत नवीकरण गरी वितरणकर्ताले नै औँठाछाप लगाई भत्ता रकम बुझ्ने वा बुझाउने।

३.११.२ शिक्षासम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका कुल उजुरीमध्ये दोस्रो धेरै अर्थात् ५,४८४ वटा (करिब १५%) उजुरी शिक्षा क्षेत्र (स्थानीय तहको शिक्षासमेत) सँग सम्बन्धित रहेका छन्। यी उजुरीहरूको विश्लेषणसमेतबाट शिक्षा क्षेत्रमा मूलतः देहायबमोजिमका भ्रष्टाचारजन्य प्रवृत्तिहरू देखिएका छन्:

- (१) बिना प्रतिस्पर्धा भनसुनको आधारमा वा घुस (रिसवत) लिई राहत कोटा तथा निजी स्रोतको शिक्षक छनोट गर्ने; राजनीतिक आस्थाको आधारमा शिक्षकको सरुवा तथा जिम्मेवारी हेरफेर गर्ने,
- (२) सम्बन्धित पालिका, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र प्रधानाध्यापकसमेतको मिलेमतोमा विद्यालयभित्र मर्मतलगायतका योजना राखेर प्रतिस्पर्धा सङ्कुचन गरी खरिद तथा निर्माण कार्य गर्ने,
- (३) गैरकानुनी ढङ्गले विभिन्न शीर्षकमा विद्यार्थीहरूबाट अनधिकृत शुल्क उठाउने; छात्रवृत्ति वितरणमा अनियमितता गर्ने,
- (४) शिक्षकहरू कार्यालय समयमै हाजिर नहुने; उपस्थित नभएको दिनको हाजिर गर्ने; खेताला शिक्षक राख्ने,

- (५) दिवा खाजाको खरिदमा कमिसन लिने/दिने; तोकिएको खाजा नखुवाई कमसल खाजा खुवाउने; गयल विद्यार्थीको फर्जी हाजिरी तयार गर्ने,
- (६) शिक्षक र कर्मचारीको सञ्चयकोष तथा नागरिक लगानी कोषबापतको रकम सम्बन्धित कोषमा समयमै नपठाई ब्याज आर्जनको लागि व्यक्तिगत खातामा राखी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्र दाखिला गर्ने,
- (७) नक्कली शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र र झुटा अध्यापन अनुमतिपत्र पेस गरी नियुक्ति लिने; बिना प्रतिस्पर्धा करार शिक्षक वा कर्मचारी नियुक्ति गर्ने,
- (८) कम्प्युटर, ल्यापटप, विज्ञान प्रयोगशालाका शैक्षिक सामग्रीहरू खरिद गर्ने र प्रयोगविहीन अवस्थामा राख्ने।

३.११.३ भूमि प्रशासनसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका कुल ३७,०२६ उजुरीमध्ये तेस्रो धेरै अर्थात् २१९० (५.९१%) उजुरी भूमि प्रशासनसँग सम्बन्धित रहेका छन्। यी उजुरीसमेतको विश्लेषण गर्दा भूमि प्रशासन क्षेत्रमा देखिएका मुख्य भ्रष्टाचारजन्य प्रवृत्तिहरू देहायबमोजिम रहेको देखिन्छः

- (१) सुकुम्बासीहरूलाई जग्गा उपलब्ध गराउन र अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई व्यवस्थित गर्न विगत लामो समयदेखि आयोग एवम् समितिहरू बनाउने तर त्यस्ता आयोग एवम् समितिहरूबाट भएका निर्णयअनुसारको अद्यावधिक अभिलेख नराख्ने,
- (२) सरकारी कार्यालयहरूले जग्गाको स्वामित्व (सेस्ता/पुर्जा एवम् प्रमाणपत्र) आफ्नो कार्यालयको नाममा आई नसक्दै कार्यालयको भवन एवम् संरचना निर्माण गर्ने,
- (३) जग्गाको पुनःनापजाँच वा हाल साबिक गर्दा सरकारी, सार्वजनिक एवम् कतिपय गुठी जग्गा घटाई व्यक्ति विशेषका नाममा नापजाँच एवम् हालसाबिक गर्ने,
- (४) नक्कली रसिदमार्फत् राजस्व उठाई प्रचलित कानुनबमोजिम दाखिला नगरी रकम हिनामिना गर्ने; जग्गाको ब्लुप्रिन्ट र नक्सा ट्रेस उपलब्ध गराउँदा घुस (रिसवत) माग गर्ने,
- (५) छुट जग्गा दर्ता गर्ने क्रममा साबिक लगत, तिरो र भोगलाई वेवास्ता गरी गलत लगत भिडाई कतिपय जग्गा दर्ता हुने र जग्गा दर्ता गरेपछि साबिक लगत (साबिकको दर्ता सेस्ता र फिल्डबुकको कैफियत महल) मा सो विवरण उल्लेख नगर्ने,
- (६) सरकारी, सार्वजनिक र गुठी जग्गामा भएका विवादमा अदालतको आदेशअनुसार सरकारको नाउँमा फिर्ता लिनुपर्नेमा नलिने; अदालतबाट रोक्का रहेको जग्गा मोठ भिडान नै नगरी पास गर्ने; गैरकानुनी लाभ लिने उद्देश्यले रोक्का जग्गा रोक्का छैन भनी प्रमाणित गर्ने,
- (७) सरकारी, पती, जङ्गल, बुट्यान, गुठी आदिका जग्गाहरू व्यक्ति वा निजी कम्पनीका नाममा दर्ता गरी गराई बेचबिखन गर्ने, सार्वजनिक तथा गुठीका जग्गाहरू गैरकानुनी रूपमा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गर्ने,
- (८) पुँजीगत लाभकर र रजिस्ट्रेशन शुल्क छल्ने नियतले किनबेच हुने जग्गाको मूल्याङ्कनमा मिलेमतो गरी वास्तविकभन्दा कम थैली कायम गर्ने,

- (९) मातपोत कार्यालयहरूले नियोजित रूपमा कार्यालयको लेआउट र अभिलेख व्यवस्थापन जटिल बनाई जग्गा प्रशासनसम्बन्धी सामान्य कार्यका लागि समेत बिचौलियामार्फत् नै आउनुपर्ने बाध्यता सिर्जना गरी बिचौलियामार्फत् घुस (रिसवत) लिने,
- (१०) वास्तविक जग्गाधनीलाई थाहै नदिई दर्ता सेस्ताको कागजात हेरफेरमार्फत् नक्कली जग्गाधनी कायम गरी अर्को व्यक्तिको नाममा दर्ता गर्ने,
- (११) कित्ताकाट र हालसाविक गर्दा सरकारी जग्गा व्यक्तिको जग्गामा घुसाउने तथा बिक्री वितरण गर्ने; सरकारले मुआब्जा दिई अधिग्रहण गरी लिएको सरकारी जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता र बेचबिखन गर्ने।

३.११.४ स्वास्थ्यसम्बन्धी

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा स्वास्थ्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित आयोगमा जम्मा १,३७८ वटा अर्थात् कुल उजुरीको ३.७२% उजुरी दर्ता कायम भएका छन्। यी उजुरीको विश्लेषण गर्दा यस क्षेत्रसँग सम्बन्धित मुख्य भ्रष्टाचारजन्य प्रवृत्तिहरू देहायबमोजिम रहेको पाइन्छ:

- (१) खरिद गरिएका स्वास्थ्य उपकरणहरू सम्पूर्ण रूपमा प्राप्त नहुँदै तथा जडान र सञ्चालन नभइकन आर्थिक वर्षको अन्त्यमा हतारमा भुक्तानी गर्ने; खरिद गरेको उपकरण लामो समयसम्म प्रयोगविहीन अवस्थामा राख्ने,
- (२) स्वास्थ्य उपकरण खरिद गर्दा मिलेमतो गरी कुनै एक कम्पनी/फर्म वा व्यक्तिलाई मात्र मिल्ने गरी मेसिनरी/उपकरणको स्पेसिफिकेसन बनाउने; स्पेसिफिकेसनसँग मेल नखाने सामग्री स्वीकार गर्ने,
- (३) स्वास्थ्य उपकरण खरिदको लागत अनुमान तोकिएको विधिहरू प्रयोग नगरी अस्वाभाविक रूपमा बढी बनाउने; सार्वजनिक निकायकै खर्चमा र आफै आपूर्तिकर्ताको रूपमा कानुनविपरीत एलसी खोल्ने; सामान कार्यालयमा दाखिला नै नगरी भुक्तानी दिने,
- (४) निःशुल्क वितरण गर्ने भनी राज्यबाट उपलब्ध औषधीहरू समेत निजी क्लिनिकमार्फत् बिक्री गर्ने/गराउने,
- (५) गैरकानुनी लाभ लिई मापदण्ड नपुगेको स्वास्थ्य संस्थालाई सञ्चालन अनुमति दिने,
- (६) अनियमितता गर्ने नियतले आपतकालीन अवस्था सिर्जना गराई ठुलो रकमको औषधी र उपचारजन्य यन्त्र उपकरण सोझै खरिद गर्ने,
- (७) तालिमलगायतका प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम नै नगरी नक्कली बिल भरपाईको आधारमा भुक्तानी दिने/लिने; नक्कली सेवाग्राहीहरूको अभिलेख खडा गरी रकम हिनामिना गर्ने,
- (८) सार्वजनिक पद धारण गरेका स्वास्थ्यकर्मीहरूले सरकारी संस्थामा समय नदिई निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्य गर्ने र अनुचित लाभ लिने; मेडिकल प्रतिनिधिको उक्साहट र मिलेमतोमा औषधी सिफारिस गर्ने।

३.११.५ वन र वातावरणसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा वन तथा वातावरण क्षेत्रसँग सम्बन्धित जम्मा १,३३१ वटा अर्थात् कुल उजुरीको ३.५९% उजुरी दर्ता कायम भएका छन्। यी उजुरीसमेतको

विश्लेषण गर्दा वन तथा वातावरण क्षेत्रमा रहेका मुख्य भ्रष्टाचारजन्य प्रवृत्तिहरू देहायबमोजिम रहेको देखिन्छः

- (१) निजी, सामुदायिक तथा राष्ट्रिय वन क्षेत्रबाट काठ, दाउरा, जडिबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावरहरूको निकासी इजाजत दिँदा घुस (रिसवत) माग गर्ने,
- (२) कटानीपश्चात् काठको ग्रेडिङ गर्दा मिलेमतोमा असल काठलाई समेत कमसल काठ भनी मूल्याङ्कन गर्ने,
- (३) सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको कोषको परिचालन गर्दा प्रचलित वन ऐन, नियमावलीको पालना नगरी रकम हिनामिना गर्ने,
- (४) सुनियोजित रूपमा कार्ययोजना तयार पारी ठुलो र अनावश्यक परिमाणमा वन कटान गर्ने,
- (५) बिरुवा उत्पादन, वृक्षारोपण, पोखरी निर्माणजस्ता वन क्षेत्रमा गरिने विकास निर्माण कार्यमा कर्मचारीहरूबाट झुटा बिल भरपाई बनाई रकम हिनामिना गर्ने,
- (६) विकास निर्माणलगायत सार्वजनिक सरोकारको जग्गा अधिग्रहण भएको जग्गाको कित्ताकाट तथा लालपुर्जा तयार गर्न वर्षौं ढिलाइ गर्ने,
- (७) सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहले कोषको रकम हिनामिना गर्ने, खर्च गर्दा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व र सार्वजनिक खरिद कानूनको पालना नगर्ने।

३.११.६ गृह प्रशासनसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा गृह प्रशासनसँग सम्बन्धित जम्मा १,३११ वटा अर्थात् कुल उजुरीको ३.५४% उजुरी दर्ता कायम भएका छन्। यी उजुरीसमेतको विश्लेषण गर्दा गृह प्रशासन क्षेत्रमा मूलतः देहायका भ्रष्टाचारजन्य प्रवृत्तिहरू रहेका छन्ः

- (१) मिलेमतो गरी अनियमित ढङ्गले ढड्डामा रहेको अभिलेख हेरफेर गर्ने, नागरिकतासम्बन्धी पुरानो फाइल खोज्न घुस (रिसवत) लिने; सेवाग्राहीलाई अनावश्यक स्थानीय सर्जिमिन मुचुल्का गर्नुपर्ने भनी अनियमित लेनदेनको वातावरण बनाउने; मिलेमतो वा अनियमितता गरी गैरनेपालीलाई नेपाली नागरिकता प्रदान गर्ने,
- (२) हराएको वा चोरी भएको बहुमूल्य वस्तु वा सवारीसाधन फेला पारी वास्तविक धनीलाई फिर्ता गर्दा घुस (रिसवत) लिने,
- (३) व्यापार व्यवसाय, प्राकृतिक स्रोतको उत्खनन र ओसारपसारलगायतका विषयमा सहजीकरण गर्ने नाममा घुस (रिसवत) लिई अनियमितता गर्ने,
- (४) तस्करहरूसँगको मिलेमतोमा सीमा नाकामा अवैध रूपमा सामान ओसारपसार गर्ने वा गराउने; सीमा नाका पार गर्दै गरेका मजदुरलाई धम्क्याई रकम असुल्ने,
- (५) म्यानपावर व्यवसायीको मिलेमतोमा भिजिट भिसामा विदेश जानेहरूसँग घुस (रिसवत) लिने; जोखिमपूर्ण अवस्थामा समेत प्रस्थान अनुमति प्रदान गर्ने,
- (६) ब्लु बुक नवीकरण नभएका तथा सवारी चालक अनुमतिपत्र नबोकेका सवारी चालकसँग मिलेमतो गरी घुस (रिसवत) लिई राजस्व चुहावट गर्ने,
- (७) सवारी आवागमन भइरहेको अवस्थामा सडकको मुख्य लेनभन्दा बाहिर उपयुक्त स्थानमा सवारी नरोकी जे जस्तो अवस्थामा पनि गाडी रोकी लाइसेन्स बाहेकका कागजातसमेत चेक गर्ने,

- (८) सिसिटिभी रेकर्ड भइरहेको अवस्थामा पनि यथार्थभन्दा फरक दुर्घटना मुचुल्का तयार गर्ने; सडक दुर्घटनामा पीडकबाट घुस (रिसवत) लिई पीडितलाई मिलापत्र गर्न दबाव दिने; नक्कली चालक खडा गरी गलत अनुसन्धान प्रतिवेदन तयार पार्ने।

३.११.७ अर्थ, राजस्वसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरीहरूको आधारमा अर्थ तथा राजस्व क्षेत्रमा जम्मा ७११ अर्थात् कुल उजुरीको १.९२% उजुरी प्राप्त भएका छन्। प्राप्त उजुरीको आधारमा यस क्षेत्रमा देहायबमोजिमका भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरू हुने गरेको देखिन्छ:

- (१) मदिरा, कोल्ड ड्रिङ्स, खैनी, चुरोट आदिमा प्रयोग भइसकेका पुराना राजस्व स्टिकरहरू पुनः सङ्कलन गरी प्रयोगमा ल्याउने गरी/गराई राजस्व रकम हिनामिना गर्ने,
- (२) भन्सार एजेन्ट, मालसामान धनी र कर्मचारीको मिलेमतोमा सामान आयात गर्दा प्रज्ञापनपत्र भने क्रममा नक्कली कागजात प्रयोग गर्ने; मालसामानको प्रकार, गुणस्तर र मूल्य फरक पारी भन्सार जाँचपास गर्ने; न्यून विजकीकरण गर्ने,
- (३) दर्ता नै नगरी वा सरोकार नराख्ने अशिक्षित वा गरिब व्यक्तिको नाममा व्यवसाय दर्ता गरी कारोबार गर्ने; एउटा फर्मको नाममा लिएको ऋण अन्यत्र प्रयोग गरी ऋण अपचलन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण गर्ने,
- (४) बैङ्कहरूको मर्जरका दौरान मिलेमतो र आर्थिक चलखेल गर्ने, ठुला लगानीकर्तासँगको मिलेमतोमा धितोपत्र नियमनसँग सम्बन्धित गोप्य सूचना चुहाई अनियमितता गर्ने,
- (५) सरकारी बैंक तथा वित्तीय संस्थाका सञ्चालक समितिका सदस्य तथा कर्मचारीले आफ्नो संस्थाबाट ऋण प्रवाह गर्दा ऋणीले माग गरेको ऋण रकमको आधारमा प्रतिशत निर्धारण गरी घुस रकम/कमिसन माग गर्ने, यसरी माग गरिएको रकम बिचौलियामार्फत् प्राप्त गरेपश्चात् मात्र ऋण प्रवाह गर्ने; ऋण फरफारक गर्दा मिलेमतोमा ब्याज मिनाहा गर्ने,
- (६) सरकारी बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा ऋण प्रवाहको निमित्त प्राप्त हुने निवेदनको नियमअनुसार दर्ता गरी रेकर्ड राख्नु पर्नेमा त्यसरी रेकर्ड नराख्ने; बिचौलियामार्फत् ऋण प्रस्ताव प्राप्त गर्ने; प्राप्त प्रस्तावहरूको अनौपचारिक रूपमा प्रक्रिया अगाडी बढाउने; आफू अनुकूलको धितो मुल्याङ्कनकर्ताको प्रयोग गरी कमसल धितोको बढी मुल्याङ्कन गर्ने,
- (७) बियर र स्पिट उत्पादक फ्याक्ट्रीमा फलोमिटर लगाउने व्यवस्थाको पालना नगर्ने; नक्कली अन्तशुल्क स्टीकर प्रयोग गर्ने; गुटखा र सुर्तीमा राजस्व चुहावट गर्ने; भन्सार छली गरी तयारी गुटखा र सुर्ती आयात गर्ने,
- (८) सीमित वर्ग र समूहलाई फाइदा पुग्ने गरी कर सहूलियत वा छुट दिने तथा करयोग्य कारोबारलाई करको दायरामा समावेश नगरी राजस्व चुहावट गर्ने,
- (९) रोयल्टी (विद्युत, हिमाल आरोहण, जडिबुटी सङ्कलनका लागि इजाजत आदि) लगायतका सरकारी आयहरू सम्बन्धित निकायहरूले समयमा नै बैङ्क दाखिला नगर्ने; राज्य कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने राजस्वसमेत समयभित्र बैङ्कमा दाखिला नगर्ने,
- (१०) सरकारलाई तिर्नुपर्ने कर छल्ने उद्देश्यले व्यावसायिक कारोबारको दुई किसिमको लेखा राखी राजस्व छली गर्ने वा गराउने,
- (११) मूल्य अभिवृद्धि करको नक्कली बिल बनाई राजस्व चुहावट गर्ने।

३.११.८ सार्वजनिक खरिद तथा निर्माणसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सबै शासकीय तह र सबै विषय क्षेत्रको सार्वजनिक खरिद तथा निर्माण सम्बन्धमा दर्ता कायम भएका उजुरीसमेतका आधारमा विश्लेषण गर्दा सार्वजनिक खरिद तथा निर्माणको क्षेत्रमा देहायबमोजिमका भ्रष्टाचारजन्य प्रवृत्तिहरू रहेको देखिन्छः

- (१) कृत्रिम आवश्यकता सिर्जना गरी आवश्यक नै नभएका वस्तु वा सेवा खरिद गर्ने वा अनावश्यक निर्माण गर्ने; पूर्वसम्भाव्यता अध्ययन नगरी तथा वार्षिक खरिद गुरुयोजना, सूचीकरणलगायतका कार्य नगरी अनियमित खरिद तथा निर्माण गर्ने; जग्गा प्राप्ति, वातावरण मूल्याङ्कन, साइट क्लियरेन्सजस्ता कार्य सम्पन्न नगरी बोलपत्र आह्वान गर्ने,
- (२) इच्छाएको आपूर्तिकर्ता वा निर्माण व्यवसायीलाई मात्र मिल्ने गरी प्राविधिक मापदण्ड/विशेषता वा टेक्निकल स्पेसिफिकेसन तयार गरी भेन्डर लक गर्ने; आपूर्तिकर्ता वा निर्माण कम्पनीहरू बिच पूर्वसम्झौता गरी/गराई सोहीबमोजिम कृत्रिम प्रतिस्पर्धा देखाई अनियमितता गर्ने,
- (३) निश्चित पक्षलाई फाइदा पुग्ने गरी ठेक्का प्रक्रियामा ढिलाइ गर्ने वा छिटो पार्ने; मोलमोलाइ गर्ने उद्देश्यले नियतवश मूल्याङ्कन तथा स्वीकृतिको प्रक्रियालाई ढिलो गर्ने; ठेक्का सम्झौता/भुक्तानीमा कमिसन माग गर्ने; मिलेमतोमा काम सम्पन्न नभई पछि सम्पन्न गर्ने गरी भुक्तानी गर्ने/गराउने;
- (४) ठेक्का सम्झौतापछि कृत्रिम रूपमा काबुबाहिरको परिस्थिति देखाई भेरिएसन अर्डर स्वीकृत गर्ने, अनावश्यक रूपमा रकम वृद्धि (कस्ट ओभररन) गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको हिनामिना गर्ने; प्राविधिक अनुगमन गरी प्रतिवेदन दिँदा गुणस्तरमा सम्झौता गर्ने,
- (५) इलेक्ट्रोनिक खरिद प्रणालीको पासवर्ड साझेदारी गर्ने; अवाञ्छित व्यक्तिको पहुँच स्थापना गर्ने; मिलेमतो गरी टेन्डर खोल्ने,
- (६) निश्चित निर्माण व्यवसायीलाई ठेक्का पार्ने उद्देश्यले योजना/कार्यक्रमलाई नियतवश टुक्र्याउने वा प्याकेजिङ गरी प्रतिस्पर्धा सीमित गर्ने,
- (७) परामर्शको नाममा औचित्यहीन पूर्वसम्भाव्यता र सम्भाव्यता अध्ययनलगायतका कार्यहरू गरी/गराई गैरकानुनी भुक्तानी दिने/लिने, सम्भाव्यताको आधारमा खरिद तथा निर्माण नगर्ने तथा सो क्रमलाई निरन्तरता दिई सरकारी कोषको हिनामिना गर्ने,
- (८) असम्बन्धित कर्मचारीले दरभाउपत्र र बोलपत्र स्वीकृत गर्ने; लागत अनुमानभन्दा बढी कबोल गरिएको दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने; कानुनले तोकेको अधिकारीबाट निर्णय नगराई उपल्लो तहमा पुर्‍याउने,
- (९) प्रतिस्पर्धाविपरीत कानूनद्वारा निर्धारित सर्त र मापदण्ड मिचेर खरिद तथा निर्माण कार्य गराई, नगराई वा कम गराई झुटा प्रतिवेदन पेस गरी गराई भुक्तानी लिने दिने,
- (१०) अनावश्यक स्रोतान्तर, रकमान्तर गर्ने तथा अबण्डा र विविध खर्च शीर्षकमा बजेट राखी खर्च गरी सरकारी कोषको दुरुपयोग गर्ने,
- (११) न्यून गुणस्तरको निर्माण कार्य गराउने तथा उक्त कार्यको तोकिएबमोजिमको परीक्षण नगरी भुक्तानीका लागि सिफारिस गर्ने।

३.११.९ श्रम तथा वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका श्रम तथा वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी जम्मा १५५ वटा (०.४२%) उजुरीहरूको विश्लेषणसमेतका आधारमा यस क्षेत्रमा देहायबमोजिमका भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरू हुने गरेको देखिन्छः

- (१) विमानस्थल र अध्यागमनमा कर्मचारी, प्रहरी र बिचौलियाले मिलेमतो गरी सेवाग्राहीलाई अनावश्यक दुख हैरानी दिई सहजीकरणको नाममा घुस (रिसवत) लिने दिने,
- (२) विदेशस्थित नेपाली दुतावासका कर्मचारीहरूको मिलेमतोमा श्रमिकको मागपत्र प्रमाणित गर्ने, राहत तथा उद्धारका नाममा गैरकानुनी अनियमित रकम असुल गर्ने र सोको दुरुपयोग गर्ने,
- (३) वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूसँग मिलेमतो गरी वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरूसँग वास्तविकभन्दा बढी रकम उठाउने,
- (४) कामदारको आवश्यकता, योग्यता तथा तलब भत्तासम्बन्धी नक्कली कागजात तयार पार्ने तथा नक्कली करारपत्रमा सम्झौता गराई रकम असुली गर्ने,
- (५) राहदानी प्रणालीमार्फत् राहदानी बनाउँदा फाराम भर्ने, बायोमेट्रिक विवरण दर्ता गर्न तथा राहदानी वितरण गर्नसमेत रकम असुल गर्ने,
- (६) श्रमिकको मागपत्र पठाउँदा श्रम सहचारी तथा काउन्सिलरले निश्चित म्यानपावर एजेन्सीहरूसँगको मिलेमतोमा घुस लिई मागपत्र पठाउने,
- (७) कानुन र रित नपुगेका म्यानपावर व्यवसायीहरूको संस्था नवीकरण गर्दा व्यवसायीसँगको मिलेमतोमा रकम लेनदेन गरी नेपाल सरकारलाई हानि पुऱ्याउने,
- (८) अनलाइन माध्यमबाट श्रम स्वीकृतिका लागि सहजीकरण गर्ने नाममा घुस (रिसवत) माग गर्ने।

३.११.१० कृषि तथा पशुपन्छीसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका कृषि तथा पशुपन्छीसम्बन्धी जम्मा ५३० वटा (१.४३%) उजुरीहरूको विश्लेषणसमेतका आधारमा यस क्षेत्रमा देहायबमोजिमका भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरू हुने गरेको देखिन्छः

- (१) कृषकलाई लक्षित अनुदान (बिउ, मल, पशुपालन, उपकरण आदि) वितरणको लागि कार्यविधि/ मापदण्ड निर्माण नगर्ने; सो निर्माण भएको भए पनि पालना नगर्ने; असली किसानलाई बञ्चित गरी राजनीतिक आवद्धताको आधारमा प्रभावशाली व्यक्ति वा नक्कली किसानलाई वितरण गर्ने,
- (२) किसानहरूलाई कृषि सामग्री (बीउ, मल, औषधी, उपकरण आदि) वितरण गर्दा मिलेमतोमा कम गुणस्तर वा म्याद गुज्रिएको सामग्री आपूर्ति गरी वितरण गर्ने; कृषि सामग्री खरिदमा लागत बढाउने, मिलेमतो गर्ने र आपूर्तिकर्ता चयनमा पक्षपात गर्ने,
- (३) राजनीतिक र प्रशासनिक नेतृत्वको मिलेमतोमा फर्जी कृषि सहकारी वा समूह निर्माण गरी कृषि नै नगर्ने व्यक्तिहरूलाई किसानको सूचीमा समावेश गराएर लाभ लिने/दिने,
- (४) स्वीकृत कार्यक्रम र मापदण्डबमोजिम किसानलाई दिने भनी तोकिएको कृषि सामग्री वा नगद अनुदान वितरण गर्दा गैरकानुनी रूपमा कार्यालय वा बिचौलियाले कमिसन काट्ने,
- (५) किसानलाई लक्षित गरिएका कृषि ऋण/विमा सुविधाहरू नक्कली कागजात निर्माण गरी गैरकिसान वा बिचौलियालाई प्रदान गर्ने,

- (६) स्थानीय तहमा स्वीकृत बजेटअनुरूपका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कार्यविधि र मापदण्ड नबनाई कार्यपालिकाबाट अपारदर्शी रूपमा निर्णय गराई अनुदान वितरण गर्ने,
- (७) कृषि सहकारी, किसान समूह वा कृषि कार्यक्रमको लाभ वितरणमा राजनीतिक दबाब र भागबण्डा गरी वास्तविक किसानलाई बञ्चित गर्ने,
- (८) वितरण भएका बिउ, मल वा कार्यक्रमको प्रभाव मूल्याङ्कन नगर्ने; त्यस्ता कार्यक्रमको स्थलगत अनुगमन बिना फर्जी अनुगमन प्रतिवेदन बनाई पेस गर्ने; अनुगमन प्रतिवेदनमार्फत् यस्ता कार्यक्रममा भएका अनियमितताको ढाकछोप गर्ने,
- (९) दुग्ध विकास संस्थानको दुग्धजन्य सामग्री बिक्री वितरणबाट प्राप्त गर्नुपर्ने रकम समयमै दाखिला नगर्ने; प्राप्त गर्नुपर्ने रकमको हरहिसाब चुस्त दुरुस्त नगर्ने र संस्थानको दुधको रकम प्राप्त हुन बाँकी देखाई अनियमितता गर्ने,
- (१०) एकै व्यक्तिका फरक नामका फर्मलाई अनुदानको नाममा पटक पटक भुक्तानी दिई मोलाहिजा गरी सर्वजनिक रकम दुरुपयोग गर्ने,
- (११) वास्तविक खेतमै नपुगेका कार्यक्रमलाई सम्पन्न गरेको हो भनी देखाई खर्च लेख्ने; कृषक तालिम कार्यक्रम आयोजना नै नगरी फर्जी उपस्थिति र कागजात देखाई रकम हिनामिना गर्ने।

३.११.११ सूचना प्रविधिसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका सूचना प्रविधिसम्बन्धी उजुरीहरूको विश्लेषणसमेतका आधारमा यस क्षेत्रमा हुने गरेका भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरू देहायबमोजिम रहेको देखिन्छ:

- (१) सूचना प्रविधिसम्बन्धी प्रणाली खरिद गर्नु पूर्व खरिद गर्न लागेको सूचना प्रविधि प्रणालीको आवश्यकतासम्बन्धी विश्लेषण, विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन, स्रोतको सुनिश्चितता, लागत अनुमान, आयोजना कार्यान्वयन, आयोजना हस्तान्तरण, आन्तरिक जनशक्तिको परिचालन, आयोजनाबाट प्राप्त हुने अपेक्षित लाभको अनुमानलगायतका कार्य नगरी सिधै बोलपत्र आव्हान गर्ने,
- (२) सूचना प्रविधि प्रणालीमा प्रयोग हुने हार्डवेयर तथा सफ्टवेयर र लाइसेन्सको खरिदमा मिलेमतो गर्ने,
- (३) आन्तरिक जनशक्तिबाट गर्न सकिने सामान्य किसिमका सूचना प्रविधि प्रणालीको विकास, अपडेट, सपोर्टलगायतका कार्यहरूमा समेत बाह्य परामर्श सेवा खरिद गर्ने; खरिद गरिएका प्रणालीको सोर्स कोड आफ्नो नियन्त्रणमा नराख्ने,
- (४) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्दा प्रणालीको जडान (इन्स्टलेसन) पश्चात् अस्थायी स्वीकृति परीक्षण (प्रोभिजनल एक्सप्टेन्स टेस्टिङ) नै नगरी भुक्तानी दिने,
- (५) प्रयोगमा ल्याइएका सूचना प्रणालीहरूको लामो समयसम्म पनि तेस्रो पक्षीय परीक्षण (इन्फर्मेसन टेक्नोलजी अडिट) नगर्ने,
- (६) एउटै वा उस्तै प्रकारका कार्यका लागि पटक पटक सूचना प्रविधि प्रणालीको खरिद गरी सार्वजनिक हानि नोक्सानी गर्ने,
- (७) घुस (रिसवत) को भुक्तानीमा इ-वालेट, क्रिप्टो-करेन्सी, हाइपर फन्डलगायतका नवीनतम सूचना प्रविधिको उपयोग गर्ने,

- (८) एउटै कोर फड्सनल सोर्स कोड भएको वेबसाइट वा सफ्टवेयरलाई विभिन्न निकायमा फ्रन्ट इन्ड मात्र परिवर्तन गरी पटक पटक बिक्री गर्ने/गराउने,
- (९) सूचना प्रणाली तथा हार्डवेयर-सफ्टवेयर खरिद प्रक्रियामा भेन्डर लक इन सिर्जना गर्ने; एउटै आपूर्तिकर्तासँग दीर्घकालीन सम्झौता गरी प्रतिस्पर्धा हटाउने र मूल्य कृत्रिम रूपमा बढाउने,
- (१०) डिजिटल पेमेन्ट निर्माण/सञ्चालनमा पारदर्शिता नअपनाउने; डाटा दुरुपयोग गर्ने वा व्यक्तिगत लाभका लागि प्रयोग गर्ने,
- (११) टेन्डर प्रक्रियामा फर्जी कम्पनीहरू सम्मिलित गराएर मूल्यलाई कृत्रिम रूपमा बढाउने,
- (१२) सूचना प्रविधिसम्बन्धी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूमा अनावश्यक खर्च देखाउने; फर्जी सहभागी सूची देखाउने,
- (१३) ओपन सोर्स सोलुसन प्रयोग गर्न सकिने अवस्थामा पनि महङ्गा प्रोप्राइटरी सोलुसन खरिद गर्ने।

३.११.१२ यातायातसम्बन्धी

आयोगमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका यातायात क्षेत्रसम्बन्धी उजुरीहरूको विश्लेषणसमेतका आधारमा यस क्षेत्रमा देहायबमोजिमका भ्रष्टाचारजन्य कार्यहरू हुने गरेको देखिन्छः

- (१) इलेक्ट्रिक ड्राइभिङ लाइसेन्स एण्ड भेहिकल रजिस्ट्रेसन सिस्टम (इडिएलभिएआरएस) प्रणालीको नियन्त्रण यातायात व्यवस्था विभागमा रहेको तर सवारी चालक अनुमतिपत्र जारी, नवीकरण, नामसारीजस्ता सम्पूर्ण कार्यहरू प्रदेश मन्त्रालय मातहतका कार्यालयहरूबाट गरिने भएकाले उक्त निकायहरूले एकअर्कामा जिम्मेवारी पन्छाई प्राविधिक कारण देखाएर मिलेमतोमा प्रणाली दुरुपयोग गरी अनियमितता गर्ने,
- (२) पुराना सवारीसाधन जाँच नै नगरी घुस (रिसवत) लिएर मापदण्डविपरीत सवारी प्रदुषणको जाँचपास गर्ने,
- (३) स्वास्थ्य परीक्षण नगरी विदेशमा रहेका मानिसहरूको सवारी चालक अनुमतिपत्र नवीकरण गर्ने, मोठ/ढुङ्गाबाट प्रणालीमा डाटा स्थानान्तरण गर्दा सम्पूर्ण विवरण प्रविष्ट नभएको/नगरेको कारण देखाई घुस (रिसवत) माग गर्ने,
- (४) कानुनले तोकेको मापदण्ड नपुगेका सवारी चालक अनुमतिपत्रसम्बन्धी प्रयोगात्मक परीक्षा सञ्चालन हुने ट्रायल सेन्टरहरूसँग मिलेमतो गरी अनियमितता गर्ने,
- (५) सवारी चालक अनुमतिपत्रको नेपालीकरण गर्दा मिलेमतो गरी गलत लिखत तयार गर्ने, सवारी दर्ता गर्दा कागजात सच्याई कित्ते गरी राजस्व हिनामिना र चुहावट गर्ने,
- (६) सवारी चालक अनुमतिपत्रको लिखित तथा प्रयोगात्मक परीक्षामा अनुत्तीर्ण र अनुपस्थित भएका परीक्षार्थीहरूलाई पास गराई अनियमितता गर्ने,
- (७) कर, बिमा तथा नवीकरण बक्यौता नउठाई आर्थिक चलखेल गरी सवारीसाधन नवीकरण तथा नामसारी गर्ने।

३.११.१३ ऊर्जासम्बन्धी

- (१) विद्युत उत्पादनको सर्वेक्षण, उत्पादन अनुमति, उत्पादन क्षमता वृद्धिसम्बन्धी कार्य गर्दा मिलेमतो गर्ने,

- (२) नेपाल सरकार र नेपाल विद्युत प्राधिकरणअन्तर्गतका विद्युत आयोजनामा योग्यता नपुगेका व्यक्तिहरूलाई नियुक्ति दिने,
- (३) नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट विदेशमा हुने टेष्टिङ र ट्रेनिङको लागि मनोनयन गर्दा असम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई मनोनयन गर्ने,
- (४) नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट फ्याक्ट्री इन्सपेक्सन वा एक्सप्टेन्स टेस्टिङमा जाँदा निर्माण व्यवसायी/निजी कम्पनीहरूबाट आर्थिक लाभ लिने,
- (५) नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट उपभोक्तालाई दिइने सेवा (जस्तै मिटर खरिद, मिटर जडान, मिटर परिवर्तन आदि) मा सेवा शुल्कका अलावा थप घुस (रिसवत) माग गर्ने,
- (६) अनियमितता गर्ने उद्देश्यले लघु जलविद्युत आयोजनाको निर्माणजस्ता उच्च प्रविधिका कार्यसमेत उपभोक्ता समितिमार्फत् गराई अनियमितता गर्ने,
- (७) विद्युत चुहावट गर्ने ग्राहकसँग मिलेमतो गरी रकम लिने, अनुगमनको सूचना चुहाउने र अनुगमनबाट देखिएका कैफियतउपर कारबाही नगर्ने।

परिच्छेद- ४

भ्रष्टाचार नियन्त्रणका निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक कार्यहरू

४.१ पृष्ठभूमि

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ मा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आवश्यक ठानेमा भ्रष्टाचार हुन नदिनका लागि निरोधात्मक उपायहरूको खोजी, अनुसन्धान तथा विकास र तत्सम्बन्धमा जानकारी अभिवृद्धि गर्न अख्तियार दुरुपयोग निवारणको प्रवर्धनात्मक कार्यहरू गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्था गरिएको छ। साथै, आयोगले भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएका राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थासँग आवश्यक समन्वय कायम गर्न वा त्यस्ता संस्थासँग आपसी सम्बन्ध र सहयोग वृद्धि गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्थासमेत सो ऐनमा रहेको छ। आयोगको पाचौँ संस्थागत रणनीतिक योजना (आ.व. २०८१/०८२-२०८५/०८६) मा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धन गर्न आयोगले उपचारात्मक रणनीतिका अलावा निरोधात्मक, प्रवर्धनात्मक तथा संस्थागत क्षमता विकासका रणनीति र कार्यनीतिहरू तय गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। यी कानुनी र रणनीतिक व्यवस्थाअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगले विभिन्न निरोधात्मक तथा प्रवर्धनात्मक कार्यहरू तथा जनशक्तिको क्षमता विकास र भौतिक पूर्वाधार विकासका कार्यहरू सम्पन्न गरेको छ।

४.२. निरोधात्मक कार्य

४.२.१. भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनसम्बन्धी सुझाव:

(१) वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् सुझाव:

आयोगले प्रत्येक वर्ष आयोगमा दर्ता हुने उजुरीको विषय, छानबिन वा अनुसन्धानको क्रममा देखिएका सवाल र मौजुदा अवस्थाको समीक्षासमेतको आधारमा आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् विभिन्न क्षेत्रगत र मन्त्रालयगत वा निकायगत सुझावहरू दिँदै आएको छ। आयोगको चौतिसौँ वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् क्षेत्रगत १२७ वटा, मन्त्रालयगत वा निकायगत २०७ वटा, सार्वजनिक संस्थानसम्बन्धी १७ वटा, प्रदेशसम्बद्ध १९ वटा र स्थानीय तहसम्बद्ध २१ वटा गरी जम्मा २६४ वटा सुझाव प्रदान गरिएको थियो। यी सुझावहरूको कार्यान्वयन भएमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन कायम हुन सक्ने आयोगको विश्वास छ।

(२) अन्तरक्रियाको आधारमा सुझाव:

आयोगले विभिन्न सरकारी वा सार्वजनिक निकायका प्रमुखहरूसँग समय समयमा अन्तरक्रिया गरी सो क्रममा उठेका सवालहरूको आधारमा सुझाव दिने गरेको छ। २०८१ साल कात्तिक २८ र २९ गते नेपाल सरकारका मुख्य सचिव, सचिव र विभागीय प्रमुख तथा प्रदेश सरकारका सचिवसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। जम्मा २०६ जना सहभागी रहेको उक्त कार्यक्रममा सुशासन, सेवा प्रवाह र विकास निर्माणसम्बन्धी समस्या र समाधानका उपायहरूको सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरूको तर्फबाट भएका प्रस्तुतीकरण र त्यसउपर छलफल गरिएको थियो। त्यस

क्रममा उठेका सवालहरू समेतको आधारमा आयोगले तीनै तहका सरकारका निकायहरूलाई ३१ बुँदे सुझाव दिएको थियो। उक्त ३१ बुँदे सुझाव अनुसूची १० मा समावेश गरिएको छ। यसैगरी, २०८१ साल मंसिर २ गते नियामक निकाय र सार्वजनिक संस्थानका प्रमुखसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा जम्मा २२६ जनाको सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रममा सुशासन, सेवा प्रवाह र विकास निर्माणसम्बन्धी समस्या र समाधानका उपायहरूको सम्बन्धमा भएका प्रस्तुतीकरण र त्यसउपर गरिएको छलफलसमेतको आधारमा आयोगले १३ बुँदे सुझाव दिएको थियो। उक्त १३ बुँदे सुझाव अनुसूची ११ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

(३) छानबिन र अनुसन्धानको आधारमा सुझाव:

आयोगले भ्रष्टाचारजन्य कसुरसम्बन्धी उजुरीको छानबिन वा अनुसन्धानपश्चात् आवश्यकताअनुसार सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीलाई सुझाव प्रदान गर्ने वा आवश्यक कारबाहीका लागि लेखी पठाउने गर्दछ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगले विभिन्न उजुरीहरूको छानबिनपश्चात् ५८६ वटा र विस्तृत अनुसन्धानपश्चात् १०५ वटा गरी जम्मा ६९१ वटा सुझाव विभिन्न निकाय वा पदाधिकारीलाई प्रदान गरेको छ। यी सुझावहरूमार्फत् आयोगले निरोधात्मक कार्यमा सघाउ पुऱ्याउने प्रयास गरेको छ।

४.२.२ संसदीय समितिको बैठकमा सहभागिता र छलफल:

आयोगले समय समयमा सङ्घीय संसदका समितिहरूको बैठकमा सहभागिता जनाई भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका सम्बन्धमा छलफल गर्ने गरेको छ। मिति २०८२/०१/२४ मा राष्ट्रिय सभाअन्तर्गतको सङ्घीयता सवलीकरण तथा राष्ट्रिय सरोकार समितिको बैठकमा आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनउपर छलफलका लागि आयोगका प्रमुख आयुक्त प्रेम कुमार राई सहभागी हुनुभएको थियो। समितिमा बोल्दै माननीय प्रमुख आयुक्तले भ्रष्टाचार नियन्त्रण आयोगको मात्रै जिम्मेवारी रहेको भन्ने बुझाइ सरकार, संसद र आम सर्वसाधारणमा रहेको, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐनको संशोधन विधेयक लामो समयदेखि संसदमै विचाराधीन रहेको, आयोगले सीमापार भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धानका लागि विभिन्न मुलुकसँग पारस्परिक कानुनी सम्झौता गरिदिन सरकारसँग पटक पटक अनुरोध गर्दा पनि सो हुन नसकेको लगायतका विषय राख्नुभएको थियो।

४.२.३ समन्वय बैठक र छलफल:

आयोगले भ्रष्टाचारजन्य कसुरसम्बन्धी उजुरीको सघनता, प्रकृति, जटिलता, गाम्भीर्यता आदिलाई दृष्टिगत गरी आवश्यकताअनुसार सम्बन्धित सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीसँग समन्वय बैठक र छलफल गर्दै आएको छ। आयोगको पहलमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न गरिएका यस्ता बैठकहरू देहायबमोजिम रहेका छन्:

(१) यातायात व्यवस्थासम्बद्ध अधिकारीहरूसँगको छलफल कार्यक्रम:

आयोगको पहलमा मिति २०८१/१२/०७ मा यातायात व्यवस्थासम्बद्ध अधिकारीहरूसँगको छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो। सो बैठकमा आयोगका आयुक्तहरू, आयोगका सचिव, अनुसन्धान अधिकृतलगायत २८ जना र भौतिक पूर्वाधार तथा मन्त्रालयका सचिवलगायत यातायातसम्बद्ध विभिन्न निकायका १३ जना गरी जम्मा ४१ जनाको सहभागिता रहेको थियो। सो कार्यक्रममा यातायात

क्षेत्रमा सूचना प्रविधिसम्बन्धी समस्या, क्षेत्राधिकारको विषय, यस क्षेत्रमा हुने भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप निरुत्साहित गर्नेलगायतका विषयमा छलफल भएको थियो।

(२) शिक्षा क्षेत्रसम्बन्धी अधिकारीहरूसँगको बैठक तथा छलफल:

आयोगको अगुवाइमा मिति २०८२/०३/०५ मा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र छानबिन सम्बन्धमा बैठक बसेको थियो। आयोगका सचिव र पाठ्यक्रम विकास केन्द्रका कार्यकारी निर्देशकसमेतको उपस्थितिमा भएको उक्त बैठकमा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र प्रमाणीकरण, सूचना प्रविधि प्रणालीमा पहुँचलगायतका विषयमा छलफल भएको थियो।

(३) भूमि प्रशासनसम्बद्ध अधिकारीहरूसँगको बैठक तथा छलफल:

आयोगको प्रयासमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र मातहतका निकायका पदाधिकारीहरूसँग विभिन्न मितिमा ४ वटा समन्वय बैठक सम्पन्न गरिएको थियो। उक्त बैठकहरूमा गुठीसँग सम्बन्धित विषय, पुँजीगत लाभकरसम्बन्धी विषय, गरिब परिचयपत्रसम्बन्धी विषय र जग्गा प्लटिडसम्बन्धी विषयमा छलफल गरिएको थियो।

४.३ प्रवर्धनात्मक कार्य

४.३.१ अन्तरक्रिया कार्यक्रम

(१) प्रदेशस्तरीय अन्तरक्रिया:

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कोसी प्रदेश, मधेश प्रदेश र कर्णाली प्रदेशमा प्रदेशस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरेको थियो। उक्त कार्यक्रमहरूमा विभिन्न तहका सार्वजनिक पदाधिकारी, गैरसरकारी संस्थाका प्रतिनिधि, निजी क्षेत्र तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधि, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, सञ्चारकर्मीलगायत जम्मा ८२७ जनाको सहभागिता रहेको थियो। उक्त कार्यक्रमहरूको विवरण अनुसूची १२ मा रहेको छ।

(२) जिल्लास्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम:

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, सोलुखुम्बु, ओखलढुङ्गा, महोत्तरी, मुस्ताङ, गुल्मी, कपिलवस्तु, बाँके, कालिकोट, दैलेख, सल्यान, जाजरकोट र जुम्ला गरी जम्मा १४ वटा जिल्लाहरूमा जिल्लास्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरेको थियो। उक्त कार्यक्रमहरूमा विभिन्न तहका सार्वजनिक पदाधिकारी, गैरसरकारी संस्थाका प्रतिनिधि, निजी क्षेत्र तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधि, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, सञ्चारकर्मीलगायत जम्मा १,६७७ जनाको सहभागिता रहेको थियो। उक्त कार्यक्रमहरूको विवरण अनुसूची १३ मा रहेको छ।

(३) स्थानीय तहस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम:

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जम्मा १५२ वटा स्थानीय तहमा स्थानीय तहस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरेको थियो। उक्त कार्यक्रमहरूमा स्थानीय तहका निर्वाचित पदाधिकारीहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, गैरसरकारी संस्थाका प्रतिनिधि, निजी क्षेत्र तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधि, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, सञ्चारकर्मीलगायत जम्मा १४,८१२ जनाको सहभागिता रहेको थियो। उल्लिखित कार्यक्रमहरूको विवरण अनुसूची १४ मा समावेश गरिएको छ।

(४) आयोगका पदाधिकारीद्वारा अनुगमन र अन्तरक्रिया:

आयोगका पदाधिकारीहरूले समय समयमा आयोगका कार्यालयहरूको कार्यसम्पादनका सम्बन्धमा स्थलगत अनुगमन गर्ने र आवश्यकताअनुसार विभिन्न जिल्लाको स्थलगत भ्रमण गरी भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनको अवस्थाको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने र सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया गर्ने गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका पदाधिकारीहरूले गरेको अनुगमनसम्बन्धी विवरण अनुसूची १५ मा समावेश गरिएको छ।

४.३.२ प्रसारण कार्यक्रम

(१) सुशासन सवाल कार्यक्रम:

भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न आयोग र नेपाल टेलिभिजनसँगको सहकार्यमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि नेपाल टेलिभिजनबाट "सुशासन सवाल" नामक टेलिभिजन कार्यक्रम प्रसारण हुँदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उक्त कार्यक्रमको १२ भाग उत्पादन भई प्रत्येक महिनाको दोस्रो मङ्गलबार साँझ ७:२५ बजे प्रसारण र सोको भोलिपल्ट बिहान पुनः प्रसारण गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रमबाट भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका लागि नागरिकको भूमिका र कर्तव्यका बारेमा सचेत गराउनसमेत मद्दत पुगेको छ।

(२) नीति संवाद कार्यक्रम:

भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका विषयमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न, प्राज्ञिक बहसको प्रवर्धन गर्न र सरोकारवालाहरूको सहभागिता बढाई मुलुकमा सुशासन कायम गर्न आवश्यक हुने नीति तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा राज्यलाई सहयोग गर्ने उद्देश्यले "नीति संवाद" टेलिभिजन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि आयोग र नेपाल वाच मल्टिमिडिया प्रा.लि. बिच मिति २०८१/०८/१९ मा सम्झौता भएको थियो। सो सम्झौताअनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सो कार्यक्रमको ८ वटा भाग उत्पादन गरी एपी वान टेलिभिजनबाट प्रत्येक महिनाको अन्तिम आइतबार बेलुका ८:०० बजे प्रसारण र भोलिपल्ट पुनःप्रसारण गरिएको थियो।

४.४ संस्थागत क्षमता सुदृढीकरणसम्बन्धी कार्य

४.४.१ जनशक्ति विकास:

(१) अनुसन्धानसम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम:

अन्य निकायबाट आयोगमा सरुवा वा पदस्थापना भई आउने अधिकृतस्तरका कर्मचारीलाई अनुसन्धानसम्बन्धी ६ दिने अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गर्ने गरिएको छ। यो तालिममा आयोग र यसको कार्य प्रक्रिया, कार्य संस्कृति, आचारसंहिता, उजुरीको परीक्षण, प्रारम्भिक छानबिन, विस्तृत अनुसन्धान, अभियो.०१ जनलगायतका विषयमा सेसनहरू सञ्चालन गर्ने गरिन्छ। २०८१ साल भाद्र, मंसिर, चैत्र र २०८२ साल जेठ महिनामा एक एक वटा गरी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जम्मा ४ वटा अनुसन्धानसम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। उक्त तालिम कार्यक्रमहरूमा जम्मा १२५ जना नवआगन्तुक अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूको सहभागिता रहेको थियो।

(२) सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरको अनुसन्धानसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम:

अनुसन्धान अधिकृतहरूलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरको अनुसन्धानसम्बन्धी सैद्धान्तिक एवम् व्यवहारिक जानकारी उपलब्ध गराउनको लागि २०८१ भाद्र र असोजमा एक एक वटा गरी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जम्मा २ वटा सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरको अनुसन्धानसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। एक दिने उक्त कार्यक्रमहरूमा आयोगका जम्मा ८२ जना अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूको सहभागिता रहेको थियो।

(३) सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी विशिष्टीकृत तालिम कार्यक्रम:

अनुसन्धान अधिकृतहरूलाई सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी जानकारी गराउनको लागि सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयसँगको सहकार्यमा २०८१ साल असोज ४ र ५ गते आयोगका ३२ जना अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूलाई सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी २ दिने विशिष्टीकृत तालिम प्रदान गरिएको थियो।

(४) वैदेशिक तालिम, बैठक, गोष्ठी र सेमिनार कार्यक्रम:

आयोगमा कार्यरत कर्मचारीहरूको अनुसन्धान क्षमता विकासका लागि विभिन्न वैदेशिक सङ्घ, संस्था र मुलुकसँग समन्वय र सहकार्य गरी वैदेशिक तालिम प्रदान गर्ने गरिएको छ। साथै, आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीलाई विभिन्न बैठक, गोष्ठी र सेमिनार कार्यक्रममा सहभागी गराउने गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मलेसियामा ३७ जना, थाइल्याण्डमा ३४ जना, चीनमा ३२ जना, सिङ्गापुरमा ३ जना, अजरबैजानमा २ जना तथा संयुक्त अरब इमिरेट्स, जापान र अमेरिकामा १-१ जना गरी जम्मा १११ जना पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई वैदेशिक तालिम, बैठक, गोष्ठी र सेमिनारमा सहभागी हुने अवसर उपलब्ध गराइएको छ। साथै, सो आर्थिक वर्षमा आयोगका ७ जना कर्मचारीहरूलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरसम्बन्धी वैदेशिक सङ्घ, संस्थाबाट आयोजित अनलाइन छलफलमा सहभागी गराइएको छ। यस आर्थिक वर्षमा आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरू सहभागी भएको वैदेशिक तालिम, बैठक, गोष्ठी, सेमिनारसम्बन्धी विवरण अनुसूची १६ मा समावेश गरिएको छ।

४.४.२ भौतिक पूर्वाधार विकास:

(१) जग्गा र भवन: आयोगको कार्यसञ्चालनका लागि केन्द्रीय कार्यालय भवनको अतिरिक्त मातहतका सबै कार्यालयहरूको आफ्नै जग्गा र भवनहरू रहेका छन्। कार्यालयहरूको आवश्यकताअनुसार थप जग्गा प्राप्त गर्ने र पूर्वाधार निर्माणका कार्य गर्ने प्रयास जारी रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगको कार्यालय, इटहरी र बर्दिबासमा क्रमशः भवनको तला थप गर्ने कार्य र साविक भवनमा तीन वटा कोठा थप निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। सोही वर्षमा आयोगको कार्यालय, बर्दिबास, बुटवल र नेपालगञ्जमा पर्खाल निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ भने आयोगको कार्यालय, सुर्खेतको लागि २४०० वर्गमिटर थप जग्गा प्राप्ति गरिएको छ।

(२) अनुसन्धानसम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार र विद्युतीय उपकरण: प्रविधिको प्रयोगमार्फत् आयोगको छानबिन तथा अनुसन्धानलाई प्रभावकारी बनाउने क्रममा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहतका आठवटै कार्यालयहरूमा सार्वजनिक निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरी निर्माणसँग सम्बन्धित उजुरीहरूको अनुसन्धानमा सहयोग गर्नका लागि स्थापित इन्जिनियरिङ ल्याबको क्षमता वृद्धि गर्दै लगिएको छ।

आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा रहेको पोलिग्राफी टेस्ट ल्याबमा सुधार गर्ने काम भइरहेको छ। विभिन्न इन्टेलिजेन्स उपकरणहरू तथा अनुसन्धानसम्बन्धी उपकरणहरूको प्रयोगलाई विस्तार गरिएको छ। यस आर्थिक वर्षमा आवश्यकताअनुसार थप कम्प्युटर र प्रिन्टर तथा अन्य विद्युतीय एवम् सञ्चार उपकरणहरू खरिद गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ।

४.४.३ सूचना प्रविधिको प्रयोगमा विस्तार:

- (१) अफिस अटोमेसन सिस्टम (ओएस) मा फिचर र मोड्युलहरू थप: आयोगको कार्यसम्पादनलाई थप व्यवस्थित तुल्याउन अफिस अटोमेसन सिस्टममा थप फिचर र मोड्युलहरू विकास गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ। यस प्रणालीमा उजुरी दत्तदिखि फछ्यौट र अभिलेखीकरण गर्नेसम्मका सबै विवरण प्रविष्ट गर्ने, फाइल सेयरिड गर्ने, कागजात स्क्यानरिड गरी अपलोड गर्ने, कर्मचारीको हाजिरी विवरण राख्ने, कर्मचारीको पुरस्कार, तालिम, शैक्षिक योग्यता तथा वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी विवरण प्रविष्ट गर्ने, अनुसन्धानको क्रममा नेपाल सरकारका नाममा फिर्ता भएका सार्वजनिक जग्गाको विवरण प्रविष्ट गर्ने, सम्पत्तिको रोक्का/फुकुवासम्बन्धी विवरण प्रविष्ट गर्ने, आयोगका कर्मचारीहरूलाई एकैपटक ग्रुप एसएमएस पठाउने, वार्षिक प्रतिवेदन तयारीसम्बन्धी विवरण प्रविष्ट गर्ने, पर्फरमेन्स बेस्ड इन्सेन्टिभ सिस्टम (पिबिआइएस) सम्बन्धी विवरण प्रविष्ट गर्ने गरी विभिन्न फिचर तथा मोड्युलहरूको विकास गरिनुका साथै अन्य प्रणालीहरूलाई आवश्यकताअनुसार यस प्रणालीसँग आबद्धसमेत गरिएको छ।
- (२) विस्तृत अनुसन्धान प्रणालीमा फिचरहरू थप, सुधार तथा परिमार्जन: आयोगको विस्तृत अनुसन्धान प्रणाली (डिआइएस) मा विभिन्न फिचरहरू थप, सुधार तथा परिमार्जन गरिएको छ। यसमा विभिन्न सर्च क्राइटेरियाअनुसार उजुरी खोजी तथा प्रतिवेदन हेर्न मिल्ने व्यवस्था गरिएको छ। अनुसन्धान अधिकृतले गरेका पत्राचारको विवरण प्रविष्टि गर्ने तथा म्याद नाघेका पत्रहरू सहज रूपमा ट्र्याक गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- (३) गैरकानुनी सम्पत्तिको छानबिन वा अनुसन्धानसम्बन्धी एप्लिकेसनको विकास तथा प्रयोग: गैरकानुनी सम्पत्तिको छानबिन वा अनुसन्धान गर्ने प्रयोजनार्थ डिजाइन गरिएको छुट्टै डेस्कटप एप्लिकेसनलाई परिमार्जन गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ। छानबिन अधिकृत वा अनुसन्धान अधिकृतले सो एप्लिकेसनमार्फत् शङ्कित व्यक्तिको आय व्ययको विवरणसहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- (४) डाटाको सुरक्षा र गोपनीयता: प्रत्येक युजरलाई प्रणाली सञ्चालनमा जवाफदेही बनाई डाटा एवम् सूचनाको सुरक्षा र गोपनीयता कायम गर्न ओएस र डिआइएस दुवै प्रणालीमा अडिट ट्रेल्स रहने व्यवस्था गरिएको छ।
- (५) विद्युतीय हाजिरीमा सुधार: आयोगका कर्मचारीहरूको विद्युतीय हाजिरीमा सुधार गरिएको छ। प्रवेश विन्दुमा फ्ल्याप ब्यारियर जडान गरी कर्मचारीको प्रत्येक पटक आवतजावत गरेको समयसहितको हाजिरी तथ्याङ्क अनिवार्यरूपमा आयोगको सर्भरमा सुरक्षित रहने गरी इ-हाजिरी प्रणालीसँग आबद्ध गराइएको छ। इ-हाजिरीलाई आयोगमा सञ्चालनमा रहेको अफिस अटोमेसन सिस्टम र पर्फरमेन्स बेस्ड इन्फर्मेसन सिस्टमसँग इन्टिग्रेट गरी थप व्यवस्थित तुल्याइएको छ।

४.५ विविध कार्य

४.५.१ वार्षिक तथा अर्धवार्षिक समीक्षा कार्यक्रम:

आयोगले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पादन गरेका कामको समीक्षा गरी आवश्यक सुधारसहित आगामी कार्यदिशा तय गर्नको लागि आयोगका प्रमुख आयुक्तको अध्यक्षतामा मिति २०८१/०४/१३ र १४ गते आयोगको सभाहलमा वार्षिक समीक्षा कार्यक्रम गरिएको थियो। समीक्षा कार्यक्रममा आयोगको महाशाखा नं. १० र मातहत कार्यालयबाट भएका प्रस्तुति तथा प्रमुख आयुक्त, आयुक्तहरू र आयोगका सचिवबाट भएका निर्देशन तथा व्यक्त विचारसमेतको आधारमा आयोगका कामकारवाहीमा थप प्रभावकारिता सुनिश्चित गर्नका लागि ४१ बुँदे निर्देशन जारी गरिएको थियो।

यसैगरी, आयोगले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को श्रावण १ देखि पौष मसान्तसम्म सम्पादन गरेका कामकारवाहीको समीक्षा गरी सुधारका उपायका अवलम्बन गर्न आयोगका प्रमुख आयुक्तको अध्यक्षतामा मिति २०८१ फागुन १ गते आयोगको सभाहलमा आयोगको अर्धवार्षिक समीक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरेको थियो। समीक्षा कार्यक्रममा आयोगको महाशाखा नं. १० र मातहत कार्यालयहरूबाट भएका प्रस्तुति र सो उपर भएका छलफल/अन्तरक्रियाको आधारमा आयोगका प्रमुख आयुक्त, आयुक्तहरू र आयोगका सचिवबाट आयोग तथा मातहत कार्यालयबाट आगामी दिनमा गरिनुपर्ने सुधारका सम्बन्धमा निर्देशन प्रदान गरिएको थियो।

४.५.२ वार्षिक प्रतिवेदन पेस:

आयोगको चौतिसौं वार्षिक प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष २०८०/०८१) तयार गरी मिति २०८१/०५/३० मा सम्माननीय राष्ट्रपतिलाई बुझाइएको थियो। राष्ट्रपतिको कार्यालयमा आयोजित सो प्रतिवेदन बुझाउने कार्यक्रममा आयोगका प्रमुख आयुक्त तथा आयुक्तहरू, सचिव र महाशाखा प्रमुखहरू समेतको उपस्थिति रहेको थियो। साथै, आयोग मातहतका कार्यालयहरूले सो प्रतिवेदन माननीय प्रदेश प्रमुखज्यूसमक्ष बुझाउने कार्यक्रम मिति २०८१/०६/१४ मा सम्पन्न भएको थियो।

४.५.३ सूचना प्रवाह:

आयोगले सम्पादन गरेका कामकारवाही तथा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनसम्बन्धी समसामयिक विषयका सम्बन्धमा आवश्यकताअनुसार पत्रकार भेटघाट कार्यक्रम वा प्रेस विज्ञप्ति वा आयोगका प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारीमार्फत् सूचना सम्प्रेषण गर्ने गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगबाट विभिन्न विषयमा ४४६ वटा प्रेस विज्ञप्ति जारी गरिएको थियो भने सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम लिखित सूचना माग गर्ने ४१५ जना निवेदकलाई विभिन्न विषयका सूचना प्रदान गरिएको थियो। आयोगको चौतिसौं वार्षिक प्रतिवेदन सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू समक्ष बुझाइसकेपछि सो सम्बन्धमा मिति २०८१/०५/३० मा आयोगका प्रवक्ता-पत्रकार भेटघाट कार्यक्रम गरिएको थियो।

४.५.४ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको स्थापना दिवस:

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको चौतिसौँ स्थापना दिवस मनाउने क्रममा रक्तदानलगायतका कार्यहरू गरिएको थियो। यसै उपलक्ष्यमा मिति २०८१/१०/२८ मा सम्माननीय राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलको प्रमुख आतिथ्यमा प्रहरी प्रधान कार्यालयको सभाहलमा आयोजित कार्यक्रममा प्रतिनिधि सभाका सम्माननीय सभामुख, राष्ट्रिय सभाका सम्माननीय अध्यक्ष, नेपाल सरकारका माननीय उपप्रधानमन्त्रीलगायत अन्य विशिष्ट व्यक्तिहरूको उपस्थिति रहेको थियो। उक्त कार्यक्रममा सम्माननीय सभामुखले भ्रष्टाचार नियन्त्रण तथा सुशासन प्रवर्धनमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने पत्रकार, लेखक, सञ्चार संस्थालाई पुरस्कृत गर्नुभएको थियो। त्यसैगरी, सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट उत्कृष्ट अनुसन्धानकर्ता पुरस्कार र उत्कृष्ट अख्तियार सेवा पुरस्कार पाउने आयोगका कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गर्नुका साथै आयोगको स्मारिका-२०८१ को लोकार्पणसमेत सम्पन्न भएको भयो।

परिच्छेद- ५ सुझावहरू

५.१ पृष्ठभूमि

भ्रष्टाचारजन्य कसुरसम्बन्धी उजुरी प्राप्त गरी अनुसन्धान र अभियोजन गर्ने मुख्य संवैधानिक दायित्वका अतिरिक्त आयोगले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ मा भएको व्यवस्थाबमोजिम भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका लागि विभिन्न प्रकारका निरोधात्मक कार्यहरू गर्दै आएको छ। आयोगले आफ्ना रणनीतिक योजनाहरूमा निरोधात्मक रणनीतिलाई पनि एउटा मुख्य रणनीतिको रूपमा अवलम्बन गर्दै आएको छ। यस रणनीतिअन्तर्गत आयोगले प्रत्येक वर्ष आयोगमा दर्ता हुने उजुरीको विषय, छानबिन वा अनुसन्धानको क्रममा देखिएका सवाल र मौजुदा अवस्थाको समीक्षासमेतको आधारमा आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् विभिन्न क्षेत्रगत र मन्त्रालयगत वा निकायगत सुझावहरू दिँदै आएको छ। यसका अलावा आयोगले उजुरीहरूको छानबिन र अनुसन्धानपछि देखिएका तथ्यहरूको आधारमा सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीलाई र आवश्यकता र सान्दर्भिकताको आधारमा समय समयमा विभिन्न विषयगत सुझावहरू समेत प्रदान गर्ने गर्दछ। जिम्मेवार निकाय वा पदाधिकारीबाट आयोगले यसरी दिएका वा दिने सुझावहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनमा उल्लेखनीय योगदान पुग्ने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ। यस परिच्छेदमा आयोगले विगतमा दिएका सुझाव कार्यान्वयनको अवस्था र त्यसको आधारमा आगामी दिनमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका लागि आयोगका सुझावहरू प्रस्तुत गरिएको छ।

५.२ विगतका सुझाव कार्यान्वयनको अवस्था

आयोगले दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको सम्बन्धमा सङ्घीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहका सम्बन्धित निकायहरूबाट गुगल फारामको उपयोग गरी प्रगति विवरण माग गरिएकोमा अधिकांश निकायबाट सुझाव कार्यान्वयनको प्रगति विवरण प्राप्त भएको थियो। निकायहरूबाट प्राप्त भएका प्रगतिको विश्लेषण गर्दा कतिपय सुझावहरू पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन भएका, कतिपय आंशिक रूपमा कार्यान्वयन भएका र केही सुझावहरू कार्यान्वयन हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। प्रस्तुत खण्डमा आयोगले दिएका सुझावमध्ये पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएका मुख्य मुख्य सुझावको प्रगति विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

५.२.१ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

(१) मालवस्तुको ढुवानी अनुगमन गर्ने भेहिकल एण्ड कन्साइनमेन्ट ट्र्याकिङ सिस्टम (भिसिटिएस) को प्रक्रियाबाट जरिवाना गर्दा राजस्व चुहावट ऐन, २०५२ को व्यवस्थालाई पूर्णरूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

- (२) राजस्व अनुसन्धान विभागबाट मालवस्तुसहितको सवारी नियन्त्रणमा लिँदा सो विभागका कर्मचारी सम्मिलित कारवाहीमा अनिवार्य निस्सा वा भरपाई दिने व्यवस्था कार्यान्वयन गरिएको।
- (३) भ्रष्टाचारविरुद्धको संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महासन्धिको कार्यान्वयनसम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना, २०६९ को हालसम्मको प्रगतिको मूल्याङ्कन गर्दै सङ्घीय संरचनाबमोजिम आगामी राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनाको अन्तिम मस्यौदा तयार गरिएको।
- (४) सबै सार्वजनिक निकायहरूले सम्पत्ति व्यवस्थापन, आन्तरिक नियन्त्रण, लेखापालनलगायत सम्बद्ध प्रणालीहरू अनिवार्य अवलम्बन गर्दै सोको नियमित अनुगमन गरिएको।
- (५) सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागले सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी राष्ट्रिय जोखिम मूल्याङ्कन गरी सोको आधारमा विभागको अनुसन्धानसम्बन्धी काम अगाडि बढाएको।
- (६) राष्ट्रिय योजना आयोगले कार्यसम्पादन गर्दा आधार, कारण, औचित्य, उपलब्धि, दायित्व र जिम्मेवारी स्पष्ट हुने गरी कार्यविधि, मापदण्ड वा निर्देशिका बनाई लागू गरेको। जस्तै राष्ट्रिय आयोजना बैङ्क (कार्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) मापदण्ड, २०८१।
- (७) राजस्व अनुसन्धान विभागबाट जफत भएका सवारी साधन सार्वजनिक निकायलाई उपलब्ध गराउने गरिएको तथा लिलाम बिक्री गर्ने गरिएको।
- (८) संरक्षण गर्नुपर्ने र धुल्याउन मिल्ने कागजात वर्गीकरण गरी संरक्षण गर्नुपर्ने कागजातलाई डिजिटाइज्ड गर्ने र अनावश्यक कागजात धुल्याउने कार्य नियमित रूपमा गर्ने गरेको।

५.२.२ अर्थ मन्त्रालय

- (१) सङ्घ र प्रदेश सरकारले स्थानीय तहलाई दिने समानीकरण अनुदान विनियोजन ऐनबमोजिम भदौ २, कात्तिक २, माघ २ र वैशाख २ गते गरी चार किस्तामा पठाउने गरिएको; समपूरक अनुदानको हकमा प्रदेश र स्थानीय तहले गरेको कार्य प्रगति विवरणको आधारमा त्रैमासिकरूपमा हस्तान्तरण हुने गरेको; विशेष अनुदानको हकमा विशेष अनुदानसम्बन्धी कार्यविधिवमोजिम प्रदेश र स्थानीय तहले गरेको कार्य प्रगति विवरणको आधारमा त्रैमासिकरूपमा हस्तान्तरण हुने गरेको।
- (२) मालवस्तु पैठारी भई भन्सार जाँचपास गर्दा नेपाल नेसनल सिङ्गल विन्डो सिस्टम (एनएनएसडब्ल्यू) मा आबद्ध निकायले जारी गरेको अनुमतिको हकमा प्रणालीबाटै नियन्त्रण हुने व्यवस्था रहेको र अन्यको हकमा सम्बन्धित निकायबाट परिमाणात्मक बन्देज तथा कोटा सिफारिस भई आएबमोजिम सम्बन्धित पैठारीकर्ताको नाममा तोकिएको परिमाणबमोजिम जाँचपास गर्ने गरिएको।
- (३) भन्सार मूल्याङ्कन प्रणालीमा वास्तविक कारोबार मूल्यमा आधारित भन्सार नीति अवलम्बन गरिएको; भन्सार मूल्याङ्कनलाई कारोबार मूल्यमा आधारित बनाउनका लागि अनलाइन भ्यालुएसन डाटाबेस विकास गरी सन्दर्भ मूल्य पुस्तिकालाई क्रमशः विस्थापित गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको।

- (४) आसिकुडा, एनएनएसडब्ल्यू लगायतका राजस्व व्यवस्थापनसम्बन्धी प्रणाली सम्बन्धित निकायको आन्तरिक जनशक्तिबाट सञ्चालनसम्बन्धी कार्य भइरहेको।
- (५) सार्वजनिक संस्थानले अनिवार्य रूपमा बोलकबोल प्रक्रियाबाट बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा मौज्दात रकम राख्ने व्यवस्था मिलाएको।
- (६) सम्पूर्ण भुक्तानी एकीकृत सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन प्रणाली (आइपिएफएमएस) मार्फत् सोझै लाभग्राहीको बैङ्क खातामा इलेक्ट्रोनिक फन्ड ट्रान्सफर (इएफटी) मार्फत् भुक्तानी हुने व्यवस्था गरिसकिएको; भुक्तानी रकमको आधारमा करिब ९९ प्रतिशत इएफटीमार्फत् हुने गरेको; राजस्व आम्दानीतर्फ सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारका सम्पूर्ण कार्यालयहरूले राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली (आरएमआइएस) मार्फत् नगदी रसिद जारी गर्ने वा सोझै बैङ्क खाता वा वालेटमार्फत् समेत रकम जम्मा गर्न सकिने प्रणालीको व्यवस्था गरिएको।
- (७) सूचना आदानप्रदानका लागि ६ वटा मुख्य कानुन कार्यान्वयन गर्ने निकायहरू तथा आठ वटा मुख्य नियामकीय/सुपरिवेक्षकीय निकायहरू समेत गोएएमएल प्रणालीमा आवद्ध गरिएको र आवद्ध गर्न बाँकी क्षेत्र/सूचक संस्थाहरूलाई आवद्ध गराउने सम्बन्धमा नियामक निकायसँग निरन्तर समन्वय भइरहेको; मुद्रा सट्टीसम्बन्धी कारोबार गर्ने संस्थाहरूलाई विदेशी मुद्रा सट्टीको कारोबार सीमा (ट्रान्ज्याक्सन थ्रेसहोल्ड) अमेरिकी डलर पाँच हजार कायम गरिएको र विप्रेषण तथा मुद्रा स्थानान्तरणसम्बन्धी कार्य गर्ने संस्थालाई त्यस्तो सीमा रु. १० लाख कायम गरिएको।
- (८) बिमा प्राधिकरणले प्रयोग गरिरहेको सफ्टवेयर आइआरएमआइएस मा छुट्टै पोर्टल खडा गरी प्राप्त चिठीपत्रलाई स्क्यान गरी उक्त सफ्टवेयरमा अपलोड गर्ने गरिएको, अपलोडपश्चात् सम्पूर्ण बीमकका तोकिएका प्रयोगकर्तालाई सोको एकमुस्त जानकारी जाने गरेको र सोही सफ्टवेयर सिस्टममा बिमकहरूले बिमा भए नभएको यकिन गरी पत्र अपलोड गर्ने व्यवस्था गरिएको।
- (९) भन्सार विभागमा प्रयोगमा रहेको आसिक्युडा र नेपाल नेसनल सिङ्गल विन्डो सिस्टमबिच आवद्धता कायम गरिएको; भेहिकल कन्साइन्मेन्ट ट्र्याकिङ सिस्टमका लागि प्रज्ञापनपत्रसम्बन्धी सूचना उपलब्ध गर्ने एडभान्स प्यासेन्जर इन्फरमेसनको विकास गरिएको; आन्तरिक राजस्व विभागसँग डाटाबेस लेभलमा इन्टिग्रेसन भएको।
- (१०) अधिकांश भन्सार विन्दुमा मालवस्तु प्रवेश हुनासाथ टर्मिनल अपरेटरमार्फत् वा स्वतः भन्सार प्रशासनले मालवस्तुको विवरण प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाइएको तथा भन्सार यार्डमा आएका मालवस्तु कानुनबमोजिम तोकिएको समयभित्र पनि घोषणा गरी जाँचपास नगरेमा भन्सार ऐनबमोजिमको कारबाही गर्ने व्यवस्था मिलाइएको; गेट इन्ट्री मोडल, एक्जिट नोट, मेनिफेस्ट मोडल र भ्यालुएसन मोडललगायतका प्यासेन्जर डिक्लेरेसन मोड्युल, फरेन करेन्सी डिक्लेरेसन प्रणालीहरू कार्यान्वयन भएको; टेम्पोररी भेइकल रजिस्ट्रेसन सिस्टमसम्बन्धी प्रणाली विकास गरिएको।
- (११) डाटा सेन्टर तथा सञ्चालित प्रणालीहरूको दिगो सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि मन्त्रिस्तरीय निर्णयबाट सूचना प्रविधिको सञ्चालनसम्बन्धी ५ वर्षे कार्ययोजना स्वीकृत भएको।
- (१२) सूचना प्रविधिको उच्चतम उपयोग गर्ने क्रममा विभिन्न सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापनमा टिएएसए, आइपिएफएमएस, इएफटी, सुत्र, पाम्स जस्ता विद्युतीय सूचना प्रणालीहरू सञ्चालनमा ल्याइएको; सञ्चालित प्रणालीहरूलाई कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, आन्तरिक

राजस्व कार्यालय, अध्यागमन विभाग, लोकसेवा आयोग, निवृत्तभरण व्यवस्थापन कार्यालयजस्ता ४० भन्दा बढी अन्य निकायहरूको प्रणालीसँग अन्तरआबद्धता गरी एक अर्काका केही विवरण प्रयोग गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको।

- (१३) प्रयोगमा रहेका सूचना प्रविधि प्रणालीहरूमा प्रयोगकर्ताले गरेका हरेक कार्यलाई ट्र्याक गर्न मिल्ने गरी ओन्याकल अडिट भल्ट प्रयोगमा रहेको।

५.२.३ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

- (१) स्वदेशी तथा आयातित वस्तुको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न खाद्य प्रविधि नियन्त्रण र गुणस्तर तथा नापतौल विभागले काम गरिरहेको; गुणस्तर तथा नापतौल विभागको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभागका नेपालभरिका सबै कार्यालयहरूमा गुणस्तरको समेत कार्य गर्ने गरी दरबन्दी संरचना प्रस्ताव गरी टिओआर बनाइएको; नेपाल प्रत्यायन केन्द्र स्थापना भएको।
- (२) बजार अनुगमन कार्यलाई वैज्ञानिक, व्यवस्थित र व्यावसायिक बनाउन विषयगत समितिमा छलफल भई ठुला व्यवसायहरूको अनुगमन सङ्घबाट, मध्यम खालका व्यवसायहरूको प्रदेशबाट र स्थानीय तहमा दर्ता हुने साना व्यवसायहरूको अनुगमन स्थानीय तहबाट भइरहेको।
- (३) कम्पनी स्थापना भएपछि सो कम्पनीले कारोबार गरे नगरेको, आय/व्यय विवरण बुझाए/नबुझाएको लगायतका विषयमा कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, उद्योग विभाग र वाणिज्य आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग, नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभागबाट अनुगमन कार्य भइरहेको।
- (४) कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागमा रहेका महत्वपूर्ण अभिलेखहरू डिजिटाइजेसन गरिएको।
- (५) भौतिक रूपमा टोकन प्रणालीको प्रयोग हुन नसके पनि कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, उद्योग विभागलगायतका कार्यालयमा अनलाइन प्रणालीमा फर्स्ट इन फर्स्ट आउट सिद्धान्तलाई अवलम्बन गरी सेवा प्रवाह भइरहेको।
- (६) मन्त्रालय, उद्योग विभाग, खानी तथा भूगर्भ विभागलगायतमा इआइए, आइई प्रतिवेदन स्वीकृत गरेर मात्र परियोजना स्वीकृत हुने गरेको।
- (७) भन्सार विभाग, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागलगायतका निकायहरूबाट आयात निर्यातसम्बन्धी कार्यहरूलाई एकीकृत रूपमा सम्पादन गर्न एकीकृत सफ्टवेयर नेपाल नेसनल सिङ्गल विन्डो कार्यान्वयनमा रहेको; एनएनएसडब्ल्यू, सिएमआइएस, एनआइडी, इन्टिग्रेटेड ट्याक्स सिस्टम आदि सफ्टवेयरहरू एक आपसमा इन्टिग्रेसन गरिएको।
- (८) ठुला आयोजनाहरू आयोजना बैङ्कमा प्रविष्ट गरेर मात्र कार्यान्वयन गर्ने गरिएको।
- (९) अर्थ मन्त्रालय, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षणलगायतका विभागहरूमा एनएनएसडब्ल्यू सफ्टवेयर कार्यान्वयनमा रहेको।

५.२.४ ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय

- (१) विद्युत विकास विभागबाट प्राप्त विवरणअनुसार निवेदकले न्यूनतम क्षमता देखाई अर्थात् स्रोतको अण्डरयुटिलाइजेसन गरी अनुमतिपत्र माग गर्ने प्रवर्धकलाई विभागले क्षमता यकिन गरी थप

- दस्तुर लिने तथा परामर्शदातासँग प्रमाणित यथार्थपरक प्रतिवेदन माग गर्ने गरिएको र समय भित्रै तोकिएको दस्तुर एवम् प्रतिवेदन पेस नगर्ने प्रवर्धकको दरखास्त रद्द गर्ने गरिएको।
- (२) सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको लागि डेस्क स्टडी रिपोर्टमा मात्र सीमित नरही स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्ने निर्देशिका, २०७५ मा जडित क्षमता निर्धारणको व्यवस्था गरी कार्यान्वयनमा आएको एवम् सो निर्देशिकाको दफा १० (२) बमोजिम क्षमता वृद्धि हुँदा नपुग दस्तुर माग गरी स्रोतको प्रभावकारी उपयोग हुँदै आएको।
 - (३) प्राधिकरणले विभिन्न प्रारूपमा गरिने पिपिएको नमुना तयार गरी निजी प्रवर्धकहरूसँग हुने सम्झौतामा एकरूपता कायम गरिएको; सार्वजनिक सूचनासमेत जारी गरी सोही सूचना र रोलक्रमका आधारमा पिपिए गरिने गरिएको; वार्षिक मूल्यवृद्धिमा एकरूपता ल्याउन प्राधिकरणबाट प्रस्ताव गरी विद्युत नियमन आयोगबाट निर्धारण गरिएको पोस्टेड दरमा सहमति लिने गरिएको।
 - (४) वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजनाको मास्टर लिस्टमा आयोजनाको कार्यसञ्चालनसँग असम्बन्धित, महङ्गा र अनावश्यक सवारीसाधन र सामग्री समावेश गर्ने कार्य बन्द गरिएको।
 - (५) समपूरक/विशेष अनुदानका लागि आयोजना प्रस्ताव फाराम भर्दा सोको आवश्यकता र औचित्य पुष्टि हुने गरी कानुनतः जिम्मेवारीप्राप्त पदाधिकारीबाट निर्णय गरी आवश्यक कागजातसहित आयोजना बैङ्कमा प्रविष्टि गर्ने गरिएको।
 - (६) सार्वजनिक निर्माण तथा संरचना मर्मतको नर्म्स बनाई एकरूपता कायम गर्ने तथा परामर्श सेवाको नर्म्स तयारीमा मापदण्ड निर्धारण गरिएको।
 - (७) यन्त्र, उपकरण, सामग्री, सफ्टवेयर, कच्चा पदार्थ आदि खरिद गर्दा सम्बन्धित निकायले उक्त सामग्रीको आवश्यकता र उपलब्धतापछि तत्काल सञ्चालन हुन सक्ने सुनिश्चितता गरेर मात्र खरिद गरिएको।

५.२.५ कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

- (१) विभिन्न मन्त्रालयबाट एउटै विषयमा आर्थिक दायित्व पर्ने गरी पटक पटक बनाइने कानूनको मस्यौदाउपर नियन्त्रण गर्न विधेयक निर्माण गर्ने क्रममा सैद्धान्तिक सहमति र तर्जुमा सहमति दिँदा त्यस्तो मस्यौदाभित्र आर्थिक दायित्व पर्ने गरी छुट्टै ऐन बने/नबनेको यकिन गरी तर्जुमाको दृष्टिले त्यस्ता ऐनउपर तादात्म्यता कायम गर्नेतर्फ ध्यानाकर्षण गराई सहमति दिने गरिएको।
- (२) नेपालमा कसुर गरी अन्य मुलुकमा बसोबास गर्ने गरेका सम्भावित मुलुकहरूसँग प्रभावकारी रूपमा पारस्परिक कानुनी सहायता आदान प्रदान गर्ने हेतुले हाल मन्त्रालयबाट पारस्परिक कानुनी सहायतासम्बन्धी सम्झौताको मस्यौदा तर्जुमा गरी नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को स्वीकृतिका लागि तयारी भएको।
- (३) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ संशोधनको क्रममा संसदमा रहेको; भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ मा समसामयिक संशोधन भइसकेको।
- (४) स्वार्थको द्वन्द्व व्यवस्थापनसम्बन्धी नयाँ कानून निर्माणको आवश्यकता महसुस गरी छलफलको क्रममा रहेको।

५.२.६ कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

- (१) कृषकलाई उत्पादनको उचित मूल्य प्रदान गर्दै उत्पादन कार्यमा प्रोत्साहन गर्न धान, गहुँ, चैते धान, उखु, दुध, कफीलगायतका बाली वस्तुको न्यूनतम समर्थन मूल्य तोकिएको र खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीमार्फत् कार्यान्वयन हुने गरेको।
- (२) कृषि अनुदानलाई कानुनी आधारमा व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन कृषि विधेयकको अन्तिम मस्यौदा तयार भई नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा पेस गर्ने तयारी भइरहेको; कृषि क्षेत्रमा प्रदान गरिने अनुदानलाई व्यवस्थित गर्न मन्त्रालय मातहतका सबै निकायमा समान प्रकृतिका कार्यमा समान अनुदान दर कायम गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको; विगत ५ वर्षमा कृषि अनुदान प्राप्त गर्नेको सूची सार्वजनिकीकरण गरिएको र अनुदान दुरुपयोग गर्ने उपर आवश्यक छानबिन गरिएको।
- (३) विगतको बाली तथा पशुधन बिमासम्बन्धी निर्देशिका संशोधन गरी समयानुकूलरूपमा कृषि बिमा कार्यलाई सहज बनाउन बाली तथा पशुधन बिमाको प्रिमियममा अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यविधि, २०८१ जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको; अनलाइनरूपमा बिमा कार्य गर्न नेपाल बिमा प्राधिकरणबाट सञ्चालन हुने गरी अनलाइन बिमा प्रणाली सञ्चालनमा ल्याइएको।
- (४) रैथाने बालीहरूको पहिचान तथा बिउ संरक्षणका लागि नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् अन्तर्गत जिन बैङ्कमा वर्षेनी रैथाने जात तथा बिउको सङ्कलन तथा भण्डारण गरिएको।
- (५) कृषि उपजको आयात निर्यातलाई जैविक सुरक्षामा आधारित तथा सोअनुसार नियन्त्रण गर्न सीमा नाकाहरूमा कृषि, खाद्य र पशुपन्छी क्वारेन्टिन कार्यालयहरूबाट चेकजाँच गर्ने गरिएको।
- (६) मन्त्रालय मातहत सञ्चालनमा रहेका ठुला प्रकृतिका र वैदेशिक सहयोगमा सञ्चालित आयोजनाहरूलाई राष्ट्रिय योजना आयोगको आयोजना बैङ्कमा प्रविष्टि गर्ने गरिएको।
- (७) विषयगत समितिमार्फत् कृषि क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने राष्ट्रिय प्राथमिकताअनुसारका कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको र सोबमोजिम सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका कार्यक्रम तर्जुमालाई मार्गनिर्देश गर्ने गरिएको।
- (८) मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालन हुने प्रमुख आयोजना र कार्यक्रमलाई उत्पादनमूलक क्षेत्र केन्द्रित गरिएको; आयोजना छनोट तथा प्राथमिकीकरण गर्दा आयोजनाको उपलब्धि र प्राविधिक सम्भाव्यता, उपयुक्त बाली वस्तुको उत्पादन क्षेत्र लाभ लागतको विश्लेषण तथा स्रोतको समानुपातिक परिचालनमा ध्यान दिने गरिएको।

५.२.७ खानेपानी मन्त्रालय

- (१) निर्माण कार्यलाई प्रभावकारी र एकरूपता कायम गर्न खानेपानी संरचना निर्माणका लागि स्पष्ट नर्म्स तयार गरी काम भइरहेको।
- (२) काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडमा खानेपानी आपूर्ति तथा महसुल भुक्तानी अनलाइनबाट गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको र जमिन मुनिको बोरिङको पानी उपयोग गर्दा भौगर्भिक प्रभाव अध्ययन गरेर मात्र पानी निकाल्ने अनुमति प्रदान गर्ने जिम्मेवारी काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डलाई दिइएको।

- (३) प्रारम्भिक वातावरणीय मूल्याङ्कन र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन स्वीकृत गरेर मात्र खानेपानी तथा सरसफाइ संरचना निर्माण एवम् विकासका कार्यहरू गरिएको।

५.२.८ गृह मन्त्रालय

- (१) सुत्र परिचालन निर्देशिका-२०८१ को मस्यौदा स्वीकृतिको क्रममा रहेको; सादा पोसाकमा सूचना सङ्कलनको निमित्त खटाइएका प्रहरी कर्मचारीहरूको अभिलेख राखी निरन्तर अनुगमन र सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको।
- (२) त्रिभुवन विमानस्थल प्रयोग भएर हुने सुन तस्करी, मानव तस्करी तथा अन्य प्रतिबन्धित वस्तुहरूको तस्करी तथा चोरी निकासीलगायतका अनियमितताका घटनाहरूलाई पूर्ण रूपमा नियन्त्रण गर्न हाल प्रस्थानतर्फ नेपाल प्रहरीले चेकजाँच गर्ने गरेको; डकुमेन्टको चेकजाँच अध्यागमन कार्यालयले गर्ने र ग्राउण्ड ह्याण्डलिङ (व्यक्ति/लगेज जहाजसम्म लैजाने) नेपाल एयरलाइन्सले गर्ने गरेको; आगमनतर्फको व्यक्ति तथा ह्याण्ड ब्यागेजको चेकजाँच सशस्त्र प्रहरी बलले गर्ने गरेको; चेकजाँच गर्दा शङ्का लागेमा सशस्त्र प्रहरी बल र भन्सारको संयुक्त टोलीले पुनः जाँच गर्ने गरेको; भन्सार कार्यालय तीनकुनेमा रहेको कार्गो चेकजाँचको प्रस्थानतर्फ नेपाल प्रहरी र भन्सार कार्यालयका कर्मचारीहरूको संयुक्त टोली खटिने गरेको र सिङ्गल भ्यू प्रविधिको एक्सरे मेसिन उपयोगमा रहेको।
- (३) तस्करी तथा प्रतिबन्धित वस्तुहरूको ओसारपसार रोक्न नेपाल प्रहरीतर्फ प्रमुख नाकाहरूमा ४८२ वटा सिसिटिभी जडान गरिएको; संवेदनशील क्षेत्रमा समय समयमा सर्ट रेन्ज पेट्रोल, संयुक्त पेट्रोलिङ, निरन्तर चेकजाँच साथै सर्प्राइज चेकिङ गर्ने गरिएको; नेपाल र चीनका सीमा क्षेत्रमा संयुक्तरूपमा गस्ती, समय समयमा सीमा पिल्लर तथा सीमा नाकाहरूको संयुक्त रूपमा अनुगमन गर्ने गरिएको; सशस्त्र प्रहरी बलमा महानिरीक्षक तथा एसएसबीका महानिर्देशकसँग ८ पटक समन्वय बैठक बसेको; २५३५ वटा सीमा स्तम्भहरूको मर्मत सम्भार गरिएको; विभिन्न तहमा नेपाल भारत तथा नेपाल चीनबिच कुल ७५९ पटक सीमा समन्वय बैठकहरू गरिएको; १०७ वटा बिओपी नाकाहरूमा सिसी क्यामरा जडान गरिएको; हाल सादा पोसाकका कर्मचारी परिचालन शून्य रहेको।
- (४) राष्ट्रिय परिचयपत्रका सेवालाई थप पहुँचयोग्य बनाउन साबिकमा रहेका इकाइको सङ्ख्या वृद्धि गरी ९४१ वटा पुर्‍याइएको; ६ जिल्लामा वडास्तरबाट समेत परिचयपत्र वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको; गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली, सिटिजन पोर्टल, एसएमएस प्रणाली, क्युआर कोडमार्फत् समेत गुनासो व्यवस्थापन गर्ने गरिएको।
- (५) कसुरजन्य सम्पत्तिको जफत तथा व्यवस्थापन गरी राष्ट्र हितमा उपयोग गर्न कसुरजन्य सम्पत्ति तथा साधन व्यवस्थापन र असुलउपरसम्बन्धी मार्गदर्शन र निर्देशिकाको मस्यौदा स्वीकृत भएको; ७ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन इकाइ गठन भएको र बाकी ६७ जिल्लामा सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको।
- (६) नेपाल प्रहरीको सीआइबी मातहत रहने गरी आर्थिक तथा वित्तीय अपराध नियन्त्रण महाशाखा गठन गरी काम भइरहेको; नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, काठमाडौँ उपत्यका प्रहरी कार्यालय, राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरू र सीआइबी मातहत हुने गरेका

अपराध अनुसन्धानसम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन अनुसन्धान तथा विकास इकाइ गठन गरिएको।

- (७) सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाउदै लगिएको; नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली, नेपालीपोर्ट, एनआइडिएमआइएस, भिआरएसलगायतका विविध प्रणालीहरू लागू गरी सेवा प्रवाहलाई सहज बनाइएको।
- (८) जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा भौतिक टोकन प्रणाली र मन्त्रालयमा अनलाइन गेट पास प्रणाली (सिंहदरबार प्रवेश) को प्रयोग गरिएको।
- (९) नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली, नेपाली पोर्ट, एनआइडिएमआइएस जस्ता प्रणालीहरू अन्य निकायहरू (राहदानी, लाइसेन्स, कन्सुलर, भन्सार, एनओसी, डिओएफई आदि) सँग एपिआई इन्टिग्रेसन गरी व्यक्तिगत तथा बायोमेट्रिक विवरण आदानप्रदान गरिएको।
- (१०) अनुकूलित सफ्टवेयरको सोर्स कोड तथा डाटाबेसमाथि सम्बन्धित निकायको पूर्ण स्वामित्व रहेको र आवश्यकतानुसार परिमार्जन गर्न सकिने; प्रणालीको बारेमा जानकारी गराउने र बरबुझार्थ गर्ने तथा मातहत कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई मन्त्रालयबाट तालिम दिने व्यवस्था गरिएको।

५.२.९ परराष्ट्र मन्त्रालय

- (१) राहदानी आपूर्तिका लागि नयाँ खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाइएको र सम्झौताको लेटर अफ इन्टेन्टसमेत जारी भइसकेको।
- (२) युद्धलगायत आपतकालीन अवस्थामा राहत तथा उद्धारका लागि गृह मन्त्रालय र श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयसमेतको समन्वयमा नियोगहरूलाई अधिकाधिक रूपमा परिचालन गरी राहत र उद्धारको कार्य हुँदै आएको।
- (३) परराष्ट्र मन्त्रालयमार्फत् नियोगमा खटिने कर्मचारीहरूले आफूसँग साथमा नलगेका परिवारको भत्ता कुनै पनि नियोगमा बुझ्न नसकिने गरी हरेक नियोगमा परिवारको लगत राखी मासिकरूपमा नियोग प्रमुखले लगत प्रमाणीकरण गरेपछि सँगै रहेका परिवारका सदस्यका लागि तोकिएको भत्ता मात्र भुक्तानी गर्ने गरिएको।

५.२.१० भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय

- (१) भू-उपयोग योजनाको तयारी तथा भू-उपयोग योजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा सङ्घीय भू-उपयोग परिषद् गठन गरी कार्य अगाडि बढाइएको; सङ्घीय भू-उपयोग योजना तयारी गर्न आगामी आर्थिक वर्षका लागि समेत बजेट विनियोजन गरिएको; स्थानीय तहहरूको भू-उपयोग क्षेत्र वर्गीकरण योजना तयारी तथा कार्यान्वयनका लागि सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमार्फत् स्थानीय तहहरूलाई परिपत्र गरिएको।
- (२) जग्गा पुनः नापजाँच कार्यलाई व्यवस्थित गरी विवादरहित बनाउनका लागि जग्गा नापजाँच तथा नक्सा सेस्ता अद्यावधिकसम्बन्धी निर्देशिका, २०८१ जारी गरिएको।
- (३) सुरुदेखि हालसम्म कायम भएका नियन्त्रण बिन्दुहरूको विवरण तथा कोअर्डिनेटहरूलाई डिजिटल रूपमा राख्ने कार्य भएको; देशभरिका नियन्त्रण बिन्दु सञ्जाललाई व्यवस्थित गर्न सिओआरएस नेटवर्क स्थापना गर्ने कार्य भइरहेको; फिल्ड रेखाङ्कन गर्दा लिइएका आधार

विन्दु तथा स्थायी संरचना देखिने गरी स्केच तयार गर्नुपर्ने प्रावधान जग्गा नापजाँच तथा नक्सा सेस्ता अद्यावधिकसम्बन्धी निर्देशिका, २०८१ मा राखिएको।

- (४) हाल भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउनु पूर्व निज र निजको परिवारका नाममा अन्यत्र जग्गा भए नभएको सम्बन्धमा मालपोत कार्यालयमा रहेको अनलाइन प्रणालीमार्फत् खोजी गरी अन्यत्र जग्गा नभएको पुष्टि भएमा मात्र प्रक्रिया अगाडि बढाउने गरिएको; भूमि समस्या समाधान आयोगले जग्गाधनी दर्ता सेस्ता र पूर्जा वितरण गरिसकेपछि सो विवरण अद्यावधिक गर्न सम्बन्धित मालपोत कार्यालयमा पठाउने र यसरी भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई उपलब्ध गराइएको जग्गा १० वर्षसम्म बिक्री वितरण गर्न नपाउने व्यवस्था रहेको।
- (५) सेस्तामा हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा देखिएमा तत्काल सम्पूर्ण जग्गा रोक्का राखी हदबन्दीसम्बन्धी छानबिनको कार्य हुने गरेको; हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा रहने जग्गावालाले राख्न चाहेको र छोड्न चाहेको जग्गाको विवरण दाखिला गरेमा तत्कालै सोसम्बन्धी कारबाही हुने गरेको; कार्यालयको सेस्तामा हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा देखिएमा तत्काल सम्पूर्ण जग्गा रोक्का राखी हदबन्दीसम्बन्धी छानबिनको कानुनी प्रक्रिया पूरा गरी हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा नेपाल सरकारको नाममा कायम गर्ने कार्यसमेत सम्बन्धित भूमिसुधार अधिकारीबाट नियमित रूपमा हुँदै आएको।
- (६) नापी विभागमा प्रयोगमा रहेका प्रणालीहरू एनइएलआइएस, मेरो कित्ता तथा नेसनल जिओपोर्टलजस्ता प्रणालीहरूको अद्यावधिक गरिएको; सोर्स कोड तथा डाटाबेसहरू सुरक्षित रूपमा अभिलेखको रूपमा राखी आवश्यकताअनुसार परिमार्जन गरिएको।
- (७) नापी विभागको सूचना प्रविधिसम्बन्धी उपकरण तथा प्रणालीको नेटवर्क डाटाबेस सोर्स कोड एड्मिनिस्ट्रेटिभ भूमिकालगायतका विषयहरूमा आन्तरिक जनशक्तिको मात्र पहुच हुने व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने गरिएको; विभागमा हाल सञ्चालनमा रहेका प्रणालीहरू एनइएलआइएसको नेटवर्क सेक्युरिटीका लागि इन्टरनेटलगायतका भिपिएन क्रेडेन्सियल्स, एडमिन क्रेडेन्सियल्स र सोर्स कोड डाटाबेसको सुरक्षित प्रयोग गरी सिक्कुरिटी तथा कन्फिडेन्सियलिटी कायम गरिएको; एनइएलआइएस प्रणाली तथा मेरो कित्तामार्फत् गरिएका कार्यहरू ट्र्याक गर्न सकिने प्रावधानको विकास गरिएको।
- (८) एनइएलआइएस प्रणालीको विभागस्थित डिसी, हेटौँडास्थित डिआर सर्भर (डाटाबेस डिजाइन, आर्किटेक्चर, युजर क्रेडेन्सियल्स आदि) र युजुअर म्यानुअलको आवश्यकताअनुसार परिमार्जन गरी अभिलेखको रूपमा राखिएको।
- (९) जग्गा प्रशासनलाई थप व्यवस्थित बनाउन जग्गा प्रशासन निर्देशिका, २०८२ स्वीकृत भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेको।
- (१०) सूचना प्रणालीहरूमा आइएसओ/आइसी २७००१, नेसनल साइबर सिक्कुरिटी फ्रेमवर्क, सफ्टवेयर भल्नेरेबिलिटी टेस्टिङ, एक्सेस कन्ट्रोल एण्ड अथेन्टिकेसन फिचर्स, डेटा प्रोटेक्सन एण्ड इन्क्रिप्सन, ब्याकअप एण्ड डिजास्टर रिकभरी फिचर्सजस्ता मापदण्डहरूलाई आधार मानेर कार्यान्वयन गरिएको।
- (११) देशैभरका मालपोत कार्यालयमा रहेका पुराना अभिलेखहरूलाई क्रमशः डिजिटाइज गरी संरक्षण गर्ने कार्य क्रमागतरूपमा भइरहेको।

५.२.११ भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय

- (१) ठेक्का सम्झौताको बखत पेस गरेको बैङ्क ग्यारेन्टीको सम्बन्धमा सम्बन्धित बैङ्कको आधिकारिक पोर्टलबाट भेरिफाई र फोनमार्फत् सोको आधिकारिता बुझेर मात्र सम्झौता गर्ने गरिएको।
- (२) सवारी चालक अनुमतिपत्र परीक्षा सञ्चालन कार्यविधि निर्देशिका, २०७७ ले व्यवस्था गरेबमोजिम प्रयोगात्मक परीक्षामा सञ्चालन गर्दा वास्तविक सडकको अवस्थसँग मेल खाने गरी यु-टर्न, जेब्रा क्रसिङ, उकालो, ओरालो, पार्किङ तथा ट्राफिक लाइटलाई पारामिटर मानी परीक्षार्थीको मुल्याङ्कन गर्ने गरिएको; सीप परीक्षणलाई थप प्रभावकारी बनाउन व्यावसायिक सवारी चालक अनुमतिपत्र (प्रोफेशनल ड्राइभिङ लाइसेन्स) को छुट्टै प्रबन्ध हुने गरी ऐनमा प्रस्ताव गरिएको।
- (३) स्मार्ट लाइसेन्स नागरिक एपबाट समेत हेर्न मिल्ने व्यवस्था गरिएको; लाइसेन्स अनुगमन तथा ट्राफिक भोइलेन्स अनुगमनका लागि प्रदेश सरकारको सहयोगमा ट्राफिक प्रहरीहरूले स्मार्ट मोबाइल फोनको प्रयोग गर्ने गरेको; इम्बोस्ड नम्बर प्लेट जाँच गर्ने प्रयोजनका लागि स्थायी संरचनाको रूपमा मुख्य राजमार्गहरूमा आरएफआइडी गेटहरूको निर्माण हुँदै आएको, जसमा हालसम्म २ वटा गेट निर्माण भई सञ्चालनमा आएको, थप २ वटा निर्माण हुने चरणमा रहेको र आउने वर्षमा ६ वटा आरएफआइडी गेट निर्माण गर्ने योजना रहेको; इभिएनपीको मोबाइल अनुगमनका लागि आरएफआइडी हेन्डहेल्ड डिभाइस प्रयोगमा ल्याएको; हालसम्म २५ थान हेन्डहेल्ड डिभाइस विभिन्न यातायात कार्यालय तथा ट्राफिक प्रहरीलाई हस्तान्तरण गरिएको।
- (४) प्रदेशस्तरबाटै इलेक्ट्रोनिक चिप्स वा क्युआर कोडसहितको सवारी चालक अनुमतिपत्र छपाइ गर्न सहजीकरण हुने गरी सवारी तथा यातायात व्यवस्था नियमावली, २०५४ को संशोधन नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८१/०९/०९ बाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनको प्रक्रिया अगाडि बढाइएको; सवारी चालक अनुमतिपत्रसम्बन्धी देशभर एउटै मापदण्ड बनाउन स्टान्डर्ड आर्टवर्क डिजाइन स्वीकृत भई प्रदेशस्तरबाटै सवारी चालक अनुमतिपत्र छपाइ कार्यलाई सहजीकरण गर्न सवारी चालक अनुमतिपत्र र प्रिन्टरको रेफरेन्स स्पेसिफिकेसन तयार गरी प्रदेशमा पत्राचार गरिएको, बागमती प्रदेशले हाल निर्माण गरिरहेको बागमती इडिएल सञ्चालनका लागि एपआईमार्फत् डाटा सेग्रिगेसन र माइग्रेसनका लागि डाटा ट्रान्सफरसमेत सम्पन्न गरिएको।
- (५) विभागबाट प्राप्त विवरणको आधारमा क्युआर प्रविधिमा आधारित अन्य सुरक्षा विशेषतासहित सुरक्षित सवारी चालक अनुमतिपत्र छपाइका लागि सुरक्षण मुद्रणसम्बन्धी ऐन, २०८१ बमोजिम सुरक्षण मुद्रण केन्द्र र यातायात व्यवस्था विभागबिच मिति २०८२/०२/०९ मा एमओयु सम्पन्न भई कार्य अगाडि बढाइएको; सवारी चालक अनुमतिपत्रको वितरण कार्यलाई व्यवस्थित र सेवा प्रवाहलाई परिष्कृत गर्ने प्रयोजनका लागि टोकन म्यानेजमेन्ट प्रणाली लागू गरिएको।
- (६) प्रदेश मन्त्रालय मातहतका यातायात व्यवस्था कार्यालयहरूबाट समेत सम्पादन गर्न मिल्ने गरी इएलडी/इभिएआरएस परिमार्जन तथा अद्यावधिक गरिएको, इभिएआरएस प्रणालीमार्फत् अनलाइन भुक्तानी गर्ने कार्यको व्यवस्थाका लागि विभागको इभिएआरएस प्रणाली र महालेखा

नियन्त्रक कार्यालयको आरएमआइएससँग एपिआईमार्फत् इन्टिग्रेसनको लागि प्रक्रिया अगाडि बढाइएको।

५.२.१२ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय

- (१) ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी ऐन, २०६३ संशोधनका लागि मस्यौदा तयार भएको।
- (२) समाज कल्याण परिषद् ऐन र अन्य सम्बद्ध ऐनको एकीकृत विधेयकको मस्यौदा तयार भइरहेको।

५.२.१३ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय

- (१) अन्तर्राष्ट्रिय खेल प्रतियोगिताहरूमा भाग लिन जाने खेलाडीहरूले पाउने किट्स ब्याग र पकेट मनीको हकमा परिषद्को बोर्ड बैठकबाट पारित गरी युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयमार्फत् अर्थ मन्त्रालयको सहमतिमा मापदण्ड तयार गरी नियमित र पारदर्शी बनाइएको।
- (२) सर्भिस ट्रान्सपोर्टेशन प्लान सेवा रूपान्तरण योजना तयार भई सबै अन्तर्गतका निकायलाई कार्यान्वयनका लागि लेखी पठाइएको।

५.२.१४ रक्षा मन्त्रालय

- (१) मन्त्रालयको दैनिक कार्य सम्पादनलाई छिटो छरितो बनाउन र नागरिकलाई प्रभावकारी तवरमा सेवा प्रदान गर्नेलगायतका कार्यका लागि यस मन्त्रालयबाट कार्यसम्पादन कार्यविधि, २०८० तयार तथा स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- (२) स्ट्यान्डर्ड अपरेसन प्रोसिड्युरसम्बन्धी आवश्यक कार्यविधि र निर्देशिका बनाई लागू गरिएको।
- (३) अभिलेख व्यवस्थापनका लागि कागजपत्रहरूको वर्गीकरण, पुराना अभिलेखहरू स्क्यान गरेर डिजिटल आर्काइभिड गर्ने गरिएको र अभिलेख संरक्षण, पुराना कागजात धुल्याउने कार्यलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमार्फत् अभिलेख व्यवस्थापनका लागि नेपाली सेनामा अभिलेख संरक्षण निर्देशिका, २०७७ तयार गरी लागू गरिएको।
- (४) पूर्व-सम्भाव्यता अध्ययन र विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन भएका आयोजना मात्र आयोजना बैङ्कमा राख्ने तथा आयोजना बैङ्कमा भएका आयोजनामा मात्र बजेट प्रस्ताव गर्ने गरिएको।
- (५) परामर्श सेवा खरिदको मापदण्ड निर्धारण तथा परामर्शदातालाई जिम्मेवार बनाउने प्रोफेसनल लायबिलिटी इन्सुरेन्स पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरिएको; परामर्शदाताको गलत ड्रइड-डिजाइनबाट कार्यसम्पादनमा नकारात्मक प्रभाव परी सरकारी हानि नोक्सानी भएमा परामर्शदाताबाट नै असुलउपर गर्ने गरी कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने गरिएको।

५.२.१५ वन तथा वातावरण मन्त्रालय

- (१) सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको लेखा, अभिलेख व्यवस्थापन तथा आर्थिक क्रियाकलापहरू व्यवस्थित गर्न गराउन डिभिजन वन कार्यालयहरूबाट समूहको क्षमता अभिवृद्धि तथा अनुगमन कार्य भइरहेको।

- (२) वन मुद्दाका कारण वा बेवारिसे अवस्थामा बरामद तथा घाटगद्दीमा मौज्जात काठलाई वन नियमावली, २०७९ को नियम ३३ को व्यवस्थाबमोजिम सम्बन्धित प्रदेश सचिवको संयोजकत्व रहने पुरानो काठ, दाउरा व्यवस्थापन समितिबाट पुनर्मूल्याङ्कन गरी बिक्री वितरण गर्ने गरिएको।
- (३) वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृति प्रक्रियालाई थप सरल र पारदर्शी तथा सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने क्रममा विद्युतीय माध्यमको विकास गरिएको।
- (४) कार्यसम्पादन गर्दा आधार, कारण, औचित्य, उपलब्धि, दायित्व र जिम्मेवारी स्पष्ट हुने गरी दिगो वन व्यवस्थापन राष्ट्रिय मापदण्ड, २०८१, राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त उद्योगका लागि वनक्षेत्रबाट खनिज पदार्थ उत्खनन गर्दा पालना गर्नुपर्ने मापदण्ड, २०८१, सामुदायिक वनको मार्गदर्शन, २०८१ र नेपाल सवारी प्रदुषण मापदण्ड, २०८२ तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिएको।
- (५) कार्यान्वयनमा रहेका निर्देशिका/कार्यविधि/मापदण्डहरू मध्ये समय सापेक्षता, आवश्यकता र औचित्यतासमेतको आधारमा खारेज गर्न उपयुक्त देखिएका निर्देशिका/कार्यविधिहरू नेपाल सरकार वन तथा वातावरण (मन्त्रीस्तर) को मिति २०८१/१२/१७ को निर्णयानुसार खारेज गरिएको।
- (६) वन व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन दिगो वन व्यवस्थापनको राष्ट्रिय मापदण्ड, २०८१ र राष्ट्रिय वनको एकीकृत रणनीतिक योजना २०८१-२१०० यसै आर्थिक वर्षमा स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा लगिएको।
- (७) नेपाल सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट मिति २०८२।१०।१० मा राजपत्रमा प्रकाशित सूचना २ मा जङ्गली बँदेल र सूचना ३ मा जङ्गली रातो बाँदरलाई एक वर्षसम्मका लागि कृषि हानिकारक वन्यजन्तु घोषणा गरिएको।

५.२.१६ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

- (१) सामुदायिक विद्यालयलाई दिइने विभिन्न प्रकारका अनुदानलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि जारी गरी सबै स्थानीय तहमार्फत् विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूलाई प्रबोधीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।
- (२) विद्यालयस्तरीय शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयन गरिएको; न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालयलाई समायोजन तथा एकीकरण गर्ने गरी कार्य अगाडि बढेको; समायोजन भएका विद्यालयलाई प्रोत्साहन अनुदानको व्यवस्था गर्ने गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत भएको; दरबन्दी पुनरावलोकनको आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान गर्न समिति गठन भई प्रतिवेदनसमेत प्राप्त भएको; प्राथमिक तहको दरबन्दीलाई निम्नमाध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा रुपान्तरण गर्ने गरी कार्ययोजना अगाडि बढाइएको।
- (३) शिक्षकहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको विवरण शिक्षक सेवा आयोग र प्रदेशस्थित शिक्षा विकास निर्देशनालयमा डिजिटल रूपमा रहने गरेको; शिक्षक सुरुवाको विवरण स्थानीय तह, शिक्षा, विकास तथा समन्वय इकाइ, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको वेबसाइटमा प्रकाशित हुने गरेको; शिक्षकहरूको अभिलेख राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) को वेबसाइटमा अद्यावधिक गरी राखिएको र सो विवरणका आधारमा कार्यसम्पादन हुने गरेको।

५.२.१७ श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय

- (१) कामदार छनोट गर्दा लाग्ने शुल्कलगायतका खर्चहरू इम्प्लोयर पे मोडलबाट व्यवस्थित गरी कामदारलाई भार नपार्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न गन्तव्य मुलुकका प्रतिनिधिहरूसँगको बैठकमा उठान गरिएको; इजरायल, दक्षिण कोरिया, बेलायत, जोर्डनलगायतका श्रम गन्तव्य मुलुकहरूसँग यो व्यवस्था पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको।
- (२) सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध नभएका प्रतिष्ठानको नवीकरण रोक्का गर्न सरोकारवाला निकायमा पत्राचार गरिएको; प्रत्येक २ वर्षमा श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक पुनरावलोकन गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्थाअनुरूप पुनरावलोकन भई सोको अनिवार्य कार्यान्वयनका लागि सबै सरकारी निकाय, सरोकारवाला निजी तथा श्रमिकका क्षेत्रका छाता सङ्गठनहरूमा पत्राचार गरिएको; वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, मर्यादित र व्यवस्थित बनाउन इजाजतपत्रवालाहरूको नियमित अनुगमनको कार्य भइरहेको; आ.व. २०८१/८२ मा २०२ वटा इजाजतपत्रवालाको अनुगमन भई १० वटा इजाजतपत्रवालाको कारोबार बन्द गरिएको; फरेन इम्प्लोयमेन्ट इन्फर्मेसन म्यानेजमेन्ट सिस्टम प्रणालीमार्फत् इजाजतपत्रवालाको दर्ता, नवीकरण, नियमन, कारोबार रोक्का/कालोसूची र फुकुवासमेत व्यवस्थित गरिएको।
- (३) नक्कली तालिम गरेको देखाउने प्रवृत्ति रोक्न तथा तालिमको गुणस्तर अभिवृद्धि बढाउन तालिम प्रदायक संस्थाहरूबाट तालिम लिने प्रशिक्षार्थीको जैविक विवरण रेकर्ड गरी सोको आधारमा मात्र हाजिरी हुने व्यवस्था गरी वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिले अनिवार्य रूपमा तालिम लिनुपर्ने व्यवस्था गरिएको; सोको विवरण एफइआएएमएस प्रणालीमा लाइभ रेकर्ड हुने गरी व्यवस्था मिलाइएको; वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट पाठ्यक्रमलाई समयसमयमा अद्यावधिक गरी सोअनुसार अध्यापन गर्ने/गराउने कार्य भइरहेको; सोको वैदेशिक रोजगार विभाग तथा वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट नियमित र आकस्मिक अनुगमन भइरहेको; आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ३४ संस्थाको अनुगमन सम्पन्न भएको।
- (४) इजाजतपत्र बिना वैदेशिक रोजगार व्यवसाय गर्ने व्यक्ति तथा संस्थालाई लक्षित गरी अपरेसन स्याडो हन्ट सञ्चालन गरिएको; त्यस्ता व्यक्ति तथा संस्थाको पहिचान गरी कारबाहीका लागि सरोकारवाला मन्त्रालय तथा निकायहरूसँग नियमित सहकार्य भइरहेको; आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा इजाजतपत्र बिना वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी कार्य गर्ने ९ कन्सल्टेन्सीको अनुगमन गरिएको।
- (५) श्रम गन्तव्यको पहिचान भई आकर्षक मानिएका श्रम गन्तव्य मुलुकसँग द्विपक्षीय श्रम सम्झौता गर्न कूटनीतिक प्रयासहरू भइरहेका; हालसम्म १२ वटा देशहरूसँग द्विपक्षीय श्रम सम्झौता सम्पन्न भई नवीकरण/कार्यान्वयन भइरहेको; क्षेत्रगत रूपमा स्किल स्पेसिफिक सम्झौतासमेत भई आकर्षक र वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपाली नागरिकका लागि बढी आयआर्जन हुने रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने प्रयास भइरहेको।

५.२.१८. संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

- (१) सम्पर्क अधिकृत तोक्ने कार्यमा हुन सक्ने आर्थिक चलखेल रोक्न देहायबमोजिमको व्यवस्थासहित पर्वतारोहण दलसँग जाने सम्पर्क अधिकृत खटाउने सम्बन्धी निर्देशिका, २०८१ जारी भई कार्यान्वयनमा रहेको।

- (२) विमानस्थलको ग्राउण्ड ह्याण्डलिङगयतको व्यवस्थापनका लागि हवाई सेवा व्यवस्थापन नियमावली, २०८२ जारी भई व्यवस्थित र पारदर्शी भएको।
- (३) मन्त्रालयअन्तर्गतका विभिन्न मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिदलगायतका विकास समितिहरूमा पदाधिकारी नियुक्तिका लागि संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायका पदाधिकारी तथा सदस्यको नियुक्ति र मनोनयनसम्बन्धी मापदण्ड, २०७३, बौद्धनाथ क्षेत्र विकास समितिको कार्यकारी निर्देशक छनोट कार्यविधि, २०८१ लगायतका मापदण्ड/कार्यविधि तयार भएको र सोही आधारमा नियुक्ति गर्ने गरिएको।
- (४) नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको कार्य विभाजन गरी नियमनकारी र सेवा प्रदायक निकाय छुट्टाछुट्टै हुने गरी कानूनको मस्यौदा संसदमा दर्ता भइसकेको।
- (५) अनुदान प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न पर्यटन पूर्वाधार तथा उपज साझेदारी (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लागत साझेदारीमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको।
- (६) पर्यटनसम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक सङ्घीय संसदमा दर्ता भएको।

५.२.१९. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

- (१) राष्ट्रिय किताबखानाले प्रयोगमा ल्याइरहेको core app: app.pis.gov.np को एक्सेस विस्तार गरी इ-सर्भिसको रूपमा ७७ जिल्लामा कार्यरत कर्मचारीहरूले पिआइएस हेर्न र प्रिन्ट गर्न सक्ने सुविधा सुरु गरिएको।
- (२) राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीमा खुलाबाट प्रवेश गर्ने नवनियुक्त कर्मचारीका लागि लामो अवधिको सेवा प्रवेश तालिम सञ्चालन गर्ने गरिएको; सबै सेवा समूहका राजपत्राङ्कित प्रथम र द्वितीय श्रेणीमा नियुक्त भएका कर्मचारीलाई एक हप्ते पदीय जिम्मेवारी र कामकारबाहीको बारेमा अभिमुखीकरण तालिम नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबाट दिने गरिएको; यस आर्थिक वर्षमा हालसम्म करिब २६० जना विभिन्न सेवाका राजपत्राङ्कित द्वितीय र तृतीय श्रेणीका नवनियुक्त अधिकृतहरूलाई अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गरिएको।

५.२.२०. सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

- (१) सरकारी निकायहरूले प्रयोगमा ल्याएका सूचना प्रविधि प्रणालीहरूको सेक्युरिटी अडिटमार्फत् भल्नराबिलिटी पहिचान गरी थप सुरक्षित गर्न मिलाउनुपर्ने सुरक्षा प्रावधानका सम्बन्धमा सिफारिस गरिएको; हालसम्म सरकारी निकायहरूको सिस्टम, सफ्टवेयर, वेबसाइट, वेब एप्लिकेसन, मोबाइल एप्लिकेसनसम्बन्धी जम्मा १५० वटा प्रणालीको सुरक्षा अडिट सम्पन्न गरिएको; सूचना प्रविधि विभागमा प्रणाली विकास गरी सबै सरकारी निकायमा सञ्चालनमा रहेका प्रणालीको सूची तयार गरिएको।
- (२) दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूबाट रोयल्टी तथा राजस्ववापतको बक्यौता रकम दाखिला गराउने कार्य भइरहेको; विभिन्न दूरसञ्चार सेवा प्रदायकबाट आ. व. २०७९/८० सम्मको ३ अर्ब ४ करोड बक्यौता असुल भएको।

- (३) नेपाल टेलिकमको सेवा ७५३ वटै स्थानीय तहमा पुर्‍याउने गरी सेवा पुग्न बाँकी ८ वटा पालिकामा सेवा विस्तारको काम सुरु गरिएको।
- (४) ग्रामीण दुरसञ्चार विकास कोषको प्रयोग गरी सूचना महामार्ग निर्माणको कार्यलाई तीव्रता दिइएको। निजी क्षेत्रका टेलिकम सेवा प्रदायकबाट सम्पादन गर्ने भनिएको सूचना महामार्ग निर्माणको कार्य नेपाल टेलिकमबाट गरिएको। सोको नियमित अनुगमन, निरीक्षण तथा मूल्याङ्कन नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरणबाट हुने गरेको।
- (५) कार्यप्रक्रियाको समय, लागत र दुरी घटाई सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित र छरितो बनाउन यस मन्त्रालय र मातहतका सम्पूर्ण निकायहरूमा गभर्मेन्ट इन्टिग्रेटेड अफिस म्यानेजमेन्ट सिस्टम (जिआइओएमएस) प्रणाली अनिवार्य गरिएको; सङ्घ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका निकायहरूमा समेत उक्त प्रणाली लागू गर्ने गरी पहल भइरहेको; हालसम्म १४० ठाउँमा यो प्रणाली लागू भएको।
- (६) सेवालाई सरल, चुस्त, पहुँचयोग्य, पारदर्शी र दुरुस्त बनाउन तथा सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको उपयोगमार्फत् कर्मचारी र सेवाग्राहीको प्रत्यक्ष सम्पर्क विन्दु घटाउन हालसम्म सरकारी निकायहरूबाट प्रवाह हुने ६५ वटा सेवाहरूलाई एकीकृत रूपमा नागरिक एपमार्फत् उपलब्ध गराउन त्यस्ता निकायका प्रणालीलाई नागरिक एपमा आबद्ध गरिएको।
- (७) डाटा सेन्टर तथा क्लाउड सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८१ जारी गरिएको।
- (८) राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रबाट आइएसओ-२७००१ को आधारमा प्रारम्भिक गाइडलाइन तयार गरिएको; साइबर सेक्युरिटी एडभाइजरी जारी गरिएको।
- (९) यथार्थपरक विश्लेषण र औचित्यको अध्ययन गरेर मात्र उपयुक्त सूचना प्रणाली/प्रविधिको छनोट, निर्माण, विकास, खरिद र उपयोग गर्ने सम्बन्धमा इ-जिओभी बोर्डबाट स्टक टेकिङको कार्य तथा सूचना प्रविधि विभागबाट जीइए-अडिटको कार्य सञ्चालनमा रहेको।
- (१०) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद कार्यको जडानपश्चात् आंशिक भुक्तानी गर्दा अस्थायी स्वीकृति परीक्षण (प्रोभिजनल एसेप्टेन्स टेस्टिङ) सम्पन्न गर्नुपर्ने र पूर्ण भुक्तानी गर्दा प्रणालीको निश्चित अवधिको व्यापारिक कारोबारको सञ्चालनपश्चात् अन्तिम स्वीकृति परीक्षण (फाइनल एसेप्टेन्स टेस्टिङ) सम्पन्न गर्नुपर्ने व्यवस्था अनिवार्य गरी यस्तो परीक्षण कार्यको पूर्ण अभिलेखीकरण गर्ने कार्य मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट भइरहेको।
- (११) सार्वजनिक प्रसारण सेवा, नेपाल टेलिभिजन तथा रेडियो नेपाल, गोरखापत्र संस्थान तथा राष्ट्रिय समाचार समितिलगायत मन्त्रालय सम्बद्ध निकायहरूको पुराना प्रकाशन तथा प्रसारणहरूको डिजिटल आर्काइभ गरिएको; सुरक्षण मुद्रण केन्द्रबाट सवारी चालक अनुमतिपत्र छपाइको तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको; सुरक्षण मुद्रण केन्द्र र यातायात व्यवस्था विभागबिच सवारी चालक अनुमतिपत्र छपाइका लागि सम्झौता भएको।
- (१२) वेब बेस्ड सेन्ट्रलाइज्ड इ-एप्टेन्डेन्स सिस्टमअन्तर्गत हालसम्म ४९०० वटा निकायका ६८५० वटा उपकरणहरूमार्फत् ९२७०० जना कर्मचारीहरू रजिष्टर्ड भई सञ्चालनमा आएका।

५.२.२१. सहरी विकास मन्त्रालय

- (१) निर्माणमा रहेका सबै आयोजनाहरूमा क्वालिटी एस्युरेन्स प्लान तयार गरी सोहीअनुरूप कार्यान्वयन गरिनुका साथै निर्माण सम्पन्नताको परीक्षणपश्चात् मात्र कार्य स्वीकार गर्ने गरिएको।
- (२) आयोजना वर्गीकरणसम्बन्धी मापदण्ड, २०८० को प्रावधानअनुरूप विगतमा दायित्व सिर्जना भएका आयोजना फरफारक गर्न बजेट विनियोजन गरिनुका साथै माग र आवश्यकताको आधारमा भौगोलिक क्षेत्रको सन्तुलन मिलाई अर्थ मन्त्रालयसँग छलफलपश्चात् मात्र प्रविष्टि गर्ने गरिएको।
- (३) भवन अभिलेख/आयोजनाको अभिलेख राख्ने कार्य विभागस्तरबाट एकीकृत सफ्टवेयरमार्फत् गर्ने गरिएको।
- (४) सरकारी बजेट प्रयोग गरी जनता आवास कार्यक्रम र सुरक्षित नागरिक आवास कार्यान्वयनमा रहेको; जनता आवास कार्यक्रम प्रदेश सरकारलाई अनुदान प्रदान गरी कार्यान्वयन गर्ने गरिएको; सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमअन्तर्गत फुसको छाना फेर्न सम्बन्धित स्थानीय तहमा अनुदान प्रदान गरी कार्यान्वयन गर्ने गरिएको; अन्य प्रकृतिका भवन निर्माण गर्न हाल विनियोजन विधेयक, २०८२ मा सरकारी स्वामित्वमा रहेको जग्गामा मात्र निर्माण गर्न सक्ने प्रावधान रहेकोले सोहीबमोजिम हुने गरेको।

५.२.२२. स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय

- (१) सार्वजनिक निकायहरूमा विद्युतीय माध्यममा रहेका विवरणहरू अन्य निकायहरूले पुनः प्रयोग गर्न आवश्यक कानुनी, संस्थागत र प्रविधिगत प्रबन्ध मिलाई कुनै नागरिकको व्यक्तिगत तथा बायोमेट्रिक विवरण एक निकायले मात्र लिई उक्त विवरण अन्य निकायले प्रयोग गर्न सकिने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न इन्टिग्रेटेड इएमआर अपरेसन एण्ड म्यानेजमेन्ट डाइरेक्टिभ, २०८१ जारी गरी सुझाव कार्यान्वयन सुरु गरिएको।

५.२.२३. प्रदेशहरूबाट भएको सुझाव कार्यान्वयनको प्रगति विवरण

(क) कर्णाली प्रदेश

- (१) तीन तहबिचका योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन आयोजना बैङ्कसम्बन्धी प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइएको; आयोजनाको प्रस्ताव तथा छनोट प्रक्रियासम्बन्धी (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८१ र कर्णाली प्रदेश आयोजना बैङ्क (कार्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) मापदण्ड, २०८१ तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिएको; आयोजना दोहोरो परेको खण्डमा संशोधन गरी कार्यान्वयन गर्ने गरिएको।
- (२) बजेट कार्यान्वयनसम्बन्धी मार्गदर्शनमा उपभोक्ता समितिमार्फत् १५ लाखभन्दा माथिका कार्य गराउँदा अनिवार्य प्यान नम्बर लिइएको हुनुपर्ने व्यवस्थाका लागि निर्देशन गरिएको।
- (३) सहिद निर्वाह भत्ता र घाइते, अपाङ्ग जीवन निर्वाह भत्ता इ.एफ.टी. मार्फत् सेवाग्राहीको बैङ्क खातामा जाने गरेको; सामाजिक सुरक्षा भत्ता स्थानीय तहबाट बैङ्कमा जम्मा गरी सम्पर्क विन्दु घटाइएको।

- (४) आयोजना बैङ्क स्थापना भई सोमा आयोजना प्रविष्टि भएको; आयोजनाको प्रस्ताव तथा छनोटसम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहेको; प्रदेशबाट रु. १५ लाखभन्दा साना आयोजना कार्यान्वयन नगरिएको।
- (५) लागत साझेदारीमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइएको र प्रदेश सरकारबाट प्रदान गरिने अनुदानमा प्रदेशको अंश ५० प्रतिशत कायम गरिएको।

(ख) कोसी प्रदेश

- (१) आयोजनाहरूको तहगत रूपमा दोहोरोपना हुन नदिन प्रदेश समन्वय परिषद्को बैठकबाट निर्णय भई कार्यान्वयन गर्ने गरिएको; प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट समयमै बजेट वक्तव्य, अन्य कार्यक्रमसम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्नेलगायत अन्य समन्वयात्मक कार्य हुने गरेको; आयोजना छनोटका लागि सबै जिल्लामा जनप्रतिनिधिसँग छलफल/गोष्ठी गरी आयोजना बैङ्कमा प्रविष्टि गरिएको।
- (२) सम्बन्धित निकायबाट सम्पादन भएका कामकारवाहीको अनुगमन प्रभावकारी बनाउन विभिन्न विषयका ५१ वटा सूचक समावेश गरी तयार गरिएको चेकलिस्टका आधारमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन गर्ने गरिएको; मुख्यमन्त्री गुनासो पोर्टलमा प्राप्त सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित गुनासोहरू तत्काल समाधानका लागि लेखी पठाउने तथा आवश्यक समन्वय गर्ने गरिएको; अनुगमनलाई नतिजामुखी बनाउन अनुगमन सूचकसहितको प्रतिवेदन अनिवार्य गरिएको र सुझाव कार्यान्वयनमा जोड दिइएको।
- (३) भ्रष्टाचारविरुद्धको निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक क्रियाकलापहरूलाई समावेश गरी भ्रष्टाचारविरुद्धको रणनीति तथा कार्ययोजना (२०८१/८२-२०८५/८६) स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- (४) सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोगका लागि सूचना प्रणालीहरूको प्रयोग तथा विद्युतीय गुनासो सुनुवाइ प्रणालीको स्थापना र सञ्चालन गरिएको।
- (५) सङ्घीय सरकार, राष्ट्रिय किताबखानाबाट पिआइएस पोर्टल हस्तान्तरण भई प्रदेश तहका कार्यालय दर्ता तथा दरबन्दी अद्यावधिक गर्ने कार्य भइरहेको।
- (६) आयोजना छनोट तथा वर्गीकरणसम्बन्धी कार्यविधि, २०८० बमोजिम आयोजना छनोटमा सहजीकरण गरिएको; दोहोरोपना नहुने गरी बजेट प्रस्ताव गर्ने व्यवस्था मिलाइएको।
- (७) मुख्यमन्त्री ड्यासबोर्ड, गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीलगायतका सूचना प्रविधि प्रणालीहरूका निमित्त स्ट्याण्डर्ड अपरेसन प्रोसिड्योरसम्बन्धी कार्यविधि बनाई लागू गरिएको।

(ग) गण्डकी प्रदेश

- (१) सामुदायिक वनको अभिलेख व्यवस्थापनमा सुधारका लागि डिभिजन वन कार्यालयहरूबाट सामुदायिक वनहरूलाई लेखापरीक्षण र वार्षिक प्रतिवेदन पेस गर्न लगाउने गरिएको; सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयबाट बजेट विनियोजन भएअनुसार डिभिजन तथा सब-डिभिजनस्तरमा वन व्यवस्थापन, लेखा व्यवस्थापन तथा संस्थागत सुदृढीकरणलगायतका तालिम गोष्ठी सञ्चालन गर्ने गरेको।
- (२) यातायात व्यवस्था कार्यालयहरूले सवारी चालक अनुमतिपत्रको ट्रायल परीक्षा सञ्चालन हुने केन्द्रमा परीक्षाका सबै क्षेत्र समेट्ने गरी सिसिटिभी जडान गरिएको र कार्यविधिमा ३० दिनको फुटेज राख्ने प्रावधानबमोजिम ३० दिनको रेकर्ड राख्ने गरिएको।

- (३) बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनसम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०८१ मा नै उपभोक्ता समितिमार्फत् खरिद कार्य गर्ने कार्यविधिको व्यवस्था समावेश भएको।
- (४) प्रदेश सरकारबाट जारी बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनसम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७७ को व्यवस्थाअनुसार न्यूनतम १०% जनसहभागिता (श्रमदान र सामग्री खरिद) हुने गरी कार्यान्वयन गर्ने गरिएको; लागत अनुमान तयार गर्दा उपभोक्ताको हिस्सासमेत राखी तयार गर्ने गरेको।
- (५) निर्माण सामग्रीहरू (ग्याबिन जाली सिमेन्ट तथा फलामे डण्डी) को हकमा अनिवार्य रूपमा क्वालिटी टेस्ट रिपोर्ट लिने गरेको, साथै ल्याब रिपोर्टमा उत्पादक फर्म र वितरकबाट प्रमाणित कागजात अनिवार्य गरिएको।
- (६) बजेट तथा योजना कार्यान्वयनसम्बन्धी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन निर्देशिका, २०८० अनुसार सम्बन्धित क्षेत्रको प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रदेश सभा सदस्यको संयोजकत्वमा अनुगमन मूल्याङ्कन समिति गठन गरी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने गरिएको।
- (७) सङ्घीय सरकारका निकाय र कार्यसम्पादनमा दोहोरोपन भएकाले मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबाट प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड खारेज भएको।
- (८) प्रदेश सुशासन ऐन तथा नियमावली, आमसञ्चार ऐन तथा नियमावली र गण्डकी प्रदेश निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- (९) प्रदेश आयोजना बैङ्क प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

(घ) बागमती प्रदेश

- (१) उपभोक्ता समितिसँग कार्य सम्पन्न भएपश्चात् भुक्तानीका बखत ५ प्रतिशत धरौटी कट्टा गर्ने गरिएको।
- (२) मुख्य निर्माण सामग्री सिमेन्ट डण्डी तथा ग्याबिन जालीको साइटमा प्रयोग भएबमोजिम भ्याट बिल अनिवार्य गरिएको; मूल्याङ्कनको परिमाणको आधारमा सक्कल बिल पेस भएपश्चात् मात्रै भुक्तानी हुने गरेको।
- (३) सङ्घीय सरकारका निकाय र कार्यसम्पादनमा दोहोरोपन हुन नदिन प्रदेश यातायात सञ्चालन तथा व्यवस्थापन बोर्ड खारेज गर्ने प्रक्रियामा रहेको; प्रदेश सरकारका मन्त्रालय, आयोग, बोर्ड, कार्यालय र कर्मचारीहरूको संस्था र सोका आधारमा भएको खर्चलाई कटौती गरी आर्थिक मितव्ययिता र सुशासन कायम गर्न प्रदेश सरकारले तीन महिनाभित्र ओ एण्ड एम गर्न संकल्प प्रस्ताव स्वीकृत गरेको।

(ङ) मधेश प्रदेश

- (१) सार्वजनिक निकायबाट सम्पादन भएका कामकारबाहीको अनुगमन प्रभावकारी बनाउन अनुगमन कार्य गराउँदा सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समितिसँग समन्वय गरी अनुगमन गर्ने/गराउने व्यवस्था गरिएको।
- (२) प्रदेशको मन्त्रिपरिषद् कार्यविभाजन नियमावली, २०८०, प्रदेश नीति तथा योजना आयोग ऐन, प्रदेशका पदाधिकारीहरूको सेवा सुविधासम्बन्धी कार्यविधिलगायत करिब ६० वटा कानून तर्जुमा भएको।
- (३) प्रदेश तहबाट सम्पादन हुने कार्य तथा सेवा प्रवाहलाई सहजीकरणका लागि प्रदेश खर्च मापदण्डलगायतका कार्यविधि लागू भएको।

(च) लुम्बिनी प्रदेश

- (१) अनलाइन राजस्व भुक्तानी प्रणालीको सुरुवात गरिएको; एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको प्रयोग गरिएको; गुनासो व्यवस्थापनका लागि क्युआर कोडको प्रयोग, यातायात कार्यालयहरूमा इभिएलएस, इडिएलजस्ता प्रविधि प्रयोग गरिएको; सवारी चालक अनुमतिपत्रमा अनलाइन आवेदन गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको।
- (२) प्रदेश सरकारका लागि सूचना तथा सञ्चार प्रविधि प्रतिष्ठानद्वारा एकीकृत वेबसाइट फ्रेमवर्क बनाई प्रदेशका सम्पूर्ण मन्त्रालय तथा निकायहरूका लागि आवश्यक पर्ने वेबसाइट सोही फ्रेमवर्कमार्फत् बनाई प्रदान गरिएको; एकीकृत सफ्टवेयरद्वारा कुनै पनि सरकारी निकायले प्राविधिक पाटो हेर्न नपर्ने गरी प्रतिष्ठानले सम्पूर्ण प्राविधिक कार्य गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइएको।

(छ) सुदूरपश्चिम प्रदेश

- (१) सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारद्वारा मिति २०८२ असार १५ गते सुदूरपश्चिम प्रदेश स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका सर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशित भइसकेको।
- (२) उपभोक्ता समितिमार्फत् खरिद कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सुदूरपश्चिम प्रदेश उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ कार्यान्वयनमा रहेको।
- (३) सुदूरपश्चिम प्रदेश आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमतिसम्बन्धी मापदण्ड, २०८० जारी गरिएको।
- (४) नवप्रवेशी कर्मचारीहरूका लागि सुदूरपश्चिम प्रदेश अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले आवश्यकताबमोजिम अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको।

५.२.२४. स्थानीय तह

देशभरका जम्मा ७५३ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये ४०९ वटा स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त प्रगति विवरणको आधारमा स्थानीय तहको सम्बन्धमा आयोगले दिएका सुझाव कार्यान्वयनको अवस्था देहायबमोजिम रहेको छ।

- (१) योजना सञ्चालनको सम्बन्धमा स्थानीय तहले राष्ट्रिय योजना आयोगद्वारा स्वीकृत स्थानीय तहको योजना दिग्दर्शन, २०७८ बमोजिमको विधि प्रक्रिया अवलम्बन गरेको; केही स्थानीय तहले योजना सञ्चालन र अनुगमनसम्बन्धी छुट्टै कार्यविधि बनाई कार्य गर्ने गराउने गरेको; गण्डकी प्रदेशका स्थानीय तहमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमालगायत योजना प्रक्रियालाई व्यवस्थित, पारदर्शी र सहभागितामूलक बनाउन प्रदेश सरकारबाट जारी "स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७७" लाई मुख्य कानुनी तथा कार्यविधिगत आधार बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइएको।
- (२) स्थानीय तहहरूले उपभोक्ता समितिमार्फत् निर्माण गरिएको आयोजनाको कार्य सम्पन्नपश्चात् समितिको खातामा इएफटी गरी भुक्तानी गर्ने गरेको; प्रत्येक श्रमिकको व्यक्तिगत खातामार्फत् रकम भुक्तानी गर्न जटिलता भएकाले उपभोक्ता समितिमार्फत् रकम भुक्तानी दिने गरेको।

- (३) निर्माण व्यवसायीबाट हुने सबै प्रकारका विकास निर्माणको काममा प्रयोग हुने निर्माण सामग्रीको अनिवार्यरूपमा मान्यता प्राप्त ल्याबबाट गुणस्तर परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको; ल्याब टेस्ट रिपोर्ट प्राप्त भएपछि मात्र निर्माण व्यवसायीलाई भुक्तानी दिने गरिएको।
- (४) अधिकांश स्थानीय तहले नदीजन्य पदार्थको ठेक्का प्रदान गर्नु पूर्व अनिवार्य वातावरणीय परीक्षण (इआइए) गर्ने र खुला प्रतिस्पर्धाबाट मात्र ठेक्का लगाउने प्रक्रियालाई कडाइका साथ अवलम्बन गरेको; कतिपय स्थानीय तहले ठेक्कामा कुनै बोलपत्रदाता नआएपछि आफै नगरप्रहरीमार्फत् राजस्व सङ्कलन गर्ने गरेको; कतिपय स्थानीय तहले ठेक्का नलागेको अवस्थामा अमानतबाट कर उठाएको।
- (५) धेरैजसो स्थानीय तहले ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा उत्खनन गर्नको लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गरेर ठेक्का प्रक्रियाअनुसार राजस्व सङ्कलन गरेको तर सोबाहेकका खनिज पदार्थको उत्खनन गर्नका लागि पालिकाहरूसँग जनशक्ति र क्षमताको अभावमा उत्खननसम्बन्धी कार्य हुन नसकेको।
- (६) अधिकांश स्थानीय तहमा कानुनबमोजिम सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षणलगायतका जनसहभागिताका कार्यहरू नियमित रूपमा हुने गरेको; सूचना प्रविधिको उपयोग गरी वेबसाइटमार्फत् सूचना प्रकाशन, सामाजिक सञ्जालमार्फत् जानकारी सम्प्रेषण, राजस्व व्यवस्थापन प्रणालीका लागि सफ्टवेयर प्रयोग, बैङ्किङ प्रणालीमार्फत् भुक्तानी, इ-हाजिरी, अनलाइन दर्ता प्रणाली, विभिन्न कार्यक्रमहरूको प्रत्यक्ष प्रसारण गर्नेलगायतका कार्य गरेको।
- (७) केही स्थानीय तहले एक वडा एक उत्पादनजस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याएको; केही स्थानीय तहमा सेवाग्राही सहायता कक्ष स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेको; केही स्थानीय तहले सेवाग्राहीहरूले २४ सै घण्टा सम्पर्क गर्न सक्ने कल सेन्टर र टोल फ्रि नम्बर सुचारु गरेको; विद्युतीय नागरिक वडापत्रको व्यवस्थासमेत गरेको।
- (८) केही स्थानीय तहले पञ्जीकरणसम्बन्धी पुराना अभिलेख डिजिटाइज गर्ने कार्य सम्पन्न गरेकोमा केहीले सो कार्य द्रुत रूपमा गरिरहेको।

५.३ भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी सुशासन प्रवर्धन गर्न आयोगद्वारा दिइएका सुझावहरू

५.३.१ विषय क्षेत्रगत सुझावहरू

(क) नीतिगत तथा कानुनी सुधार

आयोगको ३४औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) भ्रष्टाचार नियन्त्रणसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महासन्धि, २००३ को कार्यान्वयनका लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट तर्जुमा भइरहेको भ्रष्टाचार निवारणसम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनालाई प्रदेश तथा स्थानीय तहसमेतको सहभागितामा परिमार्जन गरी यथाशीघ्र स्वीकृत गर्ने; यसकै आधारमा सबै प्रदेश तथा स्थानीय तहसमेतले भ्रष्टाचार निवारणसम्बन्धी आ-आफ्ना रणनीति तथा कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (२) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ तथा अन्य सम्बद्ध कानूनमा समसामयिक संशोधन गर्ने, नीतिगत निर्णयको स्पष्ट कानुनी परिभाषा गर्ने र निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रको भ्रष्टाचारलाई कानूनको दायरामा ल्याउने,

- (३) भ्रष्टाचारसम्बन्धी उजुरीकर्ता, साक्षी, विशेषज्ञ, अनुसन्धानकर्ता, पीडित तथा सूचनादाताको संरक्षण, स्वार्थको द्वन्द्व व्यवस्थापनलगायत नयाँ कानुन तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (४) भ्रष्टाचारको बदलिँदो स्वरूप र प्रकृतिसँग जुध्ने गरी संरचना र पद्धति निर्माणका लागि कानुन परिमार्जन गर्दै अनुसन्धान र अभियोजनकारी निकायहरूमा अनुसन्धान र विकास इकाइ गठन गर्ने,
- (५) कानुनी राज्य स्थापनाका लागि तीनै तहका सरकारको भूमिकालाई स्पष्ट पार्दै सुधारको क्षेत्र/विषय पहिचान गर्ने तथा सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोग बढाउने,

थप नयाँ सुझाव

- (६) डिजाइन एण्ड बिल्डजस्ता ठेक्का व्यवस्थापनका विषयहरू समावेश गरी सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा समसामयिक परिमार्जन गर्ने,
- (७) वि.सं. २०४९ सालमा जारी भएको सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐनलाई सङ्घीय शासन प्रणालीअनुरूप संशोधन नगरिँदै प्रदेश यातायात ऐन तथा नियमहरू जारी भई कार्यान्वयन गरिँदा क्षेत्राधिकारमा अन्योल सिर्जना भएकाले नयाँ सङ्घीय यातायात ऐन तर्जुमा गर्ने,
- (८) वनजङ्गलसँग सम्बन्धित कसुरजन्य कार्यबाट बरामद भएका वनपैदावर तथा सवारीसाधनहरूको तत्काल लिलाम तथा बिक्री कार्य हुन नसक्दा ठुलो मात्रामा वन पैदावरमा हानि नोक्सानी भएकाले यस्ता कसुरजन्य सामग्रीहरूको व्यवस्थापनका लागि तत्काल सम्बन्धित कानूनमा उपयुक्त संशोधन गर्ने,
- (९) सरकारले भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउँदा भूउपयोग निस्सा वा भूस्वामित्व उपलब्ध गराउने विषयमा भूमि नीति, २०७५ र भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२१ मा उल्लिखित प्रावधान फरक फरक देखिएकाले एकरूपता हुने गरी व्यवस्था मिलाउने,
- (१०) भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका क्षेत्रगत निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम तर्जुमा गरी वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा अनिवार्य समावेश गर्ने,
- (११) सार्वजनिक निकायहरूले कार्य प्रक्रियाकै चरणमा कानुन पालना परीक्षण (ल इन्फोर्समेन्ट अडिट) गर्ने परिपाटी बसाल्ने,
- (१२) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४ मा आवश्यक संशोधन गरी स्थानीय तहहरूले सङ्घीय सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनिवार्यरूपमा पालना गर्नुपर्ने गरी कानुनी व्यवस्था मिलाउने।

(ख) शासकीय सुधार

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) नेपालको संविधानअनुसार सङ्घीयता कार्यान्वयनमार्फत् शासकीय सुधारका लागि तर्जुमा वा संशोधन गर्न बाँकी रहेका कानूनहरू यथाशीघ्र तर्जुमा वा संशोधन गर्ने,
- (२) तीनै तहका सार्वजनिक निकायले प्रभावकारी सेवा प्रवाह र सुशासन प्रवर्धनका लागि कार्यक्षमता, मितव्ययिता र पारदर्शिता कायम हुने गरी सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी प्रशासनिक पुनर्संरचनालाई पूर्णता दिने,
- (३) सबै सार्वजनिक निकायले अनियमितता र भ्रष्टाचारको जोखिम मूल्याङ्कन गरी नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी संयन्त्र, प्रविधि, स्रोत र जनशक्ति परिचालन गर्ने,

- (४) सबै तहमा तोकिएबमोजिमको कार्यसम्पादन गर्दा आधार, कारण, औचित्य, उपलब्धि, दायित्व र जिम्मेवारी स्पष्ट हुने गरी कार्यविधि, मापदण्ड वा निर्देशिका बनाई लागू गर्ने,
- (५) सार्वजनिक निकायले भ्रष्टाचारविरुद्ध सजग र संवेदनशील रही नियामक निकायका निर्देशन र सुझावहरू कार्यान्वयन गर्ने,
- (६) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐनमा किटानी भएका प्रावधानबमोजिम प्रत्येक महिना विभागीय मन्त्री र सचिवले मातहतका निकायबाट भएका कामकारबाहीको समीक्षा गरी कार्यसम्पादनमा सुधार गर्ने र लापरवाही गर्ने पदाधिकारी/कर्मचारीलाई समयमै सचेत गराउने, यो व्यवस्थाको पालना नभएमा हुने सरकारी हानि नोक्सानीउपर वित्तीय उत्तरदायी अधिकारीलाई जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउने,
- (७) सार्वजनिक निकायले खरिद गरेका सवारीसाधन तथा यन्त्र उपकरणहरूको नियमित मर्मत सम्भार गर्ने; आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन र नियमावलीको व्यवस्थाबमोजिम समयभित्रै जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गरी जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा पुराना सवारीसाधन, उपकरण आदि लिलामीलगायतका कार्य गर्ने र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनसँग सो कार्यको आवश्यकता गराउने; भन्सार विभाग, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरीजस्ता निकायले जफत गरेका सवारीसाधन तथा अन्य मालवस्तु तत्काल कानुनी प्रक्रिया पूरा गरी नियमित रूपमा लिलामी गर्ने; यी कार्य नगर्ने पदाधिकारीलाई माथिल्लो तहका अधिकारीले विभागीय कारबाही गर्ने,
- (८) यस आयोगमा प्राप्त विभिन्न निकायको कार्यक्षेत्र भित्र परेका अनुचित कार्यसँग सम्बन्धित उजुरीका विषयमा आयोगबाट आवश्यक कारबाहीका लागि लेखी पठाइएकोमा सम्बन्धित निकायले समयमै उचित सम्बोधन गर्ने,
- (९) मन्त्रालयस्तरको निर्णयबाट कार्यविधि बनाई कोष स्थापना गर्ने, सङ्गठन संरचना र दरबन्दी थप गर्ने तथा स्थानीय तहमा योजना आयोग गठन गर्ने कार्य कानुनविपरीत हुनुका साथै उक्त कार्यबाट सार्वजनिक कोषको अपव्यय हुने हुँदा उक्त कार्य तत्काल रोक्ने,
- (१०) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् तथा विभिन्न समयमा यस अधि दिएका सुझावको कार्यान्वयन गर्न ठोस पहलकदमी लिने र सुझाव कार्यान्वयन भएको जानकारी आयोगलाई गराउने,
- (११) संविधानले व्यवस्था गरेको तीन तहका सरकारको कार्यजिम्मेवारीअनुसार कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदन पुनरावलोकन गरी कार्यजिम्मेवारी र सङ्गठन संरचनामा भएको दोहोरोपन हटाउँदै सार्वजनिक सेवा र विकास गतिविधिमा एकरूपता, चुस्तता र मितव्ययिता कायम गर्ने,
- (१२) विभिन्न मन्त्रालयमा दरबन्दीभन्दा बढी सहसचिव, उपसचिव, शाखा अधिकृत र नायब सुब्बा तहका कर्मचारी राखी कार्यजिम्मेवारी बिना तलबभत्ता भुक्तानी गर्ने गरिएको छ। साथै, उद्योग विभाग, कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय, वैदेशिक रोजगार कार्यालय, मालपोत कार्यालय, नापी कार्यालयलगायतका निकायमा दरबन्दी बिना कर्मचारी खटाउने र तलब भत्ता नलिई कार्य गरिएको गुनासो प्राप्त भएको छ। यस्तो अवस्था सुशासनको दृष्टिले गम्भीर प्रशासनिक विचलन र भ्रष्टाचारको सङ्केत भएकाले यो अवस्था तत्काल अन्त्य गर्ने,
- (१३) प्रदेश सरकार र स्थानीय कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी वा कार्यविधि/निर्देशिका बनाई जनप्रतिनिधिलाई औषधी उपचारबापत रकम उपलब्ध गराउने गरेको देखिएको, नागरिकको

- करबाट जनप्रतिनिधिलाई सुविधा दिने कार्यले सार्वजनिक हित र समानता प्रवर्धन नगर्ने हुँदा यसको विकल्पको रूपमा स्वास्थ्य बिमा गर्ने र उपचार खर्च दिने कार्य बन्द गर्ने,
- (१४) कानुनले तोकेको जिम्मेवारी पूरा नगर्ने, जवाफदेहिता नलिने, काम पन्छाउने, ढिलासुस्ती गर्ने, निर्णय नगर्ने, निजी स्वार्थ प्रेरित निर्णय गर्नेजस्ता कार्यले अनियमितता र भ्रष्टाचारलाई प्रश्रय दिने भएकाले यस्ता गतिविधि गर्ने सार्वजनिक पदाधिकारीलाई कानुनबमोजिम कारवाही गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (१५) हरेक सार्वजनिक निकायले सार्वजनिक सेवामा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी निर्णय प्रक्रियालाई ट्र्याकिङ गर्न सक्ने प्रणालीको विकास र प्रयोग गर्ने,
- (१६) हरेक सार्वजनिक निकायले संरक्षण गर्नुपर्ने र धुल्याउन मिल्ने कागजात वर्गीकरण गरी, संरक्षण गर्नुपर्ने कागजातलाई डिजिटाइज गर्ने र अनावश्यक कागजात धुल्याउने तथा अनावश्यक सामग्री लिलाम गर्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा अघि बढाउने,
- (१७) सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका राजनैतिक र प्रशासनिक पदाधिकारीको अत्यधिक वैदेशिक भ्रमणले सार्वजनिक खर्च, सेवा प्रवाह र नागरिक स्तरमा समेत नकारात्मक प्रभाव परेकाले स्पष्ट उद्देश्य, निर्धारित उपलब्धि, समान तहको निमन्त्रणा र आवश्यकतासमेतका आधारमा मात्र भ्रमणमा जाने गरी व्यवस्थित गर्ने; भ्रमणबाट फर्किएपछि अध्ययन वा अवलोकनमा सिकेका विषय अनिवार्य रूपमा प्रतिवेदन गर्ने व्यवस्था मिलाउने; कूटनीतिक र सरकारी राहदानीको प्रयोग निजी भ्रमणमा नगरी मुलुकको प्रतिनिधित्व गर्ने काम मात्र गर्ने,
- (१८) सङ्घ/प्रदेश/स्थानीय सरकारले विभिन्न व्यक्तिहरूको नाममा प्रतिष्ठान स्थापना गरी बजेट विनियोजन गर्ने गरेको र यसबाट राज्यको स्रोत दुरुपयोग भएको हुँदा व्यक्तिको नाममा प्रतिष्ठान खोल्ने र बजेट उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा एक राष्ट्रिय मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (१९) सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका साझा अधिकारको कार्यक्षेत्रमा परेका कार्यहरूमा स्पष्ट जिम्मेवारी नतोकिँदा काम पन्छाउने र निर्णयमा ढिलाइ हुने गरेकाले यस्ता क्षेत्र पहिचान गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको नेतृत्वमा तहगत सरकारसँग समन्वयात्मक रूपले कार्यसम्पादनको व्यवस्था गर्ने,
- (२०) सङ्घीयता कार्यान्वयनको अनुभवको आधारमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच कार्यात्मक निरन्तरता (फड्सनल कन्टिन्युटी) हुने गरी तीन तहको कार्यबोझ विश्लेषण (जब लोड एनालाइसिस) गरेर सङ्गठन संरचना, जनशक्ति र कार्यजिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने,
- (२१) भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को पहिलो संशोधनले पहिचान गरेका नयाँ व्यवस्थाहरूको विषय कार्यान्वयन गर्न सम्बद्ध जिम्मेवार निकाय, पदाधिकारी एवम् कर्मचारीहरूलाई सुसूचित गरी सोको परिपालना गर्ने गराउने।

(ग) सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासन प्रवर्धन

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) सेवा सञ्चालन गर्ने निकायले कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, सरुवा, बढुवा, अनुभव, योग्यतालगायतका विवरणहरू सम्बन्धित किताबखानाको अनलाइन प्रणाली विकास गरी अद्यावधिक गर्ने,
- (२) व्यवस्थापकीय पदहरूमा कार्यसम्पादन करारलाई अनिवार्य गरी सोको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि करार अवधिभर सरुवा नगर्ने; कार्यसम्पादन करारलाई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनसँग आबद्ध गर्ने,
- (३) सबै सरकारी भुक्तानीलाई क्रमशः अनिवार्य विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीमा रूपान्तरण गर्ने; गैरविद्युतीय भुक्तानी निरुत्साहित गर्न सदर गर्ने निकायले यसको अनुगमन गर्ने,
- (४) सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सशक्त बनाउन सेवा प्रदायकहरूको क्षमता विस्तार, प्रविधिको उच्चतम उपयोग, निजी क्षेत्रसँग सहकार्य तथा एकद्वार प्रणाली जस्ता प्रक्रियामार्फत् समय, लागत र दुरी घटाउने,
- (५) सेवाग्राहीले पाउने सास्ती रोक्न सेवा प्रवाह गर्ने निकायमा विचौलियाहरूलाई निषेध गर्दै सेवालाई सरल, चुस्त, पहुँचयोग्य, पारदर्शी र दुरुस्त बनाउने, सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको उपयोगमार्फत् कर्मचारी र सेवाग्राहीको प्रत्यक्ष सम्पर्क विन्दु (कन्ट्याक्ट पोइन्ट) घटाउने,
- (६) नागरिक बडापत्रमा उल्लेख भएबमोजिम सार्वजनिक सेवाको प्रवाह भए नभएको विषयमा नतिजामूलक अनुगमन मूल्याङ्कन गर्ने; सम्बन्धित निकायले नागरिक बडापत्रमा रहेको क्षतिपूर्तिको प्रावधानको अनिवार्य कार्यान्वयन गर्ने,
- (७) सार्वजनिक सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पद्धति निरन्तर सुधार गर्न सार्वजनिक सुनुवाइ, सार्वजनिक लेखापरीक्षण, सामाजिक परीक्षणलगायतका कार्यहरू गर्ने,
- (८) सबै सार्वजनिक निकायहरूले समयमै नियमानुसार अनिवार्य लेखापरीक्षण गर्ने/गराउने, लेखापरीक्षण नगर्ने/नगराउने निकायहरूलाई कानुनी कारवाहीको प्रक्रियामा लैजाने,
- (९) सेवा प्रवाह र नियमनकारी दुवै कार्य गर्ने निकायहरूको कार्य विभाजन गरी नियमनकारी र सेवा प्रदायक निकाय छुट्टाछुट्टै हुने गरी कानुनी र संस्थागत व्यवस्था गर्ने,
- (१०) नयाँ जिम्मेवारीमा आउने निकाय/कार्यालय प्रमुखले विगतको संस्थागत दायित्वको समेत जिम्मेवारी लिई समाधानको स्पष्ट कार्ययोजनासहित कार्य गर्ने,
- (११) आवश्यकताको आधारमा दक्ष, प्राविधिक जनशक्तिको नियुक्ति र विकास गर्ने, औचित्यता र मितव्ययिताको आधारमा सङ्गठन संरचना र दरबन्दीको निश्चित समयमा पुनरावलोकन गर्ने,
- (१२) सार्वजनिक संस्थान नियमन गर्ने विषयगत मन्त्रालयहरूले मातहतका संस्थान सुधारका लागि समयबद्ध रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (१३) हरेक मन्त्रालयमा संस्थागत क्षमता विकास, व्यावसायिकताको प्रवर्धन र संस्थागत स्मृति कायम गर्न राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीसम्मको मन्त्रालयगत समूह बनाई मिनिस्टेरियल क्याडर कायम गर्न उपयुक्त हुने।

थप नयाँ सुझाव

- (१५) केन्द्रीय निकायहरूमा रहेका कर्मचारी दरबन्दी कटौती गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मालपोत कार्यालय, नापी कार्यालय, प्रदेशका यातायात व्यवस्था कार्यालय, पालिकाका वडा

कार्यालयलगायतका नागरिकलाई प्रत्यक्ष सेवा प्रवाह गर्ने निकायमा कर्मचारी दरबन्दी थप गर्ने,

- (१६) खाद्यवस्तु र औषधीको गुणस्तर कायम गर्न वाणिज्य विभाग, औषधी व्यवस्था विभाग, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग र स्थानीय तहबाट संयुक्त रूपमा प्रभावकारी बजार अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

(घ) आयोजना व्यवस्थापन तथा बजेट विनियोजनसम्बन्धी

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) आयोजना निर्माण गर्नुपूर्व नै कार्यसम्पन्न भएपश्चात् प्राप्त हुने लाभको वैज्ञानिक विश्लेषण र यकिन गरी डिपिआर/व्यावसायिक योजनाको तर्जुमा र बजेट निर्धारण गर्ने,
- (२) उपभोक्ता समितिमार्फत् सार्वजनिक निर्माणलगायत कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ९७ को पूर्ण रूपमा पालना गर्ने; प्राविधिक ज्ञान आवश्यक पर्ने पुल, भवन, सडक निर्माणलगायत जटिल प्रकृतिका कार्य उपभोक्ता समितिमार्फत् नगराउने,
- (३) आयोजना छनोट गर्दा प्रचलित मापदण्ड, आधार र उपलब्धिको यकिन नगरी हचुवाको भरमा राज्य कोषमा ठुलो परिमाणमा दायित्व सिर्जना हुने गरी बजेट प्रस्ताव नगर्ने,
- (४) पर्याप्त सवारी चाप नभएका सडक विस्तार, स्तरोन्नति र प्रतिफल यकिन नभएका विमानस्थल निर्माण तथा स्तरोन्नति, सञ्चालनको मोडालिटी निर्धारण नभएका सभाहल निर्माणजस्ता आयोजनाहरूमा बजेट प्रस्ताव नगर्ने,
- (५) लामो समयसम्म सम्पन्न नभएका रूग्ण ठेक्काहरूलाई चालु आर्थिक वर्षमा नै सम्पन्न गर्ने गरी बजेट विनियोजन गर्ने; सङ्घ र प्रदेश सरकारले स्रोत सुनिश्चितता बिना र आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्कासम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को प्रतिकूल हुने गरी बजेट विनियोजन भई दायित्व सिर्जना भएको र निर्माण कार्यको भुक्तानी दिन समस्या भइरहेको विषयलाई सम्बोधन गर्ने,
- (६) निश्चित समय सीमाभित्र प्रतिफल प्राप्त हुने प्राथमिकता प्राप्त आयोजना तथा आयोजना छनोटका प्रचलित विभागीय मापदण्ड र आधारहरूको विश्लेषण गरी राष्ट्रिय योजना आयोगको राष्ट्रिय परियोजना बैङ्क व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गरेपश्चात् मात्र बजेट विनियोजन गर्ने कार्यलाई कडाइका साथ लागू गर्ने,
- (७) स्रोतको सुनिश्चितता नभएका, सामान्य सर्भे गरेमा मात्र पुग्ने प्रकृतिका विकास आयोजनाहरूको डिपिआर गर्ने र सोका आधारमा ठुलो हिस्साको सरकारी रकम खर्च गर्ने परिपाटी रहेको देखिएकाले सामान्य सर्भे गरेमा पुग्ने खालका सामान्य प्रकृतिका विकास आयोजनाहरूको डिपिआर गरी अनावश्यक खर्च गर्ने कार्यलाई कानुनी कारबाहीको दायरामा ल्याउने,
- (८) वातावरणसँग प्रत्यक्ष रूपमा सरोकार राख्ने विकास निर्माणलगायत अन्य कार्य गर्दा वातावरण संरक्षणसम्बन्धी ऐन/नियमले तोकेबमोजिम अनिवार्य रूपमा प्रारम्भिक वातावरणीय मूल्याङ्कन र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन स्वीकृत गरेर मात्र कार्य गर्ने,
- (९) वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजनाको मास्टर लिस्टमा आयोजनाको कार्य सञ्चालनसँग असम्बन्धित, महँगा र अनावश्यक सवारीसाधन र सामग्री समावेश गर्ने कार्य सम्बन्धित आयोजना प्रमुख र मन्त्रालयका सचिवले बन्द गर्ने व्यवस्था मिलाउने; अर्थ मन्त्रालयले यस्तो वस्तुको राजस्व छुट नदिने व्यवस्था मिलाउने,

- (१०) सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहले कार्यान्वयन गर्ने आयोजनाको तीनै तहका सरकारको अधिकारक्षेत्र, आयोजनाको प्रकृति र लागतको आधारमा वर्गीकरण गरी कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने; यसका लागि राष्ट्रिय योजना आयोगले नेतृत्व गर्ने,
- (११) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबिच रहेको आयोजनाको दोहोरोपना र सङ्घबाट समेत निकै साना आयोजना राख्ने प्रचलन तत्काल अन्त्य गर्ने, राष्ट्रिय गौरवका आयोजना, दीर्घकालीन महत्त्वका रणनीतिक आयोजना र क्रमागत आयोजना बाहेकका आयोजना नेपाल सरकारले कार्यान्वयन नगर्ने,
- (१२) एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी समय लाग्ने आयोजनाको हकमा बहुवर्षीय खरिद योजना र वार्षिक खरिद योजना बनाई आयोजना बैङ्कमा प्रविष्टि गरी सोहीअनुसार स्रोतको सुनिश्चितता भएपश्चात् मात्र खरिद कार्य अगाडि बढाउने,
- (१३) स्वीकृत वार्षिक खरिद योजनाअनुसार समयमै खरिद गर्ने र खरिद सम्झौताबमोजिमको कामको गुणस्तर अनुगमन गरी कार्यसम्पन्न भएपश्चात् समयमै भुक्तानी दिने कार्य सम्बन्धित खर्च गर्ने अधिकारी र लेखा उत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी भए पनि त्यस्ता अधिकारीहरू जिम्मेवार नहुँदा कार्य सम्पन्न भएर पनि सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा भुक्तानी नभई ठूलो दायित्व सिर्जना हुने र नयाँ आर्थिक वर्षमा उक्त दायित्व भुक्तानीका लागि बजेटको व्यवस्था नगरी कार्यकारी निर्णयबाट रकमान्तर वा अन्य माध्यमद्वारा स्रोत व्यवस्था गरी भुक्तानी दिने प्रवृत्ति तीनै तहमा देखिएको छ। उक्त कार्य आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, नियम र सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमविपरीत हुने भएकाले सम्बन्धित अधिकारीहरूले सोको जिम्मेवारी लिनुपर्ने हुँदा कानुनी व्यवस्थाको प्रतिकूल हुने गरी यस्तो कार्य नगर्ने/नगराउने,
- (१४) सम्पूरक/विशेष अनुदानका लागि आयोजना प्रस्ताव फाराम भर्दा सोको आवश्यकता र औचित्य पुष्टि हुने गरी कानुनतः जिम्मेवारीप्राप्त पदाधिकारीबाट निर्णय गरी आवश्यक कागजातसहित आयोजना बैङ्कमा प्रविष्टि गर्ने; यसरी आयोजना प्रस्ताव गर्दा उल्लिखित विवरण फरक पर्न गएमा प्रस्तावक, सिफारिसकर्ता र निर्णयकर्ता जिम्मेवार हुने,
- (१५) आर्थिक वर्षको बिचमा कार्यकारी निर्णयबाट आयोजना थप गरी बजेट राख्ने प्रवृत्ति तीनै तहका सरकारमा देखिएकाले संविधानमा उल्लिखित आर्थिक कार्यप्रणाली र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्वसम्बन्धी ऐन, नियमबमोजिम मात्र आयोजना राख्ने र बजेट विनियोजन गर्ने,
- (१६) मन्त्रालय तथा निकायहरूले वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्दा आफूलाई प्राप्त सिलिडभिन्न रही आयोजना बैङ्कबाट छनोट र प्राथमिकीकरण भई मध्यमकालीन खर्च संरचना व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा अद्यावधिक भएका आयोजनाहरूमा मात्र प्राथमिकताका आधारमा बजेट प्रस्ताव गर्ने, योजना आयोग तथा अर्थ मन्त्रालयमा हुने बजेट छलफलमा यसरी प्रस्तावित आयोजनामध्येबाट बजेटमा समावेश हुने आयोजनाको टुङ्गो लगाई सम्बन्धित मन्त्रालय र निकायको अधिकारप्राप्त अधिकारीबाट निर्णय गराएर मात्र मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा अन्तिम प्रविष्टि गर्ने,
- (१७) दुर्गम र अत्यावश्यक स्थानहरूमा कम तथा सुगम क्षेत्रमा पहुँच र भनसुनका आधारमा अनावश्यक योजनामा बजेट विनियोजन हुने प्रवृत्तिलाई न्यूनीकरण गर्न आयोजना छनोट, प्राथमिकीकरण र बजेट तर्जुमा गर्दा आयोजनाको पूर्वतयारी, आयोजनाले दिने प्रतिफल,

रोजगारी सिर्जनालगायतका पक्षहरू विश्लेषण गरी सीमित स्रोत साधनको समानुपातिक वितरणलाई सुनिश्चित गर्न कार्यान्वयनयोग्य एवम् वस्तुनिष्ठ मापदण्ड तयार गरी अनिवार्य रूपमा कार्यान्वयन गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (१८) तीनै तहका सरकारबिच दोहोरो नपर्ने गरी निर्धारित आधार र मापदण्डमा रहेर समन्वयात्मक रूपले मात्र प्राथमिकता निर्धारण गरी आयोजना तर्जुमा गर्ने व्यवस्था गर्न हाल प्रयोगमा रहेका आयोजना बैङ्क प्रणालीलाई नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारहरूले एकीकृत रूपमा प्रयोग गर्न सक्ने गरी अन्तर-आबद्धता सुदृढ र अद्यावधिक गर्ने। पूर्व-सम्भाव्यता अध्ययन र विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन भएका आयोजना मात्र आयोजना बैङ्कमा राख्ने तथा आयोजना बैङ्कमा भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन हुने व्यवस्था गर्न उपयुक्त हुने,
- (१९) अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग र सम्बन्धित मन्त्रालयको समन्वयमा रूग्ण आयोजना, बहुवर्षीय आयोजना र लागत अनुमानभन्दा अत्यधिक न्यून विनियोजन रहेका आयोजनाको सम्बन्धमा अध्ययन गरी कार्यान्वयनयोग्य आयोजनाको उचित सङ्ख्या निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त हुने,
- (२०) आयोजना कार्यान्वयनको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरी नतिजामुखी बनाउन राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समिति, मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति, राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्यको नेतृत्वमा हुने एकीकृत अनुगमन सूचना प्रणाली, सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायका अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा/शाखालगायतका विद्यमान संयन्त्रहरूको कामलाई थप प्रभावकारी बनाउने,
- (२१) आयोजनाको जग्गा प्राप्ति प्रक्रियालाई सरल र छरितो बनाउन जग्गा प्राप्ति ऐनमा समसामयिक परिमार्जन गर्ने; जग्गाको मुआब्जा निर्धारणका लागि नयाँ मापदण्ड निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (२२) ठेक्का कार्यान्वयन गर्दा प्रत्येक कार्यान्वयन गतिविधिहरूको अभिलेखीकरण गरी सम्बन्धित पदाधिकारीबाट प्रमाणित गराई राख्ने,
- (२३) वैदेशिक सहायतामा सञ्चालन हुने आयोजनाको सम्झौता वा ठेक्का सम्झौतामा नेपाल सरकारले व्यहोर्नुपर्ने जग्गाजमिन, कर छुटलगायतका राजस्वको समेत लागत अनुमान/साझेदारी गणना गर्ने।

(ङ) सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) सार्वजनिक खरिद कार्यमा हुने अनियमितता नियन्त्रण गर्न सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले दिएको अधिकारलाई प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयन गर्ने; सार्वजनिक निर्माण तथा संरचना मर्मतको नर्म्समा एकरूपता कायम गर्ने; परामर्श सेवाको नर्म्स तयारीमा मापदण्ड निर्धारण गर्ने र परामर्शदातालाई जिम्मेवार बनाउने गरी ऐन, नियमलाई समय सापेक्ष संशोधन गर्ने,
- (२) आय ठेक्कासम्बन्धी कानून र कार्यविधि समयसापेक्ष बनाउने, आयसम्बन्धी ठेक्काको समयावधि समाप्त भएको भोलिपल्टबाट नै नयाँ ठेक्का कार्यान्वयनमा जाने गरी बोलपत्रको आवश्यक

प्रक्रिया सम्पन्न गर्ने, प्रयोजन एवम् प्रक्रियासमेत खरिद गुरुयोजनामा नै खुलाई त्यस्तो खरिद योजना कार्यान्वयनमा ल्याउने,

- (३) ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाजस्ता नदीजन्य पदार्थको उत्खननका क्रममा वातावरणीय र सुरक्षाको पक्षलाई ध्यान दिए नदिएको, जथाभावी उत्खनन गरे नगरेको, तथा अपारदर्शीरूपमा मिलेमतोमा ठेक्का लगाए नलगाएको सम्बन्धमा निरन्तर अनुगमन गर्ने गराउने,
- (४) परामर्शदातालाई जिम्मेवार बनाउने गरी प्रोफेसनल लायाबिलिटी इन्सुरेन्सको निर्देशिका तयार गर्ने,
- (५) १० वर्ष अगाडि नै सम्पन्न गर्ने गरी खरिद सम्झौता भएका ठेक्काहरूको हालसम्म पनि पटक पटक म्याद थप हुँदै आएकोमा ढिला हुनुको स्पष्ट कारण पहिचान गरी यथाशक्य छिटो सम्पन्न गर्ने गरी कार्य योजना तयार गरी उपयुक्त निर्णय लिनुपर्ने, साथै नेपाल सरकारलाई थप आर्थिक भार नपर्ने गरी खरिद सम्झौताको म्याद थप हुने गरेकोमा सो सम्झौतामा मूल्य समायोजनलगायतका विषयमा दाबी भई समयावधि लम्बिने र अदालतबाट फैसला भएमा दाबी भुक्तानी हुने कारणले नेपाल सरकारलाई अझ बढी आर्थिक दायित्व थपिने हुनाले त्यस्तो नहुने गरी विभागीय निर्देशिका तयार गरी लागू गर्ने,
- (६) प्रतिस्पर्धा सङ्कुचित हुने गरी स्लाइसिङ र प्याकेजिङ गर्ने प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गर्न स्लाइसिङ र प्याकेजिङसम्बन्धी विभागीय निर्देशिका तयार गरी लागू गर्ने; एउटै कार्यलाई टुक्राटुक्रा गरी काम गराउने तथा निश्चित व्यवसायीलाई लक्षित गरी बोलपत्र मूल्याङ्कनको आधार तयार गर्ने परिपाटीलाई कडाइका साथ नियन्त्रण गर्ने, बोलपत्र मूल्याङ्कनमा प्रतिस्पर्धालाई सीमित गर्ने गरी भेन्डर लक हुन नदिने व्यवस्था मिलाउने,
- (७) परामर्शदातामार्फत् तयार भएका अध्ययन प्रतिवेदनहरूको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा विभाग र मन्त्रालयस्तरबाट व्यवस्थित अभिलेख राखी अनुगमनसमेत गर्ने,
- (८) आर्थिक वर्षको अन्त्यमा गरिने खरिद कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने; हरेक सार्वजनिक खरिदको औचित्य र प्रभावकारिता पुष्टि हुने गरी तालुक निकायबाट सघन अनुगमन गर्ने; खरिद योजना तयार गरी सोअनुसारको समयसीमाभित्र खरिद प्रक्रिया सम्पन्न गरी सम्झौताको कार्यान्वयन गर्ने,
- (९) बजेटको सुनिश्चितता, आयोजनाको सर्भे/डिजाइन/लागत भेरिफिकेसन, लाभ लागत विश्लेषण, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन, सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरू बिच समन्वय, जग्गा प्राप्ति, अन्य संरचना हटाउने (रिलोकेसन), निर्माण स्थलको तयारीलगायतका सार्वजनिक खरिद कानूनको प्रावधानबमोजिमका पूर्वतयारीपश्चात् मात्र बोलपत्र आह्वानसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- (१०) उपलब्ध प्रयोगशाला, जनशक्तिलगायतका स्रोतसाधनहरूको पूर्णरूपमा उपयोग गरी सार्वजनिक निर्माण कार्यको गुणस्तर नियन्त्रण र निर्धारित समयमा कार्य सम्पन्न गराउनेलगायतका निर्माण व्यवस्थापनको कार्यमा सुधार गर्ने,
- (११) परामर्शदातामार्फत् डिजाइन तथा सुपरीवेक्षण हुने आयोजनाहरूमा परामर्शदाताको त्रुटिका कारण डिजाइन परिवर्तन भई लागत बढ्ने, आयोजनामा ढिलाइ वा संरचनामा क्षति भएको अवस्थामा परामर्शदातालाई जिम्मेवार बनाउने,
- (१२) बिना प्रतिस्पर्धा वा आवश्यकता बेगर सार्वजनिक खरिद ऐन वा नियमावलीको सीमाभित्र पारी परामर्श सेवा सोझै खरिद गरी सार्वजनिक स्रोतको दुरुपयोग गर्ने कार्य बन्द गर्ने,

- (१३) लाभ लागत विश्लेषणसहित सञ्चालन योजना बनाएर मात्र निर्माणजन्य खरिद सम्झौता गर्ने; अनावश्यक रूपमा सामग्री, सफ्टवेयर, कच्चा पदार्थ, उपकरणलगायत खरिद नगर्ने; कुनै यन्त्र उपकरणको खरिद गर्दा सोको नियमित सञ्चालनको सुनिश्चितताको लागि आवश्यक पार्टपुर्जा तथा एक्सेसरिज केही मात्रामा मौज्जात रहने व्यवस्था मिलाउने,
- (१४) सार्वजनिक खरिद कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीले गरेका व्यवस्थाको पूर्णतः पालना गर्ने; स्वार्थको अनुकूलता र प्रतिकूलताका आधारमा सार्वजनिक खरिद नियमावली बारम्बार संशोधन गर्ने कार्य बन्द गर्ने; सार्वजनिक खरिदमा ठेक्का सम्झौताबमोजिम कार्य नभएमा खरिद कानूनको व्यवस्थाबमोजिम तत्काल कानुनी कारवाहीको प्रक्रिया सुरु गर्ने; यो व्यवस्थाको पूर्ण परिपालना नभएमा सोको जिम्मेवारी सम्बन्धित पदाधिकारीको हुने व्यवस्था मिलाउने; सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी नीति निर्माणमा ठेक्कापट्टामा संलग्न व्यक्तिहरू, बैङ्कसम्बन्धी नीति निर्माणमा बैङ्करजस्ता स्वार्थ समूह हावी हुने गरी कानून निर्माण हुने गरेको भन्ने गुनासो प्राप्त भएको सन्दर्भमा कानून निर्माण एवम् संशोधनको क्रममा स्वार्थको द्वन्द्व नहुने व्यवस्था मिलाउने,
- (१५) सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले एउटै प्रकृतिको काममा स-सानो बजेट विनियोजन गरी काम गर्दा तहगत सरकारको काममा द्विविधा भएको देखिएकाले कामको प्रकृति, बजेटको आकार र अन्य आधारमा आयोजना वर्गीकरणसम्बन्धी मापदण्ड संशोधन गरी सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले गर्ने काममा दोहोरोपन नआउने गरी कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (१६) सरकारी/सार्वजनिक निकायहरूले बजेट विनियोजन भएकै कारण केन्द्रीयस्तरबाट समेत स्वास्थ्य, सूचना प्रविधि र मुद्रणलगायतका उपकरण र सामग्रीहरू खरिद गर्ने तर, लामो समयसम्म प्रयोग नगरी राख्ने प्रवृत्ति बढेकाले सोलाई रोक्न खरिद गरिने सामग्रीको आवश्यकता, सोको उपयोगिता र सञ्चालन गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको सुनिश्चितता गरेर मात्र खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (१७) तीन तहकै सरकारका लागि एकरूपता कायम हुने गरी नेपाल सरकारको विषयगत मन्त्रालयले समन्वय गरी सार्वजनिक निर्माण तथा मर्मतको नर्म्स तर्जुमा गर्ने; निर्माण कार्यमा नवीनतम प्रविधिको प्रयोग हुने गरी स्पेसिफिकेसन र नर्म्स तयारी गर्ने; सडकको ग्राभेल, पिच, सडकको गुणस्तर, प्रत्येक वर्ष हास हुने परिमाण, टिकाउ हुने अवधि आदिको बारेमा समेत एकरूपता कायम गर्ने गरी भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयको पहलमा मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन उपयुक्त हुने,
- (१८) सार्वजनिक निकायबाट खरिद गरिने उपकरणको आपूर्तिकर्ता वा उत्पादकले उपलब्ध गराउने कम्प्रिहेन्सिभ वारेन्टीको अवधिभर कम्प्रिहेन्सिभ मेन्टेनेन्सबापत लाग्ने आपूर्तिकर्ता वा उत्पादकको खर्चको छुट्टै लागत अनुमान तयार गर्दा यसको भारसमेत उल्लेख गरी बोलपत्रको आर्थिक मूल्याङ्कनमा एकमुष्ट मूल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था गर्ने; कम्प्रिहेन्सिभ वारेन्टी अवधिसम्म कम्प्रिहेन्सिभ मेन्टेनेन्सको लागतलाई धान्न पुग्ने गरी आपूर्तिकर्ता वा उत्पादकबाट बैङ्क ग्यारेन्टी राख्ने व्यवस्था गर्ने,

- (१९) भेरिएसन अर्डर जारी गर्दा निर्माण व्यवसायीलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने गरी दररेट हेरफेर गर्ने, आइटमको परिमाण बढाउने र कम दररेट भएको आइटम घटाउने प्रवृत्ति निरुत्साहित गर्ने; भेरिएसन अर्डर जारी गर्दा आइटम जस्टिफिकेसन अनिवार्य संलग्न गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (२०) सरकारी/सार्वजनिक निकायले आयोगमा उजुरी परेपछि ठेक्का प्रक्रिया बिचमै रोक्ने, नापजाँच र मूल्याङ्कन नगर्ने, भुक्तानी रोक्ने जस्ता प्रवृत्ति देखिएको छ। आयोगमा उजुरी दिनुअघि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा, सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयमा एवम् पुनरावलोकन समितिमा उजुरी/निवेदन दिनुपर्ने प्रावधान सार्वजनिक खरिद ऐनमा रहेको छ। यसर्थ, सबै सार्वजनिक निकायबाट सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी प्रचलित कानुनी व्यवस्था अवलम्बन गर्ने र खरिद प्रक्रियाका सम्बन्धमा प्राप्त गुनासो कानुनबमोजिम अविलम्ब सम्बोधन हुने व्यवस्था मिलाउने। साथै, आयोगले गम्भीर प्रकृतिका अनुसन्धानमा किटान गरी कुनै काम नगर्ने/नगराउने भनी लिखित निर्देशन दिएको अवस्थामा बाहेक सबै कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- (२१) ठेक्का सम्झौता गर्ने आपूर्तिकर्ताको सट्टा सार्वजनिक निकायले नै प्रतीतपत्र खोली अनावश्यक दायित्व लिने अभ्यास अन्त्य गर्न आवश्यक स्पष्ट कानुनी व्यवस्था गरी अविलम्ब कार्यान्वयन गर्ने।

(च) सदाचार र नैतिक आचरण प्रवर्धन

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले सार्वजनिक निकायमा पदाधिकारी नियुक्त गर्दा योग्यता, क्षमता, पारदर्शिता, सदाचारिताजस्ता विषयलाई समावेश गरी एकरूपता कायम गर्न निश्चित मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने; सार्वजनिक जवाफदेहिताको पदमा नियुक्ति हुने पदाधिकारीहरूका लागि सदाचार र नैतिकता प्रवर्धन गर्न आवश्यक नीति तर्जुमा गर्ने,
- (२) नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) र प्रदेश सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा प्रस्ताव पेस गर्दाका बखत संविधानबमोजिम निर्वाचन, मनोनयन वा नियुक्त हुने व्यक्तिले विदेशी नागरिकता वा स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र लिए/नलिएको यकिन गर्न निज व्यक्ति स्वयम्ले सो बारे गरेको घोषणा अनिवार्य रूपमा पेस गर्न लगाउने,
- (३) सबै सार्वजनिक निकायहरूले पेसागत आचरण र अनुशासन पालनाका सन्दर्भमा संस्थागत आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (४) सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूको नैतिकता र सदाचार संस्कृति प्रवर्धनका लागि तालिम एवम् अनुशिक्षणको प्रबन्ध मिलाउने तथा सार्वजनिक निकायले नैतिक मूल्य, मान्यता र सदाचार संस्कृति प्रवर्धनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- (५) नीति नियमको पालना, सुविधा र अवसरको वितरणमा समानता, जिम्मेवारी, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र जवाफदेहितालगायतका कार्यहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (६) सार्वजनिक निकायमा निर्वाचनबाट निर्वाचित पदाधिकारीबाहेक अन्य विधिबाट नियुक्त वा मनोनित वा छनोट गरिएका पदाधिकारीहरूको विशिष्टीकृत आचारसंहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने।

(छ) सूचना प्रविधिको उपयोग

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) राज्य कोषबाट हुने दोहोरो खर्च न्यूनीकरण गर्न विभिन्न निकायहरूबाट सम्पादन हुने एकै प्रकृतिका कार्यका लागि कुनै एउटा निकायबाट एकीकृत सफ्टवेयर निर्माण गरी सबैले उपयोग तथा कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (२) सार्वजनिक निकायहरूमा विद्युतीय माध्यममा रहेका विवरणहरू अन्य निकायहरू बिच पुनः प्रयोग गर्न आवश्यक कानुनी, संस्थागत र प्रविधिगत प्रबन्ध मिलाई कुनै नागरिकको व्यक्तिगत तथा बायोमेट्रिक विवरण एक निकायले मात्र लिई उक्त विवरण अरु निकायले प्रयोग गर्न सकिने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- (३) सार्वजनिक निकायले सूचना प्रविधिसम्बन्धी प्रणाली विकास, कार्यान्वयन तथा सपोर्ट सेवा कुन हदसम्म आउटसोर्समार्फत् गराउने र कुन कुन कार्य आन्तरिक जनशक्तिबाट सम्पादन गराउने भन्ने विषयमा नेपाल सरकारबाट स्पष्ट मापदण्ड बनाई लागू गर्ने,
- (४) सूचना प्रविधिसम्बन्धी उपकरण तथा प्रणालीको नेटवर्क, डाटाबेस, सोर्स कोड, एडमिनिस्ट्रेटिभ भूमिकालगायतका विषयहरूमा आन्तरिक जनशक्तिको मात्र पहुँच हुने व्यवस्थाको सुनिश्चितता गर्ने,
- (५) हरेक उपकरण/प्रणाली खरिद गर्दा सोको सञ्चालनका लागि सहयोगी हुने प्राविधिक कागजातहरू (डाटाबेस, डिजाइन, आर्किटेक्चर, युजर क्रेडेन्सियल्स आदि) र युजर मेनुअल अनिवार्य रूपमा उपलब्ध हुने व्यवस्था गरी केही परिवर्तन भएमा उक्त कागजातहरूमा समेत आवश्यक परिमार्जन गर्नुपर्ने व्यवस्था गर्ने,
- (६) सार्वजनिक निकायले परामर्शदाता/भेन्डरबाट खरिद गरिएको सफ्टवेयरको सोर्स कोड अपडेट तथा सपोर्ट कार्य आन्तरिक जनशक्तिमार्फत् गराई डाटाको गोपनीयता कायम गर्ने, प्राविधिक समस्याको छिटो समाधान गर्ने तथा मितव्ययी बनाउने सम्बन्धमा आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने,
- (७) कतिपय निकायहरूमा सफ्टवेयर खरिद/निर्माण गर्ने तर सञ्चालनमा ल्याउन ढिलाइ गर्ने प्रवृत्ति देखिएकोले सफ्टवेयर खरिद गरेपश्चात् सोको कार्यान्वयन अनिवार्य गराउने र कार्यान्वयन भए नभएको विषयमा पारदर्शीता खुल्ने गरी सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था गर्ने,
- (८) सार्वजनिक निकायमा प्रयोगमा रहेका सूचना प्रविधि प्रणालीहरूमा प्रयोगकर्ताले गरेका हरेक कार्यलाई ट्र्याक गर्न मिल्ने गरी अडिट ट्रेलको व्यवस्था गर्ने,
- (९) सूचना प्रविधिसम्बन्धी विशेष उपकरण तथा सफ्टवेयर निर्माण/खरिद कार्यमा एकरूपताको लागि लागत अनुमान तयार गर्ने विषयमा स्पष्ट आवश्यक कानुनी व्यवस्था/मापदण्ड/नर्म्स बनाई अनिवार्य लागू गर्ने,
- (१०) सार्वजनिक निकायले निर्माण/खरिद गर्ने सूचना प्रविधिसम्बन्धी उपकरणहरू तथा सफ्टवेयरमा अपनाउनु पर्ने सेक्युरिटी फ्रेमवर्क/मिजर्स सम्बन्धमा आवश्यक मापदण्ड बनाई लागू गर्ने,
- (११) सरकारी निकायबाट सञ्चालन गरिएका सूचना प्रविधि उपकरणहरू तथा प्रणालीहरूको वार्षिक रूपमा आन्तरिक र बाह्य पक्षबाट अनिवार्य अडिट गर्नुपर्ने गरी कानुनी व्यवस्था गर्ने,
- (१२) हरेक निकायले यथार्थपरक विश्लेषण र औचित्यको अध्ययन गरेर मात्र उपयुक्त सूचना प्रणाली/प्रविधिको छनोट, निर्माण, विकास, खरिद र उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउने,

- (१३) विद्युतीय प्रणालीको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि प्रणालीमा कार्यरत कर्मचारी अन्य निकायमा सरुवा भई जाँदा अनिवार्य रूपमा प्रणालीको बरबुझारथ गर्ने तथा अर्को कर्मचारीलाई अनिवार्य रूपमा तालिम दिने व्यवस्था गर्ने,
- (१४) सेवाग्राहीहरूको भिड हुने तथा अन्य संवेदनशील निकाय/कार्यालयहरूमा अनिवार्य सिसिटिभी राख्ने तथा यसको फोटो/भिडियो भण्डारण अवधि कानूनले तोकेको समयावधिसम्म सुरक्षित राख्ने प्रबन्ध मिलाउने,
- (१५) सूचना प्रविधि प्रणालीमा प्रयोग हुने हार्डवेयरहरू जस्तै: माइक्रोप्रोसेसर वा माइक्रोकन्ट्रोलर, मेमोरी युनिट्स, स्विचेज, राउटर्स, गेटवेज, फायरवाल, मल्टिप्लेसर्स, केबल्स आदि एवम् सफ्टवेयर र सफ्टवेयर लाइसेन्सको खरिदमा अद्यावधिक गरिएको मापदण्डको प्रयोग गर्ने,
- (१६) खरिद गर्न लागिएको सिस्टम सफ्टवेयर, एप्लिकेसन सफ्टवेयर, अपरेसन एण्ड मेन्टेनेन्स सर्भिसेज तथा प्रणालीमा प्रविष्ट गरिएको कार्यालयको कारोबारसम्बन्धी डाटाको सही, पूर्ण, भरपर्दो र विश्वसनीय हस्तान्तरण गरी नियमित कारोबारबाट प्राप्त तथ्याङ्कको समुचित भण्डारण (ब्याकअप) गर्ने व्यवस्था मिलाउने; यस्तो कार्य गर्दा आवश्यक पर्ने महत्वपूर्ण सामग्रीहरूको समुचित अभिलेखीकरण (डकुमेन्टेसन) समेत गर्ने,
- (१७) एप्लिकेसन सफ्टवेयर खरिद गर्दा सोको इन्स्टलेसन प्लेटफर्म, डाटाबेस म्यानेजमेन्ट सिस्टम, डिजाइन फ्रेमवर्क, डिप्लोयमेन्ट टुल्स, सेक्युरिटी सिस्टम, युजर्स डाटा, डाटा भोल्युम, लाइसेन्स कन्डिसन्स, ब्याकअप एण्ड रिस्टोर, सर्भिस वारेन्टी वा सपोर्ट एण्ड मेन्टेनेन्ससम्बन्धी अध्ययन गरी आवश्यक विशेषता र मापदण्ड (फिचर्स एण्ड स्ट्यान्डर्ड्स) समेत यकिन गर्ने,
- (१८) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद कार्यको जडान (इन्स्टलेसन) पश्चात् आंशिक भुक्तानी गर्दा अस्थायी स्वीकृति परीक्षण (प्रोभिजनल एक्सपेक्टेन्स टेस्टिङ्) सम्पन्न गर्नुपर्ने र पूर्ण भुक्तानी गर्दा प्रणालीको निश्चित अवधिको व्यापारिक कारोबारको सञ्चालनपश्चात् अन्तिम स्वीकृति परीक्षण (फाइनल एक्सपेक्टेन्स टेस्टिङ्) सम्पन्न गर्नुपर्ने व्यवस्था अनिवार्य गरी यस्तो परीक्षण कार्यको पूर्ण अभिलेखीकरण (कम्प्लिट डकुमेन्टेसन) गर्ने,
- (१९) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि प्रणालीको सञ्चालनका लागि कार्यालय स्तरमा नै स्ट्यान्डर्ड अपरेटिङ् प्रोसिड्योर्ससम्बन्धी आवश्यक कार्यविधि र निर्देशिका बनाई लागू गर्ने; नागरिकको सेवा प्रवाहसँग सरोकार राख्ने सञ्चार तथा सूचना प्रविधि प्रणाली सञ्चालन गर्ने हरेक सार्वजनिक निकायले यस्तो प्रविधि प्रयोग गर्ने प्रत्येक कर्मचारीको कार्य विवरण, भूमिका, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व स्पष्ट हुने गरी प्रोफाइलिङ् गरी काममा लगाउने; साविक कार्यालयबाट अन्यत्र सरुवा भई जाने अवस्थामा सरुवा हुने कर्मचारीले सम्पूर्ण भौतिक तथा अभौतिक सम्पत्तिको बरबुझारथ एवम् प्रणाली सञ्चालन सम्बन्धी आवश्यक ज्ञान तथा सीप हस्तान्तरण हुने अवस्थाको सुनिश्चितता गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (२०) तीनै तहका सरकारबाट सूचना प्रविधि क्षेत्रका यन्त्र, उपकरण, सर्भर, स्टोरेज, सफ्टवेयरजस्ता मालसामान तथा परामर्श सेवाको खरिद तथा उपयोग गर्दा एकीकृत डाटा व्यवस्थापन केन्द्रबाट मापदण्ड निर्धारण गरी एकीकृत प्रणालीमा आधारित बनाउने,

- (२१) यथार्थपरक विश्लेषण र औचित्यको आधारमा उपयुक्त सूचना प्रविधि प्रणालीको छनोट, विकास, खरिद र उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउन सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको नेतृत्वमा यससम्बन्धी लागत अनुमान, निर्धारणको आधार, सोर्स कोडसम्बन्धी व्यवस्था (सम्भव भएसम्म सोर्स कोड लिने र सम्भव नभएमा सफ्टवेयरको कस्टमाइजेसन, मोडिफिकेसन र अपग्रेडेसनको प्रत्याभूति गर्ने), सञ्चालन र नियमित मर्मत सम्भारसम्बन्धी व्यवस्था संलग्न गरी शीघ्र मापदण्ड तयार गर्ने,
- (२२) तीनै तहका निकायले कार्यान्वयन गर्ने गरी राष्ट्रिय साइबर सेक्युरिटीका लागि मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (२३) विभिन्न सरकारी तथा सार्वजनिक निकायहरूले आ-आफ्नै एपहरू प्रचलनमा ल्याई दोहोरोपना देखिने तथा राज्यकोषको दक्षतापूर्ण सदुपयोग हुन नसकेको देखिएकाले यस्ता एपलगायतका डिजिटल प्लेटफर्म निर्माणको लागि राष्ट्रिय निर्देशिका निर्माण गरी एकरूपता कायम गर्ने।

(ज) निर्वाचन प्रणाली

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) राजनीतिक दलहरूले आफ्नो आम्दानी र खर्चको विवरण सार्वजनिक गर्ने व्यवस्थाको पालना गर्ने,
- (२) राजनीतिक दलहरूले आर्थिक सहयोग, चन्दा, दान वा उपहार माग्ने, लिनेजस्ता गतिविधि निरुत्साहित गर्दै भ्रष्टाचारको जोखिमलाई कम गर्ने,
- (३) निर्वाचित वा राजनीतिक रूपमा नियुक्त पदाधिकारीले नियमानुसार निर्वाचित हुँदा र राजिनामा दिँदा वा अवकाश लिँदा नियमानुसार अनिवार्य सम्पत्ति विवरण बुझाउने तथा निर्वाचनका बखत भएको खर्चसमेत निर्वाचन आयोगमा बुझाउने,
- (४) भ्रष्टाचारको कसुरमा अदालतमा विचाराधीन रहेको मुद्दाका प्रतिवादीहरू निर्वाचित हुँदा पुनः निलम्बनमा राख्नुपर्ने अवस्थाका कारण समस्या सिर्जना भएको हुँदा भ्रष्टाचार मुद्दा वा फौजदारी अभियोगमा विचाराधीन रहेको अवस्थामा उम्मेदवार हुन नपाउने गरी आवश्यक कानून संशोधन/निर्माण गर्ने,
- (५) भ्रष्टाचार वा फौजदारी कसुरको अभियोग लागेको व्यक्तिलाई राजनीतिक दलहरूले निर्वाचनमा प्रतिस्पर्धा गर्न रोक्ने गरी राजनीतिक दलसम्बन्धी कानून संशोधन गर्ने,
- (६) तत्काल खरिद गर्नुपर्ने भनी निर्वाचनको बेलामा प्रतिस्पर्धा बिना वस्तु तथा सेवा खरिद गर्दा हुने अत्याधिक खर्च कम गरी सुशासन कायम गर्न निर्वाचनसम्बन्धी कानूनमा नै निर्वाचन मिति तोक्ने गरी अविलम्ब कानुनी व्यवस्था गर्ने।

(झ) अनुदान वितरण

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) एउटै कार्यका लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट अनुदान प्रदान गरी दोहोरो तेहरो अनुदान जाने परिपाटीलाई नियन्त्रण गर्न अनुदानका कार्यक्रमहरूमा तहगत सरकारले समन्वय गर्ने,

- (२) उत्पादनमा आधारित अनुदान प्रणालीलाई प्रोत्साहन गर्दै शतप्रतिशत अनुदान दिने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने तथा लागत साझेदारी हुने गरी मात्र अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने,
- (३) अनुदानलाई आवश्यकता र औचित्यको आधारमा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र निर्धारण गरेर वस्तुनिष्ठ पारदर्शी बनाउने र अनुदान वितरण बैंकिङ प्रणालीबाट गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (४) अनुदानबाट निर्मित पूर्वाधार र भौतिक संरचनाको सदुपयोग गरी त्यसबाट बहुसंख्यक नागरिकको लाभ सुनिश्चित गर्न अनुगमन, मूल्याङ्कन एवम् पृष्ठपोषण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने,
- (५) सहकारी, निजी कम्पनी, प्रतिष्ठान र सङ्घ/संस्थाहरूलाई सोझै नगदमा अनुदान दिने कार्य बन्द गर्ने,
- (६) व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीलाई अनुदान प्रदान गर्दा उक्त अनुदानबाट समुदायलाई समेत लाभ हुने सुनिश्चित गर्ने,
- (७) सरकारी बजेटको दुरुपयोग गरी निजी जग्गामा भवन र संरचना निर्माण गर्ने, राजनीतिक दलका कार्यालय भवन निर्माण गर्ने, गैरसरकारी संस्थाका लागि जग्गा खरिद र भवन निर्माण गर्ने, निजी कामका लागि अनुदान दिने लगायतका कार्य बन्द गर्ने, व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीलाई अनुदान प्रदान गर्दा उक्त अनुदानबाट समुदायलाई समेत लाभ हुने सुनिश्चित गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (८) अन्तर-सरकारी वित्त परिषदको मिति २०८०।०१।०८ को बैठकले नेपालको संविधान र नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा भएको व्यवस्थाबमोजिम तीन तहका सरकारले गर्ने अनुदान वितरणमा दोहोरो नपर्ने गरी आयोजना/कार्यक्रम छनोट एवम् सञ्चालन गर्ने निर्णय गरेकोमा उक्त निर्णय अनिवार्य कार्यान्वयन गर्ने; यस प्रकारका अनुदान वितरणको एकीकृत कम्प्युटराइज्ड अभिलेख राख्ने व्यवस्था गर्ने,
- (९) औषधी उपचार खर्चको अधिकतम सीमा निर्धारण गरी कडा रोगहरू (क्यान्सर, मुटुरोग, मृगौलारोग, पार्किन्सन्स, अल्जाइमर्स, स्पाइनल इन्जुरी, हेड इन्जुरी र सिकलसेल एनिमिया) को लागि मात्र आवश्यक कानुन बनाई औषधी उपचार खर्च उपलब्ध गराउन उपयुक्त हुने देखिएकाले सोतर्फ आवश्यक कदम उठाउने,
- (१०) कुनै एउटा तहबाट अनुदान प्राप्त गरेको व्यक्ति/फर्म/समूह/निकायले अनुदान प्राप्त गरेपछि निश्चित अवधिसम्म पुनः अनुदान प्राप्त नगर्ने व्यवस्था मिलाउने, अनुदानलाई नतिजा/उपलब्धि र उत्पादकत्वसँग जोडेर अनुगमन गरी नतिजा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाई पटक पटक एउटै व्यक्ति र फर्मलाई अनुदान दिने/लिने कार्य निरुत्साहित गर्ने,
- (११) नेपाल सरकारले उपचार खर्च व्यहोर्ने पदाधिकारीहरूको खर्च व्यहोर्नुको सट्टा स्वास्थ्य बिमाको प्रिमियममा अनुदान साझेदारी गर्न उपयुक्त हुने।

(ज) मानव पूँजी व्यवस्थापन

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) तीनै तहका राजनैतिक पदाधिकारीले राज्यकोषबाट सेवा सुविधा दिने गरी अनावश्यक सल्लाहकार र सचिवालयमा कर्मचारी नियुक्त गर्ने कार्य बन्द गर्ने,

- (२) सबै कर्मचारीलाई स्पष्ट कार्य विवरण दिई सोअनुरूप कार्य भए नभएको नियमित अनुगमन गर्ने,
- (३) निजामती सेवा ऐनले तोकेको अवधि पूरा नहुँदै कर्मचारीको सरुवा नगर्ने र यसरी सरुवा गर्ने पदाधिकारीलाई विभागीय कारवाहीको सिफारिस गर्ने तथा सोबाट राज्यलाई पर्न जाने अतिरिक्त व्ययभार सरुवा गर्ने पदाधिकारीबाट असुलउपर गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (४) कर्मचारीको सरुवा, पदस्थापनमा अनियमितता गर्ने प्रवृत्ति देखिएको हुँदा रिक्त दरबन्दीमा नियमित पदपूर्ति तथा व्यवस्थित सरुवा प्रणालीको लागि सेवाको आवश्यकताबमोजिम न्यायपूर्ण र अनुमानयोग्य पदपूर्ति र सरुवा मापदण्ड/प्रणाली स्वीकृत गरी तुरुन्त कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (५) लामो समयदेखि स्थायी पदपूर्ति हुन नसकी करारबाट पदपूर्ति भइरहेका तर औचित्य कायम हुन नसकेका दरबन्दीहरू सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी खारेज गर्ने,
- (६) स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारी नराख्ने, स्थायी दरबन्दीबाट अपुग हुने र अस्थायी/करार दरबन्दी स्वीकृत भएको अवस्थामा मात्र करार तथा ज्यालादारीमा कर्मचारीहरू भर्ना गर्ने, व्यक्तिलाई करार वा ज्यालादारीमा राख्ने कार्य निरुत्साहित गर्दै सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमानुसार सेवा करारलाई प्रोत्साहन गर्ने,
- (७) नवप्रवेशी कर्मचारीहरूलाई पदीय जिम्मेवारी र कामकारवाहीको बारेमा अनिवार्य अभिमुखीकरणको व्यवस्था गर्ने,
- (८) निजामती सेवा ऐन तथा नियमावलीविपरीत कनिष्ठ कर्मचारीलाई निमित्त प्रमुखको जिम्मेवारी नतोक्ने, कर्मचारी सरुवा प्रणाली न्यायपूर्ण र अनुमानयोग्य बनाउन सरुवा मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,

थप नयाँ सुझाव

- (९) सरकारी र सार्वजनिक सेवा सञ्चालन गर्ने केन्द्रीय निकायले जनशक्ति व्यवस्थापन गर्दा नियुक्ति वा बढुवा हुनका लागि पेस गरेका शैक्षिक योग्यता तथा अनुभवका प्रमाणपत्रहरूको एकीकृत अभिलेख राख्ने,
- (१०) नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूमा विद्यमान रहेका सेवाका पदहरूबाट कुनै विषयमा कार्यसम्पादन हुन नसक्ने अवस्थामा मात्र विशेषज्ञलाई आवश्यकताको आधारमा सल्लाहकारको रूपमा नियुक्ति गर्ने,
- (११) राजनीतिक पदाधिकारीको स्वकीय सचिव र सचिवालयका कर्मचारी नियुक्ति तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी कानूनमा स्पष्टता हुने गरी परिमार्जन गर्ने; स्वकीय सचिव, सचिवालय र सल्लाहकारहरूको व्यावसायिक भूमिका, आवश्यकता र औचित्य सिद्ध हुने गरी आवश्यक सुधार गर्ने; पदाधिकारीको स्वकीय सचिवालय मन्त्रालय/निकायमा नराख्ने व्यवस्था मिलाउने।

(ट) प्राकृतिक स्रोतको उपयोग

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) प्राकृतिक स्रोत र साधन, खानी र खनिजजन्य पदार्थको अनुसन्धान, अन्वेषण, उत्खनन तथा संरक्षण, आन्तरिक आयको ठेक्का र राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धमा प्रदेश र स्थानीय तहहरूबाट

- फरक फरक अभ्यास भएको देखिएकाले सङ्घीयताको भावनाअनुरूप सबै तहका सरकारको भूमिका स्पष्ट हुने गरी नेपाल सरकारले कानून तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने,
- (२) सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो स्वामित्वमा रहेका सम्पत्तिहरूको बिक्री, भाडा आदिमार्फत् आन्तरिक आय आर्जन गर्ने सम्बन्धमा कानुनी व्यवस्था गर्ने तथा सम्बन्धित विज्ञहरू समेतको परामर्श लिई त्यसबाट वास्तविक आय आर्जन के कति हुन सक्छ सोको यकिन गरेर मात्र बिक्री ठेक्काको न्यूनतम रकम तोकी सम्बन्धित बैठकको निर्णयहरूबाट पारित गर्ने गराउने,
 - (३) प्राकृतिक स्रोत र साधनको बिक्री वितरणबाट प्राप्त आय नगर/गाउँ सभा/कार्यपालिकाको निर्णयको आधारमा छुट मिनाहा गर्ने कार्य बन्द गर्ने,
 - (४) प्रदेश सरकारले जारी गरेको नदीजन्य पदार्थ व्यवस्थापन कार्यविधिअनुसार वातावरणीय अध्ययन गर्ने, कार्य योजना बनाउने, अनुमति दिने, घाट गद्दीको व्यवस्थापन गर्ने, प्रभावकारी अनुगमन गर्ने गराउने लगायतका प्रावधानहरू पूरा गरेर मात्र नदीजन्य पदार्थको व्यवस्थापन गर्ने,
 - (५) प्रचलित ऐन/नियम/कानूनबमोजिम उठाउनुपर्ने कर/राजस्व/रोयल्टी/दस्तुर तोकिएको समयमै उठाउने,
 - (६) प्राकृतिक स्रोत साधन विशेष गरी नदीजन्य पदार्थ र खनिज तथा खानीजन्य पदार्थको उत्खनन र बिक्री वितरण गर्दा कानूनले तोकेको मापदण्ड पूरा गरेर मात्र आय ठेक्काको कार्य अगाडि बढाउने,
 - (७) मापदण्डविपरीतका खानी उद्योगहरू सञ्चालन नगर्ने/नगराउने,
 - (८) स्थानीय तहको क्षेत्रभित्र सञ्चालित खानी उद्योगहरूले खानी उत्खनन अनुमतिपत्रमा उल्लेखित सर्त पालना गरे नगरेको अनुगमन गरी सर्त पालना नगरेको पाइएमा प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही गर्ने तथा कानूनले तोकेको निकायमा कारबाहीका लागि लेखी पठाउने,
 - (९) स्थानीय तहले नदीजन्य पदार्थको बिक्री वितरण गर्दा घाटगद्दी नगरी खोला नदीबाट सोझै बिक्री वितरण गर्ने गरेको देखिएकाले घाटगद्दी, स्टक प्रमाणित गरेर मात्र बिक्री वितरण गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (१०) राष्ट्रिय निकुञ्ज र वन क्षेत्रबाट बग्ने नदीबाट ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा आदि नदीजन्य पदार्थ अनन्तकालसम्म निकाल्दा सो क्षेत्रका नदी/खोलाको सतहमा अधिक उकास हुने र सोको कारण नदी/खोलाभन्दा बाहिर पानीको ओभरफ्लो भई पुल-पुलेसा, सडक, बस्तीसमेतमा असर पुऱ्याउने हुँदा त्यसको नियन्त्रणका लागि अधिक उकास भएका नदी/खोलाबाट नदीजन्य पदार्थ कति निकाल्ने भन्ने विषयमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय, सम्बन्धित मन्त्रालय र स्थानीय तहसमेतको सहमति र सहकार्यमा सोको व्यवस्थापन गर्ने गरी एक मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (११) विभिन्न सरकारी निकायहरूले अनधिकृत रूपमा वन क्षेत्रमा खेलमैदान, सामुदायिक भवन, मठ-मन्दिर, गुम्बा, पर्यटकीय संरचनालगायतका निर्माणजन्य कार्य गर्ने गरेकाले वन क्षेत्रभित्र नियमानुसार जग्गा प्राप्ति गरेपश्चात् मात्र त्यस्ता संरचना निर्माण गर्ने,
- (१२) पुराना भई सडो गलेर जाने रुखहरूको उपयोग गरी रोयल्टी सङ्कलन गर्ने व्यवस्था गर्ने; देशभरिको सार्वजनिक वन क्षेत्रलाई वातावरणीय क्षतिको विश्लेषणका आधारमा विभिन्न ब्लकमा

विभाजन गर्ने; वातावरणीय क्षति नहुने गरी एक पटकमा केही ब्लकको मात्र पुराना रुखहरू काटेर नयाँ रुख रोप्ने नीति अवलम्बन गर्ने,

- (१३) वन क्षेत्रको जग्गा कानुनविपरीत लिजमा दिने, जग्गाको हक भोग नलिई सार्वजनिक निर्माण गर्ने, तोकिएको मापदण्ड र सर्तविपरीत खानी सञ्चालन गर्नेजस्ता कार्य तत्काल रोक्ने। यस सम्बन्धमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय र खानी विभागले आवश्यक मापदण्ड तयार गरी कार्यन्वयनमा ल्याउने।

(ठ) सार्वजनिक संस्थान र सम्बन्धित मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) समस्याग्रस्त, घाटामा रहेका, लामो समयदेखि बन्द भएका, निजीकरण गरिएका तथा खारेज नगरिएका संस्थानहरूका सम्बन्धमा सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन र फरफारक गरी सञ्चालन, व्यवस्थापन, बन्द, मर्जर वा खारेजी जे गर्नुपर्ने हो, सम्बन्धित मन्त्रालयको सिफारिसमा नेपाल सरकारले तुरुन्तै निर्णय लिन उपयुक्त हुने,
- (२) सार्वजनिक संस्थानहरूमा विस्तृत अध्ययनबाट जनशक्ति योजना तयार पारी अनावश्यक कर्मचारी घटाउने, कानुनविपरीत राजनीति गर्ने, काम नगर्ने कर्मचारीलाई कानुनी कारबाहीको दायरामा ल्याउने तथा कर्मचारी सुरूवा, बढुवालाई स्वचालित बनाउने व्यवस्था मिलाउने
- (३) सार्वजनिक संस्थानमा विद्यमान निम्नलिखित लगायत अन्य आर्थिक अनियमितता र विकृतिलाई सम्बन्धित मन्त्रालय र सञ्चालक समितिले निर्णय गरी तत्काल रोक्ने:
- क. आफ्नो संस्थाको उत्पादित वस्तु तथा सेवा आफ्नै कर्मचारी र सञ्चालकलाई निशुल्क उपलब्ध गराउने,
- ख. निरन्तर नाफा घटिरहेको अवस्थामा समेत कर्मचारीको सेवा सुविधा वृद्धि गरिरहने,
- ग. सञ्चित नोक्सानी (क्युमुलेटिभ लस) मा भएका संस्थाले समेत निश्चित वर्षमा भएको मुनाफाको आधारमा मात्र पनि बोनस वितरण गर्ने,
- घ. कर्मचारी अवकाश भएपछि र सञ्चालकको जिम्मेवारीबाट हटिसकेपछि पनि सम्बद्ध संस्थाबाट निश्चित अवधिसम्म सेवा सुविधा लिइरहने,
- ङ. संस्थाका आन्तरिक कर्मचारीले मात्र संस्थाको नियमित कार्यसम्पादन गर्दा समेत विभिन्न समिति बनाई बैठक भत्ता खाने,
- च. अर्थ मन्त्रालयको कार्यञ्चालन निर्देशिकाविपरीतका सेवा सुविधा लिने,
- छ. अर्थ मन्त्रालयको सहमतिबेगारै संस्थाका कर्मचारी र सञ्चालकको सेवा सुविधा वृद्धि गर्ने,
- ज. सञ्चालक समितिका पदाधिकारीलाई समेत पूर्णकालीन सवारीसाधन, ड्राइभर र इन्धन उपलब्ध गराउने,
- झ. संस्थाको वार्षिक उत्सवको नाममा कर्मचारीलाई ग्रेड वृद्धि, वार्षिक उत्सव भत्तालगायतका अनावश्यक सेवा सुविधा प्रदान गर्ने,
- ञ. कर्मचारीलाई विभिन्न भत्ता र सुविधा वितरण गर्दा संस्थाको व्यावसायिक आम्दानीभन्दा अन्य आम्दानी (नन-अपरेटिङ इनकम) लाई समेत गणना गर्ने,

- ट. कर्मचारीलाई विभिन्न शीर्षकका सेवा सुविधा तय गर्दा आफ्नो संस्थाको आर्थिक हैसियतलाई भन्दा अन्य संस्थामा विद्यमान सेवा सुविधा भित्र्याउन र रकम बढाउन संस्थाबिच होडबाजी गर्ने,
- ठ. कर्मचारीलाई ट्रेड युनियनको सिफारिसमा जथाभावी बिना औचित्य ट्रेड युनियन काज र बिना भत्ता काजजस्ता सुविधा दिई ठुलो सङ्ख्यामा कर्मचारीले बिना काम संस्थामा सेवा सुविधा लिइरहने, यस्ता ट्रेड युनियन काज र बिना भत्ता काजमा भएको अवधिमा समेत नियमित पाउने भत्ता जस्तै: खाजा, यातायात, प्रोत्साहन भत्ता सञ्चित बिदाको रकम आदि भुक्तानी दिइरहने,
- ड. आवश्यकता र बिना औचित्य वैदेशिक भ्रमण गर्ने,
- ढ. स्वीकृत दरबन्दीभन्दा बाहिर गई ठुलो सङ्ख्यामा अनावश्यक रूपमा करार तथा ज्यालादारीमा कर्मचारी भर्ना गर्ने,
- ण. आवश्यकता नहुँदा नहुँदै व्यवस्थापन सल्लाहकार, कानुनी सल्लाहकार, सञ्चार विज्ञजस्ता अनावश्यक सेवा लिने।

थप नयाँ सुझाव

- (४) निजी क्षेत्रसँग प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने सार्वजनिक संस्थानको कामको प्रकृतिको आधारमा खरिदसम्बन्धी फरक व्यवस्था गरी सार्वजनिक संस्थानलाई प्रतिस्पर्धी बनाउने वातावरण तयार गर्ने,
- (५) सार्वजनिक संस्थानहरूले आफ्नो व्यावसायिक कार्यसम्पादन, आर्थिक तथा वित्तीय क्षमता, कार्यप्रकृति, आवश्यकता र औचित्यको आधारमा भविष्यको दायित्वको उचित व्यवस्थापन गरेर मात्र कर्मचारीहरूलाई थप सेवा, सुविधा, लाभांश, आदि दिने व्यवस्था मिलाउने,
- (६) लेखापरीक्षण बक्यौता रहेका सार्वजनिक संस्थानहरूले सबै बक्यौता लेखापरीक्षण समयमै सम्पन्न गरी आर्थिक उत्तरदायित्व निर्वाह गर्ने, संस्थानहरूमा रहेको बेरुजु फछ्छौटमा तदारुकता देखाई शुन्य बेरुजु गराउने; नियामक निकाय तथा तालुक मन्त्रालयले नियमित लेखापरीक्षण नगर्ने संस्थानहरूलाई वित्तीय तथा प्रशासनिक कडाइ गरी कारवाही गर्ने; त्यस्ता संस्थानको कार्यकारी प्रमुखलाई आर्थिक तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धमा कानुनबमोजिम जिम्मेवार बनाउने,
- (७) सार्वजनिक संस्थानमा रहेका खरिद कार्यमा प्रतिस्पर्धा सीमित तुल्याउने गरी स्पेसिफिकेसन तयार गर्ने, आयोजना टुक्रा-टुक्रा पार्ने, बल्क बन्डल खरिद गर्ने गरी टेन्डर गरेर स्थानीय र नेपाली आपूर्तिकर्ता/उत्पादकले प्रतिस्पर्धामा सहभागी हुन नसक्ने जस्ता बेथितिको अन्त्य गर्दै सबै सार्वजनिक निकायहरूले प्रत्येक खरिद कार्यलाई पारदर्शी र प्रतिस्पर्धी बनाउने।

५.३.२ निकायगत सुझावहरू

(क) प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

आयोगको ३४औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्, प्रदेश मन्त्रिपरिषद् एवम् गाउँ/नगर कार्यपालिका वा सभाबाट दैनिक तथा प्रशासनिक कार्यहरूलाई समेत नीतिगत भनी कानुनबमोजिम मन्त्रालय, विभाग, सचिवालयस्तरबाटै निर्णय हुनुपर्ने विषयसमेत मन्त्रिपरिषद्, प्रदेश मन्त्रिपरिषद् वा स्थानीय

सभाबाट निर्णय गराउने कार्य तत्काल बन्द गर्ने, कानुनले जुन निकाय वा पदाधिकारीबाट निर्णय हुनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ, सोही निकाय वा पदाधिकारीबाट नै निर्णय हुने व्यवस्था मिलाउने,

- (२) सार्वजनिक संस्थान, अन्य सरकारी र सङ्गठित संस्था वा निकायहरूले कर्मचारी विनियमावली तर्जुमा नगर्ने तथा मौजुदा विनियमावलीको समसामयिक संशोधन नगरी करारबाट जनशक्ति पदपूर्ति गर्ने गरेको पाइएकाले कर्मचारी विनियमावलीको व्यवस्था गर्ने तथा मौजुदा विनियमावलीलाई समसामयिक बनाएर मात्र कर्मचारी भर्ना गर्ने,
- (३) राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रबाट हुने प्राविधिक परीक्षणको गुणस्तर र विधिमा आवश्यक सुधार गरी परीक्षणको दायरा विस्तार गर्ने,
- (४) सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले सार्वजनिक निकायबाट सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीको कार्यान्वयनका क्रममा देखा परेका द्विविधा सम्बन्धमा माग भई आएका राय, सुझाव र परामर्शहरू समयमा नै उपलब्ध गराउने; खरिद कानुनको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्न आवश्यकताअनुसार कानुनमा संशोधन वा परिमार्जनको प्रक्रिया अगाडि बढाई सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी राय, सुझाव, परामर्शहरू र विशेषज्ञ सेवा समयमा दिन सकिने गरी व्यवस्था मिलाउने,
- (५) सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी मौजुदा कानुनमा रहेका क्लिष्टता, जटिलता र अस्पष्टताहरू हटाई खरिद कानुन कार्यान्वयनमा सहजीकरणका लागि सार्वजनिक खरिद मार्गदर्शन (निर्देशिका) तत्काल तयार गरी प्रकाशन गर्ने,
- (६) सार्वजनिक खरिद कार्यमा प्रयोग हुने विभिन्न फाराम, बोलपत्रसम्बन्धी कागजातहरूलाई नेपाली र अङ्ग्रेजी दुवै भाषामा तयार गरी सार्वजनिक खरिद कार्यलाई सहजीकरण गर्ने,
- (७) सार्वजनिक खरिद गर्दा प्रोभिजनल सम आइटम्समा समावेश गर्नुपर्ने विषयवस्तुको सम्बन्धमा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयबाट कार्यविधि नै बनाएर यकिन गर्ने,
- (८) टेन्डर प्रक्रियामा सहभागी हुनका लागि कानुनले तोकिदिएका अन्य कागजातहरूको अतिरिक्त कम्पनीहरूले कम्पनी दर्ता गर्दाको बखत कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ४६ को उपदफा (१) अनुसार तयार गरिएको शेयरधनी र डिबेन्चरवालाको दर्ता किताबको प्रमाणित प्रतिलिपिसमेत अनिवार्य रूपमा संलग्न गराउने कानुनी व्यवस्था प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले गर्ने र सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने,
- (९) प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले समेत अनिवार्यरूपमा सङ्घीय सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली पालना गर्नुपर्ने गरी सार्वजनिक खरिद ऐनको दफा ७४ मा अविलम्ब संशोधन गर्ने,
- (१०) राष्ट्रिय सदाचार नीति यथाशीघ्र तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (११) नेपाल सरकारको घोषणाबाट खारेजी गर्ने वा गाभिने भनिएका विभिन्न निकाय एवम् संस्थाहरूका सम्बन्धमा संस्था, संरचना, कानुन, जनशक्ति, कार्यजिम्मेवारी र सेवा प्रवाहजस्ता आधार लिई दुरगामी प्रभावसमेत मूल्याङ्कन गरी यथाशीघ्र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने,
- (१२) विदेशी गैरसरकारी संस्थाबाट प्राप्त निमन्त्रणाको आधारमा भ्रमण गर्दा सार्वजनिक निकायको स्रोतको उपयोग नगर्ने/नगराउने, अन्तर्राष्ट्रिय सङ्गठनबाट आयोजना हुने बैठकमा मुलुकको

- प्रतिनिधित्व हुनुपर्ने विषयमा एवम् कुनै अत्यावश्यक कामका लागि वैदेशिक भ्रमणमा मनोनयन गर्नुपरेमा अर्थ मन्त्रालयको पूर्वसहमति लिई मनोनयन गर्ने/गराउने व्यवस्था मिलाउने,
- (१३) सार्वजनिक निकायबाट सम्पादन भएका कामकारवाहीको अनुगमन प्रभावकारी हुन नसकेको सन्दर्भमा अनुगमन संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउने तथा अनुगमनबाट प्राप्त सुझावसहितको प्रतिवेदनलाई नतिजामूलकरूपमा कार्यतालिकासहित सुधार योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने, सुधारका कार्य हुन नसकेको देखिएमा सम्बन्धित निकाय/कार्यालय प्रमुखबाट जिम्मेवार कर्मचारी र पदाधिकारीलाई नियमानुसार सजग गराउने तथा विभागीय कारवाही गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (१४) सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले इलेक्ट्रोनिक गभर्नेन्ट प्रोक्चुरमेन्ट (इजिपी) का लागि दर्ता भएका निर्माण व्यवसायी वा परामर्शदाताहरूको कारोबार तथा अनुभवको विवरण र विज्ञ/प्राविधिकको बायोडाटा इन्ट्री तथा अपडेट गर्ने प्रणालीको व्यवस्था मिलाउने; इजिपीमार्फत् प्रतिस्पर्धामा संलग्न हुने फर्मको मूल्याङ्कनका लागि आवश्यक कागजात तथा विवरण सोही प्रणालीबाट मात्र लिन सक्ने व्यवस्था गर्ने,
- (१५) बोलपत्रदाताले बोलपत्र पेस गर्न पाउने अन्तिम समयमा इ-बिडिड प्रणाली नचल्ने, ढिलो हुने, बोलपत्र पेस गर्न नसकिने, प्रणालीमा अनधिकृत पहुँच भई खरिद प्रक्रियामा स्वार्थ बाझिने गरी मिलेमतो हुने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको इलेक्ट्रोनिक गभर्नेन्ट प्रोक्चुरमेन्ट सिस्टम (इजिपिएस) लाई अपग्रेड गर्ने।

(ख) अर्थ मन्त्रालय

आयोगको ३४औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) नेपाल सरकारको बजेट विनियोजनमा बृहत्तर सार्वजनिक हित र उच्चतम विनियोजन दक्षता सुनिश्चित हुने गरी स्वीकृत मापदण्ड र खर्चको प्राथमिकताको आधारमा मात्र सार्वजनिक साधन स्रोतको परिचालन तथा बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (२) बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको कर्जा प्रवाह तथा लिलाम प्रक्रियामा देखिएको अनियमिततालाई नियन्त्रण गर्ने,
- (३) अनौपचारिक आर्थिक क्रियाकलापलाई करको दायरमा ल्याई राजस्वको आकार फराकिलो बनाउने,
- (४) भन्सार मूल्याङ्कन प्रणालीलाई वास्तविक कारोबार मूल्यमा आधारित यथार्थपरक बनाउने व्यवस्था मिलाउने,
- (५) राजस्व व्यवस्थापनसम्बन्धी विभिन्न प्रणालीहरू परामर्शदातासँग मात्रै निर्भर हुँदा राजस्व व्यवस्थापनमा जोखिम हुन सक्ने देखिएकाले क्रमशः आन्तरिक जनशक्ति विकास गर्ने र आफैं प्रणाली सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
- (६) नेपाल राष्ट्र बैङ्कले हुण्डी, क्रिप्टोकरेन्सीलगायतका अवैध कारोबार नियन्त्रणको लागि नेतृत्व लिने तथा विप्रेषणको आप्रवाह बैङ्किङ प्रणालीमार्फत् हुने व्यवस्थाका लागि आवश्यक कार्य गर्ने, राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई विभिन्न बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको प्रणालीसँग आवद्ध गर्ने विषयमा अध्ययन गरी एकीकृत प्रणालीको विकास गर्न सहजीकरण गर्ने,

- (७) नगदरहित कारोबारलाई प्रोत्साहित गर्ने, एकीकृत खाता मात्र कारोबार हुने गरी प्रणाली विकास गर्ने तथा एउटा व्यक्तिको कुनै एउटा निकायको आवश्यक विवरणमा अन्य निकाय वा सम्बन्धित संस्थाको समेत पहुँच हुनसक्ने गरी आवश्यक कानुनी, संरचनागत र प्रविधिगत व्यवस्था मिलाई दोहोरोपना हटाउने, सबैखाले कारोबार बैङ्किङ प्रणालीमार्फत् हुने गरी आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने,
- (८) भ्रष्टाचारको बहुआयामिक प्रवृत्ति पहिचान र नियन्त्रणका लागि वित्तीय जानकारी इकाइको सबलीकरण र जीओएएमएल सफ्टवेयरको उपयोग विस्तार गर्ने तथा विदेशी मुद्रा कारोबारको सीमा तोक्ने,
- (९) कुनै कम्पनी वा संस्थाको प्राथमिक शेयर (आइपीओ) निष्काशन गर्दा धितोपत्र बोर्डले उक्त कम्पनी वा संस्थाका सबै वित्तीय एवम् व्यवस्थापकीय पक्षको वस्तुपरक अध्ययन गरेर मात्र अनुमति दिने, सो क्रममा धितोपत्रको रेटिङ्ग निर्धारण वस्तुपरक भए नभएको अनुगमन गर्ने, धितोपत्रको प्रिमियम मूल्य निर्धारण गर्दा आर्थिक चलखेलको गुञ्जायस देखिएकाले उपयुक्त र विश्वसनीय मूल्याङ्कन विधिबाट धितोपत्र निष्काशन गर्न प्राथमिकता दिने,
- (१०) सबै बिमा कम्पनीहरूमार्फत् हुने जीवन र निर्जीवन बिमाको विवरण एकीकृत प्रणालीमार्फत् प्राप्त गर्न सक्ने प्रणालीको विकास गर्ने,
- (११) धितोपत्रको दोस्रो बजारबाट लगानीकर्ताहरूले शेयर/डिबेन्चर वा सामूहिक लगानी कोषको इकाइ (म्युचुअल फन्ड युनिट) खरिद गर्दा लगानीकर्ताहरूको बैङ्कमा रहेको खातामा खरिदका लागि आवश्यक रकम उपलब्ध भएको यकिन भएपश्चात् मात्र खरिदको कारोबार सम्पन्न हुने आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- (१२) आन्तरिक राजस्व विभागले विद्यमान कर परीक्षण प्रणालीलाई पुनरावलोकन गरी कर परीक्षणलाई सूचना प्रविधिमा आधारित, बढी प्रदर्शनीय प्रभाव पर्ने, कर परीक्षण गर्ने कर्मचारी र व्यापारीबिचको मिलेमतो अन्त्य गरी व्यापारीबाट वास्तविक कर दाखिला र कर अधिकृतबाट यथार्थ कर निर्धारण हुने व्यवस्था मिलाउने,
- (१३) भन्सार विभागमा प्रयोगमा रहेका अटोमेटेड सिस्टम फर कस्टम्स डाटा (आसिक्युडा) र नेपाल नेसनल सिङ्गल विन्डो सिस्टम (एनएनएसडब्ल्यू), राजस्व अनुसन्धान विभागमा प्रयोगमा रहेको भेहिकल एण्ड कन्साइनमेन्ट ट्र्याकिङ सिस्टम (भिसिटिएस) तथा आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रयोगमा रहेको इन्टिग्रेटेड ट्याक्स सिस्टम (आइटिएस) जस्ता विद्युतीय प्रणालीलाई अद्यावधिक र एकआपसमा आबद्ध गरी एकीकृत रूपमा सञ्चालनमा ल्याउने, भन्सार जाँचपास भएका सामान तत्काल भीसीटीएसमा प्रविष्टि गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (१४) सालबसाली आर्थिक ऐनबाट आयकर ऐन, भन्सार ऐन, मूल्य अभिवृद्धि कर ऐनजस्ता ऐनका सारभूत विषयमा संशोधन गर्ने व्यवस्थामा पुनरावलोकन गर्ने; नागरिकलाई करको दायित्व सिर्जना गर्ने वा कर छुट दिने जस्ता महत्त्वपूर्ण विषय सार्वभौम संसद्को नियमित विधायिकी प्रक्रियाबाट मात्र गर्दा बढी प्रभावकारी र कानूनसङ्गत हुने,
- (१५) अर्थ मन्त्रालयले वैदेशिक सहायताको सम्झौता गर्दा खपत हुने सामानको मास्टर लिस्टबाट राजस्व छुट दिने व्यवस्थामा पुनरावलोकन गरी यस्ता मालवस्तुको आयात गर्दा लाग्ने राजस्व आयोजनाको बजेटबाट नै भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने,

(१६) भन्सार विन्दु, सीमा नाका तथा आन्तरिक बजारबाट हुने राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले अविलम्ब स्पष्ट क्रियाकलाप, समयसीमा र जिम्मेवारी किटान गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण कार्ययोजना तर्जुमा गरी तत्कालै कार्यान्वयनमा ल्याउने।

थप नयाँ सुझाव

- (१७) शेयरमा हुने लगानीमार्फत् सम्पत्ति शुद्धीकरण हुनसक्ने देखिएकाले निश्चित रकमभन्दा माथिको रकममा सम्पत्तिको स्रोत पुष्टि गर्ने प्रबन्ध गर्ने,
- (१८) शेयर निष्काशन गर्ने कम्पनी, क्रेडिट रेटिङ गर्ने कम्पनी, प्रत्याभूतिकर्ता कम्पनी र सार्वजनिक निष्काशनको स्वीकृति दिने पदाधिकारीबिच स्वार्थको द्वन्द्व नहुने अवस्था सुनिश्चित गर्ने,
- (१९) नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेड (नेप्से) ले सञ्चालन गर्ने प्रणालीमा अनधिकृत एक्सेससमेत दिई मिलेमतो गरी शेयर बजार प्रभावित पार्ने कार्य नियन्त्रण गर्ने,
- (२०) बिमा व्यवसायमा हाल अधिकांश क्षेत्रमा ट्यारिफ प्रणाली लागू भएकोमा विस्तृत अध्ययन गरी वैज्ञानिक रूपमा वर्गीकरण गर्ने,
- (२१) लामो समयदेखि लेखापरीक्षण नभएका सरकारी बिमा कम्पनीहरूले अविलम्ब लेखापरीक्षण गराउने,
- (२२) जीवन तथा निर्जीवन बिमाको भुक्तानी प्रक्रिया सरलीकृत गरी वास्तविक पीडितले रकम प्राप्त गर्ने व्यवस्था गर्ने,
- (२३) करदाताको कारोबारलाई आन्तरिक राजस्व विभागबाट प्रत्यक्ष अनुगमन गर्न केन्द्रीय बिजक अनुगमन प्रणाली (सिबिएमएस) को सीमा विस्तार गर्ने,
- (२४) दोहोरो करमुक्ति सम्झौता (डिटिएए) भएका देशसँग पनि इ-इन्भ्वाइसिडका तथ्याङ्क प्रयोग गर्न सकिने गरी समझदारी (एमओयू) गर्ने,
- (२५) नक्कली बीजक प्रयोगलाई नियन्त्रण गर्न सेन्ट्रल बिलिङ सफ्टवेयर प्रणाली बनाई लागू गर्ने,
- (२६) बियर र स्पिरिट उत्पादक फ्याक्ट्रीमा फलोमिटर लगाउने; गुट्खा र सुर्तीका पाउचमा सिलसिलेवार नम्बरसहित क्युआर कोडबाट नियन्त्रण गर्ने; तयारी गुट्खा र सुर्ती आयातमा प्रतिबन्ध लगाउने,
- (२७) न्यून बिजकीकरण रोक्न भन्सार मूल्याङ्कनका क्रममा गुड्स एण्ड सर्भिसेज ट्याक्स (जिएसटी) का तथ्याङ्क प्रयोग गर्न भारतसँग समझदारी (एमओयू) गर्ने,
- (२८) गैर-करको अभिलेखलाई स्वचालित प्रणालीमा लैजान यससम्बन्धी एकीकृत गैर-कर प्रणाली (आइएनटिएस) सम्बन्धी सफ्टवेयर निर्माण गर्ने,
- (२९) सबै राष्ट्रसेवकले सरकारी प्रणालीबाट प्राप्त गर्ने सबै खालका भुक्तानीहरूलाई कर प्रणालीमा अनिवार्य रूपमा प्रविष्ट गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कडाइका साथ लागू गर्ने।

(ग) उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) उद्योग, कारखानाबाट उत्पादन भएको फोहर पानी फिल्टर नगरी सिधै खोला/नदीमा मिसाउने कार्यलाई कडाइका साथ नियन्त्रण गर्ने,

- (२) स्वदेशी तथा आयातित वस्तुको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न विश्वसनीय परीक्षणको व्यवस्था मिलाउने; गुणस्तर परीक्षणका लागि खाद्य प्रविधि नियन्त्रण र गुणस्तर तथा नापतौल विभागको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने; प्रयोगशालाहरूको नियमन, मेशिन उपकरणहरूको क्यालिब्रेसन र प्रयोगशालाहरूको एक्रिडिटेशनलाई प्राथमिकता दिने,
- (३) नेपाल सरकारले आयातमा रोक लगाएका वस्तुहरू गैरकानुनी तरिकाले आयात र बिक्री वितरण हुनबाट रोक्न सुक्ष्म निगरानी र अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने,
- (४) जुन निकायले वस्तु वा सेवाको उत्पादनको अनुमति प्रदान गर्ने हो, सोही निकायले नै उक्त वस्तु वा सेवाको प्रारम्भिक गुणस्तर परीक्षणका लागि अनिवार्य अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (५) सुन, हिरा, मोतिजस्ता बहुमूल्य वस्तु आयात तथा खरिद बिक्री गर्दा प्रभावकारी प्रविधिको प्रयोगमार्फत् अनुगमन र अभिलेख व्यवस्थित गर्ने,
- (६) बजार अनुगमन कार्यलाई वैज्ञानिक, व्यवस्थित र व्यावसायिक बनाउन वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभाग, प्रदेश सरकार, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अन्य निकाय तथा स्थानीय तहविच कार्यजिम्मेवारी, अधिकारक्षेत्र तथा क्षमताका आधारमा आवश्यक कार्य विभाजन गरी बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउने,
- (७) औद्योगिक क्षेत्रको जग्गा उद्योग खोल्न सस्तोमा भाडामा लिने र उद्योग स्थापना नगरी नेपाल सरकार कम्पनी रजिस्ट्रारको स्वीकृति नलिई बढी मूल्यमा पटक पटक पुनः भाडामा लगाउने कार्य नगर्ने; औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापनलाई चुस्त, पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउने,
- (८) कम्पनी स्थापना भएपछि सो कम्पनीले कारोबार गरे नगरेको, आय/व्यय विवरण बुझाए/नबुझाएको लगायतका विषयमा अनुगमन गर्ने,
- (९) खानी तथा भूगर्भ विभागले खानी उत्खननको अनुमति दिएपश्चात् उत्खननको परिमाण, वातावरणीय प्रभाव विश्लेषण (इआइए) र प्रारम्भिक वातावरणीय मूल्याङ्कन (आइइइ) प्रतिवेदनको कार्यान्वयनलगायतका विषयमा प्रभावकारी अनुगमन गर्ने,
- (१०) इन्धन ओसारपसार, भण्डारण तथा वितरणमा हुन सक्ने सम्भावित चुहावट, मिसावट तथा आर्थिक हानि, नोक्सानी नियमन र नियन्त्रण गर्न नियामकीय भूमिकालाई सशक्त बनाउने,
- (११) नेपालमा खपत हुने इन्धन, यसको मौज्जात, भण्डारण तथा वितरणलाई व्यवस्थित गर्न नेपाल आयल निगमले पर्याप्त मौज्जात रहने व्यवस्था मिलाउने तथा नियामकीय भूमिकालाई सशक्त बनाउने।

थप नयाँ सुझाव

- (१२) नयाँ फर्म वा कम्पनी दर्ता गर्दा वा सञ्चालन भइरहेको फर्म वा कम्पनीको उद्देश्य वा कारोबार थप गर्दा व्यवसायको नाम र कारोबारको प्रकृति अमिल्दो भई आम नागरिक, उपभोक्ता र नियमनकारी निकायलाई भ्रम सिर्जना भएकाले यस्तो भ्रम नहुने गरी व्यवसायको नाम र कार्यप्रकृतिविच आवश्यक तादात्म्यता मिलाउने,
- (१३) खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको जग्गाजमिन लगायतका सम्पत्तिको एकीकृत विद्युतीय अभिलेख तयार गर्ने; सम्पत्तिको व्यावसायिक उपयोग गरी खाद्य व्यवस्था तथा व्यापारमा सरकारी भूमिका पुष्टि हुने गरी सुपथ मूल्य व्यापारिक केन्द्रलगायतका संरचना स्थापना गरी बजारमा खाद्यवस्तुको सुलभ आपूर्ति र बजार नियमन सुनिश्चित गर्ने,

- (१४) नेपाल पारवहन तथा गोदाम कम्पनी लिमिटेडको स्वामित्वमा भारतमा रहेको चल अचल सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने,
- (१५) औद्योगिक व्यवसाय ऐनको अनुसूची-१ मा रहेका उद्योगको दर्ता अनुमति तथा नवीकरण प्रक्रिया पारदर्शी तुल्याउने।

(घ) ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय

आयोगको ३४औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) विद्युत विकास विभागबाट सर्वेक्षण अनुमतिपत्र प्रदान गर्दा विद्युत आयोजनाको अनुमतिपत्रसम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ को पूर्ण परिपालना गर्नुका साथै देहायको तथ्य र आधारहरूलाई समेत सम्बोधन हुने गरी विद्युत आयोजनाहरूको सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्नका लागि व्यवस्था गर्ने:
- क. सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको लागि निवेदनका आधारमा प्रारम्भिक अध्ययन प्रतिवेदन (डेस्क स्टडी रिपोर्ट) मा मात्र सीमित नरही प्रस्तावित आयोजनाको स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदनसमेतलाई आधार लिई क्षमताको वास्तविकता आँकलन गरेर मात्र सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिने कार्यविधि अवलम्बन गर्ने,
- ख. चार्टर्ड एकाउन्टेन्टको प्रतिवेदनका आधारमा मात्र गरिने गरिएको नेटवर्थको मूल्याङ्कन प्रतिवेदनलाई पुष्टि हुने आधार प्रमाण समावेश गर्ने गरी कार्यविधिको पुनरावलोकन गर्ने,
- ग. सर्वेक्षण अनुमतिपत्र प्रदान गर्दा निवेदक-प्रवर्धकले सुरु निवेदनमा न्यूनतम क्षमता देखाई अनुमतिपत्र माग गरी अधिकतम उत्पादन हुने सम्भावना रहँदा रहँदै पनि धरौटी दस्तुर छली न्यूनतम रकम मात्र तिर्ने गरिएबाट सरकारी हानि नोक्सानी हुन सक्ने हुँदा त्यस्तो कार्य यकिन गरेर मात्र सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिने व्यवस्था गरी यस्ता विकृतिजन्य कार्य पूर्णरूपले निरुत्साहन गर्ने कार्यविधि अवलम्बन गर्ने,
- (२) विद्युत चुहावट नियन्त्रणका लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट हुने अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउने तथा विद्युत महसुल मिनाहा नगर्ने गरी कानूनमा आवश्यक परिमार्जनसमेत गर्ने,
- (३) ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय र नेपाल विद्युत प्राधिकरणले विद्युत खरिद सम्झौता (पिपिए) मा हुनसक्ने आर्थिक चलखेल रोक्न स्पष्ट मापदण्ड बनाई प्रभावकारी र पारदर्शी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने; देशभित्र उत्पादित ऊर्जा निर्यात गर्न तथा खेर जान नदिन विद्युत प्रसारण लाइन समयमै निर्माण र स्तरोन्नति गरी खपत र निर्यात हुने वातावरण सिर्जना गर्ने; सम्बद्ध सबै निकायले समन्वय गरी यस कार्यमा आवश्यक सहयोग र सहजीकरण गर्ने।

(ङ) कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) विभिन्न मन्त्रालयबाट एउटै विषयमा आर्थिक दायित्व पर्ने गरी पटक पटक बनाइने कानूनको मस्यौदाउपर नियन्त्रण गर्न समन्वयात्मक भूमिका खेल्ने,
- (२) प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबाट कानूनको निर्माण गर्दा अधिकारक्षेत्र र आर्थिक दायित्वका विषयमा ऐनबाटै निर्देशित हुनुपर्ने विषयलाई आफू अनुकूल र सजिलो बनाउन

निर्देशिका, कार्यविधि, आदेश, मापदण्ड बनाउने गरिएकोमा त्यसलाई नियन्त्रण गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्ने,

- (३) पारस्परिक कानुनी सहायताका लागि विभिन्न देश र निकायसँग पत्राचार गर्ने, सञ्चार गर्ने तथा जवाफ प्राप्त गर्न समन्वय गर्ने कार्यमा देखिएका समस्या निराकरणका लागि कानुनी र कार्यविधिगत व्यवस्था मिलाउने साथै पारस्परिक कानुनी सहायता ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि मित्र राष्ट्रहरूसँग द्विपक्षीय सम्झौता गर्ने,
- (४) कुनै व्यक्तिले सापटी लेनदेनको कारोबार गरेको आधिकारिक सरकारी निकायबाट प्रमाणित गर्दा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामार्फत् भएको कारोबारलाई मात्र प्रमाणित गर्ने व्यवस्था मिलाउने,

थप नयाँ सुझाव

- (५) सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्यजिम्मेवारीसम्बन्धी कानूनहरूमा रहेका अस्पष्टताको कारणले कार्यसम्पादनमा जटिलता रहेका क्षेत्र पहिचान गरी अस्पष्ट, बाझिएका, दोहोरिएका र असान्दर्भिक कानूनहरूको कार्यदल गठन गरी पुनरावलोकन गर्न उपयुक्त हुने।

(च) कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालय

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) कृषि बिउ बिजन, मल, विषादी, कृषि सामग्रीलगायतको सहज वितरणका लागि क्षेत्रगत जिम्मेवारी स्पष्ट हुने गरी आपूर्ति, ढुवानी, वितरण र व्यवस्थापनको तालिका निर्माण गरी सेवालाई अनुमानयोग्य, पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउने,
- (२) कृषि क्षेत्रलाई विचौलियामुक्त बनाउन कृषकलाई उत्पादनको उचित मूल्य प्रदान गर्दै उत्पादन कार्यमा प्रोत्साहन गर्न तथा उपभोक्तालाई सहज, शीघ्र र सहूलियतपूर्ण तरिकाले कृषि उपज वितरण गर्न अनुगमन प्रणालीलाई सुधार गर्ने,
- (३) कृषि अनुदानलाई उत्पादनमा आधारित बनाउँदै सम्बन्धित कृषकले मात्र अनुदान प्राप्त गर्ने वातावरणका लागि कानूनमा सुधार गर्ने, अनुदान वितरणमा मापदण्डको पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने तथा अनुगमनबाट देखिएका कैफियतलाई कानुनी कारबाहीको दायरामा ल्याउने,
- (४) बिमा कम्पनीले पछिल्लो समय पशु बिमा नगर्ने, बिमा गरे पनि भुक्तानी समयमा नदिने, भुक्तानी दिन आलटाल गर्नेलगायतका गुनासा र उजुरीहरूको सङ्ख्या बढेको हुँदा पशु बिमालाई व्यवस्थित, अनुमानयोग्य र सरल भुक्तानीका लागि मौजुदा कानूनमा परिमार्जन, संशोधन र सुधार गर्ने,
- (५) कृषि उपजको आयात तथा निर्यातलाई व्यवस्थित बनाउन, कृषि उत्पादनको उचित मूल्य पाउने वातावरण बनाउन कृषि बिमा समयमै भुक्तानी हुने वातावरण बनाउने, कृषि उपजको समर्थन मूल्यको यथार्थपरक कार्यान्वयन गर्दै उधारोमा कृषकसँग कृषि उपज खरिद गरी बिक्री गर्ने श्रृंखला र प्रवृत्ति नियन्त्रण गर्न आवश्यक कानुनी सुधार गर्ने,
- (६) कृषि सामग्री केन्द्र लिमिटेडले नेपालमा आवश्यक रासायनिक मलको माग, उपलब्धता, आपूर्ति र वितरण योजना तथा भण्डारण र वितरण संयन्त्रका सम्बन्धमा आवश्यक पूर्वतयारी गरी समयमै कृषकले मल प्राप्त गर्ने सुनिश्चितता गर्ने,
- (७) रैथाने बालीहरूको पहिचान, बिउ संरक्षण र बजारीकरण गर्ने, रैथाने बालीहरूको समयमै प्याटेन्ट राइट दर्ता गर्ने कार्य अगाडि बढाउने,

थप नयाँ सुझाव

- (८) सरकारी स्रोतबाट बनेका कोल्ड स्टोर लगायतका ठुला लगानीका संरचना उपयोगविहीन अवस्थामा रहने अवस्थालाई अन्त्य गर्न यस्ता संरचना निर्माण गर्नु पूर्व तिनको उपयोग तथा सञ्चालनको सम्बन्धमा अध्ययन विश्लेषण गरेर मात्र संरचना निर्माण गर्ने तथा निर्मित संरचनाहरू सञ्चालनमा ल्याउने व्यवस्था मिलाउने,
- (९) नेपालभर कृषि उत्पादन र कृषकलाई वन्यजन्तुबाट क्षति पुगेको घटनाहरू वृद्धि भएको र कृषकले यसको क्षतिपूर्ति नपाएको भन्ने गुनासोहरू प्राप्त भइरहेको सन्दर्भमा वन्यजन्तु-मानव द्वन्द्व न्यूनीकरण गर्न, खेतिवाली नष्ट हुन नदिन र किसानहरू कृषि पेसाबाट नै विमुख हुने अवस्था न्यूनीकरण गर्न कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले वन तथा वातावरण मन्त्रालयसँगको समन्वयमा वन्यजन्तु (जस्तै बाँदर, बँदेल, दुम्सी आदि) को शीघ्र उचित व्यवस्थापन गरी कृषि उत्पादन वृद्धि हुने वातावरण बनाउने।

(छ) खानेपानी मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) मुहान विवाद भएका खानेपानी आयोजनाहरूको विवाद समाधान नभई रिजर्भ्वायर ट्याङ्की तथा वितरण प्रणाली निर्माण गर्दा सार्वजनिक स्रोतको दुरुपयोग हुने भएकोले सो हुन नदिन त्यस्तो कार्य गर्ने पदाधिकारीलाई सरकारी हानि नोक्सानीउपर जिम्मेवार बनाउने,
- (२) मेलम्ची खानेपानी आयोजना आंशिक रूपमा सञ्चालन भएसँगै प्राकृतिक प्रकोपको कारण क्षति भई हालसम्म पनि पुनर्निर्माण नभएकाले तदरूकताका साथ हेडवर्क्स निर्माणलगायतका कार्य सम्पन्न गरी नियमित रूपमा खानेपानी सेवा सञ्चालनको सुनिश्चितता गर्ने।
- (३) काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेडले खानेपानी आपूर्ति तथा महसुल भुक्तानी सेवा स्तरोन्नति गर्नुका साथै जमिन मुनिको बोरिङको पानी उपयोग गर्दा भौगर्भिक प्रभाव अध्ययन गरेर मात्र पानी निकाल्ने अनुमति प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

थप नयाँ सुझाव

- (४) काठमाडौं उपत्यकामा पुराना पाइपलाइनको शीघ्र मर्मत सम्भार, क्षमता नपुग्ने पाइपलाइन प्रतिस्थापन तथा नयाँ पाइपलाइन विस्तार गरी खानेपानीको सहज आपूर्ति सुनिश्चित गर्ने।

(ज) गृह मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) नेपाल प्रहरी ऐन र नियमावलीमा आवश्यक सुधारको पहल गर्ने, सरुवा/बदुवालाई विवाद, दवाब र प्रभावरहित तथा अनुमानयोग्य बनाउन वस्तुगत मापदण्ड बनाई लागू गर्ने र उक्त मापदण्डको पालना भए-नभएको सम्बन्धमा मन्त्रालयबाट प्रभावकारी अनुगमन गर्ने, तालिम/सीप विकासलगायतमा निश्चित मापदण्डमा आधारित समान अवसरको सुनिश्चितता गर्ने,
- (२) प्रहरी कल्याणकारी कोषको रकम गैरनाफामुखी बनाई प्रहरीको कल्याणमा लगाउन यसमा हुन सक्ने अनियमितता नियन्त्रण गर्न कार्यविधि परिमार्जनको व्यवस्था मिलाउने,
- (३) बोलपत्रदाताले सामान आपूर्ति गरेपश्चात् रायोट कन्ट्रोल गियर, मेसिनरी इक्विपमेन्ट्स, ब्याजेज, क्लोथ्स लगायत बन्दोबस्तीका मालसामानको प्राविधिक स्पेसिफिकेसन र

गुणस्तरबमोजिमको भए नभएको निरीक्षण/परीक्षणका लागि विज्ञ सम्मिलित समूहबाट परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउने, कतिपय परीक्षणहरू नेपालमा हुन नसक्ने भएकोले सम्भावित जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभागमा यससम्बन्धी क्षमता विस्तार गर्न मन्त्रालयले पहल गर्ने,

- (४) त्रिभुवन विमानस्थल प्रयोग भएर हुने सुन तस्करी, मानव तस्करी तथा अन्य प्रतिबन्धित वस्तुहरूको तस्करी तथा चोरी निकासीलगायतका अनियमितताका घटनाहरूलाई पूर्ण रूपमा नियन्त्रण गर्न सुरक्षा प्रबन्ध सुदृढ तुल्याउने, सुरक्षा चेकजाँच तथा सामान चेकजाँचमा अत्याधुनिक प्रविधि तथा उपकरणको व्यवस्था गर्ने,
- (५) तस्करी तथा प्रतिबन्धित वस्तुहरूको ओसारपसार रोक्न अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षालाई व्यवस्थित गर्ने, सीमा क्षेत्रमा निगरानी तथा अनुगमन बढाउने, सीमा क्षेत्रमा सिसिटिभी जडान गरी निरन्तर अनुगमन गर्ने, नेपाल प्रहरी र घुमुवाहरूबाट तस्करहरूसँगको साँठगाँठ नहुने अवस्थाको प्रत्याभूति सुनिश्चित गर्ने, सीमा रक्षकहरूको समेत अनुगमन र परीक्षणको व्यवस्था गर्ने,
- (६) राष्ट्रिय परिचयपत्र प्राप्त गर्न नागरिकलाई सहज हुने गरी आवेदन तथा वितरण व्यवस्थामा सुधार गरी गुनासोको दिगो व्यवस्थापन गर्ने,
- (७) मुलुकले राष्ट्रिय परिचयपत्रमा गरेको ठुलो लगानीको उपादेयताअनुरूप यसलाई सार्वजनिक सेवासँग आबद्ध गर्दै विस्तार गर्ने, क्रमिक रूपमा यस परिचयपत्रलाई डिजिटल नम्बर मात्र दिने पद्धति विकास गरी सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने,
- (८) मानव तस्करी तथा आर्थिक चलखेल नियन्त्रण गर्न भिजिट भिसासम्बन्धी प्रावधानका सम्बन्धमा यसअघि पटक पटक भएका अध्ययनसमेतका आधारमा वस्तुनिष्ठ संशोधन गर्ने, हरेक जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा नागरिकताको अभिलेखलाई उचित र दिगो संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने तथा क्रमिक रूपमा डिजिटलाइज गर्दै जाने, जिल्ला प्रशासन कार्यालयले सबै निकायहरूसँग समन्वय गरी जिल्लागत सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- (९) सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न लाभग्राहीको मृत्यु भएमा वा लाभ लिन नपाउने अवस्था सिर्जना भएमा घटना दर्ता अद्यावधिक गरी सोको पछिल्लो महिनामा भुक्तानी नहुने व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (१०) आयोगले भ्रष्टाचारको मुद्दा दायर गरी मुद्दाको अन्तिम किनारासमेत भई नेपाल सरकारको नाममा आउनुपर्ने सम्पत्ति लामो समयसम्म अभियुक्तको स्वामित्वमा रहेको अवस्थालाई अन्त्य गर्न सम्बन्धित निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागमार्फत् उक्त सम्पत्तिहरू शीघ्र नेपाल सरकारको नाममा ल्याउने व्यवस्था गर्ने।

(झ) परराष्ट्र मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) माग र आपूर्तिको आधारमा खरिद कानुनसमेत पूर्ण पालना गरी निश्चित समयसम्म राहदानीलगायतका महत्वपूर्ण कागजात आपूर्तिको खरिद, भण्डारण र वितरण धान्न सक्ने गुरु

- योजना बनाई मौज्जात व्यवस्थापन, वितरण र अभिलेखीकरण गर्ने; राहदानी वितरणमा बिचौलियाको प्रवेश निषेध गर्ने,
- (२) विदेशस्थित नेपाली नियोगहरूमा कामदारको माग प्रमाणित गर्ने, अलपत्र नेपालीको उद्धार गर्ने, भिसा जारी गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित बनाउने सम्बन्धमा मौजुदा कार्यविधि तथा निर्देशिकालाई समस्या समाधान गर्न सक्ने गरी संशोधन गर्ने,
 - (३) विदेशमा रहेका नेपालीहरू समस्यामा पर्दा शीघ्र उद्धार तथा राहतका लागि आवश्यकतानुसार टास्क फोर्स निर्माण गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (४) गैरकानुनी सम्पत्ति लुकाउन सक्ने उच्च सम्भाव्यता भएका मुलुकहरू (खासगरी अमेरिका, भारत, सिङ्गापुर, यु.ए.ई, मलेसिया, हङकङ) सँग पारस्परिक कानुनी सहायतासम्बन्धी सम्झौता गर्न तत्-तत् मुलुकका केन्द्रीय अधिकारीहरूसँग औपचारिक, अनौपचारिक छलफल वा भेटघाट कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राख्ने,
- (५) विभिन्न देशहरूमा नियुक्त हुने महावाणिज्यदूत तथा वाणिज्यदूतजस्ता पदहरूमा सरुवा वा पदस्थापन गर्दा निश्चित वैज्ञानिक मापदण्डको आधारमा योग्यता तथा अनुमानयोग्यता सुनिश्चित हुने गरी गर्ने गराउने,
- (६) मन्त्रालय, विभाग र नियोगहरू खासगरी वैदेशिक रोजगारीमा ठुलो सङ्ख्यामा नेपाली कामदार रहेका नियोगमा प्रत्यक्ष सेवा प्रवाह गर्ने सहायक जनशक्तिको व्यवस्था गर्नुपर्नेमा राजधानीमा ठुलो सङ्ख्यामा उच्च तहको जनशक्ति थप गर्नु उपयुक्त नहुने हुँदा साविक दरबन्दीभित्रैबाट कामको बढी चाप भएका नियोगहरूमा पर्याप्त जनशक्ति खटाउने र केन्द्रको दरबन्दी कार्यबोझका आधारमा घटाउने व्यवस्था मिलाउने।

(ज) भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) सरकारी, सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गर्ने तथा विभिन्न व्यक्ति तथा निकायको नाममा दर्ता गर्ने गराउनेजस्ता कार्यहरू नियन्त्रण गर्न आवश्यक कार्य गर्ने; जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तहहरू, जिल्ला प्रहरी कार्यालयजस्ता निकायहरूसँग समन्वय गरी सार्वजनिक जग्गा संरक्षणमा थप जिम्मेवार बन्नुपर्ने; जग्गा दर्ता गर्ने कर्तव्य भएका कार्यालय, पदाधिकारी र त्यस्ता कार्यालयका तालुक कार्यालयले समेत यस्तो संवेदनशील विषयमा विशेष सतर्कता अपनाउन र मातहतका कार्यालयहरूलाई समेत विशेष सतर्कता अपनाउन निर्देशन दिई मातहतका कार्यालय/पदाधिकारीहरूको यस प्रकारको कार्यमा विशेष निगरानीसमेत गर्ने,
- (२) सरकारी जग्गाजमिनहरू र त्यस्ता जग्गाजमिनमा रहेका पोखरी, ताल आदिले चर्चेको जग्गाको सम्बन्धित नापी कार्यालयमा रहेको नक्सा, फिल्ड बुक र मालपोत कार्यालयमा रहेको सेस्ता पुर्जाहरूमा उल्लेख भएका विवरणहरू एक आपसमा नमिल्नुको कारण पहिचान गरी सम्बन्धित मन्त्रालय/विभाग/ कार्यालयहरूले सरकारी सम्पत्तिहरूको अभिलेख एक अर्कासँग मिल्ने गरी दुरुस्त र एकरूपता कायम गर्ने,
- (३) भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२१ (छैठौँ संशोधन, २०७२) को दफा १५ (क) (१) मा रहेको प्रावधान मुताबिक हदबन्दी भन्दा बढीको जग्गाका मोही लागेको भए मोही हक व्यवस्थापन

गरी छुट्याई बाँकी जग्गा नेपाल सरकारको स्वामित्वमा ल्याउने व्यवस्थाबमोजिम कार्य सम्पादन गर्ने एवम् उक्त कार्यका लागि नेपालभर हदबन्दीभन्दा बढी रहेका जग्गाको छानबिन अनुसन्धान गर्ने,

- (४) उपत्यका विकास प्राधिकरण तथा नगर विकास समितिबाट अनुमति लिई प्लटिङ गरिएका जग्गाहरूमा मापदण्डअनुरूप सार्वजनिक कायम गरिएको जग्गालाई नेपाल सरकारका नाममा कायम गरी स्रेस्ता तयार भएपछि मात्र प्लटिङअनुरूप जग्गाको कित्ताकाट गर्ने व्यवस्था मिलाउने तथा प्लटिङ परमिट बिना व्यावसायिक रूपमा प्लटिङ गरी जग्गा खरिद-बिक्री गर्दा समेत सरकारी/सार्वजनिक र बाटोलगायत खुला स्थानलाई नेपाल सरकारका नाममा कायम गरी स्रेस्ता तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (५) अनुसन्धानको सिलसिलामा जग्गाको अभिलेख र कागजात हराएको, च्यातिएको तथा नष्ट भएको पाइएको हुँदा कार्यालयमा बिचौलियाको प्रवेश रोक्ने, कार्यालयका फाइलहरूमा बिचौलियाको पहुँच पुग्न नसक्ने व्यवस्था मिलाउने र सार्वजनिक निकायका कागजपत्र संरक्षणका लागि जिम्मेवार व्यक्ति/पदाधिकारी तोक्ने आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
- (६) सरकारी/सार्वजनिक जग्गा छानबिन एवम् संरक्षणसम्बन्धी विभिन्न समयमा गठन भएका आयोगहरूले सरकारी/सार्वजनिक भनी प्रमाण जुटाएका जग्गाहरू साबिकबमोजिम सरकारकै नाममा कानूनबमोजिम कायम गर्ने,
- (७) निजीकरण भएका संस्थाको जग्गा, सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोगमा पर्याप्त ध्यान दिन आवश्यक कानून, विधि र मापदण्डको पालना गर्ने गराउने तथा अतिक्रमित जग्गा फिर्ता ल्याउन जिम्मेवार निकाय तोक्ने,
- (८) गुठी संस्थानले गुठीका जग्गा संरक्षणका लागि विगतमा गठन भएका विभिन्न आयोगका प्रतिवेदनहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याउने, सरकारी/सार्वजनिक/गुठी जग्गाहरूको स्पष्ट अभिलेख तयार गरी राख्ने तथा विभिन्न माध्यमबाट सार्वजनिक गर्ने,
- (९) सुरुदेखि हालसम्म कायम भएका नियन्त्रण बिन्दुहरूको स्पष्ट व्यवस्थित अभिलेख राखी नक्साङ्कन प्रणालीलाई आधुनिक एवम् वैज्ञानिकरूपमा विकास गर्ने, नक्साबमोजिम फिल्ड रेखाङ्कन सेवालाई वस्तुगत, वैज्ञानिक एवम् विवादरहित बनाउने,
- (१०) हदबन्दीभन्दा बढी भएका सार्वजनिक र पर्ती जग्गाहरू सरकारको नाममा ल्याई त्यसको संरक्षण गर्ने कार्यमा हालसम्म ठोस पहल भएको नदेखिएकाले भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयले यससम्बन्धी स्पष्ट कार्ययोजना बनाई यस्ता जग्गा सरकारको नाममा ल्याउने तथा त्यसको संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने।

थप नयाँ सुझाव

- (११) छुट जग्गा दर्तासम्बन्धी कारबाही र सरकारी जग्गा बाड्ने कार्य अनन्तकालसम्म लम्ब्याउनु देशको लागि उपयुक्त नभएकाले यस्ता कार्यहरूको स्पष्ट कार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने,
- (१२) मालपोत र नापी कार्यालयजस्ता सेवा प्रवाह गर्ने निकायका कर्मचारीहरूको नागरिकहरूसँग प्रत्यक्ष सम्पर्क हुने हुँदा त्यस्ता कर्मचारीहरूलाई समय समयमा नागरिक सम्बन्ध (पब्लिक रिलेसन) सम्बन्धी तालिम दिने,
- (१३) घर जग्गाको कारोबारको यथार्थ कारोबार अङ्क नराखी कारोबार गर्दा कर छली हुने र मुद्रा निर्मलीकरणको माध्यम हुन सक्ने प्रचुर सम्भावना देखिएकाले यथार्थ कारोबारलाई नै थैली

अङ्क कायम गर्ने प्रणाली स्थापित गरी यसको तदारुकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने र यसका लागि यथार्थ मूल्याङ्कन गर्ने निकाय तोकी सो निकायले गरेको मूल्याङ्कनलाई मात्र थैली अङ्क कायम गर्ने कानुनी व्यवस्था मिलाउने,

- (१४) व्यक्तिको नाम वा नागरिकता प्रमाणपत्र नम्बर वा राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बरका आधारमा वा कुनै विशेष नम्बरका आधारमा हालसम्मको हक हस्तान्तरणको सम्पूर्ण हिस्ट्री देखिने गरी घर जग्गाको खरिद/बिक्रीको विवरण लिन सकिने प्रणाली विकास, प्रयोग एवम् अद्यावधिक गर्ने,
- (१५) सम्बन्धित निकायबाट अनुमति नै नलिई जग्गा प्लटिङ गर्ने तथा खण्डीकरण गर्ने प्रवृत्तिलाई भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र सम्बन्धित स्थानीय तहहरूले नियन्त्रण गर्ने।

(ट) भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

भौतिक पूर्वाधारतर्फ:

- (१) पुल निर्माण सुरु गर्नु अगावै माटो परीक्षण तथा सर्भेक्षण गरी डिजाइन भेरिफिकेसनपश्चात् मात्र निर्माण सुरु गर्न र डिजाइन रिभाइज गर्नुपर्ने अवस्थामा सोसमेत निर्धारित समयमा नै तयार गरी स्वीकृत गर्ने र सोका लागि आवश्यक कार्यविधि बनाई लागू गर्ने,
- (२) सार्वजनिक निकायले क्वालिटी असुरेन्स प्लान (क्युएपी) वा स्पेसिफिकेसनबमोजिमको परीक्षणहरू गरी वा गराई उपयुक्त गुणस्तरको कार्य वा सामान मात्र स्वीकार गर्ने र आफू मातहतका सबै निकायमा एकरूपता कायम गर्ने व्यवस्था कडाइका साथ पालना गर्नका लागि आवश्यक भएमा विभागीय कार्यविधि वा निर्देशिका तयार गरी लागू गर्ने,
- (३) निर्माण व्यवसायीले मोबिलाइजेसन पेशकी लिने र वर्षौंसम्म निर्माण सम्पन्न नगर्ने, सार्वजनिक निकायले निर्माण व्यवसायीलाई कुनै कारबाही नगर्ने, म्याद थप गर्दै जाने जस्ता कार्यहरू बन्द गरी कानुनले तोकेअनुसारको कारबाही अगाडि बढाउन समयमै पहल गर्ने, अन्यथा सम्बन्धित पदाधिकारीलाई नै कानुनी दायरामा ल्याउने,
- (४) सार्वजनिक निकायले निर्माण गरेका कतिपय संरचनाहरू वर्षौंसम्म स्वीकार नगरी, सोमा भएका त्रुटिहरू समेत नसच्याई निर्माण भएका संरचनाहरूबाट यातायात सञ्चालनमा रोकसमेत नलगाई योजना फरफारकसमेत नगरी अलपत्र रहेको सन्दर्भमा त्यस्ता योजनाहरूको लगत सङ्कलन गरी आवश्यक कारबाही गर्ने,
- (५) स्रोतको सुनिश्चितता बेगर खरिद कार्य अगाडि बढाई राज्यलाई हानि नोक्सानी हुन गएमा आयोगले अनुसन्धान गर्नसक्ने हुँदा यस बारेमा समयमा नै सजग हुने,
- (६) ठेक्का सम्झौताको बखत पेस गरिएका बैङ्क ग्यारेन्टीलगायतका कागजात नक्कली बनाई पेस हुने गरेको देखिएकाले कागजातको आधिकारिकता यकिन गरेर मात्र सम्झौता गर्ने।

यातायाततर्फ:

- (७) सवारी चालक अनुमतिपत्र प्रदान गर्दा लिइने सीप परीक्षण (स्किल टेस्ट) लाई थप प्रभावकारी बनाउन वास्तविक सडकको अवस्थसँग मेल खाने ढाँचामा हुने गरी सीप परीक्षण केन्द्रहरूलाई सुधार गरी देशव्यापी रूपमा एकरूपता कायम गर्ने,

- (८) क्लोज सर्किट क्यामेरा (सिसिटिभी) को अनिवार्य प्रयोग, सिसिटिभी फुटेजको सुरक्षा, परीक्षार्थीहरूको क्रमबद्धता एवम् प्रत्येक परीक्षार्थीको परीक्षा समय खुलेको विवरण तयारी, परीक्षामा उत्तीर्ण हुने र अनुत्तीर्ण हुनेहरूको प्रमाणित अभिलेखनको व्यवस्था आदि मिलाई सवारी चालक अनुमतिपत्रको प्रयोगात्मक परीक्षालाई बढी विश्वसनीय बनाउने,
- (९) बिचौलियाहरूलाई कार्यालय प्रवेशमा निषेध, नागरिक बडापत्रको उपयोग, हेल्प डेस्कको व्यवस्था, अनलाइन राजस्व भुक्तानी प्रणालीजस्ता उपायहरूको अवलम्बन गरी यातायात सेवा प्राप्तिका लागि बिचौलियाहरूको सहयोग लिनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्ने,
- (१०) स्मार्ट लाइसेन्स, इम्बोस्ड नम्बर प्लेटलगायत जाँच गर्न मिल्ने तथा यसबाट आरएफआइडीको उपयोग गरी सवारीसाधन, चालक र सवारी धनीको विवरण हेर्न मिल्ने गरी प्रमुख राजमार्ग, राजधानी र अन्य सहरमा भौतिक संरचना, प्रविधिलगायतका सुविधाहरू निर्माण, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने। इम्बोस्ड नम्बर प्लेटको विशेषता र महत्त्वसहितको उपयोगको अनिवार्यताका लागि प्रोत्साहन र नियमनसँग आवद्ध गर्ने मापदण्ड बनाई लागू गर्ने,
- (११) लामो समयसम्म सवारी चालक अनुमतिपत्र प्रिन्ट नहुने अवस्थाको अन्त्य गरी सवारी चालक अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने कार्यलाई छिटो छरितो हुने गरी व्यवस्था गर्ने,
- (१२) सवारीसाधनको दर्ता नवीकरण तथा सवारी लाइसेन्स वितरणको काममा सङ्घ र प्रदेश सरकारबिचको कार्य विभाजनमा देखिएका असामन्जस्यतालाई तत्काल अन्त्य गरी सरल, सहज र नियमित रूपमा सवारी लाइसेन्स वितरण गर्ने र सवारीसाधन दर्ता गर्ने व्यवस्था गर्ने, हाल विद्यमान इन्ट्यान्सड ड्राइभिङ लाइसेन्स (इडिएल) र इलेक्ट्रिक भेहिकल रजिस्ट्रेशन सिस्टम (इभिआरएस) मा देखिएको समस्या तत्काल समाधान गर्ने,

थप नयाँ सुझाव

- (१३) यातायात कार्यालयमा सवारी साधनको विवरण राख्दा सवारीसाधनको नम्बरबाट मात्र नराखी व्यक्तिको नाम वा नागरिकता प्रमाणपत्र वा राष्ट्रिय परिचयपत्रका आधारमा समेत सवारीसाधनको पहिचान हुनसक्ने गरी सम्बन्धित व्यक्तिको नाममा रहेको सवारीसाधनको विवरण राख्ने व्यवस्था मिलाउने र सो विवरणमा आयोगको पहुँच स्थापित गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्ने।

(ठ) महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिकलगायतका व्यक्तिहरूको सहयोगका लागि स्थापित गैरसरकारी सङ्घ संस्थाहरूले अनिवार्यरूपमा प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्ने गरी समाज कल्याण परिषद्को कानून संशोधन गर्ने,
- (२) बालबालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा, अशक्त वा अपाङ्गता भएका नागरिकको उत्थान, राहत, उद्धार, पुनर्स्थापनालगायतका कार्यका लागि सञ्चालन गरिने विभिन्न उद्धारगृहबाटै मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, शोषणसमेतका समस्या समाधान गर्ने गरी राष्ट्रिय स्तरको उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना सञ्चालन केन्द्र मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (३) ज्येष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिका वा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले समेत सम्मानपूर्वक जीवन निर्वाहसम्बन्धी कानूनहरूको कार्यान्वयनको मूल्याङ्कन गरी समसामयिक सुधार गर्ने,

- (४) नेपाल बाल सङ्गठनलाई उद्देश्यअनुसार सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने नीतिगत र कानुनी व्यवस्था गर्ने,
- (५) समाज कल्याण परिषद्बाट गैरसरकारी संस्था, अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाबाट सञ्चालन हुने परियोजनाहरूको प्रभावकारी रूपमा नियमन, अनुगमन र सुपरीवेक्षण गर्ने तथा अवश्यकताअनुसार थप कानुनी प्रबन्धसमेत गर्ने।
- (६) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको संरक्षणका लागि स्थापित संस्थाहरूमा नेपाल सरकारबाट प्रदान हुने अनुदान सहायता उद्देश्यमूलक ढङ्गले खर्च हुने व्यवस्थित र पारदर्शी प्रणाली अवलम्बन गर्ने, सञ्चालन पारदर्शिता र वित्तीय अनुशासन पालना भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन, प्रतिवेदन र नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित गर्ने,
- (७) मुलुकभर सञ्चालन भएका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूको दर्ता एकीकृत सूचना प्रणालीबाट गर्ने र स्वीकृति, सञ्चालन तथा नवीकरणको अभिलेख उक्त प्रणालीमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने।

(ड) युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) राष्ट्रिय प्रतिष्ठाको विषय जोडिएका अन्तर्राष्ट्रिय खेल प्रतियोगिताहरूमा भाग लिने खेलाडीहरूले पाउने सेवा, सुविधा, खेल सामग्रीहरूको वितरणलाई मापदण्डबमोजिम नियमित तथा पारदर्शी बनाउने,
- (२) खेलकुदको अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रममा सहभागी गराउने गरी चर्को शुल्क उठाई अनियमितता गर्ने, खेलाडीलाई अलपत्र पार्ने तथा मानव तस्करी गर्ने लगायतका गुनासा र उजुरीहरूको सङ्ख्या पछिल्लो समयमा वृद्धि भएको हुँदा राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्ले आफ्नो वार्षिक क्यालेण्डरमार्फत् सहभागी हुनुपर्ने खेल, खेलाडी छनोट मापदण्ड, बुझ्ने वा बुझाउने शुल्क, सहभागिताको तौरतरिका अग्रिम रूपमा जानकारी हुने गरी पारदर्शी मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (३) मन्त्रालयअन्तर्गत एकै किसिमका कार्यका लागि खडा गरिएका बहुरिकायहरूको एकीकरण गरी चुस्त र कार्यात्मक सङ्गठन निर्माण गर्ने।

(ढ) रक्षा मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) नेपाली सेनाबाट हुने रासन खरिदमा अझ बढी पारदर्शिता, प्रतिस्पर्धा र गुणस्तर कायम गर्ने,
- (२) सुशासन प्रवर्धन गर्नका लागि सेना तथा अन्य कर्मचारीहरूका लागि सञ्चालन गरिने तालिम र अभिमुखीकरणमा सदाचारिता र नैतिकताका विषयलाई समावेश गर्ने।

(ण) वन तथा वातावरण मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) डिभिजन वन कार्यालयमा दर्ता भई गठन भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको लेखा, अभिलेख व्यवस्थापन तथा आर्थिक क्रियाकलापहरू व्यवस्थित पार्न वन ऐन, २०७६, वन

- नियमावली, २०७९, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको आर्थिक कार्यविधि निर्देशिका, २०७३ तथा सम्बन्धित ऐन कानूनहरूको अक्षरशः परिपालना गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- (२) सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र पर्या-पर्यटन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्दा वन कार्ययोजना स्वीकृत गरेर मात्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने, साथै आयोजनाहरूले वातावरणीय अध्ययन एवम् पूर्णरूपमा जग्गाको भोगाधिकार प्राप्त नगरी वन क्षेत्रभित्र बाटो, मठ-मन्दिर, गुम्बालगायतका भौतिक संरचना निर्माण गर्ने कार्यलाई कडाइका साथ नियन्त्रण गर्ने,
 - (३) सरकारी वन, सार्वजनिक ऐलानी जग्गा अतिक्रमण भई सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग भैरहेकोले अतिक्रमित जग्गामा बसोबास गर्नेहरूलाई हटाउने तथा सरोकारवाला निकायसँग समन्वय र सहकार्य गर्दै वन क्षेत्रको संरक्षणका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
 - (४) वन, वन्यजन्तु एवम् वातावरणको यथोचित संरक्षण गरी विकास निर्माणका कार्यलाई व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाउँदै वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदनलाई तथ्यपरक एवम् गुणस्तरीय पाउँदै समयमै स्वीकृत हुने व्यवस्था गर्नका लागि मौजुदा व्यवस्थामा समसामयिक सुधार गर्ने,
 - (५) प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (आइईई) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (इआइए) प्रतिवेदनको नक्कल गरी सार्ने (कपी एण्ड पेस्ट) कार्य नियन्त्रण गरी प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही गर्ने, आइईई वा इआइएका प्रतिवेदन स्वीकृत गर्न लाग्ने समयसीमासहितको कार्यविधि तयार गर्ने,

थप नयाँ सुझाव

- (६) वन क्षेत्रमा काठ कुहिने र खेर जाने तर, मुलुकमा आवश्यक पर्ने काठ आयात हुने गरेको देखिएकाले वातावरण संरक्षण र वन पैदावारको उपयोगका सम्बन्धमा सन्तुलन हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
- (७) जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापनको नाममा मुलुकमा भित्रिने साधनस्रोतको एकीकृत अभिलेख राखी सोको सदुपयोग गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबिचको कार्यात्मक अन्तरसम्बन्ध हुने व्यवस्था मिलाउने।

(त) शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) सरकारी र सामुदायिक विद्यालयहरूले नेपालको संविधान, शिक्षा ऐन, नियमावली र निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐनविपरीत माध्यमिक तहसम्मका विद्यार्थीहरूबाट भर्ना शुल्क, मासिक शुल्कजस्ता विभिन्न शीर्षकमा शुल्क लिइरहेको भन्ने गुनासो र उजुरीहरू आइरहने हुँदा कानूनविपरीतका शुल्क नलिने व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने,
- (२) शिक्षासम्बन्धी हक र अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याको दिगो समाधान गर्ने गरी सङ्घीय शिक्षा ऐन र नियमावली तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने,
- (३) निजी विद्यालयबाट शुल्कको चर्को असुलीका गुनासा सबैतिर रहेको हुँदा स्थानीय तहबाट समेत कार्यान्वयन हुने गरी यस्ता संस्थाहरूको वर्गीकरण पूर्वाधार, विद्यार्थी सङ्ख्यालगायतको आधारमा शुल्क निर्धारण गर्ने गरी राष्ट्रिय मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,

- (४) माध्यमिक तथा उच्चमाध्यमिक तहको विद्यार्थी, रजिस्ट्रेसन नम्बर, शैक्षिक प्रमाणपत्रलगायतका विवरण एकै ठाउँबाट प्राप्त गर्न सकिने एकीकृत तथ्याङ्क प्रणालीको विकास गर्ने तथा नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्रको जोखिम हटाउन अनलाइनबाट समेत यस्ता प्रमाणपत्रहरू हेर्न, रुजु गर्न मिल्ने व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने,
- (५) सामुदायिक विद्यालयलाई दिइने विभिन्न प्रकारका अनुदानको दुरुपयोग रोक्न पर्याप्त अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने,
- (६) विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट वितरण गरिने अनुदानलाई पारदर्शी बनाउने, सामुदायिक क्याम्पस र विश्वविद्यालयलाई दिने अनुदानलाई ती संस्थाको शैक्षिक गुणस्तर र उपलब्धिसँग आबद्ध गर्ने,
- (७) विद्यालयहरूमा हुने संरचना निर्माणका कार्यमा सार्वजनिक खरिद ऐन/नियमको पालना नहुने, उच्च प्रविधियुक्त कार्यमा उपभोक्ता समिति प्रयोग हुनेलगायतका गुनासा रहेकाले विद्यालयको निर्माण कार्यको व्यवस्थापन सम्बन्धित स्थानीय तहबाट नै हुने सुनिश्चितता गर्ने,
- (८) लामो समयसम्म नियमानुसार लेखापरीक्षण नहुँदा शिक्षक/कर्मचारीको बरबुझारथ हुन नसकी अवकाश प्रक्रियामा समस्या आएको देखिएकाले नियमानुसार समयमा नै सबै सामुदायिक/सरकारी विद्यालयको लेखापरीक्षण गर्ने/गराउने व्यवस्था गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (९) शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय वा मातहतको निकायले वैदेशिक अध्ययन अनुमतिपत्र (एनओसी) एवम् समकक्षता निर्धारणलगायतका प्रमाणपत्र जारी गर्दा पूर्ण रूपमा अनलाइन सेवामार्फत् जारी गर्नुपर्ने व्यवस्था गर्ने।

(थ) श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) फ्रि-भिसा फ्रि-टिकटलाई व्यवस्थित गर्न साविकको मन्त्रालयस्तरीय निर्णयलाई थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्दै उत्पन्न समस्या एवम् उजुरीहरूलाई समयमै सम्बोधन गर्न समयसारिणीसहितको व्यवस्थित कार्यतालिका बनाई थप जनशक्तिको आवश्यकता भएमा नियमानुसार प्रबन्ध गरी फ्रि-भिसा फ्रि-टिकटको कारणबाट उत्पन्न समस्याको दीर्घकालीन समाधान हुने गरी निराकरण गर्ने,
- (२) योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा सबै क्षेत्रका श्रमिकको आबद्धता बढाउन आवश्यक प्रबन्ध गर्ने तथा सबै क्षेत्रका श्रमिकहरूले तोकिएको न्यूनतम पारिश्रमिक पाउने अवस्था सुनिश्चित गर्ने,
- (३) वैदेशिक रोजगारलाई थप व्यवस्थित बनाउने, कामदारहरू ठगिन नपाउने अवस्था सुनिश्चित गर्ने र म्यानपावर एजेन्सीहरूलाई थप नियमन गरी व्यवस्थित बनाउने,
- (४) वैदेशिक रोजगार कल्याणकारी कोषको रकम श्रमिक कल्याण बाहेकका काममा खर्च गरी दुरुपयोग गरेको उजुरी प्राप्त भएकाले उक्त रकम वैदेशिक रोजगारीमा रहेका श्रमिकको हकहितका लागि मात्र खर्च गर्ने,

- (५) सबै क्षेत्रका श्रमिकको लागि तोकिएको न्यूनतम ज्यालादर कतिपय प्रतिष्ठान/ठेकेदार कम्पनीहरूले हालसम्म पनि लागू नगरेको भन्ने गुनासो प्राप्त भएकोले सघन अनुगमन गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (६) विदेशस्थित नेपाली कूटनीतिक नियोगले सम्बन्धित देशबाट कामदारको माग सङ्कलन र वितरण गर्ने प्रक्रियालाई थप व्यवस्थित, पारदर्शी र श्रमिकमैत्री बनाउने,
- (७) बिना अनुमति वैदेशिक रोजगार व्यवसाय गर्ने संस्था तथा व्यक्तिलाई प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही गर्ने र सोको जानकारी सार्वजनिक गर्ने,
- (८) बजारमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने योग्य र दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम दिने तालिम प्रदायक संस्थाहरूको एकीकरण गरी सक्षम, सुविधा सम्पन्न र स्तरीय तालिम केन्द्रको व्यवस्था गर्ने,
- (९) श्रम गन्तव्यको स्थानान्तरण गरी थप उपलब्धिमूलक र सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी हुने गरी द्विपक्षीय श्रम सम्झौतालाई बढावा दिई कार्यान्वयनमा प्रभावकारिता ल्याउने,
- (१०) राज्यको सामाजिक सुरक्षामा बढ्दो खर्चलाई मध्यनजर गरी सामाजिक सुरक्षा कोष, कर्मचारी सञ्चय कोष र नागरिक लगानी कोषको कार्यजिम्मेवारीमा दोहोरोपन हटाउने एवम् सबै नागरिक योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षामा आबद्ध हुने गरी कानुनी सुधार गर्ने,
- (११) मुलुकको हालको कूटनीतिको एक प्रमुख पक्ष श्रम कूटनीति रहेको हुँदा यसलाई प्रभावकारी बनाई वैदेशिक रोजगारीलाई थप सुरक्षित र उपलब्धिमूलक बनाउन श्रम गन्तव्यको स्थानान्तरण गर्ने नीति अवलम्बन गर्ने।
- (१२) तुलनात्मकरूपमा सम्मानजनक वैदेशिक रोजगारीको अवसर दिने दक्षिण कोरिया, जापानलगायतका गन्तव्य मुलुकमा साधारण, दक्ष र अर्धदक्ष कामदार जिटुजी माध्यमबाट पठाउने व्यवस्था मिलाउने।

(द) संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) हिमाल आरोहण खुला, यात्रा अनुमति, पर्यटन दस्तुर, सम्पर्क अधिकृत तोकने र प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने कार्यलाई पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउने,
- (२) सम्पर्क अधिकृत तोकने कार्यमा हुन सक्ने आर्थिक चलखेल रोक्न स्पष्ट मापदण्ड बनाई नेपाल सरकारका सबै योग्य कर्मचारीहरूले अवसर पाउन सक्ने गरी पारदर्शी व्यवस्था मिलाउने,
- (३) विमानस्थल निर्माण तथा सञ्चालनका लागि हवाई सेवाको आवश्यकता, चाप, जनसङ्ख्या र स्रोतको सुनिश्चिततालाई समेत ध्यानमा राखी वस्तुनिष्ठ रूपमा सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने,
- (४) हवाई दुर्घटना छानबिन समितिका प्रतिवेदनका सिफारिशहरू कार्यान्वयन गर्ने एवम् उड्डयन सुरक्षालाई प्राथमिकतामा राखी प्रभावकारी बनाउने,
- (५) ग्राउण्ड ह्याण्डलिङ, क्यासिनो, प्याराग्लाइडिङ, तारे होटलहरूको दर्ता तथा सञ्चालन अनुमति/इजाजत, नियमन र व्यवस्थापनलाई पारदर्शी बनाउने,
- (६) नयाँ विमानस्थल निर्माण वा स्तरोन्नति गर्दा यातायातका अन्य साधनहरूको उपलब्धता समेतको अध्ययन विश्लेषण गरी सञ्चालनमा आउने भएमा मात्र निर्माण वा स्तरोन्नति गर्ने अन्यथा विमानस्थलहरू सञ्चालन हुने सुनिश्चितता नगरी यस्ता कार्य हुन गएमा सम्बन्धित

पदाधिकारी नै पूर्ण जिम्मेवार हुने व्यवस्था मिलाउने, हवाई रुट अनुमति सुनिश्चितता नगरी नयाँ विमानस्थल बनाउने कार्य अगाडि नबढाउने,

- (७) स्थानीय स्तरमा रहेको मूर्त तथा अमूर्त सम्पदा तथा संस्कृतिको पहिचान, अभिलेखाङ्कन तथा संरक्षणका लागि स्थानीय तहको मुख्य भूमिका हुने गरी कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- (८) नेपाल वायुसेवा निगमले विभिन्न समयमा प्राप्त भएका अध्ययन प्रतिवेदन तथा सुझावहरू कार्यान्वयन गर्ने, प्रतिस्पर्धी र व्यावसायिक रणनीतिका साथ निगममा रहेका सबै वायुयानहरूको नियमित सञ्चालन, सम्भार र व्यवस्थापनलाई चुस्त बनाउने, नेपालभित्र र विदेशमा समेत उडान थप हुने गरी तालिका बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (९) नेपाल वायु सेवा निगमले गृष्म-हिउँद तालिका (समर-विन्टर सेड्युल) बमोजिम स्वदेशी वा विदेशी टिकट बुकिङ, खरिद वा रद्द गर्न मिल्ने गरी अनलाइन टिकट व्यवस्थापन प्रणालीलाई सबैको पहुँच पुग्ने गरी पारदर्शी बनाउने,
- (१०) नेपाल वायु सेवा निगमको हवाई टिकट खरिद अनलाइनमार्फत् सहज रूपमा प्राप्त हुने व्यवस्था गर्ने,
- (११) पदयात्रा मार्गमा रहेका होटल वा लजले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूबाट वस्तु तथा सेवाको अस्वाभाविक मूल्य लिने गरेको गुनासो प्राप्त भएकोले सोको अनुगमन तथा नियमन गर्ने,
- (१२) मन्त्रालयअन्तर्गतका विभिन्न मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिदलगायतका विकास समितिहरूमा बिना कुनै मापदण्ड पदाधिकारी नियुक्ति हुने गरेको उजुरी प्राप्त भएकाले यस सम्बन्धमा मापदण्ड तयार गरी पारदर्शी तरिकाले पदाधिकारी नियुक्त गर्ने,
- (१३) विगत लामो समयदेखिको क्यासिनोको बक्यौता उठाउने गरी ठोस पहल गर्ने,
- (१४) हिमाल आरोहणमा हुने गरेको फोहर व्यवस्थापनलाई समयबद्ध र प्रभावकारीरूपमा सञ्चालनको स्थायी व्यवस्था गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (१५) वायुसेवा प्रदायकहरूले माग वृद्धिको फाइदा उठाउन कार्टेलिङ र सिन्डिकेट गरी अत्यधिक भाडा लिने गरेकाले उक्त प्रवृत्तिको अन्त्य गर्न प्रभावकारी नियमन र निगरानी गर्ने,
- (१६) नेपाल वायु सेवा निगमले हवाईजहाजको मर्मतसम्भार र सञ्चालनको पारदर्शी कार्ययोजना बनाई सेवा अवरूद्ध नहुने गरी नियमित मर्मतसम्भार गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

(घ) सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

आयोगको ३४ औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) नेपाल सरकारबाट तराई मधेस समृद्धि कार्यक्रम जस्ता विपन्न वर्गका लागि आवास निर्माण कार्यको प्रभावकारिता र औचित्यता मूल्याङ्कन गरी अनुदान उपलब्ध गराउने, घरको न्यूनतम कोठा तथा क्षेत्रफल यकिन गर्न स्पष्ट मापदण्ड बनाउने र सोही आधारमा प्रति घर लागत रकम किटान गरी घर निर्माण वा खरिदका लागि अनुदान उपलब्ध गराउने एवम् सोअनुसार कार्यान्वयन भएको सुनिश्चितताका लागि सङ्घीय सरकारबाट समेत अनुगमन गर्ने,
- (२) निजामती अस्पताललाई विशिष्टीकृत अस्पतालको रूपमा विकास गर्ने व्यवस्था मिलाउने,

- (३) निजामती कर्मचारीले कार्यालय बाहेकको समयमा अध्ययन/अध्यापन गर्ने सम्बन्धमा एक मापदण्ड/कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (४) स्थानीय तहमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रिक्त भई निमित्त तोक्नु पर्दा निजामती सेवा ऐन, नियमको प्रावधानबमोजिम ज्येष्ठ कर्मचारीलाई मात्र तोक्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (५) राष्ट्रिय किताबखानाअन्तर्गत तीनवटै किताबखानाको एकीकृत कार्यालय सञ्चालन प्रणाली विकास गरी सेवा प्रवाह गर्ने, राष्ट्रिय किताबखानालाई साधनस्रोत, जनशक्ति र प्रविधिले सम्पन्न बनाई स्थायी भवनबाट सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (६) राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको वैयक्तिक विवरण राष्ट्रिय किताबखानाले सम्बन्धित मन्त्रालयको सम्बन्धित महाशाखासँग आवद्ध गरी स्वचालित रूपमा अद्यावधिक हुने व्यवस्था गर्ने,
- (७) घर निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्रको ढाँचा स्थानीय तहअनुसार फरक फरक देखिन गई अनुसन्धानका क्रममा आवश्यक सबै विवरण पाउन कठिन भएको हुँदा निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्रमा बहुवर्षीय निर्माण कार्यको प्रगतिसमेत खुल्ने गरी एउटै ढाँचाको घर निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र जारी गर्ने र सोको सफ्टवेयर निर्माण गरी घर निर्माण सम्पन्न भए नभएको रेकर्ड सफ्टवेयरबाटै हेर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने,
- (८) राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती), प्रहरी र शिक्षकबाट राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा सम्पत्ति विवरण नभरेका राष्ट्रसेवकहरूको विवरण पठाउँदा कम्प्युटर प्रणालीमा रहेका तीन पुस्ते विवरण, नागरिकता प्रमाणपत्र नम्बर, राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर, ठेगानाजस्ता विवरणहरू निरन्तर अद्यावधिक र यकिन गरी शुद्ध विवरणमात्र उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने,
- (९) टेड्ड युनियनका सदस्यहरूले अन्य कर्मचारीले जस्तै आफ्नो पद तथा कार्य क्षेत्रमा रही कर्तव्य पालना गर्न वा गराउन तथा युनियनको कार्यमा अन्यत्र खटिनुपर्ने भए युनियन काज नलिने वा नदिने र बिदा लिने वा दिने व्यवस्था मिलाउने,
- (१०) सामुदायिक विद्यालयलाई दिइने अनुदानलाई शैक्षिक उपलब्धिसँग आवद्ध गर्ने, दिवा खाजा, पोषाक भत्ता, छात्रवृत्तिलगायत विषयमा दिइने रकमलाई वस्तुगत मूल्याङ्कन गरी पुनरावलोकन गर्ने र यसको दुरुपयोग रोक्न आवश्यक मापदण्ड बनाई एकरूपता कायम गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (११) सार्वजनिक सेवाको प्रकृति, वृत्ति विकास, सङ्गठन एवम् पदसोपान र सेवा प्रवाहको आवश्यकतासमेतलाई विचार गरी सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको सङ्गठन संरचना एवम् दरबन्दीसम्बन्धी मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने,
- (१२) कार्यबोझ कम भएका कतिपय सरकारी निकायमा कर्मचारीलाई जिम्मेवारविहीन अवस्थामा राख्ने र कार्यबोझ बढी हुने कार्यालयमा दरबन्दी रिक्त राख्ने प्रवृत्तिको तत्काल अन्त्य गर्ने,
- (१३) सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको नेतृत्व र सेवा सञ्चालन गर्ने निकायको समन्वयमा प्रशासनिक सङ्घीयतालाई थप सेवा प्रवाहमुखी र नागरिकमैत्री बनाउन कर्मचारी समायोजनका अपूर्णता एवम् समस्याहरू पहिचान गरी शीघ्र सम्बोधन गर्ने,
- (१४) निजामती सेवा ऐन/नियमावलीमा तोकिएको अवधि नपुगी कर्मचारको सरूवा नगर्ने; स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एकमुष्ट रूपमा सम्बन्धित प्रदेशको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा सरूवा गर्ने र प्रदेशस्तरबाट नै निजहरूलाई सम्बन्धित स्थानीय तहमा दुई वर्षका लागि तोकेर कामकाज गर्न पठाउन आवश्यक प्रबन्ध गर्ने,

- (१५) सार्वजनिक प्रशासनमा विषय क्षेत्रगत विज्ञताको विकास गर्न, सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायको कामकारबाहीको संस्थागत स्मरणको स्थायित्व सुनिश्चित गर्न, कर्मचारीले स्वदेशी वा विदेशी अध्ययन, तालिम, गोष्ठीबाट सिकेका सीप र ज्ञानको सम्बन्धित निकायमा उपयोग गरी उत्कृष्ट परिणाम दिने र मन्त्रालय वा निकायमा कार्यरत जनशक्तिलाई सम्बन्धित क्षेत्रको काममा नै जिम्मेवार तथा जवाफदेही बनाई कार्यसम्पादनमा उत्कृष्टता ल्याउन मन्त्रालयगत/आयोगगत कर्मचारी (मिनिस्टेरियल क्याडर/कमिसन क्याडर) को अवधारणाअनुरूप सेवा/समूहको व्यवस्था गर्ने आवश्यक कानुनी व्यवस्था मिलाउने,
- (१६) प्रदेश र स्थानीय सरकारको समन्वयमा नदीजन्य पदार्थको उत्खनन सम्बन्धमा कार्यान्वयनयोग्य स्पष्ट मापदण्ड निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने; प्राकृतिक स्रोतको बिक्रीबाट प्राप्त आय गाउँ/नगर कार्यपालिकाको निर्णयबाट राजस्व छुट दिने कार्यको अन्त्य गर्ने।

(न) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) प्रत्येक सार्वजनिक निकायबाट निर्माण भएका/गरिएका सफ्टवेयरहरूको विवरण र हालको सञ्चालनको अवस्था तथा अपग्रेड गरेको भए सोको समेत विवरण खुल्ने गरी सबै सफ्टवेयरहरूको केन्द्रीय पोर्टल निर्माण गरी अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने तथा सार्वजनिक सेवाका सफ्टवेयरहरूको प्रयोग, सुरक्षा र नियन्त्रणको निकायगत परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (२) नेपाल टेलिकम, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र, नेपाल टेलिभिजन, रेडियो नेपालजस्ता प्राविधिक कार्य हुने र ठुलो मात्रामा पटक-पटक एकै प्रकारका सामग्री खरिद गर्नुपर्ने कार्यालयहरूमा पब्लिक एसेट म्यानेजमेन्ट सिस्टम (पाम्स) को प्रयोग अनिवार्य रूपमा गर्ने र नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेको कार्यविधिअनुरूप खरिद गरिएको सम्पूर्ण उपकरणहरूको युनिक आइडेन्टिफिकेसन झल्कने गरी अभिलेखीकरण गर्ने,
- (३) नेपाल टेलिकमको सेवालाई व्यापकरूपमा विस्तार गरी यसको गुणस्तरसमेत अभिवृद्धि गर्ने, खरिद कार्यलाई पारदर्शी, प्रतिस्पर्धी बनाई खरिद कार्यमा कुनै पनि प्रकारको अनियमितता र मिलेमतो नहुने व्यवस्था मिलाउने, टेन्डरको म्याद समाप्त भएका र कार्यसम्पन्न नभएका रूग्ण आयोजनाको तत्काल कानुनबमोजिम व्यवस्थापन गर्ने,
- (४) प्रचलित कानुनबमोजिम ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोषमा सञ्चित रहेको रकम ग्रामीण दूरसञ्चार सेवालाई लक्षित हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने/गराउने र सोको नियमित अनुगमन, निरीक्षण तथा मूल्याङ्कन गर्ने।

(प) सहरी विकास मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) परामर्श सेवा खरिदमा पूर्वाधार डिजाइन तथा गुर्योजनाको नाममा हरेक स्थानीय तहमा छुट्टाछुट्टै काम गर्ने, खरिद विधि नै फरक फरक हुने र परामर्शदाताको कार्यक्षेत्र एवम् कार्य क्षेत्रगत सर्त (टर्म्स अफ रिफरेन्स) स्पष्ट नगरी टुक्रा गरी काम गराउने, नगरपालिका र

मन्त्रालयकै विगतका अध्ययनहरूसँग दोहोरोपनासमेतको सम्भावना रहेकाले प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट अत्यावश्यक कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गर्ने,

- (२) सहरी विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूमा स्वीकृत दरबन्दी बिना जथाभावी करार तथा ज्यालादारीमा कर्मचारीहरू भर्ना गर्ने गरेको भनी उजुरी आउने गरेकाले स्थायी दरबन्दीबाट अपुग हुने र अस्थायी/करारमार्फत् कर्मचारी भर्ना गर्न स्वीकृत भएको अवस्थामा मात्र यस्ता रिक्त दरबन्दीहरूमा कर्मचारी भर्ना गर्ने,
- (३) मास्टर प्लान तयार र स्वीकृत नभई सालबसाली रूपमा बिना ठोस प्रतिफलका आयोजनाहरू कार्यान्वयन नगर्ने,
- (४) आयोजनाको ठेक्का सम्झौता कार्यान्वयन गर्न लाग्ने वास्तविक समय निर्धारणको कुनै वैज्ञानिक आधार बिना निर्माण अवधि राख्ने गरिएकाले पनि कतिपय ठेक्काहरू रुग्ण भएको हुँदा त्यस्ता आधार तय गरी निर्माण अवधि निर्धारण गर्ने,
- (५) निर्माण कार्यलाई प्रभावकारी र एकरूपता कायम गर्न नविनतम प्रविधिको समुचित प्रयोग हुने गरी स्पेसिफिकेसन र नर्म्स अद्यावधिक गरी नियमानुसार स्वीकृत गराई प्रयोगमा ल्याउने,

थप नयाँ सुझाव

- (६) स्मार्ट सिटी, बाहिरी चक्रपथ आदि निर्माणका नाममा लामो समयदेखि व्यक्तिको जग्गा रोक्का राखिएको तर, आयोजना निर्माण कार्य अगाडि बढ्न नसकेको अवस्थामा उक्त जग्गा रोक्का राख्नुपर्ने/नपर्ने सम्बन्धमा शीघ्र निर्णयमा पुगी उक्त समस्याको उचित सम्बोधन गर्ने।

(फ) स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) सुलभ र शीघ्र स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्ने व्यवस्थाका लागि अस्पताल, जनशक्ति र पूर्वाधारको वर्गीकरण तथा सूचीकरण गर्ने र सरकारी सहूलियत, उपचार खर्च, अनुदानलगायतका विषयमा कडाइका साथ मापदण्डको पालना गर्ने/गराउने,
- (२) स्वास्थ्यकर्मीहरू कार्यालय समयमा समेत निजी स्वास्थ्य संस्था/पसल/क्लिनिकमा कार्यरत रहेको पाइएकाले यस्तो प्रवृत्तिलाई अन्त्य गर्न आन्तरिक अनुगमन प्रणाली सुदृढ बनाउने,
- (३) स्वास्थ्य उपकरण सम्बन्धमा पुस सप्लाई नहुने गरी आवश्यक उपकरणको प्रोजेक्सन गरेर मात्र खरिद गर्ने र कुनै कम्पनी लक्षित स्पेसिफिकेसन तयार नगर्ने, खरिद भएका उपकरणको सञ्चालनका लागि कार्यालय प्रमुखलाई जिम्मेवार बनाउने,
- (४) औषधी व्यवस्था विभागले नेपालमा उत्पादित र आयातित औषधीको गुणस्तरको अनुगमन तथा आयात हुने अत्यावश्यक औषधीको सहज आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने,
- (५) आन्तरिक स्रोत, जनशक्तिको उपलब्धता, सेवा र सुविधाको स्तर र बिरामीको सङ्ख्याको आधारमा उपकरण खरिद गर्नु पूर्व नै त्यसको जडान स्थल, सञ्चालन गर्ने जनशक्तिसमेतको सुनिश्चितता गरी सेवा सञ्चालन हुने व्यवस्था गर्ने,
- (६) कोभिड-१९ लगायतका महामारीको समयमा खरिद गरिएका भेन्टिलेटर, अक्सिजन प्लान्ट लगायतका उपकरणहरूको संरक्षण, सवर्धन र हस्तान्तरण समेत गरी उपयोगिता सुनिश्चित गर्ने तथा अस्पतालका उपकरणहरूको नियमित मर्मत सम्भार गरी अविच्छिन्न सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाउने,

- (७) अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण, स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि सङ्घीय/प्रादेशिक सरकारमार्फत् स्थानीय तहमा प्रदान गरिने अनुदानहरू बिच प्रभावकारी समन्वय गराई दोहोरापना हुन नदिने,
- (८) अस्पतालमा सञ्चालित फार्मसीका लागि औषधी खरिद गर्दा पटक पटक सोझै खरिद गर्ने गरिएको पाइएकाले बोलपत्र मार्फत् खरिद गरी औषधीको एक्सपायरी डेटसमेतलाई मध्यनजर गरी लट-लटमा आपूर्ति हुने व्यवस्था मिलाउने,
- (९) प्रयोगशाला उपकरणहरू खरिद गर्दा परीक्षण तथा रिजेन्ट खपतमा शुल्क तय गरी सोही अनुपातमा क्रमिक रूपमा उपकरण आपूर्तिकर्ता/उत्पादकलाई भुक्तानी गर्दै जाने व्यवस्था मिलाउने,
- (१०) सरकारी अस्पतालको समग्र व्यवस्थापन सुधार गरी बिदाको दिनमा समेत बहिरङ्ग सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक मापदण्ड बनाई लागू गर्ने।

(ब) मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

आयोगको ३४ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) प्रदेशबाट सञ्चालन हुने आयोजनाहरूको हकमा तीनै तहबिच समन्वय गरी दोहोरो नपर्ने गरी योजना तर्जुमा गर्ने,
- (२) कृषि विकासअन्तर्गत हाइ-टेक नर्सरी निर्माणजस्ता योजना तथा कार्यक्रमका लागि तोकिएको सर्त/मापदण्ड पूरा गरी प्रतिफल दिने र रोजगारीसमेत सिर्जना हुने सुनिश्चित गरी मात्र अनुदान दिने,
- (३) सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहबाट बाटो, सिँचाइ कुलो, सामुदायिक वनको भवनजस्ता विकास निर्माणजन्य कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन र नियावलीबमोजिम लागत अनुमान तयार गर्ने तथा प्राविधिकबाट मूल्याङ्कन गराएर मात्र भुक्तानी दिने व्यवस्था गर्ने,
- (४) सामुदायिक वनले आम्दानी र खर्चको बिल भरपाईहरूको अभिलेख नराख्ने गरेको र आयोगमा वन फँडानीका उजुरीहरू पर्ने गरेकोमा सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरूलाई सामुदायिक वन व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सचेतना र क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- (५) डिभिजन वन कार्यालयहरूमा दर्ता भई गठन भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको लेखा, अभिलेख व्यवस्थापन तथा आर्थिक क्रियाकलापहरू व्यवस्थित पार्न प्रादेशिक वन ऐन, नियमावलीअनुरूप समूहलाई सशक्तीकरण र नियमन गर्ने,
- (६) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा भएको व्यवस्थाबमोजिम सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामका लागि आवश्यक पर्ने नयाँ जनशक्ति प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट मात्र पदपूर्ति गर्ने, गराउने,
- (७) यातायात व्यवस्था कार्यालयहरूले सवारी चालक अनुमतिपत्रको ट्रायल परीक्षा सञ्चालन हुने केन्द्रमा परीक्षाका सबै क्षेत्र समेट्ने गरी सिसिटिभी जडान गर्ने र न्यूनतम पनि ९० दिनको फुटेज सुरक्षित राख्नुपर्ने मापदण्डको कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (८) प्रदेश सरकारले उपभोक्ता समितिमार्फत् खरिद कार्य गर्नका लागि आवश्यक कार्यविधि बनाई देहायका विषय समेट्ने:

- क. सम्झौताबमोजिम उपभोक्ता समितिबाट व्यहोर्नुपर्ने न्यूनतम लागतबापतको रकम अनुपात तोक्ने र सोको सुनिश्चितता नगरी आयोजना सुरु नगर्ने,
- ख. उपभोक्ता समितिले सम्झौताबमोजिम काम नगरेको अवस्थामा कानुनी उपचारको (जमानत, रिटेन्सन मेमोरी/धरौटी) स्पष्ट व्यवस्था गर्ने,
- ग. उपभोक्ता समितिबाट पेस हुन आएका बिल भरपाईहरूमा भ्याट लाग्ने आइटमको समेत भ्याट बिल पेस नहुने गरेको, नक्कली भरपाई/डोर हाजिर बनाई पेस हुने गरेकोमा उपभोक्ता समितिहरूलाई यथार्थ बिलमात्र पेस गर्ने व्यवस्था गर्ने,
- घ. गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदनहरू जिम्मेवार अधिकारीहरूबाट प्रमाणित हुने नगरेको, निर्माणको हकमा ल्याब टेस्ट रिपोर्टहरू स्वीकृति बिना नै बिलसाथ संलग्न हुने गरेकोमा अनिवार्यरूपमा जिम्मेवार अधिकारीबाट प्रमाणित हुने व्यवस्था गर्ने,
- ड. सामान्यतया तयारी अवस्थाका लगायत त्रुटि सच्याउने प्रक्रियाबाट उपयोगमा ल्याउने प्रकृतिका काम उपभोक्ता समितिबाट नगराउने एवम् निर्माण कार्यमा मेसिनरीको प्रयोगलाई व्यावहारिक रूपमै निरुत्साहित गर्ने,
- च. कानुनबमोजिम उपभोक्ता समितिले गर्न पाउने काम मात्र समितिबाट गराउने व्यवस्था कडाइका साथ लागू गर्ने।
- (९) सङ्घीय मन्त्रालयहरूलाई दिइएका मन्त्रालयगत तथा अन्य सुझावहरू प्रदेश मन्त्रालयहरूसँग समेत सम्बन्धित र सान्दर्भिक हुने हुँदा प्रदेश मन्त्रालयहरूले पनि सोहीबमोजिम कार्यान्वयन गर्ने।
- (१०) सामुदायिक वनले आम्दानी र खर्चको बिल भरपाईहरूको अभिलेख राख्ने नगरेको, गैरकानुनी रूपमा वन फँडानी गरेको लगायतका उजुरीहरू आयोगमा पर्ने गरेकोमा सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरूलाई सामुदायिक वन व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सचेतना र क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी आय व्ययको दुरुस्त विवरण राख्न लगाउने,
- (११) सार्वजनिक जग्गामा सार्वजनिक संरचना तथा भवन निर्माण गर्दा नियमानुसार जग्गा प्राप्ति/भोगाधिकार प्रक्रिया नअपनाई सार्वजनिक संरचना निर्माण गरेको देखिएकाले नियमानुसार जग्गा प्राप्त गरेर वा भोगाधिकार प्राप्त गरेर मात्र सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्न गराउने,
- (१२) स्थानीय तहमा सम्बन्धित प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट नियुक्ति भएका कर्मचारीहरूको तह वृद्धिको सम्बन्धमा प्रदेश निजामती सेवासम्बन्धी कानूनमा स्पष्ट व्यवस्था नभएको हुँदा एकै तहका कर्मचारीहरूको विभिन्न स्थानीय तहमा फरक फरक किसिमले तह वृद्धि भएको देखिएकाले सो सम्बन्धमा कानूनमा स्पष्ट व्यवस्था गर्ने,
- (१३) सार्वजनिक निकायबाट सम्पादन भएका कामकारवाहीको अनुगमन प्रभावकारी हुन नसकेको सन्दर्भमा अनुगमन संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउने तथा अनुगमनबाट प्राप्त सुझावसहितको प्रतिवेदनलाई नतिजामूलक रूपमा कार्यतालिकासहित सुधार योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने, सुधारका कार्य हुन नसकेको देखिएमा सम्बन्धित निकाय/कार्यालय प्रमुखबाट जिम्मेवार कर्मचारी र पदाधिकारीलाई नियमानुसार सजग गराउने तथा विभागीय कारवाही गर्ने,
- (१४) सङ्घीय सरकारका निकाय र कार्यसम्पादनमा दोहोरोपन हुने र वित्तीय दायित्व बढ्ने गरी संरचना (जस्तै: प्रदेश दुग्ध विकास बोर्ड, सहकारी बोर्ड, खेलकुद समिति) स्थापना नगर्ने/नगराउने।

थप नयाँ सुझाव

- (१५) जग्गा विवादको कारण प्रदेश सरकारबाट सञ्चालन भइरहेका कतिपय सडक आयोजनाहरू बिचमै अलपत्र परेका हुँदा जग्गा विवाद समाधान गरेर मात्र आयोजना कार्यान्वयन प्रारम्भ गर्ने,
- (१६) प्रदेश सरकारबाट कतिपय अनुत्पादक क्षेत्रमा औचित्य बिनाको अनुदान वितरण भएको देखिएकाले अनुदान वितरणको मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने,
- (१७) प्रदेशहरूमा पूर्वानुमानयोग्य कर्मचारी सुरुवा प्रणाली विकास गर्न आवश्यक मापदण्ड र कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।

(भ) स्थानीय तह

आयोगको चौतिसौं वार्षिक प्रतिवेदनमा दिइएका सुझावहरूको निरन्तरता

- (१) स्थानीय तहले स्थानीय माग र आवश्यकताको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमालगायत योजनाको पहिचान, छनोट, कार्यान्वयन र अनुगमनका सम्बन्धमा स्पष्ट कानून/कार्यविधि बनाई कार्य गर्ने गराउने,
- (२) उपभोक्ता समिति तथा टोल सुधार समितिहरूमार्फत् सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई नियमसङ्गत बनाउन समिति गठनको कार्यविधिसमेत तर्जुमा गरी समितिका पदाधिकारीहरूलाई जवाफदेही र उत्तरदायी बनाउने,
- (३) स्थानीय तहहरूले स्वीकृत सङ्गठन संरचना तथा दरबन्दीभन्दा बढी कर्मचारीहरू करारमा राख्ने गरेको र अनावश्यक पदहरू (निजी सहायक, सल्लाहकारलगायत) सिर्जना गरी कर्मचारी भर्ना गरेको देखिएकाले स्वीकृत सङ्गठन संरचना तथा दरबन्दीअनुसार मात्र कर्मचारीहरू राख्ने,
- (४) करारमा कर्मचारी राख्ने प्रक्रियालाई व्यवस्थित, पारदर्शी, वस्तुनिष्ठ र योग्यता प्रणालीमा आधारित बनाउन करारमा कर्मचारी भर्नासम्बन्धी कार्यविधि/मापदण्ड बनाएर लागू गर्ने,
- (५) विभिन्न योजना वा ठेक्काहरूमा भेरिएसन आदेश स्वीकृत गर्दा प्रचलित कानूनको परिपालना गर्ने गराउने गरी प्रत्येक योजना वा ठेक्काको लागि छुट्टाछुट्टै भेरिएसन आदेश स्वीकृत गर्ने गराउने,
- (६) उपभोक्ता समितिबाट निर्माण हुने कार्यहरूमा श्रमिकले रकम नपाई ठगिने गरेको धेरै उजुरीहरू दर्ता हुने गरेको देखिएकाले श्रमिकले पाउने पारिश्रमिक अनिवार्य रूपमा बैंकिङ प्रणालीमार्फत् भुक्तानी हुने व्यवस्था गर्ने,
- (७) सहकारी, सङ्घसंस्था र विद्यालयमा अनुदानमार्फत् सार्वजनिक खरिदको कार्य गर्दा कानूनबमोजिम लागत अनुमान, अनुगमन प्रतिवेदन र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनबमोजिम मात्र अन्तिम भुक्तानी गर्ने; यसका लागि उक्त संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,
- (८) मचान/भ्यू टावरको निर्माण गर्दा सम्बन्धित विषयविज्ञसमेतको संलग्नतामा उक्त संरचनाको औचित्य, आवश्यकता र लाभ लागतसमेत विश्लेषण गरी अति आवश्यक देखेमा मात्र निर्माण कार्य गर्ने,
- (९) स्थानीय तहमार्फत् हुने विकास निर्माणको काममा प्रयोग हुने निर्माण सामग्रीको अनिवार्य रूपमा मान्यता प्राप्त ल्याबबाट गुणस्तर परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउने,

- (१०) अनुदान वितरणको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उत्पादनशील तथा रोजगारमूलक क्षेत्रमा मात्र वितरण गर्ने गरी सङ्घ र प्रदेश सरकारबाट जारी भएका अनुदानसम्बन्धी कार्यविधि/मापदण्डसँग सामञ्जस्य हुने गरी अनुदान वितरण र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि बनाएर मात्र अनुदान वितरणको कार्य गर्ने,
- (११) जुनसुकै बजेट शिर्षकको रकम जुनसुकै शिर्षकमा जथाभावी रकमान्तर गर्ने र पुँजीगत शिर्षकबाट चालुमा रकमान्तर गर्ने गरेको पाइएकाले अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ मा भएको व्यवस्था (बजेटमा पुँजीगत खर्चको रूपमा विनियोजन भएको रकम चालुमा रकमान्तर गर्न नपाइने) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा भएको व्यवस्था (कार्यपालिकाले वार्षिक बजेटको अधीनमा रही कुनै शिर्षकबाट पुँजीगत शिर्षकमा २५% मा नबढाई रकमान्तर गर्न सक्ने) पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्ने,
- (१२) नदीजन्य पदार्थ (ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा) को ठेक्का, राजस्व सङ्कलन तथा उपभोगमा अनिवार्य रूपमा वातावरणीय परीक्षण (प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन) गरेर मात्र पारदर्शी रूपमा प्रतिस्पर्धा गराई ठेक्का लगाउने व्यवस्था मिलाउने तथा आवश्यकता र औचित्य बिना नै कानुन बनाएर कुनै पनि प्रकारको कर/राजस्व छुट मिनाहा दिने व्यवस्थालाई निरुत्साहन गर्ने,
- (१३) स्थानीय तहबाट जिन्सी (जस्तै: कम्बल, ग्यास चुलो, ग्यास सिलिण्डर, साडी, पानी तात्रे पम्प, साइकललगायतका) सामग्री वितरण गर्दा लक्षित वर्गको नाममा आफन्त र नातेदारलाई वितरण गर्ने, अनावश्यक मात्रामा सामग्री खरिद गरी लामो समयसम्म भण्डारण गरी राख्ने, कतिपय सामग्री बिग्रने गरेको जस्ता उजुरी परेको सन्दर्भमा यस्ता अनुत्पादक, वितरणमुखी कार्यक्रमहरूमा राज्य कोषको ठुलो रकम दुरुपयोग भएको देखिएकाले आगामी दिनमा यस्ता औचित्यहीन अनुत्पादक वितरणमुखी कार्यक्रम बन्द गर्ने,
- (१४) चाडपर्व, मेला, जात्रा, हाट, महोत्सव, पूजा, न्वारन, व्रतबन्धलगायतका कार्यमा सरकारी कोषबाट अनुदान र सहायताका नाममा अस्वाभाविक र अनियमित रूपमा स्वार्थप्ररित किसिमबाट रकम बाँड्दा सरकारी बजेट दुरुपयोग भएको देखिएकाले यस्ता अनुत्पादक कार्यमा रकम निकास गर्नु बन्द गर्ने,
- (१५) कानुनविपरीत जनप्रतिनिधि (नगरप्रमुखसमेत) ले उपचार खर्च लिएको देखिएकाले कानुनविपरीतका सेवा/सुविधा लिने प्रवृत्ति नियन्त्रण गर्न सङ्घीय कानुन तथा मापदण्ड, खर्चको मितव्ययिता, स्थानीय स्रोतसाधनको औचित्यतासमेतको आधारमा गर्ने/गराउने,
- (१६) सवारी सुविधा लिएका जनप्रतिनिधिहरूले यातायात खर्चबापत समेत भुक्तानी लिई दोहोरो सुविधा लिने, निजी सवारीसाधन प्रयोग गर्ने कर्मचारीलाई समेत मर्मत र इन्धन खर्च दिई सरकारी रकम दुरुपयोग गर्ने कार्यमा तुरुन्त रोक लगाउने,
- (१७) सार्वजनिक खरिदको क्रममा राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशित गरी गर्नुपर्नेमा सो नगर्ने वा राष्ट्रियस्तरको पत्रिका हो/होइन यकिन नगरी सूचना प्रकाशित गर्ने तथा कार्यालयको वेबसाइटमा मात्र सूचना प्रकाशित गर्ने गरेकाले अनिवार्य रूपमा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशन गर्ने,
- (१८) सार्वजनिक निकायबाट सम्पादन भएका कामकारवाहीको अनुगमन प्रभावकारी हुन नसकेको सन्दर्भमा अनुगमन संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउने तथा अनुगमनबाट प्राप्त सुझावसहितको

प्रतिवेदनलाई नतिजामूलक रूपमा कार्यतालिकासहित सुधार योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने, सुधारका कार्य हुन नसकेको देखिएमा सम्बन्धित निकाय/कार्यालय प्रमुखबाट जिम्मेवार कर्मचारी र पदाधिकारीलाई नियमानुसार सजग गराउने तथा विभागीय कारबाही गर्ने,

- (१९) प्रचलित कानूनबमोजिम सम्बन्धित मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण स्वीकृत नगराई कर्मचारी भर्ना गर्ने गरेको, वि.सं. २०७४ सालभन्दा अगाडिदेखि स्थानीय तहमा कार्यरत अस्थायी, करार र ज्यालादारी कर्मचारीहरूलाई स्थानीय तहबाटै स्वतः स्थायी गर्ने क्रियाकलापबाट स्थानीय सुशासनमा गम्भीर असर पर्ने, दीर्घकालीन आर्थिक व्ययभार बढ्ने र प्रचलित कानूनको उल्लङ्घन भई योग्यता प्रणालीमा आघात पुग्ने भएकाले प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट मात्र पदपूर्ति गर्ने व्यवस्था अनिवार्य कार्यान्वयन गर्ने,
- (२०) ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, नुन, माटो, खरीढुङ्गा तथा स्लेटजस्ता खानीजन्य वस्तुको सर्वेक्षण उत्खनन तथा उपयोगको लागि दर्ता गर्ने, अनुमति दिने, नवीकरण गर्ने, रोयल्टी सङ्कलन गर्ने, बिक्री तथा निकासी शुल्क उठाउने कार्य नगर्दा राज्यको अरबौं रुपियाँको राजस्व हानि नोक्सानी भएको देखिएकाले कानूनबमोजिम सङ्कलन गर्नुपर्ने राजस्व सङ्कलन तदारुकताकासाथ उठाई राज्यकोषमा दाखिला गर्ने, गैरकानुनी उत्खनन र निकासी रोक्न आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रमा योजनाबद्ध तरिकाले अनुगमन गर्ने।

थप नयाँ सुझाव

- (२१) साझेदारी कार्यक्रमका नाममा विभिन्न नामका गैरसरकारी संस्थाहरूको खातामा सोझै रकम भुक्तानी गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा प्रचलित खरिद कानूनमा भएका व्यवस्थाहरूको परिपालना भए गरेको नदेखिएकाले त्यस्ता कार्य रोकी कानूनको पूर्ण परिपालना हुने तथा लक्षित नतिजाको सुनिश्चितता हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने,
- (२२) कतिपय स्थानीय तहहरूले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा अनुदान रकमको व्यवस्था गर्दा व्यक्तिगत फर्म वा सङ्घसंस्था वा सहकारी आदिको नाम नै किटान गरी बजेट विनियोजन गरेका कारण त्यस्तै प्रकृतिका फर्म वा सङ्घसंस्था आदिको सहभागिता एवम् प्रतिस्पर्धालाई निषेध गरेको देखिएको हुँदा प्रचलित कानूनको आधारमा सबैको सहभागिता सुनिश्चित हुने गरी बजेट विनियोजनको व्यवस्था मिलाउने,
- (२३) प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो वेबसाइटमा आफ्नो स्थानीय तहभित्रका सरकारी र सार्वजनिक विद्यालयको प्रधानाध्यापक तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको नाम, थर ठेगाना र सम्पर्क नम्बर अनिवार्य रूपमा अद्यावधिक गरी राख्ने,
- (२४) सरकारी वा सार्वजनिक विद्यालयमा प्रधानाध्यापक छनोट गर्ने कार्यविधिमा प्रधानाध्यापकको योग्यतामा लेखाको सामान्य सिद्धान्त तथा नेपालको प्रचलित खरिदसम्बन्धी कानूनको विषयमा तालिम प्राप्त गरेको हुनुपर्ने व्यवस्था राख्ने; त्यस्तो तालिम समय समयमा सम्बन्धित स्थानीय तहले उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने,
- (२५) सरकारी वा सार्वजनिक विद्यालयले स्थानीय तहमा पेस गरेको विद्यार्थी सङ्ख्या र वास्तविक भर्ना तथा उपस्थित सङ्ख्या यकिन गर्न समय समयमा स्थानीय तहले अनुगमन गर्ने र सोहीबमोजिमको दिवा खाजा तथा तथा अन्य सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने,
- (२६) सरकारी वा सार्वजनिक विद्यालयको सम्पत्ति व्यवस्थापनका लागि स्थानीय तहले विद्यालयको सम्पत्ति यकिन गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने; स्थानीय तह र विद्यालय व्यवस्थापन समितिले

सो सम्पत्तिको सञ्चालन तथा प्रयोग सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम हुने गरी गर्ने; उक्त सम्पत्तिको संरक्षणको जिम्मा स्थानीय तह तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिले लिने; विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकारसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गर्ने,

- (२७) सरकारी वा सामुदायिक विद्यालयको शिक्षकले नियमानुसार सम्बन्धित निकायको पूर्वस्वीकृति नलिई अध्यापन गर्न वा दोहोरो सेवा सुविधा लिन नहुने व्यवस्था प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने,
- (२८) स्थानीय तहले अनुदान शिक्षकको नाममा ठुलो रकम विनियोजन गरी जथाभावी भर्ना गरेको भनी उजुरी र गुनासो आउने गरेकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको नक्साङ्कन गरी विद्यालय समायोजन तथा दरबन्दी मिलान गर्ने र दरबन्दी मिलानपश्चात् अपुग हुने सङ्ख्यामा मात्र प्रचलित कानूनबमोजिम अनुदान शिक्षक भर्ना गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (२९) सरकारी विद्यालयको भवन निर्माण गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीबमोजिम हुने गरेको नदेखिएकोले प्रत्येक स्थानीय तहहरूले आफ्नो क्षेत्रभित्रका सरकारी विद्यालयको भवन निर्माण गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन नियमको परिपालना हुने व्यवस्था मिलाउने।
- (३०) कानूननै बनाई प्रोत्साहन भत्ताको नाममा अस्वाभाविक र बिना औचित्यको खर्च गर्ने परिपाटी अन्त्य गर्ने।

परिच्छेद- ६ आयोगको रणनीति र आगामी कार्यदिशा

६.१ पृष्ठभूमि:

कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा कानूनबमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको स्थापना भएको हो। आयोगको अनुसन्धानबाट कानूनबमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा आयोगले त्यस्तो काम गर्ने व्यक्ति र त्यसमा संलग्न अन्य व्यक्तिउपर कानूनबमोजिम अधिकारप्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ। आयोगले मूलतः भ्रष्टाचारसम्बन्धी विषयमा उजुरी लिएर अनुसन्धान र तहकिकात गरी अभियोजन गर्ने गराउने दण्डात्मक कार्यका अतिरिक्त भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि विभिन्न प्रकारका निरोधात्मक, प्रवर्धनात्मक र संस्थागत क्षमता विकासका रणनीतिहरू अङ्गीकार गरी कार्यसम्पादन गर्दै आएको छ। आयोगले प्रचलित कानूनको अधीनमा रही सदाचार, निष्पक्षता, निर्भीकता, पेसागत विशिष्टता र प्रमाणमा आधारित अनुसन्धान एवम् अभियोजनजस्ता मूल्यमान्यताका आधारमा आफ्नो संवैधानिक दायित्व निर्वाह गर्दै आइरहेको छ।

भ्रष्टाचार समृद्धि र विकासको ठुलो बाधक हो। यसको प्रवृत्ति परिवर्तनशील र बहुआयामिक छ। पछिल्लो समय भ्रष्टाचारको परम्परागत प्रवृत्ति र स्वरूपमा परिवर्तन हुँदै आएको छ। भ्रष्टाचारमा देखापरेका नवीनतम प्रवृत्तिहरूको कारण भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा विभिन्न चुनौतीहरू थपिएका छन्। त्यसैले भ्रष्टाचार नियन्त्रणको प्रयास तथा निदानको तरिकामा समेत समयोचित परिवर्तन एवम् परिमार्जन जरूरी देखिएको छ। बदलिँदो चुनौतीहरूको सामना गर्न दक्ष, सक्षम र नयाँ प्रविधिसँग अभ्यस्त जनशक्ति विकास गर्न आवश्यक देखिएको छ। भ्रष्टाचारजन्य गतिविधिको अनुसन्धान र अभियोजन कार्यलाई स्तरोन्नति गर्दै प्रविधिअनुकूल बनाउनुपर्ने भएको छ। मुलुकमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने कार्यमा आयोगको अग्रणी भूमिका रहँदै आएको भए तापनि भ्रष्टाचारविरुद्धको लडाइँ आयोग एकलैले जित्न सक्दैन। यसका लागि राजनीतिकर्मी, नागरिक समाज, सञ्चारजगत, प्रबुद्ध वर्ग र नियमनकारी निकायलगायत सबै सरोकारवालाहरूको समन्वयात्मक प्रयास आवश्यक छ।

यस परिच्छेदमा आयोगको चौथो संस्थागत रणनीतिक योजनाको समीक्षा, पाँचौँ रणनीतिक योजनाको विवरण, आयोगले सामना गर्नुपरेका विद्यमान मुख्य समस्या र चुनौती र आगामी रणनीतिक कार्यदिशा प्रस्तुत गरिएको छ।

६.२ चौथो संस्थागत रणनीतिक योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) को समीक्षा

६.२.१ दूरदृष्टि, लक्ष्य र उद्देश्य:

- (१) दूरदृष्टि: यस योजनाको निर्माण गर्दा “भ्रष्टाचारमुक्त र सदाचारयुक्त समाज निर्माण” को दूरदृष्टि राखिएको थियो।
- (२) लक्ष्य: यस योजनाले “राष्ट्रिय विकास र सार्वजनिक सेवामा जनताको सरल तथा सहज पहुँच हुने गरी भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने” लक्ष्य लिएको थियो।

- (३) उद्देश्य: “आयोगको संस्थागत सुदृढीकरण, निरोधात्मक, प्रवर्धनात्मक र उपचारात्मक विधिमार्फत् भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने” उद्देश्य लिएर यस रणनीतिक योजनाको तर्जुमा गरिएको थियो।

६.२.२ रणनीति, नीति र कार्यनीति:

- (१) उपचारात्मक रणनीति, नीति र कार्यनीति: यस रणनीतिक योजनामा “भ्रष्टाचारजन्य कार्यको पहिचान, अनुसन्धान र अभियोजन प्रभावकारी रूपमा गर्ने” उपचारात्मक रणनीति तय गरिएको थियो। यसअन्तर्गत आधुनिक प्रविधिको उपयोगबाट अनुसन्धान र अभियोजन पद्धतिलाई वस्तुनिष्ठ र विश्वसनीय बनाउने, भ्रष्टाचार निगरानी प्रणालीको विकास गरी अनुसन्धान एवम् निगरानी गर्ने, भ्रष्टाचारसँग सम्बन्धित सबै किसिमका सूचना व्यवस्थापन तथा इन्टेलिजेन्स संयन्त्र सुदृढ गर्ने र भ्रष्टाचारसम्बन्धी मामिलाहरूको प्राथमिकीकरण गरी अनुसन्धान र अभियोजन गर्ने ४ वटा नीतिहरू र विभिन्न १८ वटा कार्यनीतिहरू लिइएको थियो।
- (२) निरोधात्मक रणनीति, नीति र कार्यनीति: यस योजनामा “कानुनी र सङ्गठनात्मक संरचनाको सुदृढीकरण एवम् परिचालन गर्दै भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा सम्बद्ध पक्षहरूलाई जिम्मेवारी बनाउने” निरोधात्मक रणनीति निर्धारण गरिएको थियो। यसअन्तर्गत नीतिगत तथा संस्थागत भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्न विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय, साझेदारी तथा सहकार्य गर्ने, सार्वजनिक निकायहरूलाई भ्रष्टाचारविरुद्ध उत्तरदायी बनाउँदै सशक्तीकरण गर्ने, भ्रष्टाचार निवारणसम्बन्धी विषयमा नवीनतम खोज, अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने र भ्रष्टाचारविरुद्ध राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय एवम् सञ्जालीकरण गर्ने गरी ४ वटा नीतिहरू र विभिन्न २० वटा कार्यनीतिहरू तय गरिएको थियो।
- (३) प्रवर्धनात्मक रणनीति, नीति र कार्यनीति: यसमा “सरोकारवाला पक्षहरूका बिचमा चेतना, समन्वय, सञ्जाल र ऐक्यबद्धता अभिवृद्धि गर्ने” प्रवर्धनात्मक रणनीति निर्धारण गरिएको थियो। यसअन्तर्गत भ्रष्टाचारविरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने एवम् भ्रष्टाचारविरुद्ध शासनका विभिन्न पक्षको सहभागिता र प्रतिबद्धता अभिवृद्धि गर्ने गरी २ वटा नीतिहरू र विभिन्न १३ वटा कार्यनीतिहरू लिइएको थियो।
- (४) संस्थागत क्षमता विकासको रणनीति, नीति र कार्यनीति: यस रणनीतिक योजनामा “आयोगको संस्थागत सुशासनको सुदृढीकरण र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने” संस्थागत क्षमता विकासको रणनीति लिइएको थियो। यसअन्तर्गत आयोगको सङ्गठनात्मक संरचना, विधि, पद्धति, स्रोत साधनसहित संस्थागत क्षमता सुदृढ गर्ने र भ्रष्टाचारविरुद्धको कानुनी र संस्थागत दायरा फराकिलो बनाउने गरी २ वटा नीतिहरू र विभिन्न १५ वटा कार्यनीतिहरू तय गरिएको थियो।

६.२.३ कार्यान्वयन अवस्था:

- (१) उपचारात्मक रणनीति, नीति र कार्यनीतिको कार्यान्वयन:

भ्रष्टाचारजन्य कार्यको पहिचान, अनुसन्धान र अभियोजन प्रभावकारी रूपमा गर्नको लागि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कार्यविधि, २०७८ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। यस कार्यविधिमा आयोगमा दर्ता हुने उजुरीहरूको परीक्षण गरी सिफारिस गर्न उजुरी परीक्षण (स्क्रिनिङ) समिति र अनुसन्धान तथा अभियोजनलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन पूर्णता परीक्षण तथा सिफारिस समितिको व्यवस्था गरिएको छ। यसमा उजुरीको प्रारम्भिक छानबिन र विस्तृत अनुसन्धानमा अवलम्बन गरिने प्रक्रियाका सम्बन्धमा स्पष्ट उल्लेख गरिएको छ। तर, आयोगको अनुसन्धान, तहकिकात, अभियोजन तथा अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई थप व्यवस्थित बनाउन

आयोगबाट गरिने स्टिड अपरेसन, सर्जिमिन/मुचुल्का, प्राविधिक प्रतिवेदन, पोलिग्राफ परीक्षणजस्ता विषयमा छुट्टाछुट्टै कार्यविधिको आवश्यकता महसुस भएको छ। साथै, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन परिमार्जनमा तीव्रता दिनुपर्ने देखिएको छ।

उजुरी सङ्कलन, सूचना प्राप्ति र अनुसन्धान प्रक्रियामा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा अभिवृद्धि गरिएको छ, साथै मातहतका कार्यालयहरू बिच सूचना आदानप्रदानका लागि सूचना सञ्जालको विकास र प्रयोग गरिएको छ। यस अवधिमा आयोगले विद्युतीय प्रणालीको अवलम्बन गरेपश्चात् उजुरीको सङ्ख्यामा उल्लेखनीय वृद्धि भएको छ। छानबिन तथा अनुसन्धानसम्बन्धी कागजात र प्रमाणको सुरक्षा तथा अभिलेखीकरणको लागि विद्युतीय सूचना प्रणाली अवलम्बन गरिएको छ। आयोगको कार्यसम्पादनलाई थप व्यवस्थित तुल्याउन अफिस अटोमेसन सिस्टम विकास गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ। तर भ्रष्टाचारको बदलिँदो स्वरूप र शैलीलाई दृष्टिगत गरी त्यसलाई सम्बोधन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रयोगमा ल्याइएका उपकरण, विधि एवम् पद्धतिको थप प्रयोगका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ।

योजना अवधिमा दर्ता हुन आएका १,३६,३५९ (अघिल्लो आर्थिक वर्षबाट सरी आएका समेत) उजुरीमध्ये स्क्रिनिङ र प्रारम्भिक छानबिनबाट ९५,१६४ वटा र विस्तृत अनुसन्धानबाट ३,९२४ वटा उजुरीहरू फछ्यौट गरिएको छ। विस्तृत अनुसन्धानबाट फछ्यौट भएका उजुरीहरूमध्ये विशेष अदालतमा जम्मा १०४८ वटा मुद्दा दायर गरिएको छ भने ४४८ वटा उजुरीहरू सुझावसहित तामेलीमा राखिएको, ४२ वटा आवश्यक कारबाहीका लागि लेखी पठाएर तामेलीमा राखिएको, २,३१८ वटा तामेलीमा राखिएको र ६८ वटा उजुरीहरू मुलतबीमा राखिएको छ।

यस अवधिमा उजुरीको सरदर फछ्यौट दर ६९.७९ प्रतिशत रहेको छ। यस रणनीतिक योजनाको पहिलो वर्ष (आ.व. २०७६/७७) मा त्यस्तो फछ्यौट दर ६७.४ प्रतिशत भएकोमा अन्तिम वर्ष (आ.व. २०८०/८१) मा ७६.५९ प्रतिशत पुगेको छ। दायर गरिएका मुद्दाहरूको सफलता दर आ.व. २०७६/७७ मा ८४.७७ प्रतिशत रहेकोमा आ.व. २०८०/८१ मा ६५.२४ प्रतिशत पुगेको छ। यसरी योजना अवधिमा उजुरीको फछ्यौट दरमा सुधार भएको भए पनि दायर गरिएका मुद्दाको सफलता दरमा घटबढ हुने क्रम चलिरहेको हुँदा सुधार गर्न आवश्यक देखिएको छ।

(२) निरोधात्मक रणनीति, नीति र कार्यनीतिको कार्यान्वयन:

कानुनी र सङ्गठनात्मक संरचनाको सुदृढीकरण एवम् परिचालन गर्दै सम्बद्ध पक्षहरूलाई भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा जिम्मेवारी बनाउने रणनीतिअन्तर्गत योजना अवधिमा आयोगले आ.व. २०७९/८० मा दुई पटक र आ.व. २०८०/८१ मा तीन पटक सङ्घीय संसदका विभिन्न समितिहरूको बैठकमा भाग लिई भ्रष्टाचार नियन्त्रण ऐन र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐनमा परिमार्जनका लागि पहल गरेको थियो। त्यसैगरी, यस अवधिमा सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकास निर्माण कार्यको विद्यमान अवस्था र गुणस्तर कायम गर्ने सम्बन्धमा तीनै तहका विभिन्न पदाधिकारीहरूसँग विभिन्न मितिमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरी उठेका सवालहरूको आधारमा आयोगले विभिन्न २१८ वटा सुझावहरू दिएको छ। साथै, आयोगले यस अवधिमा सुशासन प्रवर्धन एवम् भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि वार्षिक प्रतिवेदनमार्फत् सरकारी/सार्वजनिक निकायहरूलाई विभिन्न १०५८ वटा सुझावहरू प्रदान गरेको छ। यसैगरी, उजुरीहरूको छानबिन अनुसन्धानबाट देखिएका तथ्यहरूको आधारमा समेत आयोगले सम्बन्धित निकायहरूलाई विभिन्न सुझावहरू दिएको छ। तर, आयोगले

दिएका यी सुझावहरूको कार्यान्वयनको अवस्थाको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्ने देखिएको छ।

(३) प्रवर्धनात्मक रणनीति, नीति र कार्यनीतिको कार्यान्वयन:

सरोकारवाला पक्षहरूको बीचमा चेतना, समन्वय, सञ्जाल र ऐक्यबद्धता अभिवृद्धि गर्ने क्रममा योजना अवधिमा मुलुकभरिमा जम्मा २८२ वटा कार्यक्रममार्फत् २६,४११ जना माध्यमिक तहका विद्यार्थीहरूलाई सुशासन प्रवर्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। त्यसैगरी, योजना अवधिमा मुलुकभरिमा जम्मा ५०२ कार्यक्रममार्फत् ५०,१६४ जना जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरूसँग सुशासन प्रवर्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्बन्धमा अन्तरक्रिया गरिएको छ। उल्लिखित कार्यक्रमहरूले जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरूमा भ्रष्टाचार निवारणसम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि र उत्तरदायित्व प्रवर्धनमा सकारात्मक भूमिका खेलेको देखिन्छ।

सुशासन स्थापना तथा भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा नागरिक समाज, गैरसरकारी तथा सामुदायिक संस्थाहरू जस्ता सार्वजनिक क्षेत्र बाहिरका व्यक्ति र समूहसँगको सहकार्य वृद्धि गर्दै गरिएको छ। भ्रष्टाचारविरुद्ध विभिन्न श्रव्य-दृश्य र पाठ्यसामग्री तयार गरी विभिन्न सञ्चारमाध्यममार्फत् प्रकाशन/प्रसारणको व्यवस्था मिलाइएको छ। साथै, विभिन्न सञ्चारमाध्यममार्फत् आयोगको कामकारबाही र सचेतनामूलक सामग्री प्रचारप्रसार गर्ने गरिएको छ। योजना अवधिमा नेपाल टेलिभिजनसँगको सहकार्यमा २३५ भाग "सुशासन सवाल" कार्यक्रम प्रसारण गरिएको छ।

(४) संस्थागत क्षमता विकासको रणनीति, नीति र कार्यनीतिको कार्यान्वयन: आयोगको संस्थागत

सुशासनको सुदृढीकरण र क्षमता अभिवृद्धि गर्नका लागि योजना अवधिमा आयोगले सूचना प्रविधिको प्रयोगमा विस्तार गरी आयोग र आयोगका कार्यालयमा लेस पेपर गभर्नेन्सलाई क्रमशः लागू गरेको छ। डिजिटल डिस्प्ले, विद्युतिय हाजिरी, सिसी क्यामेरा, डिजिटल सर्भिलेन्स इन्स्ट्रुमेन्ट आदिको प्रयोगमा वृद्धि गरिएको छ। आयोगमा सञ्चालनमा रहेको ओएस प्रणालीमा कर्मचारीको हाजिरी, प्रारम्भिक छानबिन, विस्तृत अनुसन्धान, टेलिफोन डाइरेक्टरी, फाइल सेयरिङलगायतका सेवाहरूलाई एकीकृत गरिएको छ। तथापि ओएस प्रणालीमार्फत् डुप्लिकेट उजुरी चेक, फायल ट्र्याकिङ र अन्य निकायहरूसँग डकुमेन्ट सेयरिङलगायतको कार्यहरू थप गर्दै लैजानुपर्ने अवस्था रहेको छ।

यस अवधिमा आयोगको जनशक्तिलाई थप क्षमतायुक्त बनाउने क्रममा जम्मा २३ वटा अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी ६८९ जना अधिकृत कर्मचारीलाई अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गरिएको छ। साथै, २६४ जना कर्मचारीहरूलाई वैदेशिक तालिम प्रदान गरिएको छ। नवीनतम् स्वरूप र शैलीमा हुने भ्रष्टाचारजन्य कसुरहरूको अनुसन्धानका लागि दक्ष जनशक्ति सुनिश्चित गर्न सार्वजनिक खरिद, भूमि, सर्जिमिन/मुचुल्का लेखन, स्टिङ अपरेसन, प्राविधिक प्रतिवेदन तयारी, पोलिग्राफ परीक्षणलगायतका विषयमा थप विशिष्टीकृत तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक देखिएको छ।

आयोगको भौतिक पूर्वाधारमा सुधार गर्ने क्रममा यस अवधिमा आयोगका सबै मातहत कार्यालयका प्रशासनिक तथा आवासीय भवनहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको छ। आयोगको आफ्नो छुट्टै फरेन्सिक ल्याब, इन्जिनियरिङ ल्याब र पोलिग्राफ ल्याब सञ्चालनमा ल्याइएको छ। उल्लिखित ल्याबहरूको प्रभावकारिता अभिवृद्धिको लागि उपकरण, सफ्टवेयर र प्राविधिक जनशक्तिको थप

व्यवस्थापन गर्नुपर्ने अवस्था देखिन्छ। साथै, मातहत कार्यालयहरूमा इन्जिनियरिङ ल्याबका अतिरिक्त अन्य ल्याबका युनिट स्थापना गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ।

भ्रष्टाचारको बदलिँदो स्वरूप र शैलीलाई सम्बोधन गर्न सक्षमता अभिवृद्धि हुने गरी आयोगको सङ्गठन संरचनालाई कार्य एकाइहरूमा आधारित मिश्रित (म्याट्रिक्स) किसिमको बनाउन आवश्यक देखिन्छ भने कर्मचारीको स्थायित्वद्वारा संस्थागत स्मरण सुनिश्चित गर्न तथा अनुसन्धानसम्बन्धी विशिष्टीकृत दक्षतायुक्त कर्मचारीहरूको निरन्तरताका लागि कमिसन क्याडर प्रणाली वा अन्य उपयुक्त जनशक्ति व्यवस्थापन प्रणाली निर्माण गर्न आवश्यक देखिएको छ।

६.३ आयोगको पाँचौँ रणनीतिक योजना (२०८१/८२-२०८५/८६)

६.३.१ दूरदृष्टि, ध्येय, उद्देश्य र मूल्यमान्यता:

- (१) **दूरदृष्टि:** यस रणनीतिक योजनामा "भ्रष्टाचारमुक्त र सदाचारयुक्त सार्वजनिक क्षेत्र" को दूरदृष्टि राखिएको छ।
- (२) **ध्येय:** "विकासका प्रतिफल र सार्वजनिक सेवामा जनताको सन्तुष्टि अभिवृद्धि हुने गरी भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने" ध्येयका साथ यस योजनाको तर्जुमा गरिएको छ।
- (३) **उद्देश्य:** "उपचारात्मक, निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक विधिको अवलम्बन र आयोगको संस्थागत क्षमता सुदृढीकरणमार्फत् भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्नु" यस रणनीतिक योजनाको उद्देश्य रहेको छ।
- (४) **मूल्यमान्यता:** यस योजनामा सदाचारिता, निष्पक्षता, निर्भीकता, पेसागत विशिष्टता र प्रमाणमा आधारित अनुसन्धान तथा अभियोजनलाई आयोगका मूलभूत मूल्यमान्यताको रूपमा निर्धारण गरिएको छ।

६.३.२ रणनीति र कार्यनीति:

- (१) **उपचारात्मक रणनीति र कार्यनीति:** यस रणनीतिक योजनामा "भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले भ्रष्टाचारजन्य कसुरसम्बन्धी अनुसन्धान र अभियोजनको गुणस्तर र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने" उपचारात्मक रणनीति तय गरिएको छ। यस रणनीतिको कार्यान्वयनका लागि भ्रष्टाचारका उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूको पहिचान र विश्लेषण गरी जोखिममा आधारित उपयुक्त उपचारात्मक विधि अपनाउने, आयोगमा प्राप्त उजुरी तथा सूचना छानबिन अनुसन्धानको लागि योग्य भए नभएको परिक्षण गर्ने वस्तुगत प्रणाली स्थापना गरी गुणस्तरीय अनुसन्धान गर्ने, प्रारम्भिक छानबिनबाट तामेली वा विस्तृत अनुसन्धानमा लैजाने आधार र मापदण्ड थप वस्तुगत र प्रमाणमा आधारित तुल्याउने, विस्तृत अनुसन्धान प्रतिवेदनको पूर्णता र गुणस्तर परीक्षणका आधारलाई वस्तुनिष्ठ र प्रमाणमा आधारित तुल्याई अभियोजनको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने, आयोगमा प्राप्त हुने उजुरी तथा सूचनाको विश्लेषणदेखि फछ्यौट, छानबिन, अनुसन्धान र अभियोजनसम्मका कार्य सम्पादन गर्न लाग्ने समयावधि न्यूनीकरण गरी कार्यदक्षता वृद्धि गर्ने, भ्रष्टाचारको बदलिँदो स्वरूप र शैलीलाई मध्यनजर गरी विशेष अनुसन्धान विधि र नवीन प्रविधिको उपयोग गर्ने र सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीसम्बन्धी अपराध नियन्त्रणमा योगदान गर्ने गरी जम्मा ७ वटा कार्यनीति निर्धारण गरिएको छ।
- (२) **निरोधात्मक रणनीति र कार्यनीति:** यस योजनामा "भ्रष्टाचारको रोकथामसम्बन्धी विद्यमान नीति, कानून तथा कार्यप्रक्रिया सुधार गर्न सहजीकरण गर्नुका साथै सार्वजनिक निकाय र पदाधिकारीको

जवाफदेहिता प्रवर्धन गर्न समन्वय गर्ने" निरोधात्मक रणनीति लिइएको छ। यसअन्तर्गत भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा अवरोध गर्ने तत्त्वहरू हटाउने र सघाउ पुऱ्याउने तत्त्वहरू प्रवर्धन गर्ने, नीतिगत निर्णयलाई कानुनी रूपमै परिभाषित गर्नका लागि आवश्यक पहल र अगुवाइ गर्ने, सार्वजनिक निकायका प्रमुख तथा पदाधिकारीहरूलाई तत् तत् निकायमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धन गर्न जिम्मेवार बनाउनका लागि नीतिगत र कानुनी व्यवस्था गर्न पहल र अगुवाइ गर्ने र भ्रष्टाचारविरुद्ध कार्य गर्ने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका संस्थाहरूसँग सहकार्य अभिवृद्धि गर्ने गरी ४ वटा कार्यनीति तय गरिएको छ।

- (३) **प्रवर्धनात्मक रणनीति:** यस योजनामा "सार्वजनिक क्षेत्रमा सुशासन एवम् सदाचारिता अभिवृद्धिका लागि सरोकारवाला निकायसँग समन्वय र साझेदारी गर्ने" प्रवर्धनात्मक रणनीति अवलम्बन गरिएको छ। यसअन्तर्गत भ्रष्टाचार नियन्त्रण तथा सुशासन प्रवर्धनको लागि बहुसरोकार सचेतना अभिवृद्धि गर्ने, भ्रष्टाचारविरुद्धको अभियानमा सबै शासकीय साझेदारहरूको सहभागिता र सहकार्य विस्तार गर्ने र वास्तविक दोषीहरू मात्र छानविन अनुसन्धानको दायरामा आउनु भन्ने अभिप्रायलाई मूर्तरूप दिन सचेतना वृद्धि गर्ने गरी ३ वटा कार्यनीति निर्धारण गरिएको छ।
- (४) **संस्थागत सुदृढीकरणको रणनीति:** यसमा "रणनीतिक योजनाले लिएका उद्देश्यहरू हासिल गर्न सङ्गठन, जनशक्ति, सूचना प्रविधि र भौतिक स्रोत साधनको व्यवस्थापनमा सुधार गरी संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने" संस्थागत सुदृढीकरणको रणनीति निर्धारण गरिएको छ। यस रणनीतिको कार्यान्वयनका लागि आयोगको कार्यसम्पादनलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यकताअनुसार वर्तमान सङ्गठनात्मक संरचना एवम् जनशक्ति व्यवस्थापनको ढाँचा परिमार्जन एवम् सुदृढीकरण गर्ने, आयोगको जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, आयोगका व्यवस्थापकीय प्रक्रिया तथा विधिलाई थप सरल र नतिजामुखी बनाउने, सूचना प्रविधिलगायत आर्थिक एवम् भौतिक स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने, आयोगको अभिलेख प्रणालीलाई थप व्यवस्थित तुल्याउने र आयोगको संस्थागत सुशासनलाई थप सुदृढ तुल्याउने गरी ६ वटा कार्यनीति तय गरिएको छ।

६.३.३ रणनीति कार्यान्वयन कार्ययोजना:

यस रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनका लागि उपचारात्मक रणनीतिअन्तर्गत २२ वटा, निरोधात्मक रणनीतिअन्तर्गत १५ वटा, प्रवर्धनात्मक रणनीतिअन्तर्गत १४ वटा र संस्थागत सुदृढीकरण रणनीतिअन्तर्गत २२ वटा गरी जम्मा ७३ वटा क्रियाकलापहरू र ५९ वटा परिमाणात्मक लक्ष्यहरू निर्धारण गरी समय सीमा, उपलब्धि सूचक र जिम्मेवार महाशाखा/कार्यालय समेत तोकिएको छ। यी क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनका लागि रु. ६९,१५,००,०००।- खर्च हुने अनुमान गरिएको छ। कार्ययोजना कार्यान्वयनको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने व्यवस्थाका साथै कार्यान्वयनको क्रममा आइपर्ने जोखिमको व्यवस्थापन गर्ने उपायहरूको पहिचानसमेत गरिएको छ।

६.३.४ अपेक्षित उपलब्धि:

यस रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयनपश्चात् आयोगमा दर्ता हुने उजुरी फछ्यौट प्रतिशत हालको ७६.५९ प्रतिशतबाट वृद्धि भई ८५ प्रतिशत पुग्ने, आयोगले दायर गरेका मुद्दाको सफलता प्रतिशत हालको ६५.२४ प्रतिशतबाट वृद्धि भई ७५ प्रतिशत पुग्ने र भ्रष्टाचार अनुभूति सूचकाङ्कलाई हालको ३५ अङ्कबाट वृद्धि गरी ४३ अङ्क पुऱ्याउने सोह्रौं योजनाको लक्ष्य प्राप्तमा उल्लेखनीय योगदान

पुग्नेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, आयोगमा दर्ता हुने उजुरीहरूको फछ्यौटमा लाग्ने समयवधि उल्लेखनीय रूपमा घट्ने अपेक्षासमेत गरिएको छ।

६.४ विद्यमान मुख्य मुख्य समस्या र चुनौती

भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनको लागि संविधान र प्रचलित कानूनद्वारा निर्दिष्ट दायित्व निर्वाह गर्ने क्रममा आयोगले सामना गर्नुपरेका मुख्य समस्याहरू देहायबमोजिम रहेका छन्:

- (१) **भ्रष्टाचारको बदलिँदो स्वरूप र शैली:** विश्वव्यापीकरण र सूचना प्रविधिको व्यापक विकाससँगै भ्रष्टाचारको परम्परागत स्वरूप र शैलीमा परिवर्तन भइरहेको छ। यस्तो परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्नका लागि आयोगमा विशिष्ट दक्षतायुक्त जनशक्ति, आधुनिक प्रविधि एवम् उपकरण र उपयुक्त अनुसन्धान पद्धतिको अभाव रहेको छ।
- (२) **भ्रष्टाचार नियन्त्रणको एकल दायित्व आयोगको मात्रै हो भन्ने सोच:** उपचारात्मक विधिबाट मात्रै भ्रष्टाचार नियन्त्रण भई सुशासन प्राप्त हुन्छ र भ्रष्टाचार नियन्त्रणको जिम्मेवारी आयोगको मात्रै हो भन्ने धारणा राजनीतिक, प्रशासनिक र जनस्तरमा समेत व्याप्त रहेको छ। भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका लागि गर्नुपर्ने निरोधात्मक तथा प्रवर्धनात्मक कार्यहरू प्रति राज्य संयन्त्रको क्रियाशीलता कम रहेको छ। यस कार्यमा राज्यका सबै निकायहरूको समन्वयात्मक प्रयास सुनिश्चित हुन सकेको छैन।
- (३) **पूर्व-सक्रिय (प्रोएक्टिभ) अनुसन्धान प्रणालीको अभाव:** भ्रष्टाचारका दृष्टिकोणले बढी जोखिमयुक्त देखिएका क्षेत्र, निकाय, पदको सघन निगरानी गर्ने र त्यस क्रममा देखिएका तथ्यहरूको आधारमा अनुसन्धान अघि बढाउने प्रणालीलाई आन्तरिकीकरण गरी प्रोएक्टिभ अनुसन्धान प्रणालीलाई पूर्णरूपले अवलम्बन गर्न सकिएको छैन।
- (४) **नीतिगत निर्णयसम्बन्धी अस्पष्टता:** नीतिगत निर्णयको स्पष्ट कानुनी परिभाषाको अभाव रहेको छ। यसले गर्दा आयोगले नै कुनै निर्णय नीतिगत हो वा होइन भनी छुट्याउनुपर्ने बाध्यता रहेको छ।
- (५) **पारस्परिक कानुनी सहायता सम्झौताको अभाव:** सीमापार सूचना आदानप्रदानको लागि पारस्परिक कानुनी सहायतासम्बन्धी द्विपक्षीय सम्झौता हुन सकेका छैनन्। भ्रष्टाचारको दायरा मुलुकबाहिर फैलिँदै गइरहेको अवस्थामा अनुसन्धानको क्रममा सम्बद्ध देशबाट सहयोग प्राप्तमा बाधा पुगेको र त्यसबाट अनुसन्धानलाई सार्थक बनाउन कठिन हुने गरेको अवस्था छ।
- (६) **सूचना तथा जानकारी प्राप्तमा कठिनाइ:** सबै सार्वजनिक निकायको सूचना तथा जानकारी एक अर्कामा आदानप्रदान गर्ने स्वचालित प्रणालीको अभाव रहेको छ। उजुरीको छानबिन वा अनुसन्धानको लागि आवश्यक सूचना तथा जानकारी प्राप्त गर्न सक्ने गरी वित्तीय संस्थाहरूको सूचना प्रणालीमाथि आयोगको पहुँच कायम गर्न सकिएको छैन।
- (७) **समयसापेक्ष सङ्गठन संरचना र जनशक्ति व्यवस्थापन पद्धतिको अभाव:** भ्रष्टाचारको बदलिँदो स्वरूप र शैलीलाई सम्बोधन गर्न सक्ने र आयोगको कार्यप्रकृति र कार्यबोझ अनुरूपको सङ्गठन संरचना र जनशक्ति व्यवस्थापन पद्धतिको अभाव रहेको छ।

- (८) भ्रष्टाचारप्रतिको सामाजिक सहिष्णुता: भ्रष्टाचार र भ्रष्टाचारीहरूप्रति शून्य सहनशीलता अवलम्बन गर्ने सामाजिक संस्कृतिको विकास हुन सकेको छैन।
- (९) सम्बद्ध कानूनको संशोधनमा ढिलाइ: अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ मा संशोधन गर्ने कार्यमा ढिलाइ हुँदा आयोगका कतिपय कामकारबाहीहरू प्रभावित भइरहेको अवस्था छ।
- (१०) तथ्यपरक एवम् गुणस्तरीय उजुरीको अभाव: भ्रष्टाचारजन्य कार्यको सम्बन्धमा आयोगमा प्राप्त हुने उजुरीहरूको सङ्ख्यामा निरन्तर वृद्धि हुँदै गएको भए तापनि तथ्यपरक एवम् गुणस्तरीय उजुरीको कमी रहेको छ।
- (११) सम्बद्ध निकायबाट अपेक्षित सहयोगको कमी: उजुरीको छानबिन वा अनुसन्धानको क्रममा आवश्यक कागजात तथा विवरण प्राप्त गर्न सम्बन्धित निकायबाट अपेक्षित सहयोग प्राप्त हुन सकेको छैन। त्यसका लागि विभिन्न माध्यमबाट ताकेता गर्दासमेत कागजात वा विवरण समयमा प्राप्त नहुने र प्राप्त भए पनि पूर्ण रूपमा प्राप्त नहुने गरेको छ। यसबाट उजुरीको फछ्यौटमा लाग्ने समयावधि लम्बिने गरेको छ।
- उल्लिखित परिप्रेक्ष्यमा भ्रष्टाचारजन्य कसुरसम्बन्धी उजुरीहरूको छानबिन वा अनुसन्धानको फछ्यौटमा लाग्ने समयावधिलाई घटाउने, विशेष अदालतमा दायर भएका मुद्दाहरूको सफलता दर वृद्धि गर्ने र समाजमा आयोगको छविलाई उच्च बनाउने लक्ष्यलाई कसरी हासिल गर्ने भन्ने चुनौतीहरू आयोगले सामना गरिरहेको छ।

६.५ आगामी रणनीतिक कार्यदिशा

भ्रष्टाचारको स्वरूप र शैलीमा भइरहेको परिवर्तन, भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि अवलम्बन गरिएका नवीनतम अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यास, परिवर्तित शासकीय मान्यता तथा नागरिक अपेक्षालाई दृष्टिगत गरी प्रविधिमा आधारित अनुसन्धान पद्धतिको अवलम्बन र अनुसन्धानका आधुनिक उपकरण तथा दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गर्दै आयोगको संस्थागत क्षमतालाई थप सुदृढ तुल्याउन आवश्यक देखिएको छ। आयोगले उजुरीमा आधारित अनुसन्धान प्रणालीको साथसाथै जोखिममा आधारित अनुसन्धान प्रणालीसमेत अवलम्बन गर्न उपयुक्त हुने देखिएको छ। विद्यमान कानुनी तथा प्रक्रियागत अस्पष्टताको निदान गरी आयोगको कार्यसम्पादनलाई थप प्रभावकारी बनाउने विधि र आधार तयार गर्नुपर्ने भएको छ। आयोगप्रतिको नागरिक विश्वासलाई कायम राख्दै भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनको प्रवर्धनमा जनचेतना र नागरिक समाजको सहकार्य अभिवृद्धि गर्ने आधार विस्तार गर्न जरुरी भएको छ। परिवर्तित सन्दर्भ र आयोगको कार्यबोझलाई सम्बोधन गर्न उपयुक्त सङ्गठन संरचनाको निर्माण र जनशक्ति व्यवस्थापन पद्धति स्थापना गर्न आवश्यक भएको छ। यसैगरी, आवधिक योजना, भ्रष्टाचारविरुद्धको संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महासन्धि एवम् दिगो विकास लक्ष्यसँग तादात्म्यता हुने गरी भ्रष्टाचार नियन्त्रणका प्रयासहरूलाई एकीकृत र समन्वयात्मक रूपमा अगाडि बढाउन जरुरी देखिएको छ। यी विविध पक्षहरूलाई सम्बोधन गर्न आयोगको आगामी रणनीतिक कार्यदिशा देहायबमोजिम हुनेछ:

१. आयोगको पाँचौँ रणनीतिक योजना (२०८१/८२-२०८५/८६) को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ।

२. भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धान तथा यसको पूर्णता परीक्षणसम्बन्धी दिग्दर्शन र अनुसन्धानसम्बद्ध विशिष्ट कार्यविधि/निर्देशिका तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गरी अनुसन्धान र अभियोजन प्रणालीलाई थप वैज्ञानिक, वस्तुनिष्ठ र प्रमाणमा आधारित बनाइनेछ।
३. सम्पत्ति शुद्धीकरण कसुरको अनुसन्धानसम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
४. आयोगको आन्तरिक कार्यसञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
५. उजुरी परीक्षण (स्क्रिनिङ) कार्यविधि, २०८२ को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी उजुरीको वस्तुनिष्ठ परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
६. बार कोडिङको माध्यमबाट उजुरी/फाइलको ट्र्याकिङ गर्ने प्रणालीको विकास र प्रयोग गरिनेछ।
७. कट-अफ मिति निर्धारण गरी पुराना उजुरी फछ्यौट गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
८. उजुरीको प्रारम्भिक छानबिन वा विस्तृत अनुसन्धान गर्दा कार्ययोजना स्वीकृत गराई सो अनुरूप छानबिन वा अनुसन्धान गर्ने पद्धतिको विकास गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ।
९. उजुरीको छानबिन वा अनुसन्धानको क्रममा प्रमाणको पहिचान, सङ्कलन र विश्लेषण गर्दा स्थापित विधि, पद्धति र कार्यप्रणालीका आधारमा निष्पक्षता, तटस्थता र व्यावसायिकतापूर्ण तरिकाले सम्पन्न गरिनेछ।
१०. भ्रष्टाचारको दृष्टिकोणले जोखिमयुक्त क्षेत्रको पहिचान गरी सघन निगरानी, इन्टेलिजेन्स परिचालन, स्टिङ अपरेसनलगायतका आवश्यक कदम उठाउने व्यवस्था मिलाइनेछ।
११. प्राविधिक तथा जटिल प्रकृतिका अनुसन्धानका लागि आवश्यक परामर्श लिन विज्ञको सूची तयार गरी सूचीमा रहेका विज्ञबाट मात्र परामर्श लिने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१२. अनुसन्धानमा कन्ट्रोल डेलिभरी, अण्डर कभर अपरेसन, इन्टरसेप्सन, अरेष्ट वेभरजस्ता अनुसन्धान विधि र नवीन प्रविधिको प्रयोगमा विस्तार गरिनेछ। आयोगको सूचना प्रविधि प्रणालीको थप विकास र विस्तार गरिनेछ।
१३. अनुसन्धानको लागि उपयोगी हुन सक्ने सरकारी/सार्वजनिक निकायमा रहेका प्रणालीमा आयोगको पहुँच पुग्न सक्ने व्यवस्था मिलाउनका लागि आवश्यक समन्वय र पहल गरिनेछ।
१४. अनुसन्धान कार्यको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न देशहरूसँग पारस्परिक कानुनी सहायतासम्बन्धी सम्झौताको लागि नेपाल सरकारसँग अनुरोध गर्दै थप पहल र प्रयास गरिनेछ।
१५. वार्षिक क्यालेन्डरको निर्माण गरी भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि सघनरूपमा निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
१६. भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनका लागि तीनै तहका सरकार, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका सङ्घ, संस्था, सरोकारवाला र नागरिक समाजसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ। भ्रष्टाचारविरुद्धको नागरिक निगरानी संस्थाको प्रभावकारिता सम्बन्धमा मूल्याङ्कन गरी आवश्यक कदम चालिनेछ।
१७. सामाजिक सञ्जाल, रेडियो, टेलिभिजनलगायतका आम सञ्चारका माध्यमबाट सन्देशमूलक सूचना, जानकारी प्रसारण गरिनेछ।

१८. विभिन्न सरकारी/सार्वजनिक निकायहरूलाई आयोगले दिएका सुझावको कार्यान्वयन अवस्थाका सम्बन्धमा नियमित समीक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१९. अनुसन्धान अधिकृतहरूको तालिम आवश्यकता पहिचान गरी त्यसको आधारमा विषयगत तालिम प्रदायक निकायहरूसँग अनुसन्धानसम्बद्ध साझेदारी र समन्वय गरी विशिष्टीकृत तालिम प्रदान गरिनेछ।
२०. आयोग र मातहत कार्यालयमा रहेका प्रयोगशालाहरूको स्तरोन्नति तथा विस्तार गरी ती प्रयोगशालामा उपकरण थप र दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ। साथै, आवश्यकताअनुसार एक्रिडिटेड ल्याब र विज्ञ संस्थासँग कार्यगत समझदारी गरिनेछ।
२१. आयोग मातहतका कार्यालयहरूको कार्यसम्पादन प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि मापदण्डको निर्माण गरी कार्यसम्पादनको आधारमा वार्षिक रूपमा कार्यालयलाई पुरस्कृत गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ।
२२. आयोगको कार्यबोझ र कार्यप्रकृति अनुसारको सङ्गठन संरचना र जनशक्ति व्यवस्थापन पद्धतिको व्यवस्थाका लागि पहल र प्रयास गरिनेछ।
२३. कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणालीलाई सुधार गरी थप वैज्ञानिक र नतिजामूलक बनाइनेछ।
२४. आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहितामा समसामयिक परिमार्जन र सोको थप कडाइका साथ पालना गरी नैतिकता, इमान्दारिता र सदाचार संस्कृति सुदृढ गरिनेछ।
२५. भ्रष्टाचारको बदलिँदो स्वरूप र प्रकृतिसँग जुध्ने गरी आयोगको स्वरूप, संरचना, पद्धति तथा समयानुकूल आयोगको अनुसन्धान र अभियोजन पद्धतिलाई परिमार्जन गर्न सिफारिस गर्ने गरी आयोगमा अनुसन्धान र विकास इकाइ (आर एण्ड डी युनिट) गठन गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।

उपसंहार

आयोगले सामना गर्नुपरेका विभिन्न नीतिगत, कानुनी, संस्थागत, प्रक्रियागत, प्रशासनिक एवम् व्यवस्थापकीय र पर्यावरणीय समस्याका बावजुद आयोगबाट सुशासन प्रवर्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि उल्लेखनीय कार्यहरू भएका छन्। भ्रष्टाचारजन्य कसुरको अनुसन्धान र अभियोजनको गुणस्तर वृद्धिका लागि पर्याप्त सुधारहरू भएका छन्। उजुरीको फछ्यौट दरमा क्रमशः वृद्धि भएको छ। उजुरी फछ्यौटको लागि लाग्ने समयावधि घटाउन र मुद्दाको सफलता दर बढाउन सार्थक प्रयासहरू भएका छन्। आयोगले निरोधात्मक तथा प्रवर्धनात्मक कार्यहरू सञ्चालन गरी सुशासन प्रवर्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ। सूचना प्रविधिको प्रयोग, भौतिक पूर्वाधार विकास, जनशक्तिको क्षमता विकास र प्रशासनिक तथा व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा व्यापक सुधारका कार्यहरू सम्पन्न भएका छन्। जनसाधारणमा आयोगप्रतिको विश्वास र भरोसा बढ्दै गएको अनुभूति भएको छ।

आयोगमा प्रत्येक वर्ष बढ्दो क्रममा रहेको उजुरीको सङ्ख्या र उजुरी फछ्यौटका लागि लाग्ने गरेको समय समेतलाई दृष्टिगत गरी आगामी दिनमा हालको उजुरी प्राप्ति र त्यसको व्यवस्थापनसम्बन्धी अभ्यासमा थप सुधार गरिनु पर्दछ। आयोगबाट विशेष अदालतमा दायर गरिएका मुद्दाहरूको सफलता दरमा वृद्धिका लागि अनुसन्धान र अभियोजनमा थप सुधारका उपायहरूको अवलम्बन गर्न आवश्यक भएको छ। भ्रष्टाचारको स्वरूप र शैलीमा आएको परिवर्तनसँगै भ्रष्टाचार नियन्त्रणसम्बन्धी रणनीति र कार्यनीतिमा परिमार्जन आवश्यक देखिएको छ। नीतिगत भ्रष्टाचारको कानुनी परिभाषा भएमा आयोगलाई कार्य गर्न थप सहज हुनेछ। भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापबाट आर्जित विदेशी बैङ्कमा रहेका सम्पत्तिको विवरण लिने तथा त्यसलाई फिर्ता ल्याउने प्रयोजनका लागि सम्बन्धित देशसँग पारस्परिक कानुनी सम्झौता शीघ्रताशीघ्र गर्नुपर्ने देखिएको छ।

उपचारात्मक कार्यहरूको अतिरिक्त आयोगले निरोधात्मक र प्रवर्धनात्मक कार्यहरूलाई सन्तुलित रूपमा आवश्यक सुधारसहित निरन्तरता दिनुपर्ने देखिएको छ। आयोगको कार्यबोझ, सङ्गठन संरचना, जनशक्ति, कानुनी प्रावधान, प्रविधि र साधन स्रोतविच सामञ्जस्यता तथा सन्तुलन आवश्यक भएको छ। सुशासन प्रवर्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने जिम्मेवारी आयोगको मात्रै हो भन्ने बुझाइलाई परिवर्तन गरी यो कार्य राज्यका सबै संयन्त्र, निजी क्षेत्र, सामुदायिक क्षेत्र, नागरिक समाज तथा सञ्चारजगत् समेतको हो भन्ने धारणाको विकास गर्न आवश्यक छ। आयोगको कामकारवाहीलाई देखाएर सार्वजनिक पदाधिकारीहरूले निर्णय नगर्ने, निर्णय पन्छाउने र निर्णयमा ढिलासुस्ती गर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न जरूरी छ। भ्रष्टाचार नियन्त्रणलाई बहुआयामिक एवम् अन्तरसम्बन्धित विषयको रूपमा आर्थिक, सामाजिक विकासको एजेण्डामा समेत मूलप्रवाहीकरण गरिनु पर्दछ। समाजमा भ्रष्टाचारप्रतिको सहिष्णुतालाई अन्त्य गर्न आवश्यक छ।

आगामी दिनमा आयोगले उल्लिखित समस्या एवम् चुनौतीहरूको सामना गर्न आफ्नो संवैधानिक अधिकार र सामर्थ्यको अधिकतम उपयोग गर्नेछ। त्यस क्रममा विशिष्ट दक्षतायुक्त जनशक्तिद्वारा आवश्यकताअनुसार उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग गरी भ्रष्टाचारका जोखिमयुक्त क्षेत्रमा प्रोएक्टिभ अनुसन्धान गर्न प्रणालीको विकास, अवलम्बन र आन्तरिकीकरण गरिनेछ। साथै, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धन गर्ने कार्यमा साथ र सहयोगका लागि सार्वजनिक, निजी, सहकारी, गैर-सरकारी क्षेत्र, नागरिक समाज, सञ्चारजगत, आम-जनसमुदाय र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई अनुरोध गरिनेछ। यसबाट आयोगमा दर्ता हुने उजुरीहरूको फछ्यौट दरमा वृद्धि हुने, फछ्यौटको लागि लाग्ने समयावधि उल्लेखनीय रूपले घट्ने, विशेष अदालतमा दायर भएका मुद्दाहरूको सफलता दर बढ्ने, यसप्रतिको जनविश्वासमा थप वृद्धि हुने र समग्रमा मुलुकमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्धनको लागि उल्लेखनीय योगदान पुग्ने अपेक्षा राखिएको छ।

अनुसूची १

आयोगमा हाल कार्यरत पदाधिकारीहरूको नियुक्ति विवरण

क्र.सं.	पद	नाम	नियुक्ति मिति
१.	प्रमुख आयुक्त	श्री प्रेम कुमार राई	२०७७/१०/२१
२.	आयुक्त	श्री किशोर कुमार सिलवाल	२०७७/१०/२१
३.	आयुक्त	श्री जय बहादुर चन्द	२०७७/१०/२१
४.	आयुक्त	डा. हरि पौडेल	२०७८/०३/१०
५.	आयुक्त	डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य	२०७८/०३/१०

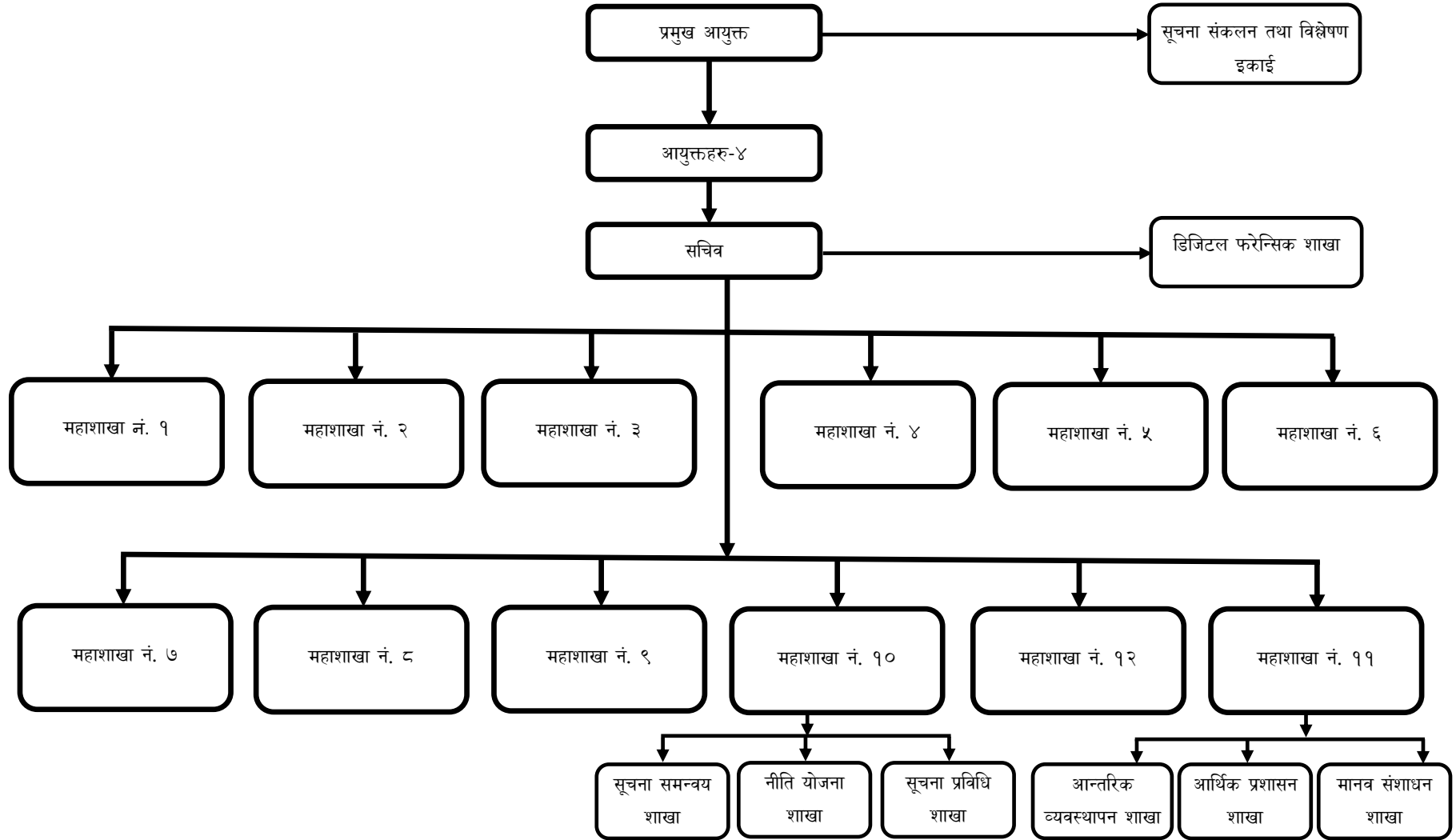
अनुसूची २

अधिकार प्रत्यायोजन गरिएका जिल्लाहरूको विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	सङ्ख्या
१.	कोसी	ताप्लेजुङ, पाँचथर, सङ्खुवासभा, भोजपुर, सोलुखुम्बु, ओखलढुङ्गा, खोटाङ	७
२.	बागमती	रसुवा, दोलखा, रामेछाप	३
३.	गण्डकी	गोरखा, लमजुङ, मनाङ, मुस्ताङ	४
४.	लुम्बिनी	रुकुम (पूर्व), रोल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची, प्यूठान	५
५.	कर्णाली	जाजरकोट, कालिकोट, हुम्ला, जुम्ला, मुगु, डोल्पा, सल्यान, रुकुम (पश्चिम)	८
६.	सुदूरपश्चिम	दार्चुला, बैतडी, बझाङ, बाजुरा, अछाम, डोटी	६
जम्मा			३३

अनुसूची ३(क)

आयोगको केन्द्रीय कार्यालय र मातहत कार्यालयको दरबन्दी र कार्यक्षेत्रसम्बन्धी विवरण

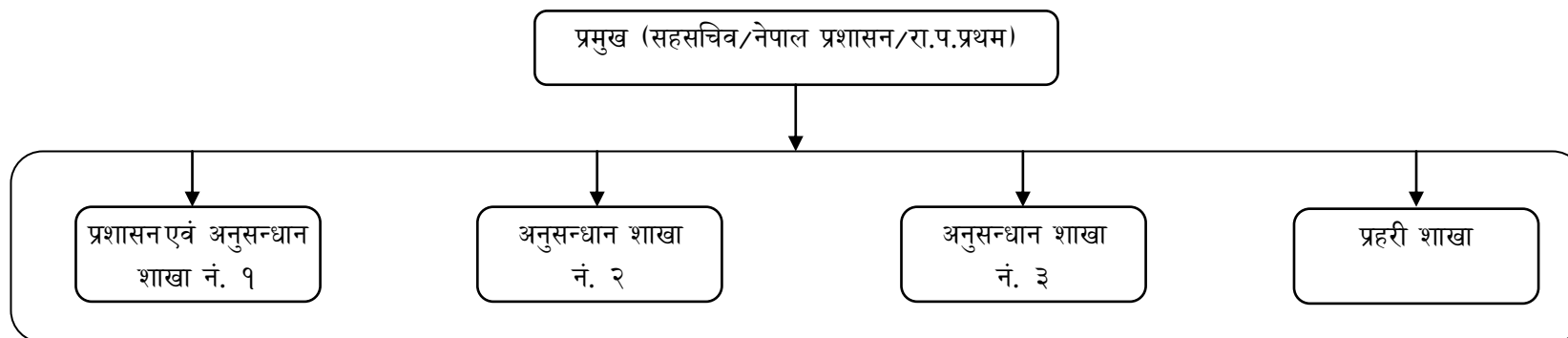
अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग
केन्द्रीय कार्यालय, टंगालको संगठन संरचना

[illegible]

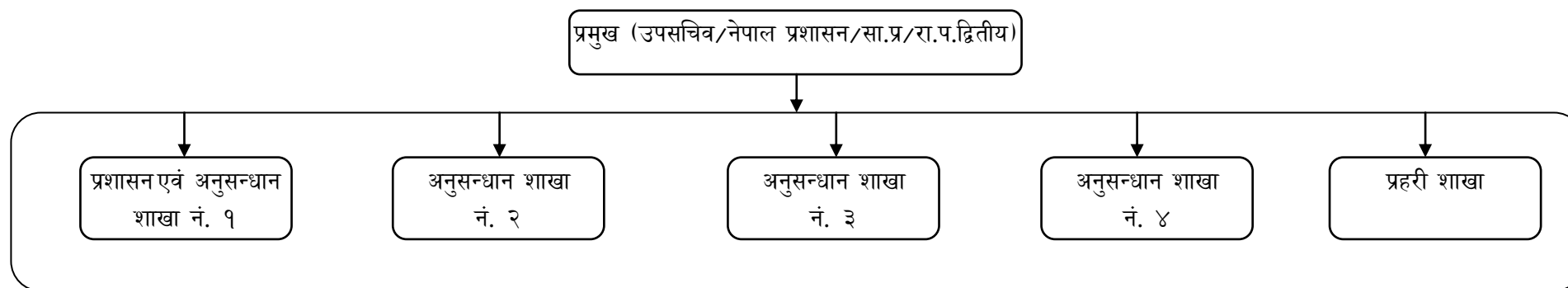
अनुसूची ३ (ग)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालयहरूको साङ्गठनिक ढाँचा

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, इटहरी/बर्दिबास/हेटौंडा/पोखरा/बुटवल/सुर्खेत/कञ्चनपुर

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय बुटवलको सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्ज

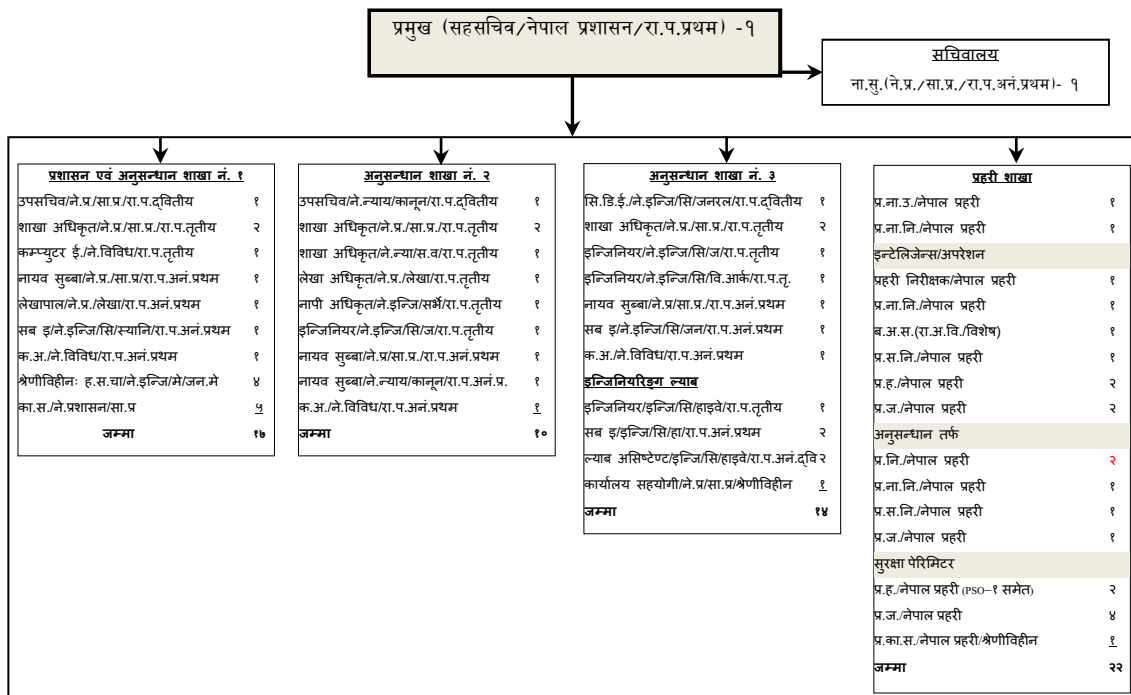

नोट:- आयोगको सात वटै कार्यालयहरूको साङ्गठनिक ढाँचा एकै किसिमको भएकोले अलग-अलग उल्लेख नगरिएको।

अनुसूची ३ (घ)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, इटहरी

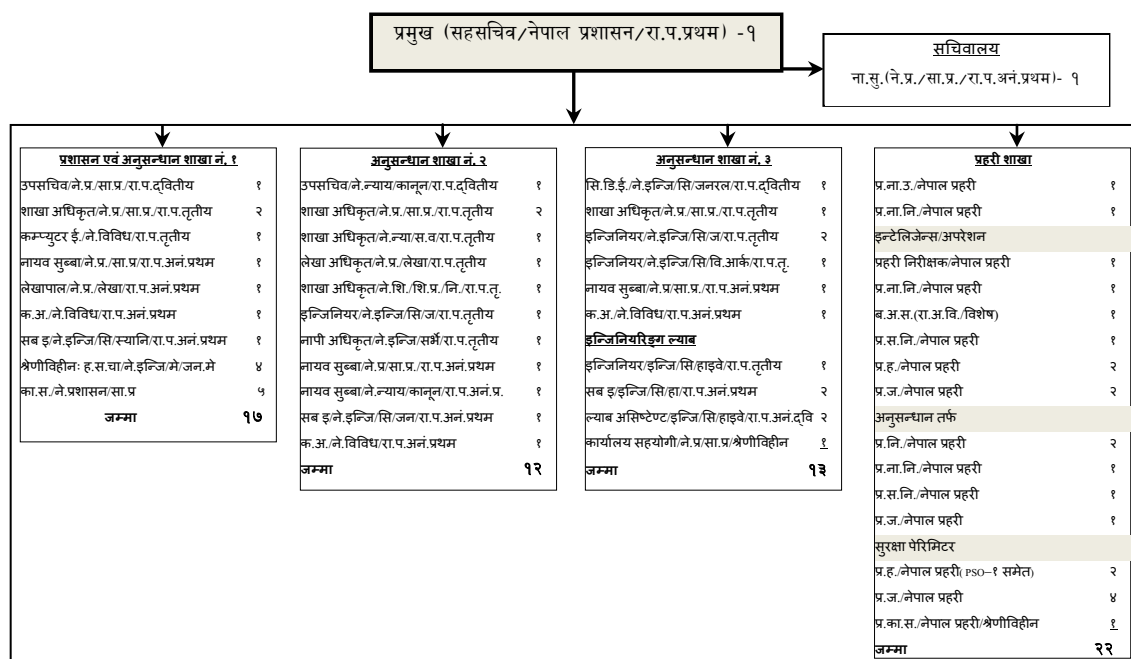
सङ्गठन संरचना

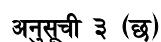
अनुसूची ३ (ङ)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बर्दिबास

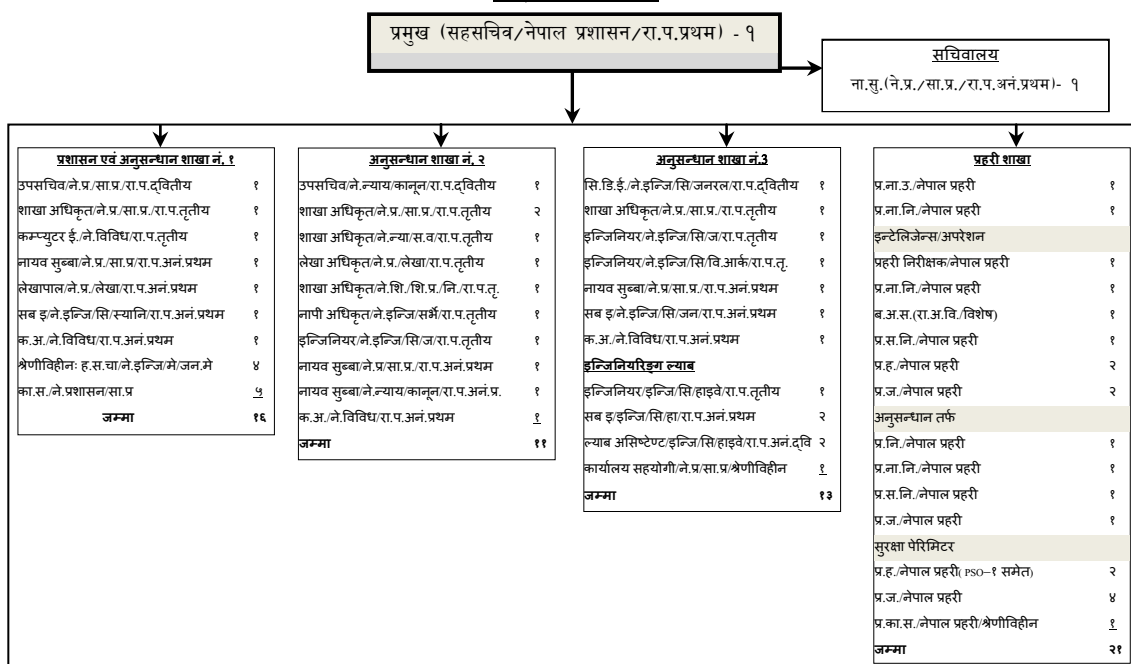
सङ्गठन संरचना

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग
अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, हेटौँडा
सङ्गठन संरचना

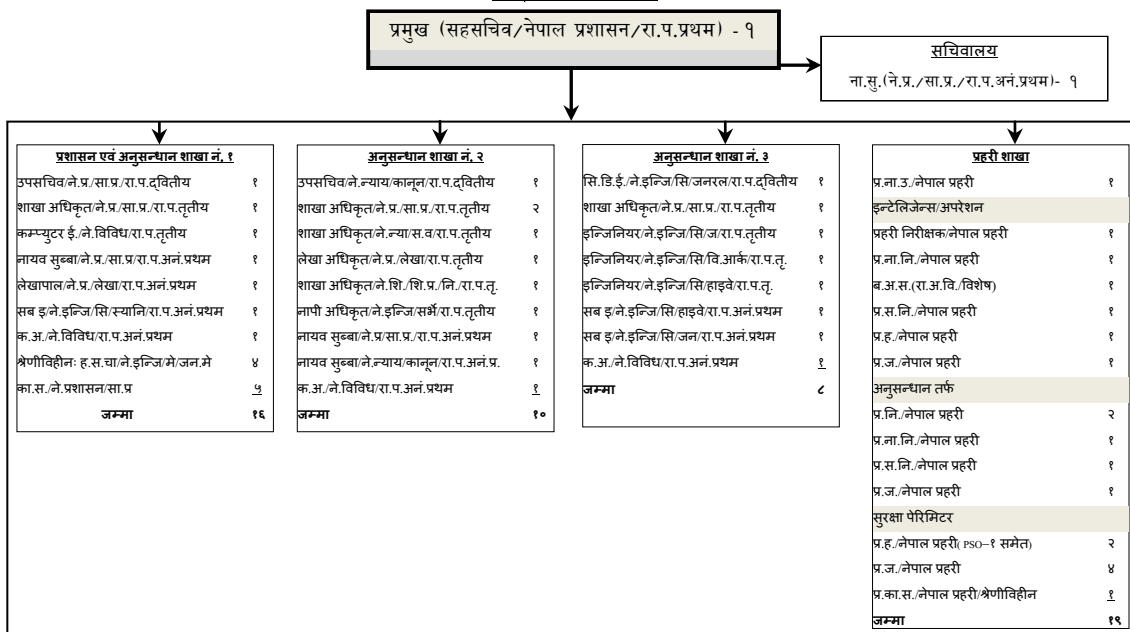
अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग
अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, पोखरा
सङ्गठन संरचना

अनुसूची ३ (ज)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बुटवल

सङ्गठन संरचना

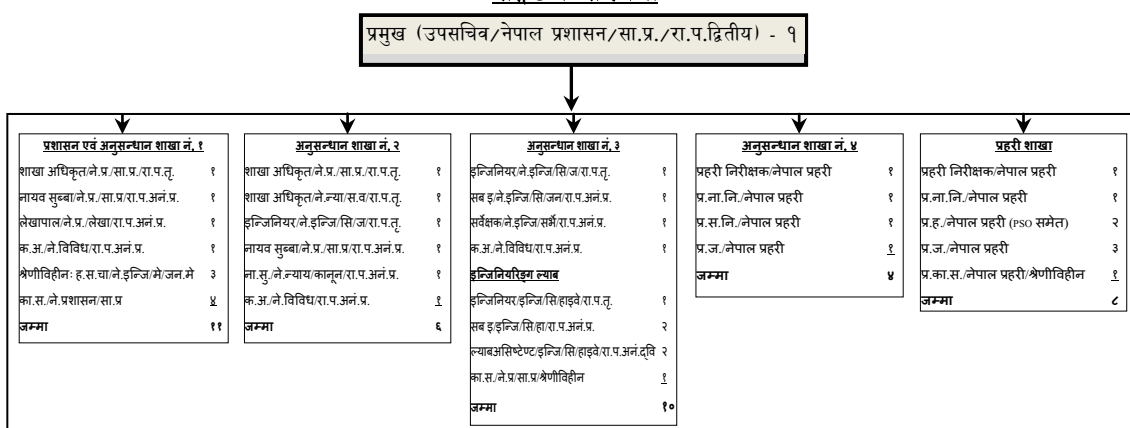

अनुसूची ३ (झ)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय बुटवलको

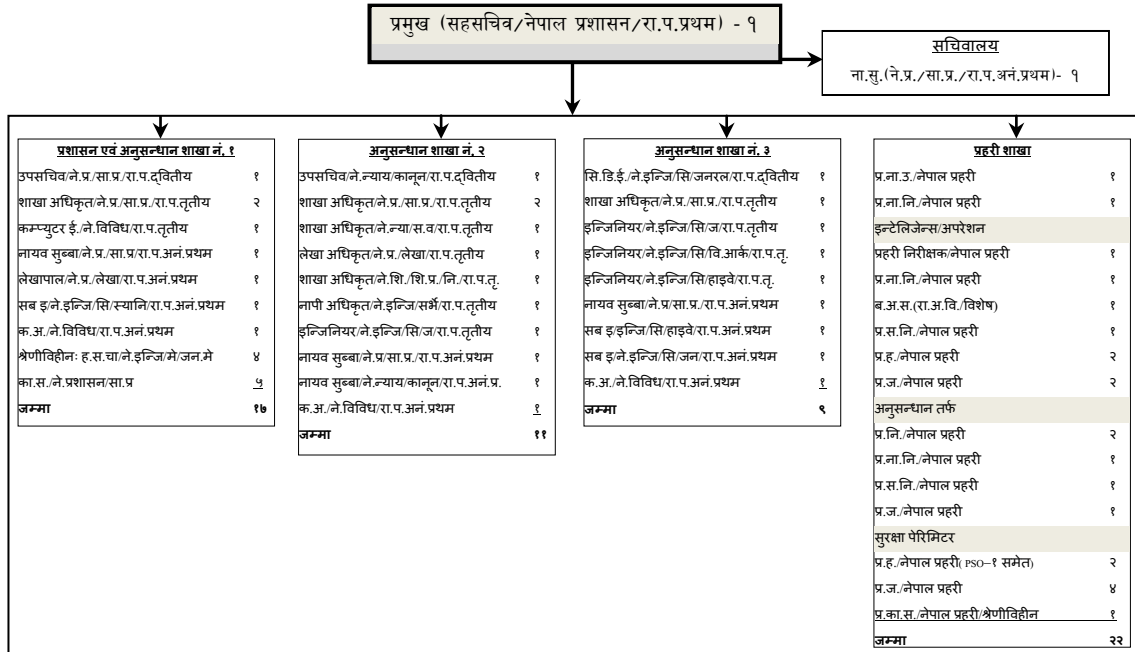
सम्पर्क कार्यालय, नेपालगञ्ज

सङ्गठन संरचना

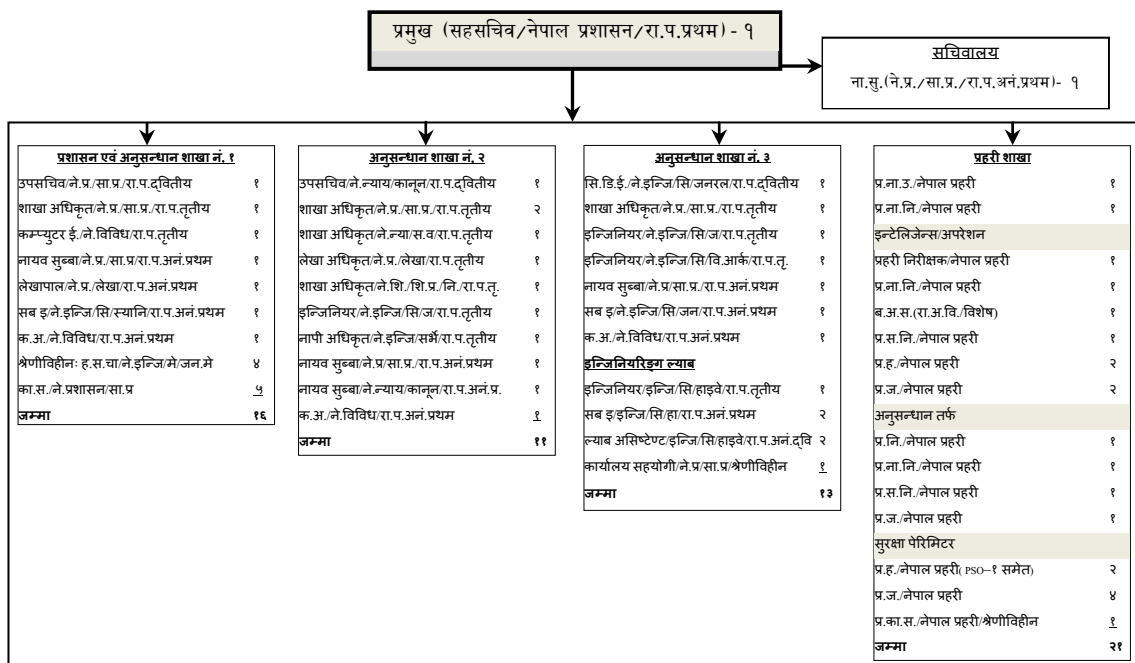
अनुसूची ३ (ज)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, सुर्खेत सङ्गठन संरचना

अनुसूची ३ (ट)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, कञ्चनपुर सङ्गठन संरचना

अनुसूची ३ (ठ)

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको स्वीकृत दरबन्दी

	सचिव रा.प. वशिष्टि श्रेणी	अप्राविधिकतर्फ						प्राविधिकतर्फ			अप्राविधिकतर्फ		प्राविधिकतर्फ		जम्मा (क)	प्रहरीतर्फ	जम्मा (ख)	श्रेणीवि हिन	जम्मा (क+ख)	कुल जम्मा																
		सहसचिव वा सो सरह		उपसचिव वा सो सरह		शाखा अधिकृत वा सो सरह		ना.सु. वा सो सरह			ना.सु. वा सो सरह	खरिदार वा सो सरह																								
केन्द्रीय कार्यालय	१	५	५	२१	९	३९	१२	१	१६	२९	४७	२	६	४४	१	१३५	१००	१	१	४	१२	१	२६	२	२३	१७	२६	६४	२	४७	१३४	९३	३२७	५१२		
मातहत कार्यालय		७		५	७	४२	५		७	५१	३७	५		५४	१२	१३०	१११				७		२१		२२	७	१५	२९	५२	५	२५	१३३	७६	१५८	३२०	४७८
जम्मा	१	१२	५	२९	१६	८१	२०	१	२३	८०	८४	१०	६	९८	१३	२६५	२११	१	१	४	१९	१	४७	२	४५	९	३२	५५	११६	१०	७५	२६७	१६९	३४३	६४७	९९०

अनुसूची ४

आयोगको बजेट विनियोजन, निकासा, खर्च, राजस्व आम्दानी तथा धरौटीको विवरण

१. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सालको बजेट व्यवस्था

विवरण	बजेट	खर्च	बाँकी	प्रगति प्रतिशत
१. चालु खर्च	१,६५,७६,८१,०००.००	१,१४,४१,९४,०२८.२३	५१,३४,८६,९७१.७७	६९.०२%
२. पुँजीगत खर्च	१२,८८,५०,०००.००	५,९९,९७,४७५.८४	६,८८,५२,५२४.१६	४६.५६%
जम्मा	१,७८,६५,३१,०००.००	१,२०,४१,९१,५०४.०७	५८,२३,३९,४९५.९३	६७.४०%

२. राजस्वतर्फ

केन्द्रीय कार्यालयतर्फ प्रशासनिक दस्तुर, न्यायिक दस्तुर, दण्ड जरिवाना र जफत, प्रशासनिक दण्ड जरिवाना जफत, सरकारी सामान बिक्रीको आयसमेत गरी जम्मा रु.	१,२८,४५,१७०.००

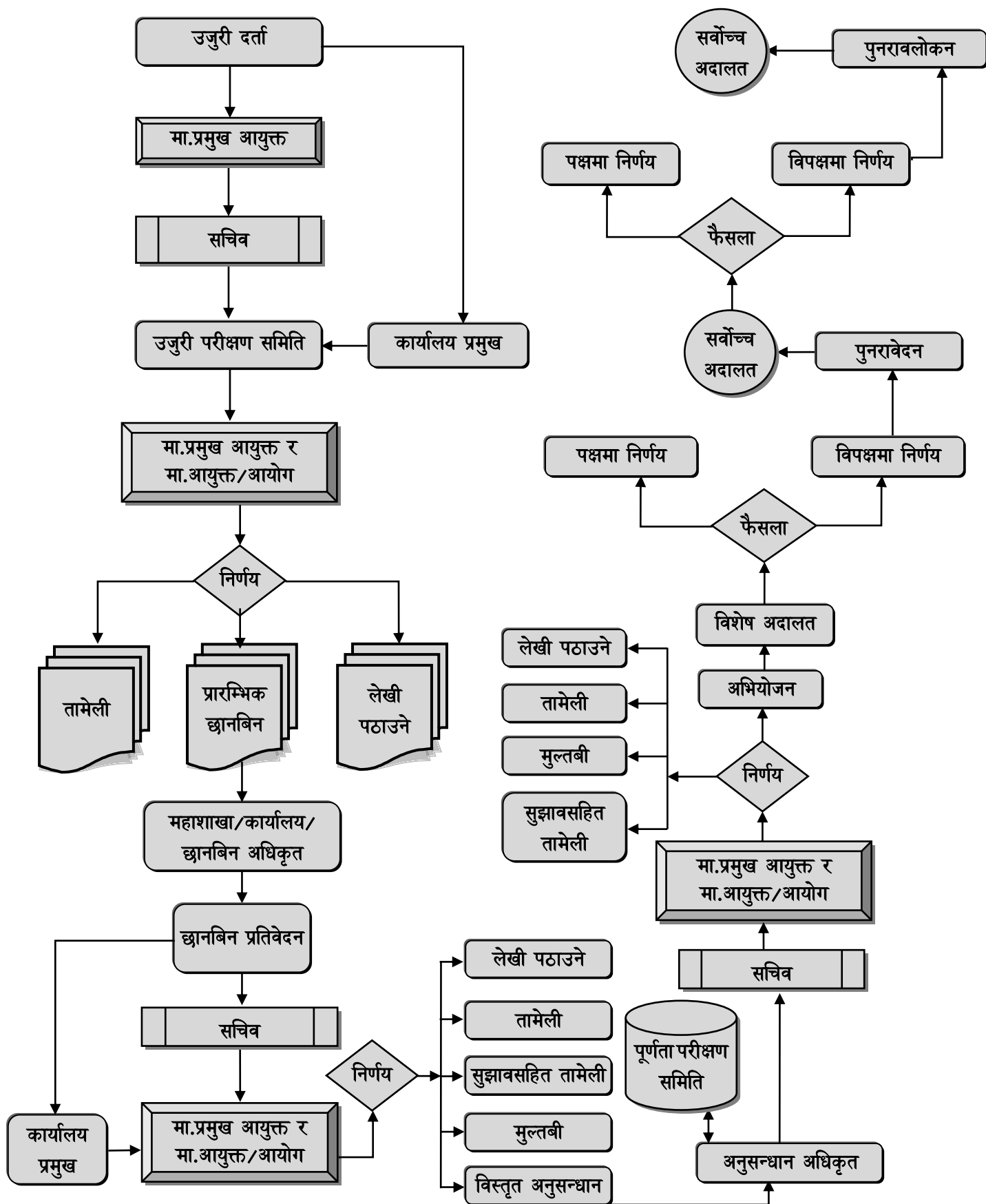
आ.व. २०८१/८२ को धरौटीतर्फ

केन्द्रीय कार्यालय र मातहतका ८ वटा कार्यालयहरूको धरौटी

आ.व. २०८०/८१ का लागि जिम्मेवारी सरेको धरौटी	३,३२,७४,९५७.३५
२०८१ श्रावणदेखि २०८२ आषाढ मसान्तसम्मको जम्मा धरौटी	१,६१,४०,५९७.३०
२०८१ श्रावणदेखि २०८२ आषाढ मसान्तसम्मको फिर्ता धरौटी	१९,१८,९१५.४०
२०८२ आषाढ मसान्तसम्मको बाँकी धरौटी	४,७४,९६,६३९.२५

अनुसूची ५

उजुरीको छानबिन वा अनुसन्धानमा आयोगले अवलम्बन गरेको प्रक्रियाको फलो-चार्ट

अनूसूची ६ (क)

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरी, फछ्यौट र आगामी आर्थिक वर्षमा जिम्मेवारी
सरेका उजुरीको विवरण

महाशाखा नं./कार्यालय	जम्मा उजुरी सङ्ख्या	जम्मा फछ्यौट सङ्ख्या	फछ्यौटमध्ये					आगामी वर्षमा जिम्मेवारी सरेको उजुरी सङ्ख्या
			विस्तृत अनुसन्धान गर्ने	तामेली	सुझावसहित तामेली	आवश्यक कारवाहीका लागि लेखी पठाइएको	अन्य कारवाही	
१	१,०२१	८७०	११	२५१	३	४५०	१५५	१५१
२	१,९५५	१,६१९	४३	६०३	४७	६९३	२३३	३३६
३	२,१५९	२,०३३	२०	८८४	४	८१३	३१२	१२६
४	५,८०१	५,४७८	८२	४,१४३	८	७०४	५४१	३२३
५	७९५	६५२	११	३३०	३	१८५	१२३	१४३
६	२,३४६	१,८६७	८०	१,४२४	-	३४	३२९	४७९
७	४४७	३७८	८	११७	१	१७२	८०	६९
९	४,८४८	३,३१०	५८	१,३८७	२३	१,२८३	५५९	१,५३८
अन्य	१८९	१००	२	७०	२	-	२६	८९
इटहरी	२,३३६	१,९३५	६८	१,१०६	१३	४४१	३०७	४०१
बर्दिवास	३,९७०	२,९०९	१५९	२,०२८	६८	२६९	३८५	१,०६१
हेटौंडा	२,७६५	१,९४५	५७	१,१५८	७९	२२१	४३०	८२०
पोखरा	१,३६०	१,१७९	४६	५६२	६१	३३३	१७७	१८१
बुटवल	१,८५३	१,६०९	८४	८४१	१६४	३३४	१८६	२४४
नेपालगञ्ज	९०२	७८८	२०	४०३	२३	१८७	१५५	११४
सुर्खेत	२,५८३	१,७९८	११५	१,०८७	८५	३३६	१७५	७८५
कञ्चनपुर	१,६९६	१,२३३	६३	७३६	२	२६०	१७२	४६३
जम्मा	३७,०२६	२९,७०३	९२७	१७,१३०	५८६	६,७१५	४,३४५	७,३२३

अनुसूची ६ (ख)

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरीहरू तथा फछ्यौटको मन्त्रालयगत/निकायगत विवरण

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकायको नाम	तह (सङ्घ/ प्रदेश/स्थानीय)	उजुरीको सङ्ख्या			फछ्यौट सङ्ख्या			प्रतिशत मन्त्रालय/निकायगत प्रति प्रतिशत
			गत आ.व. को विम्वारी सरेको उजुरी सङ्ख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व.को विम्वारीबाट फछ्यौट भएको सङ्ख्या	चालु आ.व.को फछ्यौट भएको सङ्ख्या	कुल उजुरी फछ्यौट	
१	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण	सङ्घ	५६५	१,५७१	२,१३६	३४७	१,३३८	१,६८५	७८.९
२	गृह	सङ्घ	९१	१,२०८	१,२९९	७७	१,१६०	१,२३७	९५.२
३	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि	सङ्घ	२२६	१,०६१	१,२८७	१६८	८८५	१,०५३	८१.८
४	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या	सङ्घ	१४४	६०३	७४७	९५	५४८	६४३	८६.१
५	अर्थ	सङ्घ	१००	५७९	६७९	५४	५१४	५६८	८३.७
६	उर्जा, जलश्रोत तथा सिँचाई	सङ्घ	१४७	४६३	६१०	६८	३९०	४५८	७५.१
७	संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयान	सङ्घ	१३९	३०७	४४६	९४	२५७	३५१	७८.७
८	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	सङ्घ	१३६	२९२	४२८	७६	२२५	३०१	७०.३
९	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	सङ्घ	८८	२९९	३८७	५७	२६८	३२५	८४.०
१०	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति	सङ्घ	४४	२७७	३२१	३०	२४०	२७०	८४.१
११	सहरी विकास	सङ्घ	५२	२१६	२६८	२९	१७४	२०३	७५.७
१२	कृषि तथा पशुपन्छी विकास	सङ्घ	४९	१९१	२४०	३३	१६३	१९६	८१.७
१३	खानेपानी	सङ्घ	४७	१६१	२०८	३५	१३८	१७३	८३.२
१४	वन तथा वातावरण	सङ्घ	५५	१५२	२०७	३८	११५	१५३	७३.९
१५	सङ्घ मामला तथा सामान्य प्रशासन	सङ्घ	२३	१४४	१६७	१८	१३७	१५५	९२.८
१६	श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा	सङ्घ	२२	१३३	१५५	१४	११९	१३३	८५.८
१७	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय	सङ्घ	८	१३६	१४४	९	१३१	१४०	९७.२
१८	युवा तथा खेलकुद	सङ्घ	३७	८७	१२४	२६	७९	१०५	८४.७
१९	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक	सङ्घ	२८	८५	११३	१५	८२	९७	८५.८
२०	कानून न्याय तथा संसदीय मामिला	सङ्घ	२	१०७	१०९	-	१०७	१०७	९८.२
२१	परराष्ट्र	सङ्घ	४	६०	६४	३	५८	६१	९५.३
२२	संवैधानिक निकाय	सङ्घ	६	५७	६३	५	५६	६१	९६.८
२३	रक्षा	सङ्घ	३	३७	४०	३	३७	४०	१००
२४	सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय	सङ्घ	१	२४	२५	१	२२	२३	९२.०
२५	सङ्घीय संसद	सङ्घ	-	१०	१०	-	९	९	९०.०
२६	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	सङ्घ	-	९	९	-	९	९	१००
२७	राष्ट्रपतिको कार्यालय	सङ्घ	-	५	५	-	५	५	१००

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकायको नाम	तह (सङ्घ/ प्रदेश/स्थानीय)	उजुरीको सङ्ख्या			फछ्यौट सङ्ख्या			मन्त्रालय/निकायगत प्रगति प्रतिशत
			गत आ.व. को जिम्मेवारी गरेको उजुरी सङ्ख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व.को जिम्मेवारीबाट फछ्यौट भएको सङ्ख्या	चालु आ.व.को फछ्यौट भएको सङ्ख्या	कुल उजुरी फछ्यौट	
२८	राष्ट्रिय पुननिर्माण प्राधिकरण	सङ्घ	-	४	४	-	३	३	७५.०
२९	उप-राष्ट्रपतिको कार्यालय	सङ्घ	-	१	१	-	१	१	१००
३०	नेपाल ट्रष्टको कार्यालय		-	१	१	-	१	१	१००
३१	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	सङ्घ	-	१	१	-	१	१	१००
३२	अन्य	सङ्घ	१०	१२४	१३४	५	१२	१७	१२.७
३३	प्रदेश वन तथा वातावरण	कोसी	२३	९८	१२१	२१	८७	१०८	८९.३
		मधेस	२३	८०	१०३	१६	६९	८५	८२.५
		बागमती	२८	१३९	१६७	२३	९३	११६	६९.५
		गण्डकी	१५	१०३	११८	१३	९६	१०९	९२.४
		लुम्बिनी	२५	१७७	२०२	२१	१५६	१७७	८७.६
		कर्णाली	५५	९३	१४८	२७	७२	९९	६६.९
		सुदूरपश्चिम	२५	२४०	२६५	२१	१९१	२१२	८०.०
३४	प्रदेश भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	कोसी	११	५५	६६	८	४६	५४	८१.८
		मधेस	३३	३४५	३७८	२४	२८९	३१३	८२.८
		बागमती	५४	८७	१४१	३२	६७	९९	७०.२
		गण्डकी	११	५०	६१	१०	४३	५३	८६.९
		लुम्बिनी	१९	५२	७१	१७	४७	६४	९०.१
		कर्णाली	५५	४६	१०१	३२	३४	६६	६५.३
		सुदूरपश्चिम	७	३३	४०	५	२४	२९	७२.५
३५	प्रदेश स्वास्थ्य	कोसी	६	६९	७५	५	६४	६९	९२.०
		मधेस	२२	१४८	१७०	७	१२१	१२८	७५.३
		बागमती	१३	८६	९९	१०	७८	८८	८८.९
		गण्डकी	३	३९	४२	३	३८	४१	९७.६
		लुम्बिनी	९	१३०	१३९	६	१२३	१२९	९२.८
		कर्णाली	१५	४८	६३	१२	४०	५२	८२.५
		सुदूरपश्चिम	४	३९	४३	३	३६	३९	९०.७
३६	प्रदेश खानेपानी	कोसी	१८	४०	५८	१४	३३	४७	८१.०
		मधेस	५	१९	२४	२	१२	१४	५८.३
		बागमती	११	३१	४२	८	२३	३१	७३.८
		गण्डकी	२	१७	१९	२	१४	१६	८४.२

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकायको नाम	तह (सह/ प्रदेश/स्थानीय)	उजुरीको सङ्ख्या			फछ्यौट सङ्ख्या			प्रतिशत मन्त्रालय/निकायगत प्रगति
			गत आ.व. को विम्वारी सरेको उजुरी सङ्ख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व.को विम्वारीबाट फछ्यौट भएको सङ्ख्या	चालु आ.व.को फछ्यौट भएको सङ्ख्या	कुल उजुरी फछ्यौट	
	प्रदेश खानेपानी	लुम्बिनी	९	३४	४३	९	२९	३८	८८.४
		कर्णाली	३९	४४	८३	२९	२८	५७	६८.७
		सुदूरपश्चिम	१०	३१	४१	६	२५	३१	७५.६
३७	प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी विकास	कोसी	१०	१६	२६	६	१५	२१	८०.८
		मधेस	२७	७१	९८	१३	४६	५९	६०.२
		बागमती	१६	२६	४२	७	१६	२३	५४.८
		गण्डकी	१	१४	१५	१	१४	१५	१००
		लुम्बिनी	८	२०	२८	७	१७	२४	८५.७
		कर्णाली	३५	२८	६३	२४	२४	४८	७६.२
		सुदूरपश्चिम	४	१४	१८	३	९	१२	६६.७
३८	प्रदेश सिँचाइ	कोसी	३	२२	२५	२	१५	१७	६८.०
		मधेस	११	४९	६०	७	३३	४०	६६.७
		बागमती	१०	१६	२६	८	१३	२१	८०.८
		गण्डकी	४	५	९	३	४	७	७७.८
		लुम्बिनी	३	१५	१८	३	१४	१७	९४.४
		कर्णाली	३८	२३	६१	२१	१३	३४	५५.७
		सुदूरपश्चिम	१	३८	३९	१०	२९	३९	१००
३९	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	कोसी	-	१८	१८	-	१८	१८	१००
		मधेस	५	६७	७२	५	६१	६६	९१.७
		बागमती	३	८	११	३	६	९	८१.८
		गण्डकी	२	१७	१९	१	१५	१६	८४.२
		लुम्बिनी	३	२६	२९	३	२६	२९	१००
		कर्णाली	७	२६	३३	३	२२	२५	७५.८
		सुदूरपश्चिम	२	९	११	-	९	९	८१.८
४०	प्रदेश खेलकुद तथा सामाजिक विकास	कोसी	१	१३	१४	१	१३	१४	१००
		मधेस	-	५०	५०	-	४४	४४	८८.०
		बागमती	५	९	१४	१	७	८	५७.१
		गण्डकी	२	१२	१४	२	११	१३	९२.९
		लुम्बिनी	१	४	५	१	४	५	१००
		कर्णाली	५	६	११	२	५	७	६३.६
		सुदूरपश्चिम	-	६	६	-	५	५	८३.३

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकायको नाम	तह (सह/ प्रदेश/स्थानीय)	उजुरीको सङ्ख्या			फछ्यौट सङ्ख्या			मन्त्रालय/निकायगत प्रगति प्रतिशत
			गत आ.व. को विम्वेवारी गरेको उजुरी सङ्ख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व.को विम्वेवारीबाट फछ्यौट भएको सङ्ख्या	चालु आ.व.को फछ्यौट भएको सङ्ख्या	कुल उजुरी फछ्यौट	
४१	प्रदेश सहरी विकास	कोसी	-	२	२	-	२	२	१००
		मधेस	५	१८	२३	२	९	११	४७.८
		बागमती	१०	८	१८	६	४	१०	५५.६
		गण्डकी	-	२	२	-	२	२	१००
		लुम्बिनी	-	३	३	-	२	२	६६.७
		कर्णाली	२	२८	३०	१	२५	२६	८६.७
		सुदूरपश्चिम	२	९	११	१	९	१०	९०.९
४२	प्रदेश सहकारी	कोसी	-	१	१	-	१	१	१००
		मधेस	१	९	१०	१	९	१०	१००
		बागमती	-	१	१	-	१	१	१००
		गण्डकी	-	४	४	-	३	३	७५.०
		लुम्बिनी	२	७	९	२	७	९	१००
		कर्णाली	६	१७	२३	४	१४	१८	७८.३
		सुदूरपश्चिम	२	४	६	१	३	४	६६.७
४३	प्रदेश उद्योग	कोसी	१	४	५	१	४	५	१००
		मधेस	१	१५	१६	१	९	१०	६२.५
		बागमती	१	६	७	१	४	५	७१.४
		गण्डकी	-	४	४	-	३	३	७५.०
		लुम्बिनी	-	२	२	-	२	२	१००
		कर्णाली	१	६	७	१	२	३	४२.९
		सुदूरपश्चिम	२	५	७	१	४	५	७१.४
४४	प्रदेश लोक सेवा	कोसी	-	८	८	-	८	८	१००
		मधेस	-	१२	१२	-	१२	१२	१००
		बागमती	-	८	८	-	८	८	१००
		गण्डकी	-	५	५	-	४	४	८०.०
		लुम्बिनी	-	८	८	-	८	८	१००
		कर्णाली	-	४	४	-	४	४	१००
		सुदूरपश्चिम	-	१	१	-	-	-	०.०
४५	प्रदेश उर्जा	कोसी	-	५	५	-	४	४	८०.०
		मधेस	-	२	२	-	१	१	५०.०

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकायको नाम	तह (सब/ प्रदेश/स्थानीय)	उजुरीको सङ्ख्या			फछ्यौट सङ्ख्या			प्रतिशत मन्त्रालय/निकायगत प्रगति
			गत आ.व. को जिम्मेवारी गरेको उजुरी सङ्ख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व.को जिम्मेवारीबाट फछ्यौट भएको सङ्ख्या	चालु आ.व.को फछ्यौट भएको सङ्ख्या	कुल उजुरी फछ्यौट	
	प्रदेश उर्जा	बागमती	-	२	२	-	२	२	१००
		गण्डकी	१	४	५	१	३	४	८०.०
		लुम्बिनी	३	२	५	३	२	५	१००
		कर्णाली	१५	४	१९	८	२	१०	५२.६
		सुदूरपश्चिम	१	६	७	-	४	४	५७.१
४६	प्रदेश सभा	कोसी	-	१	१	-	१	१	१००
		मधेस	-	८	८	-	५	५	६२.५
		बागमती	१	१५	१६	१	१४	१५	९३.८
		गण्डकी	-	२	२	-	२	२	१००
		लुम्बिनी	-	२	२	-	२	२	१००
		कर्णाली	-	१	१	-	१	१	१००
		सुदूरपश्चिम	-	६	६	-	५	५	८३.३
४७	प्रदेश पर्यटन	कोसी	१	४	५	१	३	४	८०.०
		मधेस	२	९	११	१	७	८	७२.७
		बागमती	२	५	७	२	५	७	१००
		गण्डकी	-	३	३	-	३	३	१००
		लुम्बिनी	१	-	१	१	-	१	१००
		कर्णाली	६	१	७	३	-	३	४२.९
		सुदूरपश्चिम	२	-	२	१	-	१	५०.०
४८	प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना	कोसी	१	४	५	१	३	४	८०.०
		मधेस	-	१२	१२	-	१०	१०	८३.३
		बागमती	-	२	२	-	२	२	१००
		गण्डकी	-	४	४	-	२	२	५०.०
		लुम्बिनी	-	१	१	-	१	१	१००
		कर्णाली	१	४	५	१	२	३	६०.०
		सुदूरपश्चिम	-	३	३	-	३	३	१००
४९	प्रदेश शिक्षा	कोसी	-	१	१	-	१	१	१००
		मधेस	५	५	१०	४	२	६	६०.०
		बागमती	-	१	१	-	-	-	०.०
		गण्डकी	-	१	१	-	१	१	१००

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकायको नाम	तह (सङ्घ/ प्रदेश/स्थानीय)	उजुरीको सङ्ख्या			फछ्यौट सङ्ख्या			प्रतिशत मन्त्रालय/निकायगत प्रगति
			गत आ.व. को जिम्मेवारी गरेको उजुरी सङ्ख्या	चालु आ.व.को उजुरी	कुल उजुरी	गत आ.व.को जिम्मेवारीबाट फछ्यौट भएको सङ्ख्या	चालु आ.व.को फछ्यौट भएको सङ्ख्या	कुल उजुरी फछ्यौट	
	प्रदेश शिक्षा	लुम्बिनी	-	७	७	-	६	६	८५.७
		कर्णाली	१	-	१	१	-	१	१००
		सुदूरपश्चिम	३	-	३	२	-	२	६६.७
५०	प्रदेश कानून	कोसी	-	२	२	-	२	२	१००
		मधेस	-	३	३	-	२	२	६६.७
		बागमती	१	-	१	-	-	-	०.०
		गण्डकी	१	-	१	-	-	-	०.०
		लुम्बिनी	१	२	३	-	१	१	३३.३
		कर्णाली	१	२	३	-	२	२	६६.७
५१	प्रदेश आन्तरिक मामिला	मधेस	-	४	४	-	३	३	७५.०
		बागमती	-	७	७	-	७	७	१००
		सुदूरपश्चिम	१	-	१	१	-	१	१००
५२	प्रदेश बाणिज्य तथा आपूर्ति	लुम्बिनी	४	२	६	४	२	६	१००
		कर्णाली	१	२	३	१	१	२	६६.७
		सुदूरपश्चिम	-	२	२	-	२	२	१००
५३	प्रदेश प्रमुखको कार्यालय	गण्डकी	-	२	२	-	१	१	५०.०
		कर्णाली	१	१	२	-	१	१	५०.०
५४	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	गण्डकी	-	१	१	-	१	१	१००
५५	अन्य	कोसी	६	-	६	६	-	६	१००
		मधेस	-	५	५	-	२	२	४०.०
		बागमती	३	१२	१५	-	५	५	३३.३
		गण्डकी	-	१	१	-	१	१	१००
		कर्णाली	-	२	२	-	२	२	१००
		सुदूरपश्चिम	३	-	३	-	-	-	०.०
५६	स्थानीय तह (सङ्घ मामिला)	स्थानीय तह	२,९८९	११,१६७	१४,१५६	२,१२६	९,६६२	११,७८८	८३.३
५७	स्थानीय तह (शिक्षा)	स्थानीय तह	८७४	३,२९९	४,१७३	६६६	२,८०९	३,४७५	८३.३
५८	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन		५८४	१,७६२	२,३४६	३६३	१,५०४	१,८६७	७९.६
५९	नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र		१,१३६	५४२	१,६७८	३२९	२८८	६१७	३६.८
जम्मा			८,४७२	२८,५५४	३७,०२६	५,३७३	२४,३३०	२९,७०३	८०.२

अनुसूची ६ (ग)

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा दर्ता कायम भएका उजुरी तथा फछ्यौटको जिल्लागत विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	गत वर्षको उजुरी	चालु वर्षको उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	फछ्यौट सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
१	कोसी	मोरङ	१४४	५९२	७३६	६२८	१.९९
२		सुनसरी	१७४	५१५	६८९	५७९	१.८६
३		झापा	७६	३१५	३९१	३३४	१.०६
४		उदयपुर	५८	१८७	२४५	२१९	०.६६
५		खोटाङ्ग	५०	१२८	१७८	१३९	०.४८
६		इलाम	२१	१४६	१६७	१४९	०.४५
७		ओखलढुङ्गा	२९	१२८	१५७	११७	०.४२
८		भोजपुर	१६	१२४	१४०	१२१	०.३८
९		सङ्खुवासभा	४२	९७	१३९	१२५	०.३८
१०		सोलुखुम्बु	२७	८८	११५	९५	०.३१
११		तेह्रथुम	२१	८९	११०	१०४	०.३०
१२		धनकुटा	१७	७२	८९	७६	०.२४
१३		ताप्लेजुङ	९	६८	७७	६६	०.२१
१४		पाँचथर	१५	१८	३३	५३	०.०९
१५	मधेश	धनुषा	३६६	१,३७१	१,७३७	१,३२४	४.६९
१६		बारा	३२०	९००	१,२२०	९१०	३.२९
१७		रौतहट	३०१	९१६	१,२१७	९५४	३.२९
१८		महोत्तरी	१८८	१,००९	१,१९७	९६६	३.२३
१९		सप्तरी	१९९	९२६	१,१२५	९३७	३.०४
२०		पर्सा	२६५	८६०	१,१२५	८९५	३.०४
२१		सिराहा	२२४	८१८	१,०४२	८१२	२.८१
२२		सर्लाही	१९४	८४०	१,०३४	८१८	२.७९
२३	बागमती	काठमाडौँ	१,७४८	५,२१४	६,९६२	५,४०८	१८.८०
२४		ललितपुर	२१२	८६२	१,०७४	८५५	२.९०
२५		मकवानपुर	१८४	४५०	६३४	४६९	१.७१

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	गत वर्षको उजुरी	चालु वर्षको उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	फछ्यौट सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
२६	बागमती	चितवन	११८	४३७	५५५	४४३	१.५०
२७		भक्तपुर	११५	२५५	३७०	२७३	१.००
२८		काभ्रेपलाञ्चोक	७२	२६२	३३४	२७१	०.९०
२९		धादिङ	९४	१९८	२९२	२०८	०.७९
३०		रामेछाप	४२	१८९	२३१	१८३	०.६२
३१		सिन्धुली	२७	१९०	२१७	१७५	०.५९
३२		सिन्धुपाल्चोक	५०	१५५	२०५	१५३	०.५५
३३		नुवाकोट	२९	१३४	१६३	१२६	०.४४
३४		दोलखा	४८	१०९	१५७	१११	०.४२
३५		रसुवा	१७	६७	८४	६३	०.२३
३६	गण्डकी	कास्की	१०४	८९८	१,००२	८९१	२.७१
३७		तनहुँ	४१	२८६	३२७	२९६	०.८८
३८		स्याङ्जा	१४	१९१	२०५	१७५	०.५५
३९		नवलपरासी(ब.सु.पू.)	३०	१७०	२००	१७२	०.५४
४०		बागलुङ	२३	१४२	१६५	१४५	०.४५
४१		पर्वत	१७	१२७	१४४	१२३	०.३९
४२		गोरखा	३२	१११	१४३	१२३	०.३९
४३		म्याग्दी	११	९७	१०८	९०	०.२९
४४		लमजुङ	१३	६७	८०	७५	०.२२
४५		मनाङ	५	२३	२८	२५	०.०८
४६		मुस्ताङ	-	१२	१२	९	०.०३
४७	लुम्बिनी	रुपन्देही	१८९	८८६	१,०७५	९२४	२.९०
४८		दाङ	९४	५६४	६५८	५८०	१.७८
४९		कपिलवस्तु	१४२	५१२	६५४	५८६	१.७७
५०		बाँके	९६	३७९	४७५	४०७	१.२८
५१		नवलपरासी(ब.सु.प.)	६८	२५४	३२२	२८१	०.८७
५२		गुल्मी	४९	२६२	३११	२८१	०.८४

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	गत वर्षको उजुरी	चालु वर्षको उजुरी	उजुरी सङ्ख्या	फछ्यौट सङ्ख्या	उजुरी प्रतिशत
५३	लुम्बिनी	पाल्पा	४८	२०१	२४९	२२६	०.६७
५४		अर्घाखाँची	३२	१९३	२२५	२०८	०.६१
५५		बर्दिया	२६	१८१	२०७	१७०	०.५६
५६		रोल्पा	३२	११०	१४२	१३५	०.३८
५७		प्युठान	१३	४३	५६	५२	०.१५
५८		रुकुम पूर्व	२४	२७	५१	३५	०.१४
५९	कर्णाली	दैलेख	१६१	५४०	७०१	५७७	१.८९
६०		सुर्खेत	२४८	४४०	६८८	४९०	१.८६
६१		कालिकोट	१४०	१८०	३२०	२२६	०.८६
६२		जुम्ला	११२	१९२	३०४	२४३	०.८२
६३		जाजरकोट	९८	१८७	२८५	२०४	०.७७
६४		हुम्ला	१६१	१११	२७२	१८१	०.७३
६५		रुकुम पश्चिम	८९	१२४	२१३	१६६	०.५८
६६		डोल्पा	८५	१२७	२१२	१५०	०.५७
६७		मुगु	१०१	७०	१७१	११८	०.४६
६८		सल्यान	५६	१०८	१६४	१३१	०.४४
६९	सूदुरपश्चिम	कैलाली	११९	६२४	७४३	५९०	२.०१
७०		कञ्चनपुर	७१	३२५	३९६	३२८	१.०७
७१		अछाम	९०	२०९	२९९	२३६	०.८१
७२		बाजुरा	८५	१९४	२७९	२२३	०.७५
७३		बैतडी	६८	१६८	२३६	१७५	०.६४
७४		दार्चुला	६०	१३९	१९९	१४८	०.५४
७५		डडेल्धुरा	३१	१३१	१६२	१२९	०.४४
७६		बझाङ	३६	१२४	१६०	११३	०.४३
७७		डोटी	४६	९६	१४२	१०७	०.३८
कुल जम्मा			८,४७२	२८,५५४	३७,०२६	२९,७०३	१००

अनुसूची ७

आयोगको प्रत्यायोजित अधिकारको प्रयोग गर्ने जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कारबाही भएका उजुरी तथा फछ्यौटको सङ्ख्यात्मक विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	उजुरी सङ्ख्या	फछ्यौट सङ्ख्या	बाँकी उजुरी	फछ्यौट प्रतिशत
१	कोसी	ताप्लेजुङ	१४	१०	४	७१
२		संखुवासभा	४५	२	४३	४
३		सोलुखुम्बु	८	८	०	१००
४		ओखलढुंगा	६	५	१	८३
५		खोटाङ	८	६	२	७५
६		भोजपुर	६	६	०	१००
७		पाँचथर	१२	६	६	५०
८	बागमती	दोलखा	१६	१३	०	८१
९		रसुवा	३४	२५	९	७४
१०		रामेछाप	२१	१८	३	८६
११	गण्डकी	गोरखा	११	३	८	२७
१२		मनाङ	१	१	०	१००
१३		मुस्ताङ	७	१	६	१४
१४		लमजुङ	५०	४६	४	९२
१५	लुम्बिनी	रुकुम पूर्व	०	०	०	-
१६		रोल्पा	१२	१२	०	१००
१७		प्युठान	७	६	१	८६
१८		गुल्मी	११	४	०	३६
१९		अर्घाखाँची	४२	३४	८	८१
२०	कर्णाली	डोल्पा	५	२	३	४०
२१		मुगु	३१	२९	२	९४
२२		हुम्ला	४	२	२	५०
२३		जुम्ला	१४	१२	२	८६
२४		कालिकोट	२६	१८	८	६९
२५		जाजरकोट	११	४	७	३६
२६		रुकुम पश्चिम	१९	१६	३	८४
२७		सल्यान	१२	७	५	५८
२८	सुदूरपश्चिम	बाजुरा	३७	१३	२४	३५
२९		बझाङ	१३	११	२	८५
३०		दार्चुला	२४	१८	६	७५
३१		बैतडी	१४	७	०	५०
३२		डोटी	५	५	०	१००
३३		अछाम	१३	२	११	१५
कुल जम्मा			५३९	३५२	१७०	६५.३१

अनुसूची ८

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न भएका उजुरीको विषयगत तथा मन्त्रालयगत/निकायगत फछ्यौटको विवरण

क्र.सं.	मन्त्रालय/क्षेत्र/निकाय	नैरकानुनी लाभ वा हानि	सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानी	घुस रिसवत	नैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	झुटा शैक्षिक प्रमाणपत्र	राजस्व चुहावट	सम्पत्ति शुद्धिकरण	अन्य	जम्मा
१	स्थानीय तह (सङ्घीय मामिला)	३१२	१०६	१२	१०	८	१६	१	१४	४७९
२	स्थानीय तह (शिक्षा)	३२	३२	४	-	७	-	-	४	७९
३	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि	३४	८	१	-	२	२	-	३	५०
४	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण	११	२३	६	४	-	२	-	१	४७
५	अर्थ	५	४	५	९	१	४	-	१	२९
६	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या	७	७	२	२	५	-	-	-	२३
७	गृह	५	२	८	३	३	१	-	-	२२
८	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	९	९	-	२	-	-	-	१	२१
९	संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयान	६	९	१	४	-	-	१	-	२१
१०	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	६	११	१	२	-	-	-	-	२०
११	सङ्घीय मामला तथा सामान्य प्रशासन	९	८	-	-	-	१	-	१	१९
१२	प्रदेश वन तथा वातावरण	६	७	-	२	-	१	-	-	१६
१३	सहरी विकास	७	२	१	३	१	-	-	१	१५
१४	उर्जा, जलश्रोत तथा सिँचाइ	७	३	१	२	-	-	-	-	१३
१५	प्रदेश स्वास्थ्य	६	४	-	-	-	-	-	१	११
१६	प्रदेश भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	३	-	३	३	-	-	-	१	१०
१७	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति	३	४	-	१	-	१	-	-	९
१८	वन तथा वातावरण	३	४	-	-	१	-	-	-	८
१९	कृषि तथा पशुपन्छी विकास	४	३	-	-	-	-	-	-	७

क्र.सं.	मन्त्रालय/क्षेत्र/निकाय	गैरकानुनी लाभ वा हानि	सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि नोक्सानी	घुस रिसवत	गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन	झुटा शैक्षिक प्रमाणपत्र	राजस्व चुहावट	सम्पत्ति शुद्धिकरण	अन्य	जम्मा
२०	प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी विकास	३	३	-	-	१	-	-	-	७
२१	प्रदेश खानेपानी तथा सरसफाइ	३	२	-	-	-	-	-	-	५
२२	खानेपानी	३	१	-	-	-	-	-	-	४
२३	प्रदेश सिँचाइ	३	१	-	-	-	-	-	-	४
२४	युवा तथा खेलकुद	३	१	-	-	-	-	-	-	४
२५	संवैधानिक निकाय	२	-	१	-	-	-	-	-	३
२६	अदालत	-	-	२	-	-	-	-	-	२
२७	कानून न्याय तथा संसदीय मामिला	१	-	१	-	-	-	-	-	२
२८	नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	-	-	-	-	२	-	-	-	२
२९	परराष्ट्र	२	-	-	-	-	-	-	-	२
३०	प्रदेश संसद	१	-	-	१	-	-	-	-	२
३१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१	-	-	-	१	-	-	-	२
३२	प्रदेश आन्तरिक मामिला	१	-	-	-	-	-	-	-	१
३३	प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना	१	-	-	-	-	-	-	-	१
३४	प्रदेश उद्योग	१	-	-	-	-	-	-	-	१
३५	प्रदेश पर्यटन	-	१	-	-	-	-	-	-	१
३६	प्रदेश शिक्षा	१	-	-	-	-	-	-	-	१
३७	प्रदेश सहरी विकास	१	-	-	-	-	-	-	-	१
३८	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय	१	-	-	-	-	-	-	-	१
३९	रक्षा	-	-	-	-	-	-	-	१	१
४०	श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा	१	-	-	-	-	-	-	-	१
कुल जम्मा		५०४	२५५	४९	४८	३२	२८	२	२९	९४७

अनुसूची ९

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विस्तृत अनुसन्धान सम्पन्न भएका उजुरीको मन्त्रालयगत/निकायगत तथा निर्णयगत फछ्यौटको विवरण

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	मुद्दा दायर गरिएको	तामेली गरिएको	मुद्दाव लेखिएको	आवश्यक कारवाहीको लागि लेखी पठाइएको	मुलतबीमा राखिएको	जम्मा
१	स्थानीय तह (सङ्घीय मामिला)	५२	४२३	३७	२	३	५१७
२	स्थानीय तह (शिक्षा)	१३	६६	१३	४	०	९६
३	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण	६	३६	१३	०	२	५७
४	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि	४	४५	४	०	१	५४
५	अर्थ	४	२५	२	०	०	३१
६	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या	८	१५	२	१	०	२६
७	गृह	१०	१२	२	०	०	२४
८	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	०	२०	२	०	१	२३
९	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि	६	१३	४	०	०	२३
१०	संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयान	३	१७	२	०	०	२२
११	सङ्घीय मामला तथा सामान्य प्रशासन	१	१८	०	१	०	२०
१२	प्रदेश वन तथा वातावरण	२	१३	४	०	१	२०
१३	सहरी विकास	५	१०	०	१	०	१६
१४	उर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ	१	११	२	०	१	१५
१५	प्रदेश स्वास्थ्य	५	६	१	०	०	१२
१६	प्रदेश भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	५	५	२	०	०	१२
१७	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति	१	८	२	०	०	११
१८	वन तथा वातावरण	१	७	२	०	०	१०
१९	प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी विकास	३	४	२	०	०	९

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	मुद्दा दायर गरिएको	तामेली गरिएको	सुझाव लेखिएको	आवश्यक कारवाहीको लागि लेखी पठाइएको	मुलतबीमा राखिएको	जम्मा
२०	कृषि तथा पशुपन्छी विकास	१	६	१	०	०	८
२१	प्रदेश खानेपानी तथा सरसफाइ	०	५	१	०	०	६
२२	युवा तथा खेलकुद	०	४	२	०	०	६
२३	खानेपानी	०	४	१	०	०	५
२४	प्रदेश सिँचाइ	०	३	०	०	१	४
२५	संवैधानिक निकाय	०	३	०	०	०	३
२६	कानून न्याय तथा संसदीय मामिला	०	२	१	०	०	३
२७	परराष्ट्र मन्त्रालय	०	२	१	०	०	३
२८	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१	१	१	०	०	३
२९	प्रदेश संसद	१	१	०	१	०	३
३०	नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र	१	१	०	०	०	२
३१	अदालत	२	०	०	०	०	२
३२	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय	०	१	१	०	०	२
३३	रक्षा	०	१	०	१	०	२
३४	प्रदेश आन्तरिक मामिला	१	०	०	०	०	१
३५	प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना	०	१	०	०	०	१
३६	प्रदेश शिक्षा	०	१	०	०	०	१
३७	श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा	०	१	०	०	०	१
३८	प्रदेश पर्यटन	०	१	०	०	०	१
३९	प्रदेश सहरी विकास	०	१	०	०	०	१
४०	प्रदेश उद्योग	०	१	०	०	०	१
कुल जम्मा		१३७	७९४	१०५	११	१०	१,०५७

अनुसूची १०

३१ बुँदे सुझाव

१. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य जिम्मेवारीसम्बन्धी कानूनहरूमा रहेका अस्पष्टताको कारणले कार्यसम्पादनमा जटिलता रहेका क्षेत्र पहिचान गरी अस्पष्ट, बाझिएका, दोहोरिएका र असान्दर्भिक कानूनहरूको नेपाल सरकारबाट कार्यदल गठन गरी समसामयिक पुनरावलोकन गर्न उपयुक्त हुने।
२. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले सार्वजनिक सेवाको प्रकृति, वृत्ति विकास, सङ्गठन एवं पदसोपान र सेवा प्रवाहको आवश्यकता समेतलाई विचार गरी सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको सङ्गठन संरचना एवं दरबन्दीसम्बन्धी मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने। कर्मचारीलाई जिम्मेवारीविहीन अवस्थामा राख्ने र कार्यबोझ बढी हुने कार्यालयमा दरबन्दी रिक्त राख्ने प्रवृत्तिको तत्काल अन्त्य गर्ने।
३. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको नेतृत्व र सेवा सञ्चालन गर्ने निकायको समन्वयमा प्रशासनिक सङ्घीयतालाई थप सेवा प्रवाहमुखी र नागरिकमैत्री बनाउन कर्मचारी समायोजनका अपूर्णता एवं समस्याहरू पहिचान गरी शीघ्र सम्बोधन गर्ने।
४. कार्यसम्पादनमा जिम्मेवारी र सुशासन अभिवृद्धि गर्न तीनै तहका सरकारका प्रशासकीय अधिकारी (सचिव वा सो सरह, महानिर्देशक, कार्यालय प्रमुख, प्रशासकीय अधिकृत आदि) को प्रचलित कानूनले स्पष्ट कार्यक्षेत्र तोकेको विषयमा नीतिगत भनी नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्, प्रदेश मन्त्रिपरिषद् वा स्थानीय तहको सभाबाट निर्णय गराउने कार्य तत्काल बन्द गर्ने। प्रशासनिक निर्णयहरू प्रशासनिक तहबाटै गर्ने गराउने।
५. निजामती सेवा ऐन/नियमावली र स्वास्थ्य सेवा ऐन/नियमावलीमा तोकिएको अवधि नपुगी कर्मचारीको सरुवा नगर्ने। स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एकमुष्ट रूपमा सम्बन्धित प्रदेशको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा सरुवा गर्ने र प्रदेश स्तरबाट नै निजहरूलाई सम्बन्धित स्थानीय तहमा दुई वर्षको लागि तोकेर कामकाज गर्न पठाउन आवश्यक प्रवन्ध गर्ने।
६. सार्वजनिक प्रशासनमा विषय क्षेत्रगत विज्ञताको विकास गर्न, सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायको काम कारवाहीको संस्थागत स्मरण (Institutional Memory) को स्थायित्व सुनिश्चित गर्न, कर्मचारीले स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, तालिम, गोष्ठीबाट सिकेका सीप र ज्ञानको सम्बन्धित निकायमा उपयोग गरी उत्कृष्ट परिणाम दिन र मन्त्रालय तथा निकायमा कार्यरत कर्मचारीलाई सम्बन्धित क्षेत्रको काममा नै जिम्मेवार तथा जवाफदेही बनाई कार्यसम्पादनमा उत्कृष्टता ल्याउन मन्त्रालयगत/आयोगगत कर्मचारी (Ministerial Cadre/Commission Cadre) को अवधारणा अनुरूप सेवा/समूहको व्यवस्था गर्न आवश्यक कानून संशोधन गर्ने व्यवस्था प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको समन्वयमा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयले मिलाउन उपयुक्त हुने।
७. हरेक सार्वजनिक निकायले संरक्षण गर्नुपर्ने र धुल्याउन मिल्ने कागजात वर्गीकरण गरी, संरक्षण गर्नुपर्ने कागजातलाई Digitized गर्ने र अनावश्यक कागजात धुल्याउने तथा अनावश्यक सामग्री लिलाम गर्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा अघि बढाउने।
८. आयोगले भ्रष्टाचारको मुद्दा दायर गरी मुद्दाको अन्तिम किनारा समेत भई नेपाल सरकारको नाममा आउनुपर्ने सम्पत्तिको लामो समयसम्म अभियुक्तको स्वामित्वमा रहनु शासकीय प्रवन्धमा गम्भीर कमजोरी हो। अतः न्यायालयसँग समेत आवश्यक समन्वय गरी उक्त सम्पत्तिहरू शीघ्र नेपाल सरकारको नाममा आउने व्यवस्था गर्न कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागमार्फत् प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले गर्ने।
९. विगत केही वर्षदेखि सार्वजनिक वित्तमा बढ्दो दबाबले गर्दा नेपाल सरकारले नयाँ सवारी साधन खरिद नगर्ने नीति लिएको, सरकारी कार्यालयहरूमा सवारी साधनको अभाव रहेको तथा भएका सवारी साधन पनि पुरानो भएको अवस्था छ। राजस्व अनुसन्धान विभाग, भन्सार कार्यालयहरू एवं ट्राफिक प्रहरी कार्यालय

अन्तर्गत वर्षेनी ठूलो सङ्ख्यामा दुई पाङ्ग्रे/चार पाङ्ग्रे सवारी साधन पक्राउ हुने र अलपत्र अवस्थामा रहिरहने गरेका छन्। यसमा तत्काल आवश्यक कानुनी व्यवस्था गरी निश्चित अवधिभित्र सम्बन्धित सवारी धनीले दावी पेस नगरेमा आवश्यक परेका निकायलाई कर छुट दिई सवारी साधन प्रदान गर्ने र बाँकि रहेका सवारी साधन लिलाम गर्ने गरेमा सरकारी कार्यालयलाई सवारी साधन खरिद गर्न बजेट दिन नपर्ने एवं प्रयोगविहीन रहेर बिग्रने सवारी साधनको उपयोग हुन गई राजस्व बचत समेत हुने हुँदा सो को लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्था प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको समन्वयमा अर्थ मन्त्रालय र कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयले मिलाउने।

१०. सार्वजनिक पदमा रहने सवारी साधन सुविधा प्राप्त गर्ने पदाधिकारीले कति र कस्तो सवारी साधन सुविधा प्राप्त गर्ने हो, इन्धन/मर्मत खर्च समेतको अर्थ मन्त्रालयबाट स्पष्ट मापदण्ड तयार गरी आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने। आवधिक रूपमा नियुक्त हुने व्यवस्थापकीय पदमा कार्यदल पदाधिकारीलाई सवारी साधन र इन्धनको सट्टा यातायात सुविधाबापत रकम दिने कार्यलाई प्रोत्साहन गर्ने।
११. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका राजनैतिक र प्रशासनिक पदाधिकारीको अत्याधिक वैदेशिक भ्रमणले सार्वजनिक खर्च, सेवा प्रवाह र नागरिक स्तरमा समेत नकारात्मक प्रभाव परेकोले स्पष्ट उद्देश्य, निर्धारित उपलब्धि, समान तहको निमन्त्रणा र आवश्यकता समेतका आधारमा मात्र भ्रमणमा जाने गरी व्यवस्थित गर्ने। भ्रमणबाट फर्किएपछि अध्ययन वा अवलोकनमा सिकेका विषय अनिवार्य रूपमा प्रतिवेदन गर्ने व्यवस्था मिलाउने। कूटनीतिक र सरकारी राहदानीको प्रयोग निजी भ्रमणमा नगरी मुलुकको प्रतिनिधित्व गर्ने काममा मात्र गर्ने।
१२. तीनै तहका सरकारबीच दोहोरो नपर्ने गरी निर्धारित आधार र मापदण्डमा रहेर समन्वयात्मक रूपले मात्र प्राथमिकता निर्धारण गरी आयोजना तर्जुमा गर्ने व्यवस्था गर्न हाल प्रयोगमा रहेका परियोजना बैङ्क प्रणालीलाई नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारहरूले एकीकृत रूपमा प्रयोग गर्न सक्ने गरी अन्तर-आवद्धता सुदृढ र अद्यावधिक (update) गर्ने। पूर्व-सम्भाव्यता अध्ययन र विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (DPR) भएका आयोजना मात्र आयोजना बैंकमा राख्ने, आयोजना बैंकमा भएका आयोजनामा बजेट विनियोजन हुने व्यवस्था गर्न उपयुक्त हुने।
१३. राष्ट्रिय योजना आयोग, अर्थ मन्त्रालय र सम्बन्धित मन्त्रालयको समन्वयमा रुग्ण आयोजना, बहुवर्षीय आयोजना र लागत अनुमान भन्दा अत्यधिक न्यून विनियोजन रहेका आयोजनाको सम्बन्धमा अध्ययन गरी कार्यान्वयन योग्य आयोजनाको उचित सङ्ख्या निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त हुने।
१४. तीन तहकै सरकारको लागि एकरूपता कायम हुने गरी नेपाल सरकारको विषयगत मन्त्रालयले समन्वय गरी सार्वजनिक निर्माण तथा मर्मतको नर्म्स तर्जुमा गर्ने। निर्माणकार्यमा नवीनतम प्रविधिको प्रयोग हुने गरी स्पेसिफिकेसन र नर्म्स तयारी गर्ने। सडकको ग्राभेल, पिच, सडकको गुणस्तर, प्रत्येक वर्ष हास हुने परिमाण, टिकाउ हुने अवधि आदिको बारेमा समेत एकरूपता कायम गर्ने गरी भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयको पहलमा मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन उपयुक्त हुने।
१५. विकाससम्बन्धी मन्त्रालयहरूले परामर्श सेवा खरिदको मापदण्ड निर्धारण तथा परामर्शदातालाई जिम्मेवार बनाउन Professional Liability Insurance निर्देशिका तयार गर्ने। परामर्शदाताको गलत ड्रइङ्ग-डिजाइनबाट कार्य सम्पादनमा नकारात्मक प्रभाव परी सरकारी हानि नोक्सानी भएमा परामर्शदाताबाट नै असुल-उपर गर्ने गरी कार्यसम्पादन सम्झौतामा व्यवस्था गर्ने। अनावश्यक आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (DPR) गराउन परामर्शदाता नियुक्त गरी प्रतिवेदन लिने तर, ती प्रतिवेदन कार्यान्वयनमा नल्याई थन्काएर राख्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्ने।
१६. रासायनिक मलको अभाव हुन नदिन र कृषकलाई मल समयमै उपलब्ध गराउने व्यवस्थाका लागि रासायनिक मल खरिदमा लाग्ने समय घटाउने र प्रतिस्पर्धात्मक एवं मितव्ययी खरिद व्यवस्था मिलाउने

- गरी कार्यतालिका (Calendar of Operation) बनाई कृषि तथा पशुपंक्षी मन्त्रालयले कानुनी एवं प्रक्रियागत सुधार गर्ने।
१७. जुनसुकै प्रकारको अनुदानको पारदर्शी पद्धति विकास गर्न उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने, सामूहिक खेतीलाई उत्पादन मैत्री बनाउने र अनुदानमा दोहोरोपन हटाउन कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले प्रदेश र स्थानीय तह समेतको समन्वयमा एकीकृत राष्ट्रिय मापदण्डको विकास गर्ने।
 १८. सरकारी/सार्वजनिक निकायहरूले बजेट विनियोजन भएकै कारण केन्द्रियस्तरबाट समेत स्वास्थ्य, सूचना प्रविधि र मुद्रण लगायतका उपकरण र सामग्रीहरू खरिद गर्ने तर, लामो समयसम्म प्रयोग नगरी राखे, हस्तान्तरण गर्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्न खरिद गरिने सामग्रीको आवश्यकता, सो को उपयोगिता र संचालन गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको सुनिश्चितता गरेर मात्र खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउन उपयुक्त हुने।
 १९. कुनै खास व्यक्ति/फर्मलाई अवसर दिने उद्देश्य राखी सम्बन्धित निकायको आन्तरिक जनशक्तिबाट नै सम्पन्न हुन सक्ने कार्यहरूको लागि समेत परामर्श सेवा खरिद गर्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्न तथा परामर्श सेवा खरिद गरेको विषयका सम्बन्धमा परामर्शदातालाई जिम्मेवार बनाउन सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले यससम्बन्धी राष्ट्रिय मापदण्ड निर्माण गरी लागू गर्न उपयुक्त हुने।
 २०. वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) गर्दा विकासलाई प्राथमिकता दिई निर्णय गर्दा समय सीमा तोकेर निर्णयमा सहजीकरण गर्ने। वन क्षेत्रमा काठ कुहिने र खेर जाने तर, मुलुकमा आवश्यक पर्ने काठ आयात हुने गरेको देखिएकोले वातावरण संरक्षण र वन पैदावारको उपयोगका सम्बन्धमा सन्तुलन हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने।
 २१. यथार्थपरक विश्लेषण र औचित्यको आधारमा उपयुक्त सूचना प्रविधि प्रणालीको छनौट, विकास, खरिद र उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउन सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको नेतृत्वमा यससम्बन्धी लागत अनुमान, निर्धारणको आधार, Source Code सम्बन्धी व्यवस्था (सम्भव भएसम्म Source Code लिने र सम्भव नभएमा सफ्टवेयरको Customization, Modification र Up-gradation को प्रत्याभूति गर्ने), सञ्चालन र नियमित मर्मत सम्भारसम्बन्धी व्यवस्था संलग्न गरी शीघ्र मापदण्ड तयार गर्ने।
 २२. राष्ट्रिय परिचयपत्रको आवश्यकता वृद्धि गर्दै सबै सरकारी भुक्तानी क्रमशः अनिवार्य रूपमा विद्युतीय माध्यमबाट गर्ने गरी भुक्तानी प्रणाली रूपान्तरण गर्ने। एकै प्रकृतिका कार्यका लागि धेरै निकायले छुट्टाछुट्टै सफ्टवेयर खरिद गर्ने कार्य बन्द गरी सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय वा कुनै एउटा निकायबाट एकीकृत सफ्टवेयर निर्माण गरी सबैले त्यसको उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
 २३. प्रदेश र स्थानीय सरकारको समन्वयमा नदीजन्य पदार्थको उत्खनन् सम्बन्धमा कार्यान्वयनयोग्य स्पष्ट मापदण्ड निर्माण र कार्यान्वयनको कार्य सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले गर्ने। साथै, प्राकृतिक स्रोतको बिक्रीबाट प्राप्त आय गाउँ/नगर कार्यपालिकाको निर्णयबाट राजस्व छुट दिने कार्यको अन्त्य गर्ने।
 २४. वन क्षेत्रको जग्गा कानुनविपरीत लिजमा दिने, जग्गाको हक भोग नलिई सार्वजनिक निर्माण गर्ने, तोकिएको मापदण्ड र शर्तविपरीत खानी सञ्चालन गर्ने जस्ता कार्य तत्काल रोक्ने। यस सम्बन्धमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय र खानी विभागले आवश्यक मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।
 २५. राष्ट्रिय निकुञ्ज र वन क्षेत्रबाट बग्ने नदीबाट ढुंगा, गिट्टी, बालुवा आदि नदीजन्य पदार्थ अनन्तकालसम्म ननिकाल्दा सो क्षेत्रका नदी/खोलाको सतहमा अधिक उकास हुने र सो को कारण नदी/खोलाभन्दा बाहिर पानीको ओभरफ्लो भई पुल-पुलेसा, सडक, बस्ती समेतमा असर पुर्याउने हुँदा त्यसको नियन्त्रणका लागि अधिक उकास भएका नदी/खोलाबाट नदीजन्य पदार्थ कति निकाल्ने भन्ने विषयमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय, सम्बन्धित मन्त्रालय र स्थानीय तहसमेतको सहमती र सहकार्यमा सो को व्यवस्थापन गर्ने गरी एक मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने।

२६. सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा र वन क्षेत्रको संरक्षणको लागि भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, वन तथा वातावरण मन्त्रालय र गृह मन्त्रालयको समन्वयमा एकीकृत कार्ययोजना बनाई कार्य अघि बढाउने। हृदबन्दीभन्दा बढी भनी निर्णय भइसकेका सार्वजनिक जग्गाहरू भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयले अविलम्ब सरकारको नाममा ल्याई संरक्षणको व्यवस्था गर्ने।
२७. खाद्यवस्तु र औषधिको गुणस्तर कायम गर्न वाणिज्य विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग र स्थानीय तहबाट संयुक्त रूपमा प्रभावकारी बजार अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
२८. सङ्घ/प्रदेश/स्थानीय सरकारले विभिन्न व्यक्तिहरूको नाममा प्रतिष्ठान स्थापना गरी बजेट विनियोजन गर्ने गरेको र यसबाट राज्यको श्रोत दुरुपयोग भएको हुँदा व्यक्तिको नाममा प्रतिष्ठान खोल्ने र बजेट उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा एक राष्ट्रिय मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने।
२९. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका साझा अधिकारको कार्यक्षेत्रमा परेको कार्यहरूमा स्पष्ट जिम्मेवारी नतोकिँदा काम पन्छाउने र निर्णयमा ढिलाई हुने गरेको गुनासो वृद्धि भएका छन्। यस्ता क्षेत्र पहिचान गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको नेतृत्वमा तहगत सरकारसँग समन्वयात्मक रूपले कार्यसम्पादनको व्यवस्था हुन उपयुक्त हुने देखिन्छ। उदाहरणको लागि वन ऐन, २०७६ मा वन व्यवस्थापन, अतिक्रमण नियन्त्रण र अर्धन्यायिक लगायतको कार्यका लागि नेपाल सरकारले तोकेको डिभिजनल वन अधिकृत हुनुपर्ने भनी उल्लेख भएको छ। तर, वनसम्बन्धी संरचना र जनशक्ति प्रदेश सरकार मातहत रहेको छ। संघबाट डिभिजनल वन अधिकृत प्रदेशमा समायोजन गर्दा जिम्मेवारी सहित नतोकिदिएको कारणले वन व्यवस्थापन, अतिक्रमण नियन्त्रण र अर्धन्यायिक लगायतको कार्य हुन नसकेको अवस्था छ। अतः यस्ता विषयमा नेपाल सरकारले उपयुक्त र स्पष्ट निकास दिने गरी निर्णय गर्न उपयुक्त हुने।
३०. नेपालभर कृषि उत्पादन र कृषकलाई वन्यजन्तुबाट क्षति पुगेको घटनाहरू वृद्धि भएको र कृषकले यसको क्षतिपूर्ति नपाएको भन्ने गुनासोहरू प्राप्त भइरहेको सन्दर्भमा वन्यजन्तु-मानव द्वन्द्व न्यूनीकरण गर्न, खेतिबाली नष्ट हुन नदिन र किसानहरू कृषि पेशाबाट नै विमुख हुने अवस्था न्यूनीकरण गर्न वन तथा वातावरण मन्त्रालय र कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले संयुक्त रूपमा आवश्यक कानुनी सुधार सहितको प्रबन्ध गरी वन्यजन्तु (जस्तै बाँदर, बँदेल, दुम्सी आदि) को शीघ्र उचित व्यवस्थापन गरी कृषि र कृषकमैत्री नीति अवलम्बन गरी कृषि उत्पादन वृद्धि हुने वातावरण तयार गर्ने।
३१. सरकारी/सार्वजनिक निकायले आयोगमा उजुरी परेपछि ठेक्का प्रक्रिया बीचमै रोक्ने, नापजाँच र मूल्याङ्कन नगर्ने, भुक्तानी रोक्ने जस्तो प्रवृत्ति देखिएको छ। सार्वजनिक खरिद ऐनको प्रावधानअनुसार सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा, सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयमा एवं पुनरावलोकन समितिमा उजुरी/निवेदन नै नगरी आयोगमा उजुरी परेकोमा त्यस्ता उजुरीलाई तामेली राखी लगत कट्टा गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। यसर्थ, सबै सार्वजनिक निकायबाट सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी प्रचलित कानुनी व्यवस्था अवलम्बन गर्ने र खरिद प्रक्रियाका सम्बन्धमा प्राप्त गुनासो कानूनबमोजिम अविलम्ब सम्बोधन हुने व्यवस्था मिलाउने। साथै, आयोगले गम्भीर प्रकृतिका अनुसन्धानमा किटान गरी कुनै काम नगर्ने/नगराउने भनी लिखित निर्देशन दिएको अवस्थामा बाहेक सबै कार्यलाई निरन्तरता दिने।

अनुसूची ११

१३ बुँदे सुझाव

१. निजी क्षेत्रसँग प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने सार्वजनिक संस्थानको कामको प्रकृतिको आधारमा खरिदसम्बन्धी फरक व्यवस्था गरी सार्वजनिक संस्थानलाई प्रतिस्पर्धी बनाउने वातावरण तयार गर्ने।
२. सार्वजनिक संस्थानहरूले आफ्नो व्यावसायिक कार्यसम्पादन, आर्थिक तथा वित्तीय क्षमता, कार्य प्रकृति, आवश्यकता र औचित्यको आधारमा भविष्यको दायित्वको उचित व्यवस्थापन गरेर मात्र कर्मचारीहरूलाई थप सेवा, सुविधा, लाभांश, आदि दिने व्यवस्था मिलाउने।
३. लेखापरीक्षण बक्यौता रहेका सार्वजनिक संस्थानहरूले सबै बक्यौता लेखापरीक्षण समयमै सम्पन्न गरी आर्थिक उत्तरदायित्व निर्वाह गर्ने, संस्थानहरूमा रहेको बेरुजू फछ्यौटमा तदारुकता देखाई शुन्य बेरुजू गराउने। नियामक निकाय तथा तालुक मन्त्रालयले नियमित लेखापरीक्षण नगर्ने संस्थानहरूलाई वित्तीय तथा प्रशासनिक कडाई गरी कारवाही गर्ने, त्यस्ता संस्थानको कार्यकारी प्रमुखलाई आर्थिक तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धमा कानुनबमोजिम जिम्मेवार बनाउने।
४. सार्वजनिक संस्थानमा रहेका खरिद कार्यमा प्रतिस्पर्धा सीमित तुल्याउने गरी स्पेसिफिकेसन तयार गर्ने, आयोजना टुक्रा-टुक्रा पार्ने, Bulk Bundle खरिद गर्ने गरी Tender गरेर स्थानीय र नेपाली आपूर्तिकर्ता/उत्पादकले प्रतिस्पर्धामा सहभागी हुन नसक्ने जस्ता बेथितीको अन्त्य गर्दै सबै सार्वजनिक निकायहरूले प्रत्येक खरिद कार्यलाई पारदर्शी र प्रतिस्पर्धी बनाउने।
५. औद्योगिक क्षेत्रहरूमा जुन प्रयोजनका लागि जग्गा लिजमा लिएको हो, सो बाहेक अन्य प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्ने, लामो समयसम्म ओगटेर राखे (होल्ड गर्ने), अर्कोलाई भाडामा दिने, उत्पादनशील उद्योग बाहेक अन्य प्रयोजनमा समेत लिजमा दिने जस्ता गलत प्रवृत्ति देखिएकोले यस्तो प्रवृत्ति अन्त्य गर्न उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले सम्झौतित पक्षलाई कानुनी कारवाही गरी उद्योग सञ्चालनका लागि मात्र औद्योगिक क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने।
६. नेपाल विद्युत् प्राधिकरणबाट विद्युतीय तारः भूमिगत गर्ने कार्यमा ढिलाई भएकोले उर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय र सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले सम्बन्धित अन्य निकाय, सडक विभाग र काठमाडौँ महानगरपालिका समेतको समन्वय र सहयोगमा कार्य सम्पादनमा शीघ्रता ल्याउने।
७. वायुसेवा प्रदायकहरूले माग वृद्धिको फाइदा उठाउन कार्टेलिङ् र सिन्डिकेट गरी अत्यधिक भाडा लिने गरेकोले उक्त प्रवृत्तिको अन्त्य गर्न संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको अग्रसरतामा सम्बन्धित निकायले प्रभावकारी नियमन र निगरानी गर्ने।
८. काठमाडौँ उपत्यकामा मेलम्चीको खानेपानी वितरणलाई नियमित र निरन्तर बनाउने। खानेपानीका पुराना पाइपलाइनको समेत शीघ्र मर्मत सम्भार तथा क्षमता नपुग्ने पाइपलाइन प्रतिस्थापन गरी खानेपानी मन्त्रालयको अग्रसरतामा काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी लिमिटेडले सम्बद्ध निकायहरूको समन्वय र सहयोगमा खानेपानीको सहज आपूर्ति सुनिश्चित गर्ने।
९. स्मार्ट सिटी, बाहिरी चक्रपथ आदि निर्माणका नाममा लामो समयदेखि व्यक्तिको जग्गा रोक्का राखिएको तर, आयोजना निर्माण कार्य अगाडि बढ्न नसकेको अवस्थामा उक्त जग्गा रोक्का राख्नुपर्ने/नपर्ने सम्बन्धमा सहरी विकास मन्त्रालयले शीघ्र निर्णयमा पुगी उक्त समस्याको उचित सम्बोधन गर्ने।
१०. सम्बन्धित निकायबाट अनुमति नै नलिई जग्गा प्लटिङ् गर्ने तथा खण्डीकरण गर्ने प्रवृत्तिलाई भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र सम्बन्धित स्थानीय तहहरूले नियन्त्रण गर्ने।

११. यन्त्र, उपकरण, सामग्री, सफ्टवेयर, कच्चा पदार्थ आदि खरिद गर्दा सम्बन्धित निकायले उक्त सामग्रीको आवश्यकता र उपलब्धता पछि तत्काल सञ्चालन हुन सक्ने सुनिश्चितता गरेर मात्र खरिद गर्न उपयुक्त हुने।
१२. सबै सार्वजनिक निकायहरूले प्रत्येक आर्थिक वर्षको जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा लिलाम गर्नुपर्ने यन्त्र, उपकरण लगायतका जिन्सी मालसामान प्रचलित कानूनबमोजिम समयमै लिलाम गर्ने, गराउने।
१३. सबै सार्वजनिक निकायहरूले संरक्षण गर्नुपर्ने र धुल्याउन मिल्ने कागजात वर्गीकरण गरी संरक्षण गर्नुपर्ने कागजातलाई Digitized गर्ने र अनावश्यक कागजात धुल्याउने तथा अनावश्यक सामग्री लिलाम गर्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा अघि बढाउने।

अनुसूची १२

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न प्रदेशस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरूको विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने आयोगको कार्यालय	सञ्चालन स्थान/सहभागी आयोगका पदाधिकारी	मिति	सहभागी सङ्ख्या
१	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, इटहरी। (कोशी प्रदेश)	उद्योग सङ्गठन मोरङको सभाहल, मोरङ, आयुक्त डा. हरि पौडेल	२०८१/०९/११	३०४
२	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, बर्दिबास। (मधेश प्रदेश)	महेन्द्रनारायण निधि मिथिला संस्कृति केन्द्र, जनकपुरधाम, धनुषा, आयुक्त जय बहादुर चन्द	२०८१/०९/०९	३४३
३	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, सुर्खेत। (कर्णाली प्रदेश)	जिल्ला समन्वय सभाहल, सुर्खेत, आयुक्त किशोर कुमार सिलवाल	२०८१/०९/२९	१८०
जम्मा				८२७

अनुसूची १३

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न जिल्लास्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरूको विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने आयोगको कार्यालय	कार्यक्रम भएका जिल्ला	कार्यक्रम सङ्ख्या	सहभागी सङ्ख्या
१.	हेटौडा	सिन्धुपाल्चोक र दोलखा,	२	२४६
२.	बर्दिबास	सोलुखुम्बु, ओखलढुङ्गा र महोत्तरी	३	३८१
३.	पोखरा	मुस्ताङ	१	६५
४.	बुटवल	गुल्मी र कपिलवस्तु	२	३३२
५.	नेपालगञ्ज	बाँके	१	१६७
६.	सुर्खेत	कालिकोट, दैलेख, सल्यान, जाजरकोट र जुम्ला	५	४८६
जम्मा		१४ जिल्ला	१४	१,६७७

अनुसूची १४

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न स्थानीय तहस्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरूको विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने आयोगको कार्यालय	कार्यक्रम सञ्चालन भएका जिल्ला	कार्यक्रम सङ्ख्या	सहभागी सङ्ख्या
१.	इटहरी	धनकुटा, भोजपुर, इलाम, सप्तरी, उदयपुर, झापा, सुनसरी र मोरङका स्थानीय तहहरू	१८	१,७४७
२.	बर्दिबास	सर्लाही, महोत्तरी, धनुषा, सिराहा र रामेछापका स्थानीय तहहरू	२२	१,९३५
३.	हेटौंडा	मकवानपुर, बारा, धादिङ, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा र पर्साका स्थानीय तहहरू	१४	१,२२९
४.	पोखरा	कास्की, मुस्ताङ, पर्वत, बागलुङ, स्याङ्जा, तनहुँ, मनाङ, लमजुङ र गोरखाका स्थानीय तहहरू	३०	३,७२९
५.	बुटवल	प्युठान, गुल्मी, रूपन्देही, कपिलवस्तु, पाल्पा, नवलपरासी (ब.सू.प.) नवलपरासी (ब.सू.पू.) र अर्घाखाँचीका स्थानीय तहहरू	२०	२,१३०
६.	नेपालगञ्ज	बाँके	१	९९
७.	सुर्खेत	दैलेख, सुर्खेत, रुकुम पश्चिम, जाजरकोट, रुकुम पूर्व, डोल्पा, सल्यान, हुम्ला र जुम्लाका स्थानीय तहहरू	२३	२,११६
८.	कञ्चनपुर	कैलाली, डडेलधुरा, कञ्चनपुर, बैतडी, डोटी, बझाङ, अछाम, बाजुरा र दार्चुलाका स्थानीय तहहरू	२४	१,८२७
जम्मा		५५ जिल्ला	१५२	१४,८१२

अनुसूची १५

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका पदाधिकारीहरूले गरेको अनुगमनसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	मिति	प्रमुख अतिथि
१.	सुनसरी	२०८१/०७/०९	प्रमुख आयुक्त श्री प्रेम कुमार राई
२.	बाँके	२०८१/०८/२६ देखि ०९/३ सम्म	आयुक्त श्री किशोर कुमार सिलवाल
३.	सुर्खेत	२०८१/०९/२९	आयुक्त श्री किशोर कुमार सिलवाल
४.	महोत्तरी	२०८१/११/०४ देखि ०८ सम्म	आयुक्त श्री किशोर कुमार सिलवाल
५.	रूपन्देही	२०८२/०१/२४ देखि ३० सम्म	आयुक्त श्री किशोर कुमार सिलवाल
६.	सुनसरी	२०८२/०३/११ देखि १६ सम्म	आयुक्त श्री किशोर कुमार सिलवाल
७.	सुर्खेत	२०८२/०३/२७ देखि २९ सम्म	आयुक्त श्री किशोर कुमार सिलवाल
८.	सुनसरी	२०८१/०५/२३ देखि २६ सम्म	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
९.	महोत्तरी	२०८१/०८/२६ देखि ०९/२ सम्म	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
१०.	मकवानपुर	२०८१/१०/०६ देखि १०/०९ सम्म	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
११.	कञ्चनपुर	२०८१/१०/२१ देखि २७ सम्म	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
१२.	सिन्धुपाल्चोक	२०८१/१२/१०	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
१३.	दोलखा	२०८१/१२/११	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
१४.	कास्की	२०८२/०२/१७ देखि २० सम्म	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
१५.	कञ्चनपुर	२०८२/०३/०२ देखि ०७ सम्म	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
१६.	रूपन्देही	२०८२/०३/१५ देखि १८ सम्म	आयुक्त श्री जय बहादुर चन्द
१७.	महोत्तरी र सुनसरी	२०८१/०६/०९ देखि १३ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
१८.	रूपन्देही	२०८१/०८/०५ देखि ११ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
१९.	सुनसरी	२०८१/०९/०९ देखि १३ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
२०.	कास्की र बागलुङ	२०८१/१०/२९ देखि ११/०३ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
२१.	सुनसरी	२०८१/१२/२९ देखि १/०४ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
२२.	मकवानपुर	२०८२/०३/०३ देखि ०६ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
२३.	बाँके	२०८२/०३/१२ देखि १८ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
२४.	महोत्तरी	२०८२/०३/२७ देखि २९ सम्म	आयुक्त डा. हरि पौडेल
२५.	मकवानपुर	२०८१/०७/०५ देखि १० सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
२६.	कास्की	२०८१/०८/०९ देखि १० सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
२७.	महोत्तरी	२०८१/०९/०७ देखि ०८ सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
२८.	कास्की	२०८१/१०/१८ देखि २२ सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
२९.	कालिकोट, जुम्ला र सुर्खेत	२०८१/१२/१२ देखि १६ सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
३०.	कास्की र मुस्ताङ	२०८२/०१/२६ देखि ३० सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
३१.	महोत्तरी	२०८२/०३/०४ देखि ०९ सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य
३२.	कास्की	२०८२/०३/१५ देखि १८ सम्म	आयुक्त डा. सुमित्रा श्रेष्ठ अमात्य

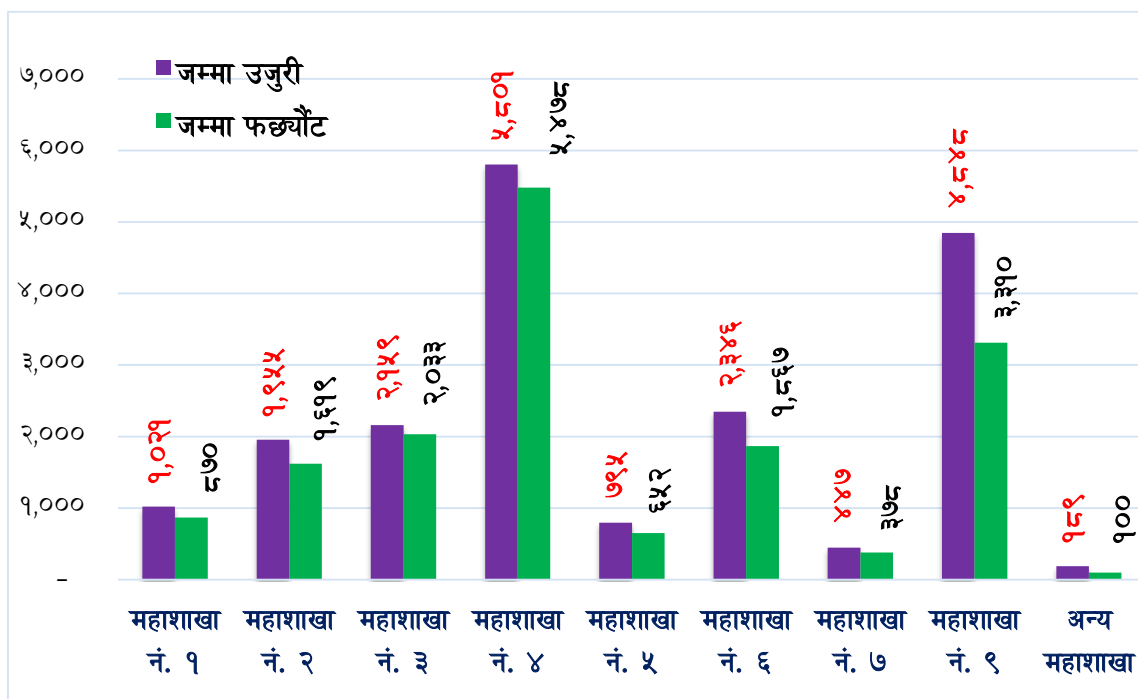
अनुसूची १६

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरू सहभागी भएको वैदेशिक तालिम,
बैठक, गोष्ठी र सेमिनारसम्बन्धी विवरण

S.N.	Program	Organizer	Date	Number of Participants
1	"Investigating and Prosecuting Money Laundering"	Online	16 – 19 July, 2024	3
2	Seminar on Building Global Partnership for Development under the Global Development Training	China	30 July - 12, August 2024	1
3	"Training Course on Nutrition Management for Nepal" Training	China	30 August –19 September, 2024	1
4	"Seminar on Intelligent Manufacturing Technology Application and Management for the "Belt and Road" Countries" Training	China	06 - 19 September, 2024	1
5	"Seminar on Public Health System Construction at the Port for Officials of Developing Countries" Training	China	12 - 25 September, 2024	1
6	"Seminar on Wind Energy Technologies for Developing Countries" Training	China	13 - 26 September, 2024	1
7	APG ANNUAL MEETING	UAE	22-27 Sept., 2024	1
8	5 th Plenary Meeting of the Global Operational Network of Anti-Corruption Law Enforcement Authorities (GlobE Network)	China	24-27 September, 2024	2
9	"Seminar on Development of Small Hydropower Standards for "Belt and Road" Countries" Training	China	16 - 29 October, 2024	1
10	"JICA KCCP Course on "Criminal Justice Response to Corruption"	Japan	20 October - 21 November, 2024	1
11	"Seminar on Digital Technology for "Belt and Road" Countries" Training	China	28 October –17 November, 2024	1
12	Seminar On Corruption Seminar for BRI Partners	China	13 - 27 November, 2024	3
13	Training on Strategies in Battling Corruption for the Commission for the Investigation of Abuse of Authority Nepal, 2025	Malaysia	17-25 February, 2025	36
14	Governance and Anti-Corruption: The Method and Tools behind an Effective Corruption Eradication Strategy	Thailand	25 Feb. - 04 Mar. 2025	34
15	Anti-Corruption Global Forum	USA	8 – 9 April, 2025	1
16	Confronting Macro-Critical Corruption	Singapore	19 - 23 May, 2025	3
17	Global Operational Network of Anti-Corruption Law Enforcement Authorities (GlobE Network) Sixth Plenary Meeting	Azerbaijan	20-23 May, 2025	2
18	Executive Certificate Course for Strategic Management for Anti-Corruption Programme	Malaysia	13-23 July, 2025	1
19	The Seminar of Anti-Corruption Measures and Practices for Nepal Project Description Seminar	China	14 - 27 July, 2025	20
20	Digital Age Money Laundering: The Role of Investigations in Cybercrime and Cryptocurrency	Malaysia (Online)	17-18 July, 2025	4

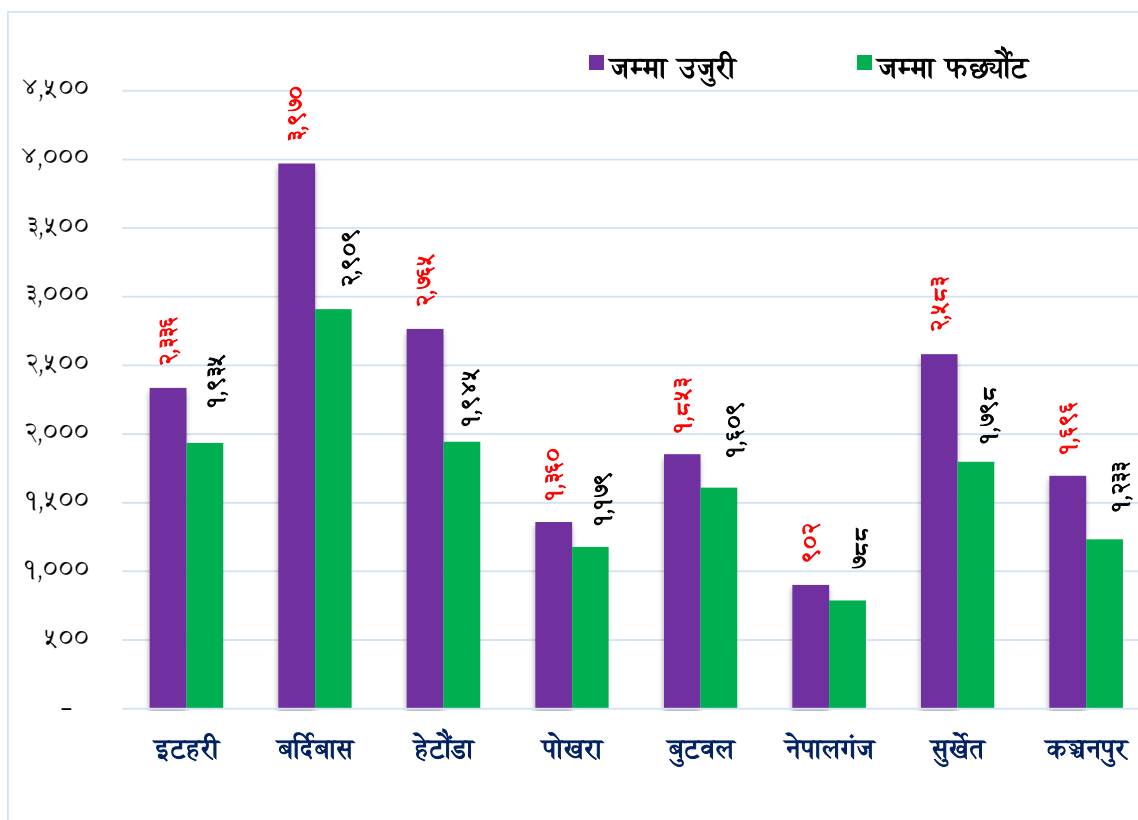
अनुसूची १७

आयोगको केन्द्रीय कार्यालयका महाशाखागत उजुरी र फछ्यौटको सङ्ख्या

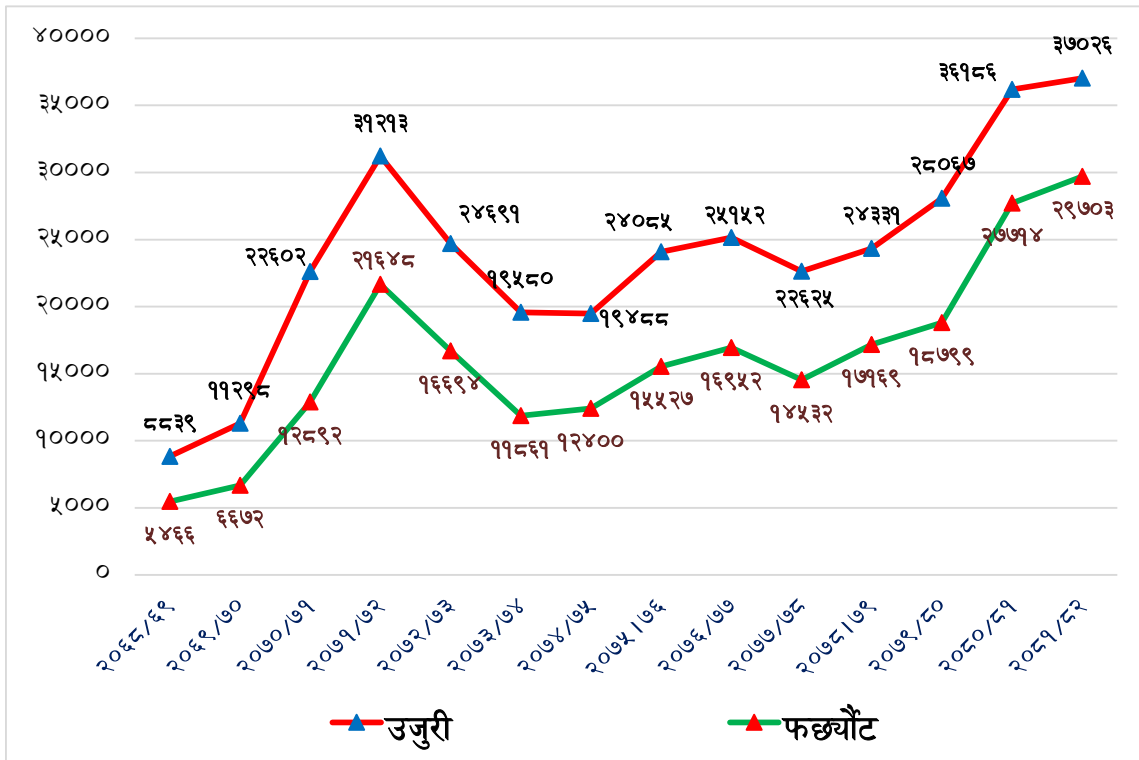
अनुसूची १८

आयोगको कार्यालयगत उजुरी र फछ्यौटको सङ्ख्या

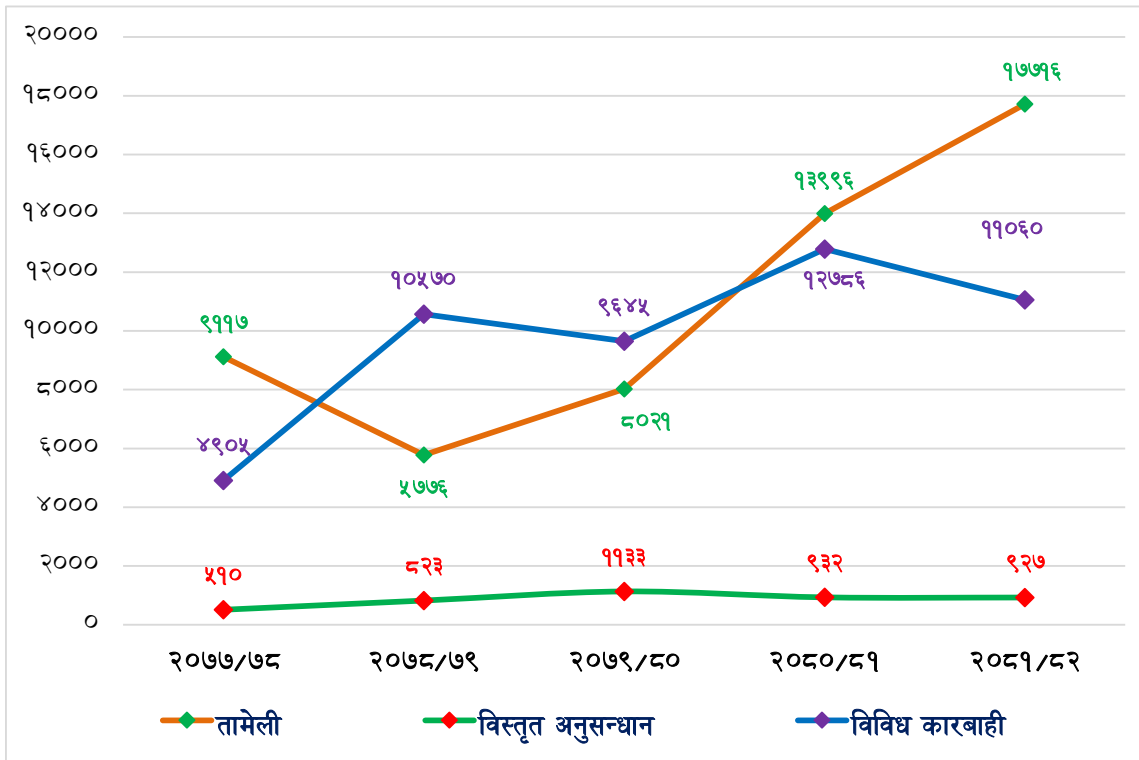
अनुसूची १९

विगत १५ वर्षमा उजुरी दर्ता र फछ्यौटको प्रवृत्ति

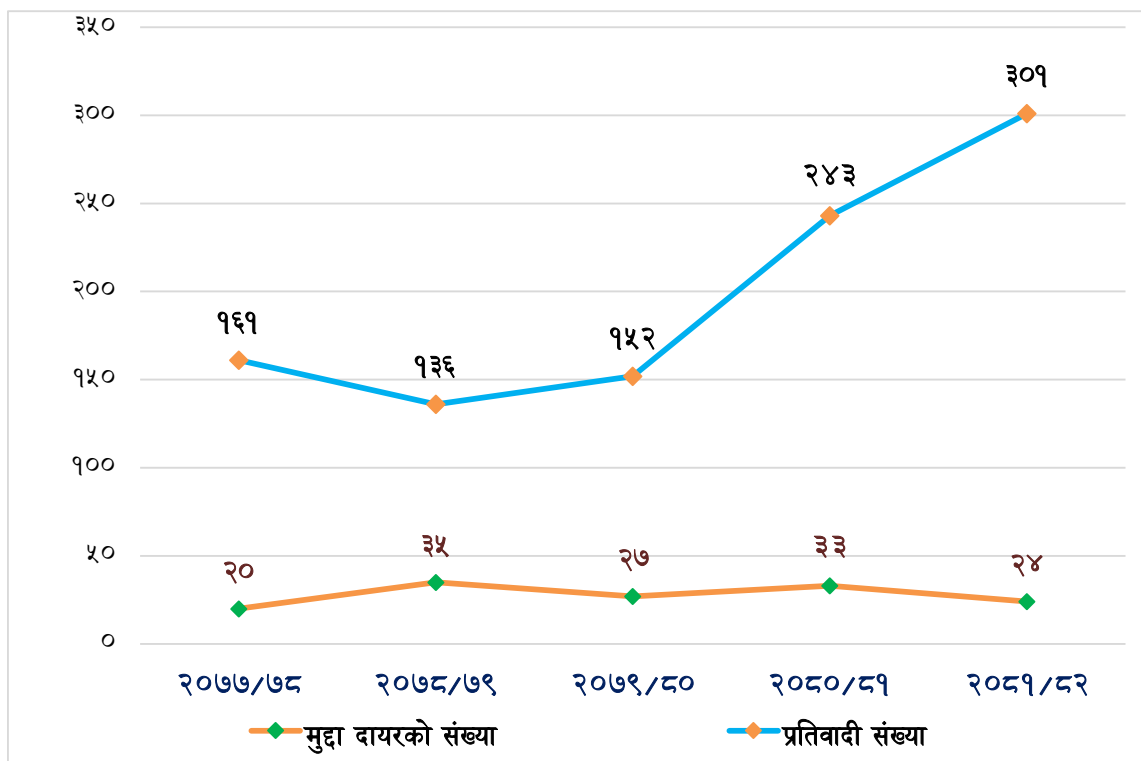
अनुसूची २०

विगत ५ वर्षमा उजुरी फछ्यौटको प्रवृत्ति

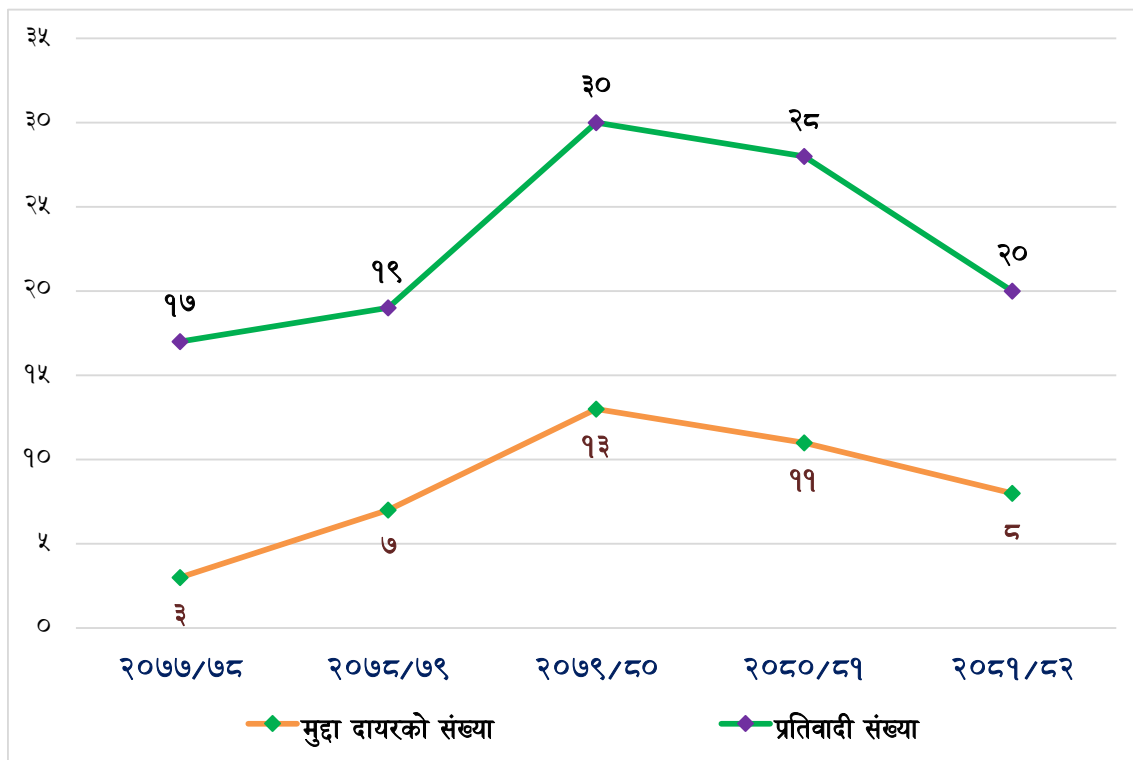
अनुसूची २१

विगत ५ वर्षमा सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानीसम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति

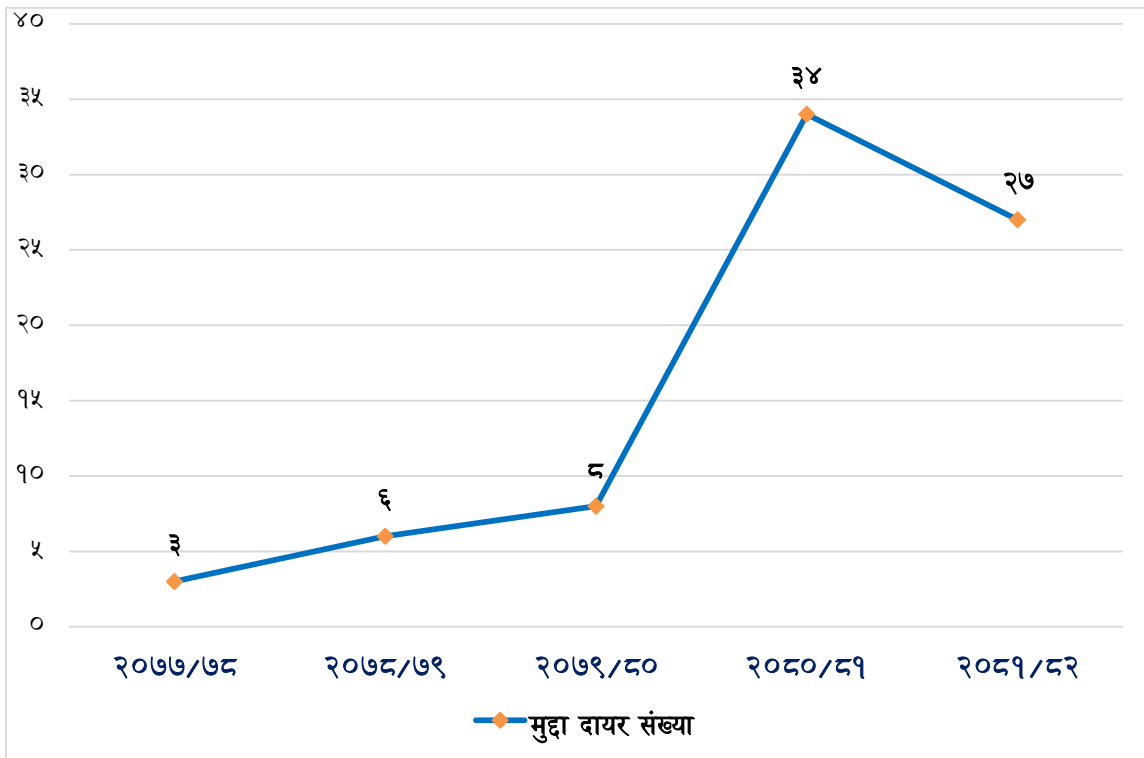
अनुसूची २२

विगत ५ वर्षमा गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जनसम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति

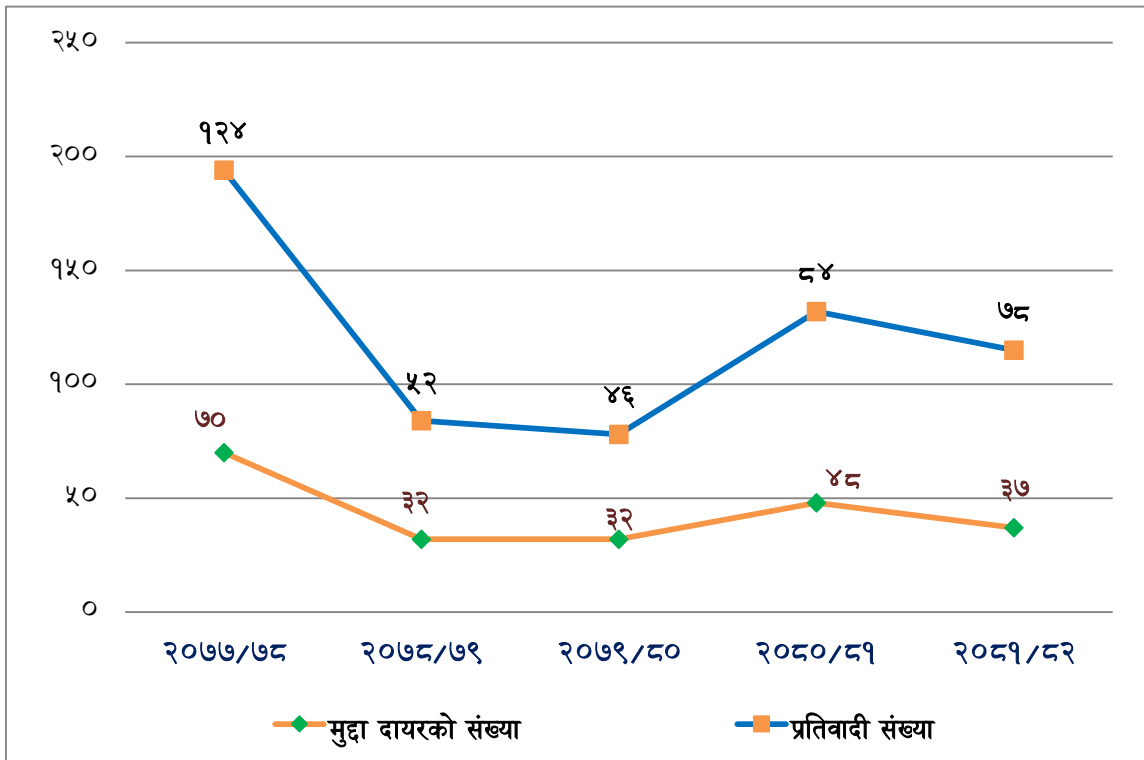
अनुसूची २३

विगत ५ वर्षमा नक्कली शैक्षिक योग्यतासम्बन्धी मुद्दाको प्रवृत्ति

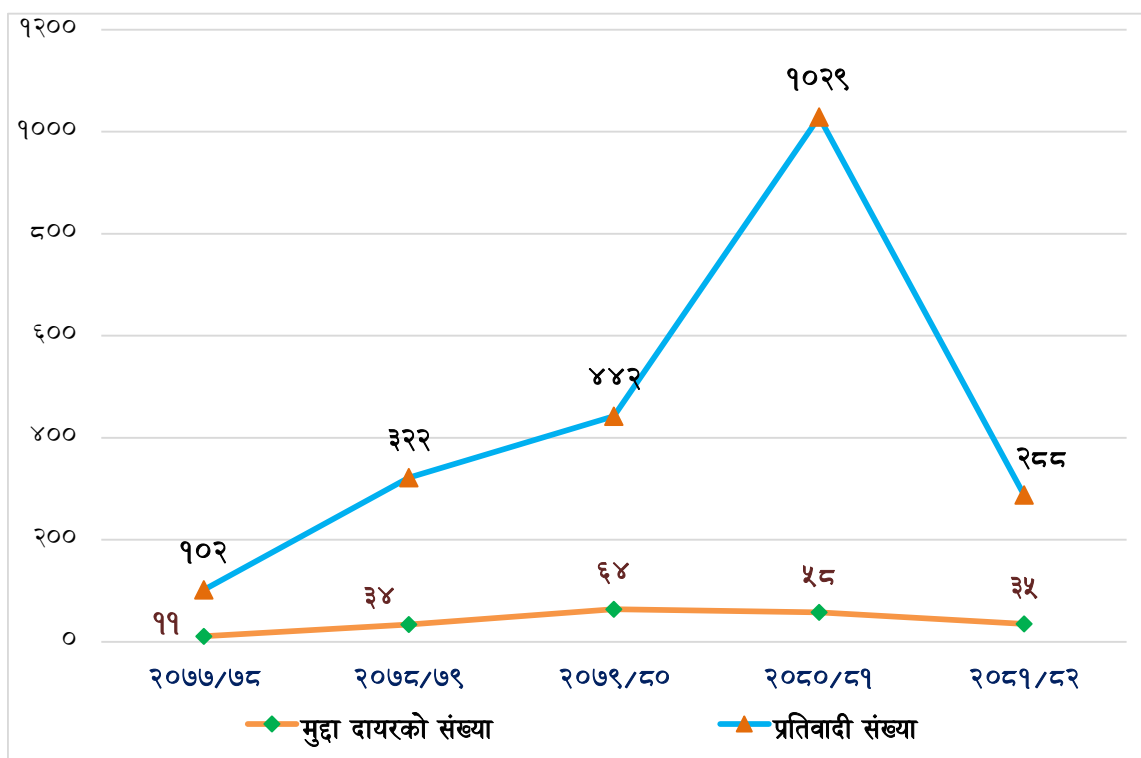
अनुसूची २४

विगत ५ वर्षको घुस (रिसवत) सम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति

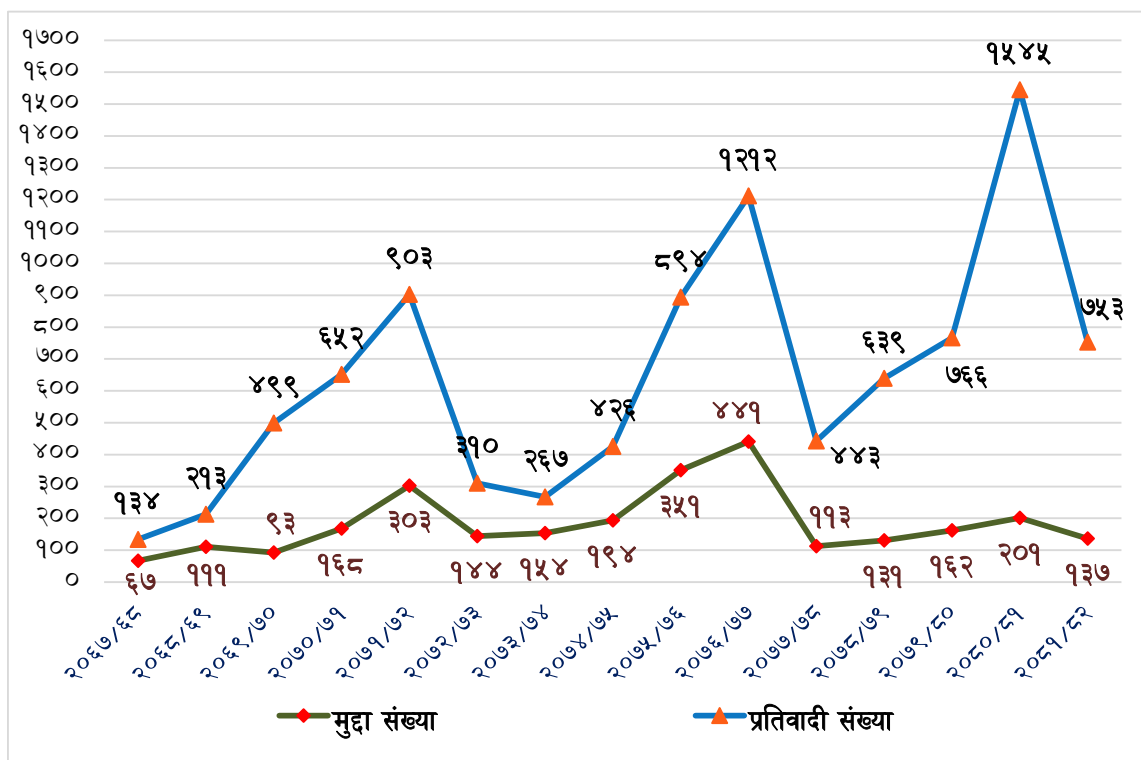
अनुसूची २५

विगत ५ वर्षको गैरकानुनी लाभ वा हानिसम्बन्धी मुद्दा र प्रतिवादीको प्रवृत्ति

अनुसूची २६

विगत १५ वर्षमा मुद्दा दायर र प्रतिवादीको प्रवृत्ति

संस्थागत मूल्यमान्यता

- ☐ सदाचार
- ☐ निष्पक्षता
- ☐ निर्भीकता
- ☐ पेसागत विशिष्टता
- ☐ प्रमाणमा आधारित अनुसन्धान र अभियोजन

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग

टङ्गाल, काठमाडौं, पो.ब.नं. २२२६

हटलाइन नं. १०७

टोल फ्रि नं. : १६६०-०१-२२२३३

भाइबर/एसएमएस : २८६३३३३१२१

फोन नं. : २७७-०१-५२६२१५१, ५२६२२१२, ५२६२१७३, ५२६२०५२

इमेल : ujuri@ciaa.gov.np, info@ciaa.gov.np

वेबसाइट : www.ciaa.gov.np